В. Чернявский

Ižoran keel
(*Ittseopastaja*)

Ижорский язык
(*Самоучитель*)

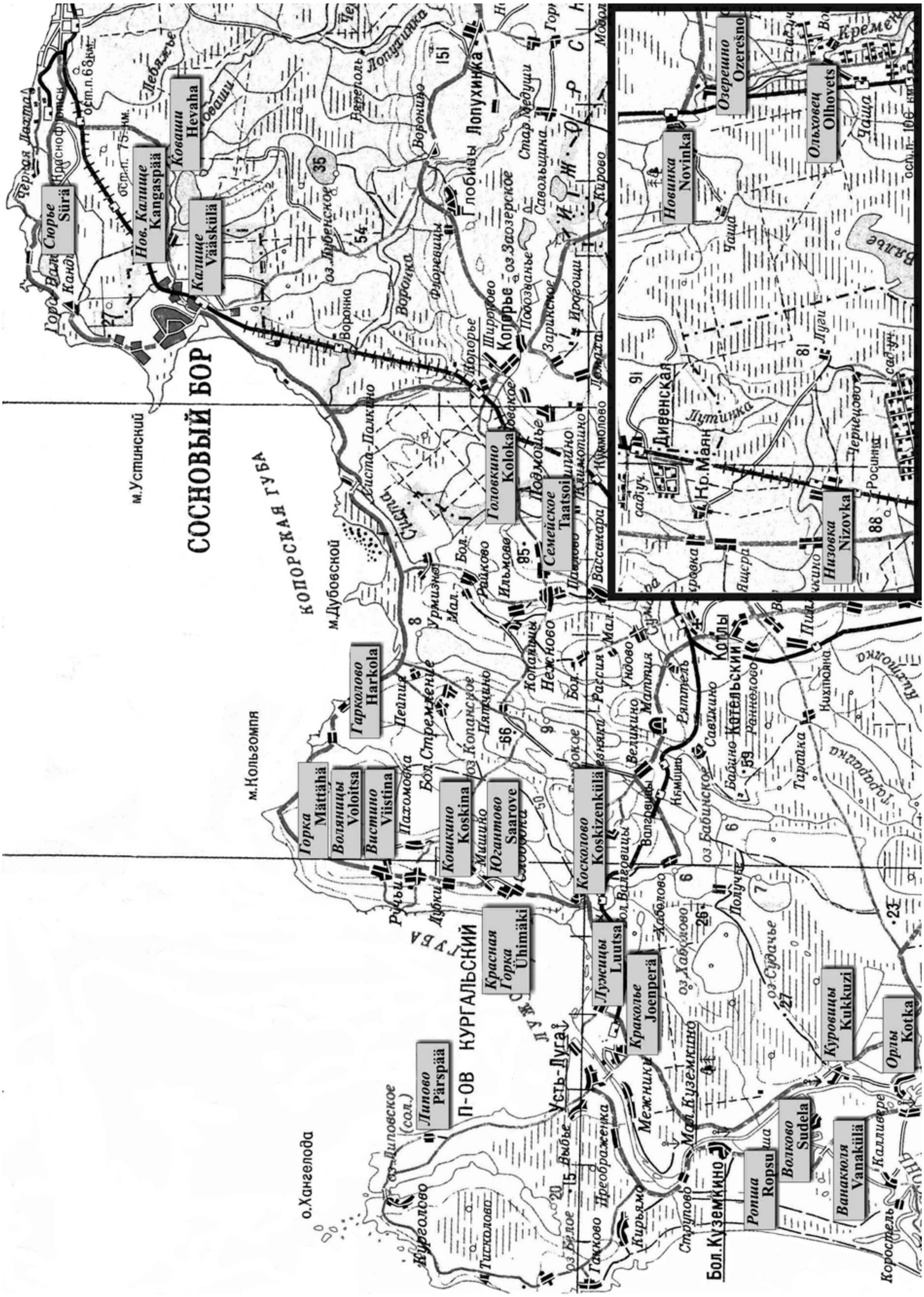
Сюрье Sürä
Нов. Калище Kangaspää
Ковшии Hevaha
Калище Vääsküla
СОСНОВЫЙ БОР
КОПОРСКАЯ ГУБА
Головкино Koloka
Семейское Taatsoi
Гарколово Harkola
Горка Mättähä
Воляницы Voloitsa
Вистино Viistina
Коикино Koskina
Югантово Saarove
Косколово Koskizenküla
Красная Горка Ühimäki
Лужицы Luutsa
Краколье Joenperä
Куровицы Kukkuzi
Орлы Kotka
П-ОВ КУРГАЛЬСКИЙ
Липово Pärspää
Ропша Ropsu
Волково Sudela
Ванакюля Vanaküla
Новинка Novinka
Озерешно Ozerešno
Ольховец Olhovets
Низовка Nizovka

Автор выражает огромную благодарность канд. филологических наук Т. Б. Агранат за любезно предоставленные материалы и сведения о современном состоянии грамматики ижорского языка.

EZISANA.

ПРЕДИСЛОВИЕ.

Ижорский язык **(ižoran keel)** относится к финно-угорской группе уральской семьи языков. В более узком смысле он входит в северную ветвь прибалтийско-финской подгруппы (вместе с финским, карельским и вепсским языками).

В Российской Империи ижорский язык не имел письменности. В СССР в 20-е годы была создана письменность на основе латинского алфавита. В 1936-1939 годах язык преподавался в школе, на нём выходили газеты и книги. Но в период II Мировой войны и в результате сталинских репрессий были истреблены почти все деятели национальной культуры, а численность ижорского народа с 1929 по 1953 год уменьшилась в 16 раз. Письменность на ижорском языке была в 1939 г. запрещена как проявление "буржуазного национализма". В настоящее время в Российской Федерации численность ижорцев не превышает тысячи человек, да на территории Эстонской Республики проживает около сотни ижорцев.

В пределах России ижорцы (вне зависимости от того, пользуются ли они родным языком) проживают на территории Ленинградской области (см. карту).

1) Носители **хэваского** диалекта. Проживают в Ломоносовском районе, по обоим берегам реки Хэваха (Коваши) – в населенных пунктах Сюря (Сюрье), Хэваха (Коваши), а также совместно с финнами – в Вяэскюля (Старое Калище), Кангаспяэ (Новое Калище), Тиэриигола (Малая Ижора) и совместно с финнами и русскими – в Юхимяки (Красная Горка).

2) Носители **сойкинского**, ведущего диалекта. Проживают в Кингисеппском (Ямбургском) районе, в пределах полуострова Сойкола – в населенных пунктах Виистина (Вистино), Волоитса (Валяницы), Колока (Головкино), Коскина (Кошкино), Коскизенкюля (Косколово), Мяттяхя (Горки), Сааровэ (Югантово), Таатсой (Семейское), Харкола (Старое Гарколово).

3) Носители **нижнелужского** диалекта. Проживают на Карголовском полуострове и в низовьях реки Луги – в населенных пунктах Ванакюля, Котка (Орлы), Лаукаансуу (Остров), Пярспяэ (Липово), Судэла (Волково); а также совместно с финнами и русскими – в Ропсу (Ропша) и совместно с водью – в Йоэнпэря (Йыгыпэря, Краколье), Куккузи (Куровицы), Луутса (Лужицы).

4) Прежние носители ныне исчезнувшего **оредежского** диалекта. Проживают в верховьях реки Оредеж – в населенных пунктах Низовка, Новинка, Озерешно, Ольховец.

Ижорский язык имеет особенности, присущие, впрочем, и другим прибалтийско-финским языкам. В нём отсутствует грамматическая категория рода, и для обозначения лиц женского пола и "женского рода" названий профессий используются специальные суффиксы. В ижорском языке мало предлогов, зато имеются **послелоги** (пишущиеся после имён). Имеется **11 падежей**, причем, кроме имён, склоняются также послелоги, наречия и неопределённая форма глаголов. В ижорском языке звонкие согласные **z** и **ž** перед глухими согласными оглушаются, согласные **k** и **t** перед l, n, r превращаются, соответственно, в **g** и **d,** а многие согласные ассимилируются со следующими за ними k, p, t, v.

В данной работе (построенной как самоучитель) ижорский язык даётся, в основном, на базе **сойкинского** диалекта (как наименее ассимилированного другими языками) с некоторыми дополнениями из **хэваского** диалекта. Нормы литературного языка базируются на данных периода его существования в 1930-х годах, для чего использована книга: **Junus V. L. Ižoran keelen grammatikka. Morfologia. Opettaijaa vart. M. -L., 1936** (без учёта существовавшего тогда и являвшегося в те годы "обязательным" излишнего объёма заимствований из русского языка).

Самоучитель разбит на уроки. В конце большинства уроков помещены упражнения для лучшей "ориентации" в произношении и в типах склонения имён и спряжения глаголов. В конце самоучителя имеется краткий *ижорско-русский* словарь, в котором даны слова, мóгущие представлять трудности для образования их грамматических форм; а также — *русско-ижорский* словарь, отсылающий к ижорско-русскому.

Для привлечения особого внимания к некоторым аспектам предлагаемой информации, в уроках имеются дополнения, снабжённые пометкой NB! (nota bene!).

ENZIMÄIN LÄKSÜ.
ПЕРВЫЙ УРОК.

Aampuustmisso. Алфавит.

Для обозначения звуков ижорского языка употребляются 28 букв и буквосочетаний:
A a, B b, D d, E e, F f, G g, H h, I i, J j, K k, L l, M m, N n, O o, P p, R r, S s, Š š, T t, Ts ts, Tš tš, U u, V v, Z z, Ž ž, Ä ä, Ö ö, Ü ü.

Fonetikka. Фонетика.

Vokaalit (гласные) a, o, u.

Гласные **a** и **o** произносятся в ижорском языке чуть шире и “глубже”, чем соответствующие звуки в русском языке; приблизительно – как в русских словах **“вал”** и **“мол”**.

Гласная **u** произносится так же, как русское **“у”**.

Поскольку в произнесении этих трёх звуков участвует задняя часть языка, то они именуются “гласными заднего ряда”, или “заднеязычными”.

Pität vokaalit. Долгие гласные.

Долгие гласные в ижорском языке произносятся примерно вдвое протяжнее, чем краткие. На письме обозначаются двумя соответствующими буквами.

Konsonantit (согласные) f, h, j, m, r, v.

Согласные **f**, **j**, **m**, **r**, **v** произносятся практически так же, как соответствующие русские **ф**, **й**, **м**, **р**, **в**.

Согласная **h** произносится, как озвученный выдох, аналогично **h** в английском, немецком, финском языках.

Pität konsonantit. Долгие согласные.

Долгие согласные в ижорском языке произносятся примерно вдвое дольше, чем краткие. На письме обозначаются двумя соответствующими буквами.

Долгая согласная **hh** произносится, как долгое русское **х**.

Paino. Ударение.

Главное ударение в ижорском языке падает на **первый** слог (даже если в нём краткая гласная, а во втором – долгая). В многосложных словах возникают побочные ударения на каждом нечётном слоге: **orraava**.

NB! В поздних заимствованиях из языков, где ударным являлся **чётный** слог, в ижорском языке в этом слоге возникла долгая гласная, на которую теперь может падать ударение: **vokaali**.

Harjutoz. Упражнение.
Прочитайте слова:

ahavojja – обветривать (*губы, руки*),
ahhaava – обветренный,
aho – поляна,
avvaaro – просторный,
haju – запах,

forma – форма,
maja – палатка, шалаш,
orraava – белка,
raha – деньги,
vara – запас.

TOIN LÄKSÜ.
ВТОРОЙ УРОК.

Fonetikka.
Vokaalit e, i, ä, ö, ü.

Гласная **e** в ижорском языке произносится с чуть более выдвинутым вперёд кончиком языка, нежели требуется для произнесения русского **э**, что приводит к более “закрытому” ее звучанию (примерно, как **э** в русском языке в слове **“эти”**).

Гласная **i** произносится аналогично русскому **и**.

Для произнесения гласной **ä** нужно “настроить” органы речи на произнесение ижорского **e**, но попытаться произнести **a**. Соответствует английскому **a** в слове **“man”**, финскому **ä**.

Для произнесения гласной **ö** следует округлить губы, как для произнесения **o**, но выдвинуть вперёд кончик языка. Соответствует немецкому и финскому **ö**, французскому **eu** в слове **“peur”**.

Для произнесения гласной **ü** нужно вытянуть губы, как для произнесения **u**, но выдвинуть вперёд кончик языка. Соответствует немецкому **ü**, финскому **y**, французскому **u**.

Поскольку в произнесении этих звуков участвует передняя часть (кончик) языка, то они именуются “гласными переднего ряда”, или “переднеязычными”.

Konsonantit l, n.

Согласная **l** перед **заднеязычными** гласными **(a, o, u)** произносится, как русское **л**. Перед **переднеязычными** гласными **(e, i, ä, ö, ü)** – произносится, как западноевропейское “полумягкое” **l.**

Согласная **n** в ижорском языке произносится, по сравнению с русским **н**, с более высоким расположением кончика языка (он упирается в корни зубов верхней челюсти). Перед **k** (см. далее) – он произносится, как носовой звук [**ŋ**], аналогичный соответствующему звуку английского, немецкого, финского языков.

Konsonantit b, d, g, p, t, k.

Согласные **b**, **d**, **g** произносятся, как соответствующие русские **б**, **д**, **г**. Встречаются, как правило, в заимствованных словах или перед согласными **l**, **m**, **n**, **r**, **v**.

NB! Если внимательно “вслушаться” в произнесение русских **б**, **д**, **г** и, соответственно, **п**, **т**, **к**, то можно заметить, что первым, помимо звонкости, присуща чуть более короткая и “лёгкая” артикуляция, нежели вторым. То же касается и ижорского языка, в котором **p**, **t**, **k** перед **краткой** гласной произносятся, хоть и глухо, однако столь же “кратко”, как **b**, **d**, **g** (то есть с очень “лёгкой” артикуляцией). Тогда как перед **долгой** гласной они произносятся “упруго” – как русские **п**, **т**, **к**.*

Например, в слове **jalka** (“нога”) буква **k** произносится с почти неуловимым касанием мягкого нёба задней частью языка, а в слове **jalkaa** (“в ногу”) – она произносится резко и чётко.

Долгие **kk**, **pp**, **tt** произносятся аналогично русским **кк**, **пп**, **тт.**

Morfoloogia. Морфология.

Substantiivi. Adjektiivi.
Имя существительное. Имя прилагательное.

Имена существительные и прилагательные в ижорском языке морфологически не различаются и изменяются по одним и тем же законам.

Harjutoz.
Прочитайте слова. Lukekaa sanat.

aattoon – накануне,
(eijoo) aikkaa – (нет) времени,
arriina – острога,
ellään – домашнее животное,
onkikokka – рыболовный крючок,
padretti – портрет,
odra – ячмень,

pagla – веревка,
pakkaana – злобный,
püörä – колесо,
rapa – грязь,
räätü – ряд,
ühteen – вместе,
olla obidnaal – обижаться.

* Аналогичное явление присуще и финскому языку.

KOLMAAZ LÄKSÜ.
ТРЕТИЙ УРОК.

Fonetikka.
Diftongit. Дифтонги.

В ижорском языке существует много дифтонгов (сочетаний **2 гласных**, представляющих собой **1 слог** и приравнивающихся к долгим гласным):

1) ai, **ei**, **oi**, **ui**, **äi**, **öi**, **üi**; **2) ae**, **ie**, **oe**, **ue**, **äe**, **üe**; **3) au**, **eu**, **iu**, **ou**; **4) äü**, **eü**, **iü**, **öü** и т. п.

NB! При произнесении первой группы дифтонгов следует избегать произнесения компонента **-i**, как русского **й**. При всей своей **краткости** – этот звук тем не менее является **гласным**.

Konsonantit s, š, ts, tš, z, ž.

Согласная **s** в ижорском языке произносится чуть более “шепеляво”, чем русское **с** (с “призвуком” **ш**).

Согласная **š** произносится, как чуть смягченное русское **ш** и в речи многих носителей языка на слух почти не отличается от **s**.

Согласная **z** произносится чуть более “шепеляво”, чем русское **з** (с “призвуком” **ж**), являясь, по сути, кратким вариантом **s**.

Согласная **ž** произносится, как чуть смягченное русское **ж,** и, аналогично **š**, на слух почти не отличается от **z**.

Согласная **ts** произносится как русское **ц**.*

Согласная **tš** по произнесению полностью соответствует мягкому русскому **ч**, являясь, по сути, его графическим оформлением в словах, заимствованных из русского языка.

Morfoloogia.
Substantiivi. Adjektiivi.
Siha. Падеж.

В ижорском языке существует 11 падежей:

1) nominatiivi (*именительный*), 2) genetiivi (*родительный*), 3) partitiivi (*частичный*), 4) illatiivi (*входной*), 5) inessiivi (*внутреннеместный*), 6) elatiivi (*исходный*), 7) allatiivi (*направительный*), 8) adessiivi (*внешнеместный*), 9) ablatiivi (*отдалительный*), 10) translatiivi (*преобразовательный*), 11) essiivi (*качественный*). Факультативно используется ещё 4 падежа – **abessiivi (*лишительный*)** (см. XIX урок), **ekstsessiivi (*прекратительный*)** (см. XXXIII урок), **instruktiivi (*орудийный*)** (см. XXXIV урок), **akkuzatiivi (*винительный*)** (см. XXXVI урок).

Из них - **nominatiivi**, **genetiivi**, **partitiivi**, **illatiivi** и **essiivi** являются морфологически самостоятельными, определяя тип склонения, а остальные – образуются от основы **genetiivi.**

Luku. Число.

В ижорском языке языке существует 2 грамматических числа имён: **üksikkö (*единственное*)** и **monikko (*множественное*)**.

1. Nominatiivi. Именительный падеж.

1) Соответствует **именительному** падежу русского языка, обозначая субъект действия:

Ihmiin männöö – Человек идёт.

2) Соответствует **винительному** падежу русского языка – прямому дополнению при глаголе в форме **повелительного** наклонения:

Avvaa uksi! – Открой дверь!

3) В форме **множественного** числа (см. IV урок) с глаголом в форме **настоящего** времени – соотвествует **винительному** падежу русского языка с глаголом в форме **будущего** времени **совершенного** вида:

Miä avvaan ukset – Я открою двери.

В **üksikkö** специфических окончаний не имеет, а в **monikko** – образуется от **родительного** падежа **üksikkö** (см. след. урок) с прибавлением окончания **-t**.

Harjutoz.
Lukekaa sanat.

atškat – **очки,**
enzimäin – **первый,**
ižoralain – **ижорец,**
obižoittaa – **обижать,**

ottsa – **верхушка,**
saekaz – **дождливый,**
tšiukkia – **чирикать,**
šäält – **оттуда.**

* Долгий вариант **ts** на письме обозначается – **tts**.

NELJÄÄZ LÄKSÜ.
ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.

Fonetikka.

Vokaaligarmoonia. Гармония гласных.

При грамматических видоизменениях имён и глаголов в ижорском языке возникает следующая закономерность:

1) если в **главноударном** слоге имеется **заднеязычная** гласная **a**, **o**, **u**, то все суффиксы и окончания также будут содержать только гласные **заднего** ряда;

2) если в **главноударном** слоге имеется **переднеязычная** гласная **ä**, **ö**, **ü**, то все суффиксы и окончания также будут содержать только гласные **переднего** ряда.

NB! Хотя **e** и **i** относятся к гласным переднего ряда, но на них эта закономерность не распространяется – они встречаются в словах с **любой** главноударной гласной.

Morfoloogia.

Astiinvaihtelu. Чередование ступеней.

A. При грамматическом изменении имён и глаголов ижорского языка в корне слова происходит чередование долгот ("ступеней") согласных (вплоть до выпадения последних).

Основные типы чередований:

1) kk → k (**hk → h**; **lk → l**; **rk → r**; **sk → z**; **tk → t**).

2) k → - (**aik → aijj**; **eik → eijj**; **iik → iijj**; **auk → auvv**; **iuk → iuvv**; **ook → oovv**; **uku → uvvu**; **ükü → üvvü**).

3) pp → p; **p → v** (**lp → lv**; **mp → mm**; **rp → rv**).

4) ss → s, **s → z**; **z → -**.

5) tt → t (**ht → h**; **lt → ll**; **nt → nn**, **nz**; **rt → rr**; **st → ss**).

6) t → - (**ait → aijj**; **iit → iijj**; **eet → eejj**; **oit → oijj**; **aut → auvv**; **oot → uuvv**; **äüt → äüvv**; **ööt → üüvv**).

7) tts → ts.

Например: Ezimerkiks:

aika – время : aijjan – времени. maita – стрáны : maijjen – стран.

Substantiivi. Adjektiivi.

2. Genetiivi. Родительный падеж.

1) Соответствует **родительному** падежу русского языка, служа для обозначения **принадлежности** (причём имя обладателя ставится **перед** именем обладаемого).

В случае **конкретной** принадлежности – имя обладателя пишется **отдельно**:

Izän koti – Дом отца.

В случае **абстрактной** принадлежности – имя обладателя пишется **слитно** с именем обладаемого:

Izänmaa – Отчизна (" земля отца").

2) В форме **единственного** числа (ср. III урок) с глаголом в форме **настоящего** времени – соответствует **винительному** падежу русского языка с глаголом в форме **будущего** времени **совершенного** вида:

Miä avvaan uksen – Я открою дверь.

3) С глаголом в форме **неопределённого прошедшего** времени (ср. V урок) – соответствует **винительному** падежу русского языка с глаголом в форме **прошедшего** времени **совершенного** вида:

Miä rakenzin taloin – Я построил дом.

Образуется по типу склонения; с наличием **astiinvaihtelu** (**типа A**) и прибавлением окончаний: **üksikkö – -n**; **monikko – -oin** (**-öin**), **-loin** (**-löin**), **-iin**, **-jjen**.

Harjutoz.

Примеры чередования ступеней типа A:
Astiinvaihtelun A-tüüpin ezimerkit.

1) paikka (место) **– paikan** (мéста), **tuhka** (пепел) – **tuhan** (пепла), **jalka** (нога) – **jalan** (ногú), **verka** (должность) **– veran** (должности), **matka** (путь) – **matan** (пути).

2) vika (дефект) **– vian** (дефекта), **aika** (время) **– aijjan** (времени), **reikä** (дыра) **– reijjän** (дыр**ы**), **hauki** (щука) **– hauvven** (щуки), **rooka** (кушанье) **– roovvan** (кушанья), **luku** (число) **– luvvun** (чисдá).

3) lappa (пряжка) **– lapan** (пряжки), **lupa** (разрешение) **– luvan** (разрешения), **kelpajaa** (годится) **– kelvata** (годиться), **lampahaal** (у овцы) **– lammaz** (овца), **varpahaal** (на пальце ногú) **– varvaz** (палец ногú).

4) ossaan (умею) – **ozata** (уметь), **suzi** (волк) – **suen** (волка).

5) katto (крыша) **– katon (**крыши), **vahti** (охрана) **– vahin** (охраны), **silta** (мост) **– sillan** (моста), **rakentaa** (строить) **– rakennan** (строю) **– rakenzin** (строил), **parta** (борода) **– parran** (бород**ы**), **vassaan** (отвечаю) – **vasata** (отвечать).

6) **pata** (горшок) – **paan** (горшка), **aita** (ограда) – **aijjan** (ограды), **eijoo viittä** (нет пяти) – **viijjeel** (на пяти), **voitua** (пачкаться) – **voijjun** (пачкаюсь), **kaks vootta** (два года) – **kahen vuuvven** (двух лет).

7) vattsa (живот) – **vatsan** (живота).

VIIJEEZ LÄKSÜ.
ПЯТЫЙ УРОК.

Astiinvaihtelu (*продолжение*).

B. 1) Если при грамматическом изменении слова в **безударном** слоге возникает **долгая гласная** или **дифтонг** – то согласная перед ними **удлиняется**:

koti – **дом : kottii** – **домой. miä tulen** – **я иду : hää tulloo** – **он идёт.**

Причём, если гласная в **ударном** слоге – **краткая**, то после неё удлиняется **любая** согласная. Однако в том случае, если **под ударением** стоит **долгая гласная** или **дифтонг** – то после них удлиняются только согласные **k, p, t, z:**

höürü – пар : höürüü – в пар;

***но* aika – время : eijoo aikkaa – нет времени,**

siipi – крыло : kaks siippiiä – два крыла [см. 2],

maito – молоко : maittoo – в молоко,

naizelle – жене : eijoo naissiia – нет жён [см. 2].

2) Для **трёхсложных** слов существует следующее правило:

Если **третий** слог (с побочным ударением) – **краткий**, то в предыдущем, **втором** слоге возникает удлинение как **согласной**, так и **гласной**.

ommeena – яблоко,

При **удлинении** гласной **третьего** слога – и **согласная**, и **гласная** во **втором** слоге вновь становятся **краткими:**

eijolt omenaa – не было яблока,

lamppaahan – овцы : lampahaal – у овцы,

kolt halluua – три желания : haluloin täüttümiin – исполнение желаний.

Если же, при дальнейшем "наращивании" слогов, **четвёртый** (безударный) слог будет содержать **долгую согласную,** то даже при кратком третьем слоге – **согласная** и **гласная второго** слога останутся **краткими:**

lampahasse – в овцу, lampahalle – овце.*

3) То же правило выполняется и для слов с "наращивающимися" суффиксами **-kaz (-kkaha-)** и **-toin (-ttoma-)**, если на эти суффиксы падает **ударение:**

Näin oksakkahat puut – Видел ветвистые деревья,

En näht oksakkahhiia puita – Не видел ветвистых деревьев.

Tiizin onnettomat ihmiist – Знал несчастных людей,

En tiittäänt onnettommiia ihmiziä – Не знал несчастных людей.

Substantiivi. Adjektiivi.

3. Partitiivi. Частичный падеж.

1) Служит для обозначения **части** от целого:

Pala leippää – Кусок хлеба.

2) Употребляется с **именительным** падежом числительных (в форме **üksikkö!**):

Kuuz ihmiist – Шесть человек.

3) Употребляется со словами **paljo** ("много"), **vähä** ("мало") и для обозначения **неопределённого** количества (в форме **monikko!**):

Ihmiziä – Люди. Paljo ihmiziä – Много людей.

4) Употребляется с **отрицательной** формой глагола (см. след. урок):

Eijoo leippää – Нет хлеба.

5) С глаголом в форме **настоящего** времени (сравни III и IV уроки) – соответствует **винительному** падежу русского языка и указывает на **длящееся** действие:

Miä avvaan usta – Я открываю дверь (*в данный момент*).

6) С глаголом в форме **неопределённого прошедшего** времени (ср. IV урок) – соответствует **винительному** падежу русского языка с глаголом в форме **прошедшего** времени **несовершенного** вида и указывает на **длительность** действия:

Miä rakenzin tallooja – Я строил дом.

---

* Исключение составляют многие слова XX склонения (см. XXVIII урок). Например: **tottuuhusse** – [***истина***] (в части диалектов вместо **-sse** употребляется окончание **-z** и слова являются условно **трёхсложными**).

7) С глаголом в форме **сложного будущего** времени – соответствует **винительному** падежу русского языка с глаголом в форме **будущего** времени **несовершенного** вида (ср. IV урок):

Miä noizen rakentammaa tallooja – Я буду строить дом.

8) Употребляется после глаголов **küssüüä**, **püütää** ("просить"), **tahtoa** ("хотеть"), **suvata** ("любить"):

Hää küssüü appuua – Он просит помощи.

9) Употребляется при **сравнительной** степени **прилагательного**:

Vanhemp velliiä – Старше брата.

Образуется по типу склонения, с наличием **astiinvaihtelu** (типа **B**) и прибавлением окончаний: **üksikkö** – **-a** (**-ä**), **-t**, **-ta** (**-tä**), **-ja** (**-jä**); **monikko** – **-oja** (**-öjä**), **-loja** (**-löjä**), **-ta** (**-tä**), **-ia** (**-iä**).

Harjutoz.

На основании сведений III, IV и V уроков проанализируйте разницу в употреблении nominatiivi и genetiivi (при действии, связанном с целым объектом) и partitiivi (при действии, связанном с нецелым [неполным] объектом).

1) Avvaa *uksi*! *(üksikön nominatiivi)* **— Открой *дверь*!**
Miä avvaan *ukset* *(monikon nominatiivi)* **— Я открою *двери*.**
Miä avvaan *uksen* *(üksikön genitiivi)* **— Я открою *дверь*.**
Miä avvaan *usta* *(ühsikön partitiivi)* **— Я открываю *дверь*.**

2) Rakentaa *taloi* *(nominatiivi)* **— Построить *дом*.**
Rakentaa *tallooja* *(partitiivi)* **— Строить *дом*.**
Rakenna *taloi*! *(nominatiivi)* **— Строй *дом*!**
Miä rakenzin *taloin* *(genitiivi)* **— Я построил *дом*.**
Miä rakenzin *tallooja* *(partitiivi)* **— Я строил *дом*.**
Miä rakennan *taloin* *(genitiivi)* **— Я построю *дом*.**
Miä rakennan *tallooja* *(partitiivi)* **— Я строю *дом*.**
Miä noizen rakentammaa *tallooja* *(partitiivi)* **— Я буду строить *дом*.**

KUUVVEEZ LÄKSÜ.
ШЕСТОЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

4. Illatiivi. Входной падеж.

1) Указывает на движение **внутрь** чего-либо:

Hää männöö linnaa – Он идёт в город.

2) Используется в некоторых оборотах:

Oikiaa kättee – По правую руку,
Löövvä kivvee – Ударить о камень,
Pistää naaglaa – Уколоть о гвоздь,
Mettsää marjaa (opokkaa) – В лес по ягоды (по грибы),
Kelpajaa tööhö – Пригоден к работе,
Poika on issää – Сын (пошёл) в отца.

Образуется по типу склонения; с наличием **astiinvaihtelu** (типа **B**) и: в **üksikkö** – с удлинением конечной гласной либо прибавлением окончаний **-ha** (**-hä**), **-ho** (**-hö**), **-hu** (**-hü**), **-he**; **-see**, **-sse**; – в **monikko** – **-oihe** (**-öihe**), **-loihe** (**-löihe**), **-ii**, **-sii**, **-sse**.

5. Inessiivi. Внутреннеместный падеж.

1) Указывает на пребывание **внутри** чего-либо:

Hää elää linnaaz – Он живет в городе.

2) Употребляется после глагола **käüvvä** (“ходить”):

Hää käi linnaaz – Он ходил в город.

3). Обозначает временной интервал:

Tehhä kolmeez päivääz – Сделать за три дня.

4) Используется в некоторых оборотах:

Olla opokaaz – Собирать грибы [“быть на сборе грибов”],
Kuivattaa päivüeez – Сушить на солнце,
Miz hää on tööz? – Где он работает [“находится на работе”]?

Образуется от основы **genetiivi** без окончания **-n** (с наличием **astiinvaihtelu** типа **A**), но с удлинением конечной гласной и прибавлением окончания **-z**.

Pronoomini. Местоимение.

Personaaliin. Личное.

miä – я;	**möö – мы;**
siä – ты;	**töö – вы;**
hää – он, она [*одушевл.*]**;**	**höö – они** [*одушевл.*]**;**
se – оно [*неодушевл.*]**;**	**neet – они** [*неодушевл.*].

Склонение **personaaliist pronoominit** – см. X урок.

Verbi. Глагол.

Глаголы в ижорском языке имеют 2 формы спряжения – **утвердительную (möötävä forma)** и **отрицательную (keeltävä forma)**. В последней употребляется **отрицательный глагол (keeltoverbi)**, который изменяется в лицах, тогда как основной глагол – остаётся практически без изменения. Это видно на примере глагола **olla** (“быть”).

Verbin “olla” painuttammiin preezensiiz.
Спряжение глагола “olla” в настоящем времени.

Mööntävä forma	*Keeltävä forma*
Miä oon	**Miä en oo**
Siä oot	**Siä et oo**
Hää on	**Hää ei oo**
Möö oomma	**Möö emmä oo**
Töö ootta	**Töö että oo**
Höö ollaa	**Höö evät oo**

В значении безличного отрицания **“нет; нету”** – употребляется слитная форма **eijoo.**

NB! В отличие от русского языка, в функции **глагола-связки** – в ижорском языке никогда не опускается:

Miä oon ihmiin – Я – человек. Höö evät oo nälkähiist – Они не голодны.

SEITTSEMÄÄZ LÄKSÜ.
СЕДЬМОЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

6. Elatiivi. Исходный падеж.

1) Указывает на движение **изнутри** чего-либо:

Hää männöö linnast – Он идёт из города.

2) Соответствует **предложному** падежу русского языка:

Juttiit izäst – Рассказы об отце.

3) Указывает на **материал**:

Pata savest – Горшок из глины.

4) Используется в некоторых оборотах:

Ampua püzüst – Стрелять из ружья,
Palkka tööst – Плата за работу,
Purra jalast kiin – Укусить за ногу.

Образуется от основы **genetiivi** без окончания **-n** (с наличием **astiinvaihtelu** типа **A**), но с прибавлением окончания **-st.**

7. Allatiivi. Направительный падеж.

1) Указывает на движение на **поверхность** чего-либо:

Noissa katolle – Подняться на крышу.

2) Соответсвтует дательному падежу русского языка:

Anna miulle! – Дай мне!

3) Используется в выражениях:

Kui miulle männä? – Как мне пройти? [*куда-либо*],
Anna hänelle käüvvä! – Дай ему пройти! [*мимо*],
Lapselle täüttüi kuuz vootta – Ребенку исполнилось шесть лет.

Образуется от основы **genetiivi** без окончания **-n** (с наличием **astiinvaihtelu** типа **A**), но с прибавлением окончания **-lle**.

Vahvissozpartikkeli. Усилительная частица.

В ижорском языке существуют так называемые усилительные частицы, присоединяемые к слову и соответствующие в русском языке союзам **“и”**, **“а также”**.

В **утвердительной** форме имеют вид:

1) В **üksikkö** – **-ki.**

Anna hänelleki! – Дай и ему!

2) В **monikko** – **-kki.**

Anna meillekki! – Дай и нам!

В **отрицательной** форме имеют вид **-ka** (**-kä**):

Elä anna miulleka! – Не давай и мне!
Elä anna heillekä! – Не давай и им!

KAHEKSAAZ LÄKSÜ.
ВОСЬМОЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

8. Adessiivi. Внешнеместный падеж.

1) Указывает на нахождение **на поверхности** чего-либо:

Istua katool – Сидеть на крыше.

2) Указывает на **обладателя**:

Häneel on lehmä – У него есть корова.

3) Указывает на **время суток, года** (ср. **essiivi**, IX урок):

Päivääl – Днем. Süksüül – Осенью.

4) Указывает на орудие действия.

Löövva naaglan vazaraal – **Забить гвоздь молотком.**

Образуется от основы **genetiivi** без окончания **-n** (с наличием **astiinvaihtelu** типа **A**), но с удлинением конечной гласной и прибавлением окончания **-l**.

9. Ablatiivi. Отдалительный падеж.

1) Указывает на движение **с поверхности** чего-либо:

Laskiissa katolt – Спуститься с крыши.

2) Указывает на движение **от** чего-то:

Männä joelt – Идти от реки.

3) Используется в некоторых оборотах:

Otta koiralt luun poiz – Отнять у собаки кость,

Vooz-vuuvvelt – Год от года.

Образуется от основы **genetiivi** без окончания **-n** (с наличием **astiinvaihtelu** типа **A**), но с прибавлением окончания **-lt**.

Verbi.

Verbin “olla” painuttammiin imperfektiiz.
Спряжение глагола “olla” в прошедшем времени.

Как видно на примере глагола **“olla”** (“быть”) – в **прошедшем** времени глаголы в ижорском языке также изменяются по 2 формам: **утвердительной** и **отрицательной**. Последняя имеет свои особенности.

Mööntävä forma	*Keeltävä forma*	
Miä olin	**Miä en olt**	**Я не был**
Siä olit	**Siä et olt**	**Ты не был**
Hää oli	**Hää ei olt**	**Он не был**
Möö olimma	**Möö emmä olt**	**Мы не были**
Töö olitta	**Töö että olt**	**Вы не были**
Höö oltii	**Höö evät oltu**	**Они не были**

В значении безличного отрицания **“не было”** – употребляется слитная форма **eijolt**.

Prepoziitsio. Предлог.

Предлоги в ижорском языке имеются, хотя и немногочисленные. Требуют после себя различных падежей имён.

I. Genetiivi.

alatse – под (водой, землёй) [*двигаться*],
jälkkeen – после [*когда?*],
läpi – через; сквозь (поле, лес, море и т.п.) [*вдоль*],
üli – через (дорогу, улицу [*поперёк*], реку [*по мосту, на лодке*]).

II. Partitiivi.

enne – **до; перед** [*когда?*], **poikin – через** (реку, море) [*вброд; вплавь*],
ilma – без, **liki – возле; около,**
perään – после [*где?*], **ümpär – вокруг.**

III. Illatiivi:

vassen – против.

IV. Allatiivi:

vassaa : läimää ~ päivüelle – сверкать на солнце.

ÜHEKSÄÄZ LÄKSÜ.
ДЕВЯТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

10. Translatiivi. Преобразовательный падеж.

1) Указывает на **изменение** состояния, статуса:

Noissa aikuhizeks – Стать взрослым,
Kraazata musaks – Покрасить в чёрное.

2) Обозначает временный интервал:

Tulla kaheks tunniks – Прийти через два часа.

3) Обозначает употребление языка:

Läätä ižoraks – Говорить по-ижорски,
Ku se on venäeks?– Как это по-русски?

4) Используется в некоторых оборотах:

Kolmanneks – В-третьих (*и т.п.*),
Antakaa antiiks! – Простите!
Ottaa naizeks – Взять замуж.

Образуется от основы **genetiivi** без окончания **-n** (с наличием **astiinvaihtelu** типа **A**), но с прибавлением окончания **-ks**.

11. Essiivi. Качественный падеж.

1) Указывает на то, в каком **качестве** пребывает субъект:

Palvella sotilahhaan – Служить военным,
Silloin hää oli veel tüttärikköin – Тогда она была еще девочкой,
Tehhä töötä paimeneen – Работать пастухом.

2) Указывает на **отрезок времени**, в котором что-либо происходит (ср. **adessiivi**, VIII урок):

See oli iltaan – Это было вечером,
Männä päädettsään – Пойти в пятницу,
Süksüün – Осенью [*осенней порой*].

Образуется по типу склонения (с наличием **astiinvaihtelu** типа **B**), с удлинением конечной гласной и прибавлением окончания **-n**.

I painutoz. I склонение.

К I склонению относятся односложные имена с **долгой** гласной или **дифтонгом**.

	Üksikkö				*Monikko*			
Nom.	**maa**	**soo**	**pii**	**voi**	**maat**	**soot**	**piit**	**voit**
Gen.	**maan**	**soon**	**piin**	**voin**	**maijjen**	**soijjen**	**piijjen**	**voijjen**
Part.	**maata**	**soota**	**piitä**	**voita**	**maita**	**soita**	**piitä**	**voita**
Ill.	**maaha**	**sooho**	**piihe**	**voihe**	**maihe**	**soihe**	**piihe**	**voihe**
Iness.	**maaz**	**sooz**	**piiz**	**voiz**	**maiz**	**soiz**	**piiz**	**voiz**
El.	**maast**	**soost**	**piist**	**voist**	**maist**	**soist**	**piist**	**voist**
All.	**maalle**	**soolle**	**piille**	**voille**	**maille**	**soille**	**piille**	**voille**
Adess.	**maal**	**sool**	**piil**	**voil**	**mail**	**soil**	**piil**	**voil**
Abl.	**maalt**	**soolt**	**piilt**	**voilt**	**mailt**	**soilt**	**piilt**	**voilt**
Tr.	**maaks**	**sooks**	**piiks**	**voiks**	**maiks**	**soiks**	**piiks**	**voiks**
Ess.	**maan**	**soon**	**piin**	**voin**	**main**	**soin**	**piin**	**voin**

Numeraali. Имя числительное.

Kardinaali. Количественное. *1-10.*

Здесь и далее – приводится форма ***nominatiivi*** и (в скобках) изменяемая часть форм ***genetiivi***, ***partitiivi, illatiivi***, ***inessiivi*** и ***essiivi***.

1. Ü|ks (hen, htä, htee, heez, hteen).
2. Ka|ks (hen, hta, htee, heez, hteen).
3. Kol|t (men, mea, mee, meez, meen).
4. Neljä (n, ä, ä, äz, än).
5. Vii|z (jjen, ttä, ttee, jjeez, tteen).
6. Kuu|z (vven, tta, ttee, vveez, tteen).
7. Seit|sen (tsemän, seent, tsemää, tsemääz, tsemään).
8. Kaheksa|n (n, a, a, az, an).
9. Üheksä|n (n, ä, ä, äz, än).
10. Kümmen (än, t, ää, ääz, ään).

NB! С числом в **nominatiivi** – имя ставится в **üksikön (!) partitiivi**. При дальнейшем склонении падеж числа и имени совпадает, но имя остается в **üksikkö**.

Kaks maata, kahen maan, kahta maata, kahtee maaha.

Harjutoz.

Просклоняйте слова. Painuttakaa sanat.

koi (n, ta, he) – моль,
maa (n, ta, ha) – земля; страна,
pii (n, tä, he) – зубец,
pää (n, tä, hä) – голова,
soo (n, ta, ho) – болото,
suu (n, ta, hu) – рот; устье реки,
süü (n, tä, hü) – причина,
tee (n, tä, he) – дорога,
töö (n, tä, hö) – работа,
voi (n, ta, he) – масло,
vöö (n, tä, hö) – пояс,
öö (n, tä, hö) – ночь.

KÜMMENÄÄZ LÄKSÜ.
ДЕСЯТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

II painutoz.

Ко II склонению относятся имена, оканчивающиеся на **-e**, **-i**, **-o** (**-ö**), **-u** (**-ü**); в том числе имена с собирательными суффиксами **-ikko** (**-ikkö**), **-sso** (**-ssö**).

Üksikkö

Nom.	**mato**	**katto**	**häkki**	**näkö**
Gen.	**maon**	**katon**	**häkin**	**näön**
Part.	**mattooa**	**kattoa**	**häkkiä**	**näkkööä**
Ill.	**mattoo**	**kattoo**	**häkkii**	**näkköö**
Iness.	**maooz**	**katooz**	**häkiiz**	**nääöz**
El.	**maost**	**katost**	**häkist**	**näöst**
All.	**maolle**	**katolle**	**häkille**	**näölle**
Adess.	**maool**	**katool**	**häkiil**	**nääöl**
Abl.	**maolt**	**katolt**	**häkilt**	**näölt**
Tr.	**maoks**	**katoks**	**häkiks**	**näöks**
Ess.	**mattoon**	**kattoon**	**häkkiin**	**näkköön**

Monikko

Nom.	**maot**	**katot**	**häkit**	**näöt**
Gen.	**matoloin**	**kattoloin**	**häkkilöin**	**nätölöin**
Part.	**matoloja**	**kattoloja**	**häkkilöjä**	**näkölöjä**
Ill.	**matoloihe**	**kattoloihe**	**häkkilöihe**	**näkölöihe**
Iness.	**matoloiz**	**kattoloiz**	**häkkilöiz**	**näkölöiz**
El.	**matoloist**	**kattoloist**	**häkkilöist**	**näkölöist**
All.	**matoloille**	**kattoloille**	**häkkilöille**	**näkölöille**
Adess.	**matoloil**	**kattoloil**	**häkkilöil**	**näkölöil**
Abl.	**matoloilt**	**kattoloilt**	**häkkilöilt**	**näkölöilt**
Tr.	**matoloiks**	**kattoloiks**	**häkkilöiks**	**näkölöiks**
Ess.	**matoloin**	**kattoloin**	**häkkilöin**	**näkölöin**

Pronoomini.

Personaaliziin pronoominiin painuttammiin. Склонение личных местоимений.

	Üksikkö				*Monikko*			
Nom.	**miä**	**siä**	**hää**	**se**	**möö**	**töö**	**höö**	**neet**
Gen.	**miun**	**siun**	**hänen**	**senen**	**meijjen**	**teijjen**	**heijjen**	**niijjen**
Part.	**minnua**	**sinnua**	**hänt**	**sitä**	**meitä**	**teitä**	**heitä**	**niitä**
Ill.	**miuhe**	**siuhe**	**hännee**	**siihe**	**meihe**	**teihe**	**heihe**	**niihe**
Iness.	**miuz**	**siuz**	**häneez**	**siin**	**meiz**	**teiz**	**heiz**	**niiz**
El.	**miust**	**siust**	**hänest**	**siint**	**meist**	**teist**	**heist**	**niist**
All.	**miulle**	**siulle**	**hänelle**	**sille**	**meille**	**teille**	**heille**	**niille**
Adess.	**miul**	**siul**	**häneel**	**sill**	**meil**	**teil**	**heil**	**niil**
Abl.	**miult**	**siult**	**hänelt**	**silt**	**meilt**	**teilt**	**heilt**	**niilt**
Tr.	**miuks**	**siuks**	**häneks**	**siks**	**meiks**	**teiks**	**heiks**	**niiks**
Ess.	**miuun**	**siuun**	**hänneen**	**sinä**	**mein**	**tein**	**hein**	**niin**

Possessiiviin forma. Притяжательная форма.

Вместо притяжательных местоимений в ижорском языке используются **личные** местоимения в форме **genetiivi**:

miun – мой, моя, моё, мои; **meijjen – наш, наша, наше, наши;**
siun – твой, твоя, твоё, твои; **teijjen – ваш, ваша, ваше, ваши;**
hänen – его, её; **heijjen – их.**

Hänen poika – Его сын.

При **акцентировании** притяжательности – употребляется **genetiivi** личного местоимения и слово **oma** (**«свой, принадлежащий** кому-либо»):

Kenen oma on tämä kanz?	**Miun oma – Мой**.
Чей это стол?	**Siun oma – Твой**.
	Hänen oma – Его (её).
	Meijjen oma – Наш.
	Teijjen oma – Ваш.
	Heijjen oma – Их.

Harjutoz.
Painuttakaa sanat.

auk|ku (un, kua, kuu) – щель,
häk|ki (in, kiä, kii) – клетка,
i|tü (ün, ttüüä, ttüü) – солод,
kat|to (on, toa, too) – крыша,
koivis|so (on, soa, soo) – березняк,
ko|ti (in, ttiia, ttii) – дом,
kra|pu (vun, ppuua, ppuu) – рак,
kul|ku (un, kua, kuu) – движение,

kä|pü (vün, ppüüä, ppüü) – шишка (ели),
lah|o (on, hooa, hoo) – гнилой,
ma|to (on, ttooa, ttoo) – змея,
nai|zikko (ssiikon, zikkoa, zikkoo) – жена; супруга,
nä|kö (ön, kkööä, kköö) – зрение,
tammik|ko (on, koa, koo) – дубрава,
u|tu (un, ttuua, ttuu, *iness.* –u'uz) – туман,
vanki (n, a, i) – пленник.

ÜKSTOISTKÜMMENÄÄZ LÄKSÜ.
ОДИННАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

III painutoz.

К III склонению относятся имена, оканчивающиеся на дифтонг **-oi** (**-öi**), в том числе имена с “женским” суффиксом **-kkoi** (**-kköi**) (ср. VI склонение).

	Üksikkö		*Monikko*	
Nom.	**repoi**	**tüttöi**	**revoit**	**tütöit**
Gen.	**revoin**	**tütöin**	**repoloin**	**tüttölöin**
Part.	**reppooja**	**tüttöja**	**repoloja**	**tüttölöja**
Ill.	**repoihe**	**tüttöihe**	**repoloihe**	**tüttölöihe**
Iness.	**revoiz**	**tüttöiz**	**repoloiz**	**tüttölöiz**
El.	**revoist**	**tütöist**	**repoloist**	**tüttölöist**
All.	**revoille**	**tütöille**	**repoloille**	**tüttölöille**
Adess.	**revoil**	**tütöil**	**repoloil**	**tüttölöil**
Abl.	**revoilt**	**tütöit**	**repoloilt**	**tüttölöilt**
Tr.	**revoiks**	**tütöiks**	**repoloiks**	**tüttölöiks**
Ess.	**repoin**	**tüttöin**	**repoloin**	**tüttölöin**

Pronoomini.

Demonstratiiviin. Указательное.

В ижорском языке употребление указательного местоимения зависит от близости объекта.

se – это; эт|от (-а, -о) [*совпадение с личным местоимением*] (склонение – см. X урок).
(se on koti – это дом; se koti – этот дом);

neet – это; эти [*совпадение с личным местоимением*] (склонение –см. X урок).
(neet on koit – это дома; neet koit - эти дома);

tämä (tää) – вот это; вот эт|от (-а, -о).
(tämä on koti – вот это [рядом] – дом; tää koti – вот этот дом);

nämät (näät) – вот это; вот эти.
(nämät on koit – вот это – домá; näät koit – вот эти домá);

too - т|от (-а, -о); **noot** – те.

	Ühsikkö		*Monikko*	
Nom.	**tämä (tää)**	**too**	**nämät (näät)**	**noot**
Gen.	**tämän (tään)**	**toon**	**näijjen**	**noijjen**
Part.	**tätä**	**tota**	**näitä**	**noita**
Ill.	**tähä**	**tooho**	**näihe**	**noihe**
Iness.	**täss**	**tooz**	**näiz**	**noiz**
El.	**täst**	**toost**	**näist**	**noist**
All.	**tälle**	**toolle**	**näille**	**noille**
Adess.	**täll**	**tool**	**näill**	**noil**
Abl.	**tält**	**toolt**	**näilt**	**noilt**
Tr.	**täks**	**tooks**	**näiks**	**noiks**
Ess.	**tänä**	**toon**	**näin**	**noin**

Numeraali.

Ordinaali. Порядковое. *1-n – 10-z.*

Приводится форма ***nominatiivi*** и изменяемая часть ***genetiivi***, ***partitiivi***, ***illatiivi***, ***inessiivi*** и ***essiivi***; справа – изменяемые части всех тех же падежей в **monikko.**

1-n. Enzimäi|n (zen, st, see, zeez, seen).	**(st, ssiin, ssiiä, sii, ziiz, ssiin).**
2-n. Toi|n (zen, sta, see, zeez, seen).	**(zet, siin, ssiia, sii, ziiz, ssiin).**
3-z. Kolma|az (nnen, tta, ntee, nneez, nteen).	**(nnet, nsiin, nsia (nsiä), nsii, nziiz, nsiin).** (3-z – 10-z)
4-z. Neljä|äz (nnen, ttä, ntee, nneez, nteen).	
5-z. Viijje|ez (nnen, ttä, ntee, nneez, nteen).	
6-z. Kuuvve|ez (nnen, tta, ntee, nneez, nteen).	
7-z. Seittsemä|äz (nnen, ttä, ntee, nneez, nteen).	
8-z. Kaheksa|az (nnen, tta, ntee, nneez, nteen).	
9-z. Üheksä|äz (nnen, ttä, ntee, nneez, nteen).	
10-z. Kümmenä|äz (nnen, ttä, ntee, nneez, nteen).	

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

em|oi (oin, mooja, oihe) – мать,	**naizik |koi (oin, koja, koihe) – замужняя женщина,**
en|oi (oin, nooja, oihe) – дядя,	**re|poi (voin, ppooja, poihe) – лиса,**
ižorak|koi (oin, koja, koihe) – ижорка,	**tüt|tõi (öin, töjä, töihe) – девушка,**
kuk|koi (oin, koja, koihe) – петух,	**tütärik|köi (öin, köjä, köihe) – девочка,**
linnak|koi (oin, koja, koihe) – горожанка,	**venäk|köi (öin, köjä, köihe) – русская [*существ.*].**

KAKSTOISTKÜMMENÄÄZ LÄKSÜ.
ДВЕНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

IV painutoz.

К IV склонению относятся двусложные имена, оканчивающиеся на -a (-ä), у которых в первом слоге – гласные -a (-ä), -i; изредка e.

	Üksikkö			Monikko		
Nom.	jalka	silta	vaka	jalat	sillat	vaat
Gen.	jalan	sillan	vaan	jalkoin	siltoin	vakkoin
Part.	jalkaa	siltaa	vakkaa	jalkoja	siltoja	vakkooja
Ill.	jalkaa	siltaa	vakkaa	jalkoihe	siltoihe	vakkoihe
Iness.	jalaaz	sillaaz	vaa’az	jaloiz	silloiz	vaoiz
El.	jalast	sillast	vaast	jaloist	silloist	vaoist
All.	jalalle	sillalle	vaalle	jaloille	silloille	vaoille
Adess.	jalaal	sillaal	vaa’al	jaloil	silloil	vaoil
Abl.	jalalt	sillalt	vaalt	jaloilt	silloilt	vaoilt
Tr.	jalaks	sillaks	vaaks	jaloiks	silloiks	vaoiks
Ess.	jalkaan	siltaan	vakkaan	jalkoin	siltoin	vakkoin

Pronoomini.

Retsiprokkiin. Взаимное.

Gen.	toin-toizen	друг друга
Part.	toin-toist	друг друга
Ill.	toin-toisee	друг в друга
Iness.	toin-toizeez	друг в друге
El.	toin-toizest	друг из друга; друг о друге
All.	toin-toizelle	друг другу; друг на друга
Adess.	toin-toizeel	друг у друга; друг на друге
Abl.	toin-toizelt	друг с друга; друг от друга

Adverbi. Наречие.

Aijjan adverbi. Наречие времени.

Ижорские наречия, по сути, являются застывшими падежными формами имён.

ain – всегда; постоянно,
etezpäi – далее; потом,
etukättee – заранее,
eglee – вчера,
enneglee – позавчера,
eloiässää – пожизненно,
eläessä – давным-давно; в старину,
ennemoi – преждевременно,
ennemmäst – раньше; прежде,
enneppäi, kui … – раньше, чем … ,
ennää – уже; больше,
enstää – сначала; сперва,
enzikkää – в первую очередь,
enziks – прежде всего,
enzipäästää – первоначально,
enempi – больше; впредь,
hoomeen – завтра,
hoomukseel – утром,
hoomeenhoomukseel – завтра утром,
hoomeenillaal – завтра вечером,
ikinää – никогда,
ikke – как раз; только что,
ikkää – всегда; постоянно,
illaal – вечером,
jälkiäpäi – впоследствии,
jällee – опять; снова.

Postpoziitsio. Послелог.

Ижорский послелог требует определённого падежа предшествующего имени:

I. Genetiivi:

eelee – перед [*куда?*],
eel – перед [*где?*],
eelt – спереди (*кого-л., чего-л.*) [назад],
halluuz – в руках (*чьих-л.*),
jälelle – за (*кого-л., что-л.*) [*куда?*],
jäleel – за (*кем-л., чем-л.*) [*где?*],
jälelt – из-за (*кого-л., чего-л.*) [*откуда?*],
jälkkiä – вслед за,

kera – с (*кем-л., чем-л.*),
päälle – на [поверхность],
pääl – на [поверхности],
päält – с [поверхности],
takkaa – за (море, лес, город и т.п.) [*куда?*],
takkaaks – за (дом, забор, дверь и т.п.) [*куда?*],
takkaan – позади (*чего-л.*) [*где?*],
takkaant – из-за (моря, леса и т.п.) [*откуда?*].

Harjutoz.
Painuttakaa sanat.

ai|ka (jjan, kkaa, kkaa) – время,
ait|ta (an, taa, taa) – амбар,
halva (n, a, a) – плохой,
il|ta (lan, taa, taa) – вечер,
i|zä (zän, ssää, ssää) – отец,

jal|ka (an, kaa, kaa) – нога,
lai|ska (zan, skaa, skaa) – ленивый,
ni|ska (zan, skaa, skaa) – затылок,
sil|ta (lan, taa, taa) – мост,
va|ka (an, kkaa, kkaa; a'az) – устойчивый.

KOLTTOISTKÜMMENÄÄZ LÄKSÜ.
ТРИНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

V painutoz.

К V склонению относится часть **трёхсложных** имен (с наличием **astiinvaihtelu** типов **A** и **B**), имеющих окончания **-a** (**-ä**) (ср. VIII склонение).

	Üksikkö		*Monikko*	
Nom.	**ommeena**	**harakka**	**ommeenat**	**harraakat**
Gen.	**ommeenan**	**harraakan**	**omenoin**	**harakkoin**
Part.	**omenaa**	**harakkaa**	**omenoja**	**harakkoja**
Ill.	**omenaa**	**harakkaa**	**omenoihe**	**harakkoihe**
Iness.	**omenaaz**	**harakaaz**	**omenoiz**	**harakoiz**
El.	**omenast**	**harakast**	**omenoist**	**harakoist**
All.	**omenalle**	**harakalle**	**omenoille**	**harakoille**
Adess.	**omenaal**	**harakaal**	**omenoil**	**harakoil**
Abl.	**omenalt**	**harakalt**	**omenoilt**	**harakoilt**
Tr.	**omenaks**	**harakaks**	**omenoiks**	**harakoiks**
Ess.	**omenaan**	**harakkaan**	**omenoin**	**harakkoin**

Pronoomini.

Refleksiiviin. Возвратное.

В ижорском языке существует местоимение **ittse** (“сам, -á, -ó, -и”). В **самостоятельной** форме оно склоняется, соответствуя русскому **возвратному** местоимению (**себя**, **себе** и т.д.). Однако **вместе** с **личным** местоимением (**miä ittse** – я сам; **töö ittse** – вы сами *и т.п.*) оно не изменяется. В этом случае склоняется лишь само личное местоимение (**siun ittse** – **тебя самого**; **heil ittse** – **у них самих** *и т.п.*).

Nom.	**ittse**	*Iness.*	**itseez**	*Abl.*	**itselt**
Gen.	**itsen**	*El.*	**itsest**	*Tr.*	**itseks**
Part.	**ittsiä**	*All.*	**itselle**	*Ess.*	**ittseen**
Ill.	**ittsee**	*Adess.*	**itseel**		

Interrogattiiviin. Вопросительное.

ken? – кто?	**kuka? – который?** [из многих]	**millain? – каков?**
mikä? – что?, какой?	**kumpa? – который?** [из двух]	

Первые три местоимения в **monikko** имеют только форму **nominatiivi (ket?, mit?, kukat?)**, а **два** последних – имеют полную парадигму склонений в **обоих** числах.

	Üksikkö					*Monikko*	
Nom.	**ken**	**mikä**	**kuka**	**kumpa**	**millain**	**kummat**	**millaist**
Gen.	**kenen**	**minen**	**kukan**	**kumman**	**millaizen**	**kumpiin**	**millaiziin**
Part.	**ketä**	**mitä**	**kukkaa**	**kumpaa**	**millaist**	**kumpia**	**millaizia**
Ill.	**kehe**	**mihe**	**kuhu**	**kumpaa**	**millaisee**	**kumpii**	**millaisii**
Iness.	**kess**	**miss**	**kuss**	**kummaaz**	**millaizeez**	**kummiiz**	**millaiziiz**
El.	**kest**	**mist**	**kust**	**kummast**	**millaizest**	**kummist**	**millaizist**
All.	**kelle**	**mille**	**kulle**	**kummalle**	**millaizelle**	**kummille**	**millaizille**
Adess.	**kell**	**mill**	**kull**	**kummaal**	**millaizeel**	**kummiil**	**millaiziil**
Abl.	**kelt**	**milt**	**kult**	**kummalt**	**millaizelt**	**kummilt**	**millaizilt**
Tr.	**keks**	**miks**	**kuks**	**kummaks**	**millaizeks**	**kummiks**	**millaiziks**
Ess.	**ken**	**min**	**kukkaan**	**kumpaan**	**millaiseen**	**kumpiin**	**millaisiin**

Postpoziitsio (*продолжение*).

I. Genetiivi:

alle – **под** (*что-л.*),
all – **под** (*чем-л.*),
alt – **из-под,**
vooks – **из-за** [по вине; по причине],

eittse – **вместо** (*кого-л.*); **за** (*что-л., кого-л.*) [бороться],
sissee – **внутрь** (*чего-л.*),
sizeez – **внутри** (*чего-л.*),
tähen – **ради** (*кого-л., чего-л.*); **благодаря** (*кому-л., чему-л.*).

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

adjala (n, a, a) – одеяло,
ah|haava (haavan, avaa, avaa) – обветренный,
hantara (n, a, a) – ветхий,
har|akka (raakan, akkaa, akkaa) – сорока,
jür|riinä (riinän, inää, inää) – гром,
jüt|tiinä (tiinän, inää, inää) – стук,

kabluk|ka (an, kaa, kaa) – каблук,
om|meena (meenan, enaa, enaa) – яблоко,
op|okka (pookan, okkaa, okkaa) – гриб,
pak|kaana (kaanan, anaa, anaa) – дурной,
töönik|kä (än, kää, kää) – труженик.

NELJÄTOISTKÜMMENÄAZ LÄKSÜ.
ЧЕТЫРНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

VI painutoz.

К VI склонению относятся многосложные имена, оканчивающиеся на **долгую гласную** и дифтонги **-io** (**-iö**) [и некоторые имена на **-oi** (**-öi**) (сравни III склонение)].

	Üksikkö		*Monikko*	
Nom.	**kiukkaa**	**lämmää**	**kiukkaat**	**lämmäät**
Gen.	**kiukkaan**	**lämmään**	**kiukkoin**	**lämmiilöin**
Part.	**kiukaata**	**lämmäätä**	**kiukoja**	**lämmiilöja**
Ill.	**kiukaasse**	**lämmäässe**	**kiukoihe**	**lämmiilöihe**
Iness.	**kiukaaz**	**lämmääz**	**kiukoiz**	**lämmiilöiz**
El.	**kiukaast**	**lämmääst**	**kiukoist**	**lämmiilöist**
All.	**kiukaalle**	**lämmäälle**	**kiukoille**	**lämmiilöille**
Adess.	**kiukaal**	**lämmääl**	**kiukoil**	**lämmiilöil**
Abl.	**kiukaalt**	**lämmäält**	**kiukoilt**	**lämmiilöilt**
Tr.	**kiukaaks**	**lämmääks**	**kiukoiks**	**lämmiilöiks**
Ess.	**kiukkaan**	**lämmään**	**kiukkoin**	**lämmiilöin**

Pronoomini.

Relativviin. Относительное.

Совпадают с вопросительными: **ken** – **который** [*одушевл.*], **mikä** – **которое** [*неодушевл.*].

Definittiin. Определённое.

joka … – кажд|ый (-ую, -ое, -ые) … [joka viikko – каждую неделю],
jokahiin – кажд|ый (-ая, -ое) [jokahiin tiittää – каждый знает],
mokkooma – такой, (se)sama – (тот же) самый, sellain – таков,
moen – подобный [en kuult mitä moeent – не слыхал ничего подобного],
muu – другой; иной,
molleemat – оба,
koko … – весь (всего, вся, всю, всё, все) … [luin koko kirjan – прочёл всю книгу],
kaik – всё, все [kaik tiijjetää – все знают].

	Üksikkö			*Monikko*		
Nom.	**moen**	**mokkooma**	**kaik**	**mokkeenet**	**mokkoomat**	**kaik**
Gen.	**mokkeenen**	**mokkooman**	**kaiken**	**mokeniin**	**mokomiin**	**kaikkiin**
Part.	**moeent**	**mokomaa**	**kaikkea**	**mokenia**	**mokomia**	**kaikkia**
Ill.	**mokenesse**	**mokomaa**	**kaikkee**	**mokenisse**	**mokomii**	**kaikkii**
Iness.	**mokeneez**	**mokomaaz**	**kaikeez**	**mokeniiz**	**mokomiiz**	**kaikiiz**
El.	**mokenest**	**mokomast**	**kaikest**	**mokenist**	**mokomist**	**kaikist**
All.	**mokenelle**	**mokomalle**	**kaikelle**	**mokenille**	**mokomille**	**kaikille**
Adess.	**mokeneel**	**mokomaal**	**kaikeel**	**mokeniil**	**mokomiil**	**kaikiil**
Abl.	**mokenelt**	**mokomalt**	**kaikelt**	**mokenilt**	**mokomilt**	**kaikilt**
Tr.	**mokeneks**	**mokomaks**	**kaikeks**	**mokeniks**	**mokomiks**	**kaikiks**
Ess.	**mokeneen**	**mokomaan**	**kaikkeen**	**mokeniin**	**mokomiin**	**kaikkiin**

	Üksikkö			*Monikko*			
Nom.	**jokahiin**	**sama**	**muu**	**jokahiist**	**samat**	**muut**	**molleemat**
Gen.	**jokahizen**	**saman**	**muun**	**jokahissiin**	**samoin**	**muijjen**	**molempiin**
Part.	**jokahiist**	**sammaa**	**muuta**	**jokahissiia**	**sammooja**	**muita**	**molempia**
Ill.	**jokahisee**	**sammaa**	**muuhu**	**jokahisii**	**samoihe**	**muihe**	**molempii**
Iness.	**jokahizeez**	**samaaz**	**muuz**	**jokahiziiz**	**samoiz**	**muiz**	**molemmiiz**
El.	**jokahizest**	**samast**	**muust**	**jokahizist**	**samoist**	**muist**	**molemmist**
All.	**jokahizelle**	**samalle**	**muulle**	**jokahizille**	**samoille**	**muille**	**molemmille**
Adess.	**jokahizeel**	**samaal**	**muul**	**jokahiziil**	**samoil**	**muil**	**molemmiil**
Abl.	**jokahizelt**	**samalt**	**muult**	**jokahizilt**	**samoilt**	**muilt**	**molemmilt**
Tr.	**jokahizeks**	**samaks**	**muuks**	**jokahiziks**	**samoiks**	**muiks**	**molemmiks**
Ess.	**jokahisseen**	**sammaan**	**muun**	**jokahissiin**	**samoin**	**muin**	**molempiin**

В варианте **sesama** склоняются **обе части** (**senensaman**, **sitäsammaa** и т.д.).
Sellain склоняется, как **millain** (см. XIII урок). **Joka** и **koko** не склоняются.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat. (Дополнительно даны окончания **monikon genetiivi**).

aalo|i (in, ita, isse; loin) – алый,
hakkuu (n, ta, sse; loin) – вырубка (леса),
harm|aa (aan, aata, aasse; oin) – седой,
kiuk|kaa (kaan, aata, aasse; koin) – печь,
kuiv|aa (aan, aata, aasse; oin) – сушёный,
leikkuu (n, ta, sse; loin) – жатва,

lämm|ää (ään, äätä, äässe; iilöin) – тепло; жар,
mastersko|i (in, ita, isse; loin) – мастерская,
porst|aa (aan, aata, aasse, oin) – сени,
teenoo (n, ta, sse; loin) – местность,
uhluu (n, ta, sse; loin) – ведро,
vapp|aa (aan, aata, aasse, oin) – свободный.

VIIZTOISTKÜMMENÄÄZ LÄKSÜ.
ПЯТНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

VII painutoz.

К VII склонению относятся имена (с наличием **astiinvaihtelu** типа **B**), оканчивающиеся на **-ia** (**-iä**).

	Üksikkö		*Monikko*	
Nom.	**valkia**	**assiia**	**valkiat**	**assiiat**
Gen.	**valkian**	**assiian**	**valkioin**	**azioin**
Part.	**valkiaa**	**aziaa**	**valkioja**	**azioja**
Ill.	**valkiaa**	**aziaa**	**valkioihe**	**azioihe**
Iness.	**valkiaaz**	**aziaaz**	**valkioiz**	**azioiz**
El.	**valkiast**	**aziast**	**valkioist**	**azioist**
All.	**valkialle**	**azialle**	**valkioille**	**azioille**
Adess.	**valkiaal**	**aziaal**	**valkioil**	**azioil**
Abl.	**valkialt**	**azialt**	**valkioilt**	**azioilt**
Tr.	**valkiaks**	**aziaks**	**valkioiks**	**azioiks**
Ess.	**valkiaan**	**aziaan**	**valkioin**	**azioin**

Pronoomini.

Indefinittiin. Неопределённое.

muutomanz – некий,
monenlaajain – разный,
hot ken – кто угодно,
mikäle – что-либо,
kukale – какой-либо,

kaikenlaajain – всякий; какой угодно,
kenikke – кто-то; кто-нибудь,
hot mikä –что угодно,
hot kuka – какой угодно,

kenle – кто-либо,
mikäikke -что-то; что-нибудь,
kukaikke -какой-то; какой-нибудь.

Частицы **hot**, **-ikke** и **-le** не склоняются (**hot kenen** – **кого угодно**, **miheikke** – **во что-нибудь**, **kukkaanle** – **каким-либо и т.п.**).

У местоимений **kaikenlaajain** и **monenlaajain** склоняется лишь суффикс **-laajain**.

	Üksikkö		*Monikko*	
Nom.	**monenlaajain**	**muutomanz**	**monenlaajaist**	**muutomannet**
Gen.	**monenlaajaizen**	**muutomannen**	**monenlaajaiziin**	**muutomansiin**
Part.	**monenlaajaist**	**muutomantta**	**monenlaajaizia**	**muutomansia**
Ill.	**monenlaajaisee**	**muutomantee**	**monenlaajaisii**	**muutomansii**
Iness.	**monenlaajaizeez**	**muutomanneez**	**monenlaajaiziiz**	**muutomanziiz**
El.	**monenlaajaizest**	**muutomannest**	**monenlaajaizist**	**muutomanzist**
All.	**monenlaajaizelle**	**muutomannelle**	**monenlaajaizille**	**muutomanzille**
Adess.	**monenlaajaizeel**	**muutomanneel**	**monenlaajaiziil**	**muutomanziil**
Abl.	**monenlaajaizelt**	**muutomannelt**	**monenlaajaizilt**	**muutomanzilt**
Tr.	**monenlaajaizeks**	**muutomanneks**	**monenlaajaiziks**	**muutomanziks**
Ess.	**monenlaajaiseen**	**muutomanteen**	**monenlaajaisiin**	**muutomansiin**

Adverbi.

Aijjan adverbi (*продолжение*).

harvaa – редко,
järestä – сразу; немедленно,
järkennää – сейчас [*очень скоро*],
mööhä – поздно : **on jo ~** – уже поздно,
mööhää – поздно : **~ käüvvelet** – поздно гуляешь,
nietauno – недавно,
nüt – теперь,
päivääl – днём [*время суток*],
pään – днём [*в течение дня*],

nüküizii – сейчас,
silloin – тогда,
toizinaa – иногда,
tänäpään – сегодня,
tihhii – часто,
varraa – рано,
ööl – ночью,
öittee – ночами; по ночам,
ülihoomeen – послезавтра.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

a|ssiia (ssiian, ziaa, ziaa) – дело,
familia (n, a, a) – фамилия,
hal|liia (liian, iaa, iaa) – горе,
häp|piiä (piiän, iää, iää) – стыд,
ilkiä (n, ä, ä) – злобный,
jäm|miiä (miiän, iää, iää) – толстый,
jar|riiä (riiän, iää, iää) – грубый,
kip|piiä (piiän, iää, iää) – больной [*óрган*],

laimia (n, a, a) – прохладный,
lam|miia (miiän, iää, iää) – широкоплечий,
maikkia (kiian, iaa, iaa) – сладковатый,
nop|piia (piian, iaa, iaa) – скорый,
oikia (n, a, a) – 1) правый; 2) правильный,
pööriä (n, ä, ä) – круглый,
sak|kiia (kiian, iaa, iaa) – густой,
valkia (n, a, a) – белый.

KUUZTOISTKÜMMENÄÄZ LÄKSÜ.
ШЕСТНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

VIII painutoz.

К VIII склонению относятся: **1)** двухсложные имена, оканчивающиеся на **-a** (**-ä**), у которых в первом слоге гласные **-e**, **-o** (**-ö**), **-u** (**-ü**) [ср. IV склонение], **2)** большинство трёхсложных имён, оканчивающихся на **-a** (**-ä**) [ср. V склонение], **3)** многосложные имена, оканчивающиеся на **-a** (**-ä**), [включая имена – **субъекты действия** на **-ja** (**-jä**)].

	Üksikkö			*Monikko*		
Nom.	**köhä**	**orraava**	**opastaja**	**köhät**	**orraavat**	**opastajat**
Gen.	**köhän**	**orraavan**	**opastajan**	**köhhiin**	**oraviin**	**opastajjiin**
Part.	**köhhää**[1]	**oravaa**	**opastajjaa**[2]	**köhhiiä**	**oravia**	**opastajjiia**
Ill.	**köhhää**	**oravaa**	**opastajjaa**	**köhhii**	**oravii**	**opastajjii**
Iness.	**köhääz**	**oravaaz**	**opastajaaz**	**köhiiz**	**oraviiz**	**opastajiiz**
El.	**köhäst**	**oravast**	**opastajast**	**köhist**	**oravist**	**opastajist**
All.	**köhälle**	**oravalle**	**opastajalle**	**köhille**	**oraville**	**opastajille**
Adess.	**köhääl**	**oravaal**	**opastajaal**	**köhiil**	**oraviil**	**opastajiil**
Abl.	**köhält**	**oravalt**	**opastajalt**	**köhilt**	**oravilt**	**opastajilt**
Tr.	**köhäks**	**oravaks**	**opastajaks**	**köhiks**	**oraviks**	**opastajiks**
Ess.	**köhhään**	**oravaan**	**opastajjaan**	**köhhiin**	**oraviin**	**opastajjiin**

Numeraali.

Kardinaalit *11-19.*

11. Ükstoist (ühentoist, ühtätoist, ühteetoist, üheeztoist, ühteentoist и т.д.).
12. Kakstoist.
13. Kolttoist.
14. Neljätoist.
15. Viiztoist.
16. Kuuztoist.
17. Seitsentoist.
18. Kaheksantoist.
19. Üheksäntoist.

Как видно выше, по падежам изменяется только 1-я часть каждого из этой группы числительных, а 2-я часть (**-toist**) – остается неизменной (ср. IX урок).

Pronoomini.

Negativviin. Отрицательное.

Отрицательные местоимения в ижорском языке образованы из **вопросительных.**
ei kukka – никто, **ei mikkä – ничто, никакой.**

Nom.	**ei kukka**	**ei mikkä**	*All.*	**ei kellekä**	**ei millekä**
Gen.	**ei kenenkä**	**ei minenkä**	*Adess.*	**ei kelkä**	**ei milkä**
Part.	**ei kettä**	**ei mittä**	*Abl.*	**ei keltkä**	**ei miltkä**
Ill.	**ei kehekä**	**ei mihekä**	*Tr.*	**ei kekskä**	**ei mikskä**
Iness.	**ei keskä**	**ei miskä**	*Ess.*	**ei kenkä**	**ei minkä**
El.	**ei kestkä**	**ei mistkä**			

NB! При наличии **отрицательной формы** глагола – у этих местоимений частица **ei** исчезает (дабы избежать дублирования).

Kukka ei taho – Никто не хочет.

[1] см. **объяснение** к **ижорско-русскому** словарю.
[2] –”–.

Postpoziitsio (*продолжение*).

II. Partitiivi:

möit – вдоль (*чего-л.*),
möita – через [промежуточный пункт]**,**
möö – по (*улице, берегу*) [идти]**,**
mööt – по (*селу, морю, полю*) [ходить]**,**
vart – для,
vassaa – 1) против; 2) на (*кого-л.*) [жаловаться]**.**

III. Illatiivi:

nasse – до [предел]**.**

IV. Elatiivi:

kiin – за (*что-л.*) [*взять, схватить*]**,**
naz – от (*кого-л., чего-л.*) [в другое место]**,**
üli – более; сверх (*чего-л.*).

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

ainava (n, a, a) – единственный,
ar|riina (riinan, inaa, inaa) – острога,
el|lääjä (lääjän, äjää, äjää) – житель,
hän|tä (nän, tää, tää) – хвост,
här|kä (än, kää, kää) – бык,
hönkä (n, ä, ä) – зыбь (*на воде*),
hörk|kä (än, kää, kää) – вертикальный,
ik|käävä (käävän, ävää, ävää) – скучный,
kär|zä (zän, sää, sää) – рыло; пятачок,
köh|ä (än, hää, hää) – кашель,
nen|ä (än, nää, nää) – нос,
nodra (n, a, a) – гибкий,
nok|ka (an, kaa, kaa) – клюв,
oj|a (an, jaa, jaa) – ручей,
om|a (an, maa, maa) – принадлежащий (*кому-л.*),
opastaj|a (an, jaa, jaa) – обучающий [*существ.*]**,**
or|raava (raavan, avaa, avaa) – белка,
o|za (zan, ssaa, ssaa) – часть,
äij|ä (än, jää, jää) – дедушка,
ämmä (n, ä, ä) – бабушка.

SEITSENTOISTKÜMMENÄÄZ LÄKSÜ.
СЕМНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

IX painutoz.

К IX склонению относятся имена, у которых происходит чередование последней гласной основы: **-i** → **-e**. Имена с изменяемой частью основы называются **“kaksvartaloist”** (двухоснóвные).

	Üksikkö			*Monikko*		
Nom.	**järvi**	**joki**	**reki**	**järvet**	**joet**	**reet**
Gen.	**järven**	**joen**	**reen**	**järvilöin**	**jokiloin**	**rekilöin**
Part.	**järviä**	**jokkiia**	**rekkiiä**	**järvilöjä**	**jokiloja**	**rekilöja**
Ill.	**järvee**	**jokkee**	**rekkee**	**järviloihe**	**jokiloihe**	**rekilöihe**
Iness.	**järveez**	**joeez**	**ree’ez**	**järvilöiz**	**jokiloiz**	**rekilöiz**
El.	**järvest**	**joest**	**reest**	**järvilöist**	**jokiloist**	**rekilöist**
All.	**järvelle**	**joelle**	**reelle**	**järvilöille**	**jokiloille**	**rekilöille**
Adess.	**järveel**	**joeel**	**ree’el**	**järvilöil**	**jokiloil**	**rekilöil**
Abl.	**järvelt**	**joelt**	**reelt**	**järvilöilt**	**jokiloilt**	**rekilöilt**
Tr.	**järveks**	**joeks**	**reeks**	**järvilöiks**	**jokiloiks**	**rekilöiks**
Ess.	**järveen**	**jokkeen**	**rekkeen**	**järvilöin**	**jokiloin**	**rekilöin**

Numeraali.

Ordinaalit *11-z – 19-z.*

11-z. Ükstoistkümmenä|äz (nnen, ttä, ntee, nneez, nteen).

12-z. Kakstoistkümmenääz.

13-z. Kolttoistkümmenääz.

14-z. Neljätoistkümmenääz.

15-z. Viiztoistkümmenääz.

16-z. Kuuztoistkümmenääz.

17-z. Seitsentoistkümmenääz.

18-z. Kaheksantoistkümmenääz.

19-z. Üheksäntoistkümmenääz.

У этой группы порядковых числительных в современном ижорском языке изменяется только последний компонент. Ранее склонялся и первый компонент (**üheeztoistkümmenääz**, **ühennentoistkümmenännen** и т.д.).

Adverbi.

Paikan adverbi. Наречие места.

etemmälle – **дальше; подальше** [*куда-то*],
etemmäks – **дальше** [*в конкретное место*],
etemmääl – **дальше** (*где?*),
etemmittee – **из более дальнего места,**
etez – **вперёд** [*вообще*],
etez-takaz – **взад-вперёд,**
etähittee – **далеко** (*куда? где?*),
etähääl – **вдалеке,**
irti – (*на воле*) **: olla ~ – оторваться; отвязаться.**

eriksee – **отдельно** [*друг от друга*],
erimittee – **порознь** (*куда?*),
erittäi – **порознь** (*где?*),
ettee – **вперёд** [*с данного места*],
eez – **впереди,**
eelt – **спереди** [*назад*],
eest – **спереди** [*вон*] **: ~ poiz! – прочь с дороги!**
eittse – **спереди** (*назад*) [*сквозь что-л.*],

Konjunktsio. Союз.

ehkä – **хотя,**
eli – **или,**
entä – **а; но,**
…, etti … – **…, что …**
ja – **и,**
jot – **чтобы,**

…, ko … – **…, когда** [*в то время*] **… ,**
ku – **когда** [*к моменту*]**; как,**
kui – **если,**
kuni – **пока,**
mut – **но; однако,**
nii etti – **так что,**

siiz – **тогда; значит,**
siks – **потому,**
silloin, konz …– **тогда, когда …**
sillä – **так как,**
ühtä …, kui … – **так же …, как и … ,**
vai ei – **или нет.**

В значениях “тоже”, “также” используются усилительные частицы **-ki, -kki; -ka (-kä)** [VII урок].

Для значения, аналогичного русскому **“ни … , ни …”** в ижорском языке употребляется **отрицательный глагол** и частица **-kä**.

En miä, etkä siä – Ни я, ни ты.
Emmä möö, ettäkä töö – Ни мы, ни вы.
Ei se, eikä muu – Ни тот, ни другой.
Evät neet, evätkä muut – Ни те, ни другие.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

euks|i (en, iä, ee) – прихожая,
hanh|i (en, ia, ee) – гусь,
jo|ki (en, kkiia, kkee) – река,
jäl|ki (en, kiä, kee) – след,
järv|i (en, iä, ee) – озеро,
lah|ti (en, tia, tee) – залив,
la|ki (en, kkiia, kkee) – потолок,
no|ki (en, kkiia, kkee) – сажа,
ol|ki (en, kia, kee) – солома,
ov|i (en, viia, vee) – дверь (*большая*) [в здание]**,**
re|ki (en, kkiiä, kkee, e ’ez) – сани,
ru|pi (ven, ppiia, ppee) – корка; болячка.

KAHEKSANTOISTKÜMMENÄÄZ LÄKSÜ.
ВОСЕМНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

X painutoz.

К X склонению относятся имена, которые либо так же, как и имена предыдущего склонения, в **üksikön nominatiivi** имеют последнюю гласную основы **-i** (чередующуюся с **-e**), либо имели эту гласную раньше, но в процессе развития языка утратили ее. Однако, в отличие от имен IX склонения, имена X склонения имеют окончание üksikön partitiivi **-ta** (**-tä**) или **-t**, перед которым последняя гласная основы также исчезает, а согласные претерпевают изменение: **m→n**; **ks**, **ps**, **ts→s**.

NB! Гласная **-i** в **üksikön nominatiivi** исчезла у имён, в основе которых – **долгая** гласная и согласные **-l**, **-m**, **-n**, **-r**. **Üksikön partitiivi** имеет окончание **-t**, если усечённая основа оканчивается на те же вышеперечисленные согласные.

	Ühsikkö			*Monikko*		
Nom.	uksi	lumi	leem	ukset	lumet	leemet
Gen.	uksen	lumen	leemen	uksiloin	lumiloin	leemilöin
Part.	usta	lunt	leent	uksilojä	lumiloja	leemilöja
Ill.	uksee	lummee	leemee	uksiloihe	lumiloihe	leemilöihe
Iness.	ukseez	lumeez	leemeez	uksiloiz	lumiloiz	leemilöiz
El.	uksest	lumest	leemest	uksiloist	lumiloist	leemilöis
All.	ukselle	lumelle	leemelle	uksiloille	lumiloille	leemilöille
Adess.	ukseel	lumeel	leemeel	uksiloil	lumiloil	leemilöil
Abl.	ukselt	lumelt	leemelt	uksiloilt	lumiloilt	leemilöilt
Tr.	ukseks	lumeks	leemeks	uksiloiks	lumiloiks	leemilöiks
Ess.	ukseen	lummeen	leemeen	uksiloin	lumiloin	leemilöin

Numeraali.

Kardinaalit *20-99.*

20. Kakskümment (kahenkümmenän, kahtakümment, kahteekümmenää, kaheezkümmenääz, kahteenkümmenään и т.д.**).**
30. Koltkümment (kolmenkümmenän, kolmeakümment, kolmeekümmenää, kolmeezkümmenääz, kolmeenkümmenään и т.д.**).**
40. Neljäkümment.
41. Neljäkümment üks (neljänkümmenän ühen, neljääkümment ühtä, neljääkümmenää ühtee, neljääzkümmenääz üheez, neljäänkümmenään ühteen и т.д.**).**
50. Viizkümment.
60. Kuuzkümment.
70. Seitsenkümment.
75. Seitsenkümment viiz (seittsemänkümmenän viijjen, seitseentkümment viittä, seittsemääkümmenää viittee, seittsemäązkümmenääz viijjeez, seittsemäänkümmenään viitteen и т.д.**).**
80. Kaheksankümment.
90. Üheksänkümment.
99. Üheksänkümment üheksän (üheksänkümmenän üheksän, üheksääkümment üheksää, üheksääkümmenää üheksää, üheksäääzkümmenääz üheksääz, üheksäänkümmenään üheksään и т.д.**).**

Как видно выше, у количественных числительных этой группы склоняется **каждый** компонент.

Adverbi.

Paikan adverbi (*продолжение*).

jaloitsii – в ноги,
jaloitsiiz – в ногах,
jäizen – по льду,
jälellee – назад,
jäleel – сзади (*где?*),
jälelt – сзади [*из-за кого-л., чего-л.*],
jälest – сзади [*откуда-то*],

jällee – обратно; вспять,
muuvvalle – в другое место; вовне (*куда?*),
muuvvaal – в другом месте; вовне (*где?*),
muuvvalt – из другого места; извне,
takaz – назад [спереди],
takkaan – позади [быть],
takkaant – сзади [вперёд].

Harjutoz.
Painuttakaa sanat.

hiir (en, t, ee) – мышь,
keel (en, t, ee) – язык,
la|psi (psen, sta, psee) – ребенок,
lee|m (men, nt, mee) – бульон,
loh|i (en, ta, hee) – сёмга,
lu|mi (men, nt, mmee) – снег,
meel (en, t, ee) – ум; рассудок,
mer|i (en, t, ree) – море,
niin (en, t, ee) – лыко,
noor (en, t, ee) – молодой,

peen (en, t, ee) – маленький,
pool (en, t, ee) – половина,
tooh|i (en, ta, ee) – береста,
tul|i (en, t, lee) – огонь,
tuul (en, t, ee) – ветер,
u|ksi (ksen, sta, ksee) – дверь [внутренняя],
un|i (en, t, nee) – сон,
vei|ttsi (tsen, stä, ttsee) – нож,
ään (en, t, ee) – голос; звук,
äär (en, t, ee) – край; конец.

ÜHEKSÄNTOISKÜMMENÄÄZ LÄKSÜ.
ДЕВЯТНАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XI painutoz.

К XI склонению относятся двухоснóвные имена, в основе которых, кроме чередования **-i** (-)⟶**-e**, происходит также чередования **-z** (**-s**)⟶**-t** (**-tt**).

	Üksikkö			*Monikko*		
Nom.	**uuz**	**käzi**	**orz**	**uuvvet**	**käet**	**orret**
Gen.	**uuvven**	**käen**	**orren**	**uussiin**	**kässiin**	**orsiin**
Part.	**uutta**	**kättä**	**ortta**	**uussia**	**kässiia**	**orsia**
Ill.	**uuttee**	**kättee**	**ortee**	**uussii**	**kässii**	**orsii**
Iness.	**uuvveez**	**käeez**	**orreez**	**uuziiz**	**käziiz**	**orziiz**
El.	**uuvvest**	**käest**	**orrest**	**uuzist**	**käzist**	**orzist**
All.	**uuvvelle**	**käelle**	**orrelle**	**uuzille**	**käzille**	**orzille**
Adess.	**uuvveel**	**käeel**	**orreel**	**uuziil**	**käziil**	**orziil**
Abl.	**uuvvelt**	**käelt**	**orrelt**	**uuzilt**	**käzilt**	**orzilt**
Tr.	**uuvveks**	**käeks**	**orreks**	**uuziks**	**käziks**	**orziks**
Ess.	**uutteen**	**kätteen**	**orteen**	**uussiin**	**kässiin**	**orsiin**

NB! В этом склонении гласная **-i** в **üksikön nominatiivi** также исчезла у имён, в основе которых – **долгая** гласная или согласные **-l**, **-m**, **-n**, **-r**.

Adverbi.

Paikan adverbi (*продолжение*).

kottii – **домой**,
kottoon – **дóма**,
kotont – **úз дому**,
sinne – **туда**,
šääl – **там**,
šäält – **оттуда**,

sissee – **внутрь**,
sizeez – **внутри**,
sizest – **изнутри**,
tänne – **сюда**,
tääl – **здесь**,
täält – **отсюда**.

Verbi.

Infinitiivi. Неопределенная форма глагола (*инфинитив*).

В ижорском языке существуют **два** инфинитива, каждый из которых образуется по типу спряжения и изменяется в нескольких падежах.

I infinitiivi.

1) ***Partitiivi.*** Употребляется после глаголов **küssüüä**, **püütää** (“просить”), **alkaa** (“начинать”), **tahtoa** (“хотеть”), **suvata** (“любить”), **vässüüä** (“уставать”); **pittää** (“надо”).

Имеет окончания **-a** (**-ä**), **-ta** (**-tä**), **-ssa** (**-ssä**).

Tahon läätä – Хочу (по)говорить.
Miul pittää läätä – Мне надо поговорить.

2) ***Inessiivi.*** Указывает на действие, происходящее **одновременно** с главным. Соответсвует русскому **деепричастию настоящего времени**. Имеет окончания **-eez**, **-teez**, **-sseez**.

Höö männää lääteez – Они идут, разговаривая.

II infinitiivi.

1) ***Illatiivi.*** Употребляется после глаголов **männä** (“идти”), **lähtiä** (“пойти”), **noissa** (“стать”). Соответствует также русским глаголам после союзов **“что”**, **“чтобы”**. Имеет окончание **-maa** (**-mää**), **-mmaa** (**-mmää**).

Miä lähen lakkäämää – Я пойду говорить.
Hää noisi läkkäämää – Он стал говорить.
Issuu lakkäämää! – Сядь, чтобы поговорить!
Nään hänt lakkäämää –Вижу, что он говорит.

2) *Inessiivi.* Обозначает **длящийся** процесс (как английское **continuous**). Имеет окончание **-maaz (-määz)**.

Miä oon läkkäämääz – Я говорю (в настоящий момент).

3) *Elatiivi.* Обозначает **окончание** предшествующего действия и **удаление** из его сферы. Имеет окончание **-mast (-mäst)**.

Hää poistui läkkäämäst – Он ушёл оттуда, где говорил.

4) *Abessiivi.* Указывает на **несовершение** действия. Соотвествует русским **отрицательным деепричастию** и **причастию прошедшего времени совершенного вида**. Имеет окончание **-mata (-mätä)**.

Hää poistui läkkäämätä – Он ушел, не поговорив.
Heppoin on söömätä – Лошадь – не поевшая.
Pelto jäi küntämätä – Поле осталось невспаханным.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat. (Дополнительно даны окончания **üksikön inessiivi**).

e|zi (en, ttä, ttee, e'ez) – перед; фасад,
her|z (ren, ttä, tee) – бревно,
kan|z (nen, tta, tee) – 1) стол; 2) палуба,
kor|z (ren, tta, tee) – стебель,
kä|zi (en, ttä, ttee) – рука [*кисть*],
käzivar|z (ren, tta, tee) – рука [*вся*],
köü|z (vven, ttä, ttee, vveez) – канат,
kün|z(nen, ttä, ttee) – ноготь; коготь,
künzvar|z (ren, tta, tee) – предплечье,
or|z (ren, tta, tee) – насест,
su|zi (en, tta, ttee) – волк,
to|zi (en, tta, ttee) – правда,
uu|z (vven, tta, ttee, vveez) – новый,
var|z (ren, tta, tee) – край; обочина,
ve|zi (en, ttä, ttee, e'ez) – вода,
v|ooz (uuvven, ootta, oottee, uuvveez) – год.

KAHEEZKÜMMENÄÄZ LÄKSÜ.
ДВАДЦАТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XII painutoz.

К XII склонению относятся двухоснóвные имена на **-az** (**-äz**), **-uz** (**-üz**), **-oz** (**-öz**), **-iz**, в основе которых происходит чередование **-z** (**-s**) → **-ks.**

	Üksikkö		*Monikko*	
Nom.	**hiuz**	**omppeeloz**	**hiukset**	**ompelokset**
Gen.	**hiuksen**	**ompeloksen**	**hiuksiin**	**ompeloksiin**
Part.	**hiust**	**ompeloost**	**hiuksia**	**ompeloksia**
Ill.	**hiuksee**	**ompeloksee**	**hiuksii**	**ompeloksii**
Iness.	**hiukseez**	**ompelokseez**	**hiuksiiz**	**ompeloksiiz**
El.	**hiuksest**	**ompeloksest**	**hiuksist**	**ompeloksist**
All.	**hiukselle**	**ompelokselle**	**hiuksille**	**ompeloksille**
Adess.	**hiukseel**	**ompelokseel**	**hiuksiil**	**ompeloksiil**
Abl.	**hiukselt**	**ompelokselt**	**hiuksilt**	**ompeloksilt**
Tr.	**hiukseks**	**ompelokseks**	**hiuksiks**	**ompeloksiks**
Ess.	**hiukseen**	**ompelokseen**	**hiuksiin**	**ompeloksiin**

Numeraali.
Ordinaalit *20-z – 99-z.*

20-z. Kaheezkümmenääz (kahennenkümmenännen, kahettakümmenättä, kahenteekümmenäntee, kahenneezkümmenänneez, kahenteenkümmenänteen и т.д.).
30-z. Kolmaazkümmenääz.
40-z. Neljäävzkümmenääz.
41-z. Neljääzkümmenääz enzimäin (neljääzkümmenääz enzimäizen, neljääzkümmenääz enzimäist, neljääzkümmenääz enzimäisee, neljääzkümmenääz enzimäizeez, neljääzkümmenääz enzimäiseen и т.д.).
50-z. Viijjeezkümmenääz.
60-z. Kuuvveezkümmenääz.
70-z. Seittsemäävzkümmenääz.
75-z. Seittsemääzkümmenääz viijjeez (seittsemääzkümmenääz viijjennen, seittsemääzkümmenääz viijjettä, seittsemääzkümmenääz viijjentee, seittsemääzkümmenääz viijjenneez, seittsemääzkümmenääz viijjenteen и т.д.).
80-z. Kaheksaazkümmenääz.
90-z. Üheksäävzkümmenääz.
99-z. Üheksääzkümmenääz üheksääz.

Adverbi.
Tavan adverbi. Наречие образа действия.

aimastaa – только; лишь,
ainakki – во всяком случае; по крайней мере,
aiva – 1) совсем; совершенно, 2) очень, 3) буквально; просто; прямо,
auki : uksi on ~ – дверь открыта,
ehki – возможно; пожалуй,
ennemmäst : ~ otan tämän, ku toon – лучше возьму это, чем то,
halki – пополам,
hävüksiiz : koira on ~ – собака пропала,
ilko : ~ alassii – голышом, нагишом,
ilman : ~ aijjoita – просто так; от нечего делать,
ilmanki – и так; и без того,
ilmaizeks – бесплатно.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

ahasso|z (ksen, ost, ksee) – погрузка,
arvuto|z (ksen, ost, ksee) – загадка,
er|raahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) – разлука,
eu|z (ksen, st, ksee) – передняя [*в квартире*],
haikuto|z (ksen, ost, ksee) – зевок,
harjuto|z (ksen, ost, ksee) – упражнение,
hiu|z (ksen, st, ksee) – вóлос,
ihasso|z (ksen, ost, ksee) – восхищение; восторг,
ikkunalu|z (ksen, ust, ksee) – двор [*деревенский*],
ik|käävüz (ävüksen, ävüüst, ävüksee) – 1) скука; тоска, 2) неприятность,
jak|kaahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) – пробор [*в прическе*],
jaotu|z (ksen, ust, ksee) – 1) деление, 2) перенос [*слóва*],
jala|z (ksen, ast, ksee) – пóлоз,
jätö|z (ksen, öst, ksee) – остаток,
jäni|z (ksen, ist, ksee) – заяц,
kato|z (ksen, ost, ksee) – навес,
laihu|z (ksen, ust, ksee) – худоба,
lörkötü|z (ksen, üst, ksee) – болтовня,
löüvvö|z (ksen, öst, ksee) – находка; открытие,
mak|kaahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) – спальное место,
noijjito|z (ksen, ost, ksee) – колдовство,
ohja|z (ksen, ast, ksee) – вожжа,
omp|peeloz (eloksen, eloost, eloksee) – вышивка,
vari|z (ksen, ist, ksee) – ворона.

KAHEEZKÜMMENÄÄZ ENZIMÄIN LÄKSÜ.
ДВАДЦАТЬ ПЕРВЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XIII painutoz.

К XIII склонению относятся двухоснóвные имена, в основе которых происходит чередование **-in** → **-iz** (**-is**) : **a)** под ударением, **b)** без ударения; а также имена с **уменьшительным** суффиксом **-kkain** (**-kkäin**) и **отглагольные** имена действия на **-miin**.

Üksikkö

	a)		b)	
Nom.	**nain**	**onnelliin**	**ottsain**	**heppoin**
Gen.	**naizen**	**onnellizen**	**otsaizen**	**hepoizen**
Part.	**naista**	**onnelliist**	**otsaist**	**hevoist**
Ill.	**naisee**	**onnellisee**	**otsaisee**	**hepoisee**
Iness.	**naizeez**	**onnellizeez**	**otsaizeez**	**hepoizeez**
El.	**naizest**	**onnellizest**	**otsaizest**	**hepoizest**
All.	**naizelle**	**onnellizelle**	**otsaizelle**	**hepoizelle**
Adess.	**naizeel**	**onnellizeel**	**otsaizeel**	**hepoizeel**
Abl.	**naizelt**	**onnellizelt**	**otsaizelt**	**hepoizelt**
Tr.	**naizeks**	**onnellizeks**	**otsaizeks**	**hepoizeks**
Ess.	**naisseen**[1]	**onnellisseen**[2]	**otsaiseen**	**hepoiseen**

Monikko

	a)		b)	
Nom.	**naizet**	**onnelliist**	**ottsaist**	**heppoist**
Gen.	**naisiin**	**onnellissiin**	**otsaiziin**	**hepoiziin**
Part.	**naissiia**	**onnellissiia**	**otsaizia**	**hepoizia**
Ill.	**naisii**	**onnellisii**	**otsaisii**	**hepoisii**
Iness.	**naiziiz**	**onnelliziiz**	**otsaiziiz**	**hepoiziiz**
El.	**naizist**	**onnellizist**	**otsaizist**	**hepoizist**
All.	**naizille**	**onnellizille**	**otsaizille**	**hepoizille**
Adess.	**naiziil**	**onnelliziil**	**otsaiziil**	**hepoiziil**
Abl.	**naizilt**	**onnellizilt**	**otsaizilt**	**hepoizilt**
Tr.	**naiziks**	**onnelliziks**	**otsaiziks**	**hepoiziks**
Ess.	**naissiin**	**onnellissiin**	**otsaisiin**	**hepoisiin**

Verbi.

Päälookka. Залог.

В ижорском языке – 2 залога глагола: **1) личный**, или **активный** (**aktiivi**), соответствующий **действительному** залогу в русском языке; **2) безличный**, или **пассивный** (**passiivi**), соответствующий в русском языке **страдательному** залогу или безличной форме типа **"говорят"**, **"поют"** и т.д.[3]

NB! На русский язык **passiivi** может переводиться **возвратным** залогом, но последнему в ижорском языке соотвествуют **рефлексивные** (возвратные) глаголы.

Aktiivi.	**Nää pessöö – Он моет.**
Passiivi.	**Nää pessää – Он моется** [*кем-то другим*].
Refleksivviin.	**Nää pessiää – Он моется** [*сам*].

[1] см. **объяснение** к **ижорско-русскому** словарю.
[2] –"–.
[3] В современном ижорском языке: в III лице множ. числа – форма **aktiivi** исчезла, заменившись формой **passiivi** (см. XXVIII урок).

Tapalookka. Наклонение.

У ижорских глаголов – 3 наклонения, соответствующие аналогичным в русском языке: **1) изъявительное (indikatiivi)**, **2) сослагательное**, или **условное (konditsionaali)**, **3) повелительное (imperatiivi)**. Все три наклонения могут употребляться как в **aktiivi**, так и в **passiivi**.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat. (Дополнительно даны окончания **monikon nominatiivi**).

apilai|n (zen, st, see; st) – помощник,
aikahi|in (zen, ist, see; ist) – ранний,
etem|päin (päizen, mäist, päisee; päist) – далёкий,
eglelli|in (zen, ist, see; ist) – вчерашний,
he|ppoin (poizen, voist, poisee; ppoist) – лошадь,
itik|kain (kaizen, aist, kaisee; kaist) – насекомое,
ihmi|in (zen, ist, see; ist) – человек,
ižoralai|n (zen, st, see; st) – ижорец,
jäi|n (zen, stä, see; zet) – обледенелый,
kahellai|n (zen, st, see; st) – двоякий [*двух видов*],
köühük|käin (käizen, äist, käisee; käist) – бедненький,
külmenöm|miin (miizen, iist, isee; miist) – похолодание,
lakiai|n (zen, st, see; st) – дымоход [*в курной избе*],
matok|kain (kaizen, aist, kaisee; kaist) – червячок,
mahlahi|in (zen, ist, see; ist) – сочный,
nai|n (zen, sta, see; zet) – женщина,
niini|in (zen, ist, see; ist) – мочальный,
näk|köin (köizen, öist, köisee; köist) – похожий,
ot|tsain (saizen, saist, saisee; tsaist) – конец [*веревки*],
onnelli|in (zen, ist, see; ist) – счастливый,
personaali|in (zen, ist, see; ist) – личный,
uhlui|n (zen, st, see; st) – ведро [*объём*],
venäläi|n (zen, st, see; st) – русский [*существ.*],
verestäm|miin (miizen, iist, isee; miist) – растяжение.

KAHEEZKÜMMENÄÄZ TOIN LÄKSÜ.
ДВАДЦАТЬ ВТОРОЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XIV painutoz.

К XIV склонению относятся двухоснóвные имена, в основе конторых происходит чередование **-n** → **-m** [включая "суффикс отрицания" **-toin** (**-töin**) → **-ttom-** (**-ttöm-**) ("без-")] и чередование **-ss** → **-stm**.

Üksikkö

Nom.	**tapin**	**lämmin**	**kassen**	**unetoin**
Gen.	**tappimen**	**lämpimän**	**kastmen**	**unettoman**
Part.	**tapiint**	**lämmiint**	**kasseent**	**unetoint**
Ill.	**tappimee**	**lämpimää**	**kastmee**	**unettommaa**[1]
Iness.	**tappimeez**	**lämpimääz**	**kastmeez**	**unettomaaz**
El.	**tappimest**	**lämpimäst**	**kastmest**	**unettomast**
All.	**tappimelle**	**lämpimälle**	**kastmelle**	**unettomalle**
Adess.	**tappimeel**	**lämpimääl**	**kastmeel**	**unettomaal**
Abl.	**tappimelt**	**lämpimält**	**kastmelt**	**unettomalt**
Tr.	**tappimeks**	**lämpimäks**	**kastmeks**	**unettomaks**
Ess.	**tappimeen**	**lämpimään**	**kastmeen**	**unettommaan**

Monikko

Nom.	**tappimet**	**lämpimät**	**kastmet**	**unettomat**
Gen.	**tappimiin**	**lämpimiin**	**kastmiin**	**unettommiin**
Part.	**tappimia**	**lämpimiä**	**kastmia**	**unettommiia**
Ill.	**tappimii**	**lämpimii**	**kastmii**	**unettommii**
Iness.	**tappimiiz**	**lämpimiiz**	**kastmiiz**	**unettomiiz**
El.	**tappimist**	**lämpimist**	**kastmist**	**unettomist**
All.	**tappimille**	**lämpimille**	**kastmille**	**unettomille**
Adess.	**tappimiil**	**lämpimiil**	**kastmiil**	**unettomiil**
Abl.	**tappimilt**	**lämpimilt**	**kastmilt**	**unettomilt**
Tr.	**tappimiks**	**lämpimiks**	**kastmiks**	**unettomiks**
Ess.	**tappimiin**	**lämpimiin**	**kastmiin**	**unettommiin**

Adverbi.

Tavan adverbi. (*продолжение*).

eriksee – отдельно,
ilmi I – так [*степень*],
ilmi II – совершенно : ~ sokkiia – совершенно слепой,
istuizilla – сидя,
izost – пропасть; прорва,
itseaikojaa – бесцельно; беспечно,
itseksee – отдельно; порознь,
itsepäineen – в одиночку,
itsepäittee – самостоятельно,
irvillää : hamppaahat ~ – оскалив зубы,

kera – тоже; также,
jalkaizii – пешком,
kaglakkai – обнявшись,
kaglatükkee – в обнимку,
kaheltaa – вдвоем,
kahenkahtee – наедине, с глазу на глаз,
kahisse – дважды,
kaikii – полностью [*количество*],
kiin : uksi on ~ – дверь закрыта,
ühtee – вместе.

[1] см. **объяснение** к **ижорско-русскому** словарю.

Numeraali.

Kollektiiviin. Собирательное.

1) В ижорском языке существует неопределённо-собирательное числительное **moni** (изменяется в üksikkö – по X склонению, в monikko – по XI).

В значении **“многие”**, **“некоторые”** употребляется **üksikön** (!) **nominatiivi**:

Moni ihmiin läkäjää – Многие люди говорят.

В значении **“много”** употребляется **monikon** (!) **partitiivi** (но глагол ставится в **üksikkö**!):

Kului monniia voossiiä – Прошло много лет [многие годы].

В значении **“несколько”** употребляется **üksikön** (!) **partitiivi:**

Mont kertaa – Несколько раз.

2) Vähä – мало; paljo - много; äijää – очень много.

После этих трёх числительных употребляется **partitiivi** (см. V урок).

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

aampuus|sen (tmen, seent, tmee) – буква,
el|lään (ämän, äänt, ämää) – домашнее животное,
hap|an (paman, aant, pamaa) – кислый,
häpiämät|öin (tömän, öint, tömmää) – бесстыдный,
hävit|öin (tömän, öint, tömmää) – бессовестный,
ilet|öin (tömän, öint, tömmää) – некрасивый,
jalus|sin (timen, siint, timmee) – стремя,
kas|sen (tmen, seent, tmee) – соус; подлива,
läm|min (pimän, miint, pimää) – тёплый,
nenät|öin (tömän, öint, tömmää) – безносый,
nik|an (kamen, aant, kamee) – позвонок,
onnet|oin (toman, oint, tommaa) – несчастный,
rääüt|öin (tömän, öint, tömmää) – неопрятный,
tap|in (pimen, iint, pimee) – убыток,
süä|n (men, nt, mmee) – сердце,
unet|oin (toman, oint, tommaa) – бессонный.

KAHEEZKÜMMENÄÄZ KOLMAAZ LÄKSÜ.
ДВАДЦАТЬ ТРЕТИЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XV painutoz.

К XV склонению относятся двухоснóвные имена, которые в староижорском языке имели окончание **-ek**. В настоящее время **-k** исчезло (сохранившись лишь в говорах отдельных деревень), но имеется **удлинённая** основа, которая в **nominatiivi** и **partitiivi** единственного числа имеет "укороченный" вариант (вплоть до полного выпадения согласной). Такие имена называются **"kontraheerast"** ("сократившиеся"). Причём в именах этого склонения ещё имеет место чередование **-e** (в сокращенной форме) ⟶ **-ii** (в полной форме).

	Üksikkö		Monikko	
Nom.	**päre**	**sie**	**pärriit**	**sittiit**
Gen.	**pärriin**	**sittiin**	**pärriilöin**	**sittiilöin**
Part.	**pärettä**	**siettä**	**pärriilöja**	**sittiilöja**
Ill.	**pärriisse**	**sittiisse**	**pärriilöihe**	**sittiilöihe**
Iness.	**pärriiz**	**sittiiz**	**pärriilöiz**	**sittiilöiz**
El.	**pärriist**	**sittiist**	**pärriilöst**	**sittiilöist**
All.	**pärriille**	**sittiille**	**pärriilöille**	**sittiilöille**
Adess.	**pärriil**	**sittiil**	**pärriilöil**	**sittiilöil**
Abl.	**pärriilt**	**sittiilt**	**pärriilöilt**	**sittiilöilt**
Tr.	**pärriiks**	**sittiiks**	**pärriilöiks**	**sittiilöiks**
Ess.	**pärriin**	**sittiin**	**pärriilöin**	**sittiilöin**

Adverbi.

Tavan adverbi (*продолжение*).

kaikkenee – совсем; совершенно; полностью [*качество*],
kikkelmököliä – кувырком,
kükküizillää – на корточках,
kül – непременно,
külittee : vene männöö ~ – лодку заносит,
külitellee – вдоволь,
külläást – довольно; достаточно,
käzitükkee – 1) рука об руку; 2) держась за руки,
küürüizissää – согнувшись; сгорбившись,
lahti : ovi on ~ – дверь распахнута.

Verbi.

Aktiivin indikatiivin preezensi.
Настоящее время изъявительного наклонения *активного залога.*

Соответствует в русском языке **настоящему** времени и **будущему** времени **совершенного** вида [в **1-м** случае объект действия ставиться в ***partitiivi***, во **2-м** случае – в ***üksikön genetiivi*** или ***monikon nominatiivi*** (см. III, IV, V уроки)].

1-е и **2-е лица единственного** и **множественного числа** (**üksikön** ja **monikon 1-n** ja **2-n persoonat**) имеют следующие окончания:

Üksikkö	Monikko
1. -n (**miä teen – я делаю**).	**-mma** (**-mmä**) (**möö teemmä – мы делаем**).
2. -t (**siä teet – ты делаешь**).	**-tta** (**-ttä**) (**töö teettä – вы делаете**).

В основах этих личных форм наличествует **astiinvaihtelu** типа **A.**

3-е лицо единственного и **множественного числа** (**üksikön** ja **monikon 3-n persoona**) имеет, в зависимости от типа спряжения, следующие варианты окончаний:

Üksikkö	Monikko
3. -p, **-aa** (**-ää**), **-ii**, **-oo** (**-öö**), **-uu** (**-üü**), **-oi** (**-öi**). (**hää tekköö – он делает**).	**-aa** (**-ää**), **-taa** (**-tää**). (**höö tehhää – они делают**).

В основах этих личных форм наличествует **astiinvaihtelu** типа **B.**

В **отрицательной форме** (**keeltävä forma**) основной глагол представляет собой основу 1-го и 2-го лица без окончаний:

Üksikkö	*Monikko*
1. miä en tee – я не делаю	**möö emmä tee – мы не делаем**
2. siä et tee – ты не делаешь	**töö että tee – вы не делаете**
3. hää ei tee – он не делает	**höö evät tee – они не делают**

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

as|se (tiin, setta, tiisse) –степень; ступень,
es|se (tiin, settä, tiisse) – препятствие; помеха,
i|e (ttiin, että, ttiisse) – прорастание семян,
jut|e (tiin, etta, tiisse) – рассказ,
kas|se (tiin, setta, tiisse) – роса,
kat|e (tiin, etta, tiisse) – покрывало,
läh|e (tiin, että, tiisse) – ключ; родник,
nes|se (tiin, settä, tiisse) – жидкость,
när|e (riin, että, riissee) – молодая ель,
pais|se (tiin, settä, tiisse) – нарыв,
pär|e (riin, että, riisse) – щепка; лучинка,
raa|e (ttiin, että, ttiisse) – труд,
sa|e (ttiin, etta, ttiisse) – осадки,
si|e (ttiin, että, ttiisse) – повязка,
vaat|e (tiin, etta, tiisse) – одежда,
voi|jje (tiin, jjetta, tiisse) – мазь.

KAHEEZKÜMMENÄÄZ NELJÄÄZ LÄKSÜ.
ДВАДЦАТЬ ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XVI painutoz.

К XVI склонению относятся имена, оканчивающиеся на **-al** (**-äl**), **-el**, **-en**, **-ar** (**-är**), **-er**; а также те, которые в староижорском языке имели окончание **-eh**, но ныне утратили **-h** (сохранившееся в говорах отдельных деревень) в *üksikön nominatiivi*. Кроме **üksikön nominatiivi** , эти имена во всех падежах имеют **полную** основу (ср. XVII скл.).

Üksikkö

Nom.	**kannel**	**seemen**	**säivär**	**pere**
Gen.	**kantelen**	**seemenen**	**säivären**	**perreehen**
Part.	**kanneelt**	**seemeent**	**säiväärt**	**pereeht**
Ill.	**kantelesse**	**seemenesse**	**säiväresse**	**perehesse**
Iness.	**kanteleez**	**seemeneez**	**säiväreez**	**pereheez**
El.	**kantelest**	**seemenest**	**säivärest**	**perehest**
All.	**kantelelle**	**seemenelle**	**säivärelle**	**perehelle**
Adess.	**kanteleel**	**seemeneel**	**säiväreel**	**pereheel**
Abl.	**kantelelt**	**seemenelt**	**säivärelt**	**perehelt**
Tr.	**kanteleks**	**seemeneks**	**säiväreks**	**pereheks**
Ess.	**kanteleen**	**seemeneen**	**säiväreen**	**pereheen**

Monikko

Nom.	**kantelet**	**seemenet**	**säiväret**	**perreehet**
Gen.	**kanteliin**	**seemeniin**	**säiväriin**	**perehiin**
Part.	**kantelia**	**seemeniä**	**säiväriä**	**perehiä**
Ill.	**kantelisse**	**seemenisse**	**säivärisse**	**perehisse**
Iness.	**kanteliiz**	**seemeniiz**	**säiväriiz**	**perehiiz**
El.	**kantelist**	**seemenist**	**säivärist**	**perehist**
All.	**kantelille**	**seemenille**	**säivärille**	**perehille**
Adess.	**kanteliil**	**seemeniil**	**säiväriil**	**perehiil**
Abl.	**kantelilt**	**seemenilt**	**säivärilt**	**perehilt**
Tr.	**kanteliks**	**seemeniks**	**säiväriks**	**perehiks**
Ess.	**kanteliin**	**seemeniin**	**säiväriin**	**perehiin**

Verbi.

Partitsiippi. Причастие.

I.

Соответствует **действительному** причастию **прошедшего** времени в русском языке. Образуется от основы **I инфинитива** с прибавлением окончаний: после гласной – **-nt**, после согласной – **-t** . В современном ижорском языке – не склоняется, а используется лишь в формах **сложных глагольных времён**.

kuttoont – связавший; tult– пришедший.

II.

Соответствует **страдательному** причастию **прошедшего** времени в русском языке. Образуется по типу спряжения, с прибавлением окончания **-tu** (**-tü**), **-ttu** (**-ttü**). В современном ижорском языке – не склоняется, а используется лишь в формах **сложных глагольных времён**.

tehtü – сделанный; annettu – данный.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

ahve|n (nen, ent, nesse) – окунь,
a|zel (skelen, zeelt, skelesse) – шаг,
ham|e (meehen, eeht, ehesse) – юбка,
härme (hen, eht, hesse) – иней; изморозь,
höühe|n (nen, ent, nesse) – перо,
ihme (hen, eht, hesse) – чудо,
jam|e (meehen, eeht, ehesse) – соединение сетей,
kahle (hen, eht, hesse) –цепь,
kan|nel (telen, neelt, telessee) – кантеле,

laine (hen, eht, hesse) – волна,
nar|ze (skehen, zeeht, skehesse) – скрип; хруст,
paime|n (nen, ent, nesse) – пастух,
per|e (reehen, eeht, ehesse) – семья,
seeme|n (nen, ent, nesse) – семя,
säivä|r (ren, ärt, resse) – гнида вши,
terve (hen, eht, hesse) – здоровый,
ven|e (neehen, eeht, ehesse) – лодка.

KAHEEZKÜMMENÄÄZ VIIJEEZ LÄKSÜ.
ДВАДЦАТЬ ПЯТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XVII painutoz.

К XVII склонению относятся **“сократившиеся”** имена, оканчивающиеся на **-ar** (**-är**), **-en** и **-e** (бывшее **-eh**) (ср. XVI склонение), в **“полной”** основе которых – согласные **-k**, **-s** (**-z**) и **-t**.

Üksikkö

Nom.	**siar**	**ien**	**rae**	**kae**
Gen.	**sissaaren**	**ikkeenen**	**rakkeehen**	**katteehen**
Part.	**siaart**	**ieent**	**raeeht**	**kaeeht**
Ill.	**sizaresse**	**ikenesse**	**rakehesse**	**katehesse**
Iness.	**sizareez**	**ikeneez**	**rakeheez**	**kateheez**
El.	**sizarest**	**ikenest**	**rakehest**	**katehest**
All.	**sizarelle**	**ikenelle**	**rakehelle**	**katehelle**
Adess.	**sizareel**	**ikeneel**	**rakeheel**	**kateheel**
Abl.	**sizarelt**	**ikenelt**	**rakehelt**	**katehelt**
Tr.	**sizareks**	**ikeneks**	**rakeheks**	**kateheks**
Ess.	**sizareen**	**ikeneen**	**rakeheen**	**kateheen**

Monikko

Nom.	**sissaaret**	**ikkeenet**	**rakkeehet**	**katteehet**
Gen.	**sizariin**	**ikeniin**	**rakehiin**	**katehiin**
Part.	**sizaria**	**ikeniä**	**rakehia**	**katehia**
Ill.	**sizarisse**	**ikenisse**	**rakehisse**	**katehisse**
Iness.	**sizariiz**	**ikeniiz**	**rakehiiz**	**katehiiz**
El.	**sizarist**	**ikenist**	**rakehist**	**katehist**
All.	**sizarille**	**ikenille**	**rakehille**	**katehille**
Adess.	**sizariil**	**ikeniil**	**rakehiil**	**katehiil**
Abl.	**sizarilt**	**ikenilt**	**rakehilt**	**katehilt**
Tr.	**sizariks**	**ikeniks**	**rakehiks**	**katehiks**
Ess.	**sizariin**	**ikeniin**	**rakehiin**	**katehiin**

Verbi.

Aktiivin indikatiivin imperfekti.

Неопределённое прошедшее время изъявительного наклонения *активного залога.*

Соответствует в русском языке прошедшему времени как **несовершенного**, так и **совершенного** вида [в **1-м** случае объект действия ставится в **partitiivi**, во **2-м** случае – в **genetiivi** (см. IV урок)]. **Личные** окончания, в общем, те же, что и в **preezensi**, но, по сравнению с последним, в **imperfekti** происходят следующие изменения (на примере формы **1-n persoona**):

1) У **двухсложных** глаголов с **1-й** и **2-й** гласными **-a** – 2-я заменяется на **-oi**.

miä annan – я даю : miä annoin – я давал.

2) У глаголов с последней гласной основы **-o** (**-ö**) **-u** (**-ü**) – к ней прибавляется **-i**.

miä kutsun – я зову : miä kutsuin – я звал.

3) У глаголов с основой, оканчивающейся на **-oi**, **-i** – форма совпадает с **preezensi.**

miä haaravoin – я сгребаю, сгребал; miä ehin – я успеваю, успел.

4) У всех остальных глаголов с основой **preezensi**, оканчивающейся на **краткий** гласный – **-a** (**-ä**), **-e** – последний заменяется на **-i.**

miä omppeelen – я шью : miä omppeelin – я шил;
miä teen – я делаю : miä tein – я делал.

Причем у глаголов с чередованием **-lt→-ll**, **-nt→-nn**, **-rt→-rr** – в основе imperfekti возникают **-lz** (**-ls**), **-nz** (**-ns**), **-rz** (**-rs**).

miä rakennan – я строю : miä rakenzin – я строил.

(!) 5) У глаголов с основой **preezensi**, оканчивающейся на **долгий** гласный – в **imperfekti** возникают суффиксы: в **üksikkö** – -izi (-is), в **monikko** – -zi- (-si-).

miä läkkään – я говорю : miä läkkäizin – я говорил.

Таким образом, глаголы в **aktiivin imperfekti** имеют окончания (без учета **vokaaligarmoonia**):

Üksikkö	***Monikko***
1. -oin, -uin, -in (-lzin, -nzin, -rzin); -izin.	**-oimma, -uimma, -imma (-lzimma, -nzimma, -rzimma); -zimma.**
2. -oit, -uit, -it (-lzit, -nzit, -rzit); -ist.	**-oitta, -uitta, -itta (-lzitta, -nzitta, -rzitta); -zitta.**
3. -oi, -ui, -i (-lsi, -nsi, -rsi); -iz.	**-tii (-llettii, -nnettii, -rrettii); -stii.**

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

i|en (kkeenen, eent, kenesse) – десна,
ka|e (tteehen, eeht, tehesse) – бельмо,
ko|e (kkeehen, eeht, kehesse) – опыт; проба,
ma|e (tteehen, eeht, tehesse) – налим,
ra|e (kkeehen, eeht, kehesse) – град,
rai|jje (tteehen, jjeeht, tehesse) – колея,
si|ar (ssaaren, aart, zaresse) – сестра,
säi|jje (kkeehen, jjeeeht, kehesse) – 1) порыв ветра; 2) складка,
ta|e I (kkeehen, eeht, kehesse) – залог,
ta|e II (tteehen, eeht, tehesse) – навоз,
tü|är (ttäären, äärt, täresse) – дочь,
u|ar (ttaaren, aart, taresse) – вымя.

KAHEEZKÜMMENÄÄZ KUUVVEEZ LÄKSÜ.
ДВАДЦАТЬ ШЕСТОЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XVIII painutoz.

К XVIII склонению относятся двухосно́вные имена, в основе которых происходит чередование **-z** (**-s**) → **-h** [включая “суффикс признака” **-kaz** (**-käz**) → **-kkah-** (**-kkäh-**) («-стый»; «-лый»)].

Üksikkö

Nom.	**lammaz**	**raitiz**	**oksakaz**
Gen.	**lamppaahan**	**raittihen**	**oksakkahan**
Part.	**lammast**	**raitist**	**oksakast**
Ill.	**lampahasse**	**raittihesse**	**oksakkahasse**
Iness.	**lampahaaz**	**raittiheez**	**oksakkahaaz**
El.	**lampahast**	**raittihest**	**oksakkahast**
All.	**lampahalle**	**raittihelle**	**oksakkahalle**
Adess.	**lampahaal**	**raittiheel**	**oksakkahaal**
Abl.	**lampahalt**	**raittihelt**	**oksakkahalt**
Tr.	**lampahaks**	**raittiheks**	**oksakkahaks**
Ess.	**lampahaan**	**raittiheen**	**oksakkahhaan**

Monikko

Nom.	**lamppaahat**	**raittihet**	**oksakkahat**
Gen.	**lampahiin**	**raittihiin**	**oksakkahhiin**
Part.	**lampahia**	**raittihia**	**oksakkahhiia**
Ill.	**lampahisse**	**raittihisse**	**oksakkahisse**
Iness.	**lampahiiz**	**raittihiiz**	**oksakkahiiz**
El.	**lampahist**	**raittihist**	**oksakkahist**
All.	**lampahille**	**raittihille**	**oksakkahille**
Adess.	**lampahiil**	**raittihiil**	**oksakkahiil**
Abl.	**lampahilt**	**raittihilt**	**oksakkahilt**
Tr.	**lampahiks**	**raittihiks**	**oksakkahiks**
Ess.	**lampahiin**	**raittihiin**	**oksakkahhiin**

Verbi.

Aktiivin indikatiivin imperfekti (*продолжение*).

В **keeltävä forma** – **отрицательный** глагол изменяется в **preezensi**, а **основной** ставится в форму **partitsiippi**.

Üksikkö	***Monikko***
1. miä en teht – я не делал	**möö emmä teht – мы не делали**
2. siä et teht – ты не делал	**töö että teht – вы не делали**
3. hää ei teht – он не делал	**höö evät tehtü – они не делали**

Aktiivin konditsionaali. Условное наклонение *активного залога.*

Соотвествует **сослагательному** наклонению в русском языке. Образуется от основы **II infinitiivi**, следующим образом:

1) При основе на **краткую** гласную или согласную – **-izi-** (**-is-**) (**miä antaizin – я дал бы**).

2) При односложной основе с **долгой** гласной – **-isizi-** (**-isiis-**) (**miä toisizin – я принёс бы**).

3) При многосложной основе **на долгую** гласную – **-(j)aizi-** (**-(j)ais-**) [**-(j)äizi-** (**-(j)äis-**)] (**miä läkäjäizin – я говорил бы**).

Таким образом, глаголы в **aktiivin konditsionaali** имеют следующие окончания (без учёта **vokaaligarmoonia**):

Üksikkö	***Monikko***
1. -izin, -isizin, -(j)aizin.	**-izimma, -isizimma, -(j)aizimma.**
2. -ist, -isiist, -(j)aist.	**-izitta, -isizitta, -(j)aizitta.**
3. -iz, -isiiz, -(j)aiz.	**-taiz.**

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

ah|az (ttaahan, ast, tahasse) – тесный,
arvok|az (kahan, ast, kahasse) – ценный,
bulbuk|az (kahan, ast, kahasse) – кувшинка,
ev|äz (väähän, äst, ähässe) – провизия; припасы,
habra|z (han, st, hasse) – хрупкий,
halja|z (han, st, hasse) – зеленая [*рожь, пшеница*],
ham|maz (ppaahan, mast, pahasse) – зуб,
härmek|äz (kähän, äst, kähässe) – заиндевелый,
kärzik|äz (kähän, äst, kähässe) – с носиком [*посуда*],
ladvak|az (kahan, ast, kahasse) – с кроной [*дерево*],
lam|maz (ppaahan, mast, pahasse) – овца,
läh|heekäz (ekkähän, ekäst, ekkähässe) – ключевая [*вода*],
mahlak|az (kahan, ast, kahasse) – сочный,
el|lookaz (okkahan, okast, okkahasse) – живой,
mät|äz (täähän, äst, tähässe) – кочка,
noek|az (kahan, ast, kahasse) – закопчёный,
oksak|az (kahan, ast, kahasse) – ветвистый,
oluek|az(kahan, ast, kahasse) – с пивом [*сосуд*],
rait|iz (tiihen, ist, tihesse) – свежий; чистый,
rääk|äz (kähän, äst, kähässe) – сопливый,
saek|az (kahan, ast, kahasse) – дождливый,
tatehik|az (kahan, ast, kahasse) – унавоженный,
ut|tuukaz (ukkahan, ukast, ukkahasse) – туманный,
äk|küükäz (ükkähän, ükäst, ükkähässe) – сердитый.

KAHEEZKÜMMENÄÄZ SEITTSEMÄÄZ LÄKSÜ.
ДВАДЦАТЬ СЕДЬМОЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XIX painutoz.

К XIX склонению относятся: **1)** “сократившиеся” имена с тем же чередованием в основе, как и в предыдущем склонении (**-z** (**-s**) ⟶ **-h**), имеющие в **“полной”** основе согласную **-k**; **2)** существительное **meez**.

	Üksikkö			*Monikko*		
Nom.	**kiuvvaz**	**ruiz**	**meez**	**kiukkaahat**	**rukkiihet**	**meehet**
Gen.	**kiukkaahan**	**rukkiihen**	**meehen**	**kiukahiin**	**rukihiin**	**meehiin**
Part.	**kiuvvast**	**ruist**	**meest**	**kiukahia**	**rukihia**	**meehiä**
Ill.	**kiukahasse**	**rukihesse**	**meehesse**	**kiukahisse**	**rukihisse**	**meehisse**
Iness.	**kiukahaaz**	**rukiheez**	**meeheez**	**kiukahiiz**	**rukihiiz**	**meehiiz**
El.	**kiukahast**	**rukihest**	**meehest**	**kiukahist**	**rukihist**	**meehist**
All.	**kiukahalle**	**rukihelle**	**meehelle**	**kiukahille**	**rukihille**	**meehille**
Adess.	**kiukahaal**	**rukiheel**	**meeheel**	**kiukahiil**	**rukihiil**	**meehiil**
Abl.	**kiukahalt**	**rukihelt**	**meehelt**	**kiukahilt**	**rukihilt**	**meehilt**
Tr.	**kiukahaks**	**rukiheks**	**meeheks**	**kiukahiks**	**rukihiks**	**meehiks**
Ess.	**kiukahaan**	**rukiheen**	**meeheen**	**kiukahiin**	**rukihiin**	**meehiin**

Verbi.

Aktiivin konditsionaali (*продолжение*).

В **keeltävä forma** – **отрицательный** глагол изменяется в **preezensi**, а **основной** – ставится в форму **konditsionaalin 3-z persoona**.

Üksikkö	*Monikko*
1. miä en tekkiiz – я не делал бы	**möö emmä tekkiiz – мы не делали бы**
2. siä et tekkiiz – ты не делал бы	**töö että tekkiiz – вы не делали бы**
3. hää ei tekkiiz – он не делал бы	**höö evät tehtäiz – они не делали бы**

Aktiivin imperatiivi. Повелительное наклонение *активного залога.*

Соответствует **повелительному** наклонению в русском языке. Образуется следующим образом:

В **1-м** лице – имеет частицу **laa** (“пусть”, “давай(те)”) и форму **preezensi:**

laa miä teen! – пусть я сделаю!; laa möö teemmä! – давайте мы сделаем!

Во **2-м** лице: в **üksikkö** – форма **preezensi** без **личного** окончания:

tee! – делай!

в **monikko** – основа **I infinitiivi** + окончание **-kaa** (**-kää**):

tehkää! – делайте!

В **3-м** лице: в **üksikkö** – основа **I infinitiivi** + окончание **-kaa** (**-kää**):

tehkää! – пусть делает!

в **monikko** – основа **I infinitiivi** + окончание **-takaa** (**-täkää**):

tehtäkää! – пусть делают!

В **keeltävä forma** – **в imperatiivi** изменяется **отрицательный** глагол, а **основной** в форме в **üksikön 2-n persoona** имеет форму **preezensi** без **личного** окончания, а в остальных – форму **I infinitiivi**.

Üksikkö	*Monikko*
2. elä tee! – не делай!	**elkää tehhä! – не делайте!**
3. elkää tehhä! – пусть не делает!	**elkäässe tehhä! – пусть не делают!**

Adverbi.

Tavan adverbi *(продолжение).*

lumiillaa : korvat ~ – прижав уши,
lurppiillaa : koiraal korvat ollaa ~ – у собаки висячие уши,
läpi – насквозь: kulkia ~ – пройти насквозь,
mäpöi – насквозь : ~ märka – насквозь мокрый,
möötä : sitä ~ , kui – по мере того, как; в соответствии с тем, как,
napist – 1) точно; 2) экономно; бережливо,
napraasno – напрасно,
neljältää – вчетвером (и т.п.),
nii – так; ei ~nkä … – не так уж и …

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

i|ez (kkeehen, est, kehesse) – ярмо,
hi|az (ttaahan, ast, tahasse) – медленный,
kiu|vvaz (kkaahan, vvast, kahasse) – каменка [*в бане*],
ma|az (kkaahan, ast, kahasse) – лежанка,
mee|z (hen, st, hesse) – 1) мужчина; 2) муж,
o|az (kkaahan, ast, kahasse) – шип; колючка,
ru|iz (kkiihen, ist, kihesse) – рожь.

KAHEEZKÜMMENÄÄZ KAHEKSAAZ LÄKSÜ.
ДВАДЦАТЬ ВОСЬМОЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XX painutoz.

К XX склонению относятся имена, у которых суффиксы **-ss-** или **-t** чередуются, соответственно, в **üksikkö** – с **-t-** (**-tt-**) или **-e-**; в **monikko** – с **-ks-** или **-i-**, **-iz-** (**-is-**).

Üksikkö

Nom.	**kelpoizusse**	**lühüt**	**kevät**
Gen.	**kelpoizuen**	**lühhüüvven**	**kevvääen**
Part.	**kelpoizutta**	**lühüttä**	**kevättä**
Ill.	**kelpoizuttee**	**lühüesse**	**keväesse**
Iness.	**kelpoizueez**	**lühüeez**	**keväeez**
El.	**kelpoizuest**	**lühüest**	**keväest**
All.	**kelpoizuelle**	**lühüelle**	**keväelle**
Adess.	**kelpoizueel**	**lühüeel**	**keväeel**
Abl.	**kelpoizuelt**	**lühüelt**	**keväelt**
Tr.	**kelpoizueks**	**lühüeks**	**keväeks**
Ess.	**kelpoizutteen**	**lühüeen**	**keväeen**

Monikko

Nom.	**kelpoizuet**	**lühhüüvvet**	**kevvääet**
Gen.	**kelpoizuksiin**	**lühüiziin**	**keväiin**
Part.	**kelpoizuksia**	**lühüizia**	**keväiä**
Ill.	**kelpoizuksii**	**lühüisii**	**keväii**
Iness.	**kelpoizuksiiz**	**lühüiziiz**	**keväiiz**
El.	**kelpoizuksist**	**lühüizist**	**keväist**
All.	**kelpoizuksille**	**lühüizille**	**keväille**
Adess.	**kelpoizuksiil**	**lühüiziil**	**keväiil**
Abl.	**kelpoizuksilt**	**lühüizilt**	**keväilt**
Tr.	**kelpoizuksiks**	**lühüiziks**	**keväiks**
Ess.	**kelpoizuksiin**	**lühüiziin**	**keväiin**

Verbi.

Passiivi. Пассивный залог.

Соответствует в русском языке **безличным** и **пассивным** оборотам типа **“делается”**, **“говорили”** и т.п.* В каждом наклонении или времени глагола имеет лишь по одной утвердительной и одной отрицательной форме. За основу **passiivi** чаще всего берется форма **aktiivin indikatiivin preezensin 1-n persoona**, но без личного окончания (**NB!** Основы, которые в **aktiivi** оканчиваются на **-a** (**-ä**), в **passiivi** заменяют эту гласную на **-e**). К этой основе присоединяются следующие окончания:

Indikatiivin preezensi.

Mööntävä forma.	***Keeltävä forma.***
-aa (**-ää**); **-taa** (**-tää**)	**-a** (**-ä**); **-ta** (**-tä**)
tehhää (**делается**, **делают**)	**ei tehhä** (**не делается**, **не делают**)
annetaa (**дается**, **дают**)	**ei anneta** (**не дается**, **не дают**)

объект** действия при **passiivi** – ставится в ***nominatiivi : **veeraz johettii tuppaa – гостя привели в комнату.**

Indikatiivin imperfekti.

Mööntävä forma.	*Keeltävä forma.*
-tii, -ttii	-tu (-tü); -ttu (-ttü)
tehtii (делалось, делали)	ei tehtü (не делалось, не делали)
annettii (давалось, давали)	ei annettu (не давалось, не давали)

Harjutoz.

Painuttakaa sanat (Дополнительно даны окончания **monikon genetiivi**)

ahtahu|sse (en, tta, ttee[1]) – теснота,
airu|t (en, tta, esse; iin) – распорядитель,
etähäizü|sse (en, ttä, tee[2]) – расстояние,
här|üt (rüüvven, üttä, üesse; üiziin) – клевер,
kallehu|sse (en, tta, ttee) – сокровище,
kelpoizu|sse (en, tta, ttee) – право [*наследования*],
kev|ät (vääen, ättä, äesse; äiin) – весна,
kät|üt (küen, üttä, küesse; küiziin) – колыбель,
köühü|sse (en, ttä, tee) – бедность,
lai|zusse (skuen, zutta, skutee) – лень,
lüh|üt (hüüvven, üttä, üesse; üiziin) – короткий,
ol|ut (luuvven, utta, uesse; uiziin) – пиво,
onnettomu|sse (en, tta, tee) – несчастие,
orju|sse (en, tta, tee) – рабство,
pah|huusse (huuvven, utta, utee) – зло,
päivü|t (en, ttä, esse; iin) – солнце,
tervehü|sse (en, ttä, ttee) – здоровье,
vapaizu|sse (en, tta, ttee) – свобода.

[1] см. **объяснение** к **ижорско-русскому** словарю.
[2] –”–.

KAHEEZKÜMMENÄÄZ ÜHEKSÄÄZ LÄKSÜ.
ДВАДЦАТЬ ДЕВЯТЫЙ УРОК.

Substantiivi. Adjektiivi.

XXI painutoz.

К XXI склонению относится небольшая группа многосложных имён (чаще трёхсложных), оканчивающихся на **-e** (бывшее **-eh**).

	Üksikkö		*Monikko*	
Nom.	**illiine**	**ranneke**	**ilinehet**	**rannekkehet**
Gen.	**ilinehen**	**rannekkehen**	**ilinehhiin**	**rannekkehhiin**
Part.	**ilineeht**	**rannekeeht**	**ilinehhiia**	**rannekkehhiiä**
Ill.	**ilinehesse**	**rannekkehesse**	**ilinehisse**	**rannekkehisse**
Iness.	**ilineheez**	**rannekkeheez**	**ilinehiiz**	**rannekkehiiz**
El.	**ilinehest**	**rannekkehest**	**ilinehist**	**rannekkehist**
All.	**ilinehelle**	**rannekkehelle**	**ilinehille**	**rannekkehille**
Adess.	**iliheheel**	**rannekkeheel**	**ilinehiil**	**rannekkehiil**
Abl.	**ilinehelt**	**rannekkehelt**	**ilinehilt**	**rannekkehilt**
Tr.	**iliheheks**	**rannekkeheks**	**ilinehiks**	**rannekkehiks**
Ess.	**ilinehheen**[1]	**rannekkehheen**	**ilinehhiin**	**rannekkehhiin**

Verbi.

Passiivi (продолжение).

Konditsionaali.

Mööntävä forma.	*Keeltävä forma.*
-taiz (-täiz); -ttaiz (-ttäiz)	
tehtäiz (делалось бы, делали бы)	**ei tehtäiz (не делалось бы)**
annettaiz (давалось бы, давали бы)	**ei annettaiz (не давалось бы)**

Imperatiivi. (*употребляется редко*).

Mööntävä forma.	*Keeltävä forma.*
-takaa (-täkää); -ttakaa (-ttäkää)	
tehtäkää! (пусть делается! пусть делают!)	**laa ei tehhä! (пусть не делается!)**
annettakaa! (пусть даётся! пусть дают!)	**laa ei anneta! (пусть не даётся!)**

Teonnimi. Имя действия.

Соответствует в русском языке названию **процесса** действия. Образуется от **II infinitiivi**, где вместо окончания **-maa** (**-mää**) присоединяется окончание **–miin**:

tekömiin – делание; antamiin – подача.

Изменяется по **XIII** склонению (тип “**onnelliin**”).

Tekkijännimi. Имя деятеля.

Соответствует в русском языке названию **агента** действия. Образуется по типу спряжения с прибавлением окончания **-ja** (**-jä**):

tekkiijä – деятель; antaja – податель).

Изменяется по **VIII** склонению (тип “**opastaja**”).

---

[1] см. **объяснение** к **ижорско-русскому** словарю.

Adverbi.

Tavan adverbi (*продолжение*).

niinikke – таким образом [в заключение]**,**
näinikke – таким образом; таким способом; так,
oomaaz – в наличии; olla ~ – иметься,
otsaniittaa – вверх тормашками [в перевернутом виде]**,**
otsittee – 1) головой вперёд; 2) tuulee ~ – против ветра [двигаться]**,**
pahast : ei ~ mitä – почти ничего,
painotoksiil – сгорбившись; ссутулившись,
painotoksiiz – скорчившись; скрючившись,
painuksiiz – согнувшись; склонившись,
-päittee : ittse~ – в свою очередь; vooro~ – по очереди.

Harjutoz.

Painuttakaa sanat.

il|liine (inehen, ineeht, inehesse) – сверкание,
jälkine (hen, eht, hesse) – обувь,
jüm|miine (inehen, ineeht, inehesse) – грохот,
hör|riine (inehen, ineeht, inehesse) – жужжание,
lör|riine (inehen, ineeht, inehesse) – болтовня,
palanne (hen, eht, hesse) – воспаление,
rannek|e (kehen, eeht, kehesse) – манжета,
räp|pääle(älehen, äleeht, älehesse) – предел.

KOLMAAZKÜMMENÄÄZ LÄKSÜ.
ТРИДЦАТЫЙ УРОК.

Adjektiivi.

Vertahuzastiit. Степени сравнения.

I. *Pozitiivi. Положительная.*

Может употребляться с союзами **nii … ku** (“(так же) … , как”) и **niku** (“как”, “словно”).

Nii vanha ku äijä – Старый, как дед. Valkia niku lumi – Белый, как снег.

II. *Komparatiivi. Сравнительная.*

Образуется от основы **genetiivi** с прибавлением окончания **-mp**.

1) NB! **Двухсложные** прилагательные, основа которых оканчивается на **-a** (**-ä**), в **komparatiivi** меняют эту гласную на **-e-** (**vanha – старый : vanhemp – старший**). Объект сравнения ставится в **partitiivi.**

Vanhemp äijjää – Старше деда.

2) NB! **Komparatiivi** от прилагательного **hüvä (хороший; добрый) – paremp (лучше; лучший).**

	Ühsikkö	*Monikko*
Nom.	**vanhemp**	**vanhemmat**
Gen.	**vanhemman**	**vanhempiin**
Part.	**vanhempaa**	**vanhempia**
Ill.	**vanhempaa**	**vanhempii**
Iness.	**vanhemmaaz**	**vanhemmiiz**
El.	**vanhemmast**	**vanhemmist**
All.	**vanhemmalle**	**vanhemmille**
Adess.	**vanhemmaal**	**vanhemmiil**
Abl.	**vanhemmalt**	**vanhemmilt**
Tr.	**vanhemmaks**	**vanhemmiks**
Ess.	**vanhempaan**	**vanhempiin**

III. *Superlatiivi. Превосходная.*

Образуется от основы **komparatiivi** и местоимения **kaik** в форме **üksikön** или **monikon partitiivi.**

Kaikkea vanhemp – Самый старший. Vanhemp kaikkia – Старше всех.

NB! **Kaikist vanhemp – Самый старший из всех.**

Verbi.

Здесь и далее в образцах спряжений глаголов приводятся следующие формы: **I infinitiivi** (**part.**, **iness.**); **II infinitiivi** (**ill.**); **aktiivi** [***indikakiivin preezensi*** (**üksikön**, **monikon 1-n**, **3-z pers.**), ***indikatiivin imperfekti*** (**üksikön**, **monikon 1-n**, **3-z pers.**), ***konditsionaali*** (**üksikön**, **monikon 1-n**, **3-z pers.**), ***imperatiivi*** (**üksikön**, **monikon 2-n pers.**, **3-z pers.**), ***I partitsiippi***]; **passiivi** (***indik. preezensi***, ***indik. imperfekti***, ***konditsionaali***, ***II partitsiippi***); **teonnimi**, **tekkijännimi**.

I painutoz. I спряжение.

К I спряжению относятся глаголы с **односложной** основой на **долгий** гласный или **дифтонг**.

	Infinitiivit.	
I saa’a	**käüvvä**	**naijja**
saaeez	**käüvveez**	**naijjeez**
II saamaa	**käümää**	**naimaa**
	Aktiivi.	
	Ind. Preezensi.	
saan	**käün**	**nain**
saap	**käüp**	**naip**
saamma	**käümmä**	**naimma**
saa’aa	**käüvvää**	**naijjaa**
	Ind. Imperfekti.	
sain	**käin**	**nain**
sai	**käi**	**nai**
saimma	**käimmä**	**naimma**
saatii	**käütii**	**naitii**
	Konditsionaali.	
saisizin	**käisizin**	**naisizin**
saisiiz	**käisiiz**	**naisiiz**
saisizimma	**käisizimmä**	**naisizimma**
saataiz	**käütäiz**	**naitaiz**

	Imperatiivi.	
saa!	**käü!**	**nai!**
saakaa!	**käükää!**	**naikaa!**
saatakaa!	**käütäkää!**	**naitakaa!**
	Partitsiippi.	
I saant	**käünt**	**naint**
	Passiivi.	
	Ind. Preezensi.	
saa’aa	**käüvvää**	**naijjaa**
	Ind. Imperfekti.	
saatii	**käütii**	**naitii**
	Konditsionaali.	
saataiz	**käütäiz**	**naitaiz**
	Partitsiippi.	
II saatu	**käütü**	**naitu**
	Teonnimi.	
saamiin	**käümiin**	**naimiin**
	Tekkijännimi.	
saaja	**käüjä**	**naija**

Harjutoz.

Painuttakaa verbi. Проспрягайте глаголы.

jo|oa (omaa; on, op; in, i) – пить,
jä|ä’ä (ämää; än, äp; in, i) – оставаться,
kä|üvvä (ümää; ün, üp; in, i) – ходить,
mö|övvä (ömää; ön, öp; in, i) – продавать,
nai|jja (maa; n, p; n, -) – жениться; выходить замуж,
sa|a’a (amaa; an, ap, in, i) – получать,
sö|övvä (ömää; ön, öp; in, i) – есть,
to|oa (omaa; on, op; in, i) – приносить,
ve|ejjä (emää; en, ep; in, i) – уносить; везти,
voi|jja (maa; n, p; n, -) – мочь.

KOLMAAZKÜMMENÄÄZ ENZIMÄIN LÄKSÜ.
ТРИДЦАТЬ ПЕРВЫЙ УРОК.

Verbi.

II painutoz.

Ко II спряжению относятся глаголы с основой, оканчивающейся на **-u** (**-ü**), **-i**.

	Infinitiivit.	
I alkua	**ujjuua**	**ehtiä**
alkueez	**ujueez**	**ehtieez**
II alkumaa	**ujumaa**	**ehtimää**
	Aktiivi.	
	Ind. Preezensi.	
alun	**ujun**	**ehin**
alkuu	**ujjuu**	**ehtii**
alumma	**ujumma**	**ehimmä**
alutaa	**ujutaa**	**ehitää**
	Ind. Imperfekti.	
aluin	**ujuin**	**ehin**
alkui	**ujui**	**ehti**
aluimma	**ujuimma**	**ehimmä**
aluttii	**ujuttii**	**ehittii**
	Konditsionaali.	
alkuizin	**ujuizin**	**ehtiizin**
alkuiz	**ujuiz**	**ehtiiz**
alkuizimma	**ujuizimma**	**ehtiizimmä**
aluttaiz	**ujuttaiz**	**ehittäiz**

	Imperatiivi.	
alu!	**uju!**	**ehi!**
alkukaa!	**ujukaa!**	**ehtikää!**
aluttakaa!	**ujuttakaa!**	**ehittäkää!**
	Partitsiippi.	
I alkuunt	**ujjuunt**	**ehtiint**
	Passiivi.	
	Ind. Preezensi.	
alutaa	**ujutaa**	**ehitää**
	Ind. Imperfekti.	
aluttii	**ujuttii**	**ehittii**
	Konditsionaali.	
aluttaiz	**ujuttaiz**	**ehittäiz**
	Partitsiippi.	
II aluttu	**ujuttu**	**ehittü**
	Teonnimi.	
alkumiin	**ujumiin**	**ehtimiin**
	Tekkijännimi.	
alkkuuja	**ujjuuja**	**ehttiijä**

Aktiivin indikatiivin perfekti.
Определённое прошедшее время изъявительного наклонения *активного залога.*

Соответствует в русском языке прошедшему времени **совершенного** вида, указывая на то, что к **настоящему** моменту действие уже **полностью закончено**.

Образуется из **preezensi** глагола **olla** (см. VI урок) и **II partitsiippi** основного глагола.

Mööntävä forma.

Miä oon / **Siä oot** / **Hää on**	**teht**	**Я** / **Ты** / **Он**	**сделал**
Möö oomma / **Töö ootta**	**teht**	**Мы** / **Вы**	**сделали**
Höö ollaa	**tehtü**	**Они**	**сделали**

Keeltävä forma.

Miä en oo / **Siä et oo** / **Hää ei oo**	**teht**	**Я не** / **Ты не** / **Он не**	**сделал**
Möö emmä oo / **Töö että oo**	**teht**	**Мы не** / **Вы не**	**сделали**
Höö evät oo	**tehtü**	**Они не**	**сделали**

NB! При наличии второстепенных членов предложения – последние могут располагаться **между** вспомогательными и основными глаголами. При этом **объект** действия ставится в **mööntävä** forma – в **genetiivi**, в **keeltävä** forma – в **partitiivi**.

Hää on senen lukkeent – Он это прочёл.
Hää ei oo sitä lukkeent – Он этого не прочёл.

Adverbi.

Tavan adverbi (*продолжение*).

pääletükkee – друг на друга [*много и вперемешку*],
päälettäi – друг на друге [*в куче*],
pörhille : karvat noistii ~ – волосы встали дыбом,
rakozilla : uksi on ~ – дверь прикрыта,
räkkiillää – жарко,
röömillee – на четвереньки,
röömillää – на четвереньках.

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

ap|ihua (ihummaa[1]; piihun, ihuu; piihuin, piihui) – удаваться,
ahis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) – бедствовать,
al|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) – начинаться,
a|ssuua (zumaa; zun, suu; zuin, sui) – быть привыкшим,
as|tua (tumaa; sun, tuu; suin, tui) – шагать; выступать,
av|ahtua (ahtummaa; vaahun, ahtuu; vaahuin, ahtui) – приходить в себя,
a|zettua (zettummaa; sseetun, zettuu; sseetuin; zettui) – успокаиваться,
eh|tiä (timää; in, tii; in, ti) – успеть,
el|püä (pümää; vün, püü; vüin, püi) – оживать,
epäs|tüä (tümmää; sün, tüü; süin, tüi) – ошибаться,
es|tüä (tümää; sün, tüü; süin, tüi) – отменяться,
et|tsiä (tsimää; sin, tsii; sin, tsi) – искать,
hapan|tua (tummaa, nun, tuu; nuin, tui) – кваситься,
hallis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) – светлеть,
hämmen|tüä(tümmää; nün, tüü; nüin, tüi) – смешиваться,
hämärtü|ä (mmää; ü; i) – смеркаться; темнеть,
is|tua (tumaa; sun, tuu; suin, tui) – сидеть,
kü|ssüüä (sümää; zün, ssüü; züin, süi) – просить,
kään|tüä (tümää; nün, tüü; nüin,tüi) – поворачивать [*самомý*],
kääri|ä (mää; n, i; n, -) – завёртывать [*во что-л.*],
op|pia (pimaa; in, pii; in, pi) – экспериментировать,
toh|tia(timaa; in, tii; in, ti) –осмеливаться,
uj|juua (umaa; un, juu; uin, ui)– плыть,
öksü|ä (mää; n, ü, in; i) – заблудиться.

[1] см. **объяснение** к **ижорско-русскому** словарю.

KOLMAAZKÜMMENÄÄZ TOIN LÄKSÜ.
ТРИДЦАТЬ ВТОРОЙ УРОК.

Verbi.

III painutoz.

К III спряжению относятся: **1)** глаголы с **двухсложной** основой, оканчивающейся на **-o** (**-ö**); **2)** глаголы с **двухсложной** основой, где в обоих слогах – гласная **-a**.

NB! У глаголов этого спряжения согласная **-n** в основе – в некоторых формах выпадает.

	Infinitiivit.			***Imperatiivi.***	
I sannooa	**kuttooa**	**antaa**	**sao!**	**kuo!**	**anna!**
sanoeez	**kutoeez**	**antaeez**	**sanokaa!**	**kutokaa!**	**antakaa!**
II sanomaa	**kutomaa**	**antamaa**	**saottakaa!**	**kuottakaa!**	**annettakaa!**
	Aktiivi.			***Partitsiippi.***	
	Ind. Preezensi.		**I sannoont**	**kuttoont**	**antaant**
saon	**kuon**	**annan**			
sannoo	**kuttoo**	**antaa**		**Passiivi.**	
saomma	**kuomma**	**annamma**		***Ind. Preezensi.***	
saotaa	**kuotaa**	**annetaa**	**saotaa**	**kuotaa**	**annetaa**
	Ind. Imperfekti.			***Ind. Imperfekti.***	
saoin	**kuoin**	**annoin**	**saottii**	**kuottii**	**annettii**
saoi	**kutoi**	**antoi**		***Konditsionaali.***	
saoimma	**kuoimma**	**annoimma**	**saottaiz**	**kuottaiz**	**annettaiz**
saottii	**kuottii**	**annettii**		***Partitsiippi.***	
	Konditsionaali.		**II saottu**	**kuottu**	**annettu**
sannoizin	**kuttoizin**	**antaizin**			
sannoiz	**kuttoiz**	**antaiz**		**Teonnimi.**	
sanoizimma	**kutoizimma**	**antaizimma**	**sanomiin**	**kutomiin**	**antamiin**
saottaiz	**kuottaiz**	**annettaiz**		**Tekkiijännimi.**	
			sannooja	**kuttooja**	**anttaaja**

Aktiivin indikatiivin pluskvamperfekti.
Давнопрошедшее время изъявительного наклонения *активного залога.*

Соответствует в русском языке прошедшему времени **совершенного** вида, указывая на то, что к оговоренному моменту в прошлом (выраженному при помощи **imperfekti**) действие было уже **полностью совершено**.

Образуется от **imperfekti** глагола **olla** (см. VIII урок) и **II partitsiippi** основного глагола.

Mööntävä forma.		*Keeltävä forma.*	
Miä olin		**Miä en**	
Siä olit	**teht**	**Siä et**	**olt teht**
Hää oli		**Hää ei**	
Möö olimma		**Möö emmä**	**olt teht**
Töö olitta	**teht**	**Töö että**	**olt teht**
Höö oltii	**tehtü**	**Höö evät**	**oltu tehtü**

NB! Как и в случае **perfekti** (см. пред. урок) – второстепенные члены предложения располагаются **между** вспомогательными и основными глаголами.

Konz hää tuli, miä olin jo töön lopettaant.
Когда он пришел, я уже работу закончил.

Adverbi.

Tavan adverbi (*продолжение*).

salamittee – тайком,
salamii – тайно,
sallaistaa – исподтишка,
samete – так же; таким же образом,
samoi – одинаково,
sill viissii – таким образом [*следовательно*],

takki – все-таки,
takki ta – однако же,
tazaizest – ровно [*количество*],
upoi – исключительно [*очень*],
uuvvelle – снова; заново,
vaa – лишь.

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

ah|taa (tamaa; an, taa; oin, toi) – наполнить,
an|taa (tamaa; nan, taa; noin, toi) – давать,
jaks|aa(amaa; an, aa; oin, oi)–быть в состоянии,
jat|kaa (kamaa; an, kaa; oin, koi) – продолжать,
ki|skoa (skomaa; zon, skoo; zoin, skoi) – тащить,
ku|ttooa (tomaa; on, ttoo; oin,toi) – вязать,
lait|taa (tamaa; an, taa; oin, oi) – 1) выгонять;
2) готовить [*еду*],

laul|aa (amaa; an, aa; oin, toi) – петь,
maks|aa (amaa; an, aa; oin, oi) –1) платить;
pu|nnooa (nomaa; on, nnoo; oin, oi) – плести,
sa|nnooa (nomaa; on, nnoo; oin, oi) – говорить,
tah|toa (tomaa; on, too; oin, toi) – хотеть,
ta|kkooa (komaa; on, kkoo; oin, koi) – ковать.

KOLMAAZKÜMMENÄÄZ KOLMAAZ LÄKSÜ.
ТРИДЦАТЬ ТРЕТИЙ УРОК.

Verbi.

IV painutoz.

К IV спряжению относятся **одноосно́вные** глаголы с основой, оканчивающейся на **-a** (**-ä**); как **двухсложной** [с любой гласной в 1-м слоге, кроме **-a** (ср. III скл.)], так и **многосложной** [включая глаголы **моментального** действия на **-hta** (**-htä**)].

Infinitiivit.		
I pitää	**ostaa**	**azettaa**
pitäeez	**ostaeez**	**azettaeez**
II pitämaa	**ostamaa**	**azettammaa**[1]
Aktiivi.		
Ind. Preezensi.		
piän	**ossan**	**asseetan**
pittää	**ostaa**	**azettaa**
piämmä	**ossamma**	**azetamma**
pietää	**ossetaa**	**azetetaa**
Ind. Imperfekti.		
piin	**ossin**	**asseetin**
piti	**osti**	**azetti**
piimmä	**ossimma**	**azetimma**
piettii	**ossettii**	**azetettii**
Konditsionaali.		
pitäizin	**ostaizin**	**azettaizin**
pitäiz	**ostaiz**	**azettaiz**
pitäizimmä	**ostaizimma**	**azettaizimma**
piettäiz	**ossettaiz**	**azetettaiz**

Imperatiivi.		
piä!	**ossa!**	**asseeta!**
pitäkää!	**ostakaa!**	**azettakaa!**
piettäkää!	**ossettakaa!**	**azetettakaa!**
Partitsiippi.		
I pittäänt	**ostaant**	**azettaant**
Passiivi.		
Ind. Preezensi.		
pietää	**ossetaa**	**azetetaa**
Ind. Imperfekti.		
piettii	**ossettii**	**azetettii**
Konditsionaali.		
piettäiz	**ossettaiz**	**azetettaiz**
Partitsiippi.		
II piettü	**ossettu**	**azetettu**
Teonnimi.		
pitämiin	**ostamiin**	**azettammiin**
Tekkijännimi.		
pittääjä	**ostaja**	**azettaja**

Substantiivi.

Ekstsessiivi. Прекратительный падеж.

Не входит в основной “набор” падежей имён. Употребляется не всеми носителями языка, иногда заменяется **elatiivi**. Обозначает прекращение предыдущего состояния. Образуется от формы **essiivi**, но с укорочением последней гласной основы и с заменой окончания **-n** на **-nt**.

Употребляется, в основном, с глаголами и глагольными конструкциями: **jättää poiz** («уволить», «выгнать»), **jää'ä poiz** («уволиться»), **poistua** («выйти [из среды, группы, состояния]»).

Hänt jätettii inženerint poiz – Его уволили с должности инженера.
Hää jäi traktoristint poiz – Он уволился с работы тракториста.
Hää tuli kaluriloint poiz – Он ушел из рыбаков.
Poistuja rahvahant – Выходец из народа.
Poistua läzivint – Выздороветь (выйти из состояния больных).

Adverbi.

Aijjan adverbi (*продолжение*).

hitahast – медленно,
kiiree – быстро,
välimittee – время от времени,
välist – иногда,
väljää – скоро,

äkkii – внезапно,
äkkiistää – моментально,
ühtaikkaa – одновременно; разом,
ühtenää – беспрерывно.

[1] см. **объяснение** к **ижорско-русскому** словарю.

Käütännön sanonnat. Обиходные выражения.

Nii! – Да! **Küll! – Да, точно!**

E|n (t, i, mmä, ttä, vät)! – Нет!

Отрицание в ижорском языке выражается **отрицательным глаголом**, в зависимости от **лица** (говорящего или его собеседника).

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

a|zettaa (zettammaa; sseetan, zettaa; sseetin, zetti) – ставить,
opas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) – обучать,
op|ettaa (ettammaa; peetan, ettaa; peetin, etti) – учить,
os|taa (tamaa; san, taa; sin, ti) – покупать,
painah|taa (tammaa; an, taa; in, ti) – нажать,
pis|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) – колоть,
pi|tää(tämää; än, ttää; in, ti) – 1)держать; 2) быть нужным,
täüt|tää(tämää; än, tää; in, ti) – наполнять,
uh|uttaa (uttammaa; huutan, uttaa; huutin, utti) – щекотать,
valjas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) – запрягать,
veeräh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) – покатиться,
ve|tää (tämää; än, ttää; in, ti) – тащить; тянуть.

KOLMAAZKÜMMENÄÄZ NELJÄÄZ LÄKSÜ.
ТРИДЦАТЬ ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.

Verbi.

V painutoz.

К V спряжению относятся глаголы с **двухсложной** и **многосложной** основой, оканчивающейся на дифтонг **-oi** (**-öi**).

Infinitiivit.	
I leipoja	**haravojja**
leipojeez	**haravojjeez**
II leipoimaa	**haravoimaa**
Aktiivi.	
Ind. Preezensi.	
leivoin	**haravoin**
leipooi	**haravoi**
leivoimma	**haravoimma**
leivojaa	**haravojjaa**
Ind. Imperfekti.	
leivoin	**haravoin**
leipoi	**haravoi**
leivoimma	**haravoimma**
leivoitii	**haravoitii**
Konditsionaali.	
leipoizin	**haravoizin**
leipoiz	**haravoiz**
leipoizimmä	**haravoizimma**
leivoitaiz	**haravoitaiz**

Imperatiivi.	
leivoi!	**haravoi!**
leipoikaa!	**haravoikaa!**
leivoitakaa!	**haravoitakaa!**
Partitsiippi.	
I leipoint	**haravoint**
Passiivi.	
Ind. Preezensi.	
leivojaa	**haravojjaa**
Ind. Imperfekti.	
leivoitii	**haravoitii**
Konditsionaali.	
leivoitaiz	**haravoitaiz**
Partitsiippi.	
II leivoitu	**haravoitu**
Teonnimi.	
leipoimiin	**haravoimiin**
Tekkijännimi.	
leipoitsija	**haravoitsija**

I infinitiivin instruktiivi. Орудийный падеж I инфинитива.

В настоящее время употребляется редко. Указывает на действие, **благодаря** которому что-либо происходит. На русский язык переводится отглагольным действием либо в творительном падеже, либо вкупе с наречиями “благодаря”, “посредством”. Образуется путём присоединения к основе **I infinitiivi** окончания **-en**.

Käüvven möö voimissamma lihaksia.
Ходьбой (благодаря ходьбе, посредством ходьбы) мы укрепляем мышцы.

Adverbi.

Paikan adverbi (*продолжение*).

väljäst – снаружи [*внутрь*],
väljää – наружу,
väljääz – снаружи [*где ?*],
üksimpäi – в одну сторону,
üllää – наверх [*положить*],

ülähälle – наверх; ввысь,
ülähält - сверху; свыше,
ülähääl - наверху; высоко,
ümpäriil – вокруг [находиться],
ümpäär - вокруг; по кругу [двигаться].

Käütännön sanonnat (*продолжение*).

Tiitenki! – Конечно, да!
Ei tiitenkä! – Конечно, нет!
Keeltämätä! – Безусловно!
Tinkimätä! – Бесспорно!

Kiitän! (Kiitoz!) – Спасибо!
Küzün! – Пожалуйста! (Прошу!)
Oo hüvä! – Будь добр!
Olkaa hüvä(t)! – Будьте добры!

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

assavo|jja (imaa; in, i; in, i) – бороновать,
hallik|kojja (koimaa; oin, koi; oin, koi) – владеть,
haravo|jja (imaa; in, i; in, i) – грести граблями,
haparo|jja (imaa; in, i; in, i) – двигаться ощупью,
ikävö|jja (imää; in, i; in, i) – скучать,
jauho|ja (imaa; in, oi; in, i) – молоть зерно,
jam|mooja (oimaa; oin, mooi; oin, oi) – сквашиваться,
lam|mooja (oimaa; oin, mooi; oin, oi) – отдыхать,
lei|poja (poimaa; voin, pooi; voin, poi) – жарить,
röömik|köjjä (köimää; öin, köi; öin, köi) – ползти.

KOLMAAZKÜMMENÄÄZ VIIJJEEZ LÄKSÜ.
ТРИДЦАТЬ ПЯТЫЙ УРОК.

Verbi.

VI painutoz.

К VI спряжению относятся **двухоснóвные** глаголы, у которых в конце основы происходит чередование **-i** → **-e** [в некоторых формах переходящие в **-o** (**-ö**)].

Infinitiivit.		***Imperatiivi.***	
I lukkiia	**laskia**	**lue!**	**laze!**
lukieez	**laskieez**	**lukekaa!**	**laskekaa!**
II lukomaa	**laskomaa**	**luettakaa!**	**lazettakaa!**
Aktiivi.		***Partitsiippi.***	
Ind. Preezensi.		**I lukkeent**	**laskeent**
luen	**lazen**		
lukkoo	**laskoo**	**Passiivi.**	
luemma	**lazemma**	***Ind. Preezensi.***	
luetaa	**lazetaa**	**luetaa**	**lazetaa**
Ind. Imperfekti		***Ind. Imperfekti.***	
luin	**lazin**	**luettii**	**lazettii**
luki	**laski**	***Konditsionaali.***	
luimma	**lazimma**	**luettaiz**	**lazettaiz**
luettii	**lazettii**	***Partitsiippi.***	
Konditsionaali.		**II luettu**	**lazettu**
lukkiizin	**laskizin**		
lukkiiz	**laskiiz**	**Teonnimi.**	
lukizimma	**laskizimma**	**lukomiin**	**laskomiin**
luettaiz	**lazettaiz**	**Tekkiijännimi.**	
		lukkiija	**laskija**

Numeraali.

Kardinaalit *100-999.*

100. Sa|ta (an, ttaa, ttaa, a'az, ttaan).
200. Kakssattaa (kahensaan, kahtasattaa, kahteesattaa, kaheezsaa'az, kahteensattaan и т.д.**).**
300. Koltsattaa.
400. Neljäsattaa.
500. Viizsattaa.
678. Kuuzsattaa seitsenkümment kaheksan (kuuvvensaan seittsemänkümmenän kaheksan, kuuttasattaa seitseentkümment kaheksaa, kuutteesattaa seittsemääkümmenää kaheksaa, kuuvveezsaa'az seittsemääzkümmenääz kaheksaaz, kuutteensattaan seittsemäänkümmenään kaheksaan и т.д.**).**
700. Seitsensattaa.
800. Kaheksansattaa.
999. Üheksänsattaa üheksänkümment üheksän.

Adverbi.

Tavan adverbi (*продолжение*).

äkä – аж,
ärrillää : hää on ~ – он раздражён,
äännee – вслух,
ühtä ei – вообще не; совсем не,
üksitää – в одиночку,
üksi – поодиночке; порознь,
üli – сверх,
üpö – вообще; совсем; полностью.

Postpoziitsio (*продолжение*).

V. Allatiivi:
päin – в сторону (*чего-л.*); по направлению к.

VI. Ablatiivi:
päin – со стороны (*чего-л.*).

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

it|kiä (kömää; en, köö; in, ki) – плакать,
kä|skiä (skömää; zen, sköö; zin, ski) – приказывать,
kät|kiä (kömää; en, köö; in, ki) – прятать,
la|skia (skomaa; zen, skoo; zin, ski) – опускать; бросать,
lu|kkiia (komaa; en, kkoo; in, ki) – читать; считать,
nül|kiä (kömää; en, köö; in, ki) – свежевать,
sot|kia (komaa; en, koo; in, ki) – путать,
sül|kiä (kömää; en, köö; in, ki) – плюнуть.

KOLMAAZKÜMMENÄÄZ KUUVVEEZ LÄKSÜ.
ТРИДЦАТЬ ШЕСТОЙ УРОК.

Verbi.

VII painutoz.

К VII спряжению относятся **двухоснóвные** глаголы, в конце основы которых происходит чередование **-t** (**-lt**, **-nt**, **-rt**) → **-z** (**-s**) [**-lz** (**-ls**), **-nz** (**-ns**), **-rz** (**-rs**)].

Infinitiivit.

I	**rakentaa**	**tiitää**
	rakentaeez	**tiitäeez**
II	**rakentammaa**[1]	**tiitämää**

Aktiivi.

Ind. Preezensi.

rakennan	**tiijjän**
rakentaa	**tiittää**
rakennamma	**tiijjämmä**
rakennetaa	**tiijjetää**

Ind. Imperfekti.

rakenzin	**tiizin**
rakensi	**tiisi**
rakenzimma	**tiizimmä**
rakennettii	**tiijjettii**

Konditsionaali.

rakentaizin	**tiitäizin**
rakentaiz	**tiitäiz**
rakentaizimma	**tiitäizimmä**
rakennettaiz	**tiijjettäiz**

Imperatiivi.

rakenna!	**tiijjä!**
rakentakaa!	**tiitäkää!**
rakennettakaa!	**tiijjettäkää!**

Partitsiippi.

I rakentaant	**tiittäänt**

Passiivi.

Ind. Preezensi.

rakennetaa	**tiijjetää**

Ind. Imperfekti.

rakennettii	**tiijjettii**

Konditsionaali.

rakennettaiz	**tiijjettäiz**

Partitsiippi.

II rakennettu	**tiijjettü**

Teonnimi.

rakentammiin	**tiitämiin**

Tekkiijännimi.

rakentaja	**tiittääjä**

Numeraali.

Ordinaalit *100-z – 999-z.*

В ижорском языке склоняются только порядковые названия **круглых** сотен:

100-z. Satta|iz (nnen, tta, ntee, nneez, nteen).

200-z. Kaheezsatta|iz (nnen, tta, ntee, nneez, nteen) и т. п.

В названиях **сложных** порядковых числительных склоняются только **единицы**; **десятки** остаются в форме nominatiivi; а **сотни** – вообще остаются в форме **количественного (!)** числительного:

999-z. Üheksänsattaa üheksäzkümmenääz üheksä|äz (nnen, ttä, ntee, nneez, nteen и т. д.)

Adverbi.

Interrogatiiviin. Вопросительное.

mihe? – куда?
miz? – где?
mist? – откуда?

miks? – почему? зачем?
konz? – когда?
kui paljo? – сколько?

mitä vart? – для чего?
mill viissii? – как ? каким образом?

Käütännön sanonnat (*продолжение*).

Draastui! – Здравствуй(те)!
Hüvvää hoomuust! – Доброе утро!
Hüvvää päivää! – Добрый день!

Hüvvää iltaa! – Добрый вечер!
Näkömiist! – До свидания!
Hüvvää öötä! – Спокойной ночи!

---

[1] см. **объяснение** к **ижорско-русскому** словарю.

Pronoomini.

Akkuzatiivi. Винительный падеж.

Употребляется факультативно, лишь у **личных** местоимений **множественного** числа в качестве прямого объекта [вместо **genetiivi** и **nominatiivi** (см. III, IV, XXIII, XXV уроки)]:

meijjet – нас, teijjet – вас, heijjet - их.
Meijjet ennetti vihma – Нас застиг дождь.

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

hämmen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) – быть вероятным,
laper|taa (tammaa; ran, taa; zin, si) – колыхаться,
löü|tää (tämää; vvän, ttää; zin, si) – находить,
pöör|tää (tämää; rän, tää; zin, si) – возвращаться,
raken|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) – строить,
suu|taa (tamaa; vvan, ttaa; zin, si) – вбивать клин,
tai|taa (tamaa; jjan, ttaa; zin, si) – смущать,
tii|tää (tämää; jjän, ttää; zin, si) – знать,
tähen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) – предназначаться,
töön|tää (tämää; nän, tää; zin, si) – толкать,
uzal|taa (tammaa; lan, taa; zin, si) – сметь,
voi|taa (tamaa; jjan, ttaa; zin, si) – намазывать.

KOLMAAZKÜMMENÄÄZ SEITTSEMÄÄZ LÄKSÜ.
ТРИДЦАТЬ СЕДЬМОЙ УРОК.

Verbi.

VIII painutoz.

К VIII спряжению относятся двухсложные и многосложные двухоснóвные глаголы, у которых основа оканчивается на согласную, но в процессе спряжения возникают чередующиеся **вставные** гласные **-e**, **-ä** ⟶ **-o** (**-ö**) [включая глаголы **длительного** значения на **-ella** (**-ellä**)].

NB! У глаголов этого спряжения согласные **-h**, **-l**, **-n** перед вставными **-e**, **-ä** могут выпадать, и тогда для гласной корня срабатывает закон **vokaaligarmoonia** [хотя по общим правилам (см. IV урок), на **-e** он не распространяется].

Infinitiivit.

I tulla	**männä**	**tehhä**	**ommella**
tulleez	**männeez**	**tehheez**	**ommelleez**
II tulomaa	**mänömää**	**tekömää**	**ompelommaa**[1]

Aktiivi.

Ind. Preezensi.

tüen	**mään**	**teen**	**ompeen**
tulloo	**männöö**	**tekköö**	**ompeloo**
tüemmä	**määmmä**	**teemmä**	**ompeemma**
tullaa	**männää**	**tehhää**	**ommellaa**

Ind. Imperfekti.

tulin	**mänin**	**tein**	**omppeelin**
tuli	**mäni**	**teki**	**omppeeli**
tulimma	**mänimmä**	**teimmä**	**ompelimma**
tultii	**mäntii**	**tehtii**	**ommeltii**

Konditsionaali.

tulliizin	**männiizin**	**tekkiizin**	**ompelizin**
tulliiz	**männiiz**	**tekkiiz**	**ompeliiz**
tulizimma	**mänizimma**	**tekizimma**	**ompelizimma**
tultaiz	**mäntäiz**	**tehtäiz**	**ommeltaiz**

Imperatiivi.

tüe!	**mää!**	**tee!**	**ompee!**
tulkaa!	**mänkää!**	**tehkää!**	**ommelkaa!**
tultakaa!	**mäntäkää!**	**tehtäkää!**	**ommeltakaa!**

Partitsiippi.

I tult	**mänt**	**teht**	**ommelt**

Passiivi.

Ind. Preezensi.

tullaa	**männää**	**tehhää**	**ommellaa**

Ind. Imperfekti.

tultii	**mäntii**	**tehtii**	**ommeltii**

Konditsionaali.

tultaiz	**mäntäiz**	**tehtäiz**	**ommeltaiz**

Partitsiippi.

II tultu	**mäntü**	**tehtü**	**ommeltu**

Teonnimi.

tulomiin	**mänömiin**	**tekömiin**	**ompelommiin**

Tekkijännimi.

tulliija	**männiijä**	**tekkiijä**	**ompelija**

[1] см. **объяснение** к ижорско-русскому словарю.

Adverbi.

Tavan adverbi (*продолжение*).

omaal viissii – **своеобразно,**
toizeel viissii – **иначе,**
samaal viissii – **таким же образом; аналогично,**
vähä toizeel viissii – **немного (несколько) иначе.**

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

a|ella (jelommaa; jeen, jeloo; jjeelin, jjeeli) – ездить,
hais|sella (telommaa; teen, telo; telin, teli) – обнюхивать,
kaglut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) – обнимать,
käüvve|llä(lömmää; en, löö; lin, li) – гулять,
läkäe|llä (lömää; en, löö; lin, li) – разговаривать,
mais|sella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) – пробовать,
mä|nnä (nömää; än, nnöö; nin, ni) – идти,
noi|ssa (zomaa; zen, ssoo; zin, si) – 1) вставать, 2) стать (*кеь-л.,чем-л.*),
nä|hhä (kömää; än, kköö; in, ki) – видеть,
näzüt|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) – раздражать,
om|mella(pelommaa; peen, peloo; ppeelin) – шить,
oot|ella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) – ожидать,
pa|nna (nomaa; an, nnoo; nin, ni) – класть,
pur|ra (omaa; en, roo; in, i) – кусать,
raput|ella (telomaa; teen, teloo; telin, teli) – трясти,
te|hhä (kömää; en, kköö; in, ki) – делать,
t|ulla (ulomaa; üen, ulloo; ulin, uli) – 1) приходить; 2) становиться,
uhit|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) – уговаривать.

KOLMAAZKÜMMENÄÄZ KAHEKSAAZ LÄKSÜ.
ТРИДЦАТЬ ВОСЬМОЙ УРОК.

Verbi.

IX painutoz.

К IX спряжению относятся двухоснóвные глаголы, у которых основа оканчивается на **-ss** (**-z**) [но не имеющие значения возвратности (ср. XIII, XIV, XV спряжения)].

	Infinitiivit.		***Imperatiivi.***	
I	**kihissä**	**krapissa**	**kihhiize!**	**krappiize!**
	kihisteez	**krapisteez**	**kihiskää!**	**krapiskaa!**
II	**kihizömmää**	**krapizommaa**[1]	**kihistäkää!**	**krapistakaa!**
	Aktiivi.		***Partitsiippi.***	
	Ind. Preezensi.		**I kihist**	**krapist**
	kihhiizen	**krappiizen**		
	kihizöö	**krapizoo**	**Passiivi.**	
	kihizemmä	**krapizemma**	***Ind. Preezensi.***	
	kihissää	**krapissaa**	**kihissää**	**krapissaa**
	Ind. Imperfekti.		***Ind. Imperfekti.***	
	kihhiizin	**krappiizin**	**kihistii**	**krapistii**
	kihhiiz	**krappiiz**	***Konditsionaali.***	
	kihizimmä	**krapizimma**	**kihistäiz**	**krapistaiz**
	kihistii	**krapistii**	***Partitsiippi.***	
	Konditsionaali.		**II kihistü**	**krapistu**
	kihizizin	**krapizizin**		
	kihissiiz	**krapissiiz**	**Teonnimi.**	
	kihizizimma	**krapizizimma**	**kihizömmiin**	**krapizommiin**
	kihistäiz	**krapistaiz**	**Tekkiijännimi.**	
			kihizijä	**krapizija**

Indikatiivin futtuuri. Будущее время изъявительного наклонения.

Будущее время в ижорском языке чаще всего выражается при помощи **preezensi** [с объектом в форме **genetiivi** (см. IV и XXIII уроки)], что соответствует в русском языке **будущему** времени **совершенного** вида.

Miä rakennan koin – Я построю дом.

Однако, существуют и специальные формы.

1) Вместо глагола **olla** в будущем времени употребляется произошедший от него глагол **leetä**, изменяющийся по X спряжению (см. след. урок).

Mööntävä forma.		***Keeltävä forma.***	
Miä leenen	**Я буду**	**Miä en leene**	**Я не буду**
Siä leenet	**Ты будешь**	**Siä et leene**	**Ты не будешь**
Hää leenöö	**Он будет**	**Hää ei leene**	**Он не будет**
Möö leenemmä	**Мы будем**	**Möö emmä leene**	**Мы не будем**
Töö leenettä	**Вы будете**	**Töö että leene**	**Вы не будете**
Höö leenööt	**Они будут**	**Höö evät leene**	**Они не будут**

[1] см. **объяснение** к **ижорско-русскому** словарю.

2) Употребляется также **preezensi** глагола **noissa** («***стать*** *[кем-л., чем-л.]*», VIII спряж.) [требущее после себя имя в **translatiivi** (см. 9 урок)].

Mööntävä forma.		*Keeltävä forma.*	
Miä noizen	**Я стану**	**Miä en noize**	**Я не стану**
Siä noizet	**Ты станешь**	**Siä et noize**	**Ты не станешь**
Hää noissoo	**Он станет**	**Hää ei noize**	**Он не станет**
Möö noizemma	**Мы станем**	**Möö emmä noize**	**Мы не станем**
Töö noizetta	**Вы станете**	**Töö että noize**	**Вы не станете**
Höö noissaa	**Они станут**	**Höö evät noize**	**Они не станут**

Adverbi.

Indefinittiin. Неопределенное.

mihele – куда-то,
miheikke – куда-нибудь,
mizle – где-то,
mizikke – где-нибудь,
mistle – откуда-то,
mistikke – откуда-нибудь,

miksle – зачем-то; почему-то,
hot miks – зачем-нибудь; почему-либо,
konzle – когда-то,
konzikke – когда-нибудь,
mill-le viissii – как-то; каким-то образом,
millikke viissii – как-нибудь.

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

hör|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) – жужжать,
höt|issä (izömmää; tiizen, izöö; tiizin, tiiz) – дрожать,
ir|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) – хныкать,
jär|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) – сотрясаться,
jür|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) – грохотать,

kih|issä (izömmää; hiizen, izöö; hiizin, hiiz) – шипеть,
krap|issa (izommaa; piizen, izoo; piizin, piiz) – голодать; грызть,
pär|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) – трещать; дребезжать,
vik|issä (izömmää; kiizen, izöö; kiizin, kiiz) – свистеть,
vuh|issa (izommaa; hiizen, izoo; hiizin, hiiz) – шуметь.

KOLMAAZKÜMMENÄÄZ ÜHEKSÄÄZ LÄKSÜ.
ТРИДЦАТЬ ДЕВЯТЫЙ УРОК.

Verbi.

X painutoz.

К X спряжению относятся “сократившиеся” глаголы, у которых в **полной** форме основы возникает **дополнительный слог**, начинающийся на **-n**, **-ts**, **-ks**.

	Infinitiivit.		
I	**paeta**	**valita**	**joossa**
	paeteez	**valiteez**	**joosteez**
II	**pakenommaa**	**valitsommaa**[1]	**jooksomaa**
	Aktiivi.		
	Ind. Preezensi.		
	pakkeenen	**valitsen**	**jooksen**
	pakenoo	**valitsoo**	**jooksoo**
	pakenemma	**valitsemma**	**jooksemma**
	paetaa	**valitaa**	**joossaa**
	Ind. Imperfekti.		
	pakkeenin	**valitsin**	**jooksin**
	pakkeeni	**valitsi**	**jooksi**
	pakenimma	**valitsimma**	**jooksimma**
	paettii	**valittii**	**joostii**
	Konditsionaali.		
	pakenissiizin	**valitsissiizin**	**jooksisizin**
	pakenissiiz	**valitsissiiz**	**jooksissiiz**
	pakenizizimma	**valitsizizimma**	**jooksizizimma**
	paettaiz	**valittaiz**	**joostaiz**

	Imperatiivi.		
	pakkeene!	**valitse!**	**jookse!**
	paetkaa!	**valitkaa!**	**jooskaa!**
	paettakaa!	**valittakaa!**	**joostakaa!**
	Partitsiippi.		
I	**paent**	**valint**	**joost**
	Passiivi.		
	Ind. Preezensi.		
	paetaa	**valitaa**	**joossaa**
	Ind. Imperfekti.		
	paettii	**valittii**	**joostii**
	Konditsionaali.		
	paettaiz	**valittaiz**	**joostaiz**
	Partitsiippi.		
II	**paettu**	**valittu**	**joostu**
	Teonnimi.		
	pakenommiin	**valitsommiin**	**jooksomiin**
	Tekkiijännimi.		
	pakenija	**valitsija**	**jooksija**

Indikatiivin futtuuri (*продолжение*).

В ижорском языке существует 2 формы **сложного будущего** времени.

I futtuuri.

Указывает на то, что действие **будет** совершаться. Образуется при помощи **preezensi** глагола **noissa** (“***стать***”, VIII спряж.) и **II infinitiivin illatiivi** основного глагола.

Mööntävä forma.

Miä noizen		**Я стану**	
Siä noizet		**Ты станешь**	
Hää noissoo	**tekömää**	**Он станет**	**делать**
Möö noizemma		**Мы станем**	
Töö noizetta		**Вы станете**	
Höö noissaa		**Они станут**	

Keeltävä forma

Miä en noize		**Я не стану**	
Siä et noize		**Ты не станешь**	
Hää ei noize	**tekömää**	**Он не станет**	**делать**
Möö emmä noize		**Мы не станем**	
Töö että noize		**Вы не станете**	
Höö evät noize		**Они не станут**	

[1] см. **объяснение** к **ижорско-русскому** словарю.

Adverbi.

Negativviin. Отрицательное.

ei mihekä – никуда,	**ei milkä viissii – никак; никоим образом,**
ei mizkä – нигде,	**ei mittä vart – ни для чего,**
ei mistkä – ниоткуда,	**ei konzka – никогда.**

С глаголом в **keeltävä forma**: у наречия – **ei** исчезает.

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

e|etä (tenömmää; tteenen, tenöö; tteenin, tteeni) – двигаться вперёд,
hap|ata (anommaa; paanen, anoo; paanin, paani) – прокисать,
ilme|tä (nömmää; nen, nöö; nin, ni) – появляться,
joo|ssa (ksomaa; ksen, ksoo; ksin, ksi) – бежать,
kuume|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni) – греться,
külme|tä (nömmää; nen, nöö; nin, ni) – холодеть,
laihe|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni) – худеть,
maini|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi) – упоминать,
mär|etä (kenömmää; kenen, kenöö; kenin, keni) – гнить,
mörnä|ssä (ksömmää; ksen, ksöö; ksin, ksi) – орать,
möö|ssä (ksömää; ksen, ksöö; ksin, ksi) – заниматься продажей,
naagli|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi) – пригвождать,
oi|jeta (kenommaa; kenen, kenoo; kenin, keni) – выпрямляться,
osse|ssa (ksomaa; ksen, ksoo; ksin, ksi) – делать покупки,
pa|eta (kenommaa; kkenen, kenoo; kkeenin, kkeeni) – убегать,
rammi|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi) – хромать,
val|eta (kenommaa; kenen, kenoo; keenin, keni) – светать,
vali|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi) – выбирать.

NELJÄÄZKÜMMENÄÄZ LÄKSÜ.
СОРОКОВОЙ УРОК.

Verbi.

XI painutoz.

К XI спряжению относятся “сократившиеся” глаголы, у которых **полная** форма основы имеет **долгую** гласную, чередующуюся с **дополнительным слогом -a (-ä)**. В начале этого дополнительного слога после всех гласных, кроме **-i**, возникает **j-**.

	Infinitiivit.	
I hävitä	**haleta**	**temmata**
häviteez	**haleteez**	**temmateez**
II hävviimää	**halkkiimaa**	**temppaamaa**
	Aktiivi.	
	Ind. Preezensi.	
hävviin	**halkkiin**	**temppaan**
häviää	**halkiaa**	**tempajaa**
hävviimmä	**halkkiimma**	**temppaamma**
hävitää	**haletaa**	**temmataa**
	Ind. Imperfekti.	
hävviizin	**halkkiizin**	**temppaizin**
hävviiz	**halkkiiz**	**temppaiz**
hävizimmä	**halkizimma**	**tempazimma**
hävittii	**halettii**	**temmattii**
	Konditsionaali.	
häviäizin	**halkiaizin**	**tempajaizin**
häviäiz	**halkiaiz**	**tempajaiz**
häviäizimmä	**halkiaizimma**	**tempajaizimma**
hävittäiz	**halettaiz**	**temmattaiz**

	Imperatiivi.	
hävvii!	**halkkii!**	**temppaa!**
hävitkää!	**haletkaa!**	**temmatkaa!**
hävittäkää!	**halettakaa!**	**temmattakaa!**
	Partitsiippi.	
hävviint	**halleent**	**temmaant**
	Passiivi.	
	Ind. Preezensi.	
hävitää	**haletaa**	**temmataa**
	Ind. Imperfekti.	
hävittii	**halettii**	**temmattii**
	Konditsionaali.	
hävittäiz	**halettaiz**	**temmattaiz**
	Partitsiippi.	
hävittü	**halettu**	**temmattu**
	Teonnimi.	
hävviimiin	**halkkiimiin**	**temppaamiin**
	Tekkiijännimi.	
hävviijä	**halkkiija**	**temppaaja**

Adverbi.

Paikan adverbi (*продолжение*).

korkialle – высоко [*куда?*],
korkiaal – высоко [*где?*],
kaukaan – далеко,
matalalle – низко [*куда?*],
matalaal – низко [*где?*],
läheel – близко.

Harjutoz.
Painuttakaa verbit.

av|ata (vaamaa; vaan, ajaa; vaizin, vaiz) – открывать,
duuma|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) – думать,
furska|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) – сморкаться,
hal|ata (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) – рассекать,
hal|eta (kkiimaa; kkiin, kiaa; kkiizin, kkiiz) – лопаться,
hä|vetä (ppiimää; ppiin, piää; ppiizin, ppiiz) – стесняться,
häv|itä(viimää; viin, iää; viizin, viiz) – пропадать,
hä|vätä(ppäämää; ppään, päjää; ppäizin, ppäiz) – позорить,
il|etä (kkiimää; kkiin, kiää; kkiizin, kkiiz) – не стесняться,
kat|ata (kaamaa; kaan, kajaa; kaizin, kaiz) – ломать,
kat|eta (kiimaa; kiin, kiaa; kiizin, kiiz) – ломаться,
lui|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) – точить,
mamma|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) – спать,
o|zata (ssamaa; ssan, sajaa; ssaizin, saiz) – уметь,
räimä|tä(ämää; än, jää; izin, iz) – швырнуть,
tem|mata (ppaamaa; ppaan, pajaa; ppaizin, ppaiz) – схватить,
toh|eta (kiimaa; kiin, kiaa; kiizin, kiiz) – лопнуть,
suv|ata (vaamaa; vaan, ajaa; vaizin, vaiz) – любить.

NELJÄÄZKÜMMENÄÄZ ENZIMÄIN LÄKSÜ.
СОРОК ПЕРВЫЙ УРОК.

Verbi.

XII painutoz.

К XII спряжению относятся “сократившиеся” глаголы, у которых также **полная** форма основы имеет в конце чередование **долгой** гласной и **дополнительного слога -ja** (**-jä**). Но в **краткой** форме этих глаголов происходит полное **выпадение** корневой **согласной**.

Infinitiivit.

I	kaota	läätä
	kaoteez	lääteez
II	kattoomaa	läkkaämää

Aktiivi.

Ind. Preezensi.

kattoon	läkkään
katojaa	läkäjää
kattoomma	läkkäämmä
kaotaa	läätää

Ind. Imperfekti

kattoizin	läkkäizin
kattoiz	läkkäiz
katozimma	läkäzimmä
kaottii	läättii

Konditsionaali.

katojaizin	läkäjäizin
katojaiz	läkäjäiz
katojaizimma	läkäjäizimmä
kaottaiz	läättäiz

Imperatiivi.

kattoo!	läkkää!
kaotkaa!	läätkää!
kaottakaa!	läättäkää!

Partitsiippi.

I kaont	läänt

Passiivi.

Ind. Preezensi.

kaotaa	läätää

Ind. Imperfekti

kaottii	läättii

Konditsionaali.

kaottaiz	läättäiz

Partitsiippi.

II kaottu	läättü

Teonnimi.

kattoomiin	läkkäämiin

Tekkijännimi.

kattooja	läkkääjä

Indikatiivin futtuuri (*продолжение*).

II futtuuri.

Указывает на то, что действие в ближайшее время **начнётся**. Образуется при помощи **preezensi** глагола **alkaa** («***начать***», III спряж.) и **I infinitiivin partitiivi** основного глагола.

Möömtävä forma.

Miä alan	tehhä	Я начну	делать
Siä alat		Ты начнешь	
Hää alkaa		Он начнет	
Möö alamma		Мы начнем	
Töö alatta		Вы начнете	
Höö aletaa		Они начнут	

Keeltävä forma.

Miä en ala	tehhä
Siä et ala	
Hää ei ala	
Möö emmä ala	
Töö että ala	
Höö evät ala	

Adverbi.

Tavan adverbi (*продолжение*).

kovaa – громко,
hiljaa – тихо,
karkiast – грубо,
pehmiäst – нежно; мягко,
voimakkahast – сильно; мощно,
heikost – слабо.

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

ka|ota (ttoomaa; ttoon, tojaa; ttoizin, ttoiz) – исчезать,
la|ata (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) – прекращать,
lei|jjata (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) – резать,
luu|vvata (ttaamaa; ttaan, tajaa; ttaizin, ttaiz) – обнюхивать,
lä|ätä (kkäämää; kkään, käjää; kkääzin, kkäiz) – говорить,
ma|ata (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) – лежать; спать,
pai|jjata (ttaamaa; ttaan, tajaa; ttaizin, ttaiz) – приглашать,
pa|ota (ttoomaa; ttoon, tojaa; ttoizin, ttoiz) – запруживать,
pu|ota (ttoomaa; ttoon, tojaa; ttoizin, ttoiz) – падать,
rau|vveta (kkiimaa; kkiin, kiaa; kkiizin, kkiiz) – утомляться.

NELJÄÄZKÜMMENÄÄZ TOIN LÄKSÜ.
СОРОК ВТОРОЙ УРОК.

Verbi.

XIII painutoz.

К XIII спряжению относятся **возвратные** глаголы с основой, оканчивающейся на **-ii**.

Infinitiivit.		Imperatiivi.	
I heittiissä	**pessiissä**	**heittii!**	**pessii!**
heittiisseez	**pessiisseez**	**heittiiskää!**	**pessiiskää!**
II heittiimää	**pessiimää**	**heittiistäkää!**	**pessiistäkää!**
Aktiivi.		***Partitsiippi.***	
Ind. Preezensi.		**I heittiist**	**pessiist**
heittiin	**pessiin**		
heittiiää	**pessiiää**	**Passiivi.**	
heittiimmä	**pessiimmä**	***Ind. Preezensi.***	
heittiissää	**pessiissää**	**heittiissää**	**pessiissää**
Ind. Imperfekti		***Ind. Imperfekti***	
heittiizin	**pessiizin**	**heittiistii**	**pessiistii**
heittiiz	**pessiiz**	***Konditsionaali.***	
heittiizimmä	**pessiizimmä**	**heittiistäiz**	**pessiistäiz**
heittiistii	**pessiistii**	(***Partitsiippi.*** *	
Konditsionaali.		**II heittiistü**	**pessiistü**
heittiiäizin	**pessiiäizin**	**Teonnimi.**	
heittiiäiz	**pessiiäiz**	**heittiimiin**	**pessiimiin**)
heittiiäizimmä	**pessiiäizimmä**	**Tekkiijännimi.**	
heittiistäiz	**pessiistäiz**	(**heittiijä**	**pessiijä**)

Numeraali.

Kardinaalit *1.000-1.000.000.*

1.000. Tuha|tta (nnen, ttaa, ntee, nneez, nteen).

1918. Tuhatta üheksänsattaa kaheksantoist (tuhannen üheksänsaan kaheksantoist, tuhattaa üheksääsattaa kaheksaatoist, tuhantee üheksääsattaa kaheksaatoist, tuhanneez üheksäässaa'az kaheksaaztoist, tuhanteen üheksäänsattaan kaheksaantoist и т. д.**).**

2.000. Kaks tuhattaa.

3.000. Kolt tuhattaa (kolmen tuhannen, kolmea tuhattaa, kolmee tuhantee, kolmeez tuhanneez, kolmeen tuhanteen) и т.п.

1.000.000. Miljon|a (an, naa, naa, aaz, naan).

* в скобки взяты условно образуемые формы.

Adverbiloin komparatiivi. Сравнительная степень наречий.

Поскольку, как было оговорено в XII уроке, наречия в ижорском языке являются, по сути, застывшими падежными формами имён, то, соответственно, те наречия, которые образованы от **качественных имен прилагательных**, имеют и **сравнительную** степень (ср. XXX урок).

Наиболее часто употребляются наречия в сравнительной степени:

korkiammalle – выше [*куда?*],	**paremmii – лучше,**
korkiammaal – выше [*где?*],	**pahemmii – хуже,**
matalammalle – ниже [*куда?*],	**mööhemmii – позже,**
matalammaal – ниже [*где?*],	**varhemmii – раньше,**
kaukempaa – дальше [*куда?*],	**kiiremmii – быстрее,**
kaukemmaal – дальше [*где?*],	**hitahammii – медленнее,**
lähemmäks – ближе [*куда?*],	**harvempaa – реже,**
lähempään – ближе [*где?*],	**tihimpää – чаще.**

Harjutoz.
Painuttakaa verbit.

ehtii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – наряжаться,	**mättii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – пробовать,**
hakkii|ssa (maa; n, aa; zin, z) – хвататься,	**nattii|ssa (maa; n, aa; zin, z) – надеяться,**
heittii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – бросаться,	**nühttii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – возиться** [шалить],
häppii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – стыдиться,	**oppii|ssa (maa; n, aa; zin, z) – научиться,**
hävvii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – теряться,	**pessii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – умываться,**
kääntii|ssä (mää; n, ää; zin, z)– поворачиваться,	**pistii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – высовываться,**
külpii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – купаться,	**sülkii|ssä (mää; n, ää; zin, z) – плеваться.**

NELJÄÄZKÜMMENÄÄZ KOLMAAZ LÄKSÜ.
СОРОК ТРЕТИЙ УРОК.

Verbi.

XIV painutoz.

К XIV спряжению относятся **возвратные** глаголы с основой, оканчивающейся на **-o (-ö)**, **-u (-ü)**.

Infinitiivit.

I	**erahussa**	**turpossa**
	erahusseez	**turposseez**
II	**erahuumaa**	**turppoomaa**

Aktiivi.

Ind. Preezensi.

erahuun	**turppoon**
erahujjaa	**turpoojaa**
erahuumma	**turppoomma**
erahussaa	**turpossaa**

Ind. Imperfekti.

erahuizin	**turppoizin**
erahuiz	**turppoiz**
erahuizimma	**turppoizimma**
erahustii	**turpostii**

Konditsionaali.

erahujaizin	**turpoojaizin**
erahujaiz	**turpoojaiz**
erahujaizimma	**turpoojaizimma**
erahustaiz	**turpostaiz**

Imperatiivi.

erahuu!	**turppoo!**
erahuskaa!	**turposkaa!**
erahustakaa!	**turpostakaa!**

Partitsiippi.

I erahuust	**turppoost**

Passiivi.

Ind. Preezensi.

erahussaa	**turpossaa**

Ind. Imperfekti.

erahustii	**turpostii**

Konditsionaali.

erahustaiz	**turpostaiz**

(***Partitsiippi.***

II erahustu	**II turpostu**

)

Teonnimi.

erahummiin	**turppoomiin**

(**Tekkiijännimi.**

erahuuja	**turppooja**

)

Alettu imperfekti. Начинательное прошедшее время.

Обозначает действие, начатое и к указанному (в прошлом или настоящем) моменту еще длящееся. Образуется при помощи **imperfekti** глагола **noissa** («*стать*») и **II infinitiivin illatiivi** основного глагола.

Mööntävä forma.

Miä noizin	**tekömää**	**Я стал**	**делать**
Siä noizit		**Ты стал**	
Hää noisi		**Он стал**	
Möö noizimma		**Мы стали**	
Töö noizitta		**Вы стали**	
Höö noistii		**Они стали**	

Keeltävä forma.

Miä en noist	**tekömää**
Siä et noist	
Hää ei noist	
Möö emmä noist	
Töö että noist	
Höö evät noistu	

Объект действия ставится в partitiivi и может располагаться между вспомогательным и основным глаголами.

Hää **ei noist** miult **sitä küzümää. –** Он **не стал** меня **об этом спрашивать.**

Numeraali.

Ordinaalit *1.000-z – 1.000.000-z.*

В ижорском языке склоняются только порядковые названия **круглых** тысяч:

1.000-z. Tuhatta|iz (nnen, tta, ntee, nneez, nteen).

2.000-z. Kaaheez tuhatta|iz (nnen, tta, ntee, nneez, nteen) и т.д.

В названиях **сложных** порядковых числительных склоняются только **единицы**, **десятки** сохраняются в форме ordinaalin nominatiivi (**!**), а **сотни** и **тысячи** – вообще остаются в форме kardinaali (**!**):

2.345-z. Kaks tuhattaa koltsattaa neljääzkümmenääz viijje|ez (nnen, tta, ntee, nneez, nteen).

1.000.000-z. Miljona|az (nnen, tta, ntee, nneez, nteen).

Harjutoz.

Painuttakaa verbit.

alto|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) – вздыматься,
erahu|ssa (umaa; un, jjaa; izin, iz) – отделяться,
er|ossa (roomaa; roon, oojaa; roizin, roiz) – отличаться,
haj|ossa (joomaa; joon, oojaa; joizin, joiz) – расходиться,
hanhu|ssa (umaa; un, ujaa; izin, iz) – рвать на себе волосы,
höürü|ssä (ümää; ün, üjää; izin, iz) – дымиться,
istu|ssa (umaa; un, ujaa; izin, iz) – садиться,
jokahu|ssa (umaa; un, jjaa; izin, iz) – разделяться,
kaiho|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) – жаловаться,
käärihü|ssä (ümää; ün, jjää; izin, iz) – закутываться,
lah|ossa (hoomaa; hoon, oojaa; hoizin, hoiz) – разлагаться,
määlihü|ssä (ümää; ün, jjää; izin, iz) – мяться,
pöllühü|ssä (mmää; ün, jjää; izin, iz) – пылиться,
pökkö|ssä (ömää; ön, öjää; izin, iz) – скончаться,
turp|ossa (poomaa; poon, oojaa; poizin, poiz) – вспучиваться,
uppo|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) – топиться.

NELJÄÄZKÜMMENÄÄZ NELJÄÄZ LÄKSÜ.
СОРОК ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.

Verbi.

XV painutoz.

К XV спряжению относятся **возвратные** глаголы с основой, оканчивающейся на **-a** (**-ä**).

Infinitiivit.

I kummartassa	**maistassa**
kummartasseez	**maistasseez**
II kummartaamaa	**maistaamaa**

Aktiivi.

Ind. Preezensi.

kummartaan	**maistaan**
kummartajjaa	**maistaajaa**
kummartaamma	**maistaamma**
kummartassaa	**maistassaa**

Ind. Imperfekti.

kummartaizin	**maistaizin**
kummartaiz	**maistaiz**
kummartaizimma	**maistaizimma**
kummartastii	**maistastii**

Konditsionaali.

kummartajaizin	**maistaajaizin**
kummartajaiz	**maistaajaiz**
kummartajaizimma	**maistaajaizimma**
kummartastaiz	**maistastaiz**

Imperatiivi.

kummartaa!	**maistaa!**
kummartaskaa!	**maistaskaa!**
kummartastakaa!	**maistastakaa!**

Partitsiippi.

I kummartaast	**maistaast**

Passiivi.

Ind. Preezensi.

kummartassaa	**maistassaa**

Ind. Imperfekti.

kummartastii	**maistastii**

Konditsionaali.

kummartastaiz	**maistastaiz**

Partitsiippi.

II kummartastu	**maistastu**

Teonnimi.

kummartammiin	**maistaamiin**

Tekkiijännimi.

kummartaaja	**maistaaja**

Täsmälliin futtuuri. Точное будущее время.

Эта форма будущего времени в ижорском языке возникла во 2-ой половине XX века под влиянием русского и водского языков. Указывает на то, что действие будет **полностью завершено** к определённому моменту в будущем.

Образуется при помощи глагола **leetä** (см. XXXVIII урок) и **II partitsiippi** основного глагола.

Mööntävä forma.

Miä leenen		**Я сделаю**
Siä leenet	**teht**	**Ты сделаешь**
Hää leenöö		**Он сделает**
Möö leenemmä		**Мы сделаем**
Töö leenettä	**teht**	**Вы сделаете**
Höö leenööt		**Они сделают**

Keeltävä forma.

Miä en leene		**Я не сделаю**
Siä et leene	**teht**	**Ты не сделаешь**
Hää ei leene		**Он не сделает**
Möö emmä leene		**Мы не сделаем**
Töö että leene	**teht**	**Вы не сделаете**
Höö evät leene		**Они не сделают**

Пример:
Konz hää tulloo, miä leenen jo töön lopettaant.
Когда он придёт, я уже закончу работу.

Konjunktsio.

tali – либо,
vaa – однако; все же,
vaik i … , mut … – хоть и … , но …

Harjutoz 1.

Painuttakaa verbit.

azetta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) – устраиваться,
haikota|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) – зеваться,
illasta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) – ужинать,
kummarta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) – кланяться,
küküstä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) – приседать,
küürüstä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) – нагибаться,
köhähtä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) – закашляться,
lounasta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) – обедать,
maista|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) – казаться,
naksahta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) – защёлкнуться,
nojahta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) – опереться,
ohvotta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) – хотеться,
pöllähtä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) – взметнуться,
rakenta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) – приодеться,
suurusta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) – завтракать,
vaikenta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) – успокаиваться.

Harjutoz 2.

Lukekaa ja tulkitkaa kaaska ižorast venäesse sanakirjaa käüttäen.
Прочитайте и переведите сказку с ижорского на русский, используя словарь.

KARHU, SUZI JA REPOI.

Karhu, suzi ja repoi külvettii kerran ruist. Ruiz on küpsüünt. Höö leikattii sitä ja veetii riihee. Kuivatettii tähtäkuivajaal ja noistii puimaa... A repoi – noisti tähkäkuivajalle, niku sitä kannattaa, dai aijjast aikkaa viskajaa riuvvun konz suen, konz karhun päälle. Höö saotaa revoille:

– Kummi-repoi, kannata tähkäkuivajaa hüväást, jot riuvvut evät puottaiz.

Repoi vassaa:

– Miä jo nii ürittään, mut neet evät püzü!

A ittse tahallaa puottaa riuku kerrallaa.

Karhu ja suzi puitii rukkiihen. Tuli kolt müttüä: peenemmääz on vilja, keskihizeez on ruumenet, suuremmaaz on olki.

Noistii sattooa jakkamaa.

Repoi sannoo:

– Laa nii jakamma: peenemmälle – peen müttü, keskihizelle – keskihiin, suuremmalle – suur.

Höö nii tehtii – repoi sai viljan, suzi sai ruumenet, karhu sai olen.

Noistii jauhamaa... Revoil jauhakivi koputtaa, a sueel ja karhul vaa kahizoo.

Höö küzütää:

– Kummi-repoi, miks siul jauhakivi koputtaa, entä meil kahizoo?

Repoi sannoo:

– Miä ku noizin jauhamaa, nii lisäizin hiittaa, siks jauhakivi koputtaa.

Karhu ja suzi lizättii hiittaa, ja heijjen jauhakivet noistii koputtammaa...

Jauhettii kaiken ja noistii puuroa keittämää. Keitetää... Revoil puuro on valkia ja puhkuu, a sueel ja karhuul puuro on mussa ja ei puhu. Küzütää höö revoilt:

– Miks siun puuro on valkia ja puhkuu, entä meijjen oma – on mussa ja ei puhu? Anna meille maistaa siun puuroa!

– En, enziks miä teijjen puuroa maissan.

Otti repoi vähä puuroa suelt ja karhult dai pani salamittee oman kattilan päälle:

– Maistakaa!

Karhu maisti ja saoi:

– Siun puuro ei oo parempaan miun ommaa!
Suzi maisti ja senensaman saoi...
– A miks siun puuro on valkiamp meijjen ommaa?
– Miä piin jauhoa jooksovaaz vee’ez. Siks puuro on valkiamp.
Suzi ja karhu koottii ruumenet ja olen, lazettii jokkee – verta vei kaiken poiz...
Nii kummi-repoi heijjet petkutti.

NELJÄÄZKÜMMENÄÄZ VIIJJEEZ LÄKSÜ.
СОРОК ПЯТЫЙ УРОК.

Verbi.

Epäsäännölliist verbit. Неправильные глаголы.

Часть глаголов в ижорском языке отличается тем, что их различные грамматические формы образуются по **разным** типам спряжений.

1) Глагол **haissa** («*пáхнуть*») образует: **II infinitiivi** (**haizomaa**) – по **VIII** спряжению, а **preezensi** (**haizon**, **haizot**, **haissoo**, **haizomma**, **haizotta**, **haissaa**) и **imperfekti** (**haizoin**, **haizoit**, **haisoi**, **haizoimma**, **haizoitta**, **haizottii**) – по **III** спряжению.

2) Глагол **lähtiä** («*пойти*») образует: **II infinitiivi** (**lähtömää**) и **preezensi** (**lähen**, **lähet**, **lähtöö**, **lähemmä**, **lähettä**, **lähetää**) – по **VI** спряжению, а **imperfekti** (**läksin**, **läksit**, **läksi**, **läksimmä**, **läksittä**, **lähettii**) – по **неправильному** типу.

3) Глагол **narskaa** («*скрипеть, хрустеть»*) образует: **II infinitiivi** (**narskamaa**) и **preezensi** (**narzan**, **narzat**, **narskaa**, **narzamma**, **narzatta**, **narzetaa**) – по **III** спряжению, а **imperfekti** (**narzin**, **narzit**, **narski**, **narzimma**, **narzitta**, **narzettii**) – по **IV** спряжению.

4) Глагол **olla** («*быть»*) образует: **II infinitiivi** (**oomaa**) и **I** и **II** лица **preezensi** (**oon**, **oot**, **oomma**, **ootta**) – по **VIII** спряжению, а **III** лицо **preezensi** (**on**, **ollaa**) – по **неправильному** типу.

5) Глагол **tuntia** («*чувствовать*») образует: **II infinitiivi** (**tuntomaa**) и **preezensi** (**tunnen**, **tunnet**, **tuntoo**, **tunnemma**, **tunnetta**, **tunnetaa**) – по **VI** спряжению, а **imperfekti** (**tunzin**, **tunzit**, **tunsi**, **tunzimma**, **tunzitta**, **tunnettii**) – по **VII** спряжению.

Adverbiloin komparatiivi (*продолжение*).

Некоторые наречия, образованные от качественных прилагательных, в ижорском языке могут не образовывать сравнительной степени, а употребляются со словом **enemp** (**“более”**), представляющим собой **komparatiivi** от **paljo** (**“много”**):

enemp karkiast – более грубо,
enemp pehmiäst – более мягко,

enemp voimakkahast – более сильно,
enemp heikost – более слабо, и т. п.

Aikakaussiin merkinnät.
Обозначение отрезков времени.

viime viikkoa – на прошлой неделе,
tall viikool – на этой неделе,
enz viikkoa – на будущей неделе,
viime kuuta – в прошлом месяце,
täss kuuz – в этом месяце,
enz kuuta – в будущем месяце,

kahet suutkat – двое суток,
monniia suutkia – несколько суток,
männävoon – в прошлом году,
tänävoon – в этом году,
tullavoon – на будущий год,
enz vootta – в будущем году.

NB! Для обозначения **продолжительности** в ижорском языке к названию отрезка времени прибавляется слово **kau|z** (**vven, tta, ttee, vveez**):

kuukauz – весь месяц, целый месяц,
kaks kertaa kuukauvveez – два раза в месяц,
suutkikauz – сутки напролёт,
kolt suutkikautta – трое суток подряд,
viikkokauvveez – на протяжении недели,
voozkauz – целый год.

kuu (**n, ta, hu, z; n**) I – **месяц,**
suutk|at (**iin, ia, ii, iiz; iin**) VIII *мн.* – **сутки,**

viik|ko (**on, koa, koo, ooz; koon**) II – **неделя,**
v|ooz (**uuvven, ootta, oottee, uuvveez; oon**) XI – **год.**

Harjutoz 1.

Painuttakaa verbit.

hai|ssa (zomaa; zon, ssoo; zoin, soi) – пáхнуть,
lä|htiä (htömää; hen, htöö; ksin, ksi) – пойти,
nar|skaa (skamaa;zan, skaa; zin, ski) – скрипеть; хрустеть,

o|lla (omaa; on, n; lin, li) – быть,
tun|tia (tomaa; nen, too; zin, si) – чувствовать.

Harjutoz 2.

Tulkitkaa kaaska ižorast venäesse.
Переведите сказку с ижорского на русский.

KALLIZ NAHKA.

Kerran üks meez tuli naapuriküllää kummille veerahii. Tulloo – a kummiil heppoin on päksähtäämst, ja hää tätä hevoist nülköö.

Meez küssüü:

– Mitä siä oot keskeel talvia, hepoiziin töön pääaijjaal, hepoizen tegrastaant?

Tahtoi kummi pilahilla veerahan kussannokseel.

– Nüt, – sannoo, – hepoizennahat ollaa hüvvii kallihet. Ühest nahast miä saan nii paljo rahhaa, etti jaksan kümmen hevoist ostaa.

Meez kuuli – ja jooksi takaisii. Tuli joossen kottii, tegrasti oman hepoizen, noisti nülkömää.

– Mitä teet? – küzütää naapurit.

– A nüttemmii, – vassaa, – naapuriküläaz kaik hepoizia nületää! Linnaaz nahat ollaa hüvvii kallihet. Lähen sinne, möön – teenaan kümmenälle hevoizelle!

Siiz meehet koko hepoizet küläaz ja nülettiikki. Tuli kevät – mitte küntää kelkä, mittekä külvää.

NELJÄÄZKÜMMENÄÄZ KUUVVEEZ LÄKSÜ.
СОРОК ШЕСТОЙ УРОК.

Numeraali.

Partsialliin. Дробное.

1. Для обозначения **“половины”** в ижорском языке употребляется слово **pool** (изменяется по X склонению). После себя требует употребления **partitiivi:**

Pool säkilliist – Половина мешка, полмешка.

2. В значении **“полтор|а (-ы)”** употребляется сложное слово **pooltoist (poolentoist, poolttoist, pooleetoist)** [дословно – **“половина второго”**]. Аналогично вышеуказанному обозначаются и следующие меры количества:

pool-kolmatta – два с половиной [“половина-третьего”],
pool-neljättä – три с половиной и т. д.

3. Другие дробные числительные называют в ижорском языке следующим образом:

треть – **kolmanne|ez (ksen, est, ksesse),**
четверть – **neljänne|ez (ksen, est, ksesse),**
2/3 – **kaks kolmanneest,**
5/6 – **viiz kuuvvenneest,**
3/10 – **kolt kümmenänneest,**
7/100 – **seitsen sattanneest** и т. п.

4. Названия **десятичных дробей** образуются так:

0,2 – nolla kokonaist ja kaks kümmenääz-ossaa [“ноль целых и две десятых-части”].
1,53 – üks kokonain ja viizkümment kolt sattaiz-ossaa,
6,879 – kuuz kokonaist ja kaheksansattaa seitsenkümment üheksän tuhattaiz-ossaa.

В **genetiivi** последняя десятичная дробь будет выглядеть так:
kuuvven kokonaizen ja kaheksansaan seittsemänkümmenän üheksän tuhattaiz-ozan.

Viikonpäiviin nimetükset. Названия дней недели.

ezmessar|ki (en, kia, kee; keen) IX – **понедельник,**
toissar|ki (en, kia, kee; keen) IX – **вторник,**
sereta (n, a, a; an) V – **среда,**
neljääzpä|ivä (ivän, ivää, ivää; än) VIII – **четверг,**
päädet|tsä (sän, tsää, tsää, tsään) VIII – **пятница,**
suuvot|ta (an, taa, taa; taan) VIII – **суббота,**
pühäpä|ivä (ivän, ivää, ivää; än) VIII – **воскресенье.**

Harjutoz 1.
Tulkitkaa kaaska ižorast venäesse.

UKKOI JA TUHMUKKAIN.

Eli kolt siaart. Üks heist oli tuhmukkain, kiukkaan perääl eli ja lamppaahan papuloja söi. Höö duumattii lähtiä kirkkoo hoomukselt. Kaheez jaooz noistii höö üllää, pessiistii maijjool ja lähettii kirkkoo. Teen pääl oli retu ja siin oli ukkoi.
Ukkoi sannoo:
– Nostakaa minnua, tütöit, reust poiz…
Höö vasataa:
– Emmä möö noize sinnua nostamaa reust poiz!
Ja poissuttii.
Mut se tuhmukkain noisi kera üllää, pessiiz, vaattiiz, läksi kera kirkkoo. Šääl oliki taaz ukkoi, teen pääl reuuz.
– Nossa, tüttöi, minnua poiz…
Hää otti dai nosti… Ja se ukkoi antoi hänelle kättee kiven ja kepin.
– Ota, tähä kivvee kokkaa!
Hää kivvee kokkaiz kolt kertaa – ja ilmettii hänt vart siint kultain heppoin ja kultaist vaattiit…

Harjutoz 2.

Tulkitkaa kaaska ižorast venäesse.

PARMA JA VOOHET.

Eli poika-orpo. Jot elättää ittsiä, hää läksi voohia paimentaa. Ajjaa hää kerran voohia ruiz-pellon sivu. A voohet tunkehuttii üli aijjan rukihesse. Ajjoi hää, ajjoi heijjet takaisii, a voohet jooksennellaa pitkin ruist ja tallataa tähkiä.

Istuiz peen paimen kivelle ja itki.

Tulloo hänen loo orraava:

– Mitä itet, poika?

– En jaksa voohit rukihest ajjaa poiz!

– Ja kaik? Miä heijjet ajan käenkääntiiz poiz!

Jooksenteli, jooksenteli – ei tult mittä. Istuiz lähelle ja itkiki.

Jooksoo repoi:

– Mitä itettä?

– Emmä jaksa voohit rukihest ajjaa poiz!

– Miä ajan heijjet heti poiz!

Ja revoilt mittä ei tult. Istuiz heijjen lähelle ja noistiki itkömää.

Männöö karhu metsäst:

– Mitä ootta tääl itkömääz?

– Emmä jaksa voohit rukihest ajjaa poiz!

– Ai, nappaakat! Miä avviitan teitä!

Tunkehui üli aijjan – vaa murti aijjan, tallaiz ruist enempi voohia. Pallaiz ilma mitäikke. Istuiz lähelle ja noisti mörizömmää. Neljältää itetää.

Lentää sivu parma.

– Ku on nagrettavvaa! – sannoo. – Nii suuret ootta, entä itettä! Ken teijjet obižoitti?

A höö vasataa:

– Emmä jaksa milkä viissii ajjaa voohet rukihest poiz!

– No, miä avviitan!

– Mut siä jo oot nii peen!

– Ajan poiz!

Hörriiz ja lenti... A ku voohet oltii hänen hörinehen kuultu – tunkehuttii üli aijjan teen päälle.

Peen paimen temppaiz vitsan – ja alkoi voohiloin jäleez joossa. Ei jopa «kiitän» sannoont omille apilaizille.

LÜHÜT IŽORAN-VENNÄÄEN SANAKIRJA.

(Noi 5,5 tuh. sannaa)

КРАТКИЙ ИЖОРСКО-РУССКИЙ СЛОВАРЬ.

(Около 5,5 тыс. слов)

Ижорский алфавит. Ižoran aampuustmisso.

A	a	I	i	P	p	U	u
B	b	J	j	R	r	V	v
D	d	K	k	S	s	Z	z
E	e	L	l	Š	š	Ž	ž
F	f	M	m	T	t	Ä	ä
G	g	N	n	Ts	ts	Ö	ö
H	h	O	o	Tš	tš	Ü	ü

В настоящем словаре имена существительные, имена прилагательные, местоимения и причастия даются в форме **именительного падежа единственного числа**. Далее в скобках указана изменяемая часть форм **родительного, частичного** и **входного** падежей **единственного** числа и, в некоторых случаях, **родительного** падежа **множественного** числа. Для отдельных имён указываются (с соответствующими пометками) формы **внутреннеместного** падежа **единственного** числа (***in.***) либо **именительного** падежа **множественного** числа (***mon. nom.***). Имена существительные и имена прилагательные снабжены также римской цифрой, указывающей на тип склонения (согласно данному самоучителю). Имена существительные, употребляющиеся в ижорском языке **только** во **множественном** числе, снабжены пометкой ***mon.*** Для личных местоимений множественного числа дополнительно указывается изменяемая часть формы **винительного** падежа (***akk.***).

Глаголы в словаре даются в форме **частичного** падежа **I инфинитива**. Далее в скобках указана изменяемая часть форм **входного** падежа **II инфинитива**, **I** и **III лиц единственного числа настоящего времени** и **I** и **III лиц единственного числа неопределенного прошедшего времени изъявительного наклонения.** Для отдельных глаголов указывается (с пометкой ***kond.***) изменяемая часть **I лица условного наклонения**.

После предлогов, послелогов и некоторых глаголов в квадратных скобках указан падеж, которым управляет данная часть речи.

В **сложных** словах, состоящих из нескольких корней, **1-й** (ударный) гласный каждой корневой "единицы" снабжен чертой _ (например, слово **ezimeez** состоит из 2 корневых "единиц" – **ezi** и **meez**).

Таким же образом выделены **основное** и **побочное** ударения в словах со "стыком" 2 гласных, не образующих долгую гласную или дифтонг, а относящихся к **разным слогам** (**heelmä** [**he-el-mä**] – 1-я и 2-я гласные **e** относятся к разным слогам; **avaella** [**a-va-el-la**] – 2-я гласная **a** и гласная **e** относятся к разным слогам).

NB! 1) Следует обратить внимание на **входной** падеж **единственного** или **множественного** числа имён, а также на **II инфинитив** и **III лицо настоящего времени** глаголов. Если в данных формах слогу **с долгой безударной гласной** непосредственно предшествует слог с главным или побочным ударением на **краткой гласной**, то на стыке этих слогов возникает **удвоение согласной** (**häppimättömää, но hävittömmää; akanikkahiin, но oksakkahhiin; estümää, но epästümmää; haisteloo, но haizottelloo**).[1] **2)** Если в словаре глагол переведён на русский язык формой **совершенного** вида (включая переводы ижорских глаголов **моментального** значения с суффиксом **-ht-**), то формы **preezensi** и **imperfekti** данных глаголов должны переводиться на русский язык только формами, соответственно, **будущего** и **прошедшего** времён **совершенного** вида [**räimätä – швырнуть : räimään – (я) швырну, räimäizin – (я) швырнул; henkähtää – вздохнуть : henkähän – (я) вздохну, henkähin – (я) вздохнул**].

[1] Этот пункт – объяснение удвоения согласных в примерах **склонения** (из уроков **16, 21, 22, 28, 29**) и **спряжения** (из уроков **31, 33, 36, 37, 38, 39**).

Lühentehet. Сокращения.

abl. – ablatiivi (отдалительный падеж).
ad., ad.. – adessiivi (внешнеместный падеж).
adj. – adjektiivi (имя прилагательное).
adv. – adverbi (наречие).
akk. – akkuzatiivi (винительный падеж).
all. – allatiivi (направительный падеж).
eks. – ekstsessiivi (прекратительный падеж).
el. – elatiivi (исходный падеж).
epäs. v. – epäsäännölliin verbi (неправильный глагол).
ess. – essiivi (качественный падеж).
gen. – genetiivi (родительный падеж).
ill. – illatiivi (входной падеж).
in., in. – inessiivi (внутреннеместный падеж).
inf. – infinitiivi (инфинитив).
imp. – imperatiivi (повелительное наклонение).
int. – interjeektsio (междометие).
k. – konjunktsio (союз).
komp. – komparatiivi (сравнительная степень).
kond., kond. – konditsionaali (условное наклонение).
mon., mon. – monikko (множественное число).
nom., nom. – nominatiivi (именительный падеж).
num. – numeraali (имя числительное).
pain. – painumatoin (несклоняемое).
part. – partitiivi (частичный падеж).
partik. – partikkeli (частица).
partits. – partitsiippi (причастие).
postp. – postpoziitsio (послелог).
prep. – prepoziitsio (предлог).
pron. – pronoomini (местоимение).
s. – substantiivi (имя существительное).
san. – sanonta (выражение).
tr. – translatiivi (преобразовательный падеж).
v. – verbi (глагол).
üks. – üksikkö (единственное число).

A a.

aalo|i (in, ita, isse; loin) VI ***adj.*** – ал|ый (-ая, -ое).
aampuus|sen (tmen, seent, tmee) XIV ***s.*** – буква.
aampuustmis|so (on, soa, soo) II ***s.*** – алфавит.
aar|re (tiin, retta, tiisse) XV ***s.*** – клад; сокровище. **löütää ~tiin** – найти клад.
aat|e (tiin, etta, tiisse) XV ***s.*** – идея. **miä sain hüvän ~tiin** – у меня возникла хорошая идея.
aat|to (on, toa, too) II ***s.*** – канун. **Joulun ~toon** – в канун Рождества.
aattoon ***adv.*** – накануне.
aat|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.*** – привыкать.
aattumu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – привычка.
aattuunt ***pain. partits.*** – привычн|ый (-ая, -ое) [*опытный*]. **käet, kummat ollaa tööhö ~** – привычные к труду руки.
aatut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – приучать.
adjala (n, a, a) V ***s.*** – одеяло.
adra (n, a, a) IV ***s.*** – плуг.
adria (n, a, a) VII ***s.*** – трапеза; еда (ср. **eine**, **eväz**).
advjork|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – отвёртка.
aelij|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – **1)** ездок; **2)** погонщик; **3)** ловец.
a|ella (jelommaa; jeen, jeloo; jjeelin, jjeeli) VIII ***v.*** – **1)** ездить; **2)** возить (*что-л.*); **3)** брить. **~ella partaa** – брить бороду; бриться.
ahasso|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – погрузка [*на что-л.*] (ср. **lassahoz**).
ahavo|jja (imaa; in, i; in, i) V ***v.*** – обветривать.
ah|az (ttaahan, ast, tahasse) XVIII ***adj.*** – тесн|ый (-ая, -ое).
ah|haava (haavan, avaa, avaa) V ***adj.*** – обветренн|ый (-ая, -ое). **~haavat huulet** – обветренные губы.
ahis|sella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – насильно предлагать; всучивать.
ahis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – сжимать; сдавливать.
ahis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – сжиматься.
ahkera (n, a, a) V ***adj.*** – прилежн|ый (-ая, -ое); старательн|ый (-ая, -ое).
ahnas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – быть охочим (*до чего-л.*); охотно соглашаться; быть готовым (*к чему-л.*). **hää ei ~sa tähä tööhö** – он не охоч до этой работы.
ahna|z (han, st, hasse) XVIII ***adj.*** – **1)** жадн|ый (-ая, -ое); **2)** охоч|ий (-ая); падк|ий (-ая). **hää on ~z viinille ja naizille** – он падок на вино и женщин.
ahnehu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – жадность.
ah|o (on, hooa, hoo) II ***s.*** – поляна.
ah|taa (tamaa; an, taa; oin, toi) III ***v.*** – наполнять.
ahtahu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – теснота. **piti ellää ~eez** – надо было жить в тесноте.
ahve|n (nen, ent, nesse) XVI ***s.*** – окунь.
aijjast aikkaa ***adv.*** – время от времени.
ai|ka (jjan, kkaa, kkaa) IV ***s.*** – время. **söömizen ~kkaan** – во время еды.
aikahi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – ранн|ий (-яя, -ее). **~in hoomuz** – раннее утро.
aikahissee ***adv.*** – рано. **hää noisi üllää hoomuksest ~** – он поднялся рано утром.
aik|kaa (kamaa; an, kaa; oin, koi) III ***v.*** – ойкать.
ai|koa (komaa; jjon, kkoo; jjoin, koi) III ***v.*** – намереваться; собираться. **hää ~koi lähtiä poiz** – он собирался уйти.
aikomu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – намерение.
aikuhi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s., adj.*** – взросл|ый (-ая, -ое).
aima (n,a, a) IV ***adj.*** – чист|ый (-ая, -ое) [*без примеси*]. **~ vezi** – чистая вода (ср. **puhaz**).
aimassaa ***adv.*** – только лишь; единственно. **~ sill errutokseel, etti …** – с той лишь разницей, что …; **ei ~ … , vaa i …** – не только ... , но и ...
ain ***adv.*** – всегда; постоянно.
ainakaa ***adv.*** – ни в коем случае. **~ elä tee!** – ни в коем случае не делай!
ainakki ***adv.*** – во всяком случае; в любом случае.
ainava (n, a, a) VIII ***adj.*** – единственн|ый (-ая, -ое).
airo (n, a, a) II ***s.*** – весло.
ai|ta (jjan, taa, taa) IV ***s.*** – ограда; забор. **tunkehua üli ~jjan** – перелезть через забор.
ait|ta (an, taa, taa) IV ***s.*** – амбар.
aivaa ***adv.*** – **1)** очень; **2)** совсем; совершенно; **3)** буквально; просто; прямо.
aivas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – чихать.

aiva|z (han, st, hasse) XVIII ***s.*** – чихание; чих (*разг.*).
ai|za (zan, saa, saa) IV ***s.*** – оглобля.
ajat|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – мыслить.
ajato|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – мысль.
ajattel|u (un, luua, luu) II ***s.*** – мышление.
aj|jaa (amaa; an, jaa; oin, joi) III ***v.*** – **1)** ехать; двигаться (ср. **matkustaa**); **2)** гнать; **3): ~jaa poiz** – выгонять; **3): ~jaa vihollizen takaisii** – гнаться за врагом.
akanik|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – отрубян|ой (-ая, -ое).
ak|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – бабка; старуха (ср. **ämmä**).
ak|kaanat (aniin, ania, anii) VIII ***s. mon.*** – отруби.
alanne (hen, eht, hesse; hhiin) XXI ***s.*** – **1)** низина; **2)** низменность (ср. **matalikko**).
alas|soin (toman, soint, tommaa) XIV ***adj.*** – обнажённ|ый (-ая, -ое).
alatse ***prep.*** [gen.] – под **: ujjuua ~ veen** – плыть под водой.
alem|p (man, paa, paa) ***adj. komp.*** – нижн|ий (-яя, -ее). **~p kerroz** – нижний этаж (ср. **alimain**).
al|eta (kenommaa; kenen, kenoo; kenin, keni) X ***v.*** – понижаться.
alhai|n (zen, st, see; *mon. nom.* – st) XIII [b] ***adj.*** – подл|ый (-ая, -ое). **~n teko** – подлость.
alileu|ka (vvan, kkaa, kkaa) V ***s.*** – нижняя губа. **hänelt ~vvan rakehoitti** – у него на нижней губе высыпала лихорадка (ср. **alisokka**, **huul**, **leuka**, **sokka**).
alimai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s. adj.*** – нижн|ий (-яя; -ее) **: ~st vaattiit** – нижнее белье (ср. **alemp**).
alisok|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – нижняя челюсть (ср. **alileuka**, **huul**, **leuka**, **sokka**).
al|kaa (kamaa; an, kaa; oin, koi) III ***v.*** – начинать (ср. **aluttaa**).
al|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – начало.
al|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II ***v.*** – начинаться.
all ***postp.*** [gen.] – под (*чем-л.*) [*где?*].
allaizi|n (men, int, mmee) XIV ***s.*** – наковальня.
al|laz (ttaahan, last, tahasse) XVIII ***s.*** – корыто (ср. **lahantka**).
alle ***postp.*** [gen.] – под (*что-л.*) [*куда?*].
alt ***postp.*** [gen.] – из-под (*чего-л.*).
alto|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) XIV ***v.*** – **1)** колыхаться; волноваться; **2)** вздыматься.
alut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – начинать [*переговоры, карьеру* и т.п.] (ср. **alkaa**).
alu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** **I** – **1)** подставка; нижняя часть; **2)** подлежащее (*граммат.*).
alu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** **II** – **1) : taikinan ~z** – опара; **2) : Joulun ~z** – дни перед Рождеством.
alu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** **III** – судно; корабль. **~zregisteri** – судовой реестр (ср. **laiva**).
ammen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – черпать.
am|pua (pumaa; mun, puu; muin, pui) II ***v.*** – стрелять.
an|ne (tiin, netta, tiisse) XV ***s.*** – прощение. **antakaa ~tiiks!** – простите!
an|nin (timen, niint, timee) XIV ***s.*** – дар; приношение.
anno|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – порция; доза.
an|taa (tamaa; nan, taa; noin, toi) III ***v.*** – давать. **~taa ilmi** – выдавать (*кого-л. кому-л.*).
anteliahaizu|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** – щедрость.
antelia|z (han, st, hasse) XVIII ***adj.*** – щедр|ый (-ая, -ое).
a|pi (vin, ppiia, ppii) II ***s.*** – помощь.
ap|ihua (ihummaa; ihuu; piihui) II ***v.*** [part.] – удаваться; везти (*кому-л.*). **hänt ~ihuu** – ему везёт.
apilai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – помощник.
apinik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – подручный; подсобник.
aprilli (n, a, i) II ***s.*** – апрель.
ar|ki (en, kia, kee; *ess.* – keen) IX ***s.*** – будни; будний день.
ar|riina (riinan, inaa, inaa) V ***s.*** – острога.
arva|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – **1)** отгадывать; **2)** оценивать; **3)** считать. **~ta rahhaa** – считать деньги; **4)** понимать [*речь*]. **hää ei ~a, mitä läätää** – он не понимает, что говорят (ср. **käzittää**, **älütä**, **ümmärtää**).
arvo (n, a, o) II ***s.*** **I** – рассудок. (ср. **älü**, **ümmärröz**).
arvo (n, a, o) II ***s.*** **II** – **1)** ценность. **pitää ~oz** – ценить; **2)** стоимость.
arvo (n, a, o) II ***s.*** **III** – звание; чин.
arvok|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – **1)** понятлив|ый (-ая, -ое); **2)** достойн|ый (-ая, -ое); **3)** ценн|ый (-ая, -ое).
arvuto|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – загадка.
assava (n, a, a) V ***s.*** – борона (ср. **äez**).
assavo|jja (imaa; in, i; in, i) V ***v.*** – бороновать (ср. **äestää**).
as|se (tiin, setta, tiisse) XV ***s.*** – **1)** степень; **2)** ступень; **3)** градус.

assi|at (oin, oja, oihe) VII ***s. mon.*** – посуда.
a|ssiia (ssiian, ziaa, ziaa) VII ***s.*** – дело. **mitä ~ziaa siul on?** – что у тебя за дело? **~ssiiapappeerit** – деловые бумаги.
a|ssuua (zumaa; zun, ssuu; zuin, sui) II ***v.*** – проживать (*где-л.*).
as|tua (tumaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – входить.
atšk|at (oin, oja, oihe) IV ***s. mon.*** – очки.
auki ***adv.*** **: uksi on ~** – дверь открыта.
aukinai|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – открыт|ый (-ая, -ое).
auk|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – отверстие; щель.
aukusti (n, a, i) II ***s.*** – август. **kuuztoistkümmenänneel päivääl ~iz** – шестнадцатого августа.
avae|lla (lomaa; en, lloo; lin, li; ***kond.*** **– lliizin, lliiz)** VIII ***v.*** – постоянно открывать.
av|ahua (ahummaa; vaahun, ahuu; vaahuin, vaahui) II ***v.*** – открываться.
avan|to (non, toa, too) II ***s.*** – прорубь.
avarut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – расширять; делать просторным.
av|ata (vaamaa; vaan, ajaa; vaizin, vaiz) XI ***v.*** – **1)** открывать; **2)** расстёгивать.
av|ittaa (ittammaa; viitan, ittaa; viitin, itti) IV ***v.*** – помогать.
av|vaaro (vaaron, aroa, aroo) II ***adj.*** – просторн|ый (-ая, -ое).
avvai|n (men, nt, mee) XIV ***s.*** – ключ.
a|zel (skelen, zeelt, skelesse) XVI ***s.*** – шаг.
azemest ***postp.*** [gen.] – вместо. **miun ~** – вместо меня.
a|zettaa (zettammaa; sseetan, zettaa; sseetin, zetti) IV ***v.*** – ставить; располагать.
azetta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – располагаться; устраиваться.
a|zettua (zettummaa; sseetun, zettuu; sseetuin, zettui) II ***v.*** – униматься; угомоняться. **lapsi ~zettui** – ребенок угомонился.
aziak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***s.*** – клиент.
a|zu (zun, ssuua, ssuu) II ***s.*** – **1)** инструмент. **töö~zut** – рабочие инструменты; **2)** парусник. **männä seilaamaa ~ssuu** – отправиться в плавание под парусом.

B b.

baabuk|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***s.*** – малина.
bolnitsa (n, a, a) VIII ***s.*** – больница.
bom|ahtaa (ahtammaa; maahan, ahtaa; maahin, ahti) IV ***v.*** – трахнуть; бабахнуть. **~ahtaa püzüst** – бабахнуть из ружья.
bulbuk|kain (kaizen, aist, kaisee; ***mon. nom.*** **– kaist)** XIII [a] ***s..*** – кувшинка.
bärämää ***adv.*** – нá руки. **ottaa lapsen ~** – взять ребенка нá руки.
böböräi|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – жук.
börriillää ***adv.*** – дыбом. **hiukset ollaa ~** – волосы дыбом.
böröläi|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – навозный жук.
büris|sellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – встряхивать.
büristä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** – **1)** отряхиваться; **2)** метаться. **~ssä vassaa** – рыпаться. **elä ~ä vassaa!** – не рыпайся!
büris|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** – стряхивать; отряхивать.
bür|ü (ün, rüüä, rüü) II ***s.*** – вьюга.
bürütt|ää (ämmää; ää; i) IV ***v.*** – вьюжить; мести. **~ää** – метель метёт.
bürü|tä (ümää; jää; iz) XI ***v.*** – мести; вьюжить. **ikkunall ~jää** – на дворе метёт.

D d.

daatša (n, a, a) IV ***s.*** – дача. **elussella ~az** – жить на даче.
dabuni (n, a, i) II ***s.*** – табун [*лошадей*].
dai ***k.*** – да и. **hää otti ~ läksi** – он взял да и пошёл.
dekabri (n, a, i) II ***s.*** – декабрь. **kakstoistkümmenänneel päivääl ~iz** – двенадцатого декабря.
draastui! ***san.*** – здравствуй (-те)!
duuma|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – думать.

E e.

eel ***postp.*** [gen.] – перед [*где?*]. **hää istuu miun ~** – он сидит передо мной.
eelee ***postp.*** [gen.] – перед [*куда?*]. **hää noisi üllää miun ~** – он встал передо мной.
eelli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – предыдущ|ий (-ая, -ое).
eelt ***postp.*** [gen.] – спереди (*чего-л., кого-л.*) [*назад*]. **lähtekää männöövän kolonnan ~ poiz!** – уйдите спереди идущей колонны! (ср. **eest**).
eest ***adv.*** – спереди. **~ poiz!** – прочь с дороги! (ср. **eelt**).
e|etä (tenömmää, tteenen, tenöö; tteenin, tteeni; *kond.* – tenissiizin) X ***v.*** – двигаться вперёд.
eez ***adv.*** – впереди.
eglee ***adv.*** – вчера.
eglelli|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** – вчерашн|ий (-яя, -ее).
eh|hootoz (otoksen, otoost, otoksee) XII ***s.*** – предложение **:** **ottaa ~otoksen** – принять предложение. **tehhä ~otoksen** – сделать предложение.
eh|ittää (ittämmää; hiitän, ittää; hiitin, itti) IV ***v.*** [ill.] – достигать. **hää ~itti kuutteekümmenää voottee** – он достиг шестидесяти лет.
ehjä (n, ä, ä) VIII ***adj.*** – цел|ый (-ая, -ое) [*неповреждённый*].
ehki ***adv.*** – возможно; пожалуй.
ehkä ***adv.*** – хотя.
ehtii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII ***v.*** – **1)** наряжаться; **2)** переодеваться. **~ssä puhtahisse vaattiiloihe** – переодеться в чистую одежду (ср. **laittiissa**).
eh|tiä (timää; in, tii; in, ti) II ***v.*** – успевать.
e|i (n, t, mmä, ttä, vät; *imp.* – lä, lkää, lkässe) – не [*отрицательный глагол*]. **miä ~n näe** – я не вижу. **siä ~t küzü** – ты не спрашиваешь. **hää ~i leene šääl** – он там не будет. **möö ~mmä lähe** – мы не пойдем. **höö ~vät taho** – они не хотят. **~lä küü!** – не ходи! **~lkässe höö ottaa!** – пусть они не берут! (ср. **mitte**).
e(i) ..., e(i)kä … – ни …, ни … **en miä, etkä siä** – ни я, ни ты. **ei se, eikä muu** – ни тот, ни другой. **emmä möö, ettäkä töö** – ни мы, ни вы. **evät neet, evätkä muut** – ни те, ни другие (ср. **mitte..., mittekä...**).
eijo|o (lt) : ~o – нет; нету. **~lt** – не было.
eine (hen, eht, hesse) XVI ***s.*** – еда; пища (ср. **adria**, **eväz**).
ei saa! [part.] ***san.*** – нельзя! **~ ~ männä!** – нельзя идти!
eissö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – прогресс. **~ksen vassustaja** – противник прогресса.
ei tiitenkää! ***san.***– конечно, нет! (ср. **tiitää**).
eittse I ***postp.*** [gen.] – **1)** вместо. **miun ~** – вместо меня. **2)** за (*что-л.*) **: taissella vapaizuen ~** – бороться за свободу.
eittse II ***adv.*** – спереди [*сквозь что-л., назад*]. **pujotella joukkoo ~** – протиснуться спереди в толпе.
eksü|ä (mää; n, ü; in, i) II ***v.*** [ill.] – заблудиться. **~ä mettsää** – заблудиться в лесу.
el|e (leehen, eeht, ehesse) XVI ***s.*** – жест. **kauniz ~e** – красивый жест.
el|ehtiä (ehtimmää; leehin, ehtii; leehin, ehti) II ***v.*** – жестикулировать.
eli ***k.*** – или. **hää ~ miä** – он или я (ср. **tali**).
el|liin (liimen, iint, imee) XIV ***s.*** – óрган.
el|lookaz (okkahan, okast, okkahasse) XVIII ***adj.*** – жив|ой (-ая, -ое).
el|lää (ämää; än, lää; in, i) IV ***v.***– жить (ср. **elussella**).
el|lääjä (lääjän, äjää, ajää) VIII ***s.*** – житель.
el|lään (ämän, äänt, ämää) XIV ***s.*** – домашнее животное.
el|läävä (läävän, ävää, ävää) VIII ***s.*** – животное [*вообще*].
el|o (on, looa, loo) II ***s.*** – жизнь.
eloiässää ***adv.*** – пожизненно.
el|püä (pümää; vün, püü; vüin, püi) II ***v.*** – **1)** оживать; оправляться; **2)** выздоравливать.
elus|sella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – жить [*где-л. периодически*]; проживать. **suvveen höö ~sellaa daatšaaz** – летом они живут на даче (ср. **assuua**, **ellää**).
eläessää ***adv.*** – **1)** давным-давно; **2)** в старину.
elättäm|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.*** – **1)** прокорм; **2)** содержание. **perreehen ~miin** – содержание семьи.
el|ättää (ättämmää; läätän, ättää; läätin, ätti) IV ***v.*** – **1)** кормить; питать; **2)** содержать. **pereeht ~ättää** – содержать семью. **~ättää ittsiä** – кормиться; содержать себя.
emintim|ä (än, mää, mää) VIII ***s.*** – мачеха.
em|oi (oin, mooja, oihe; oloin) III ***s.*** – мать.

emäi|n (zen, st, see) XIII [b)] ***s.*** – самка. **~n-koira** – сука.
emän|tä (nän, tää, tää) VIII ***s.*** – хозяйка.
enem|p (män, pää, pää) ***adj. komp.*** – больше; бóльш|ий (-ая, -ее) [*по количеству*]. **~p, ku too** – бóльший, чем тот (ср. **suuremp**).
enempi ***adv.*** – больше.
ennakko- [*слитно*] ***partik.*** – предварительн|ый. (-ая, -ое). **~möönti** – предварительная продажа.
ennakkonäk|köömüz (ömüksen, ömüüst, ömüksee) XII ***s.*** – предвидение.
ennakoiz ***adv.*** – предварительно.
ennako|jja (imaa; in, i; in, i) V ***v.*** – предвидеть.
enne ***prep.*** [part.] – до, перед (*когда?*). **~ suuruust** – до завтрака.
enneglee ***adv.*** – позавчера.
ennemmäst ***adv.*** **I** – раньше; прежде (ср. **enneppäi**).
ennemmäst ***adv.*** **II** – **: ~ otan tämän, ku toon** – лучше возьму вот это, чем то.
ennemoi ***adv.*** – преждевременно.
ennenaikahi|in (zen, ist, see) XIII [b)] ***adj.*** – преждевременн|ый (-ая, -ое).
enneppäi ***adv.*** **: ~, ku …** – раньше, чем … (ср. **ennemmäst I**).
ennet|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – застигнуть. **meijjet ~ti vihma** – нас застиг дождь.
ennää ***adv.*** – уже; дальше, больше; впредь. **sitä ~ ei leene** – этого больше не будет (ср. **enempi**).
en|oi (oin, nooja, oihe; oloin) III ***s.*** – дядя [*брат матери*] (ср. **setä**).
enstää ***adv.*** – сначала; сперва.
enti|in (zen, ist, see) XIII [b)] ***adj.*** **–** прежн|ий (яя, -ее).
entä ***k.*** – а; но (ср. **mut**).
enz ***adv.*** [part.] **: ~ kertaa** – в следующий раз. **~ kuuta** – в будущем [следующем] месяце. **~ viikkoa** – на будущей [следующей] неделе. **~ vootta** – на будущий [следующий] год.
enzikkää ***adv.*** – в первую очередь.
enziks ***adv.*** – **1)** прежде всего; **2)** во-первых.
enzimäi|n (zen, st, see) ***num.*** – перв|ый (-ая, -ое).
enzin ***adv.*** – сначала; вначале; сперва.
enzipääst ***adv.*** – первоначально.
epäe|llä (lömää; en, llöö; lin, li; *kond.* – lliizin) VIII ***v.*** [el.] – **1)** подозревать. **~llä hänt varassoksest** – подозревать его в краже; **2)** сомневаться. **~llä mänässööst** – сомневаться в успехе.
epässüttämi|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***s.*** – обман.
epässüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – обманывать.
epässü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** – ошибка.
epäs|tüä (tümmää; sün, tüü; süin, tüi) II ***v.*** – ошибаться.
er|ahua (ahummaa; raahun, ahuu; raahuin, raahui) II ***v.*** – отставать. **koira ~raahui meist** – собака отстала от нас.
erahu|ssa (umaa; un, jjaa; izin, iz) XIV ***v.*** – **1)** отделяться; разделяться; **2)** разлучаться.
er|ehtüä (ehtümmää; reehün, ehtüü; reehüin, ehtüi) II ***v.*** – заблуждаться.
eri ***pain. adj.*** – разные. **~ ihmiist** – разные люди. **~ keelilöiz** – в разных языках.
erik|koin (oizen, oist, oisee; *mon. nom.* – koist) XIII [a)] ***adj.*** – особ|ый (-ая, -ое); особенн|ый (-ая, -ое).
erikoiz- [*слитно*] – специальн|ый (-ая, -ое).
eriksee ***adv.*** – отдельно. **toin-toizelt ~** – отдельно друг от друга.
erilaajai|n (zen, st, see) XIII [b)] ***adj.*** – разнородн|ый (-ая, -ое).
erilai|n (zen, st, see) XIII [a)] ***adj.*** – различн|ый (-ая, -ое).
erimittee ***adv.*** – порознь (*куда?*). **höö matkussettii ~ poiz** – они уехали порознь.
erittäi ***adv.*** – порознь (*где?*). **azut ollaa ~** – инструменты лежат порознь.
eritüizee ***adv.*** – особенно; особо.
eroplaani (n, a, i) II ***s.*** – самолёт. **matkustaa ~il** – лететь на самолёте.
er|ossa (roomaa; roon, oojaa; oizin, oiz) XIV ***v.*** [el.] – **1)** отличаться. **~ossa muist** – отличаться от прочих; **2)** разводиться. **~ossa meehest** – развестись с мужем.
er|ottaa (ottammaa; rootan, ottaa; rootin, otti) IV ***v.*** – исключать.
erottam|miin (miizen, iist, isee; *mon.nom.*– miist) XIII [b)] ***s.*** – исключение [*процесс*].
er|raahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) XII ***s.*** – разлука.
erroomi|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***s.*** – развод.
er|rootuz (otuksen, otuust, otuksee) XII ***s.*** – исключение [*объект*].
errut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – **1)** разделять; разъединять; **2)** различать.
erruto|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – разница; различие.
es|se (tiin, settä, tiisee) XV ***s.*** – препятствие; помеха.
e|ssiine (zinehen, zineeht, zinehesse) XXI ***s.*** – предмет; вещь.

essiin|tüä (tümmää; nün, tüü; nüin, tüi) II ***v.*** – выступать. **~tüä näüttämööl** – выступать на сцене.
e|ssiitöz (zitöksen, zitööst, zitöksee) XII ***s.*** – предъявление; показ.
essüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** [II inf. el.] – **1)** удерживать; **2)** препятствовать; мешать. **~tää hänen senelle tekömäst** – помешать ему это сделать.
es|tüä (tümää; sün, tüü; süin, tüi) II ***v.*** [II inf. el.] – **1)** приостанавливаться; **2)** избегать. **~tüä puttoomast** – избегнуть падения; **3)** не мочь. **miä oon ~tüünt tulomast** – я не смог прийти.
etemmittee ***adv.*** – издалека.
etemmäks ***adv.*** – дальше [*в конкретное место*]. **hää läksi ~ mettsää** – он пошёл дальше в лес (ср. **etemmälle**).
etemmälle ***adv.*** – дальше; подальше (*куда-то*). **hää läksi ~** – он пошёл дальше (ср. **etemmäks**).
etemmääl ***adv.*** – дальше (*где?*). **hänen koti on ~** – его дом – дальше.
etem|päin (päizen, mäist, päisee) XIII [a] ***adj.*** – далёк|ий (-ая, -ое); дальн|ий (-яя, -ее) (ср. **etähäin**).
etez ***adv.*** – вперёд (*куда-то*). **hää jooksi ~** – он побежал вперёд (ср. **ettee**).
etezpäi ***adv.*** – далее; потом.
etez-takaz ***adv.*** – взад-вперёд.
etik|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – уксус.
etimäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – **1)** передн|ий (-яя, -ее); **2)** передов|ой (-ая, -ее).
ettee ***adv.*** – вперёд [*с данного места*]. **hää pürki ~** – он рванулся вперёд. (ср. **etez**).
et|teelä (teelän, elää, elää) VIII ***s.*** – юго-запад; зюйд-вест.
et|teevä (teevän, evää, evää) VIII ***adj.*** – способн|ый (-ая, -ое); талантлив|ый (-ая, -ое).
etti ***k.*** **: … , ~ …** – … , что … **: miä tiijjän, ~ siä tüet** – я знаю, что ты придёшь.
et|tsiä (tsimää; sin, tsii; sin, tsi) II ***v.*** – **1)** искать; **2)** разыскивать.
et|tso (son, tsoa, tsoo) II ***s.*** – поиск; розыск. **öö~tso** – ночной обыск.
e|tu (un, ttuua, ttuu; *in.* – u'uz) II ***s.*** **–** выгода.
etukättee ***adv.*** – заранее (ср. **ennakko**).
etähittee ***adv.*** – далеко. **hää matkusti ~** – он уехал далеко. **hää ellää ~** – он живет далеко.
etähäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – далёк|ий (-ая, -ое); дальн|ий (-яя, -ее); удалённ|ый (-ая, -ое) [*где-то*] (ср. **etempäin**).
etähäizü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** – расстояние.
etähääl ***adv.*** – вдалеке.
euks|i (en, iä, ee) IX ***s.*** – прихожая.
eulli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – выгодн|ый (-ая, -ое)
eu|z (ksen, st, ksesse) XII ***s.*** – передняя.
Evaangeliumi (n, a, i) II ***s.*** – Евангелие.
e|vätä (ppäämää; ppään, päjää; ppäizin, ppäiz) XI ***v.*** – отказывать.
ev|äz (väähän, äst, ähässe) XVIII ***s.*** – провизия; припасы (ср. **adria**, **eine**).
e|zi (en, ttä, ttee; *in.* – 'eez) XI ***s.*** – пéред; фасад.
ezi- [*слитно*] – передн|ий (-яя, -ее).
ezijal|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – передняя нога [*животного*].
ezimeehü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** – начальство.
ezimee|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** – **1)** начальник; **2)** председатель.
ezimerk|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – пример. **~iks** – например.
ezinehet|öin (tömän, öint, tömmää) XIV ***adj.*** – **1)** беспредметн|ый (-ая, -ое); **2)** эфемерн|ый (-ая, -ое).
ezisan|a (an, naa, naa) IV ***s.*** – предисловие.
ezittäj|ä (än, jää, jää) VIII ***s.*** – исполнитель [*на сцене*].
ezittäm|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.*** – выступление; исполнение.
e|zittää (zittämmää; ssiitän, zittää; ssiitin, zitti) IV ***v.*** – предъявлять; показывать**;** исполнять [*на сцене*]. **~zittää vassalaussiin** – заявить протест.
ezmessar|ki (en, kia, kee) IX ***s.*** – понедельник. **~keen** – в понедельник.

F f.

faabrik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – фабрика. **hää tekköö töötä ~aaz** – он работает на фабрике.
familia (n, a, a) V ***s.*** – фамилия. **olleez naint, hää vaihtoi itselle ~n** – выйдя замуж, она сменила фамилию.
fantaazia (n, a, a) VII ***s.*** – фантазия.
federaattsio (n, ta, sse; loin) VI ***s.*** – федерация. **Vennääjän Federaattsio** – Российская Федерация.
fevrali (n, a, i) II ***s.*** – февраль. **toizeel päivääl ~iz** – второго февраля.

flak|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – флаг.
forma (n, a, a) VIII ***s.*** – форма.
frouva (n, a, a) VIII ***s.*** – госпожа [*обращение к замужней женщине*].
fundament|ti (in, tia, tii) II ***s.*** – фундамент.
fursk|aa (amaa; an, aa; in, i) IV ***v.*** – фыркать.
furska|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – сморкаться.

G g.

glaadit|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – гладить [*утюгом*] (ср. **utjuukoittaa**).
gluuhho|i (in, ita, isse; loin) VI ***adj.*** – глух|ой (-ая, -ое).
glütseriini (n, ä, i) II ***s.*** – глицерин.
gramma (n, a, a) IV ***s.*** – грамм.
grammatik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – грамматика.
graniit|ti (in, tia, tii) II ***s.*** – гранит.
gree|za (zan, saa, saa) VIII ***adj.*** – капризн|ый (-ая, -ое). **~za lapsi** – капризный ребёнок.
gree|zata (saamaa; saan, zajaa; saizin, saiz) XI ***v.*** – капризничать. **lapsi ~zajaa** – ребёнок капризничает.

H h.

haale|ta (nommaa; nen, noo, nin, ni; *kond.* – nissiizin) X ***v.*** – охлаждаться; остужаться.
haalia (n, a, a) VII ***adj.*** **–** прохладн|ый (-ая, -ое).
haalis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** **–** охлаждать, остужать.
haa|pa (van, ppaa, ppaa) IV ***s.***– осина.
haaruk|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – вилка.
haava (n, a, a) IV ***s.*** – рана. **~sie** – бинт. **~voijje** – мазь для ран (ср. **raana**).
haavik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** **–** осинник; осиновая роща.
haavut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **–** ранить.
haavut|tua (tummaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.*** **–** получить ранение.
haavuttuunt ***pain. partits.*** **–** ранен|ый (-ая, -ое) [*сущ.*]; раненн|ый (-ая, -ое) [*причаст.*].
haavuto|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** **–** ранение.
habra|z (han, st, hasse) XVIII ***adj.*** **–** хрупк|ий (-ая, -ое); ломк|ий (-ая, -ое). **~z jää** – ломкий лёд.
haih|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.*** – выдыхаться, ослабевать.
haikut|ella (telomaa; teen. telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – позёвывать.
haikuto|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – зевота; зевок.
haikutta|ssa (amaa, an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** [part.] – зеваться. **hänt ~jjaa** – ему зевается; он раззевался. **hänt alkoi ~mmaa** **–** на него напала зевота.
haikutut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – зевать.
haili (n, a, i) II ***s.*** **–** салака.
hai|ssa (zomaa; zon, ssoo; zoin, soi) ***epäs. v.*** – пáхнуть.
hais|sella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII ***v.*** – обнюхивать.
hais|taa (tamaa, san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – нюхать.
hai|zo (zon, soa, soo) II ***s.*** – вонь.
haizot|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – попáхивать; вонять.
haj|juin (uizen, uist, uisee; *mon. nom.* – juist) XIII [b] ***adj.*** **–** пахуч|ий (-ая, -ее).
haj|ossa (joomaa; joon, oojaa, joizin, joiz) XIV ***v.*** – расходиться. **~ossa eri tahoille** – разойтись в разные стороны.
haj|u (un, juua, juu) II ***s.*** – запах.
hajut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **– 1)** рассеивать; разгонять, **2)** разбрасывать; **3)** разбирать; **4)** разрушать.
hajuttam|miin (miizen, iist, isee) XIII [a] ***s.*** **– 1)** разборка; **2)** разрушение.
hak|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI ***v.*** – рубить [*топором*]. **~ata puun** – срубить дерево.
hakkii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII ***v.*** **I** – хватать; хвататься. **~ssa käest kiin** – хватать(ся) зá руку (ср. **temmata**).
hakkii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII ***v.*** **II** – собираться. **~ssa matkaa** **–** собираться в путь.
hakkuu (n, ta, sse; loin)VI ***s.*** – рубка, вырубка леса.
ha|ko (on, kkooa, kkoo) II ***s.*** – хворост; плáвник.

halai|ssa (zommaa; zen, soo; zin, si) VIII ***v.*** – стукнуть. **~ssa korvalle** – дать пó уху.
hal|ata (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) XI ***v.*** – раскалывать; рассекать.
hal|eta (kkiimaa; kkiin, kiaa; kkiizin, kkiiz) XI ***v.*** – лопаться; трескаться, треснуть. **pähkinä ~kkiiz** – орех лопнул (ср. **toheta**).
halja|z (han, st, hasse) XVIII ***adj.*** – зелён|ый (-ая, -ое) **:** **ruiz on ~z veel** – рожь ещё зеленá (ср. **rohoin**).
halki ***adv.*** **–** нáдвое; пополам.
halla (n, a, a) IV ***s.*** **–** заморозки. **~ vei saon** – заморозки погубили урожай. **~ pani orraahat** – заморозками побило всходы.
halli (n, a, i) II ***adj.*** **–** дымчат|ый (-ая, -ое); дымчато-сер|ый (-ая, -ое); белёс|ый (-ая, -ое) [*о шерсти*] : **jäniz talveel on ~** – заяц зимой – белый (ср. **harmaa**, **valkia**).
hal|liia (liian, iaa, iaa) VII ***s.*** – **1)** горе; **2)** тоска (ср. **ikkäävüz**).
hallik|kojja (koimaa; oin, koi; oin, koi) V ***v.*** – владеть; обладать.
hallikkoitsija (n, a, a) VIII ***s.*** **–** обладатель (ср. **haltia**).
hallis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – седеть. **äijä on ~tuunt** – дед поседел.
hallitu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – правительство.
hallui|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – сед|ой(-ая, -ое). **~st hiukset** – седые волосы (ср. **halli**, **harmaa**).
halluuz ***postp.*** [gen.] – в руках (*кого-либо*) [*фигурально*]; во владении; в распоряжении; на попечении (*кого-либо*). **siä oot hänen ~** – ты в его руках.
haltia (n, a, a) VII ***s.*** – владелец (ср. **hallikkoitsija**).
hal|u (un, luua, luu) II ***s.*** – желание.
hal|uta (luumaa; luun, ujaa; luizin, luiz) XI ***v.*** **–** желать (ср. **sooa**).
halva (n, a, a) IV ***adj.*** – плох|ой (-ая, -ое).
halvahu|a (mmaa; n, u; in, i) II ***v.*** – отниматься **:** **hänen jalkoja ~ttii** – у него ноги отнялись.
halveksi|a (mmaa; n, i; n, -) II ***v.*** – презирать.
halveksiv|a (an, vaa, vaa) VIII ***adj.*** – презрительн|ый (-ая, -ое).
halveksuen ***adv.*****–** презрительно. **suhtahuttassa hännee ~** **–** относиться к нему презрительно.
halveksun|ta (nan, taa, taa) V ***s.*** – презрение.
ham|e (meehen, eeht, ehesse) XVI ***s.*** – юбка.
ham|maara (maaran, araa, araa; aroin) V ***s.*** – обух. **kervehen ~maara** – обух топора.
ham|maz (ppaahan, mast, pahasse) XVIII ***s.*** **–** зуб.
hampahalli|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** **–** зубаст|ый (-ая, -ое).
hampahik|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – зазубренн|ый (-ая, -ое). **kervez on ~az** **–** топор зазубрен.
hampahit|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** **–** беззуб|ый (-ая, -ое).
hana (n, a, a) IV ***s.*** – кран. **vezijohon~** – водопроводный кран.
hanh|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – гусь. **~ikukkoi** **–** гусак. **~iemäin** **–** гусыня.
hanhu|ssa (umaa; un, ujaa; jaa; izin, iz) XIV ***v.*** – рвать на себе волосы.
hankala (n, a, a) **–** развилка. **peukalo~** – развилка между большим и указательным пальцами.
hank|i (en, ia, ee) IX ***s.*** **– 1)** снежный покров; **2)** наст.
hankit|tsa (san, tsaa, tsaa) V ***s.*** – черенок вил.
hank|kia (kimaa; in, kii; in, ki) II ***v.*** – добывать; доставать.
hanko (n, a, o) II ***s.*** **–** вилы [*орудие*].
hankolli|in (zen, ist, see)XIII [a] ***s.*** – вилы [*мера*]. **vizoi tänne veel kolt ~ist taeeht!** – кинь сюда ещё пару вил навоза! (ср. **hanko**).
hanska (n, a, a) IV ***s.*** **–** рваньё, лохмотья. **nämät nii ollaa sukat – ~ !** – вóт так чулки – рваньё!
hanskahu|a (mmaa; n, u; in, i) II ***v.*** – рваться. **vaattiit ~ttii** **–** одежда порвалась. **~unt pöksüt** – рваные брюки.
hantar|a (an, aa, aa; oin) V ***s.*** – дырявая [ветхая] вещь.
han|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI ***v.*** **–** рвать; разрывать.
hap|an (paaman, aant, pamaa) XIV ***adj.*** – кисл|ый (-ая, -ое); квашен|ый (-ая, -ое).
hapanno|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** **–** квашение. **kapussan ~z** – квашение капусты.
hapannut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – квасить.
hapan|tua (tummaa; nun, tuu; nuin, tui) II ***v.*** – сквашиваться.
haparo|jja (imaa; in, i; in, i) V ***v.*** **–** двигаться ощупью. **~jja seinää möit** – двигаться ощупью вдоль стены.
hap|ata (anommaa; paanen, anoo; paanin, paani; *kond.* – anissiizin) X ***v.*** **–** киснуть; прокисать. **maito ~paani** **–** молоко скисло.
happamai|to (jjon, ttooa, ttoo) II ***s.*****–** простокваша.
happanut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – окислять.
hapsu (n, a, u) II ***s.*** **– 1)** серёжка **:** **koivun ~t** – серёжки берёзы; **2)** бахрома.
hapukoit|ella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII ***v.*** – блуждать.

har|akka (raakan, akkaa, akkaa; akkoin) V ***s.*** – сорока.
haravo|jja (imaa; in, i; in; i) V ***v.*** – грести, сгребать граблями.
harha (n, a, a) IV ***s.*** – заблуждение; иллюзия. **johattaa ~a** – ввести в заблуждение.
harja (n, a, a) IV ***s.*** – **1)** щётка; **2) : hepoizen ~** – грива лошади.
harja|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – чистить [*щёткой*]. **~ta saappaahat** – чистить сапоги. **~ta hamppaahat** – чистить зубы.
harjuto|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – упражнение; тренировка.
harjut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **1)** упражнять, тренировать; **2)** обучать [*примером*].
harjutta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – **1)** тренироваться; **2)** упражняться; обучаться. **~ssa soittaa gittaaraal** – обучаться играть на гитаре.
harm|aa (aan, aata, aasse; oin) VI ***adj.*** – **1)** сер|ый (-ая, -ое). **~aa suzi** – серый волк (ср. **halli**); **2)** сед|ой (-ая, -ое). **~aapartain ukkoi** – седобородый старик (ср. **halluin**).
harme|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni; *kond.* – nissiizin) X ***v.*** – седеть. **hiukset ollaa ~ent** – волосы поседели.
har|ota (roomaa; roon, ojaa; oizin, oiz) XI ***v.*** – распадаться; разваливаться.
harp|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI ***v.*** – шагать.
har|raava (raavan, avaa, avaa; avoin) V ***s.*** – грабли. **~raavanpiit** – зубья грабель. **~raavanvarz** – ручка грабель.
harrasso|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – интерес; увлечение.
harras|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – **1)** интересоваться; увлекаться. **~taa taijjetta** – интересоваться искусством; **2)** заниматься. **~taa keelilöjä** – заниматься языками.
harrastaj|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – любитель. **muuzikan ~a** – любитель музыки.
har|rooa (omaa; on, roo; oin, oi) III ***v.*** – шарить, искать ощупью (ср. **happarojja**).
harva (n, a, a) IV ***adj.*** – редк|ий (-ая, -ое).
harv|aa *adv.* – редко. **~empaa** – реже.
harven|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – прореживать. **~taa orahia** – прореживать всходы.
harven|tua (tummaa; nun, tuu; nuin, tui) II ***v.*** – редеть. **mettsä ~tuu** – лес редеет.
harzonkanka|z (han, st, hasse) XVIII ***s.*** – марля.
hau|ki (vven, kkiia, kkee) IX ***s.*** – щука.
hauk|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II ***v.*** – ругать.
hau|ta (vvan, ttaa, ttaa) IV ***s.*** – могила.
hautajai|zet (siin, ssiia, sii) XIII [a] ***s. mon.*** – похороны.
hautajaizmaa (n, ta, ha) I ***s.*** – кладбище.
hau|vvata (ttaamaa; ttaan, tajaa; ttaizin, ttaiz) XII ***v.*** – хоронить.
hav|ahtua (ahtummaa; vaahun, ahtuu; vaahuin, ahtui) II ***v.*** – проснуться; пробудиться.
havahut|taa (tamaa; an, ttaa; in, ti) IV ***v.*** – будить; пробуждать. **~ti miun kukoinlaulu** – меня разбудило петушиное пение.
havai|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi; *kond.* – tsissiizin) X ***v.*** – **1)** замечать; наблюдать; **2) : ~ta üllää** – просыпаться; очухиваться; очнуться. **~tse üllää!** – **1)** проснись! **2)** очнись!
heelmä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – **1)** плод; **2)** фрукт. **~npuu** – фруктовое дерево.
heelmö|jjä (imää; in, i; in, i) V ***v.*** – плодоносить.
heikost *adv.* – слабо.
heinä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – **1)** трава; **2)** сено.
heittii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII ***v.*** – **1)** бросаться; кидаться. **~ssä vettee** – броситься в воду; **2)** прекращаться [*бросаться*]. **tööt ollaa ~st** – работы брошены (ср. **viskossa**).
heit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** бросать; кидать; метать. **~tää kiven ikkunaa** – бросить камень в окно; **2)** прекращать. **hää ~ti töön** – он прекратил работу.
hel|issä (izömmää; liizen, izöö; liizin, liiz) IX ***v.*** – звенеть.
hel|liine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** – звон.
henk|i (en, iä, ee) IX ***s.*** – душа. **~etöin** – бездушн|ый (-ая, -ое).
henkit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – дышать.
henkitö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – дыхание.
henkäh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – вздохнуть. **~tää sissee** – вдохнуть. **~tää väljää** – выдохнуть.
henkähö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – вздох. **sissee~z** – вдох. **väljää~z** – выдох.
he|ppoin (poizen, voist, poisee ; *mon. nom.* – ppoist) XIII [b] ***s.*** –лошадь. **~poizeel** – на лошади; верхом.
heppoizhoi|to (jjon, ttooa, ttoo) II ***s.*** – коневодство.
herne (hen, eht, hesse) XVI ***s.*** – горох.
hernu|a (maa; n, u; in, i) II ***v.*** – ржать [*о лошади*].
herr|a (an, aa, aa; oin) IV ***s.*** – господин. **naizet ja ~at!** – дамы и господа!

Herra (n, a, a) IV ***s.*** – Господь. **~ Jummaala** – Господь Бог. **~ armahtakaa!** – Господи помилуй! **~ hänen kera!** – Бог с ним! **~ varjelkaa!** – не дай Бог! **~ tiiz** – Бог знает; Бог весть (ср. **Jummaala**).
herv|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – лось.
her|z (ren, ttä, tee) XI ***s.*** – бревно.
heti ***adv.*** – сейчас (же); тотчас; сразу. **~ ku ...** – сразу же как …; лишь только …
het|ki (en, kiä, kee) IX ***s.*** – момент; миг. **oota ~ki!** – подожди секундочку!
hi|az (ttaahan, ast, tahasse) XIX ***adj.*** – медленн|ый (-ая, -ое).
hiir (en, t, ee) X ***s.*** – мышь.
hiirak|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – щавель.
hii|ta (jjan, ttaa, ttaa) IV ***s.*** – песок.
hi|ki (en, kkiia, kkee) IX ***s.*** – пот.
hik|kiin (izen, iist, isee; *mon. nom.* – kiist) XIII [b)] ***adj.*** – потн|ый (-ая, -ое).
hikohi|llä (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII ***s.*** – потеть.
hilj|aa ***adv.*** – тихо. **~emmii** – тише.
hiljai|n (zen, st, see) XIII [b)] ***adj.*** – тих|ий (-ая, -ое).
hiljaizu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.***– тишина.
hin|ta (nan, taa, taa) IV ***s.*** – цена.
hitaha|st ***adv.*** медленно. **~mmast** – медленнее.
hiu|z (ksen, st, ksee) XII ***s.*** – во́лос человека (ср. **karva**).
hohla (n, a, a) VIII ***s.*** – полотенце.
hoi|taa (tamaa; jjan, ttaa; jjin, ti) IV ***v.*** **– 1)** ухаживать, присматривать (*за кем-л. чем-л.*). **~taa karjaa** – ухаживать за скотом; **2)** хранить; беречь. **~taa rahhaa** – хранить [беречь] деньги; **3)** лечить. **~taa ittsiä** – лечиться.
hoi|to (jjon, ttooa, ttoo) II ***s.*** **– 1)** уход; присмотр. **heppoiz~to** – коневодство. **lammaz~to** – овцеводство. **sika~to** – свиноводство; **2)** хранение. **~jjonbanka** – сберегательный банк.
hool (en, t, ee) X ***s.*** [el.] **– 1)** забота. **~ üssävääst** – забота о друге. **tuntia ~t omast tööst** – чувствовать ответственность за свою работу. **maalliist ~et** – мирские заботы; **2)** тревога.
hooleh|tia (timmaa; in, tii; in, ti) II ***v.*** [el.] – **1)** заботиться. **~tia lapsest** – заботиться о ребёнке; **2)** тревожиться.
hoolehtiv|vain (aizen, aist, aisee; *mon. nom.* – vaist) XIII [b)] ***adj.*** – заботлив|ый (-ая, -ое).
hooli|a (maa; n, i; n, -) II ***v.*** – хотеть; желать. **ken ~i ommeenan?** – кто хочет яблоко? **hää ei ~int vassata miun küzümüksii** – он не пожелал отвечать на мои вопросы.
hoolimata [*] ***postp.*** [el.] – несмотря на; не взирая на. **vihmast ~** – несмотря на дождь. **kaikest ~** – несмотря ни на что. **sitä ~** – несмотря на это; и всё же.
hoomeen ***adv.*** – завтра. **~hoomukseel** – завтра утром. **~illaal** – завтра вечером.
hoomu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – утро. **~kseel** – утром. **hüvvää ~ust!** – доброе утро! **~kselt** – с утра.
hoonost ***adv.***– плохо.
hopiai|n (zen, st, see) XIII [a)] ***adj.*** – серебрян|ый (-ая, -ое).
hop|piia (piian, iaa, iaa) VII ***s.*** – серебро.
hop|uttaa (uttammaa; puutan, uttaa; puutin, utti) IV ***v.*** – торопить.
hot ***k.*** – хоть; хотя.
hot ke|n (nen, tä, he) ***pron.*** – кто угодно.
hot konz ***adv.*** – когда угодно.
hot ku|ka (kan, kkaa, hu) ***pron.*** – какой угодно.
hot mihe ***adv.*** – куда угодно.
hot mi|kä (nen, tä, he) ***pron.*** – что угодно.
hot miks ***adv.*** – зачем-нибудь; почему-либо.
hot millikke viissii ***adv.*** – как угодно.
hot mist ***adv.*** – откуда угодно.
hot miz ***adv.*** – где угодно.
huikia (n, a, a) VII ***adj.*** – огромн|ый (-ая, -ое); громадн|ый (-ая, -ое).
huul (en, t, ee) X ***s.*** – губа [*неконкретн.*] (ср. **alileuka**, **leuka**, **ülileuka**).
huu|taa (tamaa; vvan, ttaa; zin, si) VII ***v.*** – кричать.
huu|to (vvon, ttooa, ttoo) II ***s.*** – крик; вскрик.
häiri|tä (tsömmää; tsen, tsöö; tsin, tsi; *kond.* – tsissiizin) X ***v.*** [all.] – мешать. **elä ~tse hänelle!** – не мешай ему!
häk|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – клетка.

---

[*] *II infinitiivin abessiivi* от **hoolia** (см. 19 урок).

hämmennü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** – **1)** заблуждение; **2)** путаница.
hämmen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** – **1)** мешать, перемешивать; **2)** смущать; **3)** путать.
hämmen|tüä (tümmää; nün, tüü; nüin, tüi) II ***v.*** – **1)** смешиваться; **2)** смущаться; (рас)теряться.
hämmentüünt ***pain. partits.*** – смущённ|ый (-ая, -ое); растерянн|ый (-ая, -ое).
hämmilli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – смущённ|ый (-ая, -ое).
hämmillizü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** – смущение.
häm|määri (määrin, äriä, arii) II ***adj.*** – сумеречн|ый (-ая, -ое).
häm|määrüz (ärüksen, ärüüst, ärüksee) XII ***s.*** – сумерки.
hämärtü|ä (mmää; ü; i) II ***s.*** – смеркаться.
hä<u>m</u>|öi (öin, mööjä, öihe; ölöin) III ***s.*** – паук. **~öinve<u>r</u>kko** – паутина.
hännät|öin (tömän, öint, tömmää) XIV ***adj.*** – бесхвост|ый (-ая, -ое).
hän|tä (nän, tää, tää) VIII ***s.*** – хвост. **temmata ~näst kiin** – схватить за хвост.
häpiämät|öin (tömän, öint, tömää) XIV ***adj.*** – бесстыдн|ый (-ая, -ое).
häppii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII ***v.*** – стыдиться. **~ssä hänen poolest** – стыдиться за него.
häp|piiä (piiän, iää, iää) VII ***s.*** – **1)** стыд; **2)** позор.
här|kä (än, kää, kää) VIII ***s.*** – бык.
härme (hen, eht, hesse) XVI ***s.*** – иней; изморозь.
härmek|äz (kähan, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – заиндевел|ый (-ая, -ое).
härmet|tüä (tümmää; ün, tüü; üin, tüi) II ***v.*** – индеветь; покрываться инеем.
härt|sätä (tsäämää; tsään, säjää; tsäizin, tsäiz) XI ***v.*** – путаться под ногами.
härt|tsä (sän, tsää, tsää) VIII – **1)** ***s.*** – непоседа; егоза; **2)** ***adj.*** – непоседлив|ый (-ая, -ое).
här|üt (rüüvven, üttä, üesse; üiziin) XX ***s.*** – клевер.
hä|ssiä (ssimää; zin, ssii; zin, si) II ***v.*** – спариваться, совокупляться.
hättüri (n, ä, i) II ***adj.*** – взволнованн|ый (-ая, -ое); встревоженн|ый (-ая, -ое); обеспокоенн|ый (-ая, -ое).
hättüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – торопить; погонять; понукать.
h<u>ä</u>tä<u>e</u>|llä (lömää; en, llöö; lin, li) VIII ***v.*** – беспокоиться. **~llä siint** – беспокоиться об этом. **miä ~en sinnua** – я беспокоюсь за тебя.
hävelik|äz (kähän, äst, kähässe) XVII ***adj.*** – застенчив|ый (-ая, -ое). **~äz tüttärikköi** – застенчивая девочка.
hä|vetä (ppiimää; ppiin, piää; ppiizin, ppiiz) XI ***v.*** – стесняться. **~vetä ihmiziä** – стесняться людей.
häv|ittää (ittämmää; viitän, ittää; viitin, itti) IV ***v.*** – терять.
häv|itä (viimää; viin, iää; viizin, viiz) XI ***v.*** – пропадать (ср. **kaota**).
hävit|öin (tömän, öint, tömmää) XIV ***adj.*** – бессовестн|ый (-ая, -ое).
hävvii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII ***v.*** – теряться.
hä|vätä (ppäämää; ppään, päjää; ppäizin, ppäiz) XI ***v.*** – позорить; порочить.
hävüksiiz ***adv.*** **: koira on ~** – собака пропала [“*в пропаже*” *находится*].
hä|ä (nen, nt, nnee) ***pron.*** – он, она. **~ä tulloo** – он [она] придёт.
hääri|ä (mää; n, i, n, -) II ***v.*** – метаться; суетиться.
häär|ätä (räämää; rään, äjää; äizin, äiz) XI ***v.*** – хлопотать.
hä|ät (ijjen, itä, ihe) I ***s. mon.*** – свадьба.
häülüt|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – **1)** размахивать; раскачивать; **2)** **~ellä häntää** – вилять хвостом.
häül|ää (ämää; än, ää; in, i) IV ***v.*** – раскачиваться.
häülüri (n, ä, i) II ***s.*** – маятник.
häülü|ä (mää; n, ü; in, i) II ***v.*** – **1)** качаться; **2)** шататься. **kanz ~ü** – стол шатается.
häülüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – махать; качать.
höblen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** – **1)** переставать; **2)** ослабевать; отпускать **: kipu ~si** – боль отпустила.
höblit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – ослаблять; расшатывать.
höbliä (n, ä, ä) VII ***adj.*** – **1)** слаб|ый (-ая, -ое); **2)** неплотн|ый (-ая, -ое); **3)** расшатанн|ый (-ая, -ое).
höl|siä (simää; zin, sii; zin, si) II ***v.*** – врать, лгать.
hölsijä (n, ä, ä) VII ***adj.*** – врун, лгун.
höl|skää (skämää; zän, skää; zin, ski) IV ***v.*** – **1)** болтаться; **2)** колыхаться.
hölvä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI ***v.*** – резать, вырезáть.
höl|öttää (öttämmää; löötän, öttää; löötin, ötti) IV ***v.*** – болтать; пробалтываться.
hönkä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – зыбь на воде.
höp|öi (öin, pööjä; öihe) III ***s.*** – болтун.
hörhöläi|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – оса.
hör|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX ***v.*** – жужжать.
hörkis|sella (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – болтать вздор.

hörk|kä (än, kää; kää) VIII ***adj.*** – стояч|ий (-ая, -ее); вздёрнут|ый (-ая, -ое).
hör|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** – жужжание.
höt|issä (izömmää; tiizen, izöö; tiizin, tiiz) IX ***v.*** – дрожать.
höt|tiinä (tiinän, inää, inää) VIII ***s.*** – дрожь.
hötäh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – вздрогнуть.
hötähüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** заставлять вздрогнуть; **2)** вызывать дрожь.
h|öö (eijjen, eitä, eihe; *akk.* – eijjet) ***pron.*** – они. **~öö nähtii** – они видели. **~eijjet kutsuttii** – их пригласили. **~eitä eijoo šääl** – их там нет.
höökkähü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – нападение.
höök|ätä (käämää; kään, äjää; käizin, käiz) XI ***v.*** – нападать.
höökö (n, ä, ö) II ***s.*** – волнение моря у берега.
höörähüt|ellä (telömmää; teen, telöö; teelin, teeli) VIII ***v.*** **:** **häntää ~ellä** – “вертеть хвостом” [*о легкомысленной женщине*]. **häntä ~telijä** – вертихвостка.
höö|tü (vvün, ttüüä, ttüü) II ***s.*** – польза.
höövvülli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – полезн|ый (-ая, -ое).
höühe|n (nen, ent, nesse) XVI ***s.*** – перо.
höürü (n, ä, ü) II ***s.*** – **1)** дым; **2)** дымка; марево; **3)** пар (ср. **löülü**).
höürü|ssä (ümää; ün, üjää; izin, iz) XIV ***v.*** – дымиться.
höürüt|ellä (telömää; tellöö; teli) VIII ***v.*** – выделять пар, дым.
höürüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** выпаривать; **2)** обрабатывать паром, дымом; окуривать.
hüllü (n, ä, ü) II ***s.*** – полка. **ülemp ~** – верхняя полка.
hüm|ü (ün, müüä, müü) II ***s.*** – улыбка.
hümühi|llä (lömää; en, llöö; lin, li) VIII ***s.*** – улыбаться.
hüp|pü (ün, püä, püü) II ***s.*** – прыжок, скачок.
hüpäh|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – подпрыгивать, подскакивать.
hüp|ähtää (ähtämmää; päähän, ähtää; päähin, ähti)IV ***v.*** – прыгнуть; скакнуть.
hüp|ätä (päämää; pään, äjää; päizin, päiz) XI ***v.*** – прыгать; скакать.
hüvvii ***adv.*** – очень.
hüv|ä (än, vää, vää) VIII ***adj.*** – **1)** хорош|ий (-ая, -ее); **2)** добр|ый (-ая, -ое). **~vää hoomuust!** – доброе утро! **~vää iltaa!** – добрый вечер! **~vää päivää!** – добрый день! **~vää öötä!** – спокойной ночи! **~ä!** – хорошо!, ладно!
hüvähi|llä (lömää; en, llöö; lin, li) VIII ***s.*** – ласкать.
hüvähil|ü (ün, lüüä, lüü) II ***s.*** – ласка.
hüväks ***postp.*** [gen.] – на благо (*кого-л., чего-л.*); в пользу; ради (*кого-л., чего-л.*). **siun ~** – ради тебя; для твоей пользы.
hüväst ***adv.*** – хорошо.
hüv|üsse (vüüvven, üttä, ütee) XX ***s.*** – доброта.

I i.

i|e (ttiin, eettä, ttiisse) XV ***s.*** – прорастание. **seemeniin ~e** – прорастание семян.
i|en (kkeenen, eent, kenesse) XVII ***s.*** – десна.
i|ez (kkeehen, est, kehesse) XIX ***s.*** – ярмо; иго. **vizata ~kkeehen poiz** – сбросить иго.
ihasso|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – восхищение, восторг.
ihhaa ***adv.*** – чрезвычайно; совершенно. **hää on ~ tümmäänt** – он совершенно вымотан.
ih|haala (haalan, alaa, alaa) VIII ***adj.*** – прекрасн|ый (-ая, -ое).
ihma|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – **1)** натирать; тереть . **~ta lattiaa** – натирать пол; **2)** натирать [стирать]. **~ta jalkaa** – натереть ногу.
ihme (hen, eht, hesse) XVI ***s.*** – чудо.
ihmet|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** [ill.] – изумляться; поражаться; удивляться. **~ellä ihmehesse** – удивляться чуду.
ihmetüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – удивлять; поражать; изумлять.
ihmetü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** – удивление; изумление.
ihmi|in (zen, ist, see; *mon. nom.* – ist) XIII [b] ***s.*** – человек.
ih|o (on, hooa, hoo) II ***s.*** – кожа [*человеческая*]. **ihmizen ~o** – человеческая кожа (ср. **nahka**).
ihmenäis|t (siin, siiä, ii) XIII [a] ***s. mon.*** – именины.
ik|in (kiizen, iist, isee) XIII [b] ***adj.*** – вечн|ый (-ая, -ое).
ikkee ***adv.*** – только что, давеча.

ikkuna (n, a, a) V ***s.*** – окно.
ikkunall ***adv.*** – на дворе; снаружи (*где?*) (ср. **ikkunaluz**).
ikkunalle ***adv.*** – на двор; наружу.
ikkunalt ***adv.*** – со двора; снаружи (*откуда?*).
ikkunalu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – деревенский двор. **~kseel** – во дворе.
ikkunanpeel (en, t, ee) X ***s.*** – наличник.
ikkunanpäälü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** – подоконник.
ik|käävä (käävän, ävää, ävää) VIII ***adj.*** – скучн|ый (-ая, -ое); тосклив|ый (-ая, -ое).
ik|käävüz (ävüksen, ävüüst, ävüksee) XII ***s.*** – скука; тоска (ср. **halliia**).
ikosso|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – икота.
ikos|taa (tammaa; san, taa, sin, ti) IV ***v.*** – икать.
i|kä (än, kkää, kkää) VIII ***s.*** – возраст.
ikäh|hiin (izen, iist, isee) XIII [a] ***adj.*** **:** **kolmen vuuvven ~hiin lapsi** – ребёнок трёхлетнего возраста.
ikävö|jjä (imää; in, i, in, i) V ***v.*** – жаждать; очень хотеть. **siä ~it poiz!** – тебе невтерпёж уйти отсюда!
ikävüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** желать; **2)** скучать; тосковать.
il|ahtaa (ahtammaa; laahan, ahtaa; laahin, ahti) IV ***v.*** – растопить; затопить **:** **~ahtaa kiukaata** – затопить печь.
il|ata I (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) XI ***v.*** – **1)** портить; **2)** запутывать; **3)** пачкать; **4)** порочить.
il|ata II (laamaa; laan, ajaa; laizin, laiz) XI ***v.*** – **1)** приводить в порядок; **2)** чистить, убирать. **~ata tuppaa** – убирать комнату.
il|ettää (ettämmää; leetän, ettää; leetin, etti) IV ***v.*** **:** **minnua ~ettää läätä sitä** – мне неудобно это говорить.
il|etä (kkiimää, kkiin, kiää; kkiizin, kkiiz) XI ***v.*** – не стесняться; не стыдиться.
il|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – неприятность.
ilkehü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – злость; злоба.
ilkiä (n, ä, ä) VII ***adj.*** – зл|ой (-ая, -ое); злобн|ый (-ая, -ое).
ilkko ***adv.*** **:** **~alassii** – нагишом; голышом.
illalli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – ужин.
illasta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – ужинать.
il|liine (inehen, ineest, inehesse) XXI ***s.*** – сверкание.
illo (n, a, a) II ***s.*** – веселье; радость.
illoittee ***adv.*** – по вечерам; вечерами (ср. **ilta**).
illoi|za (zan, saa, saa; siin) VIII ***adj.*** – весёл|ый (-ая, -ое); радостн|ый (-ая, -ое).
ilma I (n, a, a) IV ***s.*** – воздух.
ilma II ***prep.*** [part.] – без. **~ leippää** – без хлеба.
ilmah|tua (tummaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.*** – **1)** появляться; **2)** прибывать.
ilmaizeks ***adv.*** – бесплатно.
ilman ***adv.*** – даром. **~ aikkaa** – просто так; от нечего делать.
ilmanki ***adv.*** – и так; и без того. **on ~ jo möühä!** – и так уже поздно.
ilm|at (oin, oja, oihe) IV ***s. mon.*** – погода. **kaunihiil ~oil** – в хорошую погоду.
ilme|tä (nömmää; nen, nöö; nin, ni; *kond.* – nissiizin) X ***v.*** – появляться; возникать.
ilmi ***adv.*** **I** совершенно; абсолютно. **~ sokkiia** – совершенно слепой.
ilmi ***adv.*** **II :** **antaa ~** –выдавать (*кого-л. кому-л.*). **tulla ~** – обнаружиться. **saa'a ~** – обнаружить; выявить.
il|ta (lan, taa, taa) IV ***s.*** – вечер. **~laal** – вечером. **~taöö** – начало ночи.
iltahäm|määri (määrin, äriä, ärii) II ***s.*** – вечерние сумерки (ср. **iltäöö**).
iltaöö – начало ночи.
im|miiä (ömää; en, möö; in, i) VI ***v.*** – сосать.
im|u (un, muua, muu) II ***s.*** – сосание.
inho (n, a, o) II ***s.*** – отвращение; омерзение.
inhot|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – вызывать отвращение.
inhova (n, a, a) VIII ***adj.*** – отвратительн|ый (-ая, -ое); омерзительн|ый (-ая, -ое).
ir|issä (izommää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX ***v.*** – хныкать.
irti ***adv.*** **:** **1)** **olla ~** – быть на воле; не на привязи; свободным и т.п. **2)** **loussa ~!** – отвяжись!
irtolai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – бродяга; бомж.
irtolaizvä|ki (en, kkiiä, kkee) IX ***s.*** – **1)** неосёдлое население; **2)** кочевники.
irtonai|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – **1)** неприкреплённ|ый (-ая, -ое); непривязанн|ый (-ая, -ое); **2)** неприкаянн|ый (-ая, -ое).
irvillää ***adv.*** **:** **hamppaahat ~** – оскалив зубы.

irvis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** – скалиться, щериться.
i|skiä (skömää; zen, sköö; zin, ski) VI ***v.*** – толкать; пинать.
i|sku (zun, skua, skuu) II ***s.*** – толчок; пинок.
issut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – заседать.
issuttelomi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** **–** заседание.
issut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – сажать. **~taa kukkia** – сажать цветы.
issäi|n (zen, st, see) XIII [b] ***s.*** – самец. **~n-koira** – пёс, кобель. **~n-kazi** – кот.
is|tua (tumaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – сидеть.
istuizillaa ***adv.*** – сидя.
istu|ssa (umaa; un, ujaa; izin, iz) XIV ***v.*** – садиться.
itet|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – причитать.
itik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – жук.
itik|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [a] ***s.*** – насекомое.
it|kiä (kömää; en, köö; in, ki) VI ***v.*** – плакать.
it|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – плач.
itseaikojaa ***adv.*** – **1)** бесцельно; **2)** беспечно.
itseksee ***adv.*** – отдельно; порознь.
itsenäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – самостоятельн|ый (-ая, -ое).
itsepäinee ***adv.*** – в одиночку; сам по себе.
itsepäittee ***adv.*** – самостоятельно.
it|tse (sen, tsiä, tsee) ***pron.*** – **1) : hää osti ~selle leippää** – он купил себе хлеба; **2)** сам (á, ó). **miä ~tse** – я сам. **heil ~tse** – у них самих. **hää tuli ~seks** – он стал самим собой.
ittseopastaj|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – самоучитель.
itsepäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – упрям|ый (-ая, -ое).
itsepäizü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** – упрямство.
itsepäizeest ***adv.*** **–** упрямо.
it|tää (tämää; tää; ti) IV ***v.*** – прорастать; всходить (ср. **itähüä**).
i|tu (un, ttuua, ttuu) II ***s.*** – росток. **~ut** – всходы; ростки. **tehhä ~tuloja** – пустить ростки.
i|tä (än, ttää, ttää) VIII ***s.*** – восток. **männä ~ttää** – идти на восток. **~täkaakkoi** – восток-юго-восток [*ост-зюйд-ост*].
it|ähüä (ähümmää; ähüü; täähüi) II ***v.*** – прорастать [*о семенах*] (ср. **ittää**).
i|tü (ün, ttüüä, ttüü) II ***s.*** – солод [*пророщенное зерно*] (ср. **maltahat).**
i|zo (zon, ssooa, ssoo) II ***s.*** – жажда; желание; тяга. **miul on ~zo kottii** –меня тянет домой.
izost ***adv.*** – прорва; прóпасть. **~ väkkiiä** – прóпасть народу.
i|zota (ssoomaa; ssoon, sojaa; ssoizin, ssoiz) XI ***v.*** – вожделеть; зариться. **~zota veerast omaizutta** – зариться на чужое добро.
i|zä (zän, ssää, ssää) IV ***s.*** – отец.
izän|tä (nän, tää, tää) VIII ***s.*** – хозяин.
ižora (n, a, a) VIII **: ~n keel** – ижорский язык. **läätä ~ks** – говорить по-ижорски. **kääntää ~a** – переводить на ижорский.
ižorak|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – ижорка.
ižorala|in (zen, st, see) XIII [b] ***s.*** – ижорец.
ižoran ***pain. adj.*** – ижорск|ий (-ая, -ое).
iäk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – пожил|ой (-ая, -ое).
iänik|käin (käizen, äist, käisee; *mon. nom.* – käist) XIII [b] ***adj.*** – давнишн|ий (-яя, -ее), постоянн|ый (-ая, -ое). **~käin üstävä** – старинный друг (ср. **ikä**).
iät|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – проращивать.

J j.

ja ***k.*** – и.
jah|ti (in, tia, tii) II ***s.*** **I** – охота.
jah|ti (in, tia, tii) II ***s.*** **II** – яхта.
jakahu|ssa (umaa; un, jjaa; izin, iz) XIV ***v.*** – делиться; распределяться.
ja|kkaa (kamaa; an, kkaa; oin, koi) III ***v.*** – делить, распределять.
jak|kaahuz (ahuksen, ahust, ahuksee) XIII ***s.*** –пробор в волосах.
ja|ko (on, kkooa, kkoo) II ***s.*** – **1)** деление; распределение; заход; выдача. **kaheez ~ooz** – в два приёма; в два захода; **2)** доля; **3)** должность (ср. **jaotuz**).

jaks|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III ***v.*** – быть в состоянии; мочь. **lässiijä ~aa noissa üllää** – больной может встать.
jakso (n, a, o) II ***s.*** – состояние. **olla hüvääz ~oz** – быть в хорошем состоянии.
jalajai|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – вязов|ый (-ая, -ое).
jalak|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [a] ***s.*** – ножка. **kannen ~kaist** – ножки стола.
jalat|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – безног|ий (-ая,-ое).
jala|z (ksen, ast, ksee) XII ***s.*** – полоз. **reen ~kset** – полозья саней.
jalik|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – помойное ведро.
jal|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – нога.
jalkaizii ***adv.*** – пешком.
jalkaja (n, a, a) VIII ***s.*** – пехотинец.
jalkalau|ta (vvan, ttaa, ttaa) IV ***s.*** – педаль. **polkia ~ttaa** – нажать на педаль.
jalkamun|a (an, naa, naa) VIII ***s.*** – лодыжка.
jalkapohja (n, a, a) VIII ***s.*** – подошва.
jalkatee (n, tä, he) I ***s.*** – тропа; тропинка.
jalkater|ä (än, rää, rää) VIII ***s.*** – стопа; ступня.
jal|laaja (laajan, ajaa, ajaa) VIII ***s.*** – вяз.
jalut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – прогуливаться (ср. **käüvvellä**).
jaluitsii ***adv.*** – в изножье (*куда?*) **: istussa vootteehen ~** – сесть в изножье кровати.
jaluitsiiz ***adv.*** – в изножье (*где?*) **: istua vootteehen ~** – сидеть в изножье кровати.
jalus|sin (timen, siint, timmee) XIV ***s.*** – стремя.
jam|e (meehen, eeht, ehesse) XVI ***s.* : verkkoloin ~e** – соединение сетей [*рыболовных*].
jam|mooja (oimaa; oin, mooi; oin, oi) V ***v.*** – **1) : verkkoloja ~mooja** – соединять рыболовные сети; **2)** сквашиваться **: maito ~oi** – молоко сквасилось.
jan|nookaz (okkahan, okast, okkahasse; okkahhiin) XVIII ***adj.*** – испытывающ|ий (-ая, -ее) жажду.
jan|o (on, nooa, noo) II ***s.*** – жажда. **miul on ~o** – мне хочется пить.
jan|ottaa (ottammaa; nootan, ottaa; nootin, otti) IV ***v.*** – вызывать жажду. **soolain rooka ~ottaa** – солёная пища вызывает жажду. **minnua ~ottaa** – мне хочется пить (ср. **jano**).
janvari (n, a, i) II ***s.*** – январь.
jaolli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – **1)** поделённ|ый (-ая, -ое); рóзданн|ый (-ая, -ое); **2) : kolmi ~in** – состоящ|ий (-ая, -ее) из трёх частей.
jaos|so (on, soa, soo) II ***s.*** – секция; отдел.
jaotu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – **1)** деление [*на части*]; **2)** перенос слóва (ср. **jako**).
jasno|i (in, ita, isse; loin) VI ***adj.*** – ясн|ый (-ая, -ое). **~i valkia** – ясный свет. **~it ilmat** – ясная погода.
jat|kaa (kamaa; en, kaa; oin, koi) III ***v.*** – **1)** продолжать; **2)** надставлять; надвязывать; наращивать.
jat|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – **1)** продолжение; добавление; **2)** наращение; надставка.
jatkok|az (kahan, ast, kahasse; kahhiin) XVIII ***adj.*** – надставленн|ый (-ая, -ое); надвязанн|ый (-ая, -ое); наращённ|ый (-ая, -ое). **siä noizet ~kahaal rihmaal ompelommaa** – ты будешь шить надставленной нитью.
jat|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II ***v.*** – продолжаться; длиться. **tämä ei ennää voi ~kua** – это больше не может продолжаться.
jatolli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – продолжительн|ый (-ая, -ое).
jato|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – **1)** стык; **2)** шов.
jauh|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III ***v.*** – молоть [*зерно*].
jauhakiv|i (en, viiä, vee) IX ***s.*** – жёрнов. **müllün ~et** – мельничные жернова.
jauhato|z (ksen, est, ksee) XII ***s.*** – помол.
jauho (n, a, o) II ***s.*** – мукá.
jauhok|az (kahan, ast, kahasse; kahhiin) XVIII ***adj.*** – испачканн|ый (-ая, -ое) в муке.
jauhot|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – молоть, размалывать [*зерно*] *(длящийся процесс).*
jo ***adv***. – **1)** уже; уж; **2)** же.
joh|attaa (attammaa; haatan; attaa; haatin, atti) IV ***v.*** – **1)** вводить. **~attaa harhaa** – ввести в заблуждение; **2)** направлять. **~attaa oikialle teelle** – наставить на путь истинный.
johost ***postp.*** [gen.] – по поводу; по случаю; [в связи] с : **onnitella süntümäpäivän ~** – поздравить с днём рождения.
joh|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – **1)** вести; проводить. **veeraz ~ettii tuppaa** – гостя провели в комнату; **jalkatee ~taa joelle** – тропинка ведёт к реке; **2)** руководить; управлять.
johtaja (n, a, a) VIII ***s.*** – **1)** руководитель; наставник; **2)** проводник.
joh|to (on, toa, too) II ***s.*** – руководство; управление.
joka ... ***pain. pron.*** – кажд|ый (-ую, -ое) ... **tulla ~ viikko** – приходить каждую неделю (ср. **jokahiin**).
jokahi|in (zen, ist, see; ssiin) ***pron.*** – кажд|ый (-ая, -ое). **~in tiittää** – каждый знает (ср. **joka**).

jokahille : ... ~ – по … (каждому) [*раздать*] (ср. **kerrallaa**).
jo|ki (en, kkiia, kkee) IX ***s.*** – река. **~ensuu** – устье реки.
jo|oa (omaa; on, op; in, i; *kond.* – isizin) I ***v.*** – пить.
jook|ki (in, kia, kii) II ***s.*** – питьё; напиток.
jooksen|nella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – бегать.
jooksentel|u (un, luua, luu) II ***s.*** – беготня.
jookset|tua (tummaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.* : maito ~tui** – молоко свернулось.
jooksova (n, a, a) VIII ***adj.*** – проточн|ый (-ая, -ое). **~ vezi** – проточная вода.
jooksut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** [ill.] – разливать [*куда-л.*]. **~taa tšaajua laziloihe** – разлить чай по стаканам.
joomat|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – непьющ|ий (-ая, -ее).
joon|ne (tiin, netta, tiisse) XV ***s.*** – полоса; борозда; черта.
joopot|ella (telomaa; telen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – пьянствовать.
jooppuri (n, a, i) II ***s.*** – пьяница.
jooppuunt *pain. partits.* – пьян|ый (-ая, -ое).
jooppuzu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – пьянство.
joopumu|z (ksen, ust, ksee) XIII ***s.*** – опьянение.
joo|ssa (ksomaa; ksen, ksoo; ksin, ksi, *kond.* – ksisizin) X ***v.*** – бежать. **tulla ~ssen**[1] – прибегать; прибежать. **alkaa ~ssa** – побежать.
joot|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – поить. **~taa hepoizen** – напоить лошадь.
joovuksii *adv.* : jooa ~ – напиваться пьяным.
joovuksiiz *adv.* : olla ~ – быть пьяным.
joovut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – опьянеть.
joovuzpäi *adv.* – спьяну; в пьяном виде.
jopa *adv*. – даже.
jot *k.* [kond.] – чтобы. **tahon, ~ hää tiitäiz** – хочу, чтобы он знал.
jouk|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – **1)** толпа; **2)** коллектив.
Joulu (n, a, u) II ***s.*** – Рождество.
joutava (n, a, a) VIII ***adj.*** – ненужн|ый (-ая, -ое); никчёмн|ый (-ая, -ое).
julma (n, a, a) VIII ***adj.*** – жесток|ий (-ая, -ое).
julmuhu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – жестокость.
Jum|maala (maalan, alaa, alaa) IV ***s.*** – Бог (ср. **Herra**).
jut|e (tiin, atta, tiisse) XV ***s.*** – разговор; рассказ [*устный*]; история (см. **jutto**).
jut|ella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII ***v.*** – разговаривать; рассказывать (ср. **keskussella**, **läätä**, **sannooa**, **kertoa**).
jut|to (on, toa, too) II ***s.*** – рассказ [*литературный*] (ср. **jute**).
juuli (n, a, i) II ***s.*** – июль. **kaheksanneel päivääl ~iz** – восьмого июля.
juuni (n, a, i) II ***s.*** – июнь.
juur (en, ia, ee) IX ***s.*** – корень.
juuree *postp.* [gen.] – к. **mäen ~** – к горé.
juureez *postp.* [gen.] – возле. **taloin ~** – возле дома.
juurest *postp.* [gen.] – от. **taloin ~** – от дома.
juuri|a (maa; n, i; n, -) II ***v.*** 1) корчевать; 2) вырывать с корнем. **~a rikkarooholoja** – вырывать сорняки.
juurik|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – с корнями. **~kahhiia puita** – деревья с корнями.
juurik|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – свёкла.
juurizik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – корневая система.
juur|taa (tamaa; ran, taa, zin, si) VII ***v.*** – укоренять.
juur|tua (tumaa; run, tuu; ruin, tui) II ***v.*** – укореняться; пускать корни.
juus|so (on, soa, soo) II ***s.*** – сыр. **sullaate~so** – плавленый сыр.
juutak|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – еврейка.
juutalai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – еврей.
juut|i (in, tia, tii) II ***s.*** – иудей; иудейка.
jäi|n (zen, stä, see; *mon. nom.* – zet) XIII [a] ***adj.*** – ледян|ой (-ая, -ое), обледенел|ый (-ая, -ое).
jäizen *adv.* – по льду.
jäleel I *adv.* – сзади **: olla ~** – быть сзади (ср. **jälelt**, **jälest**).
jäleel II *postp.* [gen.] – за (*чем-л.*). **taloin ~** – за домом (ср. **jäleez**).
jäleez *postp.* [gen.] – (вслед) за (*кем-л.,чем-л.*) (ср. **jäleel II**).
jälellee I *adv.* – назад.

---
[1] *I infinitiivin instruktiivi* от **joossa** (см. 34 урок).

jälellee II ***postp.*** [gen.] – за (*что-л.*). **taloin ~** – за дом.
jälelli|in (zen, ist, see) XIII [a] – послед, детское место.
jälelt I ***adv.*** – сзади : **noissa ~ üllää** – встать сзади (ср. **jäleel, jälest**).
jälelt II ***postp.*** [gen.] из-за (*чего-л.*). **tulla taloin ~ poiz** – выйти из-за дома.
jälest ***adv.*** – сзади : **kuulua ~** – послышаться сзади (ср. **jäleel, jälelt**).
jäles|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** : **laulua ~tää** – подпевать, подхватывать песню.
jälit|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** [part.] – подражать. **tüär ~tellöö emmooja** – дочь подражает матери.
jälittel|ü (ün, lüüä, lüü) II ***s.*** – подражание.
jäl|ki (en, kiä, kee) IX ***s.*** – след.
jälkimäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – следующ|ий (-ая, -ее). **eelliin ... , a ~n – ...** – предыдущий ... , а следующий – ...
jälkine (hen, eht, hesse) [*чаще* – **jälkineh|et (hiin, hiiä, isse)** ***mon.***] XXI ***s.*** – обувь.
jälkiäpäi ***adv.*** – впоследствии.
jälkkeen ***prep.*** [gen.] – после. **~ praaznikan** – после праздника.
jälkkiä ***postp.*** [gen.] – вслед за. **venneehen ~** – вслед за лодкой.
jällee ***adv.*** – 1) опять; снова; 2) обратно; вспять.
jämis|tüä (tümmää; sün, tüü; süin, tüi) II ***v.*** – цепенеть; деревенеть.
jäm|miiä (miiän, iää, iää) VII ***adj.*** – толст|ый (-ая, -ое).
jäni|z (ksen, ist, ksee) XII ***s.*** – заяц.
jännit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** стараться; делать тщательно; **2)** напрягать; натягивать; **3)** стараться; пытаться. **~tää maata** – постараться уснуть.
jän|tüä (tümää; nün, tüü; nüin, tüi) II ***v.*** – напрягаться; натягиваться. **lihakset ~nüttii** – мышцы напряглись.
jän|z (nen, ttä, tee) XI ***s.*** – луб. **~nenkontti** – лубяной короб.
järessü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** – порядок. **panna ~ksee** – привести в порядок. **pitää ~kseez** – (со)держать в порядке. **valvoa ~üst** – следить за порядком.
järestä ***adv.*** – сразу; немедленно.
jär|issä (izömmää; riizen, izöö; riizen, riiz) IX ***v.*** – трястись, волноваться, дрожать.
järkennää ***adv.*** – сейчас. **~ tüen!** – сейчас приду!
jär|kü (ün, küä, küü) II ***s.*** – лавка; скамья.
jär|riä (riiän, iää, iää) VII ***adj.*** – груб|ый (-ая, -ое) [*материал*] (ср. **karkia**).
järv|i (en, iä, ee) IX ***s.*** – озеро. **~ükkäin** – озерцо.
järähüt|ellä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII ***v.*** : **1) ampua ~ellä** – стрелять; **2) ~ellä ovviia kiin** – захлопывать дверь [*постоянно*].
järähüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** : **1) ampua ~tää** – выстрелить; **2) ~tää ovin kiin** – захлопнуть дверь.
jät|issä (izömmää; tiizen, izöö; tiizin, tiiz) IX ***v.***– стучать.
jät|tiinä (tiinän, inää, inää) V ***s.*** – стук.
jät|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** [ill.]оставлять; **2) : ~tää meelee** – запоминать; **3) : ~tää poiz** [eks.] – уволить; дать отставку; выгнать. **~tää traktoristint poiz** – уволить с должности тракториста. **~tää traktoristiloint poiz** – выгнать из трактористов (ср. **lakata**).
jätö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – остаток.
jä|zen (sseenen, zeent, zenesse) XVI ***s.*** – **1)** член. **seegran ~zen** – член компании, общества; **2)** сустав.
jääh|tüä (tümää; ün, tüü; üin, tüi) II ***v.*** – остывать; охлаждаться.
jää (n, tä, hä) I ***s.*** – лёд.
jäähüt|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – охлаждать; остужать.
jäät|töjä (töimää; öin, tööi; öin, töi) V ***v.*** – замерзать; застывать.
jä|ä'ä (ämää; än, äp; in, i; ***kond.*** **– isizin)** II ***v.*** – **1)** [ill.] оставаться; **2) : ~ä'ä poiz** [eks.] – уволиться; уйти с работы. **~ä'ä inženerint poiz** – уволиться с должности инженера. **~ä'ä inženeriloint poiz** – уйти из инженеров; **3) : ~ä'ä meelee** – запоминаться.
jääüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – замораживать.
jüm|issä (izömmää; miizen, izöö; miizin, miiz) IX ***v.*** – гудеть.
jüm|miinä (miinän, inää, inää) V ***s.*** – гул.
jüm|määhüz (ähüksen, ähüüst, ähüksee) XII ***s.*** – гулкий удар [*звук*].
jümähüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – водить зá нос; надувать; обманывать. **siä ~it hänt kaheelsaa'al rublaal!** – ты его надул на двести рублей!
jür|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX ***v.*** – греметь; грохотать.
jürk|kä (än, kää, kää) VIII ***adj.*** – крут|ой (-ая, -ое). **~kä ranta** – крутой берег.
jür|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** – грохотание [*долгое*].

jür|ähtää (ähtämmää; räähän , ähtää; räähin, ähti) IV ***v.*** – прогреметь; прогрохотать; громыхнуть.
jür|ü (ün, rüüä, rüü) II ***s.*** – грохот.
jüt|issä (izömmää; tiizen, izöö; tiizin, tiiz) IX ***v.*** – продираться. **hää ~tiiz läpi metsän** – он продирался через лес.

K k.

-ka (-kä) ***partik.*** [*слитно*] – а также не ... ; не ... и ... **:** **elkää antaa hänellekä!** – не давайте и ему тоже! (ср. **kera I** , **-ki (-kki)**).
kaak|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – юго-восток; зюйд-ост.
kaa|taa (tamaa; 'an, taa; oin, toi) III ***v.*** – **1)** лить; **2)** разливать; проливать. **~taa poiz** – выливать.
kaatj|at (oin, oja, oihe) IV ***s. mon.*** – штаны.
kabja (n, a, a) IV ***s.*** – копыто.
kabjak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – копытн|ый (-ая, -ое). **~kahat elläävät** – копытные животные.
kabli (n, a, i) II ***s.*** – капля. **vihman ~t** – капли дождя.
kablik|kain (kaizen, aist, kaisse; *mon. nom.* – kaist) XIII [a)] ***s.*** – капелька.
kabluk|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – каблук.
ka|e (tteehen, eeht, tehesse) XVII **I *s.*** – бельмо. **häneel on ~e silmääz** – у него бельмо на глазу.
ka|e (tteehen, eeht, tehesse) XVII **II *adj.*** – завистлив|ый (-ая, -ое).
kaeh|tia (timmaa; in, tii, in, ti) II ***v.*** [part.] – завидовать. **~tiä mänässööst** – завидовать успеху.
kaemeel (en, t, ee) X ***s.*** – зависть.
kagla (n, a, a) IV ***s.*** – шея. **temmata ~st kiin** – схватить за шею (горло).
kaglakel|lo (on, loa, loo) II ***s.*** – колокольчик (*коровы, лошади, овцы и т. д.*).
kaglakkai ***adv.*** – обнявшись (ср. **kaglatükkee**).
kaglaluu (n, ta, hu) I ***s.*** – ключица.
kaglarät|ti (in, tiä, tii) II ***s.*** – шарф.
kaglatunni|t (loin, loja, loihe) II ***s. mon.*** – часы-кулон.
kaglatükkee ***adv.*** – в обнимку (ср. **kaglakkai**).
kaglut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – обнимать. **~ella toin-toist** – обниматься.
kagluttel|u (un, luua, luu) II ***s.*** **–** объятия.
kaglu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – воротник.
kagra (n, a, a) IV ***s.*** – овёс.
kagrahi|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***adj.*** – овсян|ый (-ая, -ое).
kaheezkümmenääz (kahennenkümmenännen, kahettakümmenättä, kahenteekümmenäntee) ***num.*** – двадцат|ый (-ая, -ое).
kaheezkümmenääz toi|n (zen, sta, see) ***num.*** – двадцать втор|ой (-ая, -ое).
kaheezsatta|iz (nnen, tta, ntee) ***num.*** – двухсот|ый (-ая, -ое).
kaheksa|az (nnen, tta, ntee) ***num.*** – восьм|ой (-ая, -ое).
kaheksaazkümmenääz (kaheksannenkümmenännen, kaheksattakümmenättä, kaheksanteekümmenäntee) ***num.*** – восьмидесят|ый (-ая, -ое).
kaheksaazkümmenääz enzimäi|n (zen, st, see) ***num.*** – восемьдесят перв|ый (-ая, -ое).
kaheksa|n (n, a, a) ***num.*** – восемь.
kaheksankümment (kaheksankümmenän, kaheksaakümment, kaheksaakümmenää) ***num.*** – восемьдесят.
kaheksantoist (kaheksantoist , kaheksaatoist, kaheksaatoist; *in.* – kaheksaaztoist) – *num.* – восемнадцать.
kaheksantoistkümmenä|äz (nnen, ttä, ntee) ***num.*** – восемнадцат|ый (-ая, -ое).
kahellai|n (zen, st, see) XIII [a)] ***adj.*** – двух сортов [*видов, типов и т.п.*]. **~n kraaska** – краска двух видов.
kaheltaa ***adv.*** – вдвоём.
kahenkahtee ***adv.*** – с глазу нá глаз; тет-а-тет.
ka|het (ksiin, ksia, ksii) ***num. mon.*** – двое.
kah|hiine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** – шорох; шуршанье.
kah|issa (izommaa; hiizen, izoo; hiizin, hiiz) IX ***v.*** – шуршать.
kahisse ***adv.*** – дважды.
kahle (hen, eht, hesse) XVI ***s.*** – цепь.
kahmola (n, a, a) V ***s.*** – пригоршня.
kahne (hen, eht, hesse) XVI ***adj.*** – чёрств|ый (-ая, -ое).
kahnet|tua (tummaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.*** – черстветь.
kah|u (un, huua, huu) II ***s.*** – морозец [*весенней ночью*].

kahutta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – скрипеть по снегу.
kaiho (n, a, a) II ***s.*** – **1)** беда; утрата; **2)** жалоба.
kaihoe|llaa (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII ***v.*** – стонать.
kaiho|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) XIV ***v.*** – жаловаться. **hää ~ojaa minnua vastaa** – он жалуется на меня.
kaiho|ta (omaa; on, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – жалеть; сожалеть. **~ta verehest** – сожалеть об ошибке.
kai|jje (tteehen, jjeeht, tehesse) XVII ***s.*** – перила.
kaijjen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – суживать. **~taa kulun** – сузить проход.
kaik (en, kea, kee; kiin) ***pron.*** – всё; все. **~ on tehtü** – всё сделано. **~ tiijjetää** – все знают. **~kea suuremp** – самый большой. **paremp ~kia** – лучше всех; лучший из всех (ср. **koko**).
kaikenlaajai|n (zen, st, see) ***pron.*** – всяк|ий (-ая, -ое); как|ой (-ая, -ое) угодно.
kaikii ***adv.*** – полностью [*о количестве*]; в полном составе (ср. **kaikkenee**).
kaikkea ***pain. pron.*** – сам|ый (-ая, -ое). **~ suuremp** – самый большой.
kaikkenee ***adv.*** – **1)** совсем; совершенно; абсолютно. **~ valkia** – совершенно белый; **2)** целиком; полностью (ср. **kaikii**).
kaik|kuua (umaa; un, kuu; uin, ui) II ***v.*** – отражаться.
kai|ku (jjun, kkuua, kkuu) II ***s.*** – эхо.
kaila (n, a, a) IV ***s.*** – подмышка, подмышечная впадина.
kaipael|la (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII ***v.*** – ныть; сетовать.
kai|ta (jjan, ttaa, ttaa) IV ***adj.*** – узк|ий (-ая, -ое).
kaitulaik|kuin (kuizen, uist, kuisee; *mon. nom.* – kuist) – XIII [b)] ***adj.*** – совсем узк|ий (-ая, -ое). **~kuin tee** – слишком узкая дорога.
kaiv|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III ***v.*** – копать.
kaivo (n, a, o) II ***s.*** – колодец.
kak|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI ***v.*** – гадить.
ka|ks (hen, hta, htee) ***num.*** – два.
kakskümment (kahenkümmenän, kahtakümment, kahteekümenää) ***num.*** – двадцать.
kakssattaa (kahensaan, kahtasattaa, kahteesattaa; *in.* – kaheezsaa'az) ***num.*** – двести.
kakstoist (kahentoist, kahtatoist, kahteetoist) ***num.*** – двенадцать.
kakstoistkümmenä|äz (nnen, ttä, ntee) ***num***. – двенадцат|ый (-ая, -ое).
kal|a (an, laa, laa) IV ***s.*** – рыба. **lähtiä ~laa** – пойти на рыбалку. **olla ~aaz** – быть на рыбалке. **palata ~ast** – вернуться с рыбалки.
kalanik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – рыбак.
kalanmarj|at (oin, oja, oihe) IV ***s. mon.*** – рыбья икра.
kalapüünni (n, ä, i) II ***s.*** – рыболовство.
kalas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – ловить рыбу.
kalastaj|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – рыболов.
kalastam|miin (miizen, iist, isee; *mon. nom.* – miist) XIII [b)] ***s.*** – рыбалка; рыбная ловля.
kallehu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – сокровище.
kalli|z (hen, ist, hesse) XVIII ***adj.*** – дорог|ой (-ая, -ое) [*в буквальном и переносном смысле*].
kan|a (an, naa, naa) IV ***s.*** – курица.
kananpoik|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [b)] ***s.*** – цыплёнок.
kanka|z (han, st, hasse) XVIII ***s.*** – ткань. **harzon~z** – марля. **piikko~z** – дерюга.
kannat|taa I (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – держать; удерживать; поддерживать (ср. **pitää**).
kannatt|aa II (i) [part.] – стóи|т (-ло) [*что-л. делать*]. **filmi ~i kattsoa** – фильм стоило посмотреть (ср. **maksaa**).
kan|nel (telen, neelt, telesse) XVI ***s.*** – кантеле.
kannenliina (n, a, a) IV ***s.*** – скатерть.
kannu (n, a, u) II ***s.*** – кувшин; бидон.
kan|ta (nan, taa, taa) IV ***s.*** – пятка.
kan|z (nen, tta, tee; siin) XI ***s.*** – **1)** стол. **istussa ~nen ääree** – садиться за стол. **istua ~nen ääreez** – сидеть за столом. **noissa ~nen äärest üllää** – вставать из-за стола; **2)** крышка; **3)** обложка; **4)** палуба.
ka|ota (ttoomaa; ttoon, tojaa; ttoizin, ttoiz) XII ***v.*** – исчезать; пропадать.
ka|pa (van, ppaa, ppaa) IV ***s.*** – рыба, вяленная на ветру (ср. **kuivakala**).
kapalut|taa (tamaa; an, taa; zin, si) IV ***v.*** – пеленать. **~taa lasta** – пеленать ребёнка.
kapar|taa (tammaa; ran, taa; zin, si) VII ***v.*** – **1)** валить; сваливать; **2)** свергать.
kapar|tua (tummaa; run, tuu; ruin, tui) II ***v.*** – **1)** падать; **2)** быть убитым (ср. **puota**, **tokkua**).
kapooiz! ***int.*** – пошли! айда!
kappale (hen, eht, hesse) XXI ***s.*** – кусок; отрывок. **tekstin ~** – кусок [отрывок] текста (ср. **pala**).

kapriizno|i (in, ita, isse; loin) VI ***adj.*** – капризн|ый (-ая, -ое) (ср. **greeza**).
kapus|ta (san, taa, taa) V ***s.*** – капуста. **~sanpää** – кочан. **~tapüttü** – бочка для квашения капусты. **~taunilintu** – бабочка-капустница.
karhu (n, a, u) II ***s.*** – медведь.
karkehu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – грубость.
karkia (n, a, a) VII ***adj.*** – груб|ый (-ая, -ое); жёстк|ий (-ая, -ое) [*человек*] (ср. **järriiä**).
karkiast ***adv***. – грубо. **läätä ~** – грубить.
kartit|tsa (san, tsaa, tsaa) V ***s.*** – горчица.
kar|ussi (ruusin, ussia, ussii) II ***s.*** **–** карась.
karva (n, a, a) IV ***s.*** – вóлос [*вообще*] (ср. **hiuz**).
karvahu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – горечь.
karva|z (han, st, hasse) XVIII ***adj.*** – горьк|ий (-ая, -ое).
kar|zaz (sahan, zast, sahasse) XVIII ***adj.*** – кос|ой (-ая, -ое). **~sahat silmät** – косые глаза. **looa ~sahan katson** – кинуть косой взгляд.
kas|se (tiin, setta, tiisse; tiiloin) XV ***s.*** – роса.
kas|sella (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII ***v.*** **–** обмакивать.
kas|sen (tmen, seent, tmee; tmiin) XIV ***s.*** – соус, подлива.
kas|taa (tamaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** **– 1)** макать; **2)** мочить.
katajai|n (zen, st, sse) XIII [a] ***adj.*** – можжевелов|ый (-ая, -ое).
kat|ata (kaamaa; kaan, kajaa; kaizin, kaiz) XI ***v.*** – **1)** ломать; **2)** рвать; **3)** разрубать; разрезать.
kat|e (tiin, etta, tiisse) XV ***s.*** – покрывало.
kat|eta (kiimaa; kiin, kiaa; kiizin, kiiz) XI ***v.*** – **1)** ломаться; **2)** обрываться.
katkai|ssa (zommaa; zen, soo; zin, si) VIII ***v.*** – **1)** переламывать; перерубать; **2)** выключать.
kat|koa (komaa; on, koo; oin, koi) III ***v.*** **–** сломать.
katonalu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – навес-сарай для дров.
kato|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – навес (ср. **lakanaluz**).
kat|taa (amaa; an, taa; oin, toi) III ***v.*** – покрывать [*сверху*]; накрывать (ср **päälistää**).
kat|taaja (taajan, ajaa, ajaa) VIII ***s.*** – можжевельник.
kat|to (on, toa, too) II ***s.*** – крыша.
kat|tso (son, tsoa, tsoo) II ***s.*** – взгляд.
kat|tsoa (tsomaa; son, tsoo; soin, tsoi) III ***v.*** – смотреть, глядеть.
ka|tu (un, ttuua, ttuu) II ***s.*** – улица [*в городе*]. **kulkia ~ttuua möö** – идти по улице (ср **uulittsa**).
kaunehu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – красота.
kauni|z (hen, st, hesse) XVIII ***adj.*** **–** красив|ый (-ая, -ое). **~z tüttöi** – красивая девушка.
kaup|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI ***v.*** – торговать.
kaup|pa (an, paa, paa) IV ***s.*** – торговля. **käüvvä ~paa** – торговать; вести торговлю. **~pasopimuz** – торговый договор.
kauppia|z (han, st, hasse; hiin) XVIII ***s.*** – торговец.
kauvvaa ***adv.*** – **1)** долго; **2)** давно.
kauvvaks ***adv.*** – надолго.
ka|zi (zin, ssiia, ssii) II ***s.*** – кошка. **emäin-~zi** – кошка [*самка*]. **issäin-~zi** – кот.
kazv|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III ***v.*** – расти.
kazvami|in (zen, ist, see; *mon.nom.*– ist) XIII [a] ***s.*** – рост [*длящийся процесс*]. **heinän ~in** – рост травы (ср **kazvu**).
kazvat|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – растить; выращивать.
kazvi (n, a, i) II ***s.*** – растение. **üksvoottiin ~** – однолетнее растение. **monivootiziin ~loin taimet** – саженцы многолетних растений.
kazvu (n, a, u) II ***s.*** – рост [*как факт*]. **teollizuen ~** – рост промышленности (ср **kazvamiin**).
keehu|a (maa; u; i) II ***v.*** – вариться.
keel (en, t, ee) X ***s.*** – **1)** язык. **ižoran ~** – ижорский язык. **vennääen ~** – русский язык; **2)** струна [*музыкального инструмента*].
keel|to (lon, toa, too) II ***s.*** – запрет.
keeltämätä! * ***san.*** – безусловно!
keeltähüm|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.*** – отказ.
keeltähü|ä (mmää; n, ü; in, i) II ***v.*** – отказываться.
keel|tää (tämää; län, tää; zin, si) VII ***v.*** – запрещать; отрицать. **verbilöin painuttammiizen ~tävä forma** – отрицательная форма спряжения глаголов.

---

* *II infinitiivin abessiivi* от **keeltää** (см. 19 урок).

kegla (n, a, a) IV ***s.*** **: laivan ~** – нос корабля.
kehittä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** – развиваться.
kehit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – развивать.
kehitö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – развитие.
keh|o (on, hooa, hoo) II ***s.*** – тело.
kehüks|et (iin, iä, ii) XI ***s. mon.*** –рамка.
kehü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** – рама.
keit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** **–** варить.
keittäjä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – повар.
kellari (n, a, i) II ***s.*** **–** подвал, погреб.
kello (n, a, o) II ***s.*** – колокол; колокольчик.
kelpoizu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – **1)** пригодность; **2)** право **: perimizen ~sse** – право наследования (ср. **oikehusse**).
keltai|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – жёлт|ый (-ая, -ое).
keltuai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** **–** желток [*яйца́*].
kel|vata (paamaa; paan, pajaa; paizin, paiz) XI ***v.*** – годиться, быть пригодным. **azut ~vataa tööhö** – инструменты пригодны для работы.
ke|n (nen, tä, he; ***mon. nom.*** **– t)** ***pron.*** **: ~n?** – кто? **ihmiin, ~n ...** – человек, который ...
kenikke (kenenikke, ketäikke, keheikke) ***pron.*** – кто-то; кто-нибудь.
kenkä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – туфля; ботинок.
kenle (kenenle, ketäle, kehele) ***pron.*** – кто-либо; кто бы то ни было.
kep|pi (in, piä, pii) II ***s.*** – палка.
kera I ***adv.*** – тоже; также (ср. **-ki**, **-kki**; **-ka**, **-kä**).
kera II ***postp.*** [gen.] – с (*кем-л., чем-л.*). **üssävän ~** – с другом.
ker|itä (kkiimää; kkiin, kiää; kkiizin, kkiiz) XI ***v.*** – успевать.
kerkiä (n, ä, ä) VII ***adj.*** – быстр|ый (-ая, -ое); бойк|ий (-ая, -ое), ловк|ий (-ая, -ое).
kerkiäkä|ssiin (sizen, ziist, sisee; siziin; ***mon.nom.*** **– ssiist)** XIII [a] ***adj.*** **: ~ssiin ihmiin** – человек с ловкими руками.
kerrallaa ***postp.*** [nom.] – по … [*дозировать*]: **vizata pala ~** – сбрасывать по куску (ср. **jokahizelle**).
kerran ***adv.*** – **1)** однажды; **2)** единожды; однократно.
kerro|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – этаж.
ker|ta (ran, taa, taa) IV ***s.*** – раз. **kolt ~taa viikkokauvveez** – три раза в неделю. **enz ~taa** – в следующий раз. **viime ~taa** – в прошлый раз.
ker|toa (tomaa; ron, too; roin, toi) III ***v.*** – рассказывать; пересказывать (ср. **jutella**, **keskussella**, **läätä**, **sannooa**).
kerve|z (hen, st, hesse) XVIII ***s.*** **–** топор.
ker|ä (än, rää, rää) VIII ***s.*** – клубок; шар.
keskeel I ***adv.*** – посредине (ср. **keskelle**).
keskeel II ***prep.*** [part.] – посреди (*где?*). **kanz oli ~ tuppaa** – стол был посреди комнаты (ср. **keskelle**).
keskelle I ***adv.*** – посредине (*куда?*); в середину (ср. **keskeel**).
keskelle II ***prep.*** [part.] – посреди (*куда?*). **kanz pantii ~ tuppaa** – стол поставили посреди комнаты (ср. **keskeel**).
keskelt ***postp.*** [gen.] – с середины. **aluttaa kirjan ~** – начать с середины книги.
keskihi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – средн|ий (-яя, -ее).
keskinäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – взаимн|ый (-ая, -ое).
keskus|sella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – разговаривать;. беседовать (ср. **jutella**, **kertoa**, **läätä**, **sannooa**).
keskustel|u (un, luua, luu) II ***s.*** – разговор; беседа.
kesku|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – середина; центр.
ket|rätä (träämää; trään, räjää; träizin, träiz) XI ***v.*** – кружить; ходить [бродить] вокруг (*туда-сюда*). **~rätä metsääz** – кружить пó лесу. **~rätä taloin ümpäriillä** – бродить вокруг дома.
ketterä (n, ä, ä) VIII ***adj.*** – юрк|ий (-ая, -ое).
kevehü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – лёгкость.
kev|ät (vääen, ättä, äesse; äiin) XX ***s.*** – весна. **~äeel** – весной [*время года*]. **~äeen** – весной [*сезон*].
kevüessi ***adv.*** **–** легко.
kev|üt (vüüvven, üttä, üesse; üiziin) XX ***adj.*** **–** лёгк|ий (-ая, -ое).
ke|zä (zän, ssää, ssää) VIII ***s.*** – лето. **~zääl** – летом [*время года*]. **~ssään** – летом [*сезон*].
-ki *(üks.)*, -kki (*mon.*) *partik.* [*слитно*] – а также ... ; и ... **: antakaa hänelleki!** – дайте и ему! **antakaa heillekki!** – дайте и им! (ср. **kera**, **-ka** (**-kä**)).
kih|hiine (inehen, ineeht, inehesse) XX ***s.*** – шипение. **maon ~hiine** – шипение змеи.

kih|issä (izömmää; hiizen, izöö; hiizin, hiiz) IX ***v.*** – шипеть.
kiin I ***adv.*** **: 1) uksi on ~** – дверь закрыта; **2) hää on ~** – он занят.
kiin II ***postp.*** [el.] – за (*что-л.*). **temmata hännäst ~** – схватить за хвост.
kiinnit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** [ill.] – приделывать; прикреплять. **~tää lukun ovvee** – приделать замок к двери.
kiire (hen, eht, hesse) XVI ***s.*** – спешка. **~heez** – в спешке; поспешно.
kiiree ***adv.*** – быстро. **~ vilkkaa** – поспешно.
kiirehelli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – срочн|ый (-ая, -ое); спешн|ый (-ая, -ое); неотложн|ый (-ая, -ое).
kiirehi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – тороплив|ый (-ая, -ое); поспешн|ый (-ая, -ое).
kiireh|tiä (timmää; in, tii; in, ti) II ***v.*** – торопиться; спешить.
kii|ski (zen, skiä, skee) IX ***s.*** – ёрш.
kii|ssa (zan, ssaa, ssaa) IV ***s.*** – спор.
kiit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – благодарить. **~än (~öz)!** – спасибо! **~än teitä!** – благодарю вас!
kii|tää (tämää; jjän, tää; zin, si) VII ***v.*** – мчаться. **lähtiä ~tämää** – помчаться; рвануться [*с места*].
kii|zellä (sselömmää; sseen, sselöö; sselin, sseli) VIII ***v.*** – летать.
kikkelmököliä ***adv.*** – кувырком.
kil|oi (oin, looja, oihe) III ***s.*** – козлёнок.
kilpikonna (n, a, a) VIII ***s.*** – черепаха.
kim|al (maalen, aalt, alesse) XVI ***s.*** – пчела.
kimal|lain (aizen, aist, aisee; ***mon. nom.*** **– laist)** XIII [a] ***s.*** – шмель.
kimal|le (tehen, leeht, tehesse) XXI ***s.*** – сверкание.
kimalpat|saz (tsahan, sast, tsahasse) XVIII ***s.*** – улей.
kimal|taa (tammaa; lan, taa; zin, si) VII ***v.*** – сверкать.
kipinö|jjä (imää; in, i; in, i) V ***v.*** – искриться.
kip|piinä (piinän, inää, inää) V ***s.*** – искра.
kip|piiä (piiän, iää, iää) VIII ***adj.*** – больн|ой (-ая, -ое). **~piiä vattsa** – больной желудок (ср. **lässiijä**, **lässiivä**).
ki|pu (vun, ppuua, ppuu) II ***s.*** – боль.
kirja (n, a, a) IV ***s.*** – книга.
kirjalli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – письменн|ый (-ая, -ое).
kirjallizu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – **1)** письменность; **2)** литература.
kirjav|a (an, aa, aa; iin) VIII ***adj.*** – пёстр|ый (-ая, -ое); пег|ий (-ая, -ое).
kirje (hen, eht, hesse) XVI ***s.*** – письмо.
kirjut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – писать.
kirk|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – ярк|ий (-ая, -ое).
kirk|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – церковь.
kirpiä (n, ä, ä) VIII ***adj.*** – остр|ый (-ая, -ое): **~ maku** – острый вкус.
kir|re (tteehen, reeht, tehesse) XVI ***s.*** – северо-восток; норд-ост.
ki|skoa (skomaa; zon, skoo; zoin, skoi) III ***v.*** – тащить; тянуть.
kiuk|kaa (kaan, aata, aasse; koin) VI ***s.*** – печь (ср. **kiuvvaz**).
kiusaaja (n, a, a) VIII ***s.*** – мучитель.
kiu|vvaz (kkaahan, vvast, kahasse; kahiin) XIX ***s.*** – печь-каменка [*в бане*] (ср. **kiukkaa**).
kiu|za (zan, saa, saa) IV ***s.*** – **1)** неприятность; **2)** му́ка.
kiuzan|tua (tummaa; nun, tuu; nuin, tui) II ***v.*** – мучиться; изводиться.
kiu|zata (saamaa; saan, sajaa; saizin, saiz) XI ***v.*** – мучить; изводить.
kiuzut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – дразнить.
kiv|i (en, viia, vee) IX ***s.*** – камень.
kiv|ikko (viikon, ikkoa, ikkkoo) II ***s.*** –**1)** каменистая почва; **2)** груда камней.
kiv|viin (izen, iist, isee; ***mon, nom.*** **– viist)** XIII [b] ***adj.*** – каменн|ый (-ая, -ое).
ko|e (kkeehen, eeht, kehesse) XVII ***s.*** – опыт; проба.
koh|ata (taamaa; taan, tajaa; taizin, taiz) XI ***v.*** – встречать.
kohta|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV ***v.*** – встречаться.
kohtahu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – встреча.
kohtuenmunkai|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – справедлив|ый (-ая, -ое).
kohtulli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – **1)** умеренн|ый (-ая, -ое); **2)** приемлем|ый (-ая, -ое).
kohtu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – **1)** умеренность; чувство меры; **2)** справедливость.
koi (n, ta, he) I ***s.*** – моль.
koira (n, a, a) VIII ***s.*** – собака. **emäin-~** – сука. **issäin-~** – кобель.
koivis|so (on, soa, soo) II ***s.*** – березняк.
koivu (n, a, u) II ***s.*** – берёза. **riippa~** – плакучая берёза.

kok|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI ***v.*** – ударить; стукнуть (ср. **löövvä**).
kokehi|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII ***v.*** – пробовать.
koko I ***pain. pron.*** **: ~ ...** – в|есь (-сего, -сю, -сё, -се) ... **miä oon jo ~ kirjan lukkeent** – я уже прочёл всю книгу (ср. **kaik**).
ko|ko II (on, kkooa, kkoo; ***in.*** **– o'oz)** II ***s.*** – размер.
kokonai|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – цел|ый (-ая, -ое) [*весь*].
kokonaisseen[1] ***adv.*** – целиком.
kolma|az (nnen, tta, ntee) ***num.*** – трет|ий (-ья, -ье).
kolmaazkümmenääz (kolmannenkümmenännen, kolmattakümmenättä, kolmanteekümmenäntee) ***num.*** – тридцат|ый (-ая, -ое).
kolmaazkümmenääz kolma|az (nnen, tta, ntee) ***num.*** – тридцать трет|ий (-ья, -ье).
kolmaazsatta|iz (nnen, tta, ntee) ***num.*** – трёхсот|ый (-ая, -ое).
kolmanne|ez (ksen, est, ksesse) ***num.*** – треть.
kolmeltaa ***adv.*** – втроём.
kol|t (men, mea, mmee) ***num.*** – три.
koltkümment (kolmenkümmenän, kolmeakümment, kolmeekümenää) ***num.*** – тридцать.
koltsattaa (kolmensaan, kolmeasattaa, kolmeesattaa; ***in.*** **– kolmeezsaa'az)** ***num.*** – триста.
koltsattaa kolmaazkümmenääz kolma|az (nnen, tta, ntee) ***num.*** – триста тридцать трет|ий (-ья, -ье).
kolttoist (kolmentoist, kolmeatoist, kolmeetoist) ***num.*** – тринадцать.
kolttoistkümmenä|äz (nnen, tta, ntee) ***num.*** – тринадцат|ый (-ая, -ое).
konna (n, a, a) VIII ***s.*** – лягушка.
konz? ***adv.*** – когда?
konz ..., konz ... ***k.*** – то …, то ...
konzikke ***adv.*** – когда-нибудь.
konzka ***adv.*** **: ei ~** – никогда. **hää ei kuuli sitä ~** – он этого никогда не слышал.
konzle ***adv.*** – когда-то; когда-либо.
koolema (n, a, a) VIII ***s.*** – смерть.
koolet|taa (tammaa; an, taa; in, ti) VIII ***v.*** – умерщвлять; морить.
koo|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII ***v.*** – умирать.
koolt ***pain. partits.*** – мёртв|ый (-ая, -ое); умерш|ий (-ая, -ее).
koop|pa (an, paa, paa) IV ***s.*** – яма.
koori (n, a, i) II ***s.*** – кора.
koorma (n, a, a) VIII ***s.*** – **1)** воз. **veejjä ~n pääl** – везти на возу; **2)** груз; поклажа.
ko|ota (kkoomaa; kkoon, kojaa; kkoizin, kkoiz) XII ***v.*** – собирать; убирать. **~ota marjoja** – собирать ягоды. **~ota tiijjot** – собрать сведения. **~ota moottorin** – собрать мотор. **~ota viljaa aittoihe** – убирать зерно в амбары. **~ota voiman** – собраться с силами. **~ota ittsee** – сосредоточиться. **~ota vootteehen** – убрать постель. **~ota vooeeht** – убирать постель. **~ottu teokset** – собрание сочинений.
kop|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI ***v.*** – хватать (ср. **temmata**).
kop|uttaa (uttammaa; puutan, uttaa; puutin, utti) IV ***v.*** – стучать.
korkehu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – высота.
korkia (n, a, a) VII ***adj.*** – высок|ий (-ая, -ое).
korkiaal ***adv.*** – высоко [*где?*]. **lentää ~** – лететь высоко.
korkialle ***adv.*** – высоко [*куда?*]. **noissa ~** – подняться высоко.
korkialt ***adv.*** – с высоты. **puota ~** – упасть с высоты.
korp|pi (in, pia, pii) II ***s.*** – ворон.
korva (n, a, a) VIII ***s.*** – **1)** ухо; **2)** ручка.
ko|skia (skomaa; zen, skoo; zin, ski) VI ***v.*** – трогать.
kossehu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – **1)** сырость; влажность; **2)** влага.
kossia (n, a, a) VII ***adj.*** – сыр|ой (-ая, -ое) (ср. **märkä**).
kos|so (on, soa, soo) II ***s.*** – месть.
kossonhaluhi|in (zen, ist, see; ***mon. nom.*** **– ist)** XIII [a] ***adj.*** – мстительн|ый (-ая, -ое).
kos|taa (tamaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – мстить.
kostaja (n, a, a) VIII ***s.*** – мститель.
ko|ti (in, ttiia, ttii) II ***s.*** – дом (*жилой*) (ср. **taloi**).
kotont ***adv.*** – и́з дому. **hää poistui ~** – он ушёл и́з дому.
kottii ***adv.*** – домой. **hää männöö ~** – он идёт домой.
kottoon ***adv.*** – до́ма. **hää on ~** – он дома.

---

[1] *Essiivi* от **kokonain**.

kov|a (an, vaa, vaa) VIII ***adj.*** – **1)** твёрд|ый (-ая, -ое); жёстк|ий (-ая, -ое); **2)** суров|ый (-ая, -ое); **3)** громк|ий (-ая, -ое). **~a ään** – громкий голос.
kovvaa ***adv.*** – **1)** сурово; твёрдо; **2)** громко.
kraap|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin,paiz) XI ***v.*** – сдирать. **hää ~paiz ihon** – он содрал кожу.
kraa|ska (zan, skaa, skaa) IV ***s.*** – краска.
kraa|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI ***v.*** – красить.
krandošši (n, a, i) II ***s.*** – карандаш.
krap|issa (izommaa; piizen, izoo; piizin, piiz) IX ***v.*** **I** – **1)** глодать; **2)** грызть.
krap|issa (izommaa; piizen, izoo; piizin, piiz) IX ***v.*** **II** – **1)** потрескивать; **2)** хрустеть.
krap|piine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** – **1)** потрескивание; **2)** хруст.
kra|pu (vun, ppuua, puu) II ***s.*** – **1)** рак; **2)** краб.
kra|vuta (ppuumaa; ppuun, pujaa; ppuizin) XI ***v.*** – залезать; карабкаться. **~vuta ülöz** – влезать; вскарабкиваться.
krimpe (hen, eht, hesse) XVI ***s.*** **–** пескарь.
kränt|tsi (sin, tsiä, tsii) II ***adj.*** – непослушн|ый (-ая, -ое); непокорн|ый (-ая, -ое) (ср. **ülpiä**).
ku ***k.*** – **1)** когда; как **:** **~ miä tulin** – когда я пришёл. **heti ~ …** – сразу же как …; лишь только … **sill aikkaa, ~ ...** – в то время, как …; **2)** потому что; так как (ср. **siks etti**); **3)** пока. **siihe nasse, ~ …** – [до тех пор,] пока … **siks ~ …** – [до тех пор,] пока не …
kui ***k.*** – **1)** если. **~ voin, siiz tüen** – если смогу, то приду; **2)** чем **:** **se koti on suuremp, ~ too** – этот дом больше, чем тот.
kuilu (n, a, u) II ***s.*** – прóпасть.
kui paljo? ***adv.*** – сколько?
kuiva (n, a, a) VIII ***adj.*** – сух|ой (-ая, -ое).
kuiv|aa (aan, aata, aasse; oin) VI ***adj.*** – сушён|ый (-ая, -ое).
kuivahu|z (ksen, st, ksee) XII ***s.*** – **1)** сушка; высушивание; **2)** вытирание насухо.
kuivakal|a (an, laa, laa) IV ***s.*** – рыба, вяленная на солнце.
kuiva|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – вытирать насухо.
kuivat|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – **1)** сушить; **2)** вялить.
kuivat|tu (un, tua, tuu; tuin) ***partits.*** – сушён|ый (-ая, -ое); вялен|ый (-ая, -ое).
kuivu|a (maa; n. u; in, i) II ***v.*** – сохнуть.
kuivuhu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – **1)** сухость; **2)** засуха.
kui|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI ***v.*** – шептать.
kui|ze (skehen, zeeht, skehesse) XVI ***s.*** – шёпот.
ku|ka (kan; kkaa, hu; *in.* – ss) ***pron., s.*** **:** **~ka?** – как|ой (-ая, -ое)?; котор|ый (-ая, -ое) из нескольких? (ср. **kumpa**).
kukaikke (kukanikke, kukkaaikke, kuhuikke; *in.* – kussikke) ***pron.*** – как|ой (-ая, -ое)-то; как|ой (-ая, -ое)-нибудь.
kukale (kukanle, kukkaale, kuhule; *in.* – kussle) ***pron.*** – как|ой (-ая, -ое)-либо.
kuk|ka I (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – цветок. **olla ~aaz** – цвести. **puheta ~kaa** – расцветать; зацветать.
k|ukka II (enenkä, että, ehekä) ***pron.*** **:** **ei ~ukka** – никто. **~ukka ei taho** – никто не хочет. **~että eijoo** – никого нет. **elä anna ~ellekä!** – никому не давай!
kuk|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – петух.
kul|akka (laakan, akkaa, akkaa) V ***s.*** – кулак. **löövvä ~akaal kantee** – стукнуть кулаком пó столу. **hää puristi kättä ~akkaa** – он сжал руку в кулак.
kul|kia (komaa; en, koo; in, ki) VI ***v.*** – двигаться. **~kia kattuua möö** – идти [ехать] по улице. **hää läksi ~komaa** – он пошёл пройтись.
kul|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – **1)** движение; **2)** проход; проезд.
kul|luua (umaa; luu; ui) II ***v.*** – пройти; израходоваться. **~ui monniia voossiia** – прошли многие годы.
kul|ta (lan, taa, taa) VIII ***s.*** – золото.
kultai|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – золот|ой (-ая, -ое).
kummar|a (an, aa, aa; oin) V ***adj.*** – согнут|ый (-ая, -ое); склонённ|ый (-ая, -ое).
kummarro|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – поклон.
kummar|taa (tammaa; ran, taa; zin, si) VII ***v.*** – наклоняться.
kummarta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – кланяться.
kummi (n, a, i) II ***s.*** **–** кум; кумá.
kummipoi|ka (jjan, kkaa, kkaa) VIII ***s.*** **–** крестник.
kummise|tä (än, ttaä, ttää) VIII ***s.*** **–** крёстный.
kummitä|ti (in, ttiiä, ttii) II ***s.*** **–** крёстная.
kummitü|är (ttäären, äärt, täresse) XVII ***s.*** **–** крестница.
kum|pa (man, paa, paa; piin) ***pron.*** **:** **~pa?** – котор|ый (-ая, -ое) из двух? (ср. **kuka**).

kunnia (n, ta, sse) VI ***s.*** – честь.
kunniut|taa (tamaa; an, taa; zin, si) IV ***v.*** – уважать.
kunniutu|z (ksen, ust, ksee) XIII ***s.*** – уважение.
kur|a (an, raa, raa) VIII ***adj.*** – лев|ый (-ая, -ое). **~a käzi** – левая рука.
kuraal ***adv.*** – налево; слева (*где?*). **miun koti on ~** – мой дом – слева (ср. **kuralle**).
kuralle ***adv.*** – налево; влево (*куда?*). **kääntüa ~** – свернуть налево (ср. **kuraal**, **kuralt**).
kuralt ***adv.*** – слева (*откуда?*). **ilmetä ~** – появиться слева (ср. **kuraal**, **kuralle**).
kuremmaal ***adv.*** – левее (*где?*). **külä on ~** – деревня – левее (ср. **kuremmalle**).
kuremmalle ***adv.*** – левее (*куда?*). **käännü ~ !** – сверни левее! (ср. **kuremmaal**).
kur|ki (en, kia, kee) IX ***s.*** – журавль.
kurk|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – горло.
kussanokseel ***postp.*** [gen.] – **1)** за счёт [*кого-л.*]; **2) : pilahilla üssävän ~** – подшутить над другом.
kussanoks|et (iin, ia, isse) XII ***s. mon.*** – расходы.
ku|ttooa (tomaa; on, ttoo; oin, toi) III ***v.*** – вязать. **~ttooa kaglarätin** – связать шарф.
kut|tsu (sun, tsua, tsuu) II ***s.*** – приглашение.
kut|tsua (tsumaa; sun, tsuu; suin, tsui) II ***v.*** – звать; приглашать. **~tsua küllää** – пригласить в гости.
kuu (n, ta, hu) I ***s.*** – **1)** месяц [*календарный*]. **enz ~ta** – в будущем месяце. **tääz ~z** – в этом месяце. **viime ~ta** – в прошлом месяце; **2)** месяц; луна. **~valo** – лунный свет.
kuukau|z (vven, tta, ttee) XI ***s.*** – месяц [*промежуток времени*]. **~z** – целый месяц; месяц напролёт. **kaks kertaa ~vveez** – два раза в месяц.
kuu|lla (lomaa; en, lloo, lin, li) VIII ***v.*** – слышать.
kuullut|oz (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – объявление.
kuullut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – объявлять.
kuulo (n, a, o) II ***s.*** – слух.
kuulu|a (maa; n, u; in, i) II ***v.*** – слышаться. **mittää ei ~** – ничего не слышно.
kuului|za (zan, saa, saa; siin) VIII ***adj.*** – известн|ый (-ая, -ое); знаменит|ый (-ая, -ое).
kuulumi|in (zen, ist, see) XIII [b] ***s.*** – слышимость.
kuulus|sella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – спрашивать; опрашивать; проводить опрос (ср. **küssüüä**, **küzütella**).
kuulus|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – осведомляться.
kuulut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.* : ~taa kirkooz** – оглашать в церкви.
kuuluva (n, a, a) VIII ***adj.*** – слышн|ый (-ая, -ое); слышим|ый (-ая, -ое).
kuuma (n, a, a) VIII ***adj.*** – **1)** горяч|ий (-ая, -ее); **2)** жарк|ий (-ая, -ое). **on ~** – жарко.
kuumat|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – **1)** разгорячить; **2)** "гореть" **: käet ~etaa** – руки горят.
kuumen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VIII ***v.*** – греть; нагревать; согревать.
kuume|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni; *kond.* – nissiizin) X ***v.*** – греться; нагреваться; согреваться.
kuumu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** **–** жара.
kuun|nella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII ***v.*** – слушать.
kuurit|tsa (san, tsaa, tsaa) V ***s.*** – стропила.
kuuvve|ez (nnen, tta, ntee) ***num.*** – шест|ой (-ая, -ое).
kuuvveezkümmenääz (kuuvvennenkümmenännen, kuuvvettakümmenättä, kuuvventeekümmenäntee) ***num.*** – шестидесят|ый (-ая, -ое).
kuuvveezkümmenääz kuuvve|ez (nnen, tta, ntee) ***num.*** – шестьдесят шест|ой (-ая, -ое).
kuuvveezsatta|iz (nnen, tta, ntee) ***num.*** – шестисот|ый (-ая, -ое).
kuu|z I (vven, tta, ttee; *in.* – vveez) ***num.*** – шесть.
kuu|z II (zen, sta, see) X ***s.*** – ель; ёлка.
kuu|zan (samen, zaant, samee) XIV ***s.*** – жимолость.
kuuzik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – ельник.
kuuzkümment (kuuvvenkümmenän, kuuttakümment, kuutteekümmenää) ***num.*** – шестьдесят.
kuuzsattaa (kuuvvensaan, kuuttasattaa, kuutteesattaa; *in.* – kuuvveezsaa'az) ***num.*** – шестьсот.
kuuzsattaa kuuvveezkümmenääz kolma|az (nnen, ttä, ntee) ***num.*** – шестьсот шестьдесят трет|ий (-ья, -ье).
kuuztoist (kuuvventoist, kuuttatoist, kuutteetoist) ***num.*** – шестнадцать.
kuuztoistkümmenä|äz (nnen, ttä, ntee) ***num.*** – шестнадцат|ый (-ая, -ое).
käh|heerä (heerän, erää, erää; eröin) V ***adj.*** – кудряв|ый (-ая, -ое).
käh|hiine (inehen, ineeht, inehesse) XX ***s.*** – хрип; хрипение.
käh|hiiä (hiiän, iää, iää) VIII ***adj.*** – хрипл|ый (-ая, -ое).
käh|issä (izömmää; hiizen, izöö; hiizin, hiiz) IX ***v.*** – хрипеть.
kähnä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI ***v.*** – **1)** мешкать; медлить; **2)** копаться **: miks siä ~ät?** – что ты копаешься?
käk|ättää (ättämmää; käätän, ättää; käätin, ätti) IV ***v.*** – хохотать.

käk|öi (öin, kööjä, öihe) III ***s.*** – кукушка. **~öi kukkuu** – кукушка кукует.
kälvähü|ä (mmää; n, ü; in, i) II ***v.*** – сохнуть. **püükki ~i** – бельё высохло.
kälvä|tä (ämää, jää; iz) XI ***v.*** **:** **päivüt ~jää viljaa** – солнце пересушивает зерно.
käl|ü (ün, lüüa, lüü) II ***s.*** – невестка [*жена брата*].
kämme|l (len, elt, lesse) XVI ***s.*** – ладонь.
käm|määrä (määrän, ärää, ärää) V ***s.*** – кочка **:** **~määrä niitüül** – кочка на лугу (ср. **mätäz**).
kämärik|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – кочковат|ый (-ая, -ое). **~äz niittü** – кочковатый луг.
käp|päälä (päälän, älää, älää) VIII ***s.*** – лапа.
kärk|kä (än, kää, kää) VIII ***s.*** **: 1) kuuzen ~kä** – еловая шишка; **2) marja~kä** – кисть [гроздь] ягод.
kärk|küä (kümää; ün, küü; üin; küi) II ***v.*** – добиваться. **miä tahon ~küa hänelt totta** – я хочу добиться от него правды.
kärnä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – струп; корка; болячка.
kärnäkonna (n, a, a) VIII ***s.*** – жаба.
kärnäk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – покрыт|ый (-ая, -ое) болячками; шелудив|ый (-ая, -ое).
kärp|pä (än, pää, pää) VIII ***s.*** – горностай.
kär|päin (päizen, väist, päisee; *mon. nom.* – päist) XIII [b] ***s.*** – муха. **~päizen opokka** – гриб-мухомор.
kärri|t (löin, löjä, löihe) II ***s. mon.*** – телега; повозка.
kärt|tüä (tümää; ün, tüü; üin, tüi) II ***v.*** – обжигаться.
kärtüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – обжигать; опаливать. **~tää sikkaa** – опаливать свинью.
kärzik|äz (kähän; äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – 1) с хоботом; хоботн|ый (-ая, -ое). **~kähät elläävät** – хоботные животные; **2)** с носиком **:** **~kähät astiat** – посуда с носиком.
kär|zä (zän, sää, sää) VIII ***s.*** – **1)** хобот. **norzun ~zä** –хобот слона; **2)** рыло. **siän ~zä** – рыло [пятачок] свиньи; **3)** носик. **tšainikan ~zä** – носик чайника.
käräh|tää (tämää; tää; ti) IV ***v.*** **: 1) küünelet ~ettii silmii** – слёзы навернулись на глаза; **2) viina ~ti päähä** – водка ударила в голову.
kärätškä (n, ä, ä) VIII ***adj.*** **: ~ heppoin** – норовистая лошадь.
kär|ätä (räämää; rään, äjää; räizin, räiz) XI ***v.*** – возить (*на чём-л.*) (ср. **veejjä**).
kä|skiä (skömää; zen, sköö, zin, ski) VI ***v.*** – велеть, приказывать.
kä|skü (zün, sküä, sküü) II ***s.*** – приказ.
kä|ssiine (zinehen, zineeht; zinehesse) XXI ***s.*** – перчатка.
kä|ssiitüz (zitüksen, zitüüst, zitüksee) XIII ***s.*** – представление; понимание.
kässiitüzkü|kü (vvün, kküüä, kküü) II ***s.*** – сообразительность; понятливость.
kässiitüzkükühi|in (zen, ist, see; *mon. nom.* – ist) XIII [b] ***adj.*** – сообразительн|ый (-ая, -ое); понятлив|ый (-ая, -ое).
kät|kiä (kömää; en, köö; in, ki) VI ***v.*** – прятать.
kät|üt (küen, üttä, küesse; küiziin) XX ***s.*** – колыбель.
kä|zi (en, ttä, ttee; ssiin) XI ***s.*** – рука; кисть руки (ср. **käzivarz**).
käzikoukuuz *adv.* **: kulkia hänen kera ~** – идти с ним под руку.
käzikääntiiz *adv.* – мигом.
käzikünkäst *adv.* **: ottaa hänt ~** – взять [брать] её под руку.
käzipuu (n, ta, hu) I ***s.*** – перила.
käzit|ellä (telömää; teen, tellöö, telin, teli) VIII ***v.*** – трогать; дотрагиваться, притрагиваться (ср. **koskia**).
kä|zittää (zittämmää; ssiitän, zittää; ssiitin, zitti) IV ***v.*** – понимать; соображать; схватывать. **hää ~zitti assiian üttiimen** – он ухватил суть дела (ср. **arvata**, **ümmärtää**).
käzitükkee *adv.* – рука в руке **:** **joossa ~** – бежать, держась за руки.
käzivar|z (ren, tta, tee) XI ***s.*** – рука [от пальцев до плеча] (ср. **käzi**).
kääk|ätä (käämää; kään, äjää; käizin, käiz) XI ***v.*** – задерживаться. **hää ~käiz mataal** – он задержался в пути.
käämü (n, ä, ü) II ***s.*** – катушка; бобина.
kään|ne (tiin, nettä, tiisse) XV ***s.* – 1)** изгиб; **2) : käzi~ne** – взмах руки; всплеск руки.
käännö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – поворот.
kääntii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XVIII ***v.*** – поворачиваться, оборачиваться.
kään|tää (tämää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** – **1)** поворачивать (*что-л.*). **~tää ohjaimen** – повернуть руль (ср. **kääntüä**); **2) : ~tää käet** – взмахнуть руками; всплеснуть руками.
kään|tüä (tümää; nün, tüü; nüin; tüi) II ***v.*** – поворачивать. **~tüä oikialle** – повернуть направо (ср. **kääntää**).
kääppähü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – кража (ср. **varassoz**, **varkahusse**).
kääp|ätä (päämää; pään, äjää; päizin, paiz) XI ***v.*** – красть (ср. **varastaa**).
käärihü|ssä (ümä; ün, jjää; izin, iz) XIV ***v.*** – закутываться. **~ssä adjalaa** – закутаться в одеяло.

kääri|ä (mää; n, i; n, -) II ***v.*** – **1)** завёртывать; закутывать. **~ä lapsin adjalaa** – завернуть ребёнка в одеяло; **2)** свёртывать; сматывать. **~ä maton** – свернуть ковёр. **~ä lankat kerälle** – смотать нитки в клубок.
käär|siä (simää; zin, sii; zin, si) II ***v.*** – страдать; мучиться.
käärzimü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** – страдание; мучение.
käärö (n, ä, ö) II ***s.*** – свёрток, узелок.
käären|ä (än, ää, ää; öin) IV ***s.*** – гриб-трутовик.
käük|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – **1)** ходьба; **2)** походка.
käüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – пользоваться; использовать. **~tää haarukkaa** – пользоваться вилкой.
käüvve|llä (lömmää; en, löö; lin, li) VIII ***v.*** – гулять.
käüvvelü (n, ä, ü) II ***s.*** – прогулка.
kä|üvvä (ümää; ün, üp; in, i) I ***v.*** – **1)** ходить [in.]. **~üvvä linnaaz** – ходить в город; **2)** бродить [*о напитках*]. **olut ~üp** – пиво бродит; **3)** приниматься [II inf. ill.]. **hää ~i küzüttelömää** – он принялся расспрашивать; **4) : ~üvvä kattsomaaz** – навещать.
köh|hiä (imää; in, hii; in, i) II ***v.*** – кашлять.
köhmöläi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – неуклюж|ий (-ая, -ее).
köh|ä (än, hää, hää) VIII ***s.*** – кашель.
köhähtä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** – закашляться.
köh|ähtää (ähtämmää; häähän, ähtää; häähin, ähti) IV ***v.*** – кашлянуть.
köüh|tüä (tümää; ün, tüü; üin, tüi) II ***v.*** – беднеть; разоряться.
köüh|ä (än, ää, ää) VIII ***adj.*** – бедн|ый (-ая, -ое). **~ükkain!** – бедненький!
köühükkäizeest *adv.* – бедно. **~ ellää** – бедно жить.
köühü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** – бедность.
köühüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – разорять.
köü|z (vven, ttä, ttee; ssiin) XI ***s.*** – канат; трос.
kü|etä (kenömmää; kkeenen, kenöö; kkeenin, kkeeni; *kond.* – kenissiizin) X ***v.*** [II inf. ill.] – быть способным (*на что-л.*), быть в состоянии; справляться. **~kkeenet siä tekömää tämän?** – ты справишься с этим?
kühküläi|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – лесной голубь; горлица.
kükenöv|ä (än, vää, vää) VIII ***adj.*** [ill.] – способн|ый (-ая, -ое) [*на что-л.*]. **hää on ~ä sitä tekömää** – он способен это сделать (ср. **küvvükäz**).
küker|tää (tämmää; rän, tää; zin, si) VII ***v.*** – сидеть на корточках.
kük|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II ***v.*** – ожидать [*впустую*].
kükküizillää *adv.* – на корточках.
kük|ähtää (ähtämmää; käähän, ähtää; käähin, ähti) IV ***v.*** – присесть на корточки.
kü|kü (vvün, kküüä, kküü) II ***s.*** – способность; талант.
küküstä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** – приседать.
kül *adv.* – непременно. **Siä tüet? – ~!** Ты придёшь? – Да, точно [непременно]!
küleez *postp.* [gen.] – рядом с [*где?*]. **hää istuu miun ~** – он сидит рядом со мной! (ср. **külkee**, **liki**).
külitellee *adv.* – вдоволь. **rookkaa meil on ~** – пищи у нас вдоволь.
külittee *adv.* : vene männöö ~ – лодку заносит.
külkee *postp.* [gen.] – рядом с [*куда?*]; вплотную к. **istuu miun ~!** – сядь рядом со мной! (ср. **küleez**, **liki**).
kül|ki (en, kiä, kee) IX ***s.*** – бок.
külkiluu (n, ta, hu) I ***s.*** – ребро.
külkimiittaa *adv.* – бок о́ бок.
küllähi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – сыт|ый (-ая, -ое).
küllää *adv.* – в гости. **kuttsua ~** – пригласить в гости.
külläässt *adv.* – достаточно; довольно.
küllü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** – **1)** сытость. **~en tunne** – чувство сытости; **2)** достаток. **ellää ~eez** – жить в достатке.
küllüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** [part.] – надоедать. **vihma ~ti kaikkia** – дождь всем надоел.
külmet|tüä (tümmää; ün, tüü; üin, tüi) II ***v.*** – простужаться.
külmenöm|miin (miizen, iist, isee; *mon.nom.*– miist) XIII [b] ***s.*** – похолодание.
külme|tä (nömmää; nen, nöö; nin, ni; *kond.* – nissiizin) X ***v.*** – 1) холодать. **ilmat ~tää** – погода холодает; 2) холодеть. **käet ~niit** – руки похолодели.
külmis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** – мёрзнуть.
külmä (n, ä, ä) VIII **I *s.*** – холод. **öö~** – ночной холод. **miul on ~** – мне холодно.
külmä (n, ä, ä) VIII **II *adj.*** – холодн|ый (-ая, -ое). **~t ilmat** – холодная погода.

külmäk|käin (käizen, äist, käisee; *mon. nom.* – käist) XIII [a] ***adj.*** – холодноват|ый (-ая, -ое); довольно холодн|ый (-ая, -ое).
külmäs|süttää (süttämää; ütän, süttää; ütin, sütti) IV ***v.*** – простужать; застуживать. **~süttää kurkkua** – застудить горло.
külmäs|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** – знобить. **minnua ~tää** – меня знобит.
külpii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII ***v.*** – **1)** мыться в бане; **2)** купаться (ср. **pessiissä**).
kül|piä (pömää; ven, pöö; vin, pi) VI ***v.*** – принимать ванну.
kül|pü (vün, püä, püü) II ***s.*** – купание; мытьё.
külvet|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** купать; **2)** пáрить в бане.
külv|ää (ämää; än, ää; in, i) IV ***v.*** – сеять.
külvö (n, ä, ö) II ***s.*** – сев; посев.
kül|ä (än, lää, lää) VIII ***s.*** – село; деревня.
külääz ***adv.*** – в гостях.
kül|ü (ün, lüüä, lüü) II ***s.*** – баня [*русская*].
kümmen (än, t, ää) ***num.*** – десять.
kümmenä|äz (nnen, ttä, ntee) ***num.*** – десят|ый (-ая, -ое).
künnü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** – порог.
küntelüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – царапать [*когтями, ногтями*].
küntteli (n, ä, i) II ***s.*** – свеча.
kün|tää (tämää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** – пахать. **~tää peltoa** – вспахивать поле.
kün|tö (nön, töä, töö) II ***s.*** – пахота; вспашка [*процесс*].
küntümaa (n, ta, ha) I ***s.*** – пахотная земля; запашка.
kün|z (nen, tta, tee; siin) XI ***s.*** – ноготь; коготь.
künzpää (n, tä, hä) I ***s.*** – локоть.
künzvar|z (ren, tta, tee; siin) XI ***s.*** – предплечье.
küpsi (n, ä, i) II ***adj.*** – **1)** зрел|ый (-ая, -ое). **~ heelmä** – зрелый плод; **2)** вспыльчив|ый (-ая, -ое). **~ meez** – вспыльчивый мужчина.
küpsü|ä (mää; n, ü; in, i) II ***v.*** – зреть; созревать.
kür|pä (vän, pää, pää) VIII ***s.*** – половой член.
kü|ssüümüz (zümüksen, zümüüst, zümüksee) XII ***s.*** – вопрос.
kü|ssüüä (zümää; zün, ssüü; züin, süi) II ***v.*** – **1)** просить; **2)** спрашивать; **3) : ~ssüüä Jumalaa** – молиться; молить Бога (ср. **mankua**).
kütkim|et (iin, iä, ii) XIV ***s. mon.* : paijjan ~et** – пуговицы на рубашке. **paa paijjaan ~et kiin!** – застегни пуговицы на рубашке! (ср. **nappi**).
küt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.* : ~tää mettsää** – выжигать лес [*под пашню*].
küt|tööjä (öimää; öin, tõõi; õin, õi) V ***v.*** – тлеть. **süet ~öjää** – угли тлеют.
kü|tü (vvün, ttüüä, ttüü) II ***s.*** – деверь [*брат мужа*].
küvvük|äz (kähän; äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – способн|ый (-ая, -ое); талантлив|ый (-ая, -ое) (ср. **kükenövä**).
küzün! ***san.*** – пожалуйста! прошу!
küzüt|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – распрашивать. **~ellä tervehüttä** – расспрашивать о здоровье.
küüh|kü (ün, küä, küü) II ***s.*** – голубь.
küüne|l (len, elt, lesse) XVI ***s.*** – слеза.
küürüizissää ***adv.*** – сгорбившись; ссутулившись.
küürüselkähi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – сгорбленн|ый(-ая, -ое); сутул|ый (-ая, -ое).
küürüstä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** – нагибаться; сгибаться [*низко*] (ср. **kummartassa**).

L l.

laa ***partik.*** – пусть; давай(-те); чтоб(ы) **: ~ hää tiittää!** – пусть он знает! **~ miä halkkiin!** – чтоб я лопнул! **~ teemmä!** – давайте сделаем!
laatik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – ящик.
laba (n, a, a) IV ***s.* : airon ~** – лопасть весла.
labaluu (n, ta, hu) I ***s.*** – лопатка [*кость*].
labama|to (on, ttooa, ttoo) II ***s.*** – ленточный глист.
labja (n, a, a) IV ***s.*** – лопата (ср. **labjain**).

labjai|n (zen, st, see) XIII [b] ***s.*** **– 1)** лопатка. **lapsen~n** – детская лопатка; **2)** лопата [*мера чего-л.*]. **~n hiittaa** – лопата песку (ср. **labja**).
ladva (n, a, a) IV ***s.*** **– 1)** верхушка дерева; **2)** крона.
ladvak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** **: ~az puu** – дерево с большой кроной.
laenki (n, a, i) II ***s.*** – заряд. **püssü on ~iz** – ружьё заряжено.
laenkut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – заряжать. **~taa püssüä** – заряжать ружьё.
lahantka (n, a, a) V ***s.*** – корыто, лоханка, ванночка (ср. **allaz**).
lah|heeke (ekkehen, ekeeht, ekkehesse) XXI ***s.*** – бухта.
lahj|a (an, aa, aa; oin) IV ***s.*** – подарок.
lahjo|ja (imaa; in, oi; in, i) V ***v.*** – подкупать.
lahjut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **– 1)** дарить. **~taa tütärelle leikkikalun** – подарить дочери игрушку; **2)** украшать **: vaatimattomusse ~taa ihmiist** – скромность украшает человека.
lahna (n, a, a) IV ***s.*** – лещ.
lah|o (on, hooa, hoo) II ***adj.*** – гнил|ой (-ая, -ое).
lahon|tua (tummaa; nun, tuu; nuin, tui) II ***v.*** – гнить; истлевать (ср. **märetä**).
lah|ossa (hoomaa; hoon, oojaa; hoizin, hoiz) XIV ***v.*** – разлагаться (ср. **märetä**).
lahti ***adv.*** **: uksi on ~** – дверь распахнута. **tehhä uksen ~** – распахнуть дверь.
lah|ti (en, tia, tee) IX ***s.*** – залив.
laiha (n, a, a) IV ***adj.*** – худ|ой (-ая, -ое); тощ|ий (-ая, -ее).
laihe|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni; ***kond.*** **– nissiizin)** X ***v.*** – худеть; тощать.
laih|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.*** **– 1)** истощаться; **2)** падать в обморок; терять сознание.
laihuk|kain (kaizen, aist, kaisee; ***mon. nom.*** **– kaist)** XIII [a] ***adj.*** – худощав|ый (-ая, -ое) **: ~kain meez** – худощавый мужчина.
laihut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – истощать; изнурять.
laihu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – худоба.
laijj|a (an, aa, aa; oin) IV ***adj.*** – широк|ий (-ая, -ое).
lai|jje (tteehen, jjeeht, tehesse) XVII ***s.*** – прибор; устройство; приспособление.
laijju|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – ширина.
laijjut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – обшивать. **~taa venneehen laitoja** – обшивать борта лодки.
laimen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – разбавлять.
laimia (n, a, a) VII ***adj.*** – прохладн|ый (-ая, -ое).
lainamu|z (ksen, ust, ksesse) XII ***s.*** – глоток. **hää otti ~ksen viiniä putelist** – он сделал глоток вина из бутылки.
laina|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** **– 1)** проглотить; **2) : ~ta rahhaa** – занять деньги (ср. **lainoa**).
laine (hen, eht, hesse) XVI ***s.*** – волна.
laino|a (maa; n, o; in, i) III ***v.*** – глотать (ср. **lainata**).
lai|ska (zan, skaa, skaa) IV ***adj.*** – ленив|ый (-ая, -ое).
laiskuri (n, a, i) II ***s.*** – лентяй.
lai|ta (jjan, taa, taa) IV ***v.*** – край; поля; борт; опушка. **pellon ~ta** – край пóля. **metsän ~ta** – опушка леса. **lääpän ~ta** – поля шляпы. **venneehen ~ta** – борт лодки.
lait|taa (tamaa; an, taa; oin, toi) III ***v.*** **– 1)** делать; изготовлять. **~taa suksia** – изготовлять лыжи; **2)** отсылать; прогонять; **3)** упрекать [el.]. **~taa pahast töömst** – упрекать за плохую работу.
laittii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII ***v.*** – принарядиться (ср. **ehtiissä**).
laiva (n, a, a) IV ***s.*** – корабль (ср. **aluz III**).
laizma (n, a, a) IV ***s.*** – прудик (ср. **lammi**).
lai|zusse (skuen, zutta, skutee) XX ***s.*** – лень.
lai|zutella (skuttelomaa; skutteen, skuttelloo; skuttelin, skutteli) VIII ***v.*** – лениться.
lakanalu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – укрытие; покрытие; навес (ср. **katoz**).
lak|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI ***v.*** – оставить, бросить (*кого-л.*). **hää ~kaiz ukkoja tulomaa üksinää** – он оставил старика идти в одиночку (ср. **jättää**).
lakenut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – выравнивать; сглаживать.
la|ki (en, kkiia, kkee) IX ***s.*** – потолок.
lakiai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – дымоход [*в курной избе*].
lak|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – чердак.
lak|ki (in, kia, kii) II ***s.*** – шапка.
lak|kiia (kiian, iaa, iaa) VII ***adj.*** – просторн|ый (-ая, -ое).
lakkait|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** **– 1)** разравнивать; разглаживать (ср. **lakenoittaa**); **2)** гладить. **~ella koiraa** – гладить собаку.
lak|keehusse (ehuen, ehutta, ehuttee) XX ***s.*** – простор. **äärettömät ~ehuet** – бескрайние просторы.
laksu (n, a, u) II ***s.*** – поляна.

lamasa|to (on, ttooa, ttoo) II ***s.*** – обложной дождь.
lam|ata (maamaa; maan, ajaa; maizin, maiz) XI ***v.*** – нажимать. **~ata nappia** – нажимать [на] кнопку.
lam|maakaz (akkahan, akast, akkahasse) XVIII ***adj.*** – полегш|ий (-ая, -ее). **~maakaz ruiz** – полегшая рожь (ср. **laooz**, **lattooa**).
lam|maz (ppaahan, mast, pahasse) XVIII ***s.*** – овца.
lammazkarja (n, a, a) IV ***s.*** – отара овец.
lammazrau|vvat (toin, toja, toihe) IV ***s. mon.*** – ножницы для стрижки овец.
lamm|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – пруд (ср. **laizma**).
lam|miia (miian, iaa, iaa) VII ***adj.*** – широкоплеч|ий (-ая, -ее).
lam|mooja (oimaa; oin, mooi; oin, oi) V ***v.*** – отдыхать [*лёжа*] (ср. **levätä**).
lamppaahanop|okka (pookan, okkaa, okkaa) V ***s.*** – гриб-маслёнок.
lamp|pu (un, pua, puu) II ***s.*** – лампа.
lam|uttaa (uttammaa; muutan, uttaa; muutin, utti) IV ***v.*** – укладывать.
lanka (n, a, a) IV ***s.*** – **1)** нитка; **2)** провод.
lank|eta (kiimaa; kiin, iaa; kiizin, kiiz) XI ***v.*** – **1)** валиться; рушиться; **2)** опрокидываться.
lanko (n, a, o) II ***s.*** – **1)** шурин [*брат жены*]; **2)** деверь [*брат мужа*]; **3)** свояк [*муж сестры жены*].
lannisso|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – уныние; подавленность; угнетённость.
lannis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – покорять; подчинять; угнетать.
lannista|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – покоряться; подчиняться.
lannis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – унывать; падать духом.
-lantai|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** **:** **peen-~n** – малюсенький. **suur-~n** – огромный.
lanttari (n, a, a) II ***s.*** – прожектор для световой сигнализации [*на корабле*].
lant|tu (un, tua, tuu) II ***s.*** – брюква.
laooz ***adv.*** **:** **ruiz on ~** – рожь полегла (ср. **lammaakaz**, **lattooa**).
laper|taa (tammaa; ran, taa; zin, si) VII ***v.*** – колыхаться.
lap|piikaz (ikkahan, ikast, ikkahasse) XVIII ***s.*** – варежка.
lapselli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – детск|ий (-ая, -ое); ребяческ|ий (-ая, -ое).
la|psi (psen, sta, psee) X ***s.*** – ребёнок; дитя.
lapsiloinko|ti (in, ttiia, ttii) II ***s.*** – детский дом.
lapsiloinsaa|tu (un, ttuua, ttuu) II ***s.*** – детский сад.
lapsuhu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – детство.
lap|uttaa (uttammaa; puutan, uttaa; puutin, utti) IV ***v.*** – удирать. **~puuta poiz!** – убирайся прочь [*вон*]!
las|ata (saamaa; saan, ajaa; saizin, saiz) XI ***v.*** – грузить; нагружать; загружать; погружать.
la|skia (skomaa; zen, skoo; zin, ski) VI ***v.*** – **1)** опускать; бросать; **2)** понижать.
Laskiai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – Масленица.
laskii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII ***v.*** – опускаться; спускаться; слезать.
lassaaja (n, a, a) VIII ***s.*** – грузчик.
lassaho|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – погрузка [*с переносом груза*] (ср. **ahassoz**).
la|ssiin (ssiizen, ziist, zisee; *mon. nom.* – ssiist) XIII [b] ***adj.*** – стеклянн|ый (-ая, -ое).
latis|sella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – сдавливать; сжимать.
lattia (n, a, a) VII ***s.*** – пол. **lauta~** – дощатый пол.
latti|ka (an, kkaa, kkaa) IV ***s.*** – густера.
la|ttooa (tomaa; on, ttoo; oin, toi) III ***v.*** – класть; укладывать; складывать (ср. **lammaakaz**, **laooz**).
lauhkia (n, a, a) VII ***adj.*** – добродушн|ый (-ая, -ое); смирн|ый (-ая, -ое).
laukahu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – выстрел.
laukai|ssa (zommaa; zen, ssoo; zin, si) VIII ***v.*** – выстрелить.
laul|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III ***v.*** – петь.
laulah|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – запеть.
laulaja (n, a, a) VIII ***s.*** – певец.
laulajak|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – певица.
laulu (n, a, u) II ***s.*** – песня.
lau|ta (vvan, ttaa, ttaa) IV ***s.*** – **1)** доска; **2)** стол (*как предмет*) (ср. **kanz**).
laut|ta (an, taa, taa) IV ***s.*** – плот.
laut|tain (taizen, aist, taisee; *mon. nom.* – taist) XIII [b] ***s.*** – тарелка.
lau|ze (ssiin, zetta, ssiisse) XV ***s.*** – фраза; предложение; выражение (ср. **sanonta**).
la|zi (zin, ssiia, ssii) II ***s.*** – **1)** стекло; **2)** стакан. **~zi vettä** – стакан воды.
leegri (n, ä, i) II ***s.*** – лагерь.
leek|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – пламя.
lee|m (men, nt, mee) X ***s.*** – бульон.
leet|e (tiin, että, tiisse) XV ***s.*** – ил; тина.

leetti|in (zen, ist, see) XIII [b)] ***adj.*** – тинист|ый (-ая, -ое); илист|ый (-ая, -ое).
lee|tä (nömää; nen; nöö) X ***v.*** – **1)** быть [*в будущем*]. **miä ~nen** – я буду; **2)** [*вспомогательный глагол*]. **miä ~nen teht** – я сделаю.
lehmu|z (ksen, st, ksee) XII ***s.*** – липа.
lehmä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – корова.
leh|ti (en, tiä, tee) IX ***s.*** – лист.
lehtik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – листва.
leh|to (on, toa, too) II ***s.*** – роща.
lei|jjata (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) XII ***v.*** – резать.
leik|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI ***v.*** – **1)** жать [*серпом*]; **2) : ~ata tukkaa, künsiä** – стричь волосы, ногти.
leikillää ***adv.*** – шутя.
leikkahutta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – стричься.
leikkuu (n, ta, sse; loin) VI ***s.*** – **1)** жатва; **2) : tukan~** – стрижка.
lei|poja (poimaa; voin, pooi; voin, poi) V ***v.*** – печь. **~poja leippää** – печь хлеб.
lei|pä (vän, ppää, ppää) VIII ***s.*** – хлеб.
lempiä (n, ä, ä) VII ***adj.*** – ласков|ый (-ая, -ое).
len|nellä (telömmää; teen, telöö; tteelin, tteeli) VIII ***v.*** – летать.
len|to (non, toa, too) II ***s.*** – полёт.
len|tää (tämää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** – лететь.
le|po (von, ppooa, ppoo) II ***s.*** – отдых; покой.
lep|pä (än, pää, pää) VIII ***s.*** – ольха.
let|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – шланг.
leu|ka (vvan, kkaa, kkaa) V ***s.*** – челюсть. **üli~ka** – верхняя губа (ср. **huul**, **sokka**, **üläsokka**).
levot|oin (toman, oint, tommaa; tommiin) XIV ***adj.*** – беспокойн|ый (-ая, -ое).
le|vätä (ppäämää; ppään, päjää; ppäizin, ppäiz) XI ***v.*** – отдыхать (ср. **lammooja**).
liauna (n, a, a) IV ***s.*** – язь.
lih|a (an, haa, haa) IV ***s.*** – мясо.
liha|z (ksen, ast, ksesse) XII ***s.*** – мышца. **käüvven*** **voimissetaa ~kset** – ходьбой укрепляют мышцы.
liima (n, a, a) IV ***s.*** – клей.
liimahu|ssa (umaa; un, jjaa; izin, iz) XIV ***v.*** – **1)** приклеиваться; **2)** липнуть; прилипать.
liimahu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – клейка; приклеивание; наклеивание.
liima|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – клеить. **~ta kiin** – приклеивать. **~ta päälle** – наклеивать.
liina (n, a, a) IV ***s.*** – **1)** лён; **2)** холст; полотно. **kannen~** – скатерть. **vootteehen~** – простыня.
liit|to (on, toa, too) II ***s.*** – союз.
liit|tsa (san, tsaa, tsaa) IV ***s.*** – лицо.
liit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – соединять; объединять.
liittü|ssä (ümää; ün, üjää; izin, iz) XIV ***v.*** – соединяться; объединяться.
liki I ***prep.*** [part.] – возле; около. **~ tallooja** – около дома (ср. **küleez**, **külkee**, **vareez**).
liki II ***prep.*** [nom.] – около; примерно. **~ kümmen vootta** – около десяти лет (ср. **noi**).
linn|a (an, aa, aa; oin) IV ***s.*** – город.
linnak|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – горожанка.
linnalai|n (zen, st, see) XIII [a)] ***s.*** – горожанин.
lin|tu (nun, tua, tuu) II ***s.*** – птица.
lipsah|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – поскользнуться.
lissään|tüä (tümmää; nün, tüü; nüin, tüi) II ***v.*** – прибавляться.
litis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** – сплющивать; сдавливать.
littiä (n, ä, ä) VII ***adj.*** – плоск|ий (-ая, -ое).
livve|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni; *kond.* – nissiizin) X ***v.*** – растворяться.
livvot|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – растворять.
livvo|z (ksen, ost, ksesse) XII ***s.*** – раствор.
li|zä (zän, ssää, ssää) VIII ***s.*** – прибавление; прибавка.
lizäks ***postp.*** [gen.] – кроме.
li|zätä (ssäämää; ssään, säjää; ssäizin, ssäiz) XI ***v.*** – прибавлять; добавлять.
loh|i (en, ta, hee) X ***s.*** – сёмга.
lohkai|ssa (zommaa; zen, soo; zin, si) VIII ***v.*** – раздроблять; дробить.
lohkaizom|miin (miizen, iist, isee) XIII [b)] ***s.*** – дробление. **kivviin ~miin** – дробление камней.

---

[*] *I infinitiivin instruktiivi* от **käüvvä** (см. 34 урок).

lohkehi|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII *v.* – **1)** дробиться; **2)** трескаться.
lohkima (n, a, a) VIII *s.* – трещина.
loh|tu (un, tua, tuu) II *s.* – утешение.
loh|uttaa (uttammaa; huutan, uttaa; huutin, utti) IV *v.* – утешать.
loik|kooa (omaa; on, koo; oin, oi) III *v.* – лежать.
loksah|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV *v.* : **ovi ~ti lahti** – дверь распахнулась. **ovi ~ti kiin** – дверь захлопнулась.
loo *postp.* [gen.] – к (*кому-л.*). **tulla tuttavan ~** – прийти к знакомому.
lo|oa (omaa; on, op; in, i) I *v.* **I** – **1)** сгребать; убирать. **~oa lunt** – сгребать снег; **2)** разгребать; расчищать. **~oa teetä** – расчищать дорогу.
lo|oa (omaa; on, op; in, i) I *v.* **II** – создавать. **hää ~i romaanin** – он создал роман.
loo|e (tteehen, eeht, tehesse) XVII *s.* – северо-запад; норд-вест.
loola (n, a, a) VIII *s.* – пещера.
loon *postp.* [gen.] – у (*кого-л.*). **hää ellää meijjen ~** – он живёт у нас.
loon|to (non, toa, too) II *s.* – природа.
l|ooto (uuvvon, oottooa, oottoo; *ad.* – uuvvool) II *s.* – риф [*подводная скала*].
loot|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV *v.*[ill.] – доверять. **miä ~an hännee** – я ему доверяю.
loottamu|z (ksen, ust, ksee) XII *s.* – доверие.
loottavai|n (zen, ist, see) XIII [a)] *adj.* – доверчив|ый (-ая, -ое).
loottavu|sse (en, tta, ttee) XX *s.* – доверчивость.
loovi|a (maa; n, i; n, -) II *v.* – лавировать; маневрировать. **laiva ~i vassen tuulee** – корабль лавирует против ветра.
loovveve|zi (en, ttä, ttee; *in.* –e'ez) XI *s.* – отлив.
lop|ettaa (ettammaa; peetan, ettaa; peetin, etti) IV *v.* – кончать; оканчивать; заканчивать; прекращать.
lop|pu (un, puua, puu) II *s.* – конец.
lop|pua (pumaa; un, puu; uin, pui) II *v.* – кончаться; оканчиваться; заканчиваться.
loukkahu|z (ksen, ust, ksee) XII *s.* – **1)** обида; **2)** оскорбление (ср. **nöürühütüz**).
lounasta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV *v.* – обедать.
louna|z (han, st, hasse) XVIII *s.* – **1)** юг; **2)** обед.
luet|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII *v.* – перечислять.
luettel|u (un, luua, luu) II *v.* – список.
luh|ka (an, kaa, kaa) VIII *s.* – черепок.
luh|ta (an, taa, taa) VIII *s.* – старая трава; прошлогодняя трава. **~ta löövvää keväeel ja süksüül** – старую траву скашивают весной и осенью.
luik|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI *v.* – проглатывать.
luik|koi (oin, koja, koihe) III *s.* – лебедь.
lui|n (zen, sta, see; *mon. nom.* – zet) XIII [a)] *adj.* – костн|ый (-ая, -ое); костян|ой (-ая, -ое).
lui|ska (zan, skaa, skaa) VIII *s.* – брусок; точильный камень.
luiskaaja (n, a, a) VIII *s.* – точильщик.
lui|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI *v.* – точить. **hää ~skajaa viikateeht** – он точит косу (ср. **tahota**).
luj|a (an, jaa, jaa) VIII *adj.* – крепк|ий (-ая, -ое); прочн|ый (-ая, -ое).
luj|ittaa (ittammaa; jiitan, ittaa; jiitin, itti) IV *v.* – укреплять.
luj|ittua (ittummaa; jiitun, ittuu; jiituin, ittui) II *v.* – укрепляться.
luj|usse (juuvven, utta, utee) XX *s.* – крепость; прочность.
lu|kkiia (komaa; en, kkoo; in, ki) VI *v.* – **1)** считать; **2)** заговаривать [*болезнь*]; **3)** читать; **4)** посчитать; счесть (*кем-л., чем-л.*) [tr.] : **hää ~ettii uponeheks** – его сочли утонувшим.
luk|ku (un, kua, kuu) II *s.* – замóк. **ovi on ~uuz** – дверь на замкé [*заперта*]. **panna ovin ~kuu** – запереть дверь. **männä ~kuu** – запираться [*о двери*].
lu|ku (vvun, kkuua, kkuu) II *s.* – **1)** число; количество; **2)** темп. **pitää ~kkuua** – держать темп; **3)** заклинание; заговор; **4)** абзац. **hää luki kaks ~kkuua** – он прочёл два абзаца.
lum|ehua (ehummaa; meehun, ehuu; meehuin, meehui) II *v.* – засыпáть снегом.
lumes|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II *v.* – покрываться снегом.
lu|mi (men, nt, mmee) X *s.* – снег. **sattaa ~nt** – идёт снег.
lumiillaa *adv.* : **koira jooksoo korvat ~** – собака бежит, прижав уши.
lumikulveh|to (on, toa, too) II *s.* – сугроб.
lumimee|z (hen, st, hesse) XIX *s.* – снеговик; снежная баба.
lumisää (n, tä, hä) I *s.* – метель.
lumitui|sku (zun, skua, skuu) II *s.* – вьюга; пурга.
lum|mata (ppaamaa; ppaan, pajaa; ppaizin, ppaiz) XI *v.* – заколдовывать.

lum|meekaz (ekkahan, ekast, ekkahasse) XVIII ***adj.*** – снежн|ый (-ая, -ое); снегов|ой (-ая, -ое).
lumpahu|a (mmaa; n, u; in, i) II ***v.*** **: 1) korvat ~ttii** – уши заложило; **2) hää ~i veren** – он остановил кровь.
lumpista|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – прижимать уши.
lunasso|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – выкуп.
lunas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** **: ~taa poiz** – выкупать.
lun|ata (naamaa; naan, ajaa; naizin, naiz) XI ***v.*** – **1)** приобретать с последующей оплатой; **2)** оплачивать.
lun|naahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) XII ***s.*** – оплата.
lunt|tsu (sun, tsua, tsuu) II ***s.*** – удар. **antaa ~sun** – нанести удар.
lu|pa (van, ppaa, ppaa) VIII ***s.*** – разрешение. **hää sai ~van pitää püssüä** – он получил разрешение держать [иметь] ружьё.
lup|paahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) XII ***s.*** – обещание; зарок.
lurju|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – подлец.
lurppiillaa ***adv.*** **: koiraal on korvat ~** – у собаки висячие уши.
lusti (n, a, i) II ***adj.*** – **1)** смешн|ой (-ая, -ое) **: ~ jute** – смешная история; **2)** привлекательн|ый (-ая, -ое); симпатичн|ый (-ая, -ое). **~ tüttöi** – симпатичная девушка.
lutis|sella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – выдавливать.
lutis|taa (tammaa; san, taa; sin ti) IV ***v.*** – **1)** давить; **2)** сжимать; жать.
lutis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – **1)** сжиматься; сдавливаться; **2)** сплющиваться.
lutsik|kain (kaizen, aist, kaisee; *топ. пот.* – kaist) XIII [a] ***s.*** – клоп.
lut|uttaa (uttammaa; tuutan, uttaa; tuutin, utti) IV ***v.*** – дудеть; играть. **~uttaa paimentorveel** – играть на пастушьей дудочке.
luu (n, ta, hu) I ***s.*** – кость.
luuk|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – костлявый (-ая, -ое).
luukiv|i (en, vviia, vvee) IX ***s.*** – кремень.
luuk|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – незрелый плод; незрелая ягода.
luu|ta (vvan, ttaa, ttaa) VIII ***s.*** – метла.
luu|tia (timaa; vvin, ttii; vvin, ti) II ***v.*** – мести; подметать.
luu|vvata (ttaamaa; ttaan, tajaa; ttaizin, ttaiz) XII ***v.*** – обнюхивать; нюхать.
luvankü|ssüüjä (ssüüjän, züjää, züjää) VIII ***s.*** – “испросительница” [*родственница жениха, испрашивающая согласия невесты*].
lu|vata (ppaamaa; ppaan, pajaa; ppaizin, ppaiz) XI ***v.*** – **1)** обещать; **2)** разрешать.
luzikalli|in (zen, ist, see) XIII [b] ***s.*** – ложка [*мера*]. **kaks ~ist jauhaa** – две ложки муки (ср. **luzikka**).
lu|zikka (ssiikan, zikkaa, zikkaa) V ***s.*** – ложка (ср. **luzikalliin**).
luzik|kain (kaizen, aist, kaisee; *топ. топ.* – kaist) XIII [a] ***s.*** – ложечка. **tšaajun ~kain** – чайная ложка.
läh|e (tiin, että, tiisse) XV ***s.*** – **1)** ключ; родник; **2)** источник [*во всех смыслах*].
läheel ***adv.*** – близко [*где?*]; недалеко; неподалёку. **linna sihaitsoo ~** – город находится неподалёку (ср. **lähelle**).
läheez ***adv.*** – почти (ср. **pahast**).
lähei|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – близк|ий (-ая, -ое); ближн|ий (-яя, -ее).
läheizü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – близость.
lähelle ***adv.*** – близко [*куда?*]. **tulla ~** – подойти близко (ср. **läheel**).
lähemmäks ***adv.*** – ближе [*куда?*]. **tulla ~** – подойти ближе (ср. **lähempään**).
lähempään ***adv.*** – ближе [*где?*]. **se külä on ~, kui too** – эта деревня ближе, чем та.
lähettil|äz (läähän, äst, ähässe) XVIII ***s.*** – посол.
läh|ettää (ettämmää; heetän, ettää; heetin, etti) IV ***v.*** – посылать; отправлять.
lähetüs|sö (ön, söä, söö) II ***s.*** – посольство.
läh|heekäz (ekkähän, ekäst, ekkähässe) XVIII ***adj.*** – **1) : ~heekäz maa** – земля, богатая родниками, ключами; **2) : ~heekäz vezi** – ключевая вода.
lä|htiä (htömää; hen, htöö; ksin, ksi; *kond.* – htizin) *epäs. v.* – **1)** пойти. **hää sinne ei ~he** – он туда не пойдёт; **2) : töö ei ~he käest** – работа не идёт; **3) : hänelt henki ~ksi poiz!** – из него душа вон! (ср. **männä**).
läh|tö (ön, töä, töö) II ***s.*** – отъезд; отход.
lähtömä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – тёлка.
läik|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II ***v.*** – плескать; брызгать.
läik|kää (kämää; än, kää; in, ki) IV ***v.*** – блестеть. **kenkät ~etää** – туфли блестят (ср. **läimää**).
läik|käähüz (ähüksen, ähüüst, ähüksesse) XII ***s.*** – блеск; прóблеск.
läik|küä (kümää; ün, küü; üin, küi) II ***v.*** – плескаться; брызгаться.
läikäh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – блеснуть.
läiküt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – заставлять блестеть; наводить блеск.

läim|ää (ämää; än, ää; in, i) IV ***v.*** – блестеть; сверкать. **lazit ~etää päivüelle vassaa** – стёкла блестят [*сверкают*] на солнце (ср. **läikkää**).
läk|kiinä (kiinän, inää, inää) VIII ***s.*** – разговор (ср. **läätä**).
läkkääjä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – представитель в суде.
läksü (n, ä, ü) II ***s.*** – урок.
läksüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** [part.] – давать уроки; обучать (ср. **opastaa**).
läkäe|llä (lömää; en, llöö; lin, li) VIII ***v.*** – разговаривать (ср. **jutella**, **keskussella**, **kertoa**, **läätä**, **sannooa**).
läm|metä (penömmää; ppeenen, penöö; ppeenin, ppeeni) X ***v.*** – теплеть. **ikkunalukseel ~penöö** – на дворе теплеет.
läm|min (pimän, miint, pimää) XIV ***adj.*** – тёпл|ый (-ая, -ое). **miul on ~min** – мне тепло (ср. **löühkiä**).
lämmit|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – греть.
lämmittellii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII ***v.*** – греться; согреваться.
lämmit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** согревать; **2)** топить [*печь*].
läm|mitä (ppiimää; ppiin, piää; ppiizin, ppiiz) XI ***v.*** – топиться. **kiukkaa ~piää** – печь тóпится.
lämmitö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – отопление.
lämmää (n, tä, sse) VI ***s.*** – тепло; жар.
länk|et (ilöin, ilöjä, ilöihe) IX ***s. mon.*** – хомут.
lännik|kö (ön, köä, köö) II ***s.*** – кадка [*деревянная*] (ср. **poolikko**).
län|z (nen, ttä, tee) XI ***s.*** – запад. **~tee** – на запад. **~neez** – на западе.
läper|tää (tämmää; rän, tää; zin, si) VII ***v.*** – тихо плескать [*о волне*].
läpi I *adv.* – насквозь. **kulkia ~** – пройти насквозь.
läpi II *prep.* [gen.] – через; сквозь [*пространство*]. **~ meren** – через море. **~ metsän** – сквозь лес (ср. **üli**, **möitä**).
läp|ittää (ittämmää; piitän, ittää; piitin, itti) IV ***v.*** – **1)** просовывать; продевать. **~ittää lankan neeglaa** – продеть нитку в иголку; **2) :** **~ittää sormiloil keelet** – тронуть пальцами струны.
läp|ähtüä (ähtümmää; päähün, ähtüü; päähüin, ähtüi) II ***v.*** – сделаться затхлым.
läpüt|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.* :** **~ellä hevoist** – похлопывать лошадь.
lärp|pää (pämää; än, pää; in, pi) IV ***v.*** – покачиваться; колыхаться.
lärpät|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – болтать попусту.
lä|ssiihüz (zihüksen, zihüüst, zihüksee) XII ***s.*** – болезнь.
lä|ssiijä (ssiijän, zijää, zijää) VIII ***s.*** – больной, больная. **käüvvä kattsomaaz ~zijää** – навещать больного.
lä|ssiivä (ssiivän, zivää, zivää) VIII ***adj.*** – больн|ой (-ая, -ое). **~ssiivä ukkoi** – больной старик (ср. **kippiiä**).
lä|ssiiä (zimää; zin, ssii; zin, si) II ***v.*** – болеть (ср. **läzissä**).
lät|ikkä (tiikän, ikkää, ikkää) VIII ***s.*** – лужа.
lätis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** – раздавливать; разминать.
lät|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II ***v.*** – лакать. **kazi ~kii maittooa** – кошка лакает молоко.
lättä (n, ä, ä) VIII ***adj.* :** **~n keel** – латышский язык.
lättäk|köi (öin, köja, köihe) III ***s.*** – латышка.
lättäläi|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – латыш.
läziksen|nellä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII ***v.*** – прихварывать [*постоянно*] (ср. **lässiiä**, **läzissä**).
läzi|ssä (ksömmää; ksen, ksöö; ksin, ksi) X ***v.*** – хворать [*длительно*] (ср. **lässiiä**).
lääp|pä (än, pää, pää) VIII ***s.*** – шляпа. **~än laita** – поля шляпы.
lä|ätä (kkäämää; kkään, käjää; kkäizin, kkäiz) XII ***v.*** – говорить; разговаривать. **~ätä ižoraks** – говорить по-ижорски (ср. **jutella**, **kertoa**, **keskussella**, **sannooa**).
läävä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – хлев.
lää|zätä (säämää; sään, zäjää; säizin, säiz) XI ***v.*** – завязывать.
läük|küä (kümää; ün, küü; üin, küi) II ***v.*** – поблёскивать (ср. **läikkää**, **läimää**).
lör|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX ***v.*** – говорить глупости, ерунду.
lörkötü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** – болтовня [*лёгкий разговор*] (ср. **lörriine**).
lör|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** – болтовня [*ерунда, глупости*] (ср. **lörkötüz**).
löök|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – косьба; сенокос.
lööppäri (n, ä, i) II ***s.*** – предатель.
lööt|in (timen, iint, timee) XIV ***s.*** – лот [*для измерения глубины*].
lö|övvä (ömää; ön, öp; in, i) I ***v.*** – **1)** бить; ударять; **2)** забивать. **~övvä vazaraal naaglan** –забить молотком гвоздь; **3)** обивать. **~övvä seinät lautoil** – обить стены досками; **4)** косить. **~övvä viikatteheel** – косить косой; **5) :** **~övvä kirkonkelloa** – звонить [*бить*] в церковный колокол; **6) :** **~övvä aivaan** – расчихаться; **7) :** **~övvä kättä ühtee** – ударить по рукам [*завершить сделку*].
löühkiä (n, ä, ä) VII ***adj.*** – тёпл|ый (-ая, -ое). **~ paita** – тёплая рубашка. **~t ilmat** – тёплая погода (ср. **lämmin**).

löüh|kä (än, kää, kää) VIII ***s.*** – сумасброд.
löüh|kää (kämää; än, kää; in, ki) IV ***v.*** – развеваться. **hepoizen harja ~kää** – грива лошади развевается.
löüh|kü (ün, küä, küü) II ***s.*** – веер.
löüh|ätä (käämää; kään, käjää; käizin, käiz) XI ***v.*** – размахивать.
löühüt|tää (tämmää; tää; ti) : tuul ~tää vaattiiloja – ветер треплет одежду.
löülü (n, ä, ä) II ***s.*** – пар [*в бане*] (ср. **höürü**).
löülüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** париться [*в бане*]; **2)** задать взбучку; проучить.
löüsiä (n, ä, ä) VII ***adj.*** – жидк|ий (-ая, -ое); негуст|ой (-ая, -ое).
löü|tää (tämää; vvän, ttää; zin, si) VII ***v.*** – **1)** находить [*где?* – el., abl.]. **hää ~si senen teen päält** – он нашёл это на дороге; **2) : hää ei ~vvetää kättee** – он не находится [*не идёт в руки*].
löüvvö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – находка; открытие.
lüh|e (tehen, eeht, tehesse) XVI ***s.*** – сноп.
lühen|nellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – укорачивать; сокращать.
lühen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** – укоротить; сократить.
lühüeest *adv.* – коротко.
lühük|käin (käizen, äist, käisee; *mon. nom.* – käist) XIII [a] ***adj.*** – коротеньк|ий (-ая, -ое); коротковат|ый (-ая, -ое).
lüh|üt (hüüvven, üttä, üesse; üiziin) XX ***adj.*** – коротк|ий (-ая, -ое); кратк|ий (-ая, -ое).
lükis|tüä (tümmää, sün, tüü; süin, tüi) II ***v.*** – удаваться. **miulle ~tüi hänen löütää** – мне удалось его найти.
lük|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II ***v.*** – выталкивать; выгонять.
lük|ätä (käämää; kään, äjää; käizin, käiz) XI ***v.*** – толкать.
lül|lüükäz (ükkähän, ükäst, ükkähässe) XVIII ***adj.* : ~lüükäz puu** – кривое дерево.
lüps|ää (ämaa; än, ää; in, i) IV ***v.*** – доить.
lüpsäjä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – доярка.
lüpsülehmä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – дойная корова.
lü|zi (en, ttä, ttee; *ad.* – eel; ssiin) XI ***s.*** – косовище [*рукоятка косы*].

M m.

maa (n, ta, ha) I ***s.*** – **1)** земля; **2)** почва; страна. **Venä~** – Россия.
maailma (n, a, a) V ***s.*** – мир [*свет*]. **koko ~az** – во всём мире [*в целом свете*].
maa om|meena (meenan, enaa, enaa) V ***s.*** [чаще – **maa om|meenat**] **(enoin, enoja, enoihe) *mon.*]** – картофель.
maaper|ä (än, rää, rää; *ad.* – ääl) VIII ***s.*** – почва.
ma|ata (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) XII ***v.*** – спать (*вообще*) (ср. **mammata**).
ma|az (kkaahan, ast, kahasse) XIX ***s.*** – лежанка [*на печке*].
ma|e (tteehen, eeht, tehesse) XVII ***s.*** – налим.
mae|lla (lommaa; en, loo; lin, li) VIII ***v.*** – ползать.
magja (n, a, a) IV ***adj.*** – **1)** сладк|ий (-ая, -ое). **pool~ viini** – полусладкое вино (ср. **maikkia**, **makertava**); **2)** пресн|ый (-ая, -ое). **~ suppi** – пресный суп. **~ vezi** – пресная вода.
magjas|sella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – лакомиться **: ~sella marjoil** – лакомиться ягодами [*с земли*].
magjataikina (n, a, a) V ***s.*** – пасхальное кушанье из теста с ягодами.
magja|z (han, st, hasse) XVIII ***adj.*** – **1)** разборчив|ый (-ая, -ое) в еде; **2)** [all.] любитель (-ница) [*определеной еды*]; лакомка. **~z omenille** – любитель яблок (ср. **ahnaz**).
mah|i (in, hiia, hii) II ***adj.* : ~i puu** – дерево с гнилой сердцевиной.
mahla (n, a, a) IV ***s.*** – сок.
mahlahi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – сочн|ый (-ая, -ое) [*с наличием сока*] (ср. **mahlakaz**).
mahlak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – сочн|ый (-ая, -ое) [*с обильным соком*] (ср. **mahlahiin**).
mah|o (on, hooa, hoo) II ***adj.* : ~o lehmä** – яловая корова.
mahopilv|et (ilöin, ilöjä, ilöihe) IX ***s. mon.*** – недождевое облако.
mah|taa (tamaa; an, taa; oin, toi) III ***v.*** [II inf. ill.] – уметь; быть способным **: hää ~taa senen tekömää** – он способен это сделать (ср. **ozata**).
mah|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.*** – помещаться; умещаться; влезать; проходить **: škaappi ei ~u uksest** – шкаф не проходит в дверь.
mahut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – размещать. **~ella ezinehhiiä tuppaa** – размещать вещи в комнате.

mai (n, ta, he) I ***s.*** – май. **enzimäin päivä ~z** – первое мая.
maijjok|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.* :** **~az lehmä** – молочная корова (ср. **maitoin**).
maikkia (n, a, a) VII ***adj.*** – сладковат|ый (-ая, -ое) (ср. **magja**).
maina (n, a, a) IV ***s.*** – прорубь для невода.
maini|a (maa; n, i; n, -) II ***v.*** [part.] – ссылаться. **~a hänt** – сослаться на него.
mainio (n, ta, sse; loin) VI ***adj.*** – отличн|ый (-ая, -ое); замечательн|ый (-ая, -ое); прекрасн|ый (-ая, -ое). **~ta!** – отлично! прекрасно!
maini|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi) X ***v.*** – **1)** упоминать. **~ta nimen** – упомянуть имя; **2)** напоминать. **hää ~tsi miulle sitä** – он напомнил мне об этом.
mais|sella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII ***v.*** – пробовать. **~sella rookkaa** – пробовать пищу (ср. **maistaa**).
mais|taa (tamaa; san, taa; soin, toi) III ***v.*** – попробовать [*на вкус*] (ср. **maissella**).
maista|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV ***v.*** [abl.] – казаться [*на вкус*]. **~ssa magjalt** – казаться сладким.
maistu|a (maa; u; i) II ***v.*** [abl.] – иметь вкус; отдавать **:** **~a kalalt** – отдавать рыбой.
mai|to (jjon, ttooa, ttoo) II ***s.*** – молоко.
maitoham|maz (ppaahan, mast, pahasse) XVIII ***s.*** – молочный зуб.
mait|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.* :** **~oin lehmä** – корова, не дающая молока (ср. **maijjokaz**).
maitokuk|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – одуванчик.
maitomur|o (on, rooa, roo) II ***s.*** – молочная тюря [*молоко с белым хлебом*].
maitosarv|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – бутылочка с молоком и соской.
maitoseen|et (iloin, iloja, iloihe) X ***s. mon.*** – грибы-млечники [*грузди, рыжики, волнушки и т.п.*].
maitotrat|ti (in, tiia, tii) II ***s.*** – молочный фильтр.
maizen, maizin ***adv.*** – по суше; пóсуху.
maj|a (an, jaa, jaa) IV ***s.*** – **1)** палатка; **2)** шалаш.
maj|akka (jaakan, akkaa, akkaa) V ***s.*** – маяк.
makaizij|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – коллективный [*общественный*] амбар.
makenut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.* :** **~taa tšaajua** – сластить чай.
makertav|a (an, vaa, vaa) VIII ***adj.*** – подслащённ|ый (-ая, -ое) (ср. **magja**).
mak|kaahoz (ahoksen, ahoost, ahoksee) XII ***s.*** – полуденное лежбище скота в поле. **lehmät ollaa ~ahokseel** – коровы – на лежбище.
mak|kaahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) XII ***s.*** – спальное место.
makkaahuztu|pa (van, ppaa, ppaa) II ***s.*** – спальня.
makkuhi|in (zen, ist, see; *mon. nom.* – ist) XIII [a] ***adj.*** – обладающ|ий (-ая, -ее) вкусом; вкусов|ой (-ая, -ое) (ср. **makkuiza, maukaz**).
makkui|za (zan, saa, saa; siin) VIII ***adj.*** – вкусн|ый (-ая, -ое) (ср. **makkuhiin**).
makkut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – укладывать (*кого-л.*) [*спать*].
ma|ko (on, kkooa, kkoo) II ***s.*** – живот [*брюхо*]. **ahtaa ~on täün** – набить живот [*брюхо*]. **täüttää ~kkooa** – набивать [*наполнять*] живот [*брюхо*] (ср. **vattsa**).
maksa (n, a, a) IV ***s.*** – печень.
maks|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III ***v.*** – **1)** платить; **2)** стóить. **kui paljo se ~aa?** – сколько это стóит? (ср. **kannattaa**).
maks|at (oin, oja, oihe) IV ***s. mon.*** – внутренности; потроха.
maksu (n, a, u) II ***s.*** – плата.
ma|ku (un, kkuua, kkuu) II ***s.*** – вкус.
malitv|a (an, aa, aa; oin) V ***s.*** – молитва. **lukkiia ~oja** – читать молитвы.
malja (n, a, a) IV ***s.*** – блюдо; миска.
maljakak|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – сова-неясыть.
malk|eta (kenommaa; kenen, kenoo; kenin, keni) X ***v.*** – успокаиваться; стихать. **tuul ~keni** – ветер стих.
malk|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – жердь для прижимания соломенной или берестяной крыши.
malk|ki (in, kia, kii) II ***s.*** – желудок.
malk|kia (ian, kiaa, kiaa) VII ***adj.*** – мирн|ый (-ая, -ое); спокойн|ый (-ая, -ое).
malkkiaast ***adv.*** – спокойно; мирно.
mal|li (in, lia, lii) II ***s.*** – форма для обжига.
malt|taahat (ahiin, ahia, ahisse) XVIII ***s. mon.*** – солод [*размоченный*] (ср. **itü**).
maltista|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.* :** **ilmat ~ssaa** – погода налаживается [*устанавливается*].
mamma|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – спать (*в данный момент*) (ср. **maata**).
mam|oi (oin, mooja, oihe) III ***s.*** – мама.
manae|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII ***v.*** – сквернословить.
man|ahka (naahan, ahkaa, ahka) V ***s.*** – монах.
manasteri (n, a, i) II ***s.*** – монастырь.

manašk|a (an, aa, aa; oin) V ***s.*** – монахиня.
man|ata (naamaa; naan, ajaa; naizin, naiz) XI ***v.*** – **1)** ругаться; **2)** проклинать.
manerv|a (an, aa, aa; oin) V ***s.*** – манёвр. **sotameehet pietää ~oja** – солдаты участвуют в манёврах.
manit|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – манить; звать.
manku|a (maa; n, u; in, i) II ***v.*** – просить (*чего-л.*) (ср. **küssüüä**).
manna (n, a, a) IV ***s.*** – **1)** манка [*крупа*]; **2) : taivahan ~** – манна небесная.
man|naahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) XII ***s.*** – **1)** ругань; **2)** проклятие.
man|neeri (neerin, eria, erii) II ***s.*** – манера. **ei sill ~eriil piä tehhä!** – не надо поступать таким образом!
man|neeta (neetan, etaa, etaa; etoin) V ***s.*** – монета.
man|ner (teren, neert, teresse) XVI ***s.*** – континент; материк.
mantset|ti (in, tia, tii) II ***s.*** – **1)** манжета; **2)** отворот воротника; лацкан.
mantšik|ka (an, kaa, kaa; koin) V ***s.*** – земляника. **lähtiä ~kaa** – пойти за земляникой. **saatu~ka** – садовая земляника, клубника.
maot|tua (tummaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.*** – извиваться.
maok|az (kahan, ast, kahasse; kahhiin) XVIII ***adj.*** – червив|ый (-ая, -ое).
maonkot|tain (taizen, aist, taisee; *mon. nom.* – taist) XIII [b] ***s.*** – раковина; ракушка.
marakat|ti (in, tia, tii) II ***s.*** – мартышка.
marakut|ella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII ***v.*** – пачкать; марать.
marakut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – хлопотать. **~taa tööpaikkaa** – хлопотать о месте. **~taa üssävän poolest** – хлопотать за друга.
marh|a (an, aa, aa; oin) IV ***s.*** – **1)** бахрома; **2) : suitsen~at** – узда; удила. **ottaa hepoizen ~oist kiin** – взять лошадь под узцы.
marham|et (iin, ia, ii) XIV ***s. mon.* : suitsen~et** – повод [*у лошади*].
marhut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – украшать [*узором, бахромой и т.п.*]. **~taa kannenliinan** – украсить скатерть.
marj|a (an, aa, aa; oin) IV ***s.*** – **1)** ягода. **männä ~aa** – идти по ягоды. **ori~a(t)** – терновник [*ягоды*]. **pihlaja~a(t)** – рябина [*ягоды*]; **2) kalan~a(t)** – рыбья икра; **3) sääri~a** – икра ногú. **sääri~at** – úкры.
marjak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.* : ~az pehko** – куст, усыпанный ягодами (ср. **marjakko**).
marjak|ko (on, koa, koo) II ***adj.* : ~ko mettsä** – лес, в котором много ягод (ср. **marjakaz**).
marjamer|ta (ran, taa, taa) IV ***s.*** – корзинка для ягод.
marjapeh|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – ягодный куст [*высокий, древесный*] (ср. **marjavarz**).
marjasaa|tu (un, ttuua, ttuu) II ***s.*** – ягодный сад.
marjavar|z (ren, tta, tee) XI ***s.*** – ягодный кустик [*травянистый*] (ср. **marjapehko**).
marjave|zi (en, ttä, ttee) XII ***s.*** – напиток из ягод.
marjaviini (n, ä, i) II ***s.*** – **1)** ягодное вино; **2)** ликёр.
marjuk|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [a] ***s.*** – ягодка.
mark|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – **1)** марка [*финская*]; **2) : posti~ka** – почтовая марка.
mar|raz (ttaahan, rast, tahasse) XVIII ***adj.*** – обречённ|ый (-ая, -ое); не жилец. **se ihmiin on jo ~raz** – этот человек – уже не жилец.
marrazket|tu (un, tua, tuu) II ***s.*** – эпидермис кожи. **käest läksi ~tu poiz** – с кисти руки сошёл эпидермис. **hää kraappaiz ~un** – он содрал эпидермис.
mars|sia (simaa; in, sii; in, si) II ***v.*** – шагать; маршировать.
martti (n, a, i) II ***s.* I** – март. **kaheksanneel päiväl ~iz** – восьмого марта.
mart|ti (in, tia, tii) II ***s.* II** – нужда. **~ti tuli taloihe** – в дом пришла нужда.
ma|ssiina (ssiinan, zinaa, zinaa) V ***s.*** – машина.
mastersko|i (in, ita, isse; loin) VI ***s.*** – мастерская.
masti (n, a, i) II ***s.*** – мачта.
matalai|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – низк|ий (-ая, -ое) [*по высоте*]. **~n meez** – низкорослый мужчина (ср. **mattaala**).
matalaiskui|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – низеньк|ий (-ая, -ое); низковат|ый (-ая, -ое).
matalaal ***adv.*** – низко [*где?*]; внизу. **lintu lentää ~** – птица летит низко (ср. **matalalle**).
matalalle ***adv.*** – низко [*куда?*]; вниз. **pilvet laskiistii ~** – облака опустились низко (ср. **matalaal**).
matalalt ***adv.*** – снизу. **~ noisi savu** – снизу поднялся дым.
matalammaal ***adv.*** – ниже [*где?*]. **linnut lennellää ~** – птицы летают ниже (ср. **matalammalle**).
matalammalle ***adv.*** – ниже [*куда?*]. **linnut laskiissaa ~** – птицы спускаются ниже (ср. **matalammaal**).
matalik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – **1)** низина; **2)** низменность (ср. **alanne**).
matalik|koi (oin, koja, koihe; koloin) III ***s.*** – мель; отмель.
matalut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – понижать; снижать.
mat|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – путь. **hää mäni pitkää ~kaa** – он отправился в дальний путь. **hää mäni maihe omiiz ~koiz** – он пошёл своим путем. **hüvvää ~kaa!** – счастливого пути!

matkalai|n (zen, st, see) XIII [a)] ***s.*** – путник.
matka|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – путешествовать; совершать путешествие [*конкретное*] (ср. **matkussella**, **matkustaa**).
matkus|sella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – путешествовать; совершать путешествия [*периодически*] (ср. **matkata**, **matkustaa**).
matkus|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – ехать; находиться в пути (ср. **ajjaa**, **matkata**, **matkussella**).
ma|to (on, ttooa, ttoo) II ***s.*** – змея. **vaski~to** – веретенница; медянка. **kirjava ~to** – гадюка. **ranta~to** – уж.
matok|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [a)] ***s.*** – **1)** червяк; **2)** моллюск.
matrossi (n, a, i) II ***s.*** – матрос.
matsut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – чавкать.
matšalka (n, a, a) V ***s.*** – мочалка.
mat|taala (taalan, alaa, alaa) V ***adj.*** – **1)** мелк|ий (-ая, -ое). **~taala lammi** – мелкий пруд; **2)** низк|ий (-ая, -ое) [*по местности*]. **~taala paikka** – низкое место (ср. **matalain**).
mattaalamaitoi|n (zen, st, see) XIII [b)] ***adj.*** : **~n lehmä** – корова с мелким выменем, дающая низкие удои.
mat|taalusse (aluen, alutta, aluesse) XX ***s.*** – мелководность.
mat|taara (taaran, araa, araa) V ***s.*** – растущий на камнях лишайник [*сырьё для производства краски*].
mat|tsaa (tsamaa; san, tsaa; soin, tsoi) III ***v.*** – чмокать; чмокнуть.
mauk|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – имеющ|ий (-ая, -ее) выраженный вкус (ср. **makkuhiin**, **makkuiza**).
maus|se (tiin, setta, tiisse) XV ***s.*** – приправа; специя; пряность.
maus|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – приправлять; добавлять приправу.
maut|oin (toman, oint, tommaa; tommiin) XIV ***adj.*** – бесвкусн|ый (-ая, -ое).
meeh|hiin (izen, iist, isee; *mon. nom.* – hiist) XIII [b)] ***adj.*** – мужского пола; мужск|ой (ая, -ое).
meel (en, t, ee) X ***s.*** – **1)** ум; рассудок; **2)** память. **jää'ä ~ee** – запоминаться. **jättää ~ee** – запомнить. **muistua ~ee** – вспоминаться. **unohtua ~est** – забываться (ср. **muisti**).
meelüttäv|ä (än, vää, vää; viin) VIII ***adj.***– приятн|ый (-ая, -ое). **on ~vää kuulla, etti ...** – приятно слышать что …
meelüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** [part.] – нравиться. **tämä ~tää minnua** – это мне нравится.
mee|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** – **1)** мужчина; **2)** муж.
mellak|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – скандал.
mellas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – скандалить.
mel|looa (omaa; on, loo; oin, oi) III ***v.*** – грести одним веслом [*которое держат в руках*].
mer|i (en, t, ree) X ***s.*** – море.
merimee|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** – моряк.
merkitsömät|öin (tömän, öint, tömmää; tömmiin) XIV ***adj.*** – **1)** неотмеченн|ый (-ая, -ое); необозначенн|ый (-ая, -ое); **2)** незначительн|ый (-ая, -ое).
merkitsöv|ä (än, vää, vää; viin) VIII ***adj.***– значительн|ый (-ая, -ое). **~ä saavutuz** – значительный успех.
merki|tä (tsömmää; tsen, tsöö; tsin, tsi) X ***v.*** – **1)** метить; отмечать; размечать; **2)** значить; означать (*чтол-л.*).
merk|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – знак; метка.
metsänlai|ta (jjan, ttaa, ttaa) IV ***s.*** – опушка леса.
met|ti (in, tiä, tii) II ***s.*** – елец [*рыба*].
met|tsä (sän, tsää, tsää) VIII ***s.*** – лес.
mettsäel|läävä (läävän, ävää, ävää) VIII ***s.*** – дикое [*лесное*] животное.
mettsävooh|i (en, ta, ee) X ***s.*** – косуля.
me|zi (en, ttä, ttee; *in.* –e'ez) XI ***s.*** – мёд.
mihe? ***adv.*** – куда?
miheikke ***adv.*** – куда-нибудь.
mihekä ***adv.*** : **ei ~** – никуда. **hää ei lähe ~** – он никуда не пойдёт.
mihele ***adv.*** – куда-то; куда-либо.
mikkä (minkä, mittä, mihekä) ***pron.*** : **ei mikkä** – ничто; никак|ой (-ая, -ое). **mittä ei näü** – ничего не видно.
miks? ***adv.*** – почему? зачем?
miksle ***adv.*** – зачем-то; почему-то.
mi|kä (nen, tä, he) ***pron.*** : **~kä se on?** – что это? **~nen varriin?** – какого цвета? **too kirja, ~nen miä toin** – та книга, которую я принёс. **~he nasse?** – до каких пор?
mikäikke (minenikke, mitäikke, miheikke) ***pron.*** – что-то; что-нибудь. **ilma mitäikke** – ни с чем.
mikäle (minenle, mitäle, mihele; *ad.* – mill-le) ***pron.*** – что-либо.
milkä ***adv.*** : **ei ~ viissii** – никак; никоим образом.

millai|n (zen, st, see) XIII [b)] ***pron.*** – каков (-а, -о); каков|ой (-ая, -ое).
millikke viissii ***adv.*** – как-нибудь.
mill-le viissii ***adv.*** – как-то; каким-то образом.
mill viissii? – как? каким образом?
mist? ***adv.*** – откуда?
mistikke ***adv.*** – откуда-нибудь.
mistkä ***adv.*** **:** **ei ~** – ниоткуда. **~ ei kuulu** – ниоткуда не слышно.
mistle ***adv.*** – откуда-то; откуда-либо.
mitanot|to (on, toa, too) II ***s.*** – снятие мерки.
mit|ata (taamaa; taan, ajaa; taizin, taiz) XI ***v.*** – мерить; измерять.
mit|ta (an, taa, taa) IV ***s.*** – мера; мерка.
mittai|n (zen, st, see) XIII [b)] ***adj.*** – длиной (*со что-л.*); размером (*с кого-л., со что-л.*); ростом (*с кого-л.*); продолжительностью (*во что-л.*). **sormen ~n** – длиной с палец. **taloin ~n** – размером с дом. **meehen ~n** – ростом с мужчину. **koko päivän ~n** – продолжительностью в целый день.
mitte ***partik.*** [I inf. part.] – не [*с неопределённой формой глагола*]. **~ polttaa!** – не курить! (ср. **ei**).
mitte ..., mitteka ... – ни …, ни … [*с неопределённой формой глагола*]. **mitte küntää, mitteka külvää** – ни пахать, ни сеять (ср. **ei ..., eikä...**).
mittä ***pron.*** **:** **~ vart ei piä** – ни для чего не нужно. **~ ei kuulu** – ничего не слышно (ср. **mikkä**).
mitättömü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** – ничтожность; ничтожество.
mität|öin (tömän, öint, tömmää) XIV ***adj.*** – ничтожн|ый (-ая, -ое).
mitä vart? ***adv.*** – для чего?
miz? ***adv.*** – где?
mizikke ***adv.*** – где-нибудь.
mizkä ***adv.*** **:** **ei ~** – нигде. **hänt ~ eijoo** – его нигде нет.
mizle ***adv.*** – где-то; где-либо.
mi|ä (un, nnua, uhe) ***pron.*** – я. **anna ~ulle!** – дай мне! **höö lähettii ilma ~nnua poiz** – они ушли без меня.
mo|en (kkeenen, eent, kenesse) XVII ***pron.*** – подобн|ый (-ая, -ое). **miä en kuult mitä ~eent** – я не слыхал ничего подобного.
moit|e (tiin, etta, tiisse) XV ***s.*** – упрёк; осуждение.
moit|tia (timaa; in, tii; in, ti) II ***v.*** – упрекать; осуждать.
moittiit|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – безупречн|ый (-ая, -ое).
mok|kooma (kooman; omaa, omaa; omiin) VIII ***pron.*** – так|ой (-ая, -ое).
mol|leemat (empiin, empia, empii) XIV ***pron. mon.*** – об|а (-е). **möö kutsuimma itselle ~empiin küllää** – мы пригласили к себе обоих в гости.
monenlaajai|n (zen, st, see) XIII [b)] ***pron.*** – разн|ый (-ая, -ое).
mon|i (en, t, nee; iin; *mon. part.* – niia) ***pron.; num.*** – **1)** [üks. nom.] некоторые; многие [*кое-кто*]. **~i ihmiin läkäjää** – некоторые [*многие*] люди говорят; **2)** [üks. part.] несколько. **~t kertaa** – несколько раз; **3)** [mon. part.] много; многие [*неизвестно сколько*]. **kului ~niia voossiia** – прошло много лет; прошли многие годы (ср. **paljo**). **~niia suutkia** – несколько суток.
monijumalai|n (zen, st, see) XIII [a)] ***s.*** – политеист; язычник.
monijumalaizu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – политеизм; язычество.
monikertai|n (zen, st, see) XIII [b)] ***adj.*** – **1)** во много раз бóльш|ий (-ая, -ее); **2)** многократн|ый (-ая, -ое); многоразов|ый (-ая, -ое).
monik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – **1)** множество; **2)** множественное число [*граммат.*].
monipooli|in (zen, ist, see; *mon. nom.* – ist) XIII [b)] ***adj.*** – многосторонн|ий (-яя, -ее); разносторонн|ий (-яя, -ее).
monivoot|tiin (izen, iist, isee; *mon. nom.* – tiist) XIII [b)] ***adj.*** – многолетн|ий (-яя, -ее). **~tiist kazvit** – многолетние растения.
monni (n, a, i) II ***s.*** – сом.
moori (n, a, i) II ***s.*** – баба; бабка; старуха.
moottori (n, a, i) II ***s.*** – мотор.
morsia (n, a, a) VII ***s.*** – невеста.
morsianhun|tu (nun, tua, tuu) II ***s.*** – фата.
morsiankapio|t (loin, loja, loihe) VI ***s. mon.*** – приданое.
muinahi|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***adj.*** – древн|ий (-яя, -ее); старинн|ый (-ая, -ое).
muis|taa (tamaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – **1)** помнить; **2)** вспоминать; запоминать. **hää ei ~taant sannooa** – он забыл сказать.
muis|ti (sin, tia, tii) II ***s.*** – память (ср. **meel**).
muistu|a (maa; u; i) II ***v.*** **:** **~a meelee** – вспоминаться.

muka *adv.* – будто бы; якобы; мол. **hää ~ tiittää** – он якобы знает. **hää on ~ saannoont** – он якобы сказал.
mukkaa *adv.* – по; согласно; в соответствии. **sitä ~, ku ...** – по мере того, как ... ; в соответствии с тем, как ... **omiin voimiin ~** – по мере своих сил. **hänen ezimerkin ~** – по его примеру. **kaik mennöö suunnitelman ~** – всё идёт по плану.
mun|a (an, naa, naa; niin) VIII *s.* – яйцо.
mun|niia (imaa; in, nii; in, i) II *v.* – класть [*откладывать*] яйца; нестись.
mur|e (reehen, eeht, ehesse) XVI *s.* – печаль; грусть.
murehelli|in (zen, ist, see) XIII [b] *adj.* – печальн|ый (-ая, -ое); грустн|ый (-ая, -ое).
mur|ehtia (ehtimmaa; reehin, ehtii; reehin, ehti) II *v.* – печалиться; огорчаться; грустить.
murehut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – печалить; огорчать.
mur|re (tiin, retta, tiisse) XV *s.* – диалект.
murro|z (ksen, ost, ksee) XII *s.* – излом; перелом.
mur|taa (tamaa; ran, taa; zin, si) VII *v.* – **1)** ломать; **2)** взламывать.
murta|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV *v.* – вламываться; вторгаться; врываться.
mur|to (ron, toa, too) II *s.* – взлом.
mur|tua (tumaa; run, tuu; ruin, tui) II *v.* – ломаться.
mus|ata (saamaa; saan, ajaa; saizin, saiz) XI *v.* – очернять; пятнать. **~ata hänen kunniata** – запятнать его честь.
mus|sa (an, saa, saa) VIII *adj.* – чёрный (-ая, -ое).
mussik|ka (an, kaa, kaa) V *s.* – черника.
mussuai|n (zen, st, see) XIII *s.* – зрачок глаз.
mussuhu|sse (en, tta, ttee) XX *s.* – чернота; темнота.
mut *k.* – но; однако.
muu (n, ta, hu) I *pron.* – друг|ой (-ая, -ое); ин|ой (-ая, -ое).
muun|nella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII *v.* – перерабатывать; видоизменять.
muun|taa (tamaa; nan, taa; zin, si) VII *v.* – переделывать; преобразовывать.
muun|tua (tumaa; nun, tuu; nuin, tui) II *v.* – преобразовываться; видоизменяться.
muutoman|z (nen, tta, tee; siin) XI *pron.* – нек|ий (-ая, -ое). **~z ihmiin** – некий человек.
muuto|z (ksen, ost, ksee) XII *s.* – перемена; изменение.
muut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – **1)** переставлять; перемещать; **2)** изменять.
muut|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II *v.* – изменяться.
muuvvaal I *postp.* [gen.] – вне; за пределами (*чего-л.*).
muuvvaal II *adv.* – в другом месте; снаружи; вовне [*где?*]; за пределами. **Venämaaz ja ~** – в России и за её пределами. **kaikiil ~, Venämaan lizäks** – везде, кроме России.
muuvvalle *adv., postp.* – в другое место; наружу; вовне [*куда?*]; за пределы.
muuvvalt *adv., postp.* – из другого места; снаружи; извне. **miä oon kuult senen ~** – я услышал это со стороны.
mäek|äz (kähän, äst, kähässe) VIII *adj.* – горист|ый (-ая, -ое); холмист|ый (-ая, -ое).
mä|ki (en, kkiiä, kkee) IX *s.* – гора; холм.
mänküt|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII *v.* – учиться играть [*на музыкальном инструменте*]. **hää ~tellöö gittaarat** – он обучается [*игре*] на гитаре.
mä|nnä (nömää; än, nnöö; nin, ni) VIII *v.* – **1)** идти. **~nnä poiz** – уходить; **2) : ~nnä nukuksii** – засыпать; **3) : ~nnä lukkuu** – запираться [*о двери*]; **4) : ~nnä piiloo** – прятаться (ср. **lähtiä**).
männäizü|sse (en, ttä, ttee) XX *s.* – прошлое; прошедшее. **ettempäin ~sse** – далёкое прошлое. **~eez** – в прошлом.
männävoon *adv.* – в прошлом году.
män|näätöz (ätöksen, ätööst, ätöksee) XII *s.* – потеря; утрата. **töökuvun ~näätöz** – утрата, потеря трудоспособности.
män|tü (nün, tüä, tüü) II *s.* – тонкая сосенка, растущая на сыром месте (ср. **pettääjä**).
män|äkki (nääkin, äkkiä, äkkii) II *s.* – **1) : rahan~äkki** – расход [*денег*]; **2) : hoomeen on ~äkki** – завтра предстоит идти.
mänässö|z (ksen, öst, ksee) XII *s.* – успех. **soon ~öst** – желаю успеха!
mänät|ellä (telomää; teen, tellöö; telin, teli) VIII *v.* – действовать; поступать. **hää ~tellöö ain vassahankaa** – он всегда поступает наперекор.
mänätettü *pain. partits.* – потерянн|ый (-ая, -ое); утраченн|ый (-ая, -ое).
mänättel|ü (ün, lüüä, lüü) II *s.* – поступок.
män|ättää (ättämmää; näätän, ättää; näätin, ätti) IV *v.* – **1)** тратить; расточать. **hää ~ättää rahhaa** – он сорит деньгами; **2)** терять; лишаться. **~ättää näkkööä** – терять зрение. **~ättää omaizuen** – потерять имущество. **~ättää käen** – лишиться руки.

mänö (ön, nööä, nöö) II ***s.*** **: kirkon~ö** – церковная служба.
mäpöi ***adv.*** **: ~ märkä** – насквозь промокший.
mär|ehtiä (ehtimmää; reehin, ehtii; reehin, ehti) II ***v.*** – жевать жвачку **: lehmä ~ehtii** – корова жуёт жвачку.
mär|etä (kenömmää; kenen, kenöö; kenin, keni) X ***v.*** – гнить [*от сырости*]; разлагаться. **liha ~keni** – мясо сгнило (ср. **lahontua**, **lahossa**).
märkenüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – портить длительным хранением.
mär|kä (än, kää, kää) VIII ***adj.*** – мокр|ый (-ая, -ое); сыр|ой (-ая, -ое) **: ~kä paikka** – сырое место (ср. **kossia**).
märkänöit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – гноить; доводить до гниения.
mär|reehöz (ehöksen, ehööst, ehöksee) XII ***s.*** – жвачка [*коровы*].
mär|rääkäz (äkkähän, äkäst, äkkähässe; äkkähhiin) XVIII ***adj.*** – сыроват|ый (-ая, -ое); влажн|ый (-ая, -ое).
märän|tüä (tümmää; nün, tüü; nüin, tüi) II ***v.*** – портиться [*отсыревать*]. **laki ~tüi** – потолок испортился от сырости.
mär|ätä (kkäämää; kkään, käjää; kkäizin, kkäiz) XI ***v.*** – **1)** гнить от сырости; **2)** размокать.
mässä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI ***v.*** – пьянствовать.
mättii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII ***v.*** – **1)** проникать; **2)** пробираться.
mät|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** бросать; набрасывать. **~tää lunt** – бросать снег; **2)** накладывать. **~tää puuroa lautaisee** – накладывать кашу в тарелку.
mättü (n, ä, ü) II ***s.*** – мята.
mä|tä (än, ttää, ttää) VIII – **1)** ***s.*** – гниль; гной; тлен; **2)** ***adj.*** – гнил|ой (-ая, -ое).
mätöks|et (iin, iä, ii) XII ***s. mon.*** – поминки.
määk|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II ***v.*** – блеять; мекать.
määlihü|ssä (ümää; ün, jjää; izin, iz) XIV ***v.*** – **1)** мяться; **2)** сморщиваться.
määli|ä (mää; n, i; n, -) II ***v.*** – мять; комкать.
mään|tüä (tümmää; nün, tüü; nüin; tüi) II ***v.*** – гнить.
määrä (n, ä, ä) VIII ***s.*** **I** – количество; размер; степень.
määrä (n, ä, ä) VIII ***s.*** **II** – мера; доза.
määräai|ka (jjan, kkaa, kkaa) IV ***s.*** – срок. **äärimmäin ~ka** – предельный срок.
määrähö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – предписание; указание. **ülähält tult ~ksen mukkaa** – по указанию свыше.
määrä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI ***v.*** – назначать (*что-л.*) **: ~tä palkan** – назначить зарплату.
määrät|öin (tömän, öint, tömmää) XIV ***adj.*** – безграничн|ый (-ая, -ое); беспредельн|ый (-ая, -ое).
määznik|kä (än, kää, kää) VIII ***s.*** – мясник.
möit ***postp.*** [part.] – вдоль (*чего-л.*). **jokkiia ~** – вдоль реки.
möitä ***postp.*** [part.] – через [*из конца в конец*]. **ajjaa linnaa ~** – проезжать через город (ср. **läpi**, **üli**).
mökel|tää (tämmää; län, tää; zin, si) VII ***v.*** – жамкать; шамкать [*беззубыми дёснами*].
mök|issä (izömmää; kiizen, izöö; kiizin, kiiz) IX ***v.*** – невнятно звучать (ср. **mököttää**).
mök|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – избушка (ср. **pertti**).
mök|kiinä (kiinän, inää, inää) VIII ***s.*** – ворчание; бормотание.
mök|öttää (öttämmää; köötän, öttää; köötin, ötti) IV ***v.*** – ворчать; бормотать; издавать невнятные звуки (ср. **mökissä**).
mö|kü (ün, kküüä, kküü) II ***s.*** – шум; гвалт; галдёж.
möl|issä (izömmää; liizen, izöö; liizin, liiz) IX ***v.*** – реветь. **härkä ~izöö** – бык ревёт.
möl|liinä (liinän, inää, inää) VIII ***s.*** – рёв [*быка, медведя*].
mönkä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – мёртвая зыбь после шторма.
mör|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX ***v.*** – рычать. **karhu ~izöö** – медведь рычит.
mörnäksen|nellä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII ***v.*** – выкрикивать; вскрикивать.
mörnä|ssä (ksömmää; ksen, ksöö; ksin, ksi) X ***v.*** – орать.
mörn|ää (ämää; än, ää; in, i) IV ***v.*** – кричать.
mör|riinä (riinän, inää, inää) VIII ***s.*** – рычание.
mör|räähüz (ähüksen, ähüüst, ähüksee) XII ***s.*** – крик; вскрик; выкрик.
mör|ähtää (ähtämmää; räähän, ähtää; räähin, ähti) IV ***v.*** – крикнуть; вскрикнуть; выкрикнуть; заорать.
m|öö I (eijjen, eitä, eihe; ***akk.*** **– eijjet)** ***pron.*** – мы. **tulkaa ~eijjen loo!** – приходите к нам! **~eijjet ennetti tuisku** – нас застигла метель. **~eitä tääl eijolt** – нас здесь не было.
möö II ***postp.*** [part.] – по **: männä kattuua ~** – идти по улице (ср. **lähteä ~ kahteen suuntaan**).
möö II ***postp.*** [part.] – по **: männä kattuua ~** – идти по улице (ср. **mööt**).
mööhä ***adv.*** – поздно [*в функции сказуемого*] **: on jo ~** – уже поздно (ср. **mööhää**).
mööhäi|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – поздн|ий (-яя, -ее).
mööhäizemmii ***adv.*** – позже.
mööhäs|tüä (tümmää; sün, tüü; süin, tüi) II ***v.*** – опаздывать.

mööhää ***adv.*** – поздно [*когда?*]. **hää käüvvelöö ~** – она гуляет поздно (ср. **mööhä**).
mööjä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – продавец.
mööjäk|köi (öin, köjä, köihe) III ***s.*** – продавщица.
möök|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – **1)** продажа [*процесс*]; **2)** распродажа; аукцион (ср. **möönni**).
mööksen|nellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – продавать понемногу; распродавать.
möönni (n, ä, i) II ***s.*** – продажа [*вообще*] (ср. **möökki**).
möö|ssä (ksömää; ksen, ksöö; ksin, ksi) X ***v.*** – продавать [*в указанный момент*] (ср. **möövvä**).
mööt ***postp.*** [part.] – по **: käüvvä küllää ~** – ходить по селу. **käüvvellä mettsää ~** – гулять пó лесу (ср. **möö II**).
möötä ***adv.*** **: sitä ~, kui …** – **1)** по мере того, как … ; **2)** в соответствии с тем, как …
möötähi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – **1)** сопутствующ|ий (-ая, -ее); **2)** благоприятн|ый (-ая, -ое).
möötätuul (en, t, ee) X ***s.*** – попутный ветер.
möötää ***adv.*** – мимо. **hää on ~ ajjaant** – он проехал мимо.
mö|övvä (ömää; ön, öp; in, i) I ***v.*** – продавать [*вообще*] (ср. **möössä**).
mük|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II ***v.*** – громко мычать (ср. **mükähellä**).
mük|kä (än, kää, kää) VIII ***adj.*** – нем|ой (-ая, -ое).
mükkühü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – немота.
mükäh|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – издавать мычание [*время от времени*] (ср. **mükkiä**).
müllü (n, ä, ü) II ***s.*** – мельница.
müllünik|kä (än, kää, kää) VIII ***s.*** – мельник.
müllünkiv|i (en, viä, vee) IX ***s.*** – мельничный жёрнов.
müllünrat|az (tahan, ast, tahasse) XVIII ***s.*** – мельничное колесо.
mürk|kü (ün, küä, kü) II ***s.*** – яд.
mürkülli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – ядовит|ый (-ая, -ое).
mürskü (n, ä, ü) II ***s.*** – буря; шторм; ураган.
müssü (n, ä, ü) II ***s.*** – чепец; чепчик.
müt|tü (ün, tüä, tüü) II ***s.*** – куча. **hiijjan~tü** – песочная куча.

N n.

naagl|a (an, aa, aa; oin) IV ***s.*** – **1)** гвоздь. **löövvä ~an vazaraal** – забить гвоздь молотком. **pistää sormen ~aa** – уколоть палец о гвоздь; **2)** фунт [*мера*]. **kilooz on poolkolmatta ~aa** – в килограмме – два с половиной фунта.
naaglai|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – фунтов|ый (-ая, -ое). **kaks-~n kiirä** – двухфунтовая гиря.
naagli|a (maa; n, i; n, -) II ***v.*** – прибивать; приколачивать.
naagli|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi) X ***v.*** – пригвождать. **~ta seinää** – пригвоздить к стене.
naama (n, a, a) IV ***s.*** – лицо; физиономия. **näüttää hapanutta ~a** – делать кислое лицо.
naapalli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.***– ковш; половник [*мера*]. **lissää veel ~in suppia!** – добавь ещё половник супу! (ср. **naappa**).
naappa (an, paa, paa) IV ***s.*** – ковш; черпак; половник (ср. **naapalliin**).
naappapää (n, tä, hä) I ***s.*** – головастик.
naapuri (n, a, i) II ***s.*** – сосед.
naapuriiz ***adv.*** – по соседству. **hää ellää ~** – он живёт по соседству.
naara|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XII ***v.*** – тралить [*искать тралом*].
naarmu (n, a, u) III ***s.*** – царапина. **veri~** – ссадина.
naarmut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – царапать; (п)оцарапать.
naas|ti (sin, tia, tii) II ***adj.*** – чудесн|ый (-ая, -ое); прекрасн|ый (-ая, -ое); замечательн|ый (-ая, -ое). **mikä on ~ti pari!** – что за чудесная пара! **hää on kaikist ~simp!** – она прекрасней всех!
naatala (n, a, a) V ***s.***– подпечье [*для содержания кур зимой*].
naat|ti (in, tia, tii) II ***s.*** – ботва. **nagrihen ~it** – ботва репы.
nagr|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III ***v.*** – смеяться.
nagrah|ella (telomaa, teen, telloo; tellin, teli) VIII ***v.*** – усмехаться.
nagraho|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – **1)** смешок; **2)** усмешка.
nagrah|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – усмехнуться.
nagrat|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – покатываться со смеху.
nagrat|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – смешить.
nagrettav|a (an, vaa, vaa) VIII ***adj.*** – смешн|ой (-ая, -ое).
nagrettavvaa ***adv.*** **: on ~** – смешно.

nagri|z (hen, ist, hesse) XVIII ***s.*** – репа.
nagro (n, a, o) II ***s.*** – смех.
nah ***partik.*** **:** **~ ota!** – нá возьми! **~ poiz!** – забери [*себе*; *отсюда*]!
nahankiskoja (n, a, a) VIII ***s.*** – бесстыдник; наглец.
nahat|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** – лишённ|ый (-ая, -ое) кожи.
nahis|tua (tummaa, sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – отсыревать.
nah|ka (an, kaa, kaa) IV *s.* – **1)** шкура; **2)** кожа [*вообще*] (ср. **iho**).
nahkai|n (zen, st, see) XIII [b)] ***adj.*** – кожан|ый (-ая, -ое).
nahkalap|pa (an, paa, paa) IV ***s.*** – ремень.
nahka|n (zen, st, see; *mon. nom.* – zet) XIII [a)] ***s.*** – кожаная рукавица.
nahkapolle (n, a, e; loin) II ***s.*** – кожаный фартук, передник.
nahkasii|pi (ven, ppiiä, ppee) IX ***s.*** – летучая мышь.
nahkia (n, a, a) VII ***adj.*** **:** **~ heinä** – сырое [*волглое*] сено.
nai|jja (maa; n, p; n, -) I ***v.*** – **1)** жениться; **2)** выходить замуж.
naikkimee|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** – жених [*потенциальный*]. **meijjen külääz on paljo ~hiä** – в нашем селе много женихов (ср. **ženihka**).
naimat|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – холостой.
naimiskaup|pa (an, paa, paa) IV ***s.*** – **1)** брак; бракосочетание; **2)** женитьба.
nai|n (zen, sia, see, siin; *mon. nom.* – zet) XIII [a)] ***s.*** – женщина.
naisiinpäivä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – женский день. **kaheksaaz päivä marttiiz on ~ !** – восьмое марта – женский день!
nai|ssiin (zizen, ziist, zisee; *mon. nom.* – ssiist) XIII [b)] ***adj.*** – женского пола; женск|ий (ая, -ое).
nait|taa (tamaa; an, taa; oin, toi) III ***v.*** – **1)** женить; выдавать замуж. **höö ollaa tüäärt ~ettu** – они выдали дочь замуж; **2)** прививать. **~ettu oksaz** – привитый черенок.
naizellik|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – женатый. **hää on ~az** – он женат.
nai|zikko (ssiikon, zikkoa, zikkkoo) II ***s.*** – жена (ср. **naizikkoi**).
naizik|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – замужняя женщина. **hää on ~koi** – она замужем (ср. **naizikko**).
na|ka (an, kkaa, kkaa) IV ***s.*** – затычка.
naksah|taa (tammaa; an, taa, in, ti) IV ***v.*** **:** **~taa kiin** – защёлкнуть. **~taa lukon kiin** – защёлкнуть замок.
naksahta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – защёлкиваться. **lukko ~iz** – замок защёлкнулся.
naksut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – тикать. **tunnit ~ellaa** – часы тикают.
nalisniek|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – наличник [окнá].
nalj|a (an, aa, aa; oin) IV ***s.*** – шутка, острóта.
na|pa (van, ppaa, ppaa) IV ***s.*** – пупок.
nap|akka (paakan, akkaa, akkaa) V – **1)** ***s.*** малыш; крошка; **2)** ***adj.*** малюсеньк|ий (-ая, -ое).
napanoora (n, a, a) VIII ***s.*** – пуповина.
nap|ata (paamaa; paan, pajaa; paiizin, paiz) XI ***v.*** – хватать [ловить]. **~ata varkkaahan** – схватить вора (ср. **temmata**).
napilka (n, a, a) V ***s.*** – напильник.
napist ***adv.*** – **1)** скудно; **2)** бережливо.
nap|paakat (akkoin, akkoja, akkoihe) V ***s. mon.*** – мелкота; мелюзга.
nap|pi (in, pia, pii) III ***s.*** – пуговица. **panna koko ~it kiin** – застегнуть все пуговицы (ср. **kütkimet**).
nap|pu (un, pua, puu) III ***s.*** – удар. **~pu nenän alle** – удар по носу.
napraasno ***adv.*** – напрасно. **~ möö tänne tulimma!** –напрасно мы сюда пришли!
naps|aa (amaa; an, aa, oin, oi) III ***v.*** – щёлкать.
napsaho|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – щелчок.
napsah|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – щёлкнуть.
napsu (n, a, u) II ***s.*** **:** **ottaa ~n viinaa** – выпить водки [*залпом*].
napsut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – ударять [*многократно*].
narra|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** [part.] – насмехаться (*над кем-л., чем-л.*). **hänt ~taa** – над ним насмехаются.
narri|a (maa, n, i, n, -) II ***v.*** – **1)** бранить; **2)** дразнить.
nar|skaa (skamaa; zan, skaa; zin, ski) ***epäs. v.*** – **1)**скрипеть; **2)** хрустеть.
nar|ze (skehen, zeeht, skehesse) XVI ***s.*** – **1)** скрип; **2)** хруст.
naskeli (n, a, i) III ***s.*** – шило.
nasse ***postp.*** [ill.] – до. **tulla kottii ~** – дойти до дома. **mihe ~?** – до каких пор? **siihe ~, ku ...** – [до тех пор,] пока … **tänne ~** – до сих пор.
naššattiirnoi (n, ta, sse) VI ***adj.*** **:** **~ pirttu** – нашатырный спирт.
na|to (on, ttooa, ttoo) II ***s.*** – **1)** золовка [*сестра мужа*]; **2)** свояченица [*сестра жены*].
nat|tsa (san, tsaa, tsaa) IV ***s.*** – окурок.

naz ***postp.*** [el.] – от (*чего-л. в другое место*). **ajjaa linnast ~** – отъехать от города.
nattariu|z (ksen, st, ksee) XII ***s.*** – нотариус.
nattii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII ***v.*** – надеяться на помощь.
naulatška (n, a, a) V ***s.*** – наволочка.
neegl|a (an, aa, aa; oin) IV ***s.*** – игла, иголка.
neeglakarp|pi (in, pia, pii) II ***s.*** – коробочка для иголок.
neegla|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – **1)** уколоть иглой; **2)** ужалить (ср. **pistää II**).
neelai|ssa (zommaa; zen, soo; zin, si) VIII ***v.*** – проглотить; глотнуть.
neeleksi|ä (mmää; n, i; n, -) II ***v.*** – проглатывать.
neel|lä (ömää; en, löö; in, i) VIII ***v.*** – глотать.
neem|i (en, iä, ee) IX ***s.*** – мыс (ср. **nenukka**).
n|eet (iijjen, iitä, iihe; *akk.* – iijjet) ***pron. mon.*** – эти, это; те; они [*неодушевл.*]. **Neet on koit? – Nii, neet** – Это домá? – Да, они.
neežno|i (in, ita, isse; loin) VI ***adj.*** – нежн|ый (-ая, -ое).
nefti (n, ä, i) II ***s.*** – нефть.
neik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – кукла. **leikkiä ~koa** – играть в куклы.
neiti (n, ä, i) II ***s.*** – девица; барышня.
neitsü|t (en, ttä, esse; iin) XX ***s.*** – дева, девственница.
neljä (n, ä, ä) ***num.*** – четыре.
neljäkümment (neljankümmenän, neljääkümment, neljääkümmenää) ***num.*** – сорок.
neljältää ***adv.*** – вчетвером.
neljänne|ez (ksen, est, ksesse) ***num.*** – четверть.
neljäsattaa (neljänsaan, neljääsattaa, neljääsattaa, *in.* – neljäázsaa'az) ***num.*** – четыреста.
neljäsattaa neljääzkümmenääz neljä|äz (nnen, ttä, ntee) ***num.*** – четыреста сорок четвёрт|ый (-ая, -ое).
neljä|t (ilöin, ilöjä, ilöihe) ***num. mon.*** – четверо. **tulhiit ~ät** – пришли четверо. **~ät põksüt** – четверо брюк.
neljätoist (neljäntoist, neljäätoist, neljäätoist; *in.* – neljääztoist) ***num.*** – четырнадцать.
neljätoistkümmenä|äz (nnen, ttä, ntee) ***num.*** – четырнадцат|ый (-ая, -ое).
neljä|äz (nnen, ttä, ntee) ***num.*** – четвёрт|ый (-ая, -ое).
neljääzkümmenääz (neljännenkümmenännen, neljättäkümmenättä, neljänteekümmenäntee) ***num.*** – сороков|ой (-ая, -ое).
neljääzkümmenääz neljä|äz (nnen, ttä, ntee) ***num.*** – сорок четвёрт|ый (-ая, -ое).
neljääzpä|ivä (ivän, ivää, ivää; *ess.* – än) VIII ***s.*** – четверг. **~än** – в четверг.
neljääzsatta|iz (nnen, tta, ntee) ***num.*** – четырёхсот|ый (-ая, -ое).
nen|nääkäz (äkkähän, äkäst, äkkähässe) XVIII ***adj.*** – разъярённый (-ая, -ое).
nen|ukka (nuukan, ukkaa, ukkaa) V ***s.*** – небольшой мыс; коса; мысок (ср. **neemi**).
nen|ä (än, nää, nää) VIII ***s.*** – **1)** нос; **2)** остриё; острый угол [*предмета*].
nenähoo|ku (vvun, kkuua, kuu) II ***s.*** – ноздря.
nenärät|ti (in, tiä, tii) II ***s.*** – носовой платок.
nenäs|tüä (tümmää; sün, tüü; süin, tüi) II ***v.*** – сердиться; гневаться. **~tüa siint** – рассердиться на [за] это. **~tüä hänelle** – рассердиться на него.
nenätamme|z (hen, st, hesse) XVIII ***s.*** – передняя часть киля лодки, корабля.
nenätau|ti (vvin, ttiia, ttii) II ***s.*** – насморк.
nenät|öin (tömän, öint, tömmää) XIV ***adj.*** – **1)** безнос|ый (-ая, -ое). **~öin ihmiin** – безносый человек; **2)** без острия; туп|ой (-ая, -ое). **~tömät sukset** – лыжи с тупыми [закруглёнными] концами.
nes|se (tiin, settä, tiisse) XV ***s.*** – жидкость.
nessemäi|n (zen, st, see) XIII [a)] ***adj.*** – жидк|ий (-ая, -ое). **~zeez tilaaz** – в жидком состоянии.
nesto ***adv.*** [el.] – не говоря уж(е) о **: enzimäin päivä, ~ toizest** – первый день, не говоря уж о втором.
nes|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** – **1)** капать; **2)** течь; сочиться. **vezi ~tää kiven alt** – вода сочится из-под камня; **3)** моросить. **ikkunall ~tää** – на улице моросит.
neuvvo (n, a, o) II ***s.*** **I** –невод. **laskia ~n** – закинуть невод.
neuvvo (n, a, o) II ***s.*** **II** – совет. **hää antoi miulle pahhaizen ~n** – он дал мне плохой совет. **höö piettii ~a** – они держали совет (ср. **neuvvosso**).
neuvvo|a (maa; n, o; in, i) III ***v.*** – советовать.
neuvvonantaja (n, a, a) VIII ***s.*** – советчи|к (-ца); консультант (-ка).
neuvvos|so (on, soa, soo) II ***s.*** – совет [*организация*]. **linna~so** – городской совет (ср. **neuvvo**)
neuvvo|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – советник. **lähetüssön ~z** – советник посольства.
niauk|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II ***v.*** – мяукать. **kazi ~kua** – кошка мяукает.
ni|e (ttiin, että, ttiisse) XV ***s.*** – **1)** пéревязь. **hää pittää katkaistu kättä ~ttiiz** – он держит сломанную руку на перевязи; **2)** брошюра.

nietauno ***adv.*** – недавно.
nii I ***adv.*** – так. **ei ~nkää ...** – не так уж и ...
nii! II ***san.*** **–** да!
niibris|sellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – кривить рот [губы].
nii etti ***k.*** – так что.
niin (en, t, ee) X ***s.*** – лыко; мочало.
niinikke ***adv.*** – таким образом; в заключение (ср. **näinikke**, **sill viissii**).
niini|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** **–** мочальн|ый (-ая, -ое).
niinipuu (n, ta, hu) I ***s.*** – липа.
niipah|tua (tummaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.*** – вспылить; рассердиться.
nii|ska (zan, skaa, skaa) IV ***s.*** – моло́ка. **kalan ~zat** **–** рыбьи молоки.
niis|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** **–** сморкаться.
niit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – жать [*серпом*].
niit|tü (ün, tüä, tüü) II ***s.*** **–** луг. **käüvvellä ~tüä mööt** **–** гулять по лугу.
nik|an (kamen, aant, kamee) XIV ***s.*** **–** позвонок.
nikkari (n, a, i) II ***s.*** **–** мастер (-ица); умел|ец (-ица). **~ kaikkii töihe** **–** мастер на все руки.
nikkaro|jja (imaa; in, i; in, i) V ***v.*** – заниматься делами.
nik|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** **–** деревянная пивная кружка.
nik|ku (un, kua, kuu) II ***adj.*** **–** привередлив|ый (-ая, -ое).
niku ***k.*** – как; словно; будто.
nim|ettää (ettämmää; meetän, ettää; meetin, etti) IV ***v.*** – называть; нарекать; давать имя (ср. **nimetä**).
nim|etä (miimää; miin, iää; miizin, miiz) XI ***v.*** [all.] – именовать (*в честь кого-л.*); посвящать **:** **Puškinille ~ettü muuzeo** – музей имени Пушкина.
nimet|öin (tömän, öint, tömmää) XIV ***adj.*** – безымянн|ый (-ая, -ое). **~öin lapsi** **–** безымянное дитя. **~öin sormi** – безымянный палец.
nim|i (en, miiä, mee) IX ***s.*** – имя.
nim|meetüz (etüksen, etüüst, etüksesse) XII ***s.*** – название, наименование.
nipik|koja (koimaa; oin, koi; oin, koi) V ***s.*** – завязывать.
nippii-nappii ***adv.*** – еле-еле.
nip|ukka (puukan, ukkaa, ukkaa) V ***s.*** **: korvan ~ka** – мочка уха.
ni|ska (zan, skaa, skaa) IV ***s.*** – **1)** затылок; **2) : ottaa ~zast kiin** **–** взять за шкирку.
nit|ahua (ahummaa; taahun, ahuu; taahuin, taahui) II ***v.*** – перепутываться.
ni|ttooa (tomaa; on, ttoo; oin, toi) III ***v.*** **–** связывать. **hänelt ~ottii käet kiin** – ему связали руки.
niukah|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – вывихнуть.
niukah|tua (tummaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.*** – вывихиваться.
niukahut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **–** вывихивать.
niukahu|z (ksen, ust, ksee)XII ***s.*** – вывих.
niv|vuist (uiziin, uizia, uisii) XIII [b] ***s. mon.*** **–** пах. **~uiziiz** – в паху.
no ***partik.*** – ну. **~ pojat, etez!** **–** ну, ребята, вперёд! **~ nii!** – ну да!
nobli|a (maa, n, i; n, -) II ***v.*** **: ~a kukkia** **–** собирать цветы.
nodra (n, a, a) VIII ***adj.*** – **1)** вязк|ий (-ая, -ое); **2)** податлив|ый (-ая, -ое); гибк|ий (-ая, -ое) (ср. **notkia**).
nodraa|n (men, nt, mee) XIV ***s.*** – плетёная верёвка; плетёный канат.
nodrik|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [a] ***adj.*** – мягеньки*й* (-ая, -ое) [*неупругий*] (ср. **nodra, notkia**).
nodris|taa (tammaa; sun, taa; sin, ti) IV ***v.*** – разминать; делать гибким, податливым.
nodris|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** **–** делаться гибким, податливым.
nodru|sse (en, tta, tee; ksiin) XX ***s.*** – **1)** гибкость; эластичность; **2)** вязкость; **3)** податливость.
noek|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – содержащ|ий (-ая, -ее) сажу, копоть.
noessut|taa (tamaa; sun, tuu; suin, tui) IV ***v.*** – пачкать сажей [в саже], делать закоптелым.
noes|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – пачкаться сажей (ср. **nokehua**).
noestuunt ***pain. partits.*** – испачканн|ый (-ая, -ое) сажей. **~ vaattiit** – испачканная сажей одежда (ср. **nokehuunt**).
noi ***prep.*** **–** примерно; приблизительно; около. **~ kuuvveks tunniks** – часов этак в шесть.
noijjito|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** **–** колодовство; волшебство [*результат*] (ср. **noitumusse**).
noi vai ***adv.*** – просто так.
noi|ssa (zomaa, zen, ssoo; zin, si) VIII ***v.*** – **1)** подниматься; **2)** вставать. **~ssa üllää** – вставать из лежачего, сидячего положения; **3)** [trans.] становиться **: ~ssa aikuhizeks** – стать взрослым; повзрослеть; **4)** [II inf. ill.] стать [*вспомогательный глагол*]. **hää ~ssoo tekömää** – он станет делать. **hää ~si tekömää** – он стал делать.
noi|ta (jjan, ttaa, ttaa) VIII ***s.*** **–** колдун. **naiz~ta** – ведьма.

noi|toa (tomaa; jjon, ttoo; jjoin, toi) III ***v.*** – колдовать.
noitumu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – колдовство; ворожба [*процесс*] (ср. **noijjitoz**).
noi|zo (zon, ssooa, soo) II ***s.*** – **1)** подъём; восхождение. **~zo mäelle** – восхождение на гору; **2)** подъём; вставание. **~zo vootehelt** – подъём с постели; **3)** восход. **päivüen ~zo** – восход солнца.
noizove|zi (en, ttä, ttee) XI ***s.*** – прилив.
noj|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – опора, подпорка. **höö kravuttii mäen päälle, toin-toist ~aal** – они карабкались на гору, подпирая друг друга.
nojaabri (n, a, i) II ***s.*** – ноябрь. **neljänneel päiväälänneel ~iz** – четвёртого ноября.
nojahta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** [ill.] – **1)** опереться. **~ssa kantee** – опереться о [на] стол; **2)** прислониться. **~ssa seinää** – прислониться к стене.
noj|ahua (ahummaa; jaahun, ahuu; jaahuin, jaahui) II ***v.*** – опираться.
nokas|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** [el.] – рассердиться. **hää ~tui tühjäst aziast** – он рассердился из-за пустяка.
nok|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI ***v.*** – клевать. **kukkoi ~ajaa kanoja** – петух клюёт кур.
nok|ehua (ehummaa; keehun, ehuu; keehuin, keehui) II ***v.*** – покрываться сажей, копотью (ср. **noestua**).
nokehuunt ***pain. partits.*** – покрытый (-ая, -ое) сажей, копотью; закоптел|ый (-ая, -ое); закопчённ|ый (-ая, -ое). **~ seinät** – закопчённые стены (ср. **noestuunt**, **palvattu**).
no|ki (en, kkiia, kkee) IX ***s.*** – сажа; копоть.
nok|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – клюв.
noor (en, t, ee) X ***adj.*** – молод|ой (-ая, -ое); юн|ый (-ая, -ое). **~meez** – юноша.
noorek|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – моложав|ый(-ая, -ое).
noorem|p (maa, paa, paa; piin) ***adj. komp.*** – младш|ий (-ая, -ее). **hää on kaks vootta minnua ~p** – он на два года младше [моложе] меня.
nooris|so (on, soa, soo) II ***s.*** – молодёжь.
noor|tua (tumaa; run, tuu; ruin, tui) II ***v.*** – молодеть.
nooruhu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – молодость; юность.
noo|ska (zan, skaa, skaa) VIII ***s.*** – оттепель.
nooskalu|mi (men, nt, mmee) X ***s.*** – талый снег.
no|ot (ijjin, ita, ihe) ***pron. mon.*** – те. **möö määmmä ~ille taloloille päin** – мы идём к тем домам.
nopiaast ***adv.*** – быстро.
nop|oi (oin, pooja, oihe) III ***s.*** – бутылка 0,25 л.; “четвертинка”. **mää, ota ~oi viinaa!** – сходи, возьми четвертинку водки!
nop|piia (piian, iaa, iaa) VII ***adj.*** – **1)** быстр|ый (-ая, -ое); скор|ый (-ая, -ое). **~piia poojezda** – скорый поезд; **2)** проворн|ый (-ая, -ое); расторопн|ый (-ая, -ое).
nos|taa (tamaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – **1)** ставить [*вертикально*]; **2) : ~taa üllää** – поднимать; **2) : ~taa poiz** – вынимать [*вверх*].
notkia (n, a, a) VII ***adj.*** – гибк|ий (-ая, -ое); эластичн|ый (-ая, -ое) (ср. **nodra**).
nuk|ahtaa (ahtammaa; kaahan, ahtaa; kaahin, ahti) IV ***v.*** – заснуть.
nukuksii ***san.*** **: männä ~** – засыпа́ть.
num|meera (meeran, eraa, eraa) VIII ***s.*** – **1)** номер; **2)** цифра.
nurehu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – абсурдность; нелепость.
nur|issa (izommaa; riizen, izoo; riizin, riiz)IX ***v.*** – роптать.
nurk|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – угол.
nurrii ***adv.*** – наизнанку, навыворот.
nur|riia (riian, iaa, iaa) VII ***adj.*** – абсурдн|ый (-ая, -ое); бестолков|ый (-ая, -ое); нелеп|ый (-ая, -ое).
nur|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.***– ропот.
nurja (n, a, n) VIII ***adj.*** – изнаночн|ый (-ая, -ое). **~ pool** – изнанка.
nuu|skia (skimaa; zin, skii; zin, ski) II ***v.*** – нюхать. **~skia kukkia** – нюхать цветы.
nä|hhä (kömää; än, kköö; in, ki) VIII ***v.*** – видеть.
näinikke ***adv.*** – таким образом; именно так (ср. **niinikke**, **sill viissii**).
näinmok|kooma (kooman, omaa, omaa) VIII ***pron.*** – именно так|ой(-ая, -ое).
näkkiäzmee|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** – свидетель.
näk|köin (köizen, öist, köisee; *mon. nom.* – köist) XIII [b] ***adj.*** [ill.] – похож|ий (-ая, -ее). **tämä tüttöi on emoihe ~köin** – вот эта девушка похожа на мать.
näk|köömet (ömiin, ömiä, ömii) XIV ***s. mon.*** **: hüvät ~köömet** – хорошее зрение.
näk|köövä (köövän, övää, övää) VIII ***adj.*** – зряч|ий (-ая, -ее); видящ|ий (-ая, -ее).
näk|küüä (ümää; ün, küü; üin, küi) II ***v.*** – виднеться; быть видным. **mäen jälelt ~küü taloi** – из-за горы виднеется [виден] дом.
nä|kö (ön, kkööä, kköö) II ***s.*** – **1)** вид; внешность; **2)** зрение (ср. **näkömiin).**
näkömi|in (zen, ist, see) XIII [a] – ви́дение; способность видеть; зрячесть (ср. **näkö**).

näkömiist! ***san.*** – до свидания!
nälissää ***adv.*** **: olla ~** – проголодаться.
näl|kä (än, kää, kää) VIII ***s.*** **–** голод. **miul on ~kä** – я голоден.
nälkähi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.***–голодн|ый (-ая, -ое).
nälvimi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – глодание; грызня.
nälvi|ä (mää; n, i; n, -) II ***v.*** – грызть; глодать.
näläs|tüä (tümmää; sün, tüü; süin, tüi) II ***v.*** – проголодаться.
nälät|öin (tömän, öint, tömmää) XIV ***adj.*** – не испытывающ|ий (-ая, -ее) голода; сыт|ый (-ая, -ое). **~öin ei uzo nälkähizelle** – сытый голодного не разумеет.
nämät ***pron. mon.*** – вот это [*множ. число*]. **~ on taloit** – вот это – домá.
nännä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – **1)** женская грудь. **hää antoi ~ä lapselle** – она дала грудь ребёнку; **2)** соска. **rizintkain ~** – резиновая соска.
nännänpää (n, tä, hä) I ***s.*** – сосóк груди.
nänn|ät (ilöin, ilöjä, ilöihe) VIII ***s. mon.*** **: lehmän ~ät** – сосцы коровьего вымени.
näntkö|i (in, jä, ihe) III ***s.*** – нянька. **bolnitsan ~i** – нянечка в больнице.
näntšit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – нянчить. **~tää lasta** – нянчить ребёнка.
nän|ä (än, nää, nää) VIII ***s.*** **–** няня.
näpis|sellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – **1)** щипать; **2)** воровать мелкие вещи.
näpis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** – ущипнуть.
näp|pi (in, piä, pii) II ***s.*** – **1)** щипок; **2)** щепоть; щепотка. **vizoi suppii ~iil soola!** – кинь в суп щепотку соли!
näppitö|ö (ön, öta, öhö; ijjen) I ***s.*** – мелкая ручная работа. **se tüttöi mahtaa veel ~itä tehhä, ezimerkiks – ommella** – эта девушка может ещё выполнять мелкие ручные работы, например – вышивать.
näp|piä (pimää; in, pii; in, pi) II ***v.*** – быстро двигаться.
näppärä (n, ä, ä) VIII ***adj.*** – ловк|ий (-ая, -ое); проворн|ый (-ая, -ое); расторопн|ый (-ая, -ое).
näppärü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – ловкость; проворство; расторопность.
näp|ätä (päämää; pään, äjää; päizin, päiz) XI ***v.*** – трогать [*клавиши; струны*].
näp|ükkä (püükän, ükkää, ükkää; ükköin) V ***s.*** **–** прыщ.
när|e (riin, että, riisse) XV ***s.*** – молодая ель [*чаще – недорослая*] (ср. **kuuz**).
närp|piä (pimää; in, pii; in, pi) II ***v.*** **–** покусывать; пощипывать [*губами*; *клювом*].
när|riä (imää; in, rii; in, i) II ***v.*** – жевать.
närrizik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – молодой [мелкий] ельник.
när|ä (räähän, ääht, ähässe) XVI ***s.*** **: linnun ~ä** – птичий зоб.
nät|ki (in, kiä, ki) II ***adj.*** – сыр|ой (-ая, -ое); непрожаренн|ый (-ая, -ое). **leipä jäi ~iks** – хлеб остался непропечённым.
nät|üt (tülöin, tülöjä, tülöihe) II ***s. mon.*** – тряпьё, ветошь.
nä|zä (zän, ssää, ssää) VII ***adj.*** – вызывающ|ий (-ая, -ее) раздражение; нервирующ|ий (-ая, -ее). **~zä ihmiin** – человек, вызывающий раздражение.
näzüt|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – раздражать; нервировать. **elä ~tee koiraa!** – не дразни собаку!
näälä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – шурин [*брат жены*].
näät (-tä) ***san.*** **–** види|шь (-те) ли **: hän on, ~tä, veel noor** **–** он, видите ли, ещё молод. **miä oon, ~ , lässiivä** **–** я, видишь ли, болен.
nä|ät (ijjen, itä, ihe) ***pron. mon.*** **–** вот эти. **~ät taloit** **–** вот эти домá. **~itä kirjoja miä en ottaant!** – вот этих книг я не брал!
näök|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – шикарн|ый (-ая, -ое); потрясающ|ий (-ая, -ее). **häneel on ~äz auto!** – у него шикарная машина!
näüttii|ssä (mää; n, ää; izin, iz) XIII ***v.*** **–** нравиться [глянуться]. **se talo ei ~st minnua** – этот дом мне не понравился [не приглянулся].
näüttämö (n, ä, ö) II ***s.*** **–** сцена. **essiintüä ~öl** – выступать на сцене.
näüttä|ssä (ämää; än, äjää; izin, iz) XV ***v.*** **–** показываться; являться.
näüttävä (n, ä, ä) VIII ***adj.*** – хорош|ий (-ая, -ее) на вид. **epä~** – неприглядн|ый (-ая, -ое).
näüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** показывать [*для обучения*]; демонстрировать; **2)** предъявлять. **~tää happaant naamaa** – делать [корчить] кислую физиономию; **2)** руководить (*чем-л.*); **3)** указывать. **~tää sormeel** – указать пальцем; **4)** [abl.] казаться (*чем-л.*). **taivaz ~tää sinizelt** – небо кажется синим; **5)** [ess.] выглядеть (*каким-л.*). **se lapsi ~tää läzivään** – этот ребёнок выглядит больным; **6) : miust ~tää** – мне кажется; по-моему. **milt siust ~tää?** **–** как ты считаешь?
nöüris|sella (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – унижаться; угодничать; раболепствовать.
nöür|tüä (tümää; rün, tüü; rüin, tüi) III ***v.*** **–** смиряться; покоряться.

nöürä (n, ä, ä) VIII ***adj.*** – покорн|ый (-ая, -ое); безропотн|ый (-ая, -ое); послушн|ый (-ая, -ое); смирн|ый (-ая, -ое).
nöürühü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – покорность; смирение, послушание.
nöürühüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – унижать, оскорблять.
nöürühütü|z (ksen, üst, ksee)XII ***s.*** – **1)** покорение; усмирение; **2)** унижение (ср. **loukkahuz**).
nöürüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** **–** смирять; покорять, усмирять.
nüblä (n, ä, ä) VIII ***s.*** **–** пуговица.
nühtii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII ***v.*** – возиться; шалить.
nüh|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** **–** дёргать; рвать.
nük|küin (küizen, üist, küisee; ***mon. nom.*** – **küist)** XIII [b)] ***adj.*** – нынешн|ий (-яя, -ее); настоящ|ий (-ая, -ее); теперешн|ий (-яя, -ее).
nüküaikahi|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***adj.*** **–** современн|ый (-ая, -ое). **~ist vaattiit** – современная одежда.
nüküizii ***adv.*** **–** сейчас; в настоящий момент. **~ hänt eijoo** **–** сейчас его нет.
nüküizü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – современность.
nüküpäiviin ***adv.*** – в наши дни.
nül|kiä (kömää; en, köö; in, ki) VI ***v.*** – свежевать. **~kiä nahkaa** **–** снимать шкуру. **~kia kooria puust** **–** сдирать кору с дерева.
nüp|pü (ün, püä, püü) II ***s.*** – **1)** кнопка; **2)** набалдашник; головка; **3) : ~pünenä** **–** нос-пуговка.
nürhi (n, ä, i) II ***adj.*** **–** туп|ой (-ая, -ое). **~ veittsi** **–** тупой нож.
nür|ihtää (ihtämmää; riihän, ihtää; riihin, ihti) IV ***v.*** – затупить. **~ihtää veistä** – затупить нож.
nürihü|ssä (ümää; ün, jjää; izin, iz) XIV ***v.*** – **1)** притупляться **: tuntehet ~stii** **–** чувства притупились; **2)** тупеть [*о человеке*] (ср. **nürihüä**).
nür|ihüä (ihümmää; riihün, ihüü; riihüin, riihüüi) II ***v.*** – тупиться; затупляться. **kervez ~riihüi** **–** топор затупился (ср. **nürihüssä**).
nür|riä (imää; in, rii; in, i) II ***v.*** **–** тесать [резать] тупым инструментом.
nürssük|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** **– 1)** сморщенн|ый (-ая, -ое); измят|ый (-ая, -ое); **2)** складчатый (-ая, -ое) (ср. **nürssüüz**).
nürssüüz ***adv.*** **: liittsa ~** **–** морщинистое лицо (ср. **nürssükäz**).
nüt ***adv.*** – теперь; сейчас.
nüttemmii ***adv.*** – ныне; нынче.
nütten ***adv.*** – в данный момент; в настоящее время.
nüükähüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** выдёргивать; вырывать. **~tää hamppaahan poiz** – вырвать зуб; **2) : kala ~tää** – рыба клюёт.
nüürü (n, ä, ü) II ***s.*** – **1)** морщина. **männä ~ü** – покрываться морщинами. **vanhaal ihmizeel pozet männää ~ü** – у старого человека щёки покрываются морщинами; **2)** складка. **vaattiiloiz on ~t** – на одежде – складки.

O o.

oak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** **–** снабжённ|ый (-ая, -ое) шипами, колючками; шипаст|ый (-ая, -ое). **~az pehko** – колючий куст.
oat|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** **–** без шипов; без колючек. **~oin rooza** – роза без шипов.
o|az (kkaahan, ast, kahasse) XIX ***s.*** – шип; колючка.
obidna (n, a, a) V ***s.*** – обида.
obidnaal ***san.*** **: olla ~** – обижаться. **siä oot ~** – ты обижаешься; тебе обидно (ср. **pahastua**)
obižoit|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.***– обижать. **~taa lapsen** – обидеть ребёнка.
obižoittaja (n, a, a) VIII ***s.*** – обидчик.
odra (n, a, a) VIII ***s.*** – ячмень.
oelma (n, a, a) V ***s.*** – отава.
oen|nella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – выпрямлять. **hää ~telloo naagloja** – он выпрямляет гвозди (ср. **oijata**).
oen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – разгибать.
oenta|ssa (mmaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – разгибаться; выпрямляться [о человеке]. **hää ~iz** – он выпрямился (ср. **oijeta**).
oh|ahtaa (ahtammaa; haahan, ahtaa; haahin, ahti) IV ***v.*** – вздохнуть.
ohesään|tö (nön, töä, töö) II ***s.*** – инструкция.
ohelma (n, a, a) VIII ***s.*** – программа; распорядок.
ohhootnik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – охотник.

ohjai|n (men, nt, mee) XIV ***s.*** – руль.
ohjaks|et (iin, ia, ii) XII ***s. mon.*** – вожжи. **väännetää hevoist ~ist** – заворачивают лошадь вожжами.
ohja|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – править; вести. **~ta auttooa** – вести машину. **~ta hevoist** – править лошадью.
ohja|z (kset, ast, ksee) XII ***s.*** – вожжа, шлея.
oh|kaa (kamaa; an, kaa; in, ki) IV ***v.* :** **~kaa kivust** – охнуть от боли.
ohtajai|n (zen , st, see) XIII [a)] ***s.*** – репейник; чертополох.
ohtak|e (kehen, eeht, kehesse) XVI ***s.*** – осот.
ohto ***adv.*** – довольно; достаточно; хватит.
ohuk|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon.nom.* – kaist) XIII [a)] ***s.*** – тоненьк|ий (-ая, -ое).
oh|ut (huuvven, utta, uesse; uiziin) XX ***adj.*** – тонк|ий (-ая, -ое).
ohvat|ta (an, taa, taa) V ***s.*** – охота. **höö lähettii ~taa** – они пошли на охоту. **olla ~aaz** – охотиться (ср. **jahti**, **ohvotta**).
ohvotta ***san.*** **–** охота [желание] **:** **miul on ~ lähtiä** – мне охота пойти (ср. **jahti**, **ohvatta**).
ohvotta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** **–** иметь желание, охоту. **miä ~an nargamaa** **–** мне хочется смеяться.
ohvottast ***adv.*** – охотно.
oi|jata (kkaamaa; kkaan, kajaa; kkaizin, kkaiz) XII ***v.*** **–** выпрямлять; спрямлять. **~jata teen** – спрямить дорогу (ср. **oennella**).
oi|jeta (kenommaa; kkeenen, kenoo; kkeenin, kkeeni) X ***v.*** **–** выпрямляться; распрямляться [о предмете]. **lumetettu puu ~kkeeni** – засыпанное снегом дерево распрямилось (ср. **oentassa**).
oikehu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **– 1)** право. **~sse leppoo** **–** право на отдых; **2)** право; юриспруденция; **3)** правота, справедливость. **hää on varma oman assiian ~est** – он уверен в правоте своего дела.
oikenut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – распрямлять.
oikia (n, a, a) VII ***adj.*** **– 1)** правильн|ый (-ая, -ое); справедлив|ый (-ая, -ое). **~ teko** – правильный поступок. **siä oot ~az** – ты прав; **2)** прав|ый (-ая, -ое). **~ käzi** – правая рука; **3)** прям|ой (-ая, -ое). **~ tee** **–** прямая дорога (ср. **soora**).
oikiaal ***adv.*** – направо; справа (*где?*). **koti on ~** – дом – справа (ср. **oikialle**, **oikialt**).
oikialle ***adv.*** – направо (*куда?*); вправо (*где?*). **kääntüä ~** – свернуть вправо (ср. **oikiaa**, **oikialt**).
oikialt ***adv.*** **–** справа (*откуда?*). **ilmetä ~** – появиться справа (ср. **oikiaal**, **oikialle**).
oikiammaal ***adv.*** – правее (*где?*). **joki on ~** – река – правее (ср. **oikiammalle**).
oikiammalle ***adv.*** **–** правее (*куда?*). **käännü ~ !** **–** сверни правее! (ср. **oikiammaal**).
oikii ***adv.*** – **1)**правильно; **2)** прямо. **no se on ~ ihme!** – ну это прямо чудо! (ср. **sooraa**).
oiko|ja (imaa; in, oi; in, i) V ***v.*** – вразумлять; исправлять; поправлять. **~ja tota, ken verreehen teki** – поправлять того, кто совершил ошибку.
oj|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** **– 1)** ручей; **2)** канава.
ojak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** **:** **~kahat maat** – земли богатые ручьями.
ojuk|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [a)] ***s.*** **– 1)** ручеёк; **2)** канавка.
okkiaana (n, a, a) V ***s.*** **–** океан.
oksa (n, a, a) VIII ***s.*** **–** сук; ветка; ветвь.
oksak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – ветвистый (-ая, -ое). **~kahat puunt** **–** ветвистые деревья.
oksat|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – лишённ|ый (-ая, -ое) ветвей, сучьев.
oksa|z (han, st, hasse) XVIII ***s.*** – черенок. **naitettu ~z** – привитый черенок.
oksennut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** [part.] – тошнить. **minnua ~taa** – меня тошнит.
oksen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** [nom.] – рвать **:** **hää ~si** – его вырвало.
oksenta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – блевать. **hää ~jjaa** **–** он блюёт.
oksik|koi (oin, koja, koihe) III ***adj.*** – сучковат|ый (-ая, -ое). **~koi halko** **–** сучковатое полено.
oktiaabri (n, a, i) II ***s.*** – октябрь. **enzimäin päivä ~iz** – первое октября. **~in külmenöö** – в октябре холодает.
ol|ki (en, kia, kee) IX ***s.*** – солома. **~enkatto** **–** соломенная крыша.
olkikor|z (ren, tta, tee) XI ***s.*** **–** соломинка. **tarttua ~tee** **–** хвататься за соломинку.
o|lla (omaa; on, n; lin, li) ***epäs. v.*** **– 1)** быть. **~ot kottoon?** – ты дóма? **se ~n ihmiin** – это – человек. **neet ~n (~llaa) ihmizet** – это люди. **höö ~llaa kottoon** – они дóма; **2)** [*вспомогательный глагол*]. **miä ~on teht** **–** я сделал. **hänen tulomizeks miä ~lin jo kaiken teht** **–** к его приходу я уже всё сделал. **~o hüvä!** **–** будь добр! **~lkaa hüvä(t)!** – будьте добры!
ol|o (on, looa, loo) II ***s.*** **–** пребывание; нахождение. **~o bolnitsaaz** **–** пребывание в больнице.
olomat|oin (toman, oint, tomaa) XIV **I** ***s.*** – неимущ|ий (-ая, -ее); нищ|ий (-ая, -ее).
olomat|oin (toman, oint, tomaa) XIV **II** ***adj.*** – несуществующ|ий (-ая, -ее).
olomattom|at (iin, ia, ii) XIV ***s. mon.*** **–** нищие; беднота (ср. **olomatoin I**).
olomissee ***adv.*** **:** **on ~** **–** на сáмом деле.

olosuhteh|et (iin, ia, ii) XV ***s. mon.*** – условия; обстоятельства. **kaikkiin ~iin varteeotto** – учёт всех обстоятельств. **ottaa ~et vartee** – учесть условия (ср. **olot**).
olo|t (loin, loja, loihe) II ***s. mon.*** – условия; обстановка; быт. **hüvät ~t** – хорошие условия (ср. **olosuhtehet**).
oluek|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – наполненн|ый (-ая, -ое) пивом. **~kaz kannu** – кувшин с пивом.
ol|ut (luuvven, utta, uesse) XX ***s.*** – пиво. **~luuvenbaari** – пивной бар.
olutalla|z (ksen, ast, ksesse) XII ***s.*** – кружок [подставка] под пивную кружку.
olutnik|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – пивная бочка.
om|a (an, maa, maa) VIII ***adj.*** – принадлежащ|ий (-ая, -ее) (*кому-л., чему-л.*); сво|й (-я, -ё); собственн|ый (-ая, -ое). **~iil silmiil** – своими глазами. **se kirja on miun ~a** – эта книга – моя.
omaal viissii ***adv.*** – своеобразно.
omahi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – родственник; домочадец.
omaizu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – имущество; добро; собственность.
om|meena (meenan, enaa, enaa) V ***s.*** – яблоко. **maa~meena(t)** – картофель.
ommeenapuu (n, ta, hu) I ***s.*** – яблоня.
om|mella (pelommaa; peen, peloo; ppeelin, ppeeli) VIII ***v.*** – **1)** шить; вышивать; **2)** обдурять; обводить вокруг пальца. **hää ~ppeeli minnua** – он меня обдурил.
ompelia (n, a, a)VII ***s.*** – портной.
ompelij|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – швея.
omp|peeloz (eloksen, eloost, eloksee) XII ***s.*** – **1)** шов; **2)** шитьё; вышивка.
on ***v.*** – есть; является. **~ oomaaz** – есть; имеется [*в наличии*].
onkelma (n, a, a) VIII ***s.*** – проблема.
onk|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – удочка.
onki|a (maa; n, i, n, -) II ***v.*** – **1)** ловить рыбу удочкой; удить; **2)** **~a hänelt rahhaa** – выуживать у него деньги.
onkikok|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – рыболовный крючок.
onnelik|az XVIII ***adj.*** **(kahan, ast, kahasse)** – удачлив|ый (-ая, -ое).
onnelli|in (zen, ist, see) XIII[a] ***adj.*** – счастлив|ый (-ая, -ое).
onnet|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – **1)** несчастн|ый (-ая, -ое); **2)**неудачлив|ый (-ая, -ое); неудачн|ый (-ая, -ое).
onnettomu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – **1)** несчастье; **2)** неудача.
onn|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – **1)** счастье; **2)** удача.
onnis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – удаваться; получаться; посчастливиться. **koe ~tui** – опыт удался. **miulle ~tui** – мне посчастливилось [удалось] (ср. **tulla**).
onnit|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – поздравлять. **~ella süntümäpäivän johost** – поздравить с днём рождения.
onnittel|u (un, luua, luu) II ***s.*** – поздравление.
oolo|i (in, ja, ihe) III ***s.*** – болван; олух. **seissoo niku ~i, suu auki!** – стóит, как болван, разинув рот!
oomaaz[1] ***adv.*** **: on ~** – в наличии.
oot|ella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII ***v.*** – ожидать [*длительно*]. (ср. **oottaa**).
ooteltav|a (an, vaa, vaa; viin) VIII ***adj..*** – ожидаем|ый (-ая, -ое). **~a vihma** – ожидаемый дождь. **eijoo ~viia tuloksia** – нет ожидаемых результатов.
ootettaviiz ***adv.*** **: olla ~** – ожидаться. **on ~ vihmaa** – ожидается дождь.
ootpuska (n, a, a) VIII ***s.*** – отпуск.
oot|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – ждать; ожидать. **ku saattoi ~taa** – как и следовало ожидать. **~a!** – подожди! [погоди!] (ср. **ootella**).
oottamat|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** – неожиданн|ый (-ая, -ое); непредвиденн|ый (-ая, -ое).
oottamattomu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – неожиданность.
oottelomata [2] ***adv.*** – неожиданно, непредвиденно. **hää tuli ~** – он пришёл неожиданно.
oottelom|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.*** – ожидание [*длительное*] (ср. **ootuz**).
ootu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – ожидание (ср. **oottelommiin**).
opasso|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – **1)** руководство; инструктаж; **2)** учебник. **ižoran keelen ~z** –учебник ижорского языка.
opas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – **1)** указывать дорогу; служить проводником; **2)** давать указания; руководить; **3)** обучать (ср. **opettaa**).
opastaj|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – **1)** экскурсовод; гид; **2)** руководитель; инструктор; **3)** наставник. **ittse~a** – самоучитель (ср. **opettaja**).

---

[1] *II infinitiivin inessiivi* от глагола **olla** (см. 19 урок).
[2] *II infinitiivin abessiivi* от глагола **ootella** (см. 19 урок).

op|ettaa (ettammaa; peetan, ettaa; peetin, etti) IV *v.* – учить. **hää ~ettaa lapsia laulamaa** – он учит детей петь (ср. **opastaa**).
opettaj|a (an, jaa, jaa) VIII *s.* – учитель (ср. **opastaja**).
opokal|a (an, laa, laa) IV *s.* – линь.
op|okka (pookan, okkaa, okkaa) V *s.* – гриб. **lähtiä ~okkaa** – пойти за грибами. **olla ~okaaz** – собирать грибы. **punapää~okka** – подосиновик. **kärpäizen ~okka** – мухомор. **lamppaahan~okka** – маслёнок. **vezi~okka**– подберёзовик (ср. **seen**).
op|peetuz (etuksen, etuust, etuksee) XII *s.* – обучение.
op|pi (in, pia, pii) II *s.* – **1)** учение; наука. **sappoožnikan ~pi** – сапожная наука; **2)** образование. **üliškoulun ~pi** – высшее образование; **3)** привычка. **häneel on pahhain ~pi** – у него дурная привычка.
op|pia (pimaa; in; pii; in, pi) II *v.* – экспериментировать; производить опыт(ы).
oppii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII *v.* – учиться; обучаться (*чему-л.*).
oppihu|a (mmaa; n, u; in, i) II *v.* – учиться. **~a škouluuz** – учиться в школе (ср. **oppiissa**).
oppiko|ti (in, ttiia, ttii) II *s.* – училище.
oppila|psi (psen, sta, psee) X *s.* – ученик (-ца).
oppooza (n, a, a) VIII *s.* – **1)** обоз; **2)** вереница лошадей [цуг].
oput|in (timen, iint, timmee) XIV *s.* – обод. **pöörän ~in** – обод колеса.
or|a (an, raa, raa) VIII *s.* – раскалённое сверло [для прожигания]. **hää poltti ~aal reijjät** – он прожёг сверлом дыры.
orastu|a (mmaa; u; i) II *v.* – всходить [*о посевах*].
or|az (raahan, ast, ahasse) [чаще **or|raahat (ahiin, ahia, ahisse)** ***mn.***] XVIII **s.** – всходы.
or|i (riihen, iiht, ihesse) XVI *s.* – жеребец. **~i ja tamma** – жеребец и кобыла.
orja (n, a, a) VIII *s.* – раб.
orjamarja (n, a, a) IV *s.* – шиповник [*плод*]. **~pehko** – куст шиповника.
orjoila|psi (psen, sta, psee) X *s.* – девка на выданье.
orju|sse (en, tta, tee) XX *s.* – рабство.
ork|koi (oin, koja, koihe) III *s.* – конь (ср. **heppoin**).
or|ko (on, koa, koo) II *s.* – долина.
orlenkiiz ***adv.*** **: olla ~** – быть наготове.
or|poi (voin, poja, poihe) III *s.* – сирота.
or|raava (raavan, avaa, avaa) VII *s.* – белка.
or|z (ren, tta, tee) XI *s.* – насест. **kanat ollaa ~reel** – куры на насесте.
ossaaja (n, a, a) VIII *s.* – **1)** знаток. **oman alan ~** – знаток своего дела; **2)** лицо, владеющее языком. **ižoran ja vennääen keelilöin ~** – лицо, владеющее ижорским и русским языками.
osseksen|nella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII *v.* – покупать [*время от времени*] (ср. **ossessa**, **ostaa**).
osse|ssa (ksommaa; ksen, ksoo; ksin, ksi) X *v.* – делать покупки [*в указанный момент*] (ср. **ossoz**, **osseksennella**, **ostaa**, **osso**).
os|so (on, soa, soo) II *s.* – покупка [*действие*] (ср.**osseksennella**, **ossessa**, **ossoz**, **ostaa**).
osso|z (ksen, ost, ksee) XII *s.* – покупка [*предмет*]. **tehhä ~ksia** – делать покупки (ср. **osseksennella**, **ossessa**, **ostaa**, **osso**).
ossut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – руководить (*кем-л.*).
os|taa (tamaa; san, taa; sin, ti) IV *v.* – покупать [*вообще*] (ср. **osseksennella**, **ossessa**, **ossoz**, **osso**).
otrupi (n, a, i) II *s.* – отруби.
otsallee ***adv.*** – окончательно; полностью.
otsamii ***adv.*** – вниз головой.
otsamiittaa ***adv.*** **: kummartassa ~ maaha** – поклониться до земли.
otsaniittaa ***adv.*** – вверх тормашками; в перевёрнутом виде.
otsittai ***adv.*** **: ~ kätküest** – сломя голову.
otsittee ***adv.*** – **1)** головой вперёд; очертя голову; **2) : kulkia tuulee ~** – двигаться против ветра. **kulkia vertaa ~** – двигаться с усилием против течения.
ot|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – **1) :** брать. **~taa käest kiin** – взять зá руку. **~taa käzikünkäst** – взять пóд руку; **2) : ~taa velaks** – взять в долг (ср. **vipata**); **3)** принимать. **~taa tabletin** – принять таблетку; **4) : ~taa vassaa** – **a)** принимать. **~taa lahjan vassaa** – принять подарок; **b)** встречать. **~taa vaksaliiz vassaa** – встречать на вокзале; **5) : ~taa kiin** – ловить; поймать. **hää ~ti pallon kiin** – он поймал мяч; **6) : ~taa poiz** – отбирать; отнимать. **hänelt ~ettii luzikka poiz** – у него отобрали ложку; **7) : ~taa vartee** – учитывать. **hää ~ti kaik olosuhtehet vartee** – он учёл все обстоятельства; **8) : hää ~ti dai poistui** – он взял да и ушёл; **9) : ~taa päivüttä** – загорать.
ot|tsa (san, tsaa, tsaa) VIII *s.* – **1)** верхушка; головка; **2)** конец [*длинного предмета*]; **3)** лоб (ср. **loppu**, **ottsain**).

ot|tsain (tsaizen, saist; tsaisee; *mon.nom.* – tsaist) XIII [b] ***s.*** – кончик. **paglan ~tsain** – кончик верёвки (ср. **loppu**, **ottsa**).
otu|z (ksen, ust, ksee; ksiin, *mon.nom.* – kset) XII ***s.*** – ругательство (ср. **piru**).
ovenpeel (en, t, ee) X ***s.*** – дверной косяк.
ov|i (en, viia, vee) IX ***s.*** – большая [наружная] дверь (ср. **uksi**).
o|za (zan, ssaa, ssaa; *in.* – saaz) VIII ***s.*** – **1)** часть; доля. **saa'a oman ~zan** – получить свою долю; **2) : ~ssaa ja onnia matalle!**– удачи в пути!
ozamee|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** – **1)** совладелец; **2)** (со)участник.
o|zata (ssaamaa; ssaan, sajaa; ssaizin, ssaiz) XI ***v.*** [part.] – **1)** уметь; обладать способностью. **hää ~sajaa lukkiia** – он умеет читать; **2)** владеть [*языком*]. **~zata ižoran ja vennääen keelilöjä** – владеть ижорским и русским языками.
ozla (n, a, a) VIII ***s.*** – посох; жезл. **~ käeez** – с посохом в руке.
oziks *adv.* – на части. **niittü on jäettü ~** – луг поделён на части.
ozittee *adv.* – по частям; отдельными частями. **maksaa palkkaa ~** – выплачивать зарплату по частям.

P p.

padret|ti (in, tia, tii) II ***s.*** – портрет.
padroni (n, a, i) II ***s.*** – патрон.
pa|eta (kenommaa; kkeenen, kenoo; kkeenin, kkeeni; *kond.* – kenissiizin) X ***v.*** – убегать, удирать (ср. **päässä**).
pagla (n, a, a) IV ***s.*** – **1)** верёвка; **2)** лента; тесьма; **3) : kenkän ~** – шнурок для ботинок.
paglakenkä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – ботинок [*со шнуровкой*].
pagli (n, a, i) II ***s.*** – пакля. **tukkia kaik paazut ~il** – заткнуть все пазы паклей.
paglut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.* : ~taa verkkoa** – плести сеть.
pagra (n, a, a) IV ***s.*** – багор.
pah|a (an, haa, haa) IV **I *s.*** – зло; дурное, нехорошее [*нечто*]. **sannooa ~haa hänest** – сказать о нём дурное. **sooa hänelle ~haa** – желать ему зла (ср. **pahhusse**).
pah|a (an, haa, haa) IV **II *adj.*** – зл|ой (-ая, -ое); дурн|ой (-ая, -ое). **~a teko** – дурной поступок. **~at opit** – дурные привычки. **miulle tekkoo ~a** – мне дурно.
pahalai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – бес; чёрт.
pahameeli|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** – печальн|ый (-ая, -ое); грустн|ый (-ая, -ое).
paharai|skuin (skuizen, zuist, skuisee; *mon. nom.* – skuist) XIII [b] ***adj.*** – дрянн|ой (-ая, -ое). **~skuin hepoizikko** – дрянная лошадёнка. **~skuist vaattiit** – дрянная одежда.
pahast *adv.* : ei ~ mittä – почти ничего. **ei ~ konzka** – почти никогда (ср. **läheez**)..
pahas|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** [part.] – **1)** огорчаться; **2)** обижаться (*на что-л.*). **hää ~tui sitä** – он на это обиделся (ср. **obidnaal**).
paheksi|a (mmaa; n, i; n, -) II ***v.*** [part.] – раскаиваться (*в чём-л.*). **hää ~i tekkooa** – он раскаивается в сделанном**.**
pahemmii *adv. komp.* – хуже.
pahem|p (mman, paa, paa; piin) *adj. komp.* – худш|ий (-ая, -ее).
pahennu|z (ksen, ust, ksesse) XII ***s.*** – вред; порча.
pahenom|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.***– ухудшение.
pahen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – ухудшать; вредить; портить.
pah|eta (nommaa; heenen, noo; heenin, heeni) X ***v.*** – ухудшаться; портиться.
pah|hain (aizen, aist, aisee) XIII [b] ***adj.*** – плох|ой (-ая, -ое). **häneel on ~hain muisti** – у него плохая память. **hää tuli ~aiks** – он стал плох [дряхл].
pahhut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** [abl.] – огорчать. **miult se ~taa** – меня это огорчает.
pah|usse (huuvven, utta, utee) XX ***s.*** – зло (ср. **paha I**).
pah|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.* : koivun ~ka** – нарост на берёзе.
pah|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – шишка **: ~ko otsaaz** – шишка на лбу.
pahkoma (n, a, a) V ***s.*** – [толстый] чурбак, чурбан; толстая колода.
pahmuri (n, a, i) II ***s.*** – поросёнок-последыш.
pahna (n, a, a) IV ***s.*** – закут для свиньи.
pai|jjata (ttaamaa, ttaan, tajaa; ttaizin, ttaiz) XI ***v.*** – **1)** просить; **2)** звать; приглашать. **~jjata kottii** – пригласить в дом (ср. **kuttsua**).
paikak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – вместительн|ый (-ая, -ое).
paik|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – место. **~ast ~kaa** – с места на место (ср. **tila**).

paikohilli|in (zen, ist, see) XIII [b)] ***adj.*** – местн|ый (-ая, -ое); локальн|ый (-ая, -ое).
paikoittee ***adv.*** – кое-где; местами.
paime|n (nen, ent, nesse) XVI ***s.*** – пастух.
paimen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – **1)** пасти. **~taa lehmiä** – пасти коров; **2)** присматривать. **~taa lapsiloja** – присматривать за детьми.
pain|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III ***v.*** – **1)** давить; **2)** опускать; **3)** угнетать; **4) : minnua ~aa** – я чувствую усталость.
painapää-vei|ttsi (tsen, stä, ttsee) X ***s.*** – складной нож.
painava (n, a, a) VIII ***adj.*** – увесист|ый (-ая, -ое). **~t kivet** – увесистые камни (ср. **painokaz**).
paino (n, a, o) II ***s.*** – **1)** вес, тяжесть. **paljo siuz on ~a?** – много ли в тебе веса? **2)** гнёт **: ukurittsapüttülöil pittää olla ~ pääl** – в бочках для огурцов должен быть сверху гнёт; **3)** ударение. **~ lankijaa enzimäizelle tavulle** – ударение падает на первый слог.
painok|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – тяжёл|ый (-ая, -ое); тяжк|ий (-ая, -ое). **~kahat tavvaarat** – тяжёлые вещи [*предметы*] (ср. **painava**).
painotoksiil ***adv.*** – сгорбившись; ссутулившись.
painotoksiiz ***adv.*** – скорчившись; скрючившись.
painu|a (maa; n, u; in, i) II ***v.*** – **1)** опускаться; **2)** гнуться; **3)** сгибаться.
painuksiiz ***adv.*** – согнувшись; склонившись.
painut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – **1)** наклонять; склонять; **2)** нагибать; гнуть; сгибать; **3)** склонять; спрягать.
painutta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – **1)** наклоняться; нагибаться; **2)** склоняться; спрягаться.
painuttam|miin (miizen, iist, isee) XIII [b)] ***s.*** – склонение; спряжение.
pais|se (tiin, setta, tiisse) XV ***s.*** – **1)** сияние; свет. **hää makajaa päivüen ~tiiz** – он отдыхает [спит] при солнечном свете ; **2)** жаркóе. **~se on kiukaaz** – жаркóе – в печке.
pais|taa (tamaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – светить [*о солнце, луне, свече и т.п.*]; светиться (ср. **valaissa**).
pai|ta (jjan, ttaa, ttaa) IV ***s.*** – рубашка. **panna ~jjan päälle** – надеть рубашку. **vetää ~jjan päält** – снять рубашку.
paitazillaa ***adv.*** **–** в одной рубашке; почти безо всего.
pai|ze (ssiin, zetta, ssiisse) XV ***s.*** – нарыв; фурункул.
paj|u (un, juua, juu) II ***s.*** **–** ива; верба; ветла.
pakai|ssa (zommaa; ssoo; si) VIII ***v.*** – морозить; подмораживать. **ikkunall ~ssoo** – на дворе подмораживает.
pakanik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – помойное ведро.
pak|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI ***v.*** – паковать, упаковывать. **~ata vaattiit** – упаковывать одежду.
pakenut|taa (tamaa; an, taa, in, ti) IV ***v.*** – избегать. **hää ~taa ihmiziä** – он избегает людей.
paket|ti (in, tia, tii) II ***s.*** **–** пакет.
paket|tojja (toimaa; oin, toi; oin, toi) V ***v.*** – расфасовывать (ср. **pakata**).
pakkaaja (n, a, a) VIII ***s.*** – упаковщи|к (-ца).
pak|kaana (kaanan, anaa, anaa) V ***adj.*** – скверн|ый (-ая, -ое); поган|ый (-ая, -ое).
pak|kaara (kaaran, araa, araa) V ***s.*** – ягодица.
pakkahu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – упаковка.
pak|kain (kaizen, aist, kaisee) XIII [b)] ***s.*** – мороз. **kakskümment assetta ~aist** – двадцать градусов мороза.
pak|kootoz (otoksen, otoost, otoksee) XII ***s.*** – принуждение. **~otoksest** **–** по принуждению.
pa|ko (on, kkooa, kkoo) II ***s.*** – бегство; побег. **päässä ~kkoo** – убежать [скрыться] от преследования.
pakolli|in (zen, ist, see) XIII ***adj.*** – **1)** обязательн|ый (-ая, -ое); **2)** вынужденн|ый (-ая, -ое); принудительн|ый (-ая, -ое).
pakot|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – непринуждённ|ый (-ая, -ое); непроизвольн|ый (-ая, -ое).
pakott|aa (ammaa, aa, i) IV ***v.*** [part.] – болеть. **süänt ~aa** – сердце болит. **eglee miun hampahia ~i** – вчера у меня болели зубы (ср. **lässiiä**).
pakove|zi (en, ttä, ttee) XI ***s.*** **–** отлив. **mereez on ~zi** **–** на море – отлив.
pakria (n, a, a) VII ***adj.*** **– 1)** густ|ой (-ая, -ое). **~ viin** – густое вино; **2)** тяжёл|ый (-ая, -ое). **~ haju** – тяжёлый запах.
paksu (n, a, u) II ***adj.*** – толст|ый (-ая, -ое).
paksuhu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – толщина.
paksunno|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – утолщение.
paksun|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – утолщать.
paksu|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni; *kond.* – nissiizin) X ***v.*** **–** утолщаться; толстеть.
pal|a (an, laa, laa) IV ***s.*** – кусок. **~a leippää** – кусок хлеба (ср. **kappale**).
palahut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **–** возвращать.

palahutu|z (ksen, ust, ksee) XXI ***s.*** – возврат (*чего-л.*) (ср. **palluu**).
palanne (hen, eht, hesse; hhiin) XXI ***s.*** **–** воспаление. **~hhiia** – жар.
pal|ata (laamaa; laan, ajaa; laizin, laiz) XI ***v.*** – возвращаться.
pal|ella (elommaa; eloo; leeli) VIII ***v.*** [part.] – мёрзнуть, зябнуть; замерзать [*о чём-л.*]. **minnua ~eloo** – я мёрзну; я озяб. **miun kässiiä ~leeli** – у меня руки замёрзли (ср. **paleltua**).
palel|tua (tummaa; lun, tuu; luin, tui) II ***v.*** – замерзать [*о ком-л.*] **miä oon ~tuunt** – я замёрз; я обморозился (ср. **palella**).
paleltuunt ***pain. partits.*** **–** замёрзш|ий (-ая, -ее); обмороженн|ый (-ая, -ое). **hänen jalat ollaa ~** – у него ноги обморожены.
paljai jaloi ***adv.*** – босиком.
paljai päi ***adv.*** – с непокрытой головой.
palja|z (han, ast, hasse) XVIII ***adj.*** – гол|ый (-ая, -ое). **riizussa ~haks** – раздеться догола.
paljo ***num.*** [part.] – много. **~ väkkiiä** – много народу. **~ lampahia** – много овец. **~ kiitoksia!** – премного благодарен! **kui ~ aikkaa?** – сколько времени?
paljohu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **–** множество; изобилие. **tänävoon on opokkoin ~sse** – в этом году – изобилие грибов.
palkalli|in (zen, ist, see) XIII ***adj.*** – **1)** получающ|ий (-ая, -ее) зарплату. **~ist tööntekkiijät** – сотрудники, получающие зарплату; **2)** оплачиваем|ый (-ая, -ое). **~in ootpuska** – оплачиваемый отпуск.
palk|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI ***v.*** – нанимать. **~ata tööläiziä** – нанимать рабочих.
palkat|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** **– 1)** не получающ|ий (-ая, -ее) зарплату; **2)** неоплачиваем|ый (-ая, -ое). **~oin ootpuska** – отпуск без сохранения содержания. **tehhä ~oint töōta** – работать даром.
palkattu ***pain. partits.*** – наёмн|ый (-ая, -ое). **~ tööläiziä** – наёмные рабочие.
palkin|to (non, toa, too) II ***s.*** **–** награда.
palki|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi) X ***v.*** – награждать; премировать.
palkitsom|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.*** – награждение; премия.
palk|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – зарплата; оклад. **saa'a ~kaa** – получать зарплату.
palkkaami|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – набор; найм.
palkkio (n, ta, sse; loin) VI ***s.*** – вознаграждение; гонорар.
pal|ko (on, koa, koo) II ***s.*** **–** стручок. **pavun ~ko** – бобовый стручок.
pal|laa (amaa; an, laa; oin, loi) III ***v.*** – гореть.
pallai|n (zen, st, see; ***mon. nom.*** **– st)** XIII [b] ***s.*** **–** кусочек.
pal|le (tiin, letta, tiisse) XV ***s.*** – обрыв. **laskiissa ~tiilt** – спуститься с обрыва.
pallo (n, a, o) II ***s.*** **– 1)** шар. **lassiin ~** – стеклянный шар; **2)** мяч. **pelata ~a** – играть в мяч.
pallopel|i (in, liiä, lii) II ***s.*** **–** игра в мяч.
palluu (n, ta, sse; loin) VI ***s.*** – возвращение (ср. **palahutuz**).
palmik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** **–** коса [*из волóс*]. **tütöin ~ko** – девичья коса.
palmik|kojja (koimaa; oin, koi; oin, koi) V ***v.*** – заплетать косу.
pal|o (on, looa, loo) II ***s.*** **–** пожар.
palonverkamee|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** **–** пожарник.
palvahutta|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XVI ***v.*** – коптиться. **liha ~ajaa** – мясо коптится.
palvahu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** **–** копчение.
palva|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – коптить. **~ta lihhaa** – коптить мясо.
palvattu ***pain.partits.*** – копчён|ый (-ая, -ое). **~ sianliha** – копчёная свинина (ср. **noestuunt**, **nokehuunt**).
palvelij|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** **–** слуга.
palvelijannai|n (zen, sta, see; ***mon. nom.*** **– zet)** XIII [a] ***s.*** **–** служанка.
palve|lla (lommaa; en, loo; lin, li) VIII ***v.*** **– 1)** [ess.] служить. **~lla sotilahhaan** – служить военным; **2)** [part.] обслуживать. **~lla aziakkahhiia** **–** обслуживать клиентов (ср. **tööskennellä**).
palvelu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** **– 1)** услуга; одолжение. **miä oon hänelle teht ~ksen** – я оказал ему услугу; **2)** служба. **~z ministeeriöz** – служба в министерстве; **3) : sota~z** – военная служба. **kirkko~z** – церковная служба.
panet|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – клеветать. **hänt ~eltii** – его оклеветали.
panettel|lija (lijan, ijaa, ijaa) VIII ***s.*** – клеветн|ик (-ца).
panettel|u (un, luua, luu) II ***s.*** – клевета.
pa|nna (nomaa; an, nnoo; nin, ni) VIII ***v.*** – **1)** класть; ставить. **~nna kirjan kannen päälle** – положить книгу на стол; **2)** надевать. **~nna lääpän päähä** – надеть шляпу. **~nna viitan (paijjan) päälle** – надеть пальто (рубашку). **~nna käzinehet kättee** – надеть перчатки. **~nna atškat nenälle** – надеть очки. **~nna pöksüt (kenkät) jalkaa** – надеть брюки (туфли); **3) : ~nna ovin (uksen) lukkuu** – запереть дверь.
panna|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV ***v.*** – ложиться. **~ssa vootehesse** – лечь в постель.
pa|ota (ttoomaa; ttoon, tojaa; ttoizin, ttoiz) XII ***v.*** – запруживать. **~ota ojan** – запрудить ручей.

paotu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** **–** запруда (ср. **pato**).
pap|attaa (attammaa; paatan, attaa; paatin, atti) IV ***v.*** – болтать; трещать; балаболить. **hää ~attaa paljo** – он много болтает (ср. **pälättää**).
papero|ska (zan, skaa, skaa) VIII ***s.*** – папироса.
paper|riin (izen, iist, isee; *моn. nom.* – riist) XIII [a] ***adj.*** **–** бумажн|ый (-ая, -ое).
pap|pi (in, pia, pii) II ***s.*** **–** священник.
pap|peeri (peerin, eria, erii) II ***s.*** – бумага.
pa|pu (vun, ppuua, ppuu) [*чаще* – **pa|vut (puloin, puloja, puloihe) *мон.***] II ***s.*** – **1)** боб, бобы. **~vun palko** – бобовый стручок. **koffin ~vut** – кофейные зёрна; **2) : lamppaahan ~vut** – овечий помёт.
paranno|z (ksen, ost, ksee) I ***s.*** **–** улучшение.
paran|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – улучшать.
par|ata (anommaa; raanen, anoo; raanin, raani; *kond.* – anissiizin) X ***v.*** – улучшаться.
par|az (raahan, ast, ahasse) XVIII ***adj.*** – сам|ый (-ая, -ое) хорош|ий (-ая, -ее); наилучш|ий (-ая, -ее); оптимальн|ый (-ая, -ое) (ср. **paremp**).
parem|p (man, paa, paa; piin) *adj. komp.* **–** лучш|ий (-ая, -ее). **se koti on ~p tota** – этот дом лучше того (ср. **paraz**).
par|i (in, riia, rii) II ***s.*** – пара. **~i kenkiä** – пара туфель.
pariiz *postp.* [gen.] – среди (*кого-л., чего-л.*); в кругу (*кого-л.*); в процессе (*чего-л.*). **lapsiloin ~** – среди детей. **perreehen ~** – в кругу семьи. **töön ~** – в процессе [разгаре] работы.
parilli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – **1)** парн|ый (-ая, -ое). **~in kässiine** – парная перчатка; **2)** чётн|ый (-ая, -ое). **~in luku** – чётное число.
parma (n, a, a) IV ***s.*** – овод.
par|sia (simaa; zin, sii; zin, si) II ***v.*** – штопать.
par|ta (ran, taa, taa) IV ***s.*** – борода. **aella ~taa** – брить бороду; бриться. **ajjaa ~ran poiz** – сбрить бороду; побриться.
parv|i (en, ia, ee) IX ***s.*** **–1)** полка; **2)** стая; косяк; стадо; рой; толпа. **~i kurkiloja** – косяк журавлей. **~i poikkiia** – толпа мальчишек.
pa|ta (an, ttaa, ttaa; *in.* –a'az; *мон.* – at, ttoin, ttooja, ttoihe; *in.* – oiz) IV ***s.*** – **1)** горшок; чугунок; **2)** пики [*карточная масть*]. **löövvä ~ttaa** – ходить с пик.
patahohla (n, a, a) VIII ***s.*** – матерчатая прихватка для горячей посуды.
pataluh|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – треснутый горшок. **issuttaa kukan ~kaa** – посадить цветок в треснутый горшок.
patent|ti (in, tia, tii) II ***s.*** **I** – патент.
patent|ti (in, tia, tii) II ***s.*** **II** – шарикоподшипник.
patis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IVторопить; поторапливать; подгонять.
pa|to (on, ttooa, ttoo) II ***s.*** – плотина (ср. **paotuz**).
peegli (n, ä, i) II ***s.*** – зеркало.
peen (en, t, ee) X ***adj.*** – маленьк|ий (-ая, -ое). **~ -lantain** – малюсеньк|ий (-ая, -ое).
peenem|p (män, pää, pää) *adj. komp.* **–** меньш|ий (-ая, -ее) [*по размеру*] (ср. **vähemp**).
peenennü|z (ksen, üst, ksesse) XII ***s.*** **–** уменьшение (ср. **vähentämmiin, vähentümmiin**).
peenen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** **–** уменьшать (в размере) (ср. **vähentää**).
peenen|tüä (tümmää; nün, tüü; nüin, tüi) II ***v.*** **–** уменьшаться (в размере) (ср. **vähentüä**).
peentärä (-, ä, ä) VIII ***s.*** – грядка.
peh|ko (on, koa, koo) II ***s.*** **–** куст.
pehmiä (n, ä, ä) VII ***adj.*** – мягкий (-ая, -ое).
pelas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – спасать.
pelastaj|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – спаситель (-ница).
pelastam|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.*** – спасение.
pelasta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – спасаться.
pel|ata (laamaa; laan, ajaa; laizin, laiz) XI ***v.*** – **1)** играть. **~ata šakkia** – играть в шахматы ; **2)** заигрывать. **~ata tüttölöin kera** – заигрывать с девушками (ср. **pelata, soittaa, tiukata**).
pel|i (in, liiä, lii) II ***s.*** – игра.
pel|ko (on, koa, koo; *in.* – ooz) II ***s.*** **–** страх. **~ost** – от страха; со страху.
pelkuri (n, a, i) II ***s.*** – трус.
pel|to (lon, toa, too) II ***s.*** – поле.
pel|ätä (läämää; lään, äjää; läizin, läiz) XI ***v.*** – бояться. **miä ~lään hänt** – я его боюсь (ср. **pölätä**).
pen|tu (nun, tua, tuu) II ***s.*** – щенок.
per|e (reehen, eeht, ehesse) XVI ***s.*** **–** семья.
peremee|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** **–** хозяин.
perenai|n (zen, sta, see; *мон. nom.* – zet) XIII [a] ***s.*** **–** хозяйка.

perin|tö (nön, töa, töö) II ***s.*** – наследство. **~nön oza** – доля наследства.
per|riijä (riijän, ijää, ijää) VIII ***s.*** – наследник.
personaali|in (zen, ist, see; *mon. nom.* – ist) XIII [b] ***adj.*** – личн|ый (-ая, -ое); персональн|ый (-ая, -ое).
persoona (n, a, a) VIII ***s.*** – личность; лицо; особа; персона.
pert|ti (in, tiä, tii) II ***s.*** – изба. **mussa~ti** – курная изба (ср. **mökki**).
peruhut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – отменять.
peruhutu|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – отмена.
perus|se (tiin, settä, tiisse) XV ***s.*** – основание. **mill ~tiil?** – на каком основании?
per|ze (siin, zettä, siisse) XV ***s.*** – **1)** тыл; **2)** зад (ср. **takapool**, **tauz**).
perälle ***postp.*** [gen.] – за (*что-л.*). **kääntüä taloin ~** – повернуть за дом.
perält ***postp.*** [gen.] – из-за. **pilkistää nurkan ~** – выглянуть из-за угла.
peрääl ***postp.*** [gen.] – за (*чем-л.*); позади (*чего-л.*). **taloin ~** – за домом; позади дома (ср. **perään**).
perään ***prep.*** [part.] – после; позади. **ajjaa ~ naapuria** – ехать позади соседа (ср. **peрääl**).
pessii|ssä (mäa; n, ää; zin, z) XIII ***v.*** – мыться; умываться (ср. **külpiissä**).
pe|ssä (zömää; zen, ssöö; zin, si) VIII ***v.*** – **1)** мыть; **2)** стирать [*бельё*].
petkut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – обманывать.
petkuttaj|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – обманщи|к (-ца).
petkuto|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – обман.
pe|to (on, ttooa, ttoo) II ***s.*** – зверь; хищник. **~tolintu** – хищная птица.
petolli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – **1)** обман|ный (-ая, -ое); ложн|ый (-ая, -ое); **2)** коварн|ый (-ая, -ое); вероломн|ый (-ая, -ое).
petollizu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – коварство; вероломство.
pet|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – подводить. **~tää üssävän** – подвести друга.
pet|tääjä (tääjän, äjää, äjää) VIII ***s.*** – сосна.
peukalo (n, a, o) II ***s.*** – большой палец руки.
pe|zä (zän, ssää, ssää) VIII ***s.*** – гнездо. **linnut puotaa ~ssiiä** – птицы вьют гнёзда.
pezömi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – стирка.
pian ***adv.*** – скоро.
pii (n, tä, he) I ***s.*** – зубец. **sahan ~t** – зубцы пилы.
piikis|sellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – **1)** мешать; **2)** досаждать; надоедать. **minnua säätet ~sellää** – мне досаждают комары. **siä miun ~telit!** – ты мне надоел!
piikis|tää (tämmää; sän, tää; sin ti) IV ***v.*** – жать. **~sä hänelle käzi!** – пожми ему руку! **kenkä miul ~tää** – ботинок мне жмёт.
piik|kaa (kamaa; an, kaa; in, ki) IV ***v.*** – **1)** пищать. **kananpoikkain ~kaa** – цыплёнок пищит; **2)** визжать. **porzaz ~kaa** – поросёнок визжит; **3)** щебетать. **lintukkaist ~etaa** – птички щебечут.
piik|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – **1)** остриё. **naskelin ~ki** – остриё шила; **2)** колючка.
piikkitö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – писк.
piikkokanka|z (han, ast, hasse) XVIII ***s.*** – дерюга.
piilo (n, a, o) II ***s.*** – тайник; укрытие. **männä ~o** – прятаться.
piina (n, a, a) IV ***s.*** **I** – планка; рейка.
piina (n, a, a) IV ***s.*** **II** – мýка; мучение.
piina|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – мучить.
Piipeli (n, ä, i) II ***s.*** – Библия.
piip|pu (un, pua, puu) II ***s.*** – трубка [*курительная*]. **polttaa ~pua** – курить трубку.
piippumee|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** – курильщик трубки.
piipunvar|z (ren, tta, tee) XI ***s.*** – чубук трубки. **~z katkiiz** – чубук сломался.
piirak|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – пирог.
piira|z (han, st, hasse) XVIII ***s.*** – пирожок.
piir|tää (tämää; rän, tää; zin, si) VII ***v.*** – **1)** чертить; **2)** резать.
piiru (n, a, u) II ***s.*** – прищур. **~silmä** – прищурив глаз.
piirullaa ***adv.*** **: silmät ~** – прищурив глаза; прищурившись.
piiruja ***san.*** **: ~ pitää** – ходить в гости на угощение.
piirvits|at (oin, oja, oihe) IV ***s. mon.*** – крестец. **~oja kivistää** – крестец [спину] лóмит.
pii|zata (saamaa; saan, zajaa; saizin, saiz) XI ***v.*** – быть достаточным; хватать; хватить. **~saiz kaikille** – хватило на всех.
pil|a (an, laa, laa) IV ***s.*** – шутка.
pilahi|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII ***s.*** – подшучивать. **~lla üssävän kussannokseel** – подшутить над другом.
pilkis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** – выглядывать. **~tää nurkan perält** – выглянуть из-за угла.
pilv|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – облако.

pilvis|sella (telomaa; telloo; teli) VIII ***v.*** – покрываться облаками.
pink|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – стопка [*предметов*].
pippari (n, a, i) II ***s.*** – перец.
pipparikupp|pi (in, pia, pii) II ***s.*** – перечница.
pirt|tu (un, tua, tuu) II ***s.*** – спирт.
pir|u (un, ruua, ruu) II ***s.*** **:** **ampua ~un** – выругаться (ср. **otuz**).
pi|ssaamat (zamoin, zamoja, zamoihe) V ***s. mon.*** – **1)** веснушки; **2)** цветочки [*узор*]. **platja ~zamoin kera** – платье в цветочек.
pi|ssaara (ssaaran, zaraa, zaraa) V ***s.*** – капля.
pis|se (tiin, settä, tiisse) XV ***s.*** – **1)** укол; **2)** укус [*осы, пчелы*].
pisselik|koi (oin, koja, koihe) III ***adj.*** – колюч|ий (-ая, -ее); остр|ый (-ая, -ое).
pissüüz ***adv.*** **:** **keppi on ~** – палка заострена.
pistii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII ***v.*** – **1)** высовываться; просовываться; **2)** колоться.
pistoai|ta (jjan, ttaa, ttaa) IV ***s.*** – штакетник; палисадник.
pis|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** **I – 1)** болеть **:** **süän ~tää** – сердце болит; **2)** располагать; всовывать; втискивать.
pis|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** **II – 1)** колоть; укалывать; пырять. **~tää veitseel** – пырнуть ножом; **2)** жалить; ужалить; **3)** **~tää päälle** – включать (ср. **neeglata**).
pitem|p (män, pää, pää; piin) ***adj. komp.*** – более длинн|ый (-ая, -ое); длиннее.
pitkelik|koi (oin, koja, koihe) III ***adj.*** – продолговат|ый (-ая, -ое).
pitkikä|ssiin (zizen, ziist, zisee; *mon. nom.* – ssiist) XIII [b)] ***adj.*** – нечист|ый (-ая, -ое) нá руку; вороват|ый (-ая, -ое).
pitkiluk|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [b)] ***adj.*** – овальн|ый (-ая, -ое).
pitkin ***prep.*** [part.] – **1)** вдоль. **~ seiniä** – вдоль стен; **2)** по: **~ peltoa** – по полю.
pitkittee ***adv.*** – в длину. **puu on viiz meetriä ~** – дерево имеет пять метров в длину.
pitkiviirui|n (zen, st, see) XIII [b)] ***adj.*** **:** **~n uimaranta** – пляж с длинным побережьем.
pit|kä (än, kää, kää) VIII ***adj.*** – **1)** длинн|ый (-ая, -ое); **2)** долг|ий (-ая, -ое).
pitkäik|käin (käizen, äist, käisee) XIII [b)] ***adj.*** – **1)** долголетн|ий (-яя, -ее); **2)** долговечн|ый (-ая, -ое).
pitkäkeeli|in (zen, ist, see) XIII [b)] ***adj.*** – болтлив|ый (-ая, -ое); треплив|ый (-ая, -ое).
pitkäsilmä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – подзорная труба.
pitkävarsi|in (zen, ist, see) XIII [b)] ***adj.*** **:** **~ist saappaahat** – сапоги с высокими голенищами.
pitkäveerui|n (zen, st, see) XIII [b)] ***adj.*** **:** **~n kankaz** – ткань в продольную полоску.
pitkää ***adv.*** – давно.
pi|ttää (ti) ***v.*** [in. – part.] – надо; нужно. **~ttää tulla** – нужно прийти. **~ti tehhä** – надо было сделать. **miul ei ~ä sitä** – мне этого не надо (ср. **tarviz**, **täütüä**, **vajjaa**).
pituhu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – длина.
pi|tää (tämää; än, ttää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** держать. **~ä!** – (по)держи! **2)** издавать какой-либо звук [*длительно*]. . **koira ~ttää kovvaa ürineeht** – собака громко скулит.
plai|skaa (skamaa; zan, skaa; zoin, skoi) III ***v.*** – чавкать. **sika ~skaa** – свинья чавкает.
plaiskahut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – хлестать.
plai|zutella (skuttelomaa; skutteen, skuttelloo; skuttelin, skutteli) VIII ***v.*** – шлёпать; плескать.
plai|zahtaa (zahtammaa; saahan, zahtaa; saahin, zahti) IV ***v.*** – хлопнуться; шлёпнуться. **hää ~zahti maaha selälle** – он хлопнулся [*шлёпнулся*] нá спину.
plai|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI ***v.*** – хлестнуть.
plaj|jaahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) XII ***s.*** – **1)** затрещина; **2)** хлёст [*удар*]. **roozan ~jaahuz** – хлёст кнута.
plak|kaa (kamaa; kaa; koi) III ***v.*** **:** **seilit ~etaa** – паруса полощутся.
plak|koi (oin, koja, koihe) III ***adj.*** **:** **~koi tüttöi** – дурнушка.
plakut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – хлопать. **~ella oviloja** – хлопать дверьми.
plank|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – толстая доска (ср. **lauta**).
plankuk|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [b)] ***s.*** – дощечка.
platj|a (an, aa, aa; oin) IV ***s.*** – платье.
plemmäänik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – племянни|к (-ца).
poeet|ta (an, taa, taa) V ***s.*** – поэт.
poeettak|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – поэтесса.
poeezia (n, a, a)VII ***s.*** – поэзия.
pohja (n, a, a) VIII ***s.*** **I – 1)** дно. **pütün ~** – дно бочонка. **lähtiä ~a** – пойти ко дну. **~al** – на дне; **2)** основа; база. **laskia ~n** – заложить основу. **olla ~an** – лежать в основе. **panna ~ks** – положить в основу; **3)** фон. **sinizeel ~al** – на синем фоне; **4)** **:** **jälkinehen ~** – подмётка (ср. **pohjuz**).
pohja (n, a, a) VIII ***s.*** **II** – север. **~az** – на севере.

pohjoi|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – северн|ый (-ая, -ое).
pohjoizkirre (tteehen, reeht, tehesse) XVI ***s.*** – северо-северо-восток; норд-норд-ост.
pohjoizloo|e (tteehen, eeht, tehesse) XVI ***s.*** – северо-северо-запад; норд-норд-вест.
pohju|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – днище; донышко (ср. **pohja**).
poijjintim|a (an, maa, maa) VIII ***s.*** – пасынок.
poi|ka (jjan, kkaa, kkaa) VIII ***s.*** – **1)** мальчик; **2)** сын; **3)** парень.
poi|kia (kimaa; jjin, kkii; jjin, ki) II ***v.*** – **1)** рожать [*о женщине*]; **2)** приносить потомство [*о животных*]; котиться; щениться; телиться; жеребиться и т.п. (ср. **sünnüttää**).
poikin I ***prep.*** [part.] – через (*что-л.*) [*поперёк*]. **~ jokkiia ujuen***[*] – через реку вплавь (ср. **läpi**, **möit**, **üli**).
poikin II ***adv.*** – поперёк. **pitkin ja ~** – вдоль и поперёк.
poik|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [b] ***s.*** – **1)** детёныш. **kanan~kain** – цыплёнок. **kazin~kain** – котёнок. **koiran~kain** – щенок; **2)** сын, сынок.
pois|tua (tumaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – **1)** уходить [*прочь*]; выходить; **2)** [eks.] выйти [*из состава чего-л.*]. **~tua partiant** – выйти из партии.
poistuja (n, a, a) VIII ***s.*** [eks.] – выходец. **~ rahvahant** – выходец из народа.
poiz ***adv.*** – прочь; вон. **männä ~** – выйти. **ajjaa ~** – выгнать.
pol|kia (komaa; en, koo; in, ki) VI ***v.*** **: 1) ~kia jalaal** – топтáть; **2) ~kia jalkaa** – тóпать.
polle (n, a, e; loin) II ***s.*** – передник; фартук.
polt|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – **1)** жечь; сжигать; обжигать; прожигать; **2)** курить. **~taa piippua** – курить трубку.
polttahu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – ожог.
polttaja (n, a, a) VIII ***s.*** – курильщик.
polttamat|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** – **1)** нежжён|ый (-ая, -ое); необожжённ|ый (-ая, -ое). **~oin tiil** – необожжённый кирпич; **2)** некурящ|ий (-ая, -ее).
polttami|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – **1)** сожжение; сжигание. **rozan ~in** – сжигание мусора; **2)** обжигание. **tiililöin ~in** – обжигание кирпичей; **3)** курение. **piipun ~in** – курение трубки.
polvehi|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII ***v.*** – виться; извиваться. **tee ~lloo** – дорога петляет.
polvek|e (kehen, eeht, kehesse) XXI ***s.*** – изгиб; извилина. **joen ~kehhiia** – извилины реки.
polv|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – колено. **istua kenenle ~eel** – сидеть у кого-либо на коленях.
polvillaa ***adv.*** – на коленях **: olla ~** – стоять на коленях.
polvillee ***adv.*** – на колени **: laskiissa ~** – стать на колени. **panna ~** – поставить на колени.
polvipöksü|t (löin, löjä, löihe) II ***s. mon.*** – короткие штаны; шорты.
polvisuk|at (kiloin, kiloja, kiloihe) VIII ***s. mon.*** – гольфы.
pompah|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – **1)** подпрыгивать; подскакивать; **2) : ~ella takaz** – отпрыгивать; отскакивать (*от кого-л., чего-л.*).
pompah|taa (tammaa; an, taa; ih, ti) IV ***v.*** – **1)** подпрыгнуть; подскочить; **2) : ~taa takaz** – отпрыгнуть; отскочить.
poojezda (n, a, a) V ***s.*** – поезд.
pool (en, t, ee) X ***s.*** – **1)** половина. **~ killooa** – полкило; **2)** сторона. **pohjoin ~** – северная сторона.
poolai|n (men, nt, mee) XIV ***s.*** – спица. **pöörän ~n** – спица колеса.
poolik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – кадка [*деревянная*] (ср. **lännikkö**).
pooltoist (poolentoist, pooltoist, pooleetoist) ***num.*** – полтор|а (-ы).
porst|aa (aan, aata, aasse; oin) VI ***s.*** – сени. **~aaz** – в сенях.
portah|at (iin, ia, isse) XVIII ***s. mon.*** – лестница. **noissa ~ia üllää** – подняться по лестнице. **laskiissa ~ia alle** – спуститься по лестнице.
port|ti (in, tia, tii) II ***s.*** – ворота; калитка.
por|zaz (ssaahan, zast, sahasse) XVIII **s.** – поросёнок.
po|ski (zen, skia, skee) IX ***s.*** – щека.
posti (n, a, i) II ***s.*** – почта. **käüvvä ~iz** – ходить на почту. **lähettää kirjehen ~iz** – послать письмо по почте. **veejjä kirjehen ~i** – отнести письмо на почту.
potkai|ssa (zommaa; zen, soo; zin, si) VIII ***s.*** [part.] – **1)** пнуть. **~ssa koiraa** – пнуть собаку; **2)** лягнуть. **heppoin minnua ~si** – лошадь меня лягнула.
pot|kia (kimaa; in, kii; in, ki) II ***v.*** – **1)** пинать; **2)** лягать, -ся. **heppoin ~kii** – лошадь лягается; **3)** брыкаться. **lapsi ~kii** – ребёнок брыкается.
pot|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – пинок; удар [*ногой*]; толчок.
praaznik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – праздник. **~kaan** – в праздник.
prezet|ti (in, tiä, tii) II ***s.*** – брезент.
protsent|ta (an, taa, taa; toin) V ***s.*** – процент.

---

[*] *I infinitiivin instruktiivi* от глагола **ujjuua** (см. 34 урок).

puhal|lella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – подуть; дуть [*слегка*]. **~lella tšaajuu** – дуть на чай (ср. **puhaltaa**).
puhallu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – **1)** дуновение; порыв. **tuulen~z** – порыв ветра; **2)** гудок. **laivan~z** – корабельный гудок.
puhal|taa (tammaa; lan, taa; zin, si) VII ***v.*** – **1)** гудеть; **2)** дуть [*сильно*]. **tuul ~taa** – ветер дует (ср. **puhallella**).
puh|az (ttaahan, ast, tahasse) XVIII ***adj.*** – чист|ый (-ая, -ое); опрятн|ый (-ая, -ое) (ср. **raitiz**).
puh|eta (kenommaa; kenen, kenoo; kenin, keni; *kond.* – kenissiizin) X ***v.*** – лопаться, прорываться. **~eta kukkaa** – расцветать.
puhis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – чистить; очищать.
puhis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – очищаться.
puh|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II ***v.*** – пыхтеть.
puhtahu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – чистота; опрятность.
pui|jja (maa; n, p; n, -) I ***v.*** – молотить; обмолачивать [*снопы*].
pujot|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – продираться; протискиваться. **~ella joukkoo** – протискиваться в толпе.
pu|ku (vvun, kkuua, kkuu) II ***s.*** – наряд; туалет.
punapääop|okka (pookan, okkaa, okkaa) V ***s.*** – гриб-подосиновик.
pun|nain (aizen, aist, aisee; *mon.nom.* –naist) XIII [b] ***adj.*** – красн|ый (-ая, -ое).
pu|nnooa (nomaa; on, nnoo; oin, noi) III ***v.*** – вить; свивать; сплетать. **~nnooa paglaa** – сплетать верёвку. **linnut ~otaa pessiiä** – птицы вьют гнёзда.
punohutta|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV ***v.*** – свиваться; сплетаться; переплетаться. **juuret ~ssaa ühtee** – корни переплелись.
puok|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***s.*** – паданец. **ommeena-~az** – яблоко-падалица.
pu|ota (ttoomaa; ttoon, tojaa; ttoizin, ttoiz) XII ***v.*** – падать; упасть; сваливаться; отваливаться (ср. **kapartua**, **tokkua**)..
puot|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – ронять. **elä ~a lasta!** – не урони ребёнка!
pureksi|a (maa; n, i; n, -) II ***v.*** – жевать.
purema (n, a, a) VIII ***s.*** – укус.
puris|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – сжимать. **~taa kättä kulakkaa** – сжать руку в кулак.
pur|ra (omaa; en, roo; in, i) VIII ***v.*** – кусать; кусаться; укусить.
put|teeli (teelin, elia, elii) II ***s.*** – бутылка.
puu (n, ta, hu) I ***s.*** – дерево.
puuro (n, a, o) II ***s.*** – каша.
puut|e (tiin, etta, tiisse) XV ***s.*** – недостаток; нехватка; отсутствие.
puuttu|a (maa; u; i) II ***v.*** – недоставать; отсутствовать; не хватать. **hänelt ~i rahhaa** – у него не хватало [не хватило] денег.
puvvis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – стряхивать; отряхивать; вытряхивать. **~taa lumen viitalt** – стряхнуть снег с пальто (ср. **raputtaa**).
puuvvista|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV ***v.*** – отряхиваться.
päin *postp.* **I** [all.] – в сторону (*чего-л.*); [по направлению] к. **linnalle ~** – [по направлению] к городу.
päin *postp.* **II** [abl.] – со стороны (*чего-л.*). **linnalt ~** – со стороны города.
päit|set (tsiin, tsiä, tsii) XI ***s. mon.*** – недоуздок.
-päittee *partik.* [*слитно*] [*указывает на образ действия*] **:** **ittse~** – упорно; упрямо. **vooro~** – поочерёдно; по очереди.
päit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – продолжать; надставлять (*трубу, верёвку и т.п.*) [*соединяя отрезки встык*].
päit|tüä (tümää; ün, tüü; üin, tüi) II ***v.*** – кончаться; заканчиваться.
päivettüm|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.*** – загар.
päivet|tüä (tümmää; ün, tüü; üin, tui) II ***v.*** – загорать **:** **iho ~tüi** – кожа загорела (ср. **ottaa päivüttä**, **päivüttüä**).
päivettüünt *pain. partits.* – загорел|ый (-ая, -ое).
päivitee *adv.* – целыми днями. **~ ja öitteeki** – денно и нощно.
pä|ivä (ivän, ivää, ivää; *ess.* – än; iviin) VIII ***s.*** – день. **sill ~iväl** – в этот день. **nooriloist ~ivist** – с юных дней.
päiväi|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – **1)** ежедневн|ый (-ая, -ое); **2)** обиходн|ый (-ая, -ое).
päiväkseltää *adv.* – за один день. **šääl kuivataa heinät ~** – там высушивают сено за один день.
päiväpais|se (tiin, setta, tiisse) XV ***s.*** – солнцепёк; припёк. **~tiiz** – на припёке.
päivätäh|ti (en, tiä, tee) IX ***s.*** – утренняя звезда.
päivätöö (n, tä, hö) I ***s.*** – рабочий день. **koko ~** – весь рабочий день.

päivävaletik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – рассвет. **~ooz** – на рассвете.
päiväälˈ ***adv.*** – днём [время суток]. **~ šääl on valloisaa** – днём там светло (ср. **pään**).
päivüenla|sku (zun, skua, skuu) II ***s.*** – заход солнца; закат.
päivüennoi|zo (zon, ssooa, ssoo) II ***s.*** – восход.
päivük|käin (käizen, äist, käisee) XIII [a] ***s.*** – солнышко.
päivü|t (en, ttä, esse) XX ***s.*** – солнце. **~t noissoo** – солнце восходит. **~t männöö istumaa** – солнце садится. **joossa merree päin "~en mukkaa"** – выйти в море "вместе с солнцем".
päivüt|tüä (tümmää; ün, tüü; üin, tui) II ***v.*** – загорать **:** **hää ~tüi** – он загорел (ср. **ottaa päivüttä, päivättüä**).
päksähtä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** – подохнуть; дóхнуть.
päl|ättää (ättämmää; läätän, ättää; läätin, ätti) IV ***v.*** – непрерывно болтать; тараторить (ср. **papattaa**).
pär|e (riin, että, riisse) XV ***s.*** – **1)** щепка; **2)** лучина; **3)** дранка.
pärekat|to (on, toa, too) II ***s.*** – крыша из дранки.
päreku|pu (vun, ppuua, ppuu) II ***s.*** – **1)** пучок щепок; **2)** связка лучин.
pärevei|ttsi (tsen, stä, ttsee) X ***s.*** – нож для щепания лучины.
pär|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX ***v.*** – **1)** трещать; **2)** дребезжать.
pär|riin (izen, iist, isee) XIII [b] ***adj.*** – драночн|ый (-ая, -ое). **~riin kori** – корзина из дранки.
pär|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** – дребезжание; треск.
pä|ssi (zin, ssiä, ssii) II ***s.*** – баран. **~ssi ja utoi** – баран и ярка.
pät|kä (än, kää, kää) VIII ***s.*** – отрезок; обрубок; обрезок; обрывок.
pätset|ti (in, tiä, tii) II ***s.*** – печать. **panna ~in** – поставить печать. **paketti on pantu ~iil kiin** – пакет запечатан. **oville pantii ~in** – дверь опечатали.
pättäärät ***san.*** **:** **siul on ~ aijjat!** – у тебя времени в обрез!
pää (n, tä, hä) I ***s.*** – **1)** голова; **2)** глава. **administraatsion ~** – глава администрации; **3)** кóлос; **4) :** **panna ~n kera** – наложить дóверху [*"с головкой"*].
pää- [*слитно*] – основн|ой (-ая, -ое); главн|ый (-ая, -ое).
päädet|tsä (sän, tsää, tsää) VIII ***s.*** – пятница. **~tsään** – в пятницу.
päähkänik|kö (ön, köä, köö) II ***s.*** – орешник [*роща*] (ср. **päähkäpehko**).
päähkänä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – орех.
päähkänäkärk|käin (käizen, äist, käisee; *mon. nom.* – käist) XIII [b] ***s.*** – гроздь орехов.
päähkäpeh|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – орешник [*куст*] (ср. **päähkänikkö**).
pääkirja (n, a, a) IV ***s.*** – паспорт.
pääk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** **:** **~äz kapussa** – кочанная капуста.
pääl ***postp.*** [gen.] – на (*поверхности чего-л.*). **lauttain on kannen ~** – тарелка – на столе (ср. **päälle**).
pääla|ki (en, kkiia, kkee) IX ***s.*** – темя.
päälettäi ***adv.*** – друг на друге; вперемешку; в куче (ср. **pääletükkee**).
pääletükkee ***adv.*** – друг на друга; вперемешку; в кучу (ср. **päälettäi**).
pääli|in (zen, ist, see) XIII [b] ***s.*** – **1)** верх. **jälkinehen ~in** – верх обуви; **2)** приплата; доплата. **antaa ~ziä** – доплатить; приплатить сверху.
pääliker|ta (ran, taa, taa) IV ***s.*** – плёнка на внутренностях, потрохах.
päälik|köi (öin, köjä, köihe) III ***s.*** – начальник; руководитель; шеф.
päälimäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – сам|ый (-ая, -ое) верхн|ий (-яя, -ее). **~st herret** – самые верхние брёвна.
päälis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** – **1)** покрывать [*лаком, краской и т.п.*]; **2)** обшивать; облицовывать (ср **kattaa**).
päälis|tüä (tümmää; sün, tüü; süin, tüi) II ***v.*** – покрываться.
päälkattsoja (n, a, a) VIII ***s.*** – наблюдатель; контролёр. **siust tulloo vaa ~!** – из тебя выйдет только наблюдатель!
päälle ***postp.*** [gen.] – на (*поверхность чего-л.*). **paa kannen ~!** – положи на стол! (ср. **pääl**).
päält ***postp.*** [gen.] – с (*повехности чего-л.*). **ottaa kannen ~** – взять со стола.
päältpolven ***adv.*** – над коленом; в области бедра. **katko ~** – перелом в области бедра.
pääluu (n, ta, hu) I ***s.*** – череп.
päälüh|e (tehen, eeht, tehesse) XVI ***s.*** – скирда.
päälü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** – **1)** поверхность; **2)** обложка; упаковка. **kirjan ~z** – обложка книги.
päämee|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** – шеф; председатель.
pään ***adv.*** – днём [*в течение дня*]. **~ hää on kiin** – днём он занят (ср. **päiväälˈ**).
päänalu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – подголовник.

päänik|ka[*] **(an, kaa, kaa)** V *s.* – убийца; душегуб; головорез.
pääpluut|ka (an, kaa, kaa) VIII *s.* – обманщи|к (-ца); плут (-овка).
pääpool (en, t, ee) X *s.* – изголовье.
päärm|e (iin, että, iisse) XV *s.* – подгиб; край; кайма, рубец [*на тканном изделии*]. **~e nenärätiiz** – подгиб на носовом платке.
päärmä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI *v.* – подрубать; подшивать [*край ткани*].
Pääsiä (n, ä, ä) VII *s.* – Пасха. **kevät tuli jo ~ks** – весна настала уже к Пасхе.
pää|ssä (zömää; zen, ssöö; zin, si) VIII *v.* **I – 1)** убежать; сбега́ть (*от кого-л., откуда-л.*); скрыться. **~ssä poiz** – сбежать; **2)** выбираться (*откуда-л.*); **3)** выздороветь. **~ssä tauvvist** – выздороветь от болезни (ср. **paeta**).
pää|ssä (zömää; zen, ssöö; zin, si) VIII *v.* **II – 1)** [ill.] попадать; добираться; достигать; поступать (*куда-л.*). **~ssä sissee** – проникать. **~ssä tuloksee** – достичь результата; **2) : ~ssä poiz** – быть выпущенным (*откуда-л.*); **3)** [II inf. ill.] иметь возможность. **~ssöö kiiree ajamaa** – можно быстро ехать.
päässöö *v.* [II inf. ill.] – можно. **~ ajamaa** – можно ехать.
pääs|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV *v.* **I – 1)** пускать; **2) ~tää sissee** – впускать. **~tää tuvan sissee** – впустить в комнату; **3) ~tää uloz** – выпускать. **~tää uloz pertist** – выпустить из избы; **4) ~tää auki** – развязывать; распускать. **~tää solmun auki** – развязать узел; **5) ~tää tühjäks** – опорожнять. **~tää putteelin tühjaks** – опорожнить бутыль.
pääs|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV *v.* **II** – освобождать; спасать (*откуда-л.*).
pääsu|ka (an, kkaa, kkaa) VIII *s.* – расчёска; гребень.
päätau|ti (vvin, ttiia, ttii) II *s.* – **1)** очень сильный насморк [*с головной болью*]; **2)** сап [*болезнь лошадей*].
päät|öin (tömän, öint, tömää) XIV *adj.* – **1)** безголов|ый (-ая, -ое); **2)** бестолков|ый (-ая, -ое); **3)** безумн|ый (-ая, -ое).
pää|zö (zön, ssööä, ssöö) II *s.* – вход.. **~zö on keellettü** – вход воспрещён.
pögnäh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV *v.* – помереть; испустить дух (ср. **pökkössä**).
pöhüttüm|ä (än, mää, mää) VIII *s.* – отёк; опухоль.
pöhüt|tüä (tümmää; ün, tüü; üin, tüi) II *v.* – опухать; отекать. **poski on ~tüünt** – щека опухла (ср. **pölhüttüä**, **pöühettüä**).
pök|köi (öin, köjä, köihe) III *s.* – [годовой] побег. **kuuzen ~öit** – [годовые] побеги ели. **pettääjän ~öit** – [годовые] побеги сосны.
pökköiheinä (n, ä, ä) VIII *s.* – хвощ.
pökkö|ssä (ömää; ön, öjää; izin, iz) XIV *v.* – скончаться; упокоиться (ср. **pögnähtää**).
pöksü|t (löin, löjä, löihe) II *s. mon.* – брюки. **pari ~löjä** – пара брюк. **panna ~t jalkaa** – надеть брюки. **vetää ~t jalast** – снять брюки.
pölhö (n, ä, ö) II *s.* – филин.
pölhüt|tüä (tümmää; ün, tüü; üin, tüi) II *v.* – распухать. **käzi on ~tüünt** – рука распухла (ср. **pöhüttüä**, **pöühettüä**).
pölk|kü (ün, küä, küü) II *s.* – колода.
pöllähtä|ssä (ämää; jjää; iz) XV *v.* – взметнуться. **savu ~iz tuulelt** – дым взметнулся от ветра.
pöllü (n, ä, ü) II *s.* – пыль.
pöllühi|in (zen, ist, see) XIII[a)] *adj.* – запылённ|ый (-ая, -ое); пропыленн|ый (-ая, -ое). **~ist vaattiit** – пыльная одежда (ср. **pöllükäz**).
pöllühü|ssä (ümää; ün, jjää; izin, iz) XIV *v.* – пылиться.
pöllükuk|ka (an, kaa, kaa) VIII *s.* – созревший [*в пуху*] одуванчик.
pöllük|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII *adj.* – пыльн|ый (-ая, -ое); покрыт|ый (-ая, -ое) пылью (ср. **pöllüin**).
pöllüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV *v.* – **1)** взметать. **~tää lunt** – взметать снег; **2)** лупить; колотить; **3) : ~tää teel** – пылить по дороге.
pöllü|tä (ümää; ün, jää; izin, iz) XI *v.* – пылить.
pölässüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV *v.* – пугать.
pöläs|tüä (tümmää; sün, tüü; süin, tüi) II *v.* – пугаться.
pöl|ätä (kkäämää; kkään, käjää; kkäizin, kkäiz) XI *v.* – бояться. **~ätä ukonilmaa** – бояться грозы (ср. **pelätä**).
pörhille *adv.* **: karvat noistii ~** – волосы встали дыбом.
pör|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX *v.* – бормотать.
pör|riinä (riinän, inää, inää) VIII *s.* – бормотание. **hänen ~inäst miä en saa mittä tolkkua!** – из его бормотания я ничего не могу разобрать!

---

[*] без соблюдения закона vokaaligarmoonia.

pörröi|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – лохмат|ый (-ая, -ое).
pör|röömä (röömän, ömaa, ömää) VIII ***s.*** – большая охапка; кипа. **~röömä heinää** – большая охапка сена (ср. **pörömäin**).
pörömäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – маленькая охапка. **~n heinää** – охапочка сена (ср. **pörröömä**).
püörentäis|t (iin, siiä, ii) XIII [a] ***s. mon.*** – кудри; кудряшки.
püörit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – крутить; кружить; катать; вращать; вертеть.
pööriä (n, ä, ä) VII ***adj.*** – округл|ый (-ая, -ое). **~ putteeli** – округлая бутылка (ср. **pöörähäin**).
pööri|ä (mää; n, i; n, -) II ***v.*** – вертеться; крутиться; кружиться; вращаться.
püör|re (tiin, rettä, tiisse) XV ***s.*** – водоворот.
püör|tää (tämää; rän, tää; zin, si) VII ***v.*** – **1)** поворачиваться; оборачиваться; **2)** обходить [*вокруг*]. **hää ~si kärrilöin ümpäriillä** – он обошёл вокруг телеги.
püör|tüä (tümää; rün, tüü; ruin, tüi) II ***v.*** – падать в обморок; лишаться чувств; терять сознание.
pöörä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – **1)** круг; **2)** колесо. **kärrilöin ~** – колесо телеги (ср. **rataz**).
pöörähtää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** обернуться. **hää ~ti** – он обернулся; **2) : ~tää takaz** – повернуть назад.
pöörähtä|ssa (ämää; jjää; iz) XV ***v.*** – свернуться **: maito ~iz** – молоко свернулось.
pöörähäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – кругл|ый (-ая, -ое) (ср. **pööriä**).
pöörähö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – **1)** поворот; **2)** оборот.
pööräleek|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – карусель. **pööriä ~uuz** – кружиться на карусели.
püörütt|ää (ämää; ää; i) IV ***v.* : minnua ~ää** – у меня кружится голова.
pöühet|tüä (tümmää; ün, tüü; üin, tüi) II ***v.*** – опухать [*о ком-л.*] **: lehmä on ~tüünt** – корова опухла; корову раздуло (ср. **pöhüttüä, pölhöttüä**).
pöühkehü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – **1)** пушистость; **2)** пышность.
pöühkiä (n, ä, ä) VII ***adj.*** – **1)** пушист|ый (-ая, -ое); **2)** пышн|ый (-ая, -ое); **3)** взбит|ый (-ая, -ое).
pöüvvü (n, ä, ü) II ***s.*** – **1)** шерсть; **2)** мех.
pöüvvü|t (löin, löjä, löihe) II ***s. mon.*** – мехá; меховые изделия.
püh|ä (än, hää, hää) VIII ***adj.*** – свят|ой (-ая, -ое); священн|ый (-ая, -ое).
pühäpä|ivä (ivän, ivää, ivää; ess. – än) VIII ***s.*** – воскресенье. **~än** – в воскресенье.
püh|üsse (hüüvven, üttä, ütee) XX ***s.*** – святость.
pürkijä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – претендент (-ка); кандидат (-ка); желающ|ий (-ая).
pürkimi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – **1)** стремление; тяга; **2)** склонность. **~in muuzikkaa** – склонность к музыке.
pür|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II ***v.*** [ill.] – стремиться; тянуться. **hää ~kii valtaa** – он стремится к власти. **lapsi ~kii emoin loo** – ребёнок тянется к матери.
pürküri (n, ä, i) II ***s.*** – карьерист.
pürkürü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – карьеризм.
pürs|sö (ön, söä, söö) II ***s.*** – хвост [*рыбы, птицы, самолёта и т.п.*] (ср. **häntä**).
pü|ssü (zün, ssüä, ssüü) II ***s.*** – ружьё. **ampua ~züst** – стрелять из ружья.
pü|ssüüä (zümää; zün, ssüü; züin, süi) II ***v.*** – держаться; удерживаться.
püühkiimi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – вытирание; обтирание [*себя*] (ср. **püühkimiin**).
püühkii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII ***v.*** – **1)** вытираться; обтираться; **2)** стираться; исчезать.
püühkimi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – **1)** вытирание; обтирание (*чего-л., кого-л.*); **2)** стирание; вычёркивание (ср. **püühkiimiin**).
püüh|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II ***v.*** – **1)** вытирать; обтирать; **2)** стирать; вычёркивать.
püük|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – бельё. **pessä ~kiä** – стирать бельё (ср. **aluzvaattiit, vooevaattiit**).
püünni (n, ä, i) II ***s.*** – ловля. **kala~** – рыболовство.
püü|tää (tämää; vvän, tää; zin, si) VII ***v.*** – ловить; поймать [*дичь*].
püüvvü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** – ловушка.

R r.

raa|e (ttiin, etta, ttiisse) XV ***s.*** – труд.
raana (n, a, a) IV ***s.*** – рана.
ra|e (kkeehen, eeht, kehesse) XVII ***s.*** – град. **sattaa ~eeht** – идёт град.
raen|ta (nan, taa, taa) V ***s.*** – подойник.
rah|a (an, haa, haa) IV ***s.*** – деньги.
rah|haakaz (akkahan, akast, akkahasse) XVIII ***adj.*** – денежн|ый (-ая, -ое); богат|ый (-ая, -ое).
rah|i (in, hiia, hii) II ***s.*** – переносная скамеечка.

rah|ka (an, kaa, kaa) IV *s.* – ряженка.
rahkamai|to (jjon, ttooa, ttoo) II *s.* – топлёное молоко.
rahva|z (han, st, hasse) XVIII *s.* – народ. **poistuja ~hant** – выходец из народа.
rai|jje (tteehen, jjeeht, tehesse) XVII *s.* – колея.
rain|a (an, aa, aa; oin) IV *s.* – рея. **seilit temmattii ~oihe** – паруса закрепили на реях.
rain|at (oin, oja, oihe) IV *s. mon.* : **kenkät ~at** – стоптанные туфли. **pöksüt ~at** – изношенные брюки. **vaate~at** – лохмотья; обноски.
rai|ska (zan, skaa, skaa) IV *san.* : **poika (tüttöi) ~ska!** – бедняга (бедняжка)! **koira ~ska!** – бедная собачка!
rait|iz (tihen, ist, tihesse) XVIII *adj.* – свеж|ий (-ая, -ее); чист|ый (-ая, -ое) (ср. **puhaz**).
rai|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI *v.* – **1)** портить; **2)** тратить. **hää ~skaiz koko rahhaa** – он истратил все деньги.
raizu (n, a, u) II *adj.* – беспокойн|ый (-ая, -ое); тревожн|ый (-ая, -ое).
raizust *adv.* – беспокойно; тревожно. **hää ~ makajaa** – он беспокойно спит.
raj|a (an, jaa, jaa) IV *s.* – граница.
raj|ata (jaamaa; jaan, ajaa; jaizin, jaiz) XI *v.* – устанавливать границу.
rajjut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – ограничивать; ставить межевой знак.
raj|u (un, juua, juu) II *adj.* – бурн|ый (-ая, -ое); буйн|ый (-ая, -ое). **~ut ilmat** – бурная погода; буря. **~u meez** – вспыльчивый мужчина. **~u heppoin** – норовистая лошадь.
raken|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII *v.* – строить.
rakenta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV *v.* – наряжаться.
rak|ko (on, koa, koo) II *s.* – **1)** волдырь; **2) kalan ~ko** – плавательный пузырь рыбы; **3) verttsa-~ko** – мочевой пузырь.
ra|ko (on, kkooa, kkoo) II *s.* – **1)** щель; трещина; пробоина; **2)** полынья.
rakozillaa *adv.* : **uksi on ~** – дверь приоткрыта.
rallit|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – **1)** сновать; бегать взад-вперёд; **2)** пьянствовать.
ramaška (n, a, a) V *s.* – ромашка. **keitettii ~tšaajua** – заварили ромашковый чай.
rammi|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi) X *v.* – хромать.
ram|mookaz (okkahan, okast, okkahasse) XVIII *adj.* – сильн|ый (-ая, -ое); крепк|ий (-ая, -ое).
ram|o (on, mooa, moo) II *s.* – сила. **häneel on paljo ~mooa** – у него много сил.
ramonäpük|kä (än, kää, kää) V *s.* – гнойник.
ram|pa (man, paa, paa) IV *adj.* – хром|ой (-ая, -ое).
rampajalkai|n (zen, st, see) XIII [b] *adj.* – хромоног|ий (-ая, -ое).
rampihu|a (mmaa; n, u; in, i) II *v.* – (за)хромать. **heppoin ~i** – лошадь захромала.
ramut|tua (tummaa; un, tuu; uin, tui) II *v.* – крепнуть; набираться сил.
ranka|ssa (zommaa; zen, ssoo; zin, zi) VIII *v.* – наказывать; карать; штрафовать.
rankasso|z (ksen, ost, ksee) XII *s.* – наказание; кара; штраф.
rank|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI *v.* – мучить; терзать.
rank|ka (an, kaa, kaa) IV *adj.* – **1)** тяжёл|ый (-ая, -ое); тяжк|ий (-ая, -ое); трудн|ый (-ая, -ое). **ai, ku tämä on ~ka!** – ох, как это тяжело! **miul on ~ka kotont lähtiä poiz** – мне тяжело уйти из дома. **siihe on ~ka oppiissa** – этому трудно научиться; **2)** : **sattaa vihmaa ~ast** – дождь льёт как из ведра.
rankkahu|sse (en, tta, ttee) XX *s.* – тяжесть; тягость.
rankkasa|e (ttiin, etta, ttiisse) XV *s.* – ливень.
ran|ne (tiin, netta, tiisse) XV *s.* – запястье.
rannek|e (kehen, eeht, kehesse) XXI *s.* – **1)** манжета; **2)** : **tunniloin~e** – ремешок для часов.
rannetunni|t (loin, loja, loihe) II *s. mon.* – наручные часы.
rannik|ko (on, koa, koo) II *s.* – побережье.
ran|ta (nan, taa, taa) IV *s.* – берег. **~taa** – на берег. **~naaz** – на берегу́. **~nast** – с берега.
rantalai|n (zen, st, see) XIII [a] *s.* – житель побережья.
rant|tsa (san, tsaa, tsaa) IV *s.* – **1)** рюкзак; **2)** ранец.
raok|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – приоткрыт|ый (-ая, -ое). **uksi on ~az** – дверь приоткрыта.
ra|pa (van, ppaa, ppaa) IV *s.* – **1)** барда́ [*остаток, образующийся при пивоварении*]; **2)** грязь; слякоть.
rap|ahua (ahummaa; paahun, ahuu; paahuin, paahui) II *v.* : **~ahua läzimää** – слечь; свалиться [*заболеть*].
rap|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI *v.* – **1)** шуршать; шелестеть; **2)** : **~ajaa sattaa vihmaa** – шумит дождь.
rapiska (n, a, a) V *s.* – **1)** подпись; **2)** расписка; квитанция.
rapis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II *v.* – ветшать; дряхлеть.
rapistuunt *pain. partits.* – обветшал|ый (-ая, -ое).
rap|piia (piian, iaa, iaa) VII *adj.* – хрупк|ий (-ая, -ое); ветх|ий (-ая, -ое); дряхл|ый (-ая, -ое).

rap|ut (puloin, puloja, puloihe) II ***s. mon.*** **– 1)** крыльцо. **seissooa ~puloin eez** – стоять у крыльца; **2)** подъезд.
raput|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** **: hiuksist ~ella** – трепать зá волосы.
rap|uttaa (uttammaa; puutan, uttaa; puutin, utti) IV ***v.*** **– 1)** трясти **: ~uttaa omenia puust** – трясти яблоки с дерева; **2) : ~uttaa silmiä** – моргать; **3) : lunt sattaa ~uttaa** – валит снег.
rat|az (tahan, ast, tahasse) XVIII ***s.*** **–** колесо. **auton ~az** – колесо автомобиля (ср. **pöörä**).
rauha (n, a, a) IV ***s.*** **– 1)** мир; **2)** покой. **anna miulle olla ~az!** – оставь меня в покое!
rauhai|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** **–** спокойн|ый (-ая, -ое).
rauhalli|in (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** **–** мирн|ый (-ая, -ое).
rau|ta (vvan, ttaa, ttaa) IV ***s.*** **–** железо; металл.
rautasep|pä (än, pää, pää) VIII ***s.*** **–** кузнец.
rautatee (n, tä, he) I ***s.*** **–** железная дорога.
raut|tain (taizen, aist, taisee; *mon. nom.* – taist) XIII [b] ***adj.*** **–** железн|ый (-ая, -ое).
rau|vvat (toin, toja, toihe) IV ***s. mon.*** **–** капкан.
rau|vveta (kkiimaa; kkiin, kiaa; kkiizin, kkiiz) XI ***v.*** **–** утомляться.
rauvvut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **–** подковывать.
rav|istaa (istammaa; viisan, istaa; viisin, isti) IV ***v.*** **–** трясти.
razva (n, a, a) IV ***s.*** **–** жир.
razvahi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** **–** жиров|ой (-ая, -ое). **~in kerta** – жировой слой.
razvak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** **–** жирн|ый (-ая, -ое).
reh|ti (in, tiä, tii) II ***adj.*** **–** честн|ый (-ая, -ое); порядочн|ый (-ая, -ое).
reijjit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** **–** продырявливать.
rei|kä (jjän, kkää, kkää) VIII ***s.*** **–** дыра; отверстие.
rei|zi I (jjen, ttä, ttee; *ad.* – jjeel) XI ***s.*** **–** бедро [*человека*] (ср. **sapso**).
rei|zi II (zin, ssiiä, ssii) II ***s.*** **–** рейс; маршрут.
re|ki (en, kkiiä, kkee; *in.* –e'ez) IX ***s.*** **–** сани.
renka|z (han, st, hasse) XVIII ***s.*** **–** кольцо.
re|poi (voin, ppooja, poihe) II ***s.*** **–** лиса.
re|tu (un, ttuua, ttuu; *in.* – uuz) II ***s.*** **–** грязь.
riih|i (en, ta, ee) X ***s.*** **–** рига; овин.
rii|jellä (telömää; teen, telöö; tteelin, tteeli) VIII ***v.*** [ill.] – ссориться; ругаться [*с кем-л.*].
riip|piiä (imää; in, pii; in, pi) II ***v.*** **– 1)** обрывать; срывать; **2)** ощупывать.
riip|pooa (omaa; on, poo; oin, poi) III ***v.*** **–** рвать; дёргать.
riip|pua (pumaa; un, puu; uin, pui) II ***v.*** – **1)** висеть; **2)** [el.] зависеть. **se ~puu olosuhtehist** – это зависит от обстоятельств.
riippuva (n, a, a) VIII ***adj.*** – зависим|ый (-ая, -ее).
rii|ssuua (zumaa; zun, ssuu; zuin, sui) II ***v.*** **–** раздевать.
riis|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** – [gen.] лишить; [part.] лишать. **~tää elon** – лишить жизни. **~tää ellooa** – лишать жизни.
rii|ta (jjan, ttaa, ttaa) IV ***s.*** – ссора.
riit|tää (tämää; tää; ti) IV ***v.*** [nom.] – хватать; хватить **: raha häneel ~ti** – ему хватало [хватило] денег.
riittää! *san.* – хватит!
rii|zussa (ssuumaa; ssuun, suujaa; ssuizin, ssuiz) XIV ***v.*** **–** раздеваться.
rik|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – богат|ый (-ая, -ое).
rikkahu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **–** богатство.
rikkarooho (n, a, o) II ***s.*** **–** сорная трава; сорняк.
rik|koa (komaa; on, koo; oin, koi) III ***v.*** **– 1)** нарушать; **2)** разбивать.
rikkoja (n, a, a) VIII ***s.*** **–** нарушитель (-ница).
rikkomi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** **–** нарушение.
rikkomu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** **–** проступок; провинность.
rinnakkaizin *adv.* – рядом [*друг с другом*].
rinnaal *postp.* [gen.] – сбоку (*от чего-л.*)[*где?*] (ср. **sivuul**).
rinnalle *postp.* [gen.] – сбоку (*от чего-л.*) [*куда?*] (ср. **sivulle**).
rinnalt I *postp.* [gen.] – сбоку (*от чего-л.*) [*откуда*].
rinnu|z (ksen, ust, ksesse) XII ***s.*** **–** грудь одежды.
rin|ta (nan, taa, taa) IV ***s.*** **–** грудь.
rip|pi (in, piä, pii) II ***s.*** **–** исповедь.
rip|piitöz (itöksen, itööst, itöksee) XII ***s.*** **–** проповедь.
rissi (n, ä, i) II ***s.*** **–** крест.
rissik|kö (ön, köä, köö) II ***s.*** **–** решётка.

rissik|käin (käizen, äist, käisee; *mon. nom.* – käist) XIII [a)] ***adj.*** – крестообразн|ый (-ая, -ое); перекрещивающ|ийся (-аяся, -ееся).
rissikkäizest ***adv.*** – крест-накрест.
rissimi|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***s.*** – крещение.
rissittä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** – креститься [*принять веру*].
rissi|ä (mää; n, i; n, -) II ***v.*** – крестить. **ittsiä ~ä** – креститься [*осенять себя крестом*].
riu|ku (vvun, kkuua, kkuu) II ***s.*** – жердь.
rizintka (n, a, a) V ***s.*** – резина.
rizintkai|n (zen, st, see; *mon.nom.* – st) XIII [a)] ***s.*** – резинов|ый (-ая, -ое).
roh|eta (kkiimaa; kkiin, kiaa; kkiizin, kkiiz) XI ***v.*** – осмеливаться; отваживаться; сметь; решаться (ср. **rohkaistua**).
roh|hooja (oimaa; hooi; oi) V ***v.*** – зеленеть; покрываться травой, листвой (ср. **rohutaa**, **vihertüä**).
rohkai|ssa (zommaa; zen, ssoo; zin, si) VIII ***v.*** – ободрять; поощрять.
rohkais|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – осмеливаться; собираться с духом (ср. **roheta**).
rohkehu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – смелость; храбрость.
rohkia (n, a, a) VII ***adj.*** – смел|ый (-ая, -ое); отважн|ый (-ая, -ое); храбр|ый (-ая, -ое).
rohkiaal ***adv.*** – смело; отважно; храбро.
rohoi|n (zen, st, see) XIII [b)] ***adj.*** – зелён|ый (-ая, -ое).
rohut|aa (ammaa; aa; i) IV ***v.*** – зеленеть [*видеться зелёным*]. **eez ~aa mettsä** – впереди зеленеет лес (ср. **rohhooja**, **vihertüä**).
roh|to (on, toa, too) II ***s.*** – лекарство.
roo|ka (vvan, kkaa, kkaa; *in.* – vvaaz) VIII ***s.*** – **1)** пища; еда; блюдо; кушанье; **2)** корм.
rookahil|u (un, luua, luu) II ***v.*** – питание.
roo|sa (zan, ssaa, ssaa; *in.* – zaaz) VIII ***s.*** – кнут.
roos|se (tiin, settä, tiisse) XV ***s.*** – ржавчина.
roostii|n (zen, st, see) XIII [b)] ***adj.*** – ржав|ый(-ая, -ое).
roos|tua (tumaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – ржаветь.
root|tsa (san, tsaa, tsaa) VIII ***adj.*** **:** **~san keel** – шведский язык.
roottsak|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – шведка.
roottsalai|n (zen, st, see) XIII [a)] ***s.*** – швед.
ro|ska (zan, skaa, skaa) II ***s.*** – мусор.
rot|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – овраг.
rot|ta (an, taa, taa) VIII ***s.*** – крыса.
rozvo|i (in, ja, ihe) III ***s.*** – разбойник; грабитель.
rozvo|ta (omaa; on, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – грабить; разбойничать.
ruina|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – **1)** клянчить; **2)** умолять.
ru|iz (kkiihen, ist, kihesse) XIX ***s.*** – рожь.
rukihi|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***adj.*** – XIII [b)] ***adj.*** – ржан|ой (-ая, -ое).
rukkai|n (zen, st, see; *mon. nom.* – st) XIII [b)] ***s.*** – рукавица.
ruk|koohuz (ohuksen, ohuust, ohuksee) XII ***s.*** – молитва.
rukohi|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII ***v.*** – молиться.
runko (n, a, o) II ***s.*** – ствол [*дерева*]; корпус; каркас.
ruumen|et (iin, ia, isse) XVI ***s. mon.*** – мякина.
ruumihenpu|ut (ijjen, ita, ihe) I ***s. mon.*** – гроб.
ruumi|z (hen, st, hesse) XVIII ***s.*** – [*мёртвое*] тело; труп.
ruuna (n, a, a) VIII ***s.*** – мерин.
ruuzu (n, a, u) II ***s.*** – сыпь.
ruuzu|t (loin, loja, loihe) II ***s. mon.*** – высыпания.
räh|i (in, hiä, hii) II ***s.*** – скамейка.
räh|issä (izömmää; hiizen, izöö; hiizin, hiiz) IX ***v.*** – шуметь; скандалить.
räimä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI ***v.*** – швырнуть; бросить.
räitü|ssä (ümää; ün, üjää; izin, iz) XIV ***v.*** – **1)** изнемогать; **2)** хиреть.
räi|tüä (tümää; jjün, tüü; jjüin, tüi) II ***v.*** – вянуть; чахнуть. **kukat ~jjütää** – цветы вянут.
räj|ähtää (ähtämmää; jäähän, ähtää; jäähin, ähti) IV ***v.*** – взорваться.
räkilli|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***adj.*** – разогрет|ый (-ая, -ое); подогрет|ый (-ая, -ое).
räk|ittää (ittämmää; kiitän, ittää; kiitin, itti) IV ***v.*** **:** **päivüt ~ittää** – солнце печёт.
räk|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – свежие горячие щи.
räkkiillää ***adv.*** – жарко.
rä|kkiiä (kimää; in, kkii; in, ki) II ***v.*** – сморкаться.
rä|kä (än, kkää, kkää) VIII ***s.*** – сопли.

ränkäh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – рявкнуть; гаркнуть.
krän|ne (tiin, nettä, tiisse) [*чаще* – **räntii|t (löin, löjä, löihe)** ***топ.***] XV ***s.*** – слякоть; мокрый снег.
rän|nätä (täämää; tään, täjää; täizin, täiz) XI ***v.*** – суетиться [*попусту*].
räntii|n (zen, st, see) XIII [b)] ***adj.*** – слякотн|ый (-ая, -ое). **~n süksü** – слякотная осень.
räpkä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – тряпка.
räp|pääle (älehen, äleeht, älehesse) XXI ***s.*** – предел. **linnan ~älehhiin ulkopooleel** – за пределами города.
räpsäh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** моргнуть; **2)** подмигнуть.
räpsähö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** **:** **silmän ~z** – моргание; подмигивание [*однократное*].
räps|ää (ämää; än, ää; in, i) IV ***v.*** – **1)** моргать; **2)** подмигивать.
räpäk|kä (än, kää, kää) VIII ***s.*** – банное полотенце.
rä|skää (skämää; zän, skää; zin, ski) IV ***v.*** – громко трещать; тарахтеть (ср. **rätissä**).
rästähäi|n (zen, st, see) XIII [a)] ***s.*** – дрозд-рябинник.
rät|issä (izömmää; tiizen, izöö; tiizin, tiiz) IX ***v.*** – **1)** трещать; **2)** хрустеть (ср. **räskää**).
rätis|tüä (tümmää; sün, tüü; süin, tüi) II ***v.*** – сплющиваться.
rät|ti (in, tiä, tii) II ***s.*** – платок; косынка; полотно. **jalka~ti** – половичок [*для вытирания ног*]. **nenä~ti** – носовой платок. **paha~ti** – тряпка [*для вытирания грязи*].
rättinä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – женская сорочка.
rätähüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – стучать; колотить.
räzähtä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** – удариться [*с треском*]; грохнуться.
rä|zähtää (zähtämmää; ssäähän, zähtää; ssäähin, zähti) IV ***v.*** – **1)** раздаться [*о выстреле, треске, грохоте*]. **~zähti laukahuz** – грохнул выстрел. **ukko ~zähti** – гром прогремел; **2)** наброситься; накинуться [*в фигуральном смысле*]. **ai, ku hää ~zähti miun päälle!** – ох, как он на меня накинулся!
rääk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – соплив|ый (-ая, -ое).
rää|siä (simää; zin, sii; zin, si) II ***v.*** – стараться; делать тщательно.
rää|tü (ün, ttüüä, ttüü) II ***s.*** – ряд; очередь; порядок. **~ttüüä möö** – по очереди; по порядку.
-rää|tüin (tüizen, üist, tüisee) [*слитно*] XIII [b)] ***adj.*** – -рядн|ый (-ая, -ое). **kolmi~tüin karmoni** – гармонь-трёхрядка.
rääüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – приводить в порядок; налаживать.
rääs|säz (tähän, säst, tähässe) XVIII ***s.*** – стреха́. **tänäpään ~tähäst tilkkuu vezi** – сегодня со стрехи капает вода [*протекает крыша*].
röh|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II ***v.*** – хрюкать.
röttšinä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – снег с дождём.
röömik|köjjä (köimää; öin, köi; öin, köi) V ***v.*** – ползти.
röömillee ***adv.*** – на четвереньки. **noissa ~** – встать на четвереньки.
röömillää ***adv.*** – на четвереньках.
röömi|ä (mää; n, i; n, -) II ***v.*** – ползать.
röös|tää (tämää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** – похищать.
rööstämi|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***s.*** – похищение.
röövi|ä (mää; n, i; n, -) II ***v.*** – грабить.
rööväri (n, ä, i) II ***s.*** – разбойник; грабитель.
röövä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI ***v.*** – отнимать [*силой*].
röühkelüt|tää (tämää; tää; ti) IV ***v.*** [part.] **:** **hänt ~tää** – у него отрыжка.
röühkä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI ***v.*** – рыгать.
röühkü|tä (ümää; ün, jää; izin, iz) XI ***v.*** – дымить.
röük|kü (ün, küä, küü) II ***s.*** – куча. **heittää kaiken ühtee ~küü** – свалить всё в одну кучу.
rühmä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI ***v.*** – играть.
rüm|ä (än, mää, mää) VIII ***s.*** – трюм.
rünni (n, ä, i) II ***s.*** – глыба льда.
rünni|ä (mää; n, i; n, -) II ***v.*** – дёргать.
rüppüü ***adv.*** – в подол. **hää pani ommeenat ~** – она сложила яблоки в подол.
rüssü (n, ä, ü) II ***s.*** **:** **sormi~** – сустав пальца.
rüt|kä (än, kää, kää) II ***s.*** – редька.
rütöjää (n, tä, hä) I ***s.*** – лёд, разбитый на большие глыбы.
rütüzik|ko* **(on, koa, koo)** II ***s.*** – чаща. **karhu jooksi ~koa möötä** – медведь побежал через чащу.
rüv|ettüä (ettümmää; veetün, ettüü; veetüin, ettüi) II ***v.*** – пачкаться; грязниться.

* без соблюдения закона vokaaligarmoonia.

rü|zä (zän, ssää, ssää) II ***v.*** – мерёжа; вентерь [*для ловли рыбы*].
rü|zü (zün, ssüüä, ssüü) II ***s.*** – хворостина.
rü|züt (sülöin, sülöjä, sülöihe) II ***s. mon.*** – хворост.
rüüp|piä (pimää; in, pii; in, pi) II ***v.*** – пить [*алкоголь*]; выпивать.
rüüp|ätä (päämää; pään, äjää; päizin, päiz) XI ***v.*** – хлебнуть; выпить [*алкоголя*].
rüü|ti (vvin, ttiiä, ttii) II ***s.*** – белое платье невесты.

S s.

sa|a'a (amaa; an, ap; in, i) I ***v.*** – **1)** получать; **2)** [el.]**:** получать [*за что-л.*]. **~a'a rahan tööst** – получить деньги за работу; **3) : ~a'a selkoa siint** – разобраться в этом; **4)** иметь возможность **: ~ap?** – можно? **ei ~a** – нельзя (ср. **voijja**).
saaja (n, a, a) VIII ***s.*** – получатель.
saali|z (hen, st, hesse) XVIII ***s.*** – добыча; улов; трофей.
saami|in (zen, ist, see; *mon. nom.* – ist) XIII [b] ***s.*** – получение.
saap|az (paahan, ast, pahasse) XVIII ***s.*** – сапог.
saa|pua (pumaa; vun, ppuu; vuin, pui) II ***v.*** – прибывать. **laiva ~ppuu salmee** – корабль прибывает в порт.
saapumi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – прибытие (ср.**tulo**).
saar (en, t, ee) X ***s.*** – остров.
saarik|ke (en, kea, kee) II ***s.*** – полуостров.
saat|taa (tamaa; an, taa; oin, toi) III ***v.*** – **1)** провожать; **2)** доставлять; **3)** [ill.] приводить к чему-либо.
saattami|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – проводы.
saato|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – доставка.
saa|tu (un, ttuua, ttuu) II ***s.*** – сад.
saavi (n, a, i) II ***s.*** – ушат [*посуда*] (ср.**saavilliin**).
saavilli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – ушат [*мера*]. **hää toi ~zen vettä** – он принёс ушат воды (ср. **saavi**).
saavut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – догонять.
sablia (n, a, a) VII ***s.*** – **1)** сабля; **2)** цапля.
sabranja (n, a, a) V ***s.*** – собрание.
sa|e (ttiin, etta, ttiisse) XV ***s.*** – осадки. **vihma-~e** – продолжительный дождь. **lumi-~e** – снегопад.
saek|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – дождлив|ый (-ая, -ое).
saen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – сгущать.
sa|eta (kenommaa; kkeenen, kenoo; kkeenin, kkeeni; *kond.* – kenissiizin) X ***v.*** – густеть; сгущаться. **utu ~kenoo** – туман сгущается.
sah|a (an, haa, haa) IV ***s.*** – пила.
sahanik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – пильщик. **~at sahataa lautoja** – пильщики пилят доски.
sah|ata (haamaa; haan, ajaa; haizin, haiz) XI ***v.*** – пилить; распиливать.
sahkara (n, a, a) V ***s.*** – сахар. **tšaaju ~n kera** – чай с сахаром.
sahkarakup|pi (in, pia, pii) II ***s.*** – сахарница.
saij|ja (an, jaa, jaa) IV ***s.*** – **1)** пшеничный хлеб; **2)** булка.
saij|jain (jaizen, aist, jaisee; *mon. nom.* – jaist) XIII [b] ***adj.*** – пшеничн|ый (-ая, -ое) [*из пшеничной муки*]. **~jaist piirakat** – пшеничные пироги (ср. **vehnä**).
saijjajauha (n, a, a) IV ***s.*** – пшеничная мука.
saip|pu (un, pua, puu) II ***s.*** – мыло.
sa|ka (an, kkaa, kkaa) IV ***s.*** – осадок. **koffist jäi paljo ~kkaa** – от кофе осталось много осадка.
sak|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – гуща.
sak|kaara (kaaran, araa, araa) V ***s.*** – красный угол [*для икон*].
sakkali (n, a, i) II ***s.*** – сокол.
sak|kiia (kiian, iaa, iaa) VII ***adj.*** – густ|ой (-ая, -ое).
sak|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – наказание; штраф. **hää sai kolmeks vuuvveks ~koa türmääz** – он получил наказание в виде трёх лет тюрьмы.
saksankaarna (n, a, a) IV ***s.*** – пробочный поплавок.
saks|et (iloin, iloja, iloihe) IX ***s. mon.*** – ножницы. **kahet ~et** – двое [*две пары*] ножниц. **leikata ~iloil** – резать ножницами.
sal|a (an, laa, laa) IV ***s.*** – тайна; секрет.
salajut|to (on, toa, too) II ***s.*** – секретное дело.
salamii *adv.* – тайно.

salamittee ***adv.*** – тайком.
salapaik|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – тайник.
sal|ata (laamaa; laan, ajaa; laizin, laiz) XI ***v.*** – скрывать; таить [*что-л.*].
salk|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – мешочек; пакетик; кулёк (ср. **säkki**).
sal|laama (laaman, amaa, amaa) V ***s.*** – молния.
sallaamanleimahu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** **–** вспышка молнии.
sal|lain (laizen, aist, laisee; *mon* IV ***s..*** ***non.*** **– laist)** XIII [b] ***adj.*** – тайн|ый (-ая, -ое); секретн|ый (-ая, -ое).
sallaistaa ***adv.*** **–** исподтишка.
salli|a (maa; n, i; n, -) II ***v.*** – желать. **~mma onnelliist Uutta vootta!** – желаем счастливого Нового года! (ср. **haluta**, **sooa**).
salm|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – порт; гавань.
salv|aa (amaa; an, aa; oin, oi) III ***v.*** – срезáть угол; спрямлять.
salvo (n, a, o) II ***s.*** – **1)** зáкром; ларь [*для хранения овощей*]; **2)** сруб **:** **kaivon ~** – колодезный сруб (ср. **salvomet**).
salvom|et (iin, ia, ii) XIV ***s. mon.*** – сруб **:** **pertin ~et** – сруб избы (ср. **salvo**).
sam|a (an, maa, maa) IV ***pron.*** – сам|ый (-ая, -ое); тот (-а, -о) же. **On se hää? – Hää ~a!** – Это он? – Он самый! **möö teemmä ~maa töötä, mitä ennemmäst** – мы делаем ту же работу, что и раньше.
samaal viissii ***adv.*** – таким же образом.
samanlai|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** –одинаков|ый (-ая, -ое).
samate ***adv.*** – так же.
samma|l (len, alt, lesse) XVI ***s.*** – мох.
sammal|tua (tummaa; lun, tuu; luin, tui) II ***v.*** – обрастать мхом. **~tuunt kanto** – замшелый пень.
sammu|a (maa; n, u; in, i) II ***v.*** – **1)** гаснуть; **2)** понижать голос.
sammut|taa (tammaa; an, taa; in, i) IV ***v.*** – гасить; тушить.
samoi ***adv.*** – одинаково.
san|a (an, naa, naa) IV ***s.*** – **1)** слово; **2)** весть; известие; сообщение. **tuli ~a** – пришло известие.
sananver|to (ron, toa, too) II ***s.*** – пословица.
sananväl|i (in, liä, lii) II ***s.*** – пауза. **piä ~liä!** – держи паузу!
sanasuurima (n,a,a) V ***s.*** – пшено.
san|ata (naamaa; naan, ajaa; naizin, naiz) XI ***v.*** – заколдовывать; завораживать; заговаривать.
san|ella (elommaa; neen, eloo; neelin, neeli) VIII ***v.*** – сообщать; рассказывать; передавать. **sitä ei piä toizille ~ella** – этого нельзя передавать другим.
sanka (n, a, a) IV ***s.*** **:** **keon ~** – кол в центре стога [*для закрепления*].
sankari (n, a, i) II ***s.*** **–** герой.
sa|nnooa (nomaa; on, nnoo; oin, oi) III ***v.*** – **1)** сказать; **2)** говорить [*что-л. конкретно*] (ср. **läätä**).
sanon|ta (nan, taa, taa) V ***s.*** – выражение; оборот речи.
sap|paara (paaran, araa, araa) V ***s.*** **:** **sian ~paara** – свиной [*поросячий*] хвостик.
sap|pi (in, pia, pii) II ***s.*** – жёлчь.
sappooška (n, a, a) VIII ***s.*** – женский сапожок на шнуровке.
sappoožnik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – сапожник.
sapso (n, a, o) II ***s.*** – бедро [*животного*] (ср. **reizi**).
sapsu (n, a, u) II ***s.*** – окорок.
sar|a (an, raa, raa) IV ***s.*** – осока.
sar|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** **I** – **1)** полоса земли; **2)** [*земельный*] участок.
sar|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** **II** – сермяга; грубое сукно.
sarp|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI ***v.*** – быстро ходить, идти; спешить [*в ходьбе*].
sarraaja (n, a, a) V ***s.*** – сарай.
sar|raana (raanan, anaa, anaa) V ***s.*** – петля [*у двери, окна и т.п.*]. **ukseez on ~raanat** – у двери есть петли.
sarvet|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – безрог|ий (-ая, -ое). **~oin lehmä** – безрогая корова.
sarv|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – рог.
sarvik|koi (oin, koja, koihe) III ***adj.*** – рогат|ый (-ая, -ое). **~koi lehmä** – рогатая корова.
sa|ssiia (simaa; zin, ssii; zin, si) II ***v.*** – смешивать; перепутывать (ср. **sekahannuttaa**).
sa|ta (an, ttaa, ttaa; *in.* –a'az) IV – **1)** ***num.*** сто; **2)** ***s.*** сотня (ср. **satakkoi**).
sata seitsen (saan seittsemän, sattaa seitseent, sattaa seittsemää) ***num.*** – сто семь.
sata seittsemäätzkümmenääz seittsemä|äz (nnen, ttä, ntee) ***num.*** **–** сто семьдесят седьм|ой (-ая, -ое).
satak|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – сотня [*сторублевая купюра*] (ср. **sata**).
satatšo (n, a, o) II ***s.*** – счёт [*арифметическое действие*]. **läksüüz tehhää ~a** – на уроке занимаются арифметикой.
satik|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [a] ***s.*** – лобковая вошь (ср. **täi**).

satovnik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – садовник.
sat|taa (amaa; taa; oi) III ***v.*** [part.] – идти [*о дожде, снеге, граде*]. **~taa lunt** – идёт снег. **eglee ~oi raeeht** – вчера шёл град. **hoomeen noissoo vihmaa ~amaa** – завтра пойдёт дождь.
satta|iz (nnen, tta, ntee) ***num.*** – сот|ый (-ая, -ое).
sattu|a (maa; a, i) II ***v.*** – попадаться; случаться; бывать.
sattumalt ***adv.*** – случайно.
sat|tuula (tuulan, ulaa, ulaa) V ***s.*** – седло. **noissa ~ulaa** – сесть в седло.
satuloit|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – седлать. **~tamata heppoin** – неосёдланная лошадь.
satunnai|n (zen, st, see; *mon. nom.* – st) XIII [a] ***adj.*** – случайн|ый (-ая, -ое).
sat|uttaa (uttammaa; tuutan, uttaa; tuutin, utti) IV ***v.*** – **1)** попадать; **2)** задевать [*кого-л. словесно*].
sauna (n, a, a) IV ***s.*** – сауна; финская баня (ср. **külü**).
saunanai|n (zen, sta, see; *mon. nom.* – zet) XIII [a] ***s.*** – родильница [*женщина, в течение полугода после родов*].
sauvva (n, a, a) IV ***s.*** – ракетка; бита.
sav|a (an, vaa, vaa) IV ***s.*** – сова.
savertav|a (an, vaa, vaa) VIII ***adj.*** – содержащ|ий (-ая, -ее) глину.
sav|i (en, viia, vee) IX ***s.*** – глина.
savi|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi) X ***v.*** – **1)** скрести **: ~ta maata** – скрести землю; **2)** чистить **: ~ta maaomenoja** – чистить картошку.
savizik|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – глинозём; суглинок.
sav|u (un, vuua, vuu) II ***s.*** – дым.
savus|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – коптить.
savustettu ***pain. partits.*** – копчён|ый (-ая, -ое).
sav|uta (vuumaa; vuun, ujaa; vuizin, vuiz) XI ***v.*** – **1)** дымить; дымиться. **zavvooda ~ujaa** – завод дымит; **2)** топиться **: külü ~ujaa** – баня топится.
sav|veekaz (ekkahan, ekast, ekkahasse) XVIII ***adj.*** – глинян|ый (-ая, -ое).
sa|zihua (zihummaa; ssiihun, zihuu; ssiihuin, ssiihui) II ***v.*** – **1)** запутываться; **2)** смешиваться (ср. **sekahantua**).
s|e (enen, itä, iihe; *in.* – iin; *el.* – iint) ***pron.*** – **1)** оно [*неодуш.*]. **puu – ~e puttoiz** – дерево – оно упало; **2)** это. **~e on koit** – это – домá; **3)** эт|от (-а, -о); т|от (-а, -о) [*дальний*]. **~e koti** – этот дом (ср. **tämä, tää, too**); **4) : ~iihe nasse, ku …** – [до тех пор,] пока ...; **~iks ku ...** – [до тех пор,] пока не …; **~iks, etti …** – потому, что ...; **~ill aikkaa, ku ...** – в то время, как …; **~itä hoolimata*** – несмотря на это; и всё же.
seegla (n, a, a) IV ***s.*** – решето; сито.
seeglo|a (maa; n, o; in, i) III ***v.*** – просеивать через сито.
seegra (n, a, a) IV ***s.*** – общество; компания.
seegra|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** [part.] – **1)** следить (*за кем-л., чем-л.*); **2)** следовать (*за кем-л., чем-л.*); **3)** следовать (*чему-л.*). **~ta ohesääntölöjä** – следовать инструкциям; **4)** следовать **: täst ~jaa, etti …** – из этого следует, что …
seeme|n (nen, ent, nesse) XVI ***s.*** – семя.
seen (e, t, ee) X ***s.*** – гриб [*чаще – пластинчатый*]. **maito~et** – грибы-млечники [*грузди, рыжики, волнушки и т.п.*] (ср. **opokka**).
seikkahil|u (un, luua, luu) II ***s.*** – приключение.
seila|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – плавать [*на корабле, лодке и т.п.*].
seili (n, ä, i) II ***s.*** – парус.
seinä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – стена. **tuvan ~** – стена комнаты (ср. **seinämä**).
seinälamp|pu (un, pua, puu) II ***s.*** – настенная лампа; бра.
seinämä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – стенка. **kiukkaan ~** – стенка печи (ср. **seinä**).
seinäpap|peeri (peerin, eria, erii) II ***s.*** – обои.
seinäpeegli (n, ä, i) II ***s.*** – настенное зеркало.
sei|ssaahuz (zahuksen, zahuust, zahuksee) XII ***s.*** – остановка.
sei|ssooa (zomaa; zon, ssoo; zoin, soi) III ***v.*** – стоять.
seit|sen (tsemän, seent, tsemää) ***num.*** – семь.
seitsenkümment (seittsemänkümmenän, seitseentkümment, seittsemääkümmenää) ***num.*** – семьдесят.
seitsenkümment seitsen (seittsemänkümmenän seittsemän, seitseentkümment seitseent, seittsemääkümmenää seittsemää) ***num.*** – семьдесят семь.
seitsensattaa (seittsemänsaan, seitseentsattaa, seittsemääsattaa) ***num.*** – семьсот.

---

* *II infinitiivin abessiivi* от **hoolia** (см. 19 урок).

seitsentoist (seittsemäntoist, seitseenttoist, seittsemäätoist) ***num.*** – семнадцать.
seitsentoistkümmenä|äz (nnen, ttä, ntee; *in.* – nneez) ***num.*** – семнадцат|ый (-ая, -ое).
seittsemänne|ez (ksen, est, ksesse) ***num.*** – седьмая [*часть*]. **kaks ~est** – две седьмых. **viijjelle ~kselle** – пяти седьмым.
seittsemä|äz (nnen, ttä, ntee; *in.* – nneez) ***num.*** – седьм|ой (-ая, -ое).
seittsemääzkümmenääz (seittsemännenkümmenännen, seittsemättäkümmenättä, seittsemänteekümmenäntee) ***num.*** – семидесят|ый (-ая, -ое).
seittsemääzkümmenääz seittsemä|äz (nnen, ttä, ntee) ***num.*** – семьдесят седьм|ой (-ая, -ое).
seittsemääzsatta|iz (nnen, tta, ntee) ***num.*** – семисот|ый (-ая, -ое).
sei|väz (ppäähän, väst, pähässe) XVIII ***s.*** – шест; кол; жердь.
sei|zahtaa (zahtammaa; ssaahan, zahtaa; ssaahin, zahti) IV ***v.*** – остановиться.
sei|zahtua (zahtummaa; ssaahun, zahtuu; ssaahuin, zahtui) II ***v.*** – останавливаться.
seizahut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – останавливать : **~taa keemiällizen protsezin** – остановить химический процесс (ср. **seizottaa**).
sei|zottaa (zottammaa; ssootan, zottaa; ssootin, zotti) IV ***v.*** – останавливать (*кого-л., что-л.*). **~zottaa auton** – остановить автомобиль (ср. **seizahuttaa**).
sekahanno|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – смущение; замешательство.
sekahannut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – **1)** смешивать; перемешивать (*ингредиенты*); **2)** смущать (ср. **sassiia**).
sekahan|tua (tumaa; nun, tuu; nuin, tui) II ***v.*** – **1)** смешиваться; перемешиваться; **2)** смущаться (ср. **sazihua**).
sekahi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – смешанн|ый (-ая, -ое).
sekaisii ***adv.*** – вперемешку; в беспорядке; как попало.
sekalaajai|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – всевозможн|ый (-ая, -ое).
sekalai|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – неоднородн|ый (-ая, -ое).
sekun|ti (nin, tia, tii) II ***s.*** – секунда.
sekä ***k.***: **~ ... , etti ...** – как ... , так и ... **~ hää, etti miä** – как он, так и я.
sel|eta (kenommaa; kenoo; keni; *kond.* – kenissiiz) X ***v.*** – **1)** проясняться; разгуливаться. **taivaz ~keni** – небо прояснилось. **ilmat ~ettii** – погода разгулялась; **2)** отстаиваться; делаться прозрачным. **vezi ~keni** – вода отстоялась; **3)** проясняться; выясняться. **assiia ~keni** – дело прояснилось.
sel|ittää (ittämmää; liitän, ittää; liitin, itti) IV ***v.*** – объяснять; разъяснять; пояснять.
selittü|ä (mmää; ü, i) II ***v.*** – объясняться. **tämä ~ü sill, etti …** – это объясняется тем, что …
selkehü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – **1)** ясность; **2)** ясность (*дéла*); **3)** прозрачность.
selkiä (n, ä, ä) VII ***adj.*** – **1)** ясный (-ая, -ое) : **~ taivaz** – безоблачное небо; **2)** ясн|ый (-ая, -ое); чётк|ий (-ая, -ое). **~ assiia** – ясное дело; **3)** чист|ый (-ая, -ое); прозрачн|ый (-ая, -ое). **~ lähe** – прозрачный источник.
sel|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – толк. **saa'a ~koa siint** – разобраться в этом.
sel|kä (än, kää, kää) VIII ***s.*** – **1)** спина. **suma on ~ääz** – сумка – на спине. **noissa hepoizen ~kää** – сесть на лошадь. **püssü ~ääz** – с ружьем за спиной; **2)** спинка. **stuulin ~kä** – спинка стула; **3)** плёс; водное пространство. **keskeel järven ~kää** – посреди озера.
selkäranka (n, a, a) IV ***s.*** – позвоночник.
sellai|n (zen, st, see) XIII [b] ***pron.*** – так|ой (-ая, -ое); таков|ой (-ая, -ое). **~n, kui …** – такой, как … **~n, etti …** – такой, что … **~st sattuu!** – такое бывает! **~st on elo!** – такова жизнь! **ei mittä ~st!** – ничего подобного!
selleri (n, ä, i) II ***s.*** – сельдерей.
sel|liitüz (itüksen, itüüst, itüksee) XII ***s.*** – объяснение; разъяснение; пояснение; толкование.
selliitüzkirja (n, a, a) IV ***s.*** – справочник.
selliitüzta|pa (van, ppaa, ppaa) IV ***s.*** – **1)** манера объяснения; **2)** интерпретация.
selvit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – выяснять; уточнять.
seläkkäi ***adv.*** – спина к спине.
selälle ***adv.*** – нá спину; навзничь. **kaatua ~** – упасть навзничь (ср. **selällää**).
selällää ***adv.*** – на спине. **olla ~** – лежать на спине.
senen vooks ***k.*** – поэтому.
sep|pä (än, pää, pää) VIII ***s.*** – **1)** кузнец; **2)** мастер. **kulta~pä** – ювелир.
sereta (n, a, a) V ***s.*** – среда [*день недели*]. **~an** – в срéду.
serk|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – **1)** двоюродный брат; **2)** двоюродная сестра.
serp|pi (in, piä, pii) II ***s.*** – серп.
sesama (senensaman, sitäsammaa, siihesammaa; *in.* – siinsamaaz; *el.* – siintsamast) ***pron.*** – т|от (-а, -о) же сам|ый (-ая, -ое).
se|tä (än, ttaä, ttää) VIII ***s.*** – дядя [*брат отца*] (ср. **enoi**).

si|a (an, aa, aa; oin) VII ***s.*** – место; пункт. **süntümä~a** – место рождения (ср. **paikka**).
siai|n (zen, st, see) XIII [b] ***s.*** – заместитель (-ница).
siannah|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – свиная кожа.
si|ar (ssaaren, aart, zaresse) XVII ***s.*** – сестра (ср. **sizoi**).
si|e (ttiin, että, ttiisse) XV ***s.*** – повязка.
si|ella (telommaa; teen, teloo; tteelin, tteeli) VIII ***v.*** – завязывать; связывать; привязывать; обвязывать.
sih|a (an, haa, haa) IV ***s.*** – **1)** положение. **männä ~oilt** – вывихнуться. **käzi on ~oilt** – рука вывихнута. **azettaa ~oillee** – вправить; **2)** падеж.
sihai|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi; *kond.* – tsissiizin) X ***v.*** – находиться; располагаться.
sih|ata (taamaa; taan, tajaa; taizin, taiz) XI ***v.*** – целиться; прицеливаться.
sih|hiine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** – шипение.
sih|issä (izömmää; hiizen, izöö; hiizin, hiiz) IX ***v.*** – шипеть.
sih|ti (in, tiä, tii) II ***s.*** – мушка; прицел.
siili (n, ä, i) II ***s.*** – ёж.
sii|pi (ven, ppiiä, ppee) IX ***s.*** – крыло.
siiz ***k.*** – значит; следовательно; тогда (ср. **sill**, **silloin I**).
sij|jain (aizen, aist, aisee; *mon. nom.* – jaist) XIII [b] ***s.*** – заместитель. **olla ~aiseen** – замещать.
si|ka (an, kkaa, kkaa) IV ***s.*** – свинья.
sik|kaala (kaalan, alaa, alaa) V ***s.*** – свинарник.
sik|kiiä (kiiän, iää, iää) VII ***adj.*** **:** **~kiiä uni** – глубокий, крепкий сон.
siks ***k.*** – потому. **~ etti …** – потому, что... **~ ku ...** – [до тех пор,] пока не … (ср. **ku**).
sil|ittää (ittämmää; liitän, ittää; liitin, itti) IV ***v.*** – гладить.
silk|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – шёлк.
silkki|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** – шёлков|ый (-ая, -ое).
sill viissii ***adv.*** – таким образом [*следовательно*].
silloin ***adv.*** – тогда. **~, konz …** – тогда, когда … (ср. **ku**, **siiz**).
sillä ***k.*** – так как.
silmä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – глаз.
silmäk|e (kehen, eeht, kehesse) XXI ***s.*** – **1)** омут; **2) :** **soon ~e** – омут в болоте.
silmäloom|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – веко. **~et vipatetaa** – веки дрожат.
silmäter|ä (än, rää, rää) VIII ***s.*** – зрачок.
silohi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – гладк|ий (-ая, -ое).
silot|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – разглаживать.
sil|ottua (ottummaa; lootun, ottuu; lootuin, ottui) II ***v.*** – разглаживаться.
sil|ta (lan, taa, taa) IV ***s.*** – мост.
silti ***adv.*** – однако; тем не менее. **ei ~, etti …** – не то, чтобы …
sinne ***adv.*** – туда (ср. **toohoo**).
sin|niin (izen, iist, isee; *mon. nom.* – niist) XIII [b] ***adj.*** – син|ий (-яя, -ее).
sip|puuli (puulin, ulia, ulii) II ***s.*** – лук.
sirot|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – сыпать.
sissee I ***postp.*** [gen.] – внутрь (*чего-л.*).
sissee II ***adv.*** – внутрь.
sittee ***adv.*** – потом.
sivu I ***adv.*** – мимо; стороной. **olla ~** – миновать; закончиться. **praaznikka on ~** – праздник прошёл.
sivu II ***postp.*** [el.] – мимо (*чего-л.*). **hää mäni koist ~** – он прошёл мимо дома.
sivuka|tu (un, ttuua, ttuu) II ***s.*** – переулок.
sivulle I ***adv.*** – в сторону; вбок.
sivulle II ***prep.*** [el.] – в сторону (*от чего-л.*). **ajjaa ~ teest** – съехать с дороги. **männä ~** – отойти; отходить (*от кого-л., чего-л.*) (ср. **rinnalle**).
sivult ***adv.*** – со стороны; сбоку. **kuulla ~** – услышать со стороны. **kattsoa ~** – взглянуть со стороны.
sivustkattsoja (n, a, a) VIII ***s.*** – [по]сторонний наблюдатель.
sivuul I ***adv.*** – в стороне; поодаль; сбоку.
sivuul II ***prep.*** [el.] – в стороне (*от чего-л.*). **taloi on ~ teest** – дом – в стороне от дороги (ср. **rinnaal**).
sizeez I ***postp.*** [gen.] – внутри (*чего-л.*).
sizeez II ***adv.*** – внутри.
sizest I ***postp.*** [gen.] – изнутри (*чего-л.*).
sizest II ***adv.*** – изнутри.
si|zoi (zoin, ssooja, zoihe) III ***s.*** – сестра; сестрёнка [*употребляется родственниками*] (ср. **siar**).
sizäl|tö (lön, töä, töö) II ***s.*** – **1)** содержание [*книги*]; оглавление.
sizü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** – **1)** нутро; **2)** недра.

si|ä (un, nnua, uhe) ***pron.*** **–** ты. **~ä ittse** – ты сам (-а, -о).
soi|jja (maa; n, p; n,) I ***v.*** – звучать.
soinni (n, a, i) II ***s.*** – звучание.
soit|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** [part.] – **1)** звонить. **~taa kelloa** – звонить в колокол. **teleffoona ~taa** – телефон звонит. **~taa üssävälle teleffoonaal** – позвонить другу по телефону; **2)** играть [*на музыкальном инструменте*]. **~taa piaanoa** – играть на пианино (ср. **pelata**).
soit|to (on, toa, too) II ***s.*** – игра на музыкальном инструменте.
soit|tu (un, tua, tuu) II ***s.*** – музыкальный инструмент.
sok|kiia (kiian, iaa, iaa) VII ***adj.*** – слеп|ой (-ая, -ое).
solvaaja (n, a, a) VIII ***s.*** – обидчик; оскорбитель.
solvaami|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – нанесение оскорбления.
solvahu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – оскорбление.
solva|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – оскорблять.
soo (n, ta, ho) I ***s.*** – болото.
so|oa (omaa; on, op; in, i) I ***v.*** – желать. **mitä ~otta?** – чего желаете? (ср. **haluta**, **sallia**).
sooja (n, a, a) VIII ***s.*** **I** – оттепель.
sooja (n, a, a) VIII ***s.*** **II** – защита.
soola (n, a, a) VIII ***s.*** – соль.
soolakup|pi (in, pia, pii) II ***s.*** – солонка.
soomak|koi (oin, koja, koihe)III ***s.*** – финка.
soomalai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – финн.
soomen ***pain. adj.*** – финск|ий (-ая, -ое).
soom|i (en, ia, ee) IX **:** **~en keel** – финский язык. **läätä ~eks** – говорить по-фински.
soora (n, a, a) VIII ***adj.*** – прям|ой (-ая, -ое). **~ tee** – прямая дорога (ср. **oikia**).
sooraa ***adv.*** – прямо (ср. **oikii**).
sooriuta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – справляться. **~ssa vaikehuksiin kera** – справиться с трудностями.
soos|tua (tumaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – соглашаться.
soostumu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – согласие.
sormenpäh|häin (äizen, äist, äisee; ***mon. nom.*** **– häist)** XIII [b] ***s.*** – напёрсток.
sorm|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – палец руки. **etu~i** – указательный палец. **keski~i** – средний палец. **nimetöin ~i** – безымянный палец. **pikku~i** – мизинец (ср. **varvaz**).
sor|za (zan, saa, saa) IV ***s.*** – утка.
sorzanpoik|kain (kaizen, aist, kaisee; ***mon. nom.*** **– kaist)** XIII [b] ***s.*** – утёнок.
so|ta (an, ttaa, ttaa) VIII ***s.*** – война.
sotame|ez (hen, est, hesse) XIX ***s.*** – солдат.
sot|kia (komaa; en, koo; in, ki) VI ***v.*** – путать.
sot|tiilaz (ilahan, ilast, ilahasse) XVIII ***s.*** – военный. **palvella ~ilahhaan** – служить военным.
stuuli (n, a, i) II ***s.*** – стул.
suenleeka (n, a, a) VIII ***s.*** – ящерица.
suh|e (tehen, eeht, tehesse) XVI ***s.*** [ill.] – отношение. **üssavälliin ~e hännee** – дружеское отношение к нему. **hänen ~tehesse** – по отношению к нему; относительно него.
suhtahutta|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV ***v.*** [ill.] – относиться. **hää ~ajaa hüvvii siihe** – он хорошо к этому относится.
suhtehelli|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** – относительн|ый (-ая, -ое); сравнительн|ый (-ая, -ое).
suhtehesse ***adv.*** – относительно; касательно. **küssüümüz senen onkelman ~** – вопрос касательно этой проблемы.
suhtehet|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** – **1)** непропорциональн|ый (-ая, -ое); несоразмерн|ый (-ая, -ое); **2)** чрезмерн|ый (-ая, -ое); излишн|ий (-яя, -ее).
sukel|taa (tammaa; lan, taa; zin, si) VII ***v.*** – нырять.
suk|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – чулок.
suksenla|tu (un, ttuua, ttuu) II ***s.*** – лыжня.
suks|i (en, ia, ee; iloin) IX ***s.*** – лыжа. **noissa ~iloille** – встать на лыжи.
suksi|a (maa; n, i; n, -) II ***v.*** – ходить, идти на лыжах.
suksisauva (n, a, a) IV ***s.*** – лыжная палка.
suksisi|e (ttiin, että, ttiisse) XV ***s.*** – лыжное крепление.
suksivoi|jje (tiin, jjetta, tiisse) XV ***s.*** – лыжная мазь.
su|ku (vvun, kkuua, kkuu) II ***s.*** – родня; род.
sukulai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – родственник.
sukulaizu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – родство.

sukupolv|i (en, ia, ee) IX *s.* – поколение.
sukupool (en, t, ee) X *s.* – пол **:** **meehhiin ~** – мужской пол. **naissiin ~** – женский пол.
sukupoolel|liin (liimen, iint, imee) XIV *s.* – половой óрган.
sul|a (an, laa, laa) VIII *adj.* – тал|ый (-ая, -ое). **~a vezi** – талая вода.
sul|attaa (attammaa; laatan, attaa; laatin, atti) IV *v.* – **1)** оттаивать; размораживать; растапливать; **2)** плавить.
sulettu *pain. partits.* – закрыт|ый (-ая, -ое).
sulketa|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV *v.* – запираться [*о двери*] (ср. **männä lukkuu**).
sul|kia (komaa; en, koo; in, ki) VI *v.* – закрывать; запирать.
sul|laa (amaa; an, laa; in, i) IV *v.* – таять. **jää on ~laant** – лёд растаял.
sul|laate (attehen, ateeht, attehesse) XXI *s.* – плавка.
sullaatejuus|so (on, soa, soo) II *s.* – плавленый сыр.
sum|a (an, maa, maa) VIII *s.* – сумка.
sup|pi (in, pia, pii) II *s.* – суп.
surma|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI *v.* – убивать.
sur|ra (omaa; en, roo; in, i) VIII *v.* – горевать; печалиться; скорбеть.
sur|u (un, ruua, ruu) II *s.* – горе; скорбь.
surulli|in (zen, ist, see) XIII [a] *adj.* – печальн|ый (-ая, -ое); скорбн|ый (-ая, -ое).
suu (n, ta, hu) I *s.* – **1)** рот; **2) :** **joen~** – устье реки.
suula|ki (en, kkiia, kkee) IX *s.* – нёбо.
suunnit|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII *v.* – планировать; задумывать; замышлять.
suunnitelm|a (n, a, a; iin) VIII *s.* – план; проект; замысел. **kaik männöö ~iin mukkaa** – всё идет по плану.
suunnitelmalli|in (zen, ist, see) XIII [a] *adj.* – **1)** планов|ый (-ая, -ое); планомерн|ый (-ая, -ое); **2)** целенаправленн|ый (-ая, -ое).
suur (en, t, ee) X *adj.* –**1)** больш|ой (-ая, -ое). **~-lantain** – огромн|ый (-ая, -ое); **2) :** **~ jauho** – мукá крупного помола.
suurelli|in (zen, ist, see) XIII [a] *adj.* – важн|ый (-ая, -ое); надменн|ый (-ая, -ое). **elä oo nii ~in!** – не будь таким важным!
suurem|p (man, paa, paa) *adj. komp.* – больше; бóльш|ий (-ая, -ое) [*по размеру*]. **~p koti, kui too** – бóльший дом, чем тот (ср. **enemp**).
suurenlant|tain (aizen, aist, aisee; *mon. nom.* – taist) XIII [b] *adj.* – довольно больш|ой (-ая, -ое); значительн|ый (-ая, -ое).
suuren|nella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII *v.* – увеличивать; наращивать [*процесс*] (ср. **suurentaa**).
suuren|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII *v.* – расширять; увеличивать [*объект*]. **~taa ikkunat** – увеличить окна (ср. **suurennella**).
suurima (n, a, a) V *s.* – крупа.
suurimik|koi (oin, koja, koihe) III *s.* – каша [*из крупы*].
suurkorvilu|z (ksen, ust, ksee) XII *s.* – шаль.
Suurot|taava (taavan, avaa, avaa) VIII *s.* – Большая Медведица [*созвездие*].
suurpövvü (n, ä, ü) II *s.* – длинная шуба.
Suurpüh|ä (än, hää, hää) VIII *s.* – Великий Пост.
suur|taa (tamaa; ran, taa; rin, ti) IV *v.* **:** **~taa jauhoa** – крупно молоть муку.
suurt|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II *v.* – превращаться из большего в меньшее; рассыпаться; разукрупняться.
suuruhluu (n, ta, sse) VI *s.* – бак [*для воды*].
suuruk|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [a] *adj.* **:** **1)** **ühen ~kaist paijjat** – рубашки одного размера. **ühen ~kaist ihmiist** – люди одного роста; **2)** **pään ~kain kivi** – камень величиной с голову.
suurus|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV *v.* – есть завтрак; завтракать [*процесс, происходящий в указанный момент*] (ср. **suurustassa**).
suurusta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV *v.* – завтракать [*вообще*] (ср. **suurustaa**).
suuru|z (ksen, ust, ksee) XII *s* **I** – завтрак.
suuru|z (ksen, ust, ksee) XII *s.* **II** – величина; размер.
suu|taa (tamaa; vvan, ttaa; zin, si) VII *v.* – вбивать клин.
suuteh|et (iin, iä, isse) XVI *s. mon.* – объедки.
suu|tia (timaa; vvin, ttii; vvin, ti) II *v.* – судить; осуждать. **süüllizeks ~tia** – признать виновным.
suutija (n, a, a) VIII *v.* – судья.
suutimi|in (zen, ist, see) XIII [a] *s.* – осуждение. **süüllizeks ~in** – признание виновным. **süüttömäks ~in** – признание невиновным.

suutk|at (iin, ia, ii) VIII ***s. mon.*** – сутки. **kahet ~at** – двое суток. **monniia ~ia** – несколько суток. **~ikauz** – сутки напролёт. **kolt ~ikautta** – трое суток подряд.
suu|to (vvon, ttooa, ttoo) VIII ***s.*** – суд.
suut|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.*** – злиться. **~tua verehelle** – злиться на ошибку.
suuvot|ta (an, taa, taa) VIII ***s.*** – суббота. **~taan** – в субботу.
suu|vve (tehen, vveeht, tehesse) XVII ***s.*** – клин.
suu|vvella (telommaa; teen, teloo; tteelin, tteeli) VIII ***v.*** [part.] – целовать. **~vvella tüttöjä** – целовать девушку. **~vvella toin-toista** – целоваться.
suuvvelma (n, a, a) VIII ***s.*** – поцелуй. **antaa tütöille ~n** – поцеловать девушку.
suuvvito|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – приговор.
suv|ata (vaamaa; vaan, ajaa; aizin, aiz) XI ***v.*** [part.] – любить. **~ata emmooja** – любить мать.
suv|vaahusse (ahuen, ahutta, ahuttee) XX ***s.*** – любовь.
su|zi (en, tta, ttee; ad. – **eel)** XI ***s.*** – волк.
svaatta|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV ***v.*** [part.] – свататься. **~ssa tüttöjä** – свататься к девушке.
sveeža (n, a, a) VIII ***adj.*** – свеж|ий (-ая, -ее).
svojak|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – свояк [*муж сестры жены*].
sä|e (tteehen, eeht, tehesse) XVII ***s.*** – луч. **päivüen ~e** – солнечный луч.
säi|jje (kkeehen, jjeeht, kehesse) XVII ***s.*** – **1)** обрывок нити; **2)** порыв ветра; **3)** складка.
säikäh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – испугаться.
säkilli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – мешок [*мера*]. **kaks ~ist jauhoa** – два мешка муки (ср. **säkki**).
säk|ittää (ittämmää; kiitän, ittää; kiitin, itti) IV ***v.*** – расфасовывать в мешки.
säk|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – мешок (ср. **salkku**, **säkilliin**).
säl|üttää (üttämmää; lüütän, üttää; lüütin, ütti) IV ***v.*** – охранять; беречь.
sänk|i (en, iä, ee) IX ***s.*** – жнивьё; стерня.
säp|pi (in, piä, pii) II ***s.*** – щеколда.
särkehü|ssä (mmää; ün, jjää; izin, iz) XIV ***v.*** – ломаться.
sär|ki (en, kiä, kee) IX ***s.*** – плотва.
särkii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII ***v.*** – ворчать.
sär|kiä (kömää; en, köö; in ki) VI ***v.*** – разбивать; ломать.
sär|pää (pämää; vän, pää; vin, pi) IV ***v.*** – хлебать.
särv|i (en, iä, ee) IX ***s.*** – ребро; грань; кромка.
sär|ätä (käämää; kään, käjää; käizin, käiz) XI ***v.*** – швырнуть; кинуть (ср. **viskoja**).
sää (n, tä, hä) I ***s.*** – непогода [*буря, шторм и т.п.*].
sääk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – бурн|ый (-ая, -ое) **:** **koko süksüä pietää ~kähiä ilmoja** – всю осень держится бурная погода.
sään|nellä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII ***v.*** – регулировать; нормировать; упорядочивать.
säännölli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – правильн|ый (-ая, -ое); нормальн|ый (-ая, -ое); регулярн|ый (-ая, -ое); упорядоченн|ый (-ая, -ое). **epä~in verbi** – неправильный глагол.
sään|tö (nön, töä, töö) II ***s.*** – **1)** правило; **2) :** **ohe~tö** – инструкция.
säär (en, t, ee) X ***s.*** – голень.
säärmarja (n, a, a) IV ***s.*** – икра ноги.
säärsi|e (ttiin, että, ttiisse) XV ***s.*** – подвязка [*чулка*].
sää|ski (zen, skiä, skee) IX ***s.*** – комар.
sääsko|i (in, ja, ihe) III ***s.*** – большой комар-карáмора.
säüne|z (hen, eht, hesse) XVIII ***s.*** – язь.
sögri|ä (mää; n, i; n, -) II ***v.*** – шарить; искать ощупью.
sögrähö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – обман.
sögrä|tä (ämää; än, jää; izin, iz) XI ***v.*** – обманывать.
sönki|ä (mää; n, i; n, -) II ***v.*** – рыть; копать. **~ä maata** – копать землю.
sör|ü (ün, rüüä, rüü) II ***s.*** – мусор; хлам.
sööjä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – едок.
söök|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – еда; порция; закуска (ср. **adria**, **eine**).
söömi|in (zen, ist, see) XIII [b] ***s.*** – еда [*процесс*]. **~zen aikkaan** – во время еды.
söömäkeru|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – пищевод.
söömäri (n, ä, i) II ***s.*** – обжора.
sööt|ellä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII ***v.*** - откармливать.
sööt|ti (in, tiä, tii) II ***s.*** – наживка [*на крючке*].
söőttäjä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – кормилец.
sööt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – кормить.
sö|övvä (ömää; ön, öp; in, i) I ***v.*** – есть; кушать; питаться.

söövüttäv|ä (än, vää, vää) VIII ***adj.*** – едк|ий (-ая, -ое).
süglä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – бородавка.
sük|kääre (ärehen, äreeht, ärehesse) XXI ***s.*** – узел волóс [*в причёске, на затылке*].
sükkürik|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – в узелках. **~äz rihma** – нитка в узелках.
sük|küürä (küürän, ürää, ürää) VIII ***s.*** – узел [*на нитке, веревке и т. п.*].
süksäh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – забиться; затрепетать. **hänen süän ~ti** – её сердце затрепетало.
süksü (n, ä, ü) II ***s.*** – осень.
süksüi|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – осенн|ий (-яя, -ее) [*время года*]. **~n päivä** – осенний день (ср. **süksülliin**).
süksülli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – осенн|ий (-яя, -ее) [*присущий осени*]. **~ist ilmat** – осенняя погода (ср. **süksüin**).
süksüül ***adv.*** – осенью [*время года*] (ср. **süksüün**).
süksüün ***adv.*** – осенью [*осенней порой*] (ср. **süksüül**).
süleksen|nellä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII ***v.*** – поплёвывать.
süle|ssä (ksömmää; ksen, ksöö; ksin, ksi) X ***v.*** – плевать [*процесс*].
sül|ki (en, kiä, kee) IX ***s.*** – слюна.
sülkii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII ***v.*** – плеваться.
sül|kiä (kömää; en, köö; in, ki) VI ***v.*** – плевать (ср. **sülessä**).
sül|kü (ün, küä, küü) II ***s.*** – плевок.
süllee ***adv.*** **: 1) ottaa lapsen ~** – взять ребенка нá руки; **2) puu kolmee ~** – дерево в три обхвата.
sünni (n, ä, i) II ***s.*** – грех.
sünni|in (zen, ist, see) XIII [b] ***s.*** – грешник.
sünnik|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – грешн|ый (-ая, -ое); греховн|ый (-ая, -ое).
sünnüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – создать;сделать; привести в исполнение.
süntümämerk|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – родимое пятно.
süntümäpä|ivä (ivän, ivää, ivää; *ess.* – än) VIII ***s.*** – день рождения.
süntümäsi|a (an, aa, aa, oin) VII ***s.*** – место рождения.
süntümäv|ooz (uuvven, ootta, ootee) XI ***s.*** – год рождения.
sün|tüä (tümää; nün, tüü; nüin, tüi) II ***v.*** – рождаться.
sü|ssiiä (simää; zin, ssii; zin, si; *kond.* – ssiizin) II ***v.*** – толкать; толкаться; пихать.
sü|ti (in, ttiiä, ttii) II ***adj.*** – бойк|ий (-ая, -ое); проворн|ый (-ая, -ое).
süt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – зажигать; затапливать [*печь*].
süt|tüä (tümää; ün, tüü; üin, tüi) II ***v.*** – загораться; зажигаться.
süt|tüüte (üttehen, üteeht, üttehesse) XXI ***s.*** – растопка [*щепки, лучинки и т. п.*].
süvem|p (män, pää, pää) ***adj. komp.*** – глубже; более глубок|ий (-ая, -ое).
süvennö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – глубокое место.
süv|ä (än, vää, vää) VIII ***adj.*** – глубок|ий (-ая, -ое).
süv|üsse (vüüvven, üttä, ütee) XX ***s.*** – глубина.
sü|zi (en, ttä, ttee) XI ***s.*** – уголь [*как топливо*] (ср. **hiili**).
süämik|köi (öin, köjä, köihe) III ***adj.*** – вспыльчив|ый (-ая, -ое); раздражительн|ый (-ая, -ое).
süä|n (men, änt, mee) XIV ***s.*** – **1)** сердце; **2) : puun ~n** – сердцевина дерева.
süänkorva (n, a, a) VIII ***s.*** – вилочковая железа [*анат.*].
süänk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – стоящ|ий (-ая, -ее) на своём.
süänriiss|at (oin, oja, oihe) IV ***s. mon.*** – внутренности.
süäntau|ti (vvin, ttiia, ttii) II ***s.*** – понос.
süän|tüä (tümmää; nün, tüü; nüin, tüi) II ***v.*** – сердиться.
süänöö (n, tä, hö) I ***s.*** – полночь. **~l** – в полночь; полночью.
süü (n, tä, hü) I ***s.*** – **1)** причина; повод; **2)** вина.
süühelmä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – экзема.
süüh|küä (kümää; ün, küü; üin, küi) II ***v.*** – чесаться **: nenä ~küü** – нос чешется (ср. **süühüttässä**).
süühüttä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** – чесаться. **koira ~tää** – собака чешется (ср. **süühküä**).
süühüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** скрести; **2)** чесать.
süülli|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** – виновн|ый (-ая, -ое); виноват|ый (-ая, -ое). **~zeks suutia** – признать виновным.
süüstalv|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – начало зимы [*в ещё осенней природе*].
süüt|öin (tömän, öint, tömää) XIV ***adj.*** – **1)** невинн|ый (-ая, -ое). **~öin lapsi** – невинное дитя; **2)** невиновн|ый (-ая, -ое). **~tömäks suutimiin** – признание невиновным.

Š š.

šahahutt|aa (amaa; aa; i) IV *v.* – шелестеть; шуршать : **tuul ~aa** – ветер шуршит (ср. **šarissa**).
šah|issa (izommaa; izoo; hiiz) IX *v.* – бурлить; бушевать. **meri ~izoo** – море бушует.
šak|ki (in, kia, kii) II *s.* – шахматы. **pelata ~kia** – играть в шахматы. **~ki-lauta** – шахматная доска.
šar|issa (izommaa; izoo; riiz) IX *v.* – шелестеть : **pappeeri ~izoo** – бумага шелестит. **lehet ~issaa** – листья шелестят (ср. **šahahuttaa**).
šar|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI *s.* – шелест.
šašk|at (oin, oja, oihe) IV *s. mon.* – шашки. **pelata ~oja** – играть в шашки. **~a-lauta** – шашечная доска.
šiiris|sellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII *v.* : **~sellä silmiä** – щуриться.
šir|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX *v.* – стрекотать. **heinätširkkalaist ~issää** – кузнечики стрекочут.
šir|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI *s.* – стрёкот.
škaap|pi (in, pia, pii) II *s.* – шкаф.
škoulu (n, a, u) II *s.* – школа.
šturvaala (n, a. a) VIII *s.* – штурвал.
šuutka (n, a, a) VIII *s.* – шутка.
šuut|kia (kimaa; in, kii; in, ki) II *v.* – шутить.
šuutkik|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *adj.* – шутлив|ый (-ая, -ое); любящ|ий (-ая, -ее) пошутить.
šuutkuri (n, a, i) II – **1)** *adj.* игрив|ый (-ая, -ое); шаловлив|ый (-ая, -ое). **~ lapsi** – шаловливый ребенок; **2)** *s.* шалун.
šääl *adv.* – там (ср. **tooal**).
šäält *adv.* – оттуда (ср. **tooalt**).

T t.

taaski *adv.* – и опять; и вновь; снова и снова.
ta|ata (kkaamaa; kkaan, kajaa; kaizin, kaiz) XII *v.* – **1)** ручаться. **~ata täst ihmizest** – поручиться за этого человека; **2)** гарантировать. **~ata töötä** – гарантировать работу.
taattu *pain. partits.* – гарантированн|ый (-ая, -ое); обеспеченн|ый (-ая, -ое); **2)** надежн|ый (-ая, -ое).
taaz *adv.* – опять; снова. **ku ~** – между тем, как.
ta|e I (kkeehen, eeht, kehesse) XVII *s.* – гарантия; залог; порука. **olla ~keheen üstävüest** – служить гарантией дружбы. **panna pään ~kehest hänest** – головой ручаться за него. **miun sana on senen ~keheen** – в том порукой моё слово.
ta|e II (tteehen, eeht, tehesse) XVII *s.* – **1)** кал; дерьмо; **2)** навоз.
taehanko (n, a, o) II *s.* – вилы для навоза.
taemmaks *adv.* – дальше назад.
taem|p (man, paa, paa) *adj. komp.* – находящ|ийся (-аяся, -ееся) подальше сзади; более отдаленн|ый (-ая, -ое).
taempaa *adv.* – с более далёкого расстояния.
taempaan *adv.* – **1)** подальше сзади. **seissooa ~** – стоять подальше; **2)** на заднем плане.
ta|eta (kenommaa; kkeenen, kenoo; kkeenin, kkeeni; ***kond.*** **– kenissiizin)** X *v.* – отходить назад.
taet|oin (toman, oint, tommaa) XIV *adj.* – неунавоженн|ый (-ая, -ое); неудобренн|ый (-ая, -ое). **~oin pelto** – неунавоженное поле.
taeve|zi (en, ttä, ttee; ***in.*** **–e'ez)** XI *s.* – навозная жижа.
tagra (n, a, a) IV *s.* – ломтик.
tagro|ja (imaa; in, oi; in, i) V *v.* – нарезáть на ломтики [*рыбу, мясо*].
tahallaa *adv.* – нарочно; умышленно; преднамеренно.
tahalli|in (zen, ist, see) XIII [a] *adj.* - умышленн|ый (-ая, -ое); злостн|ый (-ая, -ое); преднамеренн|ый (-ая, -ое); нарочит|ый (-ая, -ое). **~in tappo** – предумышленное убийство.
tahallizu|sse (en, tta, tee) XX *s.* – умышленность; преднамеренность; нарочитость.
tahansa *adv.* : **ken ~** – кто угодно. **konz ~** – когда угодно. **mikä (mitä) ~** – что угодно. **mist hinnast ~** – за какую угодно цену.
tahat|oin (toman, oint, tommaa) XIV *adj.* – **1)** неумышленн|ый (-ая, -ое); ненамеренн|ый (-ая, -ое); непреднамеренн|ый (-ая, -ое). **~oin teko** – непреднамеренный поступок; **2)** непроизвольн|ый (-ая, -ое); самопроизвольн|ый (-ая, -ое); **3)** невольн|ый (-ая, -ое). **~oin vere** – невольная ошибка.
tah|hiia (hiian, iaa, iaa) VII *adj.* – водянист|ый (-ая, -ое). **~hiiat marjat** – водянистые ягоды.
tah|ko (on, koa, koo) II *s.* – точило.
tanko|ssa (omaa; on, jaa; izin, iz) XIV *v.* – точиться; оттачиваться.

tahmia (n, a, a) VII ***adj.*** **–** липк|ий (-ая, -ое).
taholli|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***adj.* :** **ühen ~in** – единодушн|ый (-ая, -ое); единогласн|ый (-ая, -ое). **ühen ~zeest** – единодушно; единогласно.
tah|ota (koomaa; koon, kojaa; koizin, koiz) XI ***v.*** **–** точить; оттачивать. **hää ~kojaa viikateeht** – он оттачивает косу (ср. **luizata**).
tahot|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** **–** безвольн|ый (-ая, -ое); слабовольн|ый (-ая, -ое).
tahottom|usse (muuvven, utta, utee) XX ***s.*** **–** безволие; слабоволие.
tahra (n, a, a) IV ***s.*** – пятно [*грязи*] (ср. **täplä**).
tahrai|n (zen, st, see) XIII [b)] ***adj.*** – испачканн|ый (-ая, -ое); запятнанн|ый (-ая, -ое).
tahrat|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – незапятнанн|ый (-ая,-ое).
tah|to (on, toa, too) II ***s.*** **–** воля; желание.
tah|toa (tomaa; on, too; oin, toi) III ***v.*** [part.] – хотеть. **miä ~on söövvä** – я хочу есть.
tai|jje (tteehen, jjeeht, tehesse) XVII ***s.*** **–** искусство.
tai|ka I (jjan, kkaa; kkaa) IV ***s.*** **–** волшебство; колдовство; колдовское (волшебное) средство. **hää tiittää ~koja** – он знает волшебные средства.
taika II *adv.* **–** чуть-чуть. **on ~ rahhaa** – есть чуть-чуть денег. **ota ~!** – возьми чуть-чуть! **on miul ~ kaikkea** – у меня есть всего понемножку.
tai|kain (kaizen, jjaist, kaisee; *мон. nom.* – kaist) XIII [b)] ***s.*** **–** частичка; чуточка. **anna ~kain kazille maittooa!** – дай кошке чуточку молока! **hää pani lehmälle ~kaizen heinää** – он положил корове чуточку сена.
taikapuu (n, ta, hu) I ***s.*** **–** поделочная древесина.
taikina (n, a, a) V ***s.*** **–** тесто.
tai|m (men, nt, mee) X ***s.*** **–** росток; саженец; сеянец.
taim|et (iloin, iloja, iloihe) X ***s. мон.*** **–** рассада; саженцы.
tai|ppuua (pumaa; vun, ppuu; vuin, pui) II ***v.*** **– 1)** гнуться; сгибаться; изгибаться; склоняться; **2)** покоряться; подчиняться.
taip|puumuz (umuksen, umuust, umuksee) XII ***s.*** **–** склонность. **~umukset** – склонности; задатки.
taipui|za (zan, saa, saa) VIII ***adj.*** **– 1)** гибк|ий (-ая, -ое); **2)** покорн|ый (-ая, -ое).
taipuizu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **– 1)** гибкость; **2)** уступчивость; покорность.
taipumat|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** **– 1)** негибк|ий (-ая, -ое); **2)** неуступчив|ый (-ая, -ое); несговорчив|ый (-ая, -ое); непокорн|ый (-ая, -ое).
taipumi|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***s.*** **– 1)** сгибание; **2)** подчинение; **3)** покорение.
tai|taa (tamaa; jjan, taa; zin, si) VII ***v.* :** **hää ~taa tulla** – он, пожалуй, придет. **~taa noissa lunt satamaa** – возможно, пойдет снег. **~jjat olla oikiaaz** – ты, наверно, прав. **hää ei ~taant tiitää** – он, наверно, не знал.
tait|e (tehen, eeht, tehesse) XVI ***s.*** **–** сгиб; изгиб.
tait|ella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII ***v.*** **– 1)** сгибать; **2)** ломать.
tait|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **– 1)** ломать; **2)** складывать [*складной предмет*]; **3)** обрывать.
tait|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.*** **– 1)** ломаться; **2)** складываться [*о складном предмете*]; **3)** обрываться.
taiva|z (han, st, hasse) XVIII ***s.*** **–** небо.
taivazvooh|i (en, t, ee) X ***s.*** **–** бекас.
taivut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **– 1)** гнуть; нагибать;наклонять; **2)** покорять; подчинять.
taivutu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** **–** нагибание; наклон.
takaisii *adv.* **–** обратно. **tulla ~** – вернуться.
takajal|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** **– 1)** задняя нога [*животного*]; **2)** задняя ножка [*стола, стула и т.п.*].
takanuk|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** **–** корма. **venneehen ~ka** – корма лодки.
takapak|ki (in, kia, kii) II ***s.* :** **ottaa ~kia** – дать задний ход.
takaperin *adv.* **– 1)** задом. **kulkia ~** – пятиться; **2)** задом наперёд. **hää pani ~ paijjan päälle** – он надел рубашку задом наперёд.
takapool (en, t, ee) X ***s.*** **– 1)** обратная сторона. **mitalin ~** – обратная сторона медали; **2)** задница (ср. **perze**, **tauz**).
takaz *adv.* **–** назад [*спереди*]. **astua kaks azeelt ~** – сделать два шага назад.
takimai|n (zen, st, see) XIII [a)] ***adj.*** **–** сам|ый (-ая, -ое) задн|ий (-яя, -ее).
takis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** **–** жать; сжимать; нажимать.
takkaa *postp.* [gen.] – за (*что-л.*) [*далеко*]. **ajjaa linnan ~** – поехать зá город (ср. **takkaaks**).
takkaaks *postp.* [gen.] – за (*что-л.*). **mennä nurkan ~** – зайти зá угол (ср. **takkaa**).
takkaan I *adv.* **–** позади. **hää männöö ~** – он идет позади (ср. **takkaant I**).
takkaan II *postp.* [gen.] – позади (*кого-л., чего-л.*). **saatun ~** – позади сада.
takkaant I *adv.* **–** сзади. **hää saavuttaa meitä ~** – он догоняет нас сзади (ср. **takkaan I**).

takkaant II ***postp.*** [gen.] – из-за. **meren ~** – из-за моря.
takki ***adv.*** – всё-таки; тем не менее.
takki ta ***adv.*** – однако же.
ta|kkooa (komaa; on, kkoo; oin, koi) III ***v.*** – ковать.
tak|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – **1)** пучок; клок; **2)** кóнопать [*материал для конопачения лодок*].
takkuu (n, ta, sse; loin) VI ***s.*** – **1)** ручательство; порука. **männä ~sse** – ручаться; поручиться. **männä ~sse toest** – ручаться за правду; **2)** залог. **päästää vapaaks ~ta vassaa** – выпустить под залог.
tak|kuukaz (ukkahan, ukast, ukkahasse; ***ess.*** **– ukkahhaan)** XVIII ***adj.*** – космат|ый (-ая, -ое); всклокоченн|ый (-ая, -ое).
tali I ***k.*** – или; или же [*иначе*]; либо **:** **valkorousku, ~ maitoseen** – белый груздь, или млечник (ср. **eli**).
tal|i II (in, liia, lii) II ***s.*** – нутряное сало.
talla|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** [part.] – топтать. **~ta kukkia** – топтать цветы.
tal|oi (oin, looja, oihe) III ***s.*** – дом [*здание; постройка и т.п.*]. **~oi mäeel** – дом на горé (ср. **koti**, **hoone**).
taloihu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – хозяйство.
taloinmee|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** – дворник.
taloinpoi|ka (jjan, kkaa, kkaa) VIII ***s.*** – крестьянин.
taloinpoikanai|n (zen, sta, see; ***mon. nom.*** **– zet)** XIII [a] ***s.*** – крестьянка.
talut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – водить. **~ella kaest** – водить зá руку.
tal|uttaa (uttamma; luutan, uttaa; luutin, utti) IV ***v.*** – вести. **~uttaa käest** – вести зá руку.
talveel ***adv.*** – зимой [*время года*] (ср. **talveen**).
talveen ***adv.*** – зимой [*зимней порой*]. **tänä ~** – этой зимой.
talvelli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – зимн|ий (-яя, -ее).
talv|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – зима. **koko ~ikauz** – всю зиму. **enz ~ia** – будущей зимой. **viime ~ia** – прошлой зимой.
tamma (n, a, a) IV ***s.*** – кобыла. **ori ja ~** – жеребец и кобыла.
tamm|i (en, ia, ee) IX ***s.*** – дуб.
tammik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – дубрава.
tamp|pi (in, pia, pii) II ***s.*** **:** **viitan ~pi** – хлястик пальто.
tant|tsi (sin, tsia, tsii) II ***s.*** – танец.
tant|tsia (tsimaa; sin, tsii; sin, tsi) II ***v.*** – танцевать.
tanttsija (n, a, a) VIII ***s.*** – танцор; танцовщик.
tanttsik|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – танцовщица; балерина.
ta|pa (van, ppaa, ppaa) IV ***s.*** – **1)** привычка; обычай; **2)** нрав; характер; **3)** способ; средство. **~van adverbi** – наречие образа действия.
tap|ahtua (ahtummaa; paahun, ahtuu; paahuin, ahtui) II ***v.*** – происходить; произойти; случиться. **mitä on ~ahtuunt?** – что случилось?
tapaizom|a (an, maa, maa) VIII ***s.*** – убоина [*мясо свежезабитого животного*].
tapalook|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – залог [*глагольная форма*] (ср. **takkuu**).
tap|ella (pelommaa; peen, peloo; pelin, peli) VIII ***v.*** – драться.
tap|in (pimen, iint, pimee) XIV ***s.*** – убыток; урон.
tap|paa (pamaa; an, paa; oin, poi) III ***v.*** – убивать.
tap|paahuz (ahuksen, ahuust, ahuksee) XII ***s.*** – событие; случай; происшествие.
tappaami|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.***– встреча.
tappaja (n, a, a) VIII ***s.*** – убийца.
tappelu (n, a, u) II ***s.*** – драка.
tappio (n, ta, sse; loin) VI ***s.*** – поражение.
tap|po (on, poa, poo) II ***s.*** – убийство.
tap|uttaa (uttammaa; puutan, uttaa; puutin, utti) IV ***v.*** **:** **~uttaa jaloil** – топотать [стучать] ногами (ср. **topata II**).
tarjoomi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – **1)** угощение; **2)** подача на стол.
tarjo|ta (omaa; on, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – **1)** угощать; **2)** подавать на стол (ср. **tarjulla**).
tarjulij|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – официант.
tarjulijak|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – официантка.
tarju|lla (lommaa; en, loo; lin, li) VIII ***v.*** – угощать [*многократно*] (ср. **tarjota**).
tarkisso|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – проверка.
tarkis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – проверять.
tark|ka (an, kaa, kaa) IV ***adj.*** – точн|ый (-ая, -ое). **~at tiijjot** – точные сведения (ср. **täzmälliin**).
tart|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.*** – **1)** приставать; цепляться; **2)** хвататься; браться. **hää ~tui miun kättee** – он схватился за мою руку (ср. **napata**, **temmata**).
tarve (ett, iisse) XV ***s.*** – потребность; нужда.

tarvitsov|a (an, vaa, vaa) VIII ***adj.*** – нуждающ|ийся (-аяся, -ееся).
tarvittav|a (an, vaa, vaa) VIII ***adj.***– нужн|ый (-ая, -ое); необходим|ый (-ая, -ое); требуем|ый (-ая, -ое). **epä~a** – ненужн|ый (-ая, -ое); никчёмн|ый (-ая, -ое).
tarviz ***adv.*** – [part.] нужно **:** **miul on ~ rahhaa** – мне нужно денег; я нуждаюсь в деньгах (ср. **pittää**, **täütüä**, **vajjaa**).
tassaa ***adv.*** – поровну.
ta|ssain (zaizen, zaist, zaisee; *mon. nom.* – ssaist) XIII [b] ***adj.*** – ровн|ый (-ая, -ое).
tatehik|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – **1)** измазанн|ый (-ая, -ое) в навозе; **2)** загаженн|ый (-ая, -ое).
tatehut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – удобрять; унавоживать.
tau|ti (vvin, ttiia, ttii) II ***s.*** – болезнь; хворь; недуг. **päässä ~vvist** – выздороветь от болезни.
tauvvinmääritö|z (ksen, öst, ksesse) XII ***s.*** – диагноз.
tauvvinoire (hen, eht, hesse) XVI ***s.*** – симптом.
tau|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – задница (ср. **perze**, **takapool**).
tavalli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – обыкновенн|ый (-ая, -ое); обычн|ый (-ая, -ое).
tavallizeest ***adv.*** – обычно.
ta|vat (poin, ppooja, poihe) IV ***s. mon.*** – нравы; манеры. **karkiat ~avat** – грубые нравы, манеры.
ta|vata (ppaamaa; ppaan, pajaa; ppaizin, ppaiz) XI ***v.*** – встречать. **~vata tuttavan uulitsaal** – встретить знакомого на улице.
tav|vaarat (aroin, aroja, aroihe) V ***s. mon.*** – вещи. **neet ollaa miun ~vaarat** – это мои вещи.
tazaizest ***adv.*** – ровно **:** **omenoja on ~ kakskümment** – яблок ровно двадцать.
ta|zo (zon, ssooa, ssoo) II ***s.*** – площадь.
teatteri (n, a, i) II ***s.*** – театр. **lähtiä ~i** – пойти в театр. **käüvvä ~iz** – ходить в театр.
tedrenpel|i (in, liiä, lii) II ***s.*** – **1)** тетеревиный ток; **2)** флирт. **pitää ~liiä tütöin kera** – флиртовать с девушкой.
tedr|i (en, iä, ee) IX ***s.*** – тетерев. **~ikana** – тетёрка. **~ikukkoi** – тетерев-петух.
tee (n, tä, he) I ***s.*** – дорога; путь (ср. **matka**).
teehaara (n, a, a) IV ***s.*** – развилка дорог; распутье.
teelmä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – заготовка; полуфабрикат.
teena|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – зарабатывать.
teennäi|n (zen, stä, see; *mon. nom.* – zet) XIII [a] ***adj.*** – напускн|ой (-ая, -ое); притворн|ый (-ая, -ое).
tees|siä (simmää; in, sii; in, si) II ***v.*** – причинять непрятность.
teet|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – производить; произвести; сработать **:** **~tää puvun** – сшить костюм. **~tää kinofilmin** – снять кинофильм.
tegras|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – резать [*скот*].
te|hhä (kömää; en, kköö; in, ki) VIII ***v.*** – делать. **~hhä töötä** – работать.
tek|ahua (ahummaa; kaahun, ahuu; kaahuin, kaahui) II ***v.*** – образовываться; состоять. **tää sana on ~ahuunt kahest tüvest** – это слово образовано из двух корней.
tek|kijä (kiijän, ijää, ijää) VIII ***s.*** – деятель.
tekkööjä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – притворщик.
te|ko (on, kkooa, kkoo) II ***s.*** – поступок; дело; деяние (ср. **tekömiin**).
teko- (*слитно*) – искусственн|ый (-ая, -ое). **~hamppaahat** – искусственные зубы.
tekömi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – работа; действие [*процесс*] (ср. **teko**, **töö**, **toiminta**).
tek|össä (köömää; köön, ööjää; köizin, köiz) XIV ***v.*** [trans.] – притворяться; прикидываться. **~össä läziväks** – притвориться больным.
teleffoona (n, a, a) VIII ***s.*** – телефон. **läätä ~az** – говорить по телефону. **soittaa ~al** – звонить по телефону. **~patsaz** – телефонный аппарат.
tem|mata (ppaamaa; ppaan, pajaa; ppaizin, ppaiz) XI ***v.*** – **1)** схватить; выхватить. **~mata käest kiin** – схватить зá руку. **~mata käest poiz** – выхватить из рук; **2)** дёрнуть; рвануть; **3) :** **~mata oven lahti** – распахнуть дверь настежь (ср. **napata**, **tarttua**).
teolli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – промышленн|ый (-ая, -ое).
teollizu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – промышленность.
terppilli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – терпелив|ый (-ая, -ое). **epä~in** – нетерпелив|ый (-ая, -ое).
terppimü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – терпение.
terp|piä (pimää; in, pii; in, pi) II ***v.*** – терпеть.
terrut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – напрягать **:** **~taa näkkööä** – напрягать зрение.
ter|räävä (räävän, ävää, ävää) VIII ***adj.*** – остр|ый (-ая, -ое); заострённ|ый (-ая, -ое).
terva (n, a, a) VIII ***s.*** – смола.
tervahi|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** – смолист|ый (-ая, -ое). **~in puu** – смолистое дерево.
tervahu|a (mmaa; n, u; in, i) II ***v.*** – просмолиться.

tervak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** **–** смолян|ой (-ая, -ое); просмолённ|ый (-ая, -ое). **~az tünnüri** – смолёная бочка.
tervaks|et (iin, ia, ii) XII ***s. mon.*** **–** смолистые щепки; смольё.
tervapääsko|i (in, jä, ihe) III ***s.*** **–** стриж.
terva|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** **–** смолить. **~ta veneeht** – смолить лодку.
terve (hen, eht, hesse) XVI ***adj.*** **– 1)** здоров|ый (-ая, -ое). **oo ~!** – будь здоров! **jää'ä ~heks** – выздороветь; **2)** цел|ый (-ая, -ое); уцелевш|ий (-ая, -ее).
terveh|tiä (timmää; in, tii; in, ti) II ***v.*** – приветствовать.
tervehü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – здоровье.
tervehü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** **–** привет; приветствие.
ter|ä (än, rää, rää) VIII ***s.*** **– 1)** лезвие. **veitsen ~ä** – лезвие ножа; **2)** лопасть. **airon ~ä** – лопасть весла; **3)** зерно.
teräksi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** **–** стальн|ой (-ая, -ое).
teräk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** **–** зернист|ый (-ая, -ое) [*богатый зерном*]. **tänävoon on ~kähät rukkiihet** – в нынешнем году – зернистая рожь.
terä|z (ksen, äst, ksesse) XII ***s.*** **–** сталь.
tihhii ***adv.*** **–** часто.
tih|hiä (hiän, iää, iää) VII ***adj.*** **–** густ|ой (-ая, -ое). **~hiä suppi** – густой суп (ср. **tihti**).
tihijäi|n (zen, stä, see; *mon. nom.* – zet) XIII [a] ***s.*** **–** мелкий комар; москит; мокрец. **~zet** – мошкá.
tihiäm|p (män, pää, pää) ***adj. komp.*** **–** сгущающ|ийся (-аяся, -ееся); учащающ|ийся (-аяся, -ееся). **~p mettsä** – сгущающийся лес.
tihku|a (maa; u; i) II ***v.*** [part.] – моросить. **~u vihmaa** – моросит дождь.
tihkuvihma (n, a, a) IV ***s.*** – мелкий дождь; изморось. **hoomukselt sattaa ~a** – с утра моросит мелкий дождь.
tih|ti (in, tiä, tii) II ***adj.*** **-** част|ый (-ая, -ое); плотн|ый (-ая, -ое); густ|ой (-ая, ое). **~ti mettsä** – густой [*частый*] лес. **~ti verkko** **–** частая сеть. **~ti kankaz** – плотная [*частая*] ткань (ср. **tihhiä**).
tihtikkäissee ***adv.*** **–** густо; плотно; часто; кучно.
tii|jje (ttiin, jjettä, ttiisse) XV ***s.*** **–** наука.
tiijjeakadeemia (n, a, a) VII ***s.*** **–** академия наук.
tiijjekun|ta (nan, taa, taa) VIII ***s.*** **–** факультет.
tiijjeme|ez (hen,est, hesse) XIX ***s.*** **–** учёный.
tiijjenai|n (zen, sta, see; *mon. nom.* – zet) XIII [a] ***s.*** **–** женщина-учёный.
tiijjenseegra (n, a, a) IV ***s.*** **–** научное общество.
tiijjolli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** **– 1)** научн|ый (-ая, -ое); **2)** умственн|ый (-ая, -ое); интеллектуальн|ый (-ая, -ое); **3)** теоретическ|ий (-ая, -ое); умозрительн|ый (-ая, -ое).
tiijjonan|to (non, toa, too) II ***s.*** **–** информация; сообщение.
tiijjonhaluhi|in (zen, ist, see; *mon. nom.* – ist) XIII [a] ***adj.*** **–** любознательн|ый (-ая, -ое).
tiijjonhal|u (un, luua, luu) II ***s.*** **–** любознательность.
tiijjosso|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** **–** познание; познавание.
tii|jjot (toloin, toloja, toloihe) II ***s. mon.*** **–** сведения; данные. **tarkat ~jjot hänest** **–** точные данные о нём.
tiil (en, t, ee) X ***s.*** **–** кирпич.
tiiro|i (in, ja, ihe) III ***s.*** **–** божья коровка.
tiiten|ki! * ***san.*** – конечно, да! разумеется! **ei ~kä!** * – конечно, нет! ни в коем случае!
tii|to (jjon, ttooa, ttoo) II ***s.*** – **1)** знание; **2)** известие. **on siint kukkaaikke ~ttooa?** – известно ли об этом что-нибудь?
tiittiilli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – научн|ый (-ая, -ое) [*связанный с наукой*]. **~in toiminta** – научная деятельность (ср. **tiijjolliin**).
tiitäjä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – колдун; знахарь.
tii|tää (tämää; jjän, ttää; zin, zi) VII ***v.*** – **1)** знать. **~tenki!** * – конечно, да! знамо дело! **ei ~tenkä!** * – конечно, нет! ни в коем случае! **2)** уметь; разбираться (*в чём-л.*).
tiius|sella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** **–** осведомляться; справляться [*регулярно*]. **~sella tervehüttä** – справляться о здоровье.
tiius|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** [part.] **–** справиться; осведомиться; поинтересоваться.
tiiviheest ***adv.*** **–** плотно; тесно.

---

* утвердительная и отрицательная формы *I infinitiivin instruktiivi* от глагола **tiitää** (см. 34 урок).

tiivihü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** – плотность; теснота.
tiivi|z (hen, st, hesse) XVIII ***adj.*** **–** плотн|ый (-ая, -ое); тесн|ый (-ая, -ое).
tik|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI ***v.*** – вышивать крестиком.
tik|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – дятел.
tikkaho|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – прострочка; простёжка [*внизу юбки, платья и т. п.*]. **laze kolt ~ost sarafanan alle!** – пусти три простёжки внизу сарафана!
tikkatakkiai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – репейник.
tik|koi (oin, koja, koihe) III ***adj.*** – **1)** хил|ый (-ая, -ое); тонк|ий (-ая, -ое); щупл|ый (-ая, -ое); тщедушн|ый (-ая, -ое). **~koi puu pahaizest lohkiiaa** – тонкое дерево плохо колется. **~koi lapsi** – хилый ребёнок; **2)** злобный (-ая, -ое) **: ~koja hevoist ei saa laskia dabunaa** – злобную лошадь нельзя пускать в табун.
tik|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – **1)** заноза; **2)** палочка; щепочка (ср. **päre**).
tikva (n, a, a) IV ***s.*** – тыква.
til|a (an, laa, laa) IV ***s.*** – **1)** место. **täss tuvaaz on paljo ~laa** – в этой комнате много места; **2)** ёмкость; **3)** [рабочее] место. **hää on paimenen ~laa ettsimääz** – он ищет возможность устроиться на место пастуха; **4) : maa~a** – имение, поместье; усадьба (ср. **paikka**).
til|ata (laamaa; laan, ajaa; laizin, laiz) XI ***v.*** – заказывать.
tiligramma (n, a, a) V ***s.*** – телеграмма.
tilk|ahtaa (ahtammaa; kaahan, ahtaa; kaahin, ahti) IV ***v.*** – капнуть. **vezi ~ahti** – вода капнула.
tilk|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – капля.
tilk|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [b] ***s.*** **–** капелька; мелкая капля. **maittooa eijoo ~aistka** – молока нет ни капли.
tilkut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** **–** капать [*время от времени*] (ср. **tilkuttaa**).
tilk|uttaa (uttammaa; kuutan, uttaa; kuutin, utti) II ***v.*** **–** капать [*процесс*] (ср. **tilkutella**).
tillahu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – заказ.
tiltuk|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [a] ***s.*** **–** серьга. **kultaist ~kaist** – золотые серьги.
tipakaal *san.* : aika on ~ – времени в обрез. **~ heteel** – в критический момент. **oli ~, etti hää ei puont** – он чуть было не упал. **assiiat ollaa ~** – дела плохи.
tiuk|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** **–** игра.
tiukkukal|u (un, luua, luu) II ***s.*** **–** игрушка.
tiuk|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI ***v.*** – играть (*с игрушками*) (ср. **pelata**).
to|e (kkeehen, eeht, kehesse) XVII ***s.*** **–** запруда. **~e üli ojan** – запруда через ручей.
toh|ata (kaamaa; kaan, kajaa; kaizin, kaiz) XI ***v.*** **–** прокалывать; прорывать; пропарывать.
toh|eta (kkiimaa; kkiin, kiaa; kkiizin, kkiiz) XI ***v.*** **–** лопаться. **rakko ~kkiiz** – пузырь лопнул (ср. **haleta**).
tohkii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII ***v.*** **–** прокалываться; пропарываться; прорываться.
tohteri (n, a, i) II ***s.*** **–** врач; доктор.
toh|tia (timaa; in, tii; in, ti) II ***v.*** **–** сметь; осмеливаться **: höö evät ~i astua** – они не осмеливаются войти. **elä ~i ottaa!** – не смей брать! (ср. **uzaltaa**).
toimee *adv.* : tulla ~ **–** обходиться. **miä tüen ~ ilma sinnua** – я обойдусь без тебя.
toimin|ta (nan, taa, taa) V ***s.*** **–** деятельность. **tiittiilliin ~ta** – научная деятельность (ср. **teko**, **tekömiin**, **töö**).
toimi|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi) X ***v.*** **–** значить; означать. **mitä se ~tsoo?** – что это значит?
toimit|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **– 1)** исполнять; выполнять; **2)** показывать [*для примера*].
toi|n (zen, sta, see; *mon. nom.* – zet) XIII [a] ***adj., num.*** **– 1)** втор|ой (-ая, -ое); **2)** друг|ой (-ая, -ое) (ср. **muu**, **toizenlain**).
toin-toi|zen (sta, see) *pron.* **–** друг друга. **höö ~ - ~zen nähtii** – они друг друга увидели. **möö emmä suvvaa ~ - ~sta** – мы не любим друг друга. **azettaa lazit ~ - ~see** – вставить стаканы друг в друга. **töö että voi ilma ~ - ~sta** – вы не можете друг без друга.
toissii *adv.* **–** иначе; по-другому.
toissar|ki (en, kia, kee) IX ***s.*** **–** вторник. **~keen** – во вторник.
toivo (n, a, o) II ***s.*** **–** надежда.
toivo|a (maa; n, o; in, i) III ***v.*** [part.] **–** надеяться. **~a appiia** – надеяться на помощь.
toivot|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **–** желать. **~taa tervehüttä** **–** желать здоровья.
toizeks *adv.* **–** во-вторых.
toizenlaajai|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** **–** другого рода; другого сорта.
toizenlai|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** **–** ин|ой (-ая, -ое); друг|ой (-ая, -ое); отличн|ый (-ая, -ое) от данного. **sääl on kaikkinee ~st tavat** – там совсем другие нравы (ср. **muu**, **toin**).
toizinaa *adv.* **–** иногда.
tok|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II ***v.*** **–** падать; упасть; сваливаться [*откуда-л.*] (ср. **kapartua**, **puota**).
tokut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** **–** ронять.

tok|uttaa (uttammaa; kuutan, uttaa; kuutin, utti) IV ***v.*** – уронить.

tolk|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II ***v.*** – разбирать [*понимать*]. **en saa mittä ~kua!** – не могу ничего разобрать!

to|o (on, ta, oho) ***pron.*** – т|от (-а, -о) [*находящийся в значительном удалении*]. **~ol rannaal** – на том берегу. **tämä eli ~o** – то или другое. **tää eli ~o** – тот или другой. **tätä ja ~ta** – то да сё. **ei tätä eikä ~ta** – ни то, ни сё (ср. **se**, **tämä**, **tää**).

to|oa (omaa; on, op; in, i) I ***v.*** – **1)** приносить; привозить; приводить; **2)** подавать; **3)** подносить; подвозить; подводить (ср. **veejjä**).

tooal ***adv.*** – вон там [*в значительном отдалении*] (ср. **šääl**).

tooalt ***adv.*** – вон оттуда [*издалека*] (ср. **šäält**).

tooh|hiin (izen, iist, isee; *mon. nom.* – hiist) XIII [b)] ***adj.*** – берестян|ой (-ая, -ое).

tooh|i (en, ta, ee) X ***s.*** – берёста.

toohoo ***adv.*** – вон туда [*вдаль*] (ср. **sinne**).

tooja (n, a, a) VIII ***s.*** – податель (-ница). **tään kirjehen ~** – податель этого письма.

toonni (n, a, i) II ***s.*** – ввоз, импорт. **veenni ja ~** – экспорт и импорт.

toonnoi ***adv.*** – недавно.

toonnoi|n (zen, st, see) XIII [b)] ***adj.*** – **1)** недавн|ий (-яя, -ее); **2)** тогдашн|ий (-яя, -ее).

top|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI ***v.*** – **1)** штопать. **hää ~ajaa sukkiia** – она штопает чулки; **2)** топнуть **:** **hää ~paiz jalkaa** – он топнул ногой (ср. **taputtaa**).

totihi|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***adj.*** – серьёзн|ый (-ая, -ое) [*человек*] (ср. **vakkaava**).

totisso|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – доказательство; свидетельство.

totis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – доказывать; свидетельствовать.

totistaj|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – свидетель (-ница).

totizeest ***adv.*** – серьёзно; не шутя. **hää nüt läkkäiz ~** – он теперь говорил серьёзно.

tot|tuuhusse (uhuen, uhutta, uhuttee) XX ***s.*** – истина.

totuhuelli|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***adj.*** – правдив|ый (-ая, -ое).

totuhuellizu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – правдивость.

touhu (n, a, u) II ***s.*** – хлопоты.

to|zi (en, tta, ttee) XI ***s.*** – правда.

tozia|ssiia (ssiian, ziaa, ziaa) VII ***s.*** – факт.

to|zittaa (zittammaa; ssiitan, zittaa; ssiitin, zitti) IV ***v.*** – удостоверять; подтверждать.

tuet|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – без подпорки; без поддержки; без опоры.

tuhanne|ez (ksen, est, ksee) ***num.*** – тысячная [*в простых дробях*]. **üks ~ez** – одна тысячная (1/1000). **viiz ~est** – пять тысячных (5/1000) (ср. **tuhattaiz-oza**).

tuha|tta (nnen, ttaa, ntee) ***num.*** – тысяча.

tuhatta|iz (nnen, tta, ntee) ***num.*** – тысячн|ый (-ая, -ое).

tuhattaiz-o|za (zan, ssaa, ssaa) VIII ***num.*** – тысячная [*в десятичных дробях*]. **kolt kokonaist ja kakssattaa neljäkümment viiz ~ - ~ssaa** – три целых и двести сорок пять тысячных (3,245) (ср. **tuhanneez**).

tuhhoomi|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***s.*** – уничтожение; истребление.

tuh|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – пепел. **pallaa ~aks** – сгореть дотла; обратиться в пепел. **polttaa ~aks** – сжечь дотла; испепелить.

tuhkakup|pi (in, pia, pii) II ***s.*** – пепельница.

tuhkarok|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – корь. **olla ~ooz** – болеть корью.

tuhma (n, a, a) VIII ***adj.*** – глуп|ый (-ая, -ое); дурацк|ий (-ая, -ое). **~ teko** – глупый, дурацкий поступок.

tuhmuk|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [a)] ***s.*** – дурачок; дурочка.

tuhmuri (n, a, i) II ***s.*** – дурак, дура.

tuh|o (on, hooa, hoo) II ***s.*** – ущерб; вред. **tehhä ~hooa** – наносить ущерб; причинять вред; вредить. **tehhä ~on** – нанести ущерб; причинить вред; навредить.

tuh|ota (hoomaa; hoon, ojaa; hoizin, hoiz) XI ***v.*** – губить; уничтожать; истреблять.

tui|sko (zon, skoa, skoo) II ***adj.*** – пылк|ий (-ая, -ое); темпераментн|ый (-ая, -ое).

tui|sku (zun, skua, skuu) II **I** ***adj.*** – вспыльчив|ый (-ая, -ое); горяч|ий (-ая, -ее).

tui|sku (zun, skua, skuu) II **II** ***s.*** – вьюга; пурга.

tui|zata (skaamaa; skajaa; skaiz) XI ***v.*** **:** **~skajaa lunt** – снег метёт. **oi, mitä ~skaiz lunt!** – ой, как замело!

tukahut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – **1)** душить; **2)** гасить. **~taa leekin** – погасить пламя.

tukahuttami|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***s.*** – **1)** удушение; **2)** гашение.

tukanleikkuu (n, ta, sse; loin) VI ***s.*** – стрижка.

tuk|ehtua (ehtummaa; keehun, ehtuu; keehuin, ehtui) II ***v.*** – **1)** задохнуться. **olla ~ehtumaaz** – задыхаться; **2)** гаснуть; глохнуть. **tuli ~ehtuu** – огонь гаснет. **huuto ~ehtui** – крик заглох.

tu|ki (en, kkiia, kkee) IX ***s.*** – подпорка; опора; поддержка (ср. **turva**).
tuk|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – шевелюра; волосы. **leikata ~kaa** – стричь [волосы].
tukkalait|e (tiin, etta, tiisse) XV ***s.*** – причёска.
tuk|keehoz (ehoksen, ehoost, ehoksee) XII ***s.*** – удушье.
tuk|keela (keelan, elaa, elaa) VIII ***adj.*** – дряхл|ый (-ая, -ое).
tuk|kia (kimaa; in, kii; in, ki) II ***v.*** – затыкать; заделывать.
tu|kkiia (komaa; en, kkoo; in, ki) VI ***v.*** – поддерживать; подпирать. **~kkiia aijjan** – подпереть забор. **~kkiia läzijää käzivarrest** – поддерживать больного по́д руку.
tuk|koova (koovan, ovaa, ovaa) VIII ***adj.*** – **1)** крепк|ий (-ая, -ое); плотн|ый (-ая, -ое); **2)** коренаст|ый (-ая,-ое)
tukomi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – поддержка; подкрепление [*процесс*].
tulennar|ka (an, kaa, kaa) IV ***adj.*** – огнеопасн|ый (-ая, -ое).
tul|i (en, t, lee) X ***s.*** – огонь.
tulipal|o (on, looa, loo) II ***s.*** – пожар.
tulki|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi; *kond.* – tsissiizin) X ***v.*** – переводить. **~ta ižoraa** – перевести на ижорский.
tulkitsij|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – переводчик. **~a ižorast venäesse**– переводчик с ижорского на русский.
tulkitsomat|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – **1)** непереведённ|ый (-ая, -ое); **2)** непереводим|ый (-ая, -ое).
tulkitsom|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.*** – перевод.
tulkittu *pain. partits.* – переведённ|ый (-ая, -ое). **~ venäest** – переведённый с русского.
t|ulla (ulomaa; üen, ulloo; ulin, uli) VIII ***v.*** – **1)** приходить; прибывать; приезжать **: ~ulla kottii** – прийти домой; **2) : ~ulla takaisii** – вернуться; **3) : ~ulla joossen**[1] – прибегать; прибежать; **4)** получиться; выйти. **ei ~ult mittää** – ничего не вышло (ср. **onnistua**).
tullavoon ***adv.*** – на будущий год.
tul|leekaz (ekkahan, ekast, ekkahasse) XVIII ***adj.*** – **1)** горящ|ий (-ая, -ее); **2)** горяч|ий (-ая, -ее). **~ekkahat hiilet** – горячие угли.
tul|loova (loovan, ovaa, ovaa) ***adj.*** – будущ|ий (-ая, -ее); следующ|ий (-ая, -ее).
tul|o (on, looa, loo) II ***s.*** – приход; прибытие; приезд (ср.**saapumiin**).
tuloai|ka (jjan, kkaa, kkaa) IV ***s.*** – время прибытия, прихода.
tuloksek|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – результативн|ый (-ая, -ое); успешн|ый (-ая, -ое).
tulomo|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – пришествие. **Toin ~z** – Второе пришествие.
tulovai|zusse (ssuuvven, zutta, zutee) XX ***s.*** – будущее. **~ssuuvvenusko** – вера в будущее.
tulo|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – результат. **~kset, kummat ootellaa** – ожидаемые результаты.
tulva (n, a, a) VIII ***s.*** – разлив; половодье; паводок.
tulvaniit|tü (ün, tüü, tüü) II ***s.*** – заливной луг; пойма.
tulvi|a (maa; i; -) II ***v.*** – разливаться; выходить из берегов. **joki on ~int** – река вышла из берегов.
tumma (n, a, a) VIII ***adj.*** – тёмн|ый (-ая, -ое).
tummaih|hoin (oizen, oist, oisse*; mon. nom.* – hoist) XIII [b] ***adj.*** – смугл|ый (-ая, -ое); темнокож|ий (-ая, -ее).
tummen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – затемнять.
tumme|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni) X ***v.*** – темнеть.
tunkehu|a (mmaa; n, u; in, i) II ***v.*** – **1)** [part.] пробираться; пробраться; **2) : ~a (*üli*)** [gen.] – перелезать (*через что-л.*). **miä ~in üli aijjan** – я перелез через ограду [забор].
tun|ne (tiin, netta, tiisse) XV ***s.*** – чувство; ощущение.
tunnelma (n, a, a) VIII ***s.*** – настроение.
tunnettu *pain. partits.* – известн|ый (-ая, -ое).
tunni (n, a, i) II ***s.*** – час. **sinne on kaks ~a matkaa** – туда – два часа пути.
tunnis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – опознавать.
tunni|t (loin, loja, loihe) II ***s. mon.*** – часы. **ranne~t** – наручные часы. **seinä~t** – стенные часы.
tunnot|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – бесчувственн|ый (-ая, -ое); безжалостн|ый (-ая, -ое).
tunnus|sella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – ощупывать; щупать.
tunnusso|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – **1)** признание; **2)** исповедь.
tunnus|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – **1)** признаваться; **2)** исповедоваться.
tunnu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – признак.
tun|tia (tomaa; nen, too; zin, si) *epäs. v.* I [part.] – **1)** чувствовать; ощущать; **2)** быть знакомым (*с кем-л.*). **miä ~nen hänt** – я с ним знаком.
tun|tia (tomaa; nen, too; zin, si) *epäs. v.* II [gen.] – узнать (*кого-л., что-л.*).
tuntiilli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – чувствительн|ый (-ая, -ое); сентиментальн|ый (-ая, -ое).
tuntija (n, a, a) VIII ***s.*** – знаток.
tun|to (non, toa, too) II ***s.*** – осязание.

---

[1] *I infinitiivin instruktiivi* от **joossa** (см. 34 урок).

tuntomat|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** **–** неизвестн|ый (-ая, -ое).
tun|tua (tumaa; nun, tuu; nuin, tui) II ***v.*** **– 1)** [in.] чувствоваться; ощущаться (*где-л.*). **jalaaz ~tuu tuskaa** – в ноге ощущается боль; **2)** [el. – abl.] казаться (*кому-л. – кем-л., чем-л.*). **hää miust ~tuu nagrettavalt** – он мне кажется смешным.
tu|pa (van, ppaa, ppaa) VIII ***s.*** **–** комната.
tup|pe (en, pea, pee) II ***s.*** **–** ножны; футляр. **panna veitsen ~pee** – вложить нож в ножны.
tupsah|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **–** шлёпнуться.
turbak|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** **–** голавль.
turha (n, a, a) VIII ***adj.*** **–** напрасн|ый (-ая, -ое); тщетн|ый (-ая, -ое).
turhaa ***adv.*** **–** напрасно; тщетно; зря.
turhu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** **–** тщета; суета. **kuluttaa aikkaa ~tee** – тратить время попусту. **~ksiin ~sse** – суета сует.
turnu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** **–** турнепс.
turpia (n, a, a) VII ***adj.*** **– 1)** погустевш|ий (-ая, -ее); **2)** опухш|ий (-ая, -ее).
turp|ossa (poomaa; poon, oojaa; poizin, poiz) XIV ***v.*** **–** разбухать; вспучиваться.
turp|paahat (ahiin, ahia, ahisse) XVIII ***s. mon.*** **–** лестница. **männä ~ahia ülöz** – подниматься по лестнице.
turra (n, a, a) VIII ***adj.*** **–** онемел|ый (-ая, -ое).
turruto|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** **–** притупление [*боли*]; обезболивание.
turrut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **– 1)** вызывать онемение; **2)** обезболивать; притуплять [*боль*].
tur|ruukaz (ukkahan, ukast, ukkahasse; ukkahhiin) XVIII ***adj.*** **– 1)** шишковат|ый (-ая, -ое); бугрист|ый (-ая, -ое). **~ruukaz runko** – шишковатый ствол; **2)** ухабист|ый (-ая, -ое). **~ruukaz tee** – ухабистая дорога.
tur|skia (skimaa; zin, skii; zin, ski) II ***v.*** **:** **~skia nennää** – утирать, вытирать нос.
tur|tua (tumaa; run, tuu; ruin, tui) II ***v.*** **–** притупляться [*о боли*]; неметь.
turtumu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** **–** онемение.
tur|u (un, ruua, ruu) II ***s.*** **I** –рынок; базар. **käüvvä ~uuz** – ходить на рынок. **ostaa ~ult** – купить на рынке.
tur|u (un, ruua, ruu) II ***s.*** **II – 1)** труба [*музык. инструмент*]; **2)** пастуший рожок.
tur|uttaa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **–** трубить.
turva (n, a, a) VIII ***s.*** **– 1)** убежище; **2)** опора; защита (ср. **tuki**).
turva|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** **– 1)** защищать; **2)** обеспечивать. **töö ~jaa ellooa** – работа обеспечивает жизнь.
tur|ve (ppeehen, veeht, pehesse) XVI ***s.*** **–** торф.
turvista|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** [ill.] – прибегнуть **:** **miä ~izin hänen appii** – я прибегнул к его помощи.
turvot|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **–** замачивать для разбухания.
tu|ska (zan, skaa, skaa) VIII ***s.*** **– 1)** боль; **2)** скорбь; страдание (ср. **mure**).
tuskahi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** **–** страдающ|ий (-ая, -ее).
tuskii ***adv.*** – едва; еле; слегка.
tu|ssa (zan, ssaa, ssaa) VIII ***s.*** **–** гриб-дождевик.
tu|ssaakaz (zakkahan, zakaast, zakkahasse; zakkahhiin) XVIII ***adj.*** – скорбн|ый (-ая, -ое); скорбящ|ий (-ая, -ее).
tut|kia (kimaa; in, kii; in, ki) II ***v.*** **– 1)** исследовать; **2)** спрашивать; узнавать (*что-л.*) (ср. **küssüüä**).
tutkija (n, a, a) VIII ***s.*** **–** исследователь.
tutkimat|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** **– 1)** неизученн|ый (-ая, -ое); неисследованн|ый (-ая, -ое); **2)** непостижим|ый (-ая, -ое).
tutkimu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** **–** изучение; исследование.
tutkin|to (non, toa, too) II ***s.*** **–** экзамен.
tuttahu|a (mmaa; n, u; in, i) II ***v.*** **–** знакомиться.
tuttava (n, a, a) VIII ***adj.*** – знаком|ый (-ая, -ое).
tuttavu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **–** знакомство. **solmia ~en** – завязать знакомство.
tuttavut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – знакомить. **~taa heijjet toin-toizen kera** – познакомить их друг с другом.
tu|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI ***v.*** **–** страдать; горевать; печалиться. **~zata üssäväst** – печалиться о друге.
tuzat|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – безболезненн|ый (-ая, -ое).
tuul (en, t, ee) X ***s.*** **–** ветер.
tuul|ata (laamaa; laan, ajaa; laizin, laiz) XI ***v.*** **–** проветривать; вентилировать.
tuulahta|ssa (amaa; jjaa; iz) XV ***v.*** **–** дунуть; пахну́ть.
tuulek|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** **–** ветренн|ый (-ая, -ое) **:** **~kahat ilmat** – ветренная погода.

tuulenhenk|i (en, iä, ee) IX ***s.*** – лёгкий ветерок.
tuul|la (omaa; oo; i) VIII ***v.*** – дуть [*о ветре*] **:** **tänäpään ~oo kovasti** – сегодня сильно дует.
tuulruik|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – ветрянка, ветряная оспа. **lässiiä ~koja** – болеть ветрянкой.
tuul|taa (tamaa; lan, taa; zin, si) VII ***v.*** – провеивать **:** **tääl ~letaa viljaa** – здесь провеивают зерно.
tuul|tua (tumaa; lun, tuu; luin, tui) II ***v.*** – проветриваться.
tuura (n, a, a) VIII ***s.*** – пешня [*для пробивания льда*].
tuutik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – сноп. **olki~ka** – соломенный сноп.
tuutša (n, a, a) VIII ***s.*** – туча.
tähen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** [all.] – предназначаться **:** **kelle tämä on ~nettü?** – кому это предназначено?
tähettü|ä (mmää; ü; i) II ***v.*** – покрываться звёздами **:** **taivaz ~i** – небо покрылось звёздами.
täh|heekäz (ekkähän, ekäst, ekkähässe) XVIII ***adj.*** – звёздн|ый (-ая, -ое). **~heekäz taivaz** – звёздное небо.
täh|kä (än, kää, kää) VIII ***s.*** – колос. **ruiz tekkoo ~kää** – рожь колосится.
tähkäkuivaja (n, a, a) VIII ***s.*** – колосникú [*сушилка для колосьев под крышей*].
täh|ti (en, tiä, tee) IX ***s.*** **I** – звезда.
täh|ti (en, tiä, tee) IX ***s.*** **II** – знак; признак; примета. **panna ~elle** – замечать; обращать внимание (ср. **merkki**).
Tähtira|ta (an, ttaa, ttaa) IV ***s.*** – Млечный Путь.
tähtäi|n (men, nt, mee) XIV ***s.*** – **1)** прицел. **ottaa ~mee** – прицелиться; взять на прицел; **2) :** **mitä häneel on ~meez?** – что у него за цель?, куда он метит?
täh|ätä (täämää; tään, täjää; täizin, täiz) XI ***v.*** [ill.] – прицеливаться. **hää ~täjää repoihe** – он прицеливается в лисицу.
täi (n, tä, he; jjen) I ***s.*** – вошь.
täik|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – вшив|ый (-ая, -ое); завшивленн|ый (-ая, -ое). **~kähät vaattiit** – завшивленная одежда.
täintarha (n, a, a) IV ***s.*** – лишай.
täit|tüä (tümää; ün, tüü; üin, tüi) II ***v.*** – завшиветь.
täk|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – палуба.
täkälittee ***adv.*** – в этом направлении; по этой дороге.
täkäläi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – здешн|ий (-яя, -ее); местн|ый (-ая, -ое).
tämmöi|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – так|ой (-ая, -ое) **:** **~n, ku tää** – такой, как этот (ср. **mokkooma**, **sellain**).
tä|mä (män, tä, hä; *in.* – ss) ***pron.*** – вот это [*совсем рядом*]. **~mä on miun koti** – вот это мой дом. **~mä eli too** – то или другое. **~tä ja tota** – то да сё. **ei ~tä eikä tota** – ни то ни сё (ср. **se**, **too**, **tää**).
tänne ***adv.*** – сюда. **tüe ~!** – иди сюда! **anna ~!** [*разг.*] – дай сюда!
tänäpään ***adv.*** – сегодня.
tänävoon ***adv.*** – в нынешнем году.
täplä (n, ä, ä) VIII ***s.*** **:** – пятно [*цветное*] (ср. **tahra**).
täpläk|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – пятнист|ый (-ая, -ое).
täpötäün ***san.*** – полным- полнó. **šääl ~ oli väkkiiä** – там было полным-полно народу. **pehot ollaa ~ marjaa** – кусты усыпаны ягодой (ср. **täün**).
tär|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX ***v.*** – дрожать; трястись. **taloi ~izöö** – дом дрожит.
tärkehü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – важность. **assiian ~en vooks** – ввиду важности дела.
tärkiä (n, ä, ä) VII ***adj.*** – важн|ый (-ая, -ое). **pitää sitä ~än** – считать это важным.
tärkähtä|ssä (mmää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** – зародиться.
tärkäh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** возникнуть; **2)** пустить ростки.
tär|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** – дрожь; тряска.
tär|räähüz (ähüksen, ähüüst, ähüksee) XII ***s.*** – сотрясение. **püzün ~räähüz** – отдача ружья.
tär|ähtää (ähtämmää; räähän, ähtää; räähin, ähti) IV ***v.*** – сотрястись; содрогнуться.
tärähüt|ellä (telömmaa; telöö; teli) VIII ***v.*** **:** **ukkoin ~teli ümpärissölöiz** – гром прокатился по окрестностям.
tärähüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** сотрясать; толкать. **ei saa kantta ~tää, kui toin kirjuttaa** – нельзя толкать стол, если другой пишет; **2)** хлопнуть; подстрелить. **kuulit siä, ku miä püzüst ~in?** – ты слышал, как я из ружья хлопнул?
tä|ti (in, ttiä, ttii) II ***s.*** – тётя [*сестра отца или матери*].
täzmälli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – **1)** точн|ый (-ая, -ое). **~ist tunnit** – точные часы; **2)** аккуратн|ый (-ая, -ое). **~in ihmiin** – аккуратный человек (ср. **tarkka**).
täzmällää ***adv.*** – **1)** точно; ровно; как раз; **2)** пунктуально; аккуратно; вовремя.

tä|ä (än, tä, hä; *in.* – ss) ***pron.*** – вот эт|от (-а, -о) [*ближайший*]. **miä elän ~ss koiiz** – я живу вот в этом доме (ср. **se**, **too**, **tämä**).
tääl ***adv.*** – здесь.
täält ***adv.*** – отсюда.
täün ***san.*** – полно́. **~ väkkiiä** – полно́ народу. **uhluut ollaa ~** – вёдра полны́ (ср. **täpötäün**, **täüz**).
täüteläi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – полн|ый (-ая, -ое). **~n uhluu vettä** – полное ведро воды (ср. **täüz**).
täüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – наполнять.
täüt|tüä (tümää; ün, tüü; üin, tüi) II ***v.*** – **1)** наполняться. **uhluu ~tüi** – ведро наполнилось; **2)** исполняться. **lapselle ~tüi kuuz vootta** – ребенку исполнилось шесть лет.
täütümät|öin (tömän, öint, tömää) XIV ***adj.*** [ill.] – недовольн|ый (-ая, -ое); неудовлетворённ|ый (-ая, -ое). **~öin töőhö** – недовольный работой.
täütümättömü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – недовольство; неудовлетворение.
täütüväi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – удовлетворённ|ый (-ая, -ое).
täütüväizü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** – удовлетворение.
täütü|ä (mää; ü; i) II ***v.*** [all.] – быть нужным; требоваться **: miulle ~ü männä** – мне необходимо идти. **hänelle ~i söövvä** – ему требовалось поесть (ср. **pittää**, **tärviz**, **vajjaa**).
täü|z (vven, ttä, tee) XI ***adj.*** – **1)** полн|ый (-ая, -ое) [*целый, завершённый*] **: ~z ikä** – “полный” возраст; совершеннолетие; **2)** полн|ый (-ая, -ое) [*толстый*]. **~z meez** – полный мужчина; **3)** [part.] по́л|он (-на́, -но́) **: uhluu on ~z vettä** – ведро полно воды (ср. **täün**, **täüteläin**).
täüz-ik|käin (käizen, äist, käisee; *mon. nom.* – käist) XIII [b] ***adj.*** – совершеннолетн|ий (-яя, -ее).
tököt|ti (in, tiä, tii) II ***s.*** – дёготь.
tölmijä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – шалун (-ья).
tölmi|ä (mää; n, i; n, -) II ***v.*** – шалить.
tönki|ä (mää; n, i; n, -) II ***v.*** – рыть; рыться; ковырять; разрывать. **sika ~i** – свинья роется. **härki noisi mölizömmää ja maata ~mää sarviloil** – бык стал реветь и рыть землю рогами.
tönk|kiä (kimää; in, kii; in, ki) II ***v.*** – толкать [*многократно*]; подталкивать.
tönk|ätä (käämää; kään, äjää; käizin, käiz) XI ***v.*** – толкать [*однократно*].
tör|i (in, riiä, rii) II ***s.*** – башня; колокольня. **~iiz on suur kello** – на колокольне – большой колокол.
tör|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX ***v.*** – болтать вздор.
törk|ka (än, kää, kää) II ***s.*** – тёрка.
törk|ätä (käämää; kään, äjää; käizin, käiz) XI ***v.*** – натирать [*на тёрке*].
tör|kü (ün, küä, küü) II ***s.*** – сор; дрянь. **tuvaaz on täün ~küä** – в комнате полно́ сора.
törni|ä (mää; n, i; n, -) II ***v.*** – тыкать; пырнуть. **~ä veitseel** – пырнуть ножом.
tör|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** – вздор; вздорная болтовня.
t|öö I (eijjen, eitä, eihe; *akk.* – eijjet) ***pron.*** – вы. **kiijjän ~eitä!** – благодарю вас! **tüen hoomeen ~eijjen loo** – завтра приду к вам. **~eijjen üssävät** – ваши друзья. **antakaa lupa kuttsua ~eijjet!** – разрешите вас пригласить! **miä oon kuult ~eist** – я слышал о вас.
töö II (n, tä, hö) I ***s.*** – работа. **tehhä ~tä** – работать [*трудиться*]. **olla ~z** – работать [*на рабочем месте*]. **miz oot siä ~z?** – где ты работаешь? **männä ~hö** – идти на работу. **käüvvä ~z** – ходить на работу.
töök|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** – трудолюбив|ый (-ая, -ое); работящ|ий (-ая, -ее).
tööme|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** – рабочий; трудящийся (ср. **töönain**, **töönikka**).
töönai|n (zen, sta, see; *mon. nom.* – zet) XIII [a] ***s.*** – рабочая; трудящаяся (ср. **töömeez**, **töönikka**).
töönik|ka* (an, kaa, kaa) V ***s.*** – работни|к (-ца); тружени|к (-ца) (ср. **töömeez**, **töönain**).
tööntek|kijä (kijän, ijää, ijää) VIII ***s.*** – сотрудник; работник (ср. **töönikka**).
töön|tää (tämää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** – **1)** толкать; **2)** совать; сунуть [*что-л. куда-л.*].
töön|tö (nön, töä, töö) II ***s.*** – толчок.
töösken|nellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** [ess.] – служить [*ходить на службу*]. **~nellä inženerriin** – служить инженером.
tühjen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** – опорожнять; осушать [*бокал*]; освобождать.
tühje|tä (nömmää; nen, nöö; nin, ni) X ***v.*** – опорожняться; осушаться [*о бокале*].
tühjä (n, ä, ä) VIII ***adj.*** – **1)** пуст|ой (-ая, -ое). **~ tupa** – пустая комната; **2)** пол|ый (-ая, -ое). **~ puu** – полое дерево; **3)** пуст|ой (-ая, -ое); напрасн|ый (-ая, ое). **~ touhu** – пустые хлопоты.
tühjü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** – пустота.
tühkälih|a (an, haa, haa) IV ***s.*** – говядина.
tük|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – пушка.
tük|kää (kämää; än, kää; in, ki) IV ***v.*** – биться; пульсировать. **süän ~kää** – сердце бьётся.
tük|kü (ün, küä, küü) II ***s.*** – штука. **kolt ~küä** – три штуки.

* без соблюдения закона vokaaligarmoonia.

tükkünää ***adv.*** – совершенно; абсолютно.
tüllü (n, ä, ü) II ***s.*** – певчая птичка [*любая*].
tülp|etä (enömmää; peenen, enöö; peenin, peeni) X ***v.*** – притупляться; затупляться.
tülp|pä (än, pää, pää) VIII ***adj.*** – туп|ой (-ая, -ое); затупивш|ийся (-аяся, -ееся). **suksiloil on ~ät nenät** – у лыж тупые носы (ср. **tülttsä**).
tültsen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** – затуплять.
tült|tsetä (tsenömmää; senen, tsenöö; senin, tseni) X ***v.*** – **1)** затупиться. **veittsi ~tseni** – нож затупился; **2)** притупиться. **tuntiit ~settii** – чувства притупились; **3)** отупеть. **hää ~tseni tükkünää** – он совершенно отупел.
tült|tsä (sän, tsää, tsää) VIII ***adj.*** – **1)** туп|ой (-ая, -ое); отупел|ый (-ая, -ое); глуп|ый (-ая, -ое). **~tsä kattso** – отупелый взгляд. **~tsä ehhootoz** – дурацкое предложение; **2)** притупленн|ый (-ая, -ое). **~sät tuntiit** – притупленные чувства; **3) : aluz ~tsä manömää** – тихоходное судно (ср. **tülppä**).
tüm|issä (izömmää; miizen, izöö; miizin, miiz) IX ***v.*** – стучать **: ~issä ovviia** – стучать в дверь.
tümmään ***adv.*** **: miä oon tänäpään ihhaa ~** – я сегодня совсем вымотан. **miul on hammazpaikka ~** – меня измучила зубная пломба.
tümähüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – колотить **: ~tää seinää** – колотить в стену.
tünkä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – обрубок; культя.
tünnüri (n, ä, i) II ***s.*** – бочка.
türmä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – тюрьма. **istuttaa ~ä** – посадить в тюрьму. **hää istui ~äz** – он сидел в тюрьме.
tüttärik|köi (öin, köjä, köihe) III ***s.*** – девочка (ср. **tütökkäin**).
tüt|töi (öin, töjä, töihe) III ***s.*** – девушка.
tüttöpää ***pain. adj.*** – незамужняя. **hänen tüär on ~** – его дочь – незамужняя.
tütök|käin (käizen, äist, käisse; *mon. nom.* – käist) XIII [a] ***s.*** – девчонка; девчушка (ср. **tüttärikköi**).
tüve|n (nen, ent, nesse) XVI ***s.*** – штиль.
tüv|i (en, viiä, vee) IX ***s.*** – **1) : puun ~i** – комель дерева; **2) : sanan ~i** – основа слова.
tü|är (ttäären, äärt, täresse) XVII ***s.*** – дочь.
tüärpool (en, t, ee) X ***s.*** – падчерица.
tüün (en, t, ee) X ***adj.*** – спокойн|ый (-ая, -ое); тих|ий (-ая, -ое) **: ~ meri** – спокойное море (ср. **tüünikkäin**).
tüünehü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – спокойствие.
tüünik|käin (kaizen, äist, käisee; *mon. nom.* – käist) XIII [a] ***adj.*** – спокойн|ый (-ая, -ое); тих|ий (-ая, -ое) **: ~käin ihmiin** – спокойный человек.
tüünistä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** – успокаиваться; затихать. **tuul ~iz** – ветер затих (ср. **vaikentassa**).
tüünü (n, ä, ü) II ***s.*** – подушка.
tüürü (n, ä, ü) II ***s.*** – рукоять весла.
tüütüväi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – довольн|ый (-ая, -ое).

Ts ts.

tsaari (n, a, i) II ***s.*** – царь.
tsement|ta (an, taa, taa) VIII ***s.*** – цемент. **säkilliin ~taa** – мешок цемента.
tsentneri (n, ä, i) II ***s.*** – центнер.
tsentra (n, a, a) VIII ***s.*** **: linna~** – центр города.
tsirkkuli (n, a, i) II ***s.*** – циркуль.
tsirku|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – цирк. **~zohelma** – цирковая программа. **~znäütäntö** – цирковое представление. **essiintüä ~kseez** – выступать в цирке.

Tš tš.

tšaaju (n, a, u) II ***s.*** – чай. **~kuppi** – чайная чашка. **meeto ~** – слабый чай. **väkköövä ~** – крепкий чай. **jooa ~a** – выпить чаю.
tšainik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – чайник.
tšipikko|jja (imaa; i; i) V ***v.*** [part.] – накрапывать. **hoomuksest ~i vihmaa** – с утра накрапывает дождь.
tširkkalai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – сверчок. **heinä~n** – кузнечик. **~zen širriine** – стрёкот сверчка.
tšiuk|kia (kimaa; in, kii; in, ki) II ***v.*** – чирикать; щебетать. **varppuist ~itaa** – воробьи чирикают.

U u.

u|ar (ttaaren, aart, taresse) XVII ***s.*** – вымя.
u|ella (telommaa; teen, teloo; tteelin, tteeli) VIII ***v.*** – любопытствовать.
ubra|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – упрекать.
uffat|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – ухват.
uh|ata (kaamaa; kaan, kajaa; kaizin, kaiz) XI ***v.*** – грозить; угрожать. **~ata kulakaal** – грозить кулаком.
uher|zin (simen, ziint, simmee) XIV ***s.*** – бурав; бур; штопор.
uh|haama (haaman, amaa, amaa) VIII ***s.*** – яма; рытвина; впадина; ухаб.
uhit|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – [II inf. ill.] – уговаривать. **miä hänt ~telin tulomaa** – я его уговорил прийти.
uh|ittaa (ittammaa; hiitan, ittaa; hiitin, itti) IV ***v.*** – утихомиривать [*уговором*] (ср. **unimuttaa**, **vaikenuttaa**).
uh|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – **1)** угроза. **tehhä ~aal** – сделать назло; **2)** подстрекательство. **antaa ~kaa** [ill.] – подстрекать; подбивать (*на что-л.*). **tehhä hänen ~aal** – сделать по наущению; **3)** подбадривание. **toin-toizen ~aal** – подбадривая друг друга.
uhkaava (n, a, a) VIII ***adj.*** – угрожающ|ий (-ая, -ее); грозн|ый (-ая, -ое); грозящ|ий (-ая, -ее). **~ vaara** – грозящая опасность.
uhkia (n, a, a) VII ***adj.*** – **1)** [II inf. ill.] смело, храбро делающ|ий (-ая, -ее) (*что-л.*). **~ haukkumaa toissiia** – смело ругающий других; **2)** видн|ый (-ая, -ое) [красивый]. **hää on ~ tüttöi** – она – видная девушка; **3)** упрям|ый (-ая, -ое). **~al poroil on ain sarvet vereez** [*пословица*] – у упрямого барана рога всегда в крови.
uhku|a (maa; u; i) II ***v.*** [part.] – чесаться. **jalkaa ~u** – нога чешется.
uhlui|n (zen, st, see) XIII [b] ***s.*** – ведро [*мера*]. **too kolt ~st vettä perttii!** – принеси три ведра воды в избу! (ср. **uhluu**).
uhluu (n, ta, sse; loin) VI ***s.*** – ведро [*предмет*]. **rauta~** – железное ведро.
uhma|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – стараться; трудиться со старанием.
uh|uttaa (uttammaa; huutan, uttaa; huutin, utti) IV ***v.*** – щекотать.
uhuttam|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.*** – щекотка.
uikoma (n, a, a) V ***s.*** – лощина; ложбина.
uikut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – жаловаться; причитать.
uimaran|ta (nan, taa, taa) IV ***s.*** – пляж (ср. **ujukkipaikka**).
uimu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – плавник [*рыбы*].
uit|to (on, toa, too) II ***s.*** – промоина; проямина; глубокая лужа.
uittoma (n, a, a) V ***s.*** – дно оврага с травой, годящейся для косьбы.
uj|juua (umaa; un, juu; uin, ui) II ***v.*** – плавать; плыть.
uj|o (on, jooa, joo) II ***adj.*** – **1)** тонк|ий (-ая, -ое). **~o lazi** – тонкое стекло; **2)** стройн|ый (-ая, -ое). **~o tüttöi** – стройная девушка; **3)** застенчив|ый (-ая, -ое). **~o lapsi** – застенчивый ребёнок.
ujok|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [a] ***adj.*** – тоненьк|ий (-ая, -ое); стройненьк|ий (-ая, -ое).
ujukkipaik|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – место для купания (ср. **uimaranta**).
ujumi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – плавание.
uj|uttaa (uttammaa; juutan, uttaa; juutin, utti) IV ***v.*** – купать.
uk|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – гром. **~ko jürizöö** – гром гремит.
uk|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – дед; старик (ср. **äijä**).
ukleika (n, a, a) VIII ***s.*** – уклейка.
ukonilma (n, a, a) IV ***s.*** – гроза.
ukonjür|ü (ün, rüüä, rüü) II ***s.*** – раскат грома.
ukontuutša (n, a, a) VIII ***s.*** – грозовая туча.
ukroop|pi (in, pia, pii) II ***s.*** – укроп.
u|ksi (ksen, sta, ksee) X ***s.*** – дверь [*между помещениями внутри дома*] (ср. **ovi**).
uksu|z (ksen, ust, ksee) XII ***adj.*** – нагл|ый (-ая, -ое); беспардонн|ый (-ая, -ое).
ukurit|tsa (san, tsaa, tsaa) V ***s.*** – огурец.
ul|issa (izommaa; liizen, izoo; liizin, liiz) IX ***v.*** – рыдать.
ulkolle ***adv.*** – наружу (ср. **uloz**).
ulkolt ***adv.*** – снаружи [*откуда?*]. **hää astui ~** – он вошёл снаружи (ср. **ulkool**).
ulkool ***adv.*** – снаружи [*где?*]. **hää seissoo ~** – он стоит снаружи (ср. **ulkolt**).
uloskut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – утешать.
uloz ***adv.*** – наружу (ср. **ulkolle**).
ulozläh|tö (ön, töä, töö) II ***s.*** – выход.
ulvo|a (maa; n, o; in, i) III ***v.*** – выть. **suet noistii ~maa** – волки завыли.

ummeez *adv.* : **lehmä ono ~** – корова недоена.
umpee *adv.* : **miä en saant silmää ~** – я не сомкнул глаз. **polku on kazvaant ~** – тропа заросла. **raana on kazvaant ~** – рана затянулась. **looa hauvvan ~** – засыпать могилу.
um|pi (men, pia, pee) IX *s.* – плотный неутоптанный наст.
umpikat|to (on, toa, too) II *s.* – сплошной настил.
umpikulju (n, a, u) II *s.* – внутренняя травма.
umpinai|n (zen, st, see) XIII [a] *adj.* – сплошн|ой (-ая, -ое). **~n aita** – сплошной глухой забор.
umpipim|miä (miän, iää, iää) VII *adj.* : **~miä öö** – непроглядная, кромешная ночь.
umpipäin *adv.* : **sool männä ~** – утонуть в болоте.
umpipää *adv.* : **hää makajaa ~** – он спит, укрывшись с головой. **hää lankkiiz vettee ~** – он погрузился в воду с головой.
umpisok|kiia (kiian, iaa, iaa) VII *adj.* – абсолютно глух|ой (-ая, -ое).
umpisolm|i (en, ia, ee) IX *s.* – мёртвый узел.
umpitee (n, tä, he) I *s.* – нехоженная и неезженная заснеженная дорога.
unehi|in (zen, ist, see) XIII [a] *adj.* – сонлив|ый (-ая, -ое).
uneksi|a (mmaa; n, i; n, -) II *v.* [el.] – видеть во сне. **hää ~ izäst** – он видел во сне отца.
unenarvaaja (n, a, a) VIII *s.* – толкователь снов.
unet|oin (toman, oint, tommaa) XIV *adj.* – бессонн|ый (-ая, -ое).
unettom|usse (muuvven, utta, utee) XX *s.* – бессонница. **kärsiä ~uest** – страдать бессонницей.
un|i (en, t, nee) X *s.* – сон. **maata sikiää ~t** – спать крепким сном. **~i painaa minnua** – меня клонит ко сну. **en saa ~t!** – не могу заснуть! **herätä ~est** – пробудиться от сна; проснуться. **vaippuua ~nee** – погрузиться в сон. **läätä ~eez** – говорить во сне. **~en läpi** – сквозь сон.
unilin|tu (nun, tua, tuu) II *s.* – ночная бабочка.
unimut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV *v.* – успокаивать; утихомиривать [*принудительно*] (ср. **uhittaa**, **vaikenuttaa**).
un|issa (izommaa; niizen, izoo; niizin, niiz) IX *v.* – тихо напевать; мурлыкать. **hää ~izoo laulaa** – он мурлычет песню.
unklaariiz *adv.* – в беспорядке; как попало.
un|neekaz (ekkahan, ekaast, ekkahasse) XVIII *adj.* – сонн|ый (-ая, -ое).
un|ohtaa (ohtammaa; noohan, ohtaa; noohin, ohti) IV *v.* – забывать. **~ohtaa lupauksen** – забыть обещание. **elä ~nooha minnua!** – не забывай меня!
un|ohtua (ohtummaa; noohun, ohtuu; noohuin, ohtui) II *v.* – забываться; исчезать из памяти.
uplik|ka (an, kaa, kaa) VIII *s.* – мелкая речная рыбёшка [*молодь плотвы или уклейки*].
upoi *adv.* : **~ uuz** – новёхонький; с иголочки.
up|ota (poomaa; poon, ojaa; poizin, poiz) XI *v.* – тонуть.
up|ottaa (ottammaa; pootan, ottaa; pootin, otti) IV *v.* – топить.
up|pootoz (otoksen, otoost, otoksesse) XII *s.* – наводнение; разлив.
uppo|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) XIV *v.* – топиться.
urak|ka (an, kaa, kaa) V *s.* – подряд [*на работу*]. **töö, mikä on otettu ~aal** – сдельная работа.
ur|issa (izommaa; riizen, izoo; riizin, riiz) IX *v.* – мурлыкать : **kazi ~izoo** – кошка мурлычет.
urn|aa (amaa; aa, i) IV *v.* – визжать [*о несмазанном*] : **rattaahat ~aat** – колёса визжат.
urohoi|n (zen, st, see) XIII [a] *adj.* – огромн|ый (-ая, -ое). **~n kapussan pää** – огромный кочан капусты.
ur|pa (van, paa, paa) VIII *s.* – серёжка [*берёзы, ивы, ольхи*].
urpaviini (n, ä, i) II *s.* – вино из берёзовых почек.
Urpipä|ivä (ivän, ivää, ivää; *ess.* – **än)** VIII *s.* – Вербное воскресенье.
urpivit|sat (tsoin, tsoja, tsoihe) IV *s. mon.* – пучок вербы [*в Вербное воскресенье*].
ur|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI *s.* – мурлыкание. **kazin ~riine** – мурлыкание кошки.
urroi|za (zan, saa, saa) VIII *s.* – самец.
urvak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII *s.* – почка [*лиственного дерева*].
u|sko (zon, skoa, skoo) II *s.* – вера. **vennääen ~sko** – русская [православная] вера. **poolan ~sko** – польская [католическая] вера. **soomen ~sko** – финская [лютеранская] вера.
u|skoa (skomaa; zon, skoo; zoin, skoi) III *v.* – **1)** [part.] верить (*кому-л., чему-л.*) **siä ~zoit hänt** – ты ему поверил. **elä ~zo sitä!** – не верь этому!; **2)** [ill.] верить (*в кого-л., во что-л.*). **~skoa voittoo** – верить в победу. **~skoa Jumalaa** – верить в Бога.
uskolli|in (zen, ist, see) XIII [a] *adj.* – верн|ый (-ая, -ое); преданн|ый (-ая, -ое). **koira on ~in izännälle** – собака предана хозяину.
uskomat|oin (toman, oint, tomaa) XIV *adj.* – неверующ|ий (-ая, -ее); атеист (-ка).
uskova (n, a, a) VIII *partits.* – верующ|ий (-ая, -ее).
u|ssiia (ssiian, ziaa, ziaa) VII *adj.* : **~ssiian kerran** – много раз. **~ziaal tavaal** – различными способами; по-разному.

utivoonna (n, a, a) VIII ***s.*** – ягнёнок-самочка; овечка.
utjuuka (n, a, a) VIII ***s.*** – утюг.
utjuukut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – утюжить; гладить утюгом.
uto|i (in, ja, ihe) III ***s.*** – ярка; овца-самка. **pässi ja ~i** – баран и ярка.
uttui|za (zan, saa, saa) VIII ***adj.*** – туманн|ый (-ая, -ое). **~zat ilmat** – туманная погода (ср. **uttuukaz**).
ut|tuukaz (ukkahan, ukast, ukkahasse; ukkahhiin) XVIII ***adj.*** – затянут|ый (-ая, -ое) туманом; погружённ|ый (-ая, -ое) в туман (ср. **uttuiza**).
u|tu (un, ttuua, ttuu; *in.* –u'uz) II ***s.*** – туман. **kova ~tu** – густой туман.
uuk|kaa (kamaa; an, kaa; in, ki) IV ***v.*** – кричать [*без слов*].
uulitsaal ***adv.*** – на улице [*за окном*]. **~ sattaa vihmaa** – на улице идет дождь (ср. **ikkunaal**, **uulittsa**).
uulitsalle ***adv.*** – на улицу [*из дома*]. **poistua ~** – выйти на улицу (ср. **ikkunalle**).
uulitsalt ***adv.*** – с улицы [*в дом*]. **astua ~** – войти с улицы (ср. **ikkunalt**).
uulit|tsa (san, tsaa, tsaa) VIII ***s.*** – улица [*деревенская*]. **~san pääl** – на улице. **auto seissoo ~san pääl** – машина стоит на улице (ср. **katu**, **uulitsaal**).
uu|ppuua (pumaa; vun, ppuu; vuin, pui) II ***v.*** – **1)** [el.] – уставать (*от кого-л., чего-л.*). **hää ~ppuu hüvvii tööst** – он очень устаёт от работы; **2)** [II inf. ill.] – уставать (*что-л. делать*). **mia ~vuin oottelommaa** – я устал ждать; **3)** [all.] устать (*в процессе чего-л.*). **hää oli ~ppuunt teelle** – он устал в дороге.
uur|ran (taman, raant, tamaa) XIV ***s.*** – яма от колёс [*на размытой дороге*]; ухаб.
uur|re (tiin, retta, tiisse) XV ***s.*** – колея.
uurtamik|az (kahan, ast, kahasse) XIV ***adj.*** – ухабист|ый (-ая, -ое). **~az tee** – ухабистая дорога.
uurtamik|koi (oin, koja, koihe) III ***adj.*** **: ~koi tee** – разбитая дорога с колеёй.
uurt|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – долбить.
uussi|t (loin, loja, loihe) II ***s. mon.*** – усы.
uutik|e (kehen, eeht, kehesse) XXI ***s.*** – свежевыпавший снег (ср. **uuttiin I**).
uut|tiin (izen, iist, isee) XIII [b)] ***s.*** **I** – пороша.
uut|tiin (izen, iist, isee) XIII [b)] ***s.*** **II** – новость.
uut|tiist (iziin, izia, isii) XIII [b)] ***s. mon.*** – **1)** новости; **2) : ~izist leipä** – хлеб нового урожая.
uut|tu (un, tua, tuu) II ***s.*** – **1)** дырка. **pöksülöiz on ~tu** – в брюках – дырка; **2) : piipun ~tu** – отверстие трубки [*курительной*] (ср. **reikä**).
uut|tuin (tuizen, uist, tuisee; *mon. nom.* – tuist) XIII [b)] ***s.*** – дырочка.
uuttuleipä (vän, ppää, ppää) VIII ***s.*** – пористый хлеб.
uutuk|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – дыряв|ый (-ая, -ое). **~kahat vaattiit** – дырявая одежда.
uuvvellee ***adv.*** – опять; вновь; снова.
uuvvestaa ***adv.*** – по-новому; по-другому.
uu|vvin (ttiimen, vviint, timee) XIV ***s.*** – полог над кроватью [*от насекомых*].
uuvvis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – **1)** переделывать; **2)** возобновлять.
uu|z (vven, tta, ttee; ssiin) XI ***adj.*** – нов|ый (-ая, -ое). **~z vooz** – новый год. **~vven vuuvven ööl** – в новогоднюю ночь. **lopettaa töön ~ttee voottee nasse** – закончить работу к новому году.
uvaženja (n, a, a) VIII ***s.*** – уважение. **pitää ~n** – питать уважение; ценить. **miä piän ~n meijjen üssävüttä** – я уважаю [ценю] нашу дружбу.
uv|e (veehen, eeht, ehesse) XVI ***s.*** – «жеребец»; распутник.
uzal|taa (tammaa; lan, taa; zin, si) VII ***v.*** – сметь; осмеливаться; отваживаться. **hää ei ~taant sitä tehhä** – он не отважился это сделать (ср. **tohtia**).
uzeittee ***adv.*** – часто.
uzieittse ***adv.*** – частенько; зачастую.

V v.

vaa I ***k.*** **: ei … , ~ …** – не … , а … **: ei tänne, ~ sinne** – не сюда, а туда. **en miä, ~ siä** – не я, а ты.
vaa II ***adv.*** – **1)** всё; по-прежнему **: tütärikköi ~ itköö** – девочка всё плачет; **2)** лишь **: tarvitsi ~ tulla** – стоило лишь прийти. **miä ~ küzüin** – я лишь спросил.
vaah|ota (toomaa; tojaa; toiz) XI ***v.*** – пениться. **olut ~tojaa** – пиво пенится.
vaahot|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – без пены; не пенист|ый (-ая, -ое); не пенящ|ийся (-аяся, -ееся).
vaahtera (n, a, a) V ***s.*** – клён. **~nlehti** – кленовый лист.
vaah|to (on, toa, too) II ***s.*** – пена; накипь. **heppoin on ~ooz** – лошадь – в пене, в мыле. **kooria ~on supin päält** – снять накипь с супа.
vaahtoova (n, a, a) VIII ***adj.*** – **1)** пенящ|ийся (-аяся, -ееся); пенист|ый (-ая, -ое). **~ saippu** – пенистое мыло; **2) : ~ heppoin** – взмыленная лошадь.

vaaja (n, a, a) IV ***s.*** – свая.
vaalenno|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – осветление; высветление.
vaalen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – осветлять.
vaale|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni; *kond.* – nissiizin) X ***v.*** – светлеть; бледнеть.
vaalia (n, a, a) VII ***adj.*** – **1)** бледн|ый (-ая, -ое); **2)** белёс|ый (-ая, -ое); светл|ый (-ая, -ое) [по оттенку] (ср. **selkiä**, **valkiain**, **valloiza**).
vaaliankeltai|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – светло-жёлт|ый (-ая, -ое).
vaalianpun|nain (aizen, aist, aisee; *mon. nom.* – naist) XIII [b] ***adj.*** – розов|ый (-ая, -ое).
vaaliansilmäi|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – светлоглаз|ый (-ая, -ое).
vaaliansin|niin (izen, iist, isee; *mon. nom.* – niist) XIII [b] ***adj.*** – голуб|ой (-ая, -ое).
vaaliantukkai|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – белокур|ый (-ая, -ое). **~n meez** – блондин. **~n nain** – блондинка.
vaara (n, a, a) IV ***s.*** – опасность; риск. **meil eijoo ~a** – мы вне опасности.
vaaralli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – опасн|ый (-ая, -ое); рискованн|ый (-ая, -ое) (ср. **vaaranlaajain**).
vaaranlaajai|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – подверженн|ый (-ая, -ое) опасности; находящ|ийся (-аяся, -ееся) в опасности (ср. **vaaralliin**).
vaaran|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – рисковать.
vaarat|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – безопасн|ый (-ая, -ое); безобидн|ый (-ая, -ое).
vaatet|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – одевать (*кого-л.*).
vaa|tia (timaa; jjin, ttii; jjin, ti) II ***v.*** [part., II inf. ill.] – требовать. **miä ~jjin sinnua jäämää** – я требую, чтобы ты остался. **höö ~jjitaa** – они требуют.
vaatimat|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** – нетребовательн|ый (-ая, -ое); невзыскательн|ый (-ая, -ое).
vaatimu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – требование.
vaativa (n, a, a) VIII ***adj.*** – требовательн|ый (-ая, -ое); взыскательн|ый (-ая, -ое); придирчив|ый (-ая, -ое).
vaattii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII ***v.*** – одеваться.
vaattii|t (loin, loja, loihe) XV ***s. mon.*** – одежда.
vadja (n, a, a) IV **:** **~n keel** – водский язык. **läätä ~ks** – говорить по-водски.
vadjak|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – во́динка; вожанка; женщина народа водь.
vadjalai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** – во́дин; вожанин; мужчина народа водь.
vadruška (n, a, a) V ***s.*** – ватрушка.
vael|lella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – блуждать; скитаться.
vaello|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – **1)** странствие; **2)** кочёвка.
vael|taa (tammaa; lan, taa; zin, si) VII ***v.*** – **1)** бродить; странствовать; **2)** кочевать.
vaeltaj|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – **1)** странник; скиталец; бродяга; **2)** кочевник.
vaeltelomi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – блуждание; скитание.
vah|a (an, haa, haa) IV ***s.*** – воск.
vah|ata (haamaa; haan, ajaa; haizin, haiz) XI ***v.*** – вощить; смазывать воском. **~ata sukset** – вощить лыжи.
vah|hain (aizen, aist, aisee; *mon. nom.* – haist) XIII [b] ***adj.*** – вощён|ый (-ая, -ое); навощённ|ый (-ая, -ое).
vah|ti (in, tia, tii) II ***s.*** – охрана; стража.
vah|tia (timaa; in, tii; in, ti) II ***v.*** – караулить; охранять; сторожить. **koira ~tii kottiia** – собака сторожит дом.
vahtija (n, a, a) VIII ***s.*** – охранник; сторож.
vahven|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – усиливать; укреплять.
vahvenut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – крепить; упрочивать.
vahvero (n, a, o) II ***s.*** – лисичка [*гриб*].
vahve|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni) X ***v.*** – усиливаться; крепнуть; крепчать.
vahvis|sella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – укреплять [*на чём-л.*].
vai *adv.* – только.
vai ei *k.* – или [же] нет.
vaih|ella (telommaa; teen, teloo; telin, teli) VIII ***v.*** – **1)** меняться (*чем-л.*); обмениваться. **höö ~eltii tunniloja** – они обменялись часами; **2)** чередоваться.
vaiho|z (ksen, ost, ksesse) XII ***s.*** – перемена; изменение.
vaih|taa (tamaa; an, taa; oin, toi) III ***v.*** – **1)** менять; изменять; **2)** менять **:** **~taa kirjoja** – менять книги.
vaihtelu (n, a, u) II ***s.*** – чередование.
vaih|to (on, toa, too) II ***s.*** – обмен.
vaih|tua (tumaa; un, tuu; uin, tui) II ***v.*** – меняться; изменяться. **ilmat ollaa ~tuunt** – погода изменилась.
vaijent *pain. partits.* – умолкнувш|ий (-ая, -ее).
vaijen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – заставлять замолчать; подавлять.
vai|jeta (kenommaa; kkeenen, kenoo; kkeenin, kkeeni) X ***v.*** – стихать; замолкать; умолкать.
vaik *k.* – хоть; хотя. **~ i … , mut …** – хоть и … , но … (ср. **hot**).

vaikehu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – трудность; затруднение.
vaikenut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – успокаивать. **~taa lasta** – успокаивать ребёнка (ср. **unimuttaa**).
vaikenom|miin (miizen, iist, isee) XIII [b)] ***s.*** – молчание [*вынужденное*]; умолкание (ср. **vaitiolo**).
vaikenta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** – успокаиваться. **hää on ~ast** – он успокоился (ср. **tüünistässä**).
vaikia (n, a, a) VII ***adj.*** – трудн|ый (-ая, -ое); тяжёл|ый (-ая, -ое).
vaik|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** – ушная сера.
Vaimo (n, a, o) II ***s.* : Maaria Pühhäin ~** – Дева Мария; Богородица; Богоматерь.
vainaja (n, a, a) VIII ***s.*** – покойни|к,-ца.
vai|ppuua (pumaa; vun, ppuu; vuin, pui) II ***v.*** [ill.] – погружаться (*во что-л.*).
vaiteliaizu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – молчаливость; замкнутость.
vaitelia|z (han, st, hasse) XVIII ***adj.*** – молчалив|ый (-ая, -ое); замкнут|ый (-ая, -ое).
vaiti ***adv.*** – молча. **olla ~** – молчать.
vaitiol|o (on, looa, loo) II ***s.*** – молчание; безмолвие (ср. **vaikenommiin**).
vaiva (n, a, a) IV ***s.*** – **1)** мучение; страдание. **hää näki paljo ~a** – он видел много страданий; **2)** усилие; труд; неудобство; обуза; тягость. **assiia ei maksa ~a** – дело не стóит труда. **hää käi ~ks miulle** – он стал обузой для меня; он стал мне в тягость.
vaivak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – болезненн|ый (-ая, -ое) [*человек*]; слабого здоровья.
vaivata I ***adv.*** – без труда; без усилий; легко.
vaiva|ta II (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** – перенапрягать; излишне утруждать.
vaivoin ***adv.*** – с трудом; через силу.
vajanai|n (zen, st, see) XIII [a)] ***adj.*** – неполн|ый (-ая, -ое); недостаточн|ый (-ая, -ое).
vajjaa ***adv.*** **I : jää'ä ~ [*nom.*]** – не хватать (*чего-л.*). **kaks säkilliist jääp ~** – двух мешков не хватает. **jäi ~ üks tiili** – не хватило одного кирпича.
vajjaa ***adv.*** **II** – надо; нужно (*кому-л.* [all.] *что-л.* [part.]). **hänelle on ~ saa'a rahhaa** – ему нужно получить деньги (ср. **pittää**, **tarviz**, **täütüä**).
vajjo|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) XIV ***v.*** – погружаться.
vajjuhu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – дефицит; убыток; недосдача.
vaj|ota (joomaa; joon, ojaa; joizin, joiz) XI ***v.*** – оседать; вязнуть. **lehmä ~joiz sooho** – корова завязла в болоте.
vaj|ottaa (ottammaa; jootan, ottaa; jootin, otti) IV ***v.*** – **1)** засасывать. **soo ~ottaa** – болото засасывает; **2)** затаиваться. **hää mizle ~otti, ku ei löüvvetä kättee** – он где-то затаился так, что не находится.
vajozik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – топь; трясина.
va|ka (an, kkaa, kkaa; *in.* –a'az) IV ***adj.*** – миролюбив|ый (-ая, -ое); мирн|ый (-ая, -ое); уравновешенн|ый (-ая, -ое).
vakalli|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***s.*** – корзинка; лукошко [*мера*]. **~in marjoja** – лукошко ягод (ср. **vakka**).
vakat|ti (in, tia, tii) II ***s.*** – адвокат.
vak|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – корзинка; коробка; лукошко. **toohhiin ~ka** – берестяное лукошко (ср. **vakalliin**).
vak|kaava (kaavan, avaa, avaa; avoin) V ***adj.*** – серьёзн|ый (-ая, -ое) [*о предмете, явлении*]. **~kaava kirja** – серьёзная книга. **~kaava lässiihüz** – серьёзная болезнь (ср. **totihiin**).
vak|koona (koonan, onaa, onaa) V ***s.*** – вагон.
vakko|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) XIV ***v.*** – **1)** делать борозды; **2) : maaomenoja ~ssa** – окучивать картофель (ср. **vaota**).
vakkove (hen, eht, hesse) XXI ***s.*** – приношения в коробке [*для общего деревенского праздника*].
va|ko (on, kkooa, kkoo; *in.* – ooz) II ***s.*** – **1)** борозда; **2)** рубец.
valai|ssa (zommaa; zen, soo; zin, si) VIII ***v.*** – освещать; светить [*кому-л., напр. – фонарём*] (ср. **paistaa**).
valaissu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** – освещение.
val|a (an, laa, laa) IV ***s.*** – клятва; присяга.
valaskiv|i (en, viiä, vee) IX ***s.*** – мел.
val|e (leehen, eeht, ehesse) XVI ***s.*** – ложь; неправда.
valeh|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – лгать; врать.
valehoone (hen, eht, hesse) XVI ***s.*** – временная постройка; времянка.
valekat|to (on, toa, too) II ***s.*** – временная крыша.
val|ella (elommaa; leen, eloo; leelin, leeli) VIII ***v.*** – мочить; намачивать; замачивать; промачивать. **~ella hernehet** – замочить горох. **~ella jalat** – промочить ноги.
valelli|in (zen, ist, see) XIII [a)] ***adj.*** – **1)** лжив|ый (-ая, -ое); неискренн|ий (-яя, -ее); **2)** ложн|ый (-ая, -ое); вымышленн|ый (-ая, -ое); фиктивн|ый (-ая, -ое); (ср. **valski**).
valellizu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – **1)** лживость; неискренность; **2)** ложность; фиктивность; фальшь.
valeomp|peelu (peelun, elua, eluu) II ***s.*** – намётка; временные стежки.

valesil|ta (lan, taa, taa) IV ***s.*** – временный мост.
valesolmu (n, a, u) II ***s.*** – ложный узел.
val|eta (kenommaa; kenoo; keni) X ***v.*** – **1)** светать **:** **päivä ~kenoo** – светает. **päivä on ~ent** – рассвело; **2)** светлеть; выцветать. **kankaz ~keni** – ткань посветлела.
valet|ti (in, tia, tii) II ***s.*** – валет [*карточный*].
vali|ta (tsommaa; tsen, tsoo; tsin, tsi) X ***v.*** – **1)** выбирать; **2) :** **~ta poiz** – выбираться. **pittää ~ta täält poiz!** – надо выбираться отсюда!
valitsij|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – избиратель.
valitsoks|et (iin, ia, ii) XII ***s. mon.*** – выборы [*политические*].
valitso|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** – выбор.
val|ittaa (ittammaa; liitan, ittaa; liitin, itti) IV ***v.*** – жаловаться; стонать.
valjas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – запрягать. **~taa hepoizen** – запрячь лошадь.
valju (n, a, u) II ***adj.*** – **1)** крепк|ий (-ая, -ое); прочн|ый (-ая, -ое). **~t käet** – крепкие руки. **~t kenkät** – прочные туфли; **2)** крупн|ый (-ая, -ое); массивн|ый (-ая, -ое). **~ meez** – крупный мужчина; **3)** строг|ий (-ая, -ое). **~t vanhemmat** – строгие родители; **4)** ледян|ой (-ая, -ое); жесток|ий (-ая, -ое) **:** **~t ilmat** – ледяная погода; жестокий мороз. **~ tuul** – ледяной ветер.
valkamo (n, a, o) II ***s.*** – лодочная пристань.
valkehu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – освещение.
valkenut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – белить. **~taa laen** – побелить потолок.
valkia (n, a, a) VII ***adj.*** – **1)** бел|ый (-ая, -ое); **2)** светл|ый (-ая, -ое) **:** **~ tupa** – светлая комната (ср. **selkiä**, **vaalia**, **valkiain**, **valloiza**).
valkiai|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – ярк|ий (-ая, -ое). **~n kankaz** – яркая ткань (ср. **selkia**, **vaalia**, **valloiza**).
valkiaizeest ***adv.*** – ярко.
valkianvahinko (n, a, o) II ***s.*** – возгорание (ср. **tulipalo**).
valkolai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** **:** **silmän ~n** – белок глаза.
valkomaitoseen (e, t, ee) X ***s.*** – груздь.
valkuaisaine (hen, eht, hesse; hhiin) XXI ***s.*** – белок; протеин.
valkulai|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** **:** **muna~n** – яичный белок.
val|laa (amaa; an, laa; oin, loi) III ***v.*** – наливать. **~laa tšaajua kuppii** – налить чаю в чашку.
vallait|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – барахтаться; биться.
vallallaa ***adv.*** **:** **koira on ~** – собака – не на привязи.
vallallee ***adv.*** **:** **koira laski ~** – собака сорвалась с привязи.
vallalli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – **1)** непривязанн|ый (-ая, -ое); неприкреплённ|ый (-ая, -ое). **~in heppoin jooksentelloo läpi külän** – непривязанная лошадь бегает по селу; **2)** отдельн|ый (-ая, -ое) **:** **uulitsaal on ~ssiia valjuloja kivilöjä** – на улице есть отдельно лежащие массивные камни.
val|lata (taamaa; taan, tajaa; taizin, taiz) XI ***v.*** – занимать; захватывать; завоёвывать.
vallat|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** – шаловлив|ый (-ая, -ое); проказлив|ый (-ая, -ое); озорн|ой (-ая, -ое). **~oin lapsi** – проказни|к (-ца).
vallenvassee ***adv.*** – специально. **miä tulin ~ sinnua näkömää** – я пришёл специально, чтобы тебя увидеть.
val|liituz (ituksen, ituust, ituksee) XII ***s.*** – жалоба.
valloisaa ***adv.*** – светло́. **ikkunall on ~** – на дворе светло.
valloi|za (zan, saa, saa; siin) VIII ***adj.*** – ясн|ый (-ая, -ое); светл|ый (-ая, -ое). **~za päivä** – светл|ый день (ср. **selkiä**, **vaalia**, **valkia**, **valkiain**).
val|luua (umaa; un, luu; uin, lui) II ***v.*** – **1)** литься; стекать; **2)** медленно двигаться; течь.
valmis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – готовить **:** **~taa läksülöjä** – готовить уроки.
valmis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – готовиться. **hää ~tuu matalle** – он готовится в путь.
valmi|z (hen, st, hesse) XVIII ***adj.*** – готов|ый (-ая, -ое). **suuruz on ~z** – завтрак готов.
val|o (on, looa, loo) II ***s.*** **I** – свет. **päivän~o** – дневной свет. **kuu~o** – лунный свет. **lampun~o** – свет лампы.
val|o (on, looa, loo) II ***s.*** **II** – помёт [*в качестве удобрения*].
valski (n, a, i) II ***adj.*** – **1)** коварн|ый (-ая, -ое). **~ ihmiin** – коварный человек; **2)** фальшив|ый (-ая, -ое). **~ raha** – фальшивые деньги (ср. **valelliin**).
val|ta (lan, taa, taa) I IV ***s.*** – власть. **eijoo heil ~taa** – у них нет власти.
val|ta (lan, taa, taa) II IV ***adj.*** – бескрайн|ий (-яя, -ее) [*о водном пространстве*] **:** **~ta meri** – бескрайнее море.
valtio (n, ta, sse; loin) VI ***s.*** – государство.
val|uttaa (uttammaa; luutan, uttaa; luutin, utti) IV ***v.*** – давать стечь; сливать; процеживать. **~uttaa läpi harzonkankahan** – процеживать через марлю.
valvo|a (maa; n, o; in, i) III ***v.*** – **1)** бодрствовать; бдеть; **2)** наблюдать; следить.

valvoja (n, a, a) VIII ***s.*** – наблюдатель.
valvomi|in (zen, ist, see) XIII [b] ***s.*** – наблюдение; слежка.
vanha (n, a, a) IV ***adj.*** **– 1)** стар|ый (-ая, -ое). **~ ukkoi** – старый дед; **2)** древн|ий (-яя, -ее) **: ~t juutit** – древние евреи; **3) : kui ~ siä oot?** – сколько тебе лет? **hää on kakskümment vootta ~** – ему двадцать лет.
vanhak|koi (oin, koja, koihe) III ***adj.***– староват|ый (-ая, -ое).
vanhameeli|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** – старомодн|ый (-ая, -ое); привержен|ец (-ка) старых традиций.
vanhapoik|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** – старый холостяк.
vanhatüt|töi (öin, töjä, töihe) III ***s.*** – старая дева.
vanhavoit|toin (toizen, oist, toisee; *mon. nom.* – toist) XIII [b] ***adj.*** – староват|ый (-ая, -ое).
vanhem|mat (piin, pia, pii) XIV ***s. mon.*** – родители.
vanhemmik|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** **– 1)** старшина; **2)** старейшина; **3)** старшóй [*начальник*].
vanhem|p (man, paa, paa) ***adj. komp.*** – старш|ий (-ая, -ее). **~p tüär mäni mehelle** – старшая дочь вышла замуж.
vanhenom|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.*** – старение.
vanhen|taa (tammaa; nan, taa; zin, si) VII ***v.*** – старить. **parta ~taa hänt** – борода его старит. **hoolet hänt ~nettii** – заботы его состарили.
vanhe|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni; *kond.* – nissiizin) X ***v.*** – стареть; стариться.
vanhu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – старость.
vanhus|ti (sin, tia, tii) II ***s.*** **– 1)** старец; **2)** предок.
vanna (n, a, a) IV ***s.*** – ванна.
van|naari (naarin, aria, arii) II ***s.*** – фонарь.
van|ne (tehen, neeht, tehesse) XVI ***s.*** – обруч. **panna ~neeht pütülle** – набивать обруч на бочку.
vannepü|ssü (zün, ssüä, ssüü) II ***s.*** – лук для стрельбы.
vannu|a (maa; n, u; in, i) II ***v.*** – клясться. **~a vallaa** – приносить клятву, присягу.
vannut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **– 1)** заставлять клясться; **2)** приводить к присяге.
van|nuua (umaa; nuu; ui) II ***v.*** **– 1)** сваляться; **2)** взлохматиться. **~nuunt tukka** – взлохмаченная шевелюра.
vaok|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – изборождённ|ый (-ая, -ое); бороздчат|ый (-ая, -ое).
vaok|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [a] ***s.*** – бороздка; рубчик.
vaolli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – рубчат|ый (-ая, -ое); в рубчик.
va|ota (kkoomaa; kkoon, kojaa; kkoizin, kkoiz) XI ***v.*** – бороздить. **aluz ~kojaa okkiaanaa** – судно бороздит океан (ср. **vakkossa**).
va|pa (van, ppaa, ppaa) IV ***s.*** – сушилка для сетей и неводов.
vapahutettu *pain. partits.* – освобождённ|ый (-ая, -ое).
vapahut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – освобождать; избавлять.
vapahuttaja (n, a, a) VIII ***s.*** – освободитель (-ница); избавитель (-ница).
vapahutta|ssa (amaa; an, ajaa; izin, iz) XV ***v.*** – освобождаться; избавляться.
vapahuttuunt *pain. partits.* – непринуждённ|ый (-ая, -ое); естественн|ый (-ая, -ое).
vapahutumat|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** – натянут|ый (-ая, -ое); скованн|ый (-ая, -ое). **~oin nagrahoz** – натянутая улыбка (ср. **vapaizuetoin**).
vapahutuneizu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – непринуждённость; естественность.
vapaizuet|oin (ttoman, oint, ttommaa) XIV ***adj.*** [el.] – зависим|ый (-ая, -ое). **~oin olosuhtehist** – зависимый от обстоятельств (ср. **vapahutumatoin**).
vapaizuettomu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – зависимость.
vapaizu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – свобода.
vapatt|aa (ammaa; aa; i) IV ***v.*** **: vattsa ~aa** – в животе бурчит.
vapoi *adv.* **: ~ vanha** – престарел|ый (-ая, -ое).
vapp|aa (aan, aata, aasse; oin) VI ***adj.*** **– 1)** свободн|ый (-ая, -ое); **2)** добровольн|ый (-ая, -ое).
vap|paahoz (ahoksen, ahoost, ahoksee) XII ***s.*** – освобождение; избавление.
vappaapä|ivä (ivän, ivää, ivää; *ess.* – än; iviin) VIII ***s.*** – выходной день.
vappohillaa *adv.* – в свободное время; на досуге.
var|a (an, raa, raa) IV ***s.*** **I – 1)** запас; **2)** имущество; собственность; состояние (ср. **omaizusse**).
var|a (an, raa, raa) IV ***s.*** **II – 1)** защита; **2)** готовность; бдительность.
varaal I *adv.* – в запасе; в резерве. **~ olloova kappale** – запасной экземпляр.
varaal II *postp.* [gen.] **: tarpiin ~** – в случае нужды.
varaaz *postp.* [gen.] – на, в (*базе, основе чего-л.*). **seissooa ühen jalan ~** – стоять на одной ноге. **uksi roikkui ühen sarraanan ~** – дверь болталась на одной петле. **istua, pää kässiin ~** – сидеть, подперев голову руками (ср. **varast**, **varraa**).
varahaistaa *adv.* **: hoomuksest ~** – с утра пораньше.

varahampaa ***adv.*** **– 1)** раньше; пораньше. **hää tuli ~, kui miä** – он пришёл раньше, чем я. **päivää ~** – нá день раньше; **2)** ранее; раньше; прежде. **kui ~** – как прежде.
varahi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** **–** ранн|ий (-яя, -ее). **~in hoomuz** – раннее утро.
varalle I ***adv.*** **–** про запас. **panna sitä ~** – отложить это про запас (ср. **varalt I**).
varalle II ***postp.*** [gen.] – на случай (*чего-л.*); на (*в расчёте на кого-л., что-л.*). **vanhuen ~** – на старость. **suuruz kolmen ~** – завтрак на троих. **sattiin ~ tehtü katoz** – навес, сделанный на случай осадков (ср. **varalt II**).
varalli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** **–1)** зажиточн|ый (-ая, -ое); **2)** бдительн|ый (-ая, -ое).
varalt I ***adv.*** **–** на случай [*исходя из необходимости чего-л.*]. **kaiken ~** – на всякий случай (ср. **varalle I**).
varalt II ***postp.*** [gen.] от [*для защиты от кого-л., чего-л.*]. **tulipalon ~** – от пожара (ср. **varalle II**).
varas|sella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** **–** воровать.
varasso|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** **–** воровство; кража [*акт кражи*] (ср. **varkahusse**).
varast ***postp.***[gen.] – с (*базы, основы чего-л.*). **ampua tuen ~** – выстрелить с упора (ср. **varaaz**, **varraa**).
varas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** **–** своровать; украсть.
var|az (kkaahan, ast, kahasse) XVIII ***s.*** **–** вор; воровка.
varenja (n, a, a) V ***s.*** **–** варенье. **panna ~a kannelle** – поставить варенье на стол.
vareez ***postp.*** [gen.] **–** у; возле; около; рядом. **tallon ~** – рядом с домом (ср. **küleez**, **külkee**, **liki**).
var|i (in, riia, rii) I II ***s.*** **–** упрёк. **antaa ~riia** – упрекнуть.
var|i (in, riia, rii) II II ***adj.*** **– 1)** горяч|ий (-ая, -ее). **~i suppi** – горячий суп; **2)** жарк|ий (-ая, -ое). **on ~i** – жарко. **on kovat ~it** – стоит сильная жара.
variksenpök|köi (öin, köjä, köihe) III ***s.*** **–** полевой хвощ.
variksenvarp|paahat (ahiin, ahia, ahisse) XVIII ***s. mon.*** **–** плаун.
variksiinvah|ti (in, tia, tii) II ***s.*** **–** огородное пугало.
variltaa ***adv.*** **–** в горячем виде.
var|issa (izommaa; izoo; riiz) IX ***v.*** **–** сыпаться; осыпаться; опадать.
varis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** **–** разогревать; подогревать. **konz liharookka ~settii, se annettii suurukseks** – когда мясное блюдо разогрели, его подали к завтраку.
varistu|a (mmaa; u; i) II ***v.*** **–** подогреваться; разогреваться. **oottele vähänaikkaa, konz suppi ~u!** – подожди немного, пока суп подогреется!
vari|z (ksen, ist, ksee) XII ***s.*** **–** ворона.
varjo (n, a, o) II ***s.*** **– 1)** убежище; укрытие; **2)** тень.
varjoi|za (zan, saa, saa; siin) VIII ***adj.*** – тенист|ый (-ая, -ое).
varjok|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** **–** защищающ|ий (-ая, -ее); прикрывающ|ий (-ая, -ее).
varjo|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) XIV ***v.*** **–** укрываться; защищаться. **~ssa päivüelt** – укрыться от солнца.
varjos|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** **–** укрывать; защищать. **~taa vihmalt** – укрыть от дождя.
varjottu ***pain. partits.*** **–** защищённ|ый (-ая, -ое); укрыт|ый (-ая, -ое). **~ tuulelt** – укрытый от ветра.
varkahu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **–** воровство [*занятие*] (ср. **varassoz**).
varma (n, a, a) IV ***adj.*I** **–** полн|ый (-ая, -ое); жирн|ый (-ая, -ое); дородн|ый (-ая, -ое). **~ meez** – полный мужчина. **~ nain** – дородная женщина. **~ sika** – жирная свинья (ср. **tääz**).
varma (n, a, a) IV ***adj.*II** [el.] **–** уверенн|ый (-ая, -ое). **hää on ~ oman assiian oikehuest** – он уверен в правоте своего дела.
varmaa ***adv.*** **–** вероятно; скорее всего.
varmissutt|aa (amaa; aa; i) IV ***v.*** **–** делать полным, толстым; полнúть. **olut ihmiist ~aa** – пиво делает человека толстым.
varmis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** **–** толстеть; полнеть.
varomat|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** **–** неосторожн|ый (-ая, -ое); неосмотрительн|ый (-ая, -ое).
varomattomu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **–** неосторожность; неосмотрительность.
varovai|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** **–** осторожн|ый (-ая, -ое); осмотрительн|ый (-ая, -ое).
varovaizeest ***adv.*** **–** осторожно.
varovaizu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** **–** осторожность; осмотрительность.
varpahaizillaa ***adv.*** **–** на цыпочках. **seissooa ~** – стоять на цыпочках.
varpahaizillee ***adv.*** **–** на цыпочки. **noissa ~** – встать на цыпочки.
varpahit|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** **–** лишённ|ый (-ая, -ое) пальцев на ноге, ногах.
varp|puin (uizen, uist, uisee; *mon. nom.* – puist) XIII [b] ***s.*** **–** воробей.
varraa I ***adv.*** **–** рано. **talvi tuli ~** – зима наступила рано. **~ hoomukseel** – рано утром.
varraa II ***postp.*** [gen.] – на, в (*базу, основу чего-л.*). **joutua veen ~** – очутиться в воде. **silta, kumpa on rakennettu vaajoin ~** – мост, построенный на сваях. **panna kaiken ühen kortin ~** – поставить всё на карту (ср. **varaaz**, **varast**).
var|raakaz (akkahan, akast, akkahasse; akkahhiin) XVIII ***adj.*** **–** имущ|ий (-ая, -ее); состоятельн|ый (-ая, -ое) (ср. **varalliin**).

var|raz (ttaahan, rast, tahasse) XVIII ***s.*** – вертел для копчения рыбы.
varrelli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – **1)** имеющ|ий (-ая, -ее) ручку, рукоятку, черенок; **2)** имеющ|ий (-ая, -ее) голенище (ср. **varz II**).
var|rooa (omaa; on, roo; oin, oi) III ***v.*** – остерегать; беречься. **~o auttooa!** – берегись автомобиля!
var|rooke (okkehen, okeeht, okkehesse) XXI ***s.*** – предохранитель.
varruk|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***s.*** – рукав.
var|ruutoz (utoksen, utoost, utoksesse) XII ***s.*** – предупреждение; предостережение.
varsii ***adv.*** – **1)** весьма. **~ varmaa** – весьма вероятно; **2) : ei ~** – совсем не. **ei se ~ nii oo** – это совсем не так.
var|soa (somaa; zon, soo; zoin, soi) III ***v.*** – жеребиться [*о кобыле*].
vart ***postp.*** [part.] – для (*кого-л., чего-л.*). **se ono minnua ~** – это – для меня.
vartalo (n, a, o) II ***s.*** – **1)** туловище; корпус; **2) : sanan ~** – основа слова. **kaks~in verbi** – двухосно́вный глагол.
vartee ***adv.*** **: ottaa ~** – учитывать.
varteeot|to (on, toa, too) II ***s.*** – учёт.
vartuk|ki (in, kia, kii) II ***s.*** – фартук.
var|uttaa (uttammaa; ruutan, uttaa; ruutin, utti) IV ***v.*** – предостерегать; предупреждать. **~uttaa vaarast** – предупредить об опасности.
var|vaz (ppaahan, vast, pahasse) XVIII ***s.*** – палец ноги (ср. **sormi**).
var|z (ren, tta, tee) XI ***s.*** **I** – стебель. **maaommeenan ~ret** – стебли картофеля.
var|z (ren, tta, tee) XI ***s.*** **II – 1)** ручка; рукоятка; черенок. **kervehen ~z** – топорище; **2)** голенище. **saappaahan ~z** – голенище сапога (ср. **varrelliin**).
var|za (zan, saa, saa) IV ***s.*** – жеребёнок.
varzinka ***adv.*** – особенно [*при отрицании*]. **hää ei halluunt hoomata meitä, ~ minnua** – он не пожелал нас замечать, особенно – меня (ср. **varzinki**).
varzinki ***adv.*** – особенно [при утверждении]. **kaik oltii illoist, ~ miä!** – все были рады, особенно – я (ср. **varzinkaa**).
vas|ata (saamaa, saan, ajaa; saizin, saiz) XI ***v.*** – отвечать. **~ata küzümüksee** – ответить на вопрос. **~ata kirjehesse** – ответить на письмо. **elä ~saa hänelle!** – не отвечай ему!
va|ski (zen, skia, skee) IX ***s.*** – медь.
vassa ***adv.*** – **1)** только что. **poijjalle on ~ täüttüi viiz vootta** – мальчику только что исполнилось пять лет; **2)** впредь. **miä en ~ ennää noize nii tekömää!** – я впредь больше не буду так делать!
vassa- ***partik.***[*слитно*] – против(о)-; ответн|ый (-ая, -ое). **~voima** – противодействие. **~tervehüz** – ответное приветствие.
vassaa I ***adv.*** – **1)** навстречу. **joossa ~** – побежать навстречу; **2) : ottaa ~** – встречать. **ottaa veerahat ~** – встретить гостей; **3) : väittää ~** [part., part.] – перечить; возражать (*кому-л., на что-л.*); **4) : olla ~** – быть против. **miä oon ~!** – я – против! **5) panna ~** [part.] – протестовать (*против чего-л.*) (ср. **vassen I**, **vassaa II**).
vassaa II ***postp.*** [part.] – **1)** навстречу (*кому-л., чему-л.*). **hää jooksi minnua ~** – он выбежал мне навстречу; **2)** против (*кого-л.*) **: essiintüä hänt ~** – выступить против него (ср. **vassen I**, **vassaa I**).
vassaaja (n, a, a) VIII ***s.*** – **1)** ответчик; **2)** оппонент.
vassaamat|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** [part]. – не отвечающ|ий (-ая, -ее) (*чему-л.*); не соответствующ|ий (-ая, -ее) (*чему-л.*). **~oin vaatimuksia** – не отвечающий требованиям.
vassaaottaja (n, a, a) VIII ***s.*** – **1)** получатель (-ница). **kirjehen ~** – получатель письма; адресат; **2)** приёмщи|к (-ца); **3)** встречающ|ий (-ая).
vassaaot|to (on, toa, too) II ***s.*** – **1)** приём; **2)** встреча **: Uuvven Vuuvven ~to** – встреча Нового года.
va|ssaara (ssaaran, zaraa, zaraa) V ***s.*** – молоток.
vassaaz I ***adv.*** – напротив. **~ oli ikkuna** – напротив было окно (ср. **vassaaz II**, **vassen I**).
vassaaz II ***postp.*** [part.] – напротив (*кого-л., чего-л.*). **meijjen kottiia ~ on saatu** – напротив нашего дома есть сад (ср. **vassaaz I**).
vassahankaa ***adv.*** – наперекор. **hää mänättellöö ainaa ~** – он всегда поступает наперекор (ср. **vassoin**).
vassahi|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** – **1)** встречн|ый (-ая, -ое); **2)** [gen.] враждебн|ый (-ая, -ое); противоречащ|ий (-ая, -ее). **miun ~in** – враждебный мне. **hüvviin tapoin ~in** – противоречащий правилам хорошего тона; **3)** противоположн|ый (-ая, -ое). **~in seinä** – противоположная стена.
vassahu|z (ksen, ust, ksesse) XII ***s.*** – ответ.
vassalau|ze (ssiin, zetta, ssiisse) XV ***s.*** – протест. **ezittää ~ssiin** – заявить протест.
vassakkaizin ***adv.*** – друг против друга.
vassaver|ta (ran, taa, taa) IV ***v.*** – встречное течение.
vassavertaa ***adv.*** – против течения.
vassavoima (n, a, a) VIII ***s.*** [gen.] – **1)** противодействие (*кому-л., чему-л.*); **2)** реакция (*на что-л.*).

vassavooroi|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** **–** взаимн|ый (-ая, -ое).
vassavooroizu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **–** взаимность.
vassaväit|e (tiin, että, tiisse) XV ***s.*** **–** возражение.
vassen I *prep.* [ill.] – против (*чего-л.*) **: männä ~ tuulee** – идти против ветра (ср. **vassaa I**, **II**; **vassaaz**).
vassen II *postp.* [part.] – к (*кому-л., чему-л.*); на (*кого-л., что-л.*) [*вплотную, в упор*]. **ajjaa puuta ~** – наехать на дерево. **sülkiä liittsaa ~** – плюнуть в лицо.
vassoin *postp.* [part.] – наперекор (*кому-л., чему-л.*). **mänätellä hänt ~** – действовать наперекор ему (ср. **vassahankaa**).
vasso|z (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** **– 1)** сопротивление; **2)** препятствие.
vassus|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** [part.] – противиться; сопротивляться; препятствовать; возражать; протестовать. **elä ~sa minnua!** – не возражай мне! **~taa sitä** – протестовать против этого.
vassustaj|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** –враг; противник. **eissöksen ~a** – противник прогресса.
vassuu (n, ta, sse; loin) VI ***s.*** [el.] – ответственность (*за кого-л., за что-л.*). **~ lapsiloist** – ответственность за детей.
vassuulli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** [el.] – ответственн|ый (-ая, -ое). **~in praaznikast** – ответственный за праздник.
vassuut|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** **–** безответственн|ый (-ая, -ое).
vatsanalu|z (ksen, ust, ksesse) XII ***s.*** **–** брюшко [*птиц, рыб*]; брюхо [*животных*] (ср. **vattsa**).
vatsanlä|ssiivä (ssiivän, zivää, zivää) VIII ***adj.*** **–** страдающ|ий (-ая, -ее) болезнью живота, желудка.
vatsantau|ti (vvin, ttiia, ttii) II ***s.*** **–** болезнь живота, желудка.
vat|tsa (san, tsaa, tsaa) IV ***s.*** **–** живот [*человека*] (ср. **vatsanaluz**).
vattsalauk|ku (un, kua, kuu) II ***s.*** **–** желудок.
va|zikka (ssiikan, zikkaa, zikkaa) V ***s.*** **–** телёнок.
ve|ejjä (emää; en, ep; in, i) I ***v.*** **– 1)** нести; носить; **2)** везти; возить; **3)** вести; водить (ср. **tooa**).
veejä (n, ä, ä) VIII ***s.*** **– 1)** разносчик; **2)** возчик.
veekas|sella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** **–** лукавить; хитрить.
veekastel|liija (liijan, ijaa, ijaa) VIII ***v.*** **–** хитрец.
veek|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** **–** лукав|ый (-ая, -ое); хитр|ый (-ая, -ое).
veekkahu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **–** лукавство; хитрость.
veekut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** **–** соблазнять; искушать; прельщать; заманивать.
veekut|oz (ksen, ost, ksee) XII ***s.*** **–** соблазн.
veekuttel|liija (liijan, ijaa, ijaa) VIII ***s.*** **–** соблазнитель (-ница); обольститель (-ница); искуситель (-ница).
veekuttel|loova (loovan, ovaa, ovaa) VIII ***adj.*** **–** соблазнительн|ый (-ая, -ое); заманчив|ый (-ая, -ое).
veel *adv.* **–** ещё. **hänt eijoo ~** – его ещё нет. **anna miulle ~ leippää!** – дай мне ещё хлеба!
ve|ellä (telömmää; teen, telöö; tteelin, tteeli) VIII ***v.*** **–** волочить. **~ellä poiz** – вытаскивать; вытягивать; выволакивать (ср. **nostaa**).
veenal|lain (aizen, aist, aisee; *mon. nom.* – laist) XIII [b] ***adj.*** **–** подводн|ый (-ая, -ое).
veenan|to (non, toa, too) II ***s.*** **–** подача воды.
veenni (n, ä, i) II ***s.*** **– 1)** доставка; **2)** вывоз; экспорт. **~ ja toonni** – экспорт и импорт.
veeno (n, a, o) II ***adj.*** **–** нежн|ый (-ая, -ое). **~ lapsen äänükkäin** – нежный детский голосок.
veenohu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **–** нежность.
veenpit|täävä (täävän, ävää, ävää) VIII ***adj.*** **–** водонепроницаем|ый (-ая, -ое); непромокаем|ый (-ая, -ое).
veenpit|täävüsse (ävüen, ävüttä, ävüttee) XX ***s.*** **–** водонепроницаемость.
veenpohja (n, a, a) VIII ***s.*** **–** дно [*водоёма*].
veerahannut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **–** отчуждать; отдалять.
veerahan|tua (tumaa; nun, tuu; nuin, tui) II ***v.*** **– 1)** [abl.] отчуждаться; отдаляться. **~tua omahizilt** – отдалиться от родных; **2)** [el.] отвыкать. **~tua tupakast** – отвыкать от табака.
veerahantumi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** **– 1)** отдаление; отчуждение. **vassavooroin ~in** – взаимоотчуждение; **2)** отвыкание.
veerahanvar|a (an, raa, raa) IV ***s.*** **–** запасы на случай прихода гостей.
veerahanvarahi|in (zen, ist, see; *mon. nom.* – ist) XIII [a] ***adj.*** **–** гостеприимн|ый (-ая, -ое); хлебосольн|ый (-ая, -ое). **~ist izännät** – гостеприимные хозяева.
veerahanvaraizu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **–** гостеприимство; хлебосольство. **ozuttaa ~tta** – оказать гостеприимство.
veerahanvarat|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** **–** негостеприимн|ый (-ая, -ое).
veerahii *adv.* **–** в гости. **tulla ~** – прийти в гости.
veerahiil *adv.* **–** в гостях. **olla ~** – быть в гостях.
veerahi|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII ***v.*** **–** гостить; находиться с визитом. **~lla sukulaiziil** – гостить у родственников.

veerahilt ***adv.*** **–** из гостей. **palata ~** – вернуться из гостей.
veerahil|u (un, luua, luu) II ***s.*** **– 1)** визит; **2)** гастроли.
veera|z (han, st, hasse) XVIII **I *s.*** **–** гость.
veera|z (han, st, hasse) XVIII **II *adj.*** **–** чуж|ой (-ая, -ое); незнаком|ый (-ая, -ое). **miulle ~z ihmiin** – незнакомый мне человек. **~z koti** – чужой дом. **~z keel** – иностранный язык.
vehmahu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **–** пышность; густота; сочность. **heinän ~sse** – сочность травы.
vehma|z (han, st, hasse) XVIII ***adj.*** **–** пышн|ый (-ая, -ое); густ|ой (-ая, -ое). **~z heinä** – густая, сочная трава.
vehnä (n, ä, ä) VIII ***s.*** **–** пшеница.
veikis|sellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** **–** кокетничать.
veikistel|liijä (liijän, ijää, ijää) VIII ***s.*** **–** кокетка.
veikistel|löövä (löövän, övää, övää) VIII ***adj.*** **–** кокетлив|ый (-ая, -ое).
veikistel|ü (ün, lüüä, lüü) II ***s.*** **–** кокетство.
veikiä (n, ä, ä) VII ***adj.*** **–** забавн|ый (-ая, -ое); потешн|ый (-ая, -ое).
veik|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** **–** брат; братишка [*употребляется родственниками*] (ср.**velli**).
vei|ttsi (tsen, stä, ttsee) X ***s.*** **–** нож.
vel|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – долг. **ottaa ~aks** – брать в долг; одалживать (ср. **vipata**).
vellehü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** **–** братство.
velle|z (ksen, est, ksee) XII ***s.*** **–** братишка; братец.
vell|i (en, iä, ee) IX ***s.*** **–** брат (ср. **veikkoi**).
ven|e (neehen, eeht, ehesse) XVI ***s.*** **–** лодка.
Ven|nääjä (nääjän, äjää, äjää; *in.* – äjääz) VIII ***s.*** **–** Россия. **~nääjän Federaatsio** – Российская Федерация.
vennääjän ***pain. adj.*** – российск|ий (-ая, -ое).
venäjäk|köi (öin, köjä, köihe) III ***s.*** **–** россиянка.
v<u>e</u>näjäl<u>äi</u>|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** **–** россиянин.
venäk|köi (öin, kojä, köihe) III ***s.*** – русская (*сущ.*).
venäläi|n (zen, st, see) XIII ***s.*** **–** русский (*сущ.*).
ven|ät (nääen, ättä, äesse) XX **: ~nääen** ***pain. adj.*** **–** русск|ий (-ая, -ое). **~nääen keel** – русский язык. **läätä ~äeks** – говорить по-русски. **tulkita ~äesse** – переводить на русский.
v<u>e</u>ranh<u>oi</u>|to (jjon, ttooa, ttoo) II ***s.*** **–** исполнение обязанностей.
verasso (n, a, o) II ***s.*** **–** учреждение.
verat|oin (toman, oint, tommaa) XIV ***adj.*** **– 1)** не занимающ|ий (-ая, -ее) должности; **2)** не находящ|ийся (-аяся, -ееся) в употреблении.
ver|e (reehen, eeht, hesse) XVI ***s.*** **–** ошибка; погрешность; брак.
verehelli|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** **– 1)** ошибочн|ый (-ая, -ое); неправильн|ый (-ая, -ое); неверн|ый (-ая, -ое); **2)** бракованн|ый (-ая, -ое) (ср. **epäsäännölliin**).
verehettömü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** **– 1)** безошибочность; **2)** безукоризненность; безупречность; **3)** правильность.
verehet|öin (tömän, öint, tömää) XIV ***adj.*** **– 1)** безошибочн|ый (-ая, -ое); **2)** безукоризненн|ый (-ая, -ое); безупречн|ый (-ая, -ое).
verekkü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** **–** полнокровие.
v<u>e</u>renk<u>ee</u>r|to (ron, toa, too) II ***s.*** **–** кровообращение.
v<u>e</u>renp<u>ai</u>ne (hen, eht, hesse) XVI ***s.*** – кровяное давление. **kohhoont ~** – повышенное давление. **alent ~** – пониженное давление.
ver|i (en, ta, ree) X ***s.*** **–** кровь.
v<u>e</u>rin<u>aa</u>rmu (n, a, u) II ***s.*** **–** ссадина.
ver|ka (an, kaa, kaa) IV ***s.*** – должность; служба.
v<u>e</u>rkam<u>ee</u>|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** **–** служащий; чиновник.
v<u>e</u>rkan<u>ai</u>|n (zen, st, see; *mon. nom.* – zet) XIII [a] ***s.*** **–** служащая.
v<u>e</u>rkan<u>i</u>m|i (en, miiä, mee) IX ***s.*** **–** должность; звание.
v<u>e</u>rkap<u>u</u>|ku (vvun, kkuua, kkuu) II ***s.*** **–** форма; форменная одежда.
verk|ata (kaamaa; kaan, ajaa; kaizin, kaiz) XI ***v.*** **–** вязать крючком.
verkkaaja (n, a, a) VIII ***s.*** **–** вязальщица крючком.
verkkahu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** **–** вязальный крючок.
verk|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – сеть; сетка. **kuttooa ~koa** – плести сеть. **hää azettaa ~koloja meille** – он расставляет нам сети.
v<u>e</u>r|o (on, rooa, roo) II ***s.*** **–** налог. **t<u>u</u>lo~o** – подоходный налог. **maksaa ~oloja** – платить налоги.
ver|rata (ttaamaa; ttaan, tajaa; ttaizin, ttaiz) XI ***v.*** **I** [ill.] – сравнивать (*с кем-л., чем-л.*) [*вообще*]. **hänt ei voi ~rata siuhe** – его нельзя сравнить с тобой (ср. **vertahilla**).
ver|rata (ttaamaa; tajaa; ttaiz) XI ***v.*** **II** – течь; струиться [*о реке, воде*]. **joki ~tajaa** – река течёт (ср. **vootaa**).

verrattomast ***adv.*** **–** несравнимо. **~ paremmii** – несравнимо лучше.
ver|reekäz (ekkähän, ekäst, ekkähässe) XVIII ***adj.*** **–** полнокровн|ый (-ая, -ое).
ver|riin (izen, iist, isee; ***mon. nom.*** **– riist)** XIII [b] ***adj.*** **–** кровав|ый (-ая, -ое).
ver|rootoz (otoksen, otoost, otoksee) XII ***s.*** **–** обложение налогом.
ver|ruuke (ukkehen, ukeeht, ukkehesse) XXI ***s.*** **–** отговорка; предлог. **tühjä ~ruuke** – пустая отговорка. **täll ~ukkeheel** – под этим предлогом.
ver|ta (ran, taa, taa) IV ***s.*** **I – 1)** течение; поток. **möötä~taa** – по течению. **vassa~taa** – против течения. **kulkia ~taa otsittee** – двигаться [*с усилием*] против течения; **2)** струя. **veen~ta** – струя воды; **3)** проток; река; вода [*как течение*]; струя. **~ran perkahuz** – очистка реки (ср. **joki**); **3)** ток. **elektro~ta** – электрический ток.
ver|ta (ran, taa, taa) IV ***s.*** **II :** **vetää ~toja** [all.] – сравниваться (*с кем-л., чем-л.*). **kukkaa ei voi vetää hänelle ~toja** – никто не может с ним сравниться.
vertahi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** **–** равн|ый (-ая, -ое); сравним|ый (-ая, -ое). **kohellä hänt ~see** – держать его за равного.
vertahi|lla (lomaa; en, lloo; lin, li) VIII ***v.*** **–** сравнивать [*в качестве деятельности*]. **~lloova keeltiijje** – сравнительное языкознание (ср. **verrata**).
vertahukselli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** **–** образн|ый (-ая, -ое); иносказательн|ый (-ая, -ое). **~in sanonta** – иносказательное выражение.
vertahu|z (ksen, ust, ksee) XII ***s.*** **– 1)** сравнение. **~z hänen kera** – сравнение с ним. **~ksen vooks mainittakaa*, etti …** – для сравнения следует упомянуть, что … ; **2)** притча; иносказание.
vertahuzas|se (tiin, setta, tiisse) XV ***s.*** **–** степень сравнения.
vertahuzkuv|a (an, vaa, vaa) VIII ***s.*** **–** символ; эмблема.
vertai|za (zan, saa, saa) VIII ***adj.*** – с быстрым течением. **~za joki** – быстрая река. **~za paikka** – быстрина.
verttaamat|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** **I –** несравним|ый (-ая, -ое); несравненн|ый (-ая, -ое).
verttaamat|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** **II –** без течения. **~oin vezi** – стоячая вода.
vert|tsa (san, tsaa, tsaa) IV ***s.*** **–** моча́.
ver|uttaa (uttammaa; ruutan, uttaa; ruutin, utti) IV ***v.*** **–** полоскать; прополаскивать. **~ruuta püükkiä nii kauvvaa, jot se tulliiz puhtahaks!** – прополаскивай бельё так долго, чтобы оно стало чистым!
ver|z (ren, tta, tee) XI ***s.*** **– 1)** стихотворение; **2)** духовная песня; псалом.
vetiennaari (n, a, i) II ***s.*** **–** ветеринар.
ve|tää (tämää; än, ttää; in, ti) IV ***v.*** **– 1)** таскать; тащить; тянуть. **~tää säkkiä** – тащить мешок; **2)** вытаскивать. **~tää naaglan seinäst** – вытащить гвоздь из стены; **3)** снимать **:** **~tää lääpän pääst** – снять шляпу. **~tää viitan päält** – снять пальто. **~tää püksüt ja saappaahat jalast** – снять брюки и сапоги; **4) :** **~tää vertoja** [all.] – быть сравнимым (*с кем-л., чем-л.*). **hänen koti ei ~ä vertoja miun omalle** – его дом несравним с моим.
ve|zi (en, ttä, ttee; ***in.*** **–e'ez)** XI ***s.*** **–** вода.
vezihöürü (n, ä, ü) II ***s.*** **–** водяной пар.
vezijoh|to (on, toa, too) II ***s.*** **–** водопровод.
vezikauhu (n, a, u) II ***s.*** **–** бешенство; водобоязнь.
vezikauhui|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** **–** бешен|ый (-ая, -ое). **~n koira** – бешеная собака.
vezikraa|ska (zan, skaa, skaa) IV ***s.*** **–** акварель.
veziku|ski (zin, skia, skii) II ***s.*** **–** водовоз.
veziop|okka (pookan, okkaa, okkaa) V ***s.*** – гриб-подберёзовик.
veziput|toohuz (ohuksen, ohuust, ohuksesse) XII ***s.*** **–** водопад.
vezis|sö (ön, söä, söö) II ***s.*** **–** водоём.
ve|zittää (zittämmää; ssiitän, zittää; ssiitin, zitti) IV ***v.*** **–** поливать водой. **lapset ~zitetää toin-toista** – дети поливают друг друга водой.
ve|zittüä (zittümmää; ssiitün, zittüü; ssiitüin, zittüi) II ***v.*** **– 1)** пропитываться водой. **~zittüünt maaperä** – пропитанная водой почва; **2) :** **silmät ~zitüttii** – глаза наполнились слезами.
vialli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** **– 1)** испорченн|ый (-ая, -ое); дефектн|ый (-ая, -ое); неисправн|ый (-ая, -ое); повреждённ|ый (-ая, -ое); **2)** травмированн|ый (-ая, -ое); увечн|ый (-ая, -ое).
viallizu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** **– 1)** порча; повреждение; дефект; **2)** травма; увечье.
vigiilia (n, a, a) VII ***s.*** **–** всенощная служба.
vih|a (an, haa, haa) IV ***s.*** **–** ненависть; гнев; злоба.
vihameeli|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** **–** враждебн|ый (-ая, -ое); неприязненн|ый (-ая, -ое).
vihamee|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** **–** враг; ненавистник (ср. **vihhaaja**, **viholliin**).
vihanneks|et (iin, ia, ii) XII ***s. mon.*** **–** зелень; овощи.
vihannezsup|pi (in, pia, pii) II ***s.*** **–** овощной суп.

---

* *passiivin imperatiivi* от **mainita** ["пусть будет упомянуто"] (см. 29 урок).

vihan|ta (nan, taa, taa) VIII ***adj.*** **–** зеленеющ|ий (-ая, -ее); утопающ|ий (-ая, -ее) в зелени (ср. **rohoin**, **vihertävä**).
vih|ata (haamaa; haan, ajaa; haizin, haiz) XI ***v.*** **–** ненавидеть. **hää alkoi minnua ~ata süämen pohjast** – он возненавидел меня до глубины души.
vihavo|jja (imaa; i; i) V ***v.*** [part.] – саднеть; свербить. **raanaa ~i** – рана саднеет, свербит.
vihel|lellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** **–** насвистывать; посвистывать.
vihel|lin (timen, liint, timmee) XIV ***s.*** **–** свисток; свистулька.
vihellü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** **–** свист; пóсвист. **linnun~z** – птичий свист. **tuulen ~z** – свист ветра.
viheltäj|ä (än, jää, jää) VIII ***s.*** **–** свистун (-ья).
vihel|tää (tämmää; län, tää; zin, si) VII ***v.*** **–** свистеть.
vihertäv|ä (än, vää, vää) VIII ***adj.*** **– 1)** зеленоват|ый (-ая, -ое); **2)** зеленеющ|ий (-ая, -ее). **~ä ikkunall saatu** – зеленеющий за окном сад (ср. **rohoin, vihanta**).
vihertü|ä (mmää; ü; i) II ***v.*** **–** (по)зеленеть **: hoppiia ~i** – серебро позеленело (ср. **rohhooja**, **rohutaa**).
vihhaaja (n, a, a) VIII ***s.*** **–** ненавистни|к (-ца). **naisiin ~** – женоненавистник (ср. **vihameez**, **viholliin**).
vih|hain (aizen, aist, aisee; *mon. nom.* – haist) XIII [b] ***adj.*** **–** сердит|ый (-ая, -ое); зл|ой (-ая, -ое); озлобленн|ый (-ая, -ое); разгневанн|ый (-ая, -ое). **hää on ~hain pojalle** – он сердúт на сына. **~hain koira** – злая собака.
vihma (n, a, a) IV ***s.*** **–** дождь. **sattaa ~a** – идёт дождь.
vihmakaar|re (tehen, reeht, tehesse) XVI ***s.*** **–** радуга.
vihmuri (n, a, i) II ***s.*** **–** пульверизатор; распылитель.
viholli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** **–** враг; недруг; противник (ср. **vihameez**, **vihhaaja**).
viih|e (tiin, että, tiisse) XV ***s.*** **–** развлечение. **käüvvä kinooz ~tiiks** – ходить в кино ради развлечения.
viihkura (n, a, a) V ***s.*** **–** ураган; буря.
viihtüi|zä (zän, sää, sää) VIII ***adj.*** **–** уютн|ый (-ая, -ое).
viihtüizü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** **–** уют. **looa kottoon ~ttä** – создавать дóма уют.
viih|tüä (tümää; ün, tüü; üin, tüi) II ***v.*** **–** чувствовать себя хорошо, комфортно. **~üttä tääl?** – хорошо ли вы себя здесь чувствуете?
viihüt|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** **–** развлекать. **~ellä veerahia** – развлекать гостей.
viihüttä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** **–** развлекаться.
viijjenne|ez (ksen, est, ksee) XII ***s.***, ***num.*** **–** пятая часть. **kolt ~est** – три пятых.
viijje|ez (nnen, ttä, ntee; *in.* – nneez) ***num.*** **–** пят|ый (-ая, -ое).
viijjeezkümmenääz (viijjennenkümmenännen, viijjettäkümmenättä, viijjenteekümmenäntee) ***num.*** – пятидесят|ый (-ая, -ое).
viijjeezkümmenääz viijje|ez (nnen, ttä, ntee) ***num.*** **–** пятьдесят пят|ый (-ая, -ое).
viijjeezsatta|iz (nnen, tta, ntee) – пятисот|ый (-ая, -ое).
viik|kaate (attehen, ateeht, attehesse) XXI ***s.*** – коса. **niittää ~atteheel** – косить косой.
viikkaatemee|z (hen, st, hesse) XIX ***s.*** **–** косарь.
viikkaateniit|to (on, toa, too) II ***s.*** **–** косьба; покос.
viik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** **–** неделя. **enz ~koa** – на будущей неделе; на следующей неделе. **viime ~koa** – на прошлой неделе.
viikkokau|z (vven, tta, ttee) XI ***s.* : hää käüvveli ~vven** – он прогулял всю неделю напролёт. **tehhä töötä ~vvet** – работать целыми неделями. **miä kulluutin rahan ühteen ~tteen** – я потратил деньги за одну неделю.
viikonpä|ivä (ivän, ivää, ivää; *ess.* – än) VIII ***s.*** **–** день недели.
-viik|koin [*слитно*] **(koizen, oist, koisee; *mon. nom.* – koist)** XIII [b] ***adj.*** **– -**недельн|ый (-ая, -ое). **kaks~koist porsahat** – двухнедельные поросята.
viilistim|et (miin, miiä, mii; *ad.* – ill) XIV ***s. mon.*** **–** лямки рюкзака.
viiliä (n, ä, ä) VII – **1)** ***s.*** – холодное время года **: ~t tullaa** – наступят холода; **2)** ***adj.*** **–** прохладн|ый (-ая, -ое). **~t ilmat** – прохладная погода.
viilo (n, a, o) II ***s.*** **–** фронтон; торец. **~n ikkuna** – торцовое окно.
viim|ata (maamaa; maan, ajaa; maizin, maiz) XI ***v.*** **–** делать непродуманно. **mitä siä tääl ~maizit?** – ты что тут понаделал?
viime *pain. adj.* [part.] – прошл|ый (-ая, -ое). **~ vootta** – в прошлом году. **~ viikkoa** – на прошлой неделе.
viimei|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** **–** последн|ий (-яя, -ее). **~n autobussi** – последний автобус. **~n kerta** – последний раз; в последний раз.
viimeizeel *adv.* **–** в заключение; наконец.
viimeizeks *adv.* – напоследок.
viimeizelt! *san.* **–** наконец-то! (ср. **viimänki**).
viimänki! *san.* **–** наконец-то! (ср. **viimeizelt**).

viin|a (an, aa, aa; oin) IV ***s.*** – водка. **hää joi ~aa** – он выпил водки. **koti~a** – самогон. **polttaa koti~aa** – гнать самогон.
viinahullu (n, a, u) II ***adj.*** – находящ|ийся (-аяся) в состоянии белой горячки.
viinahullu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – белая горячка.
viinaks|et (iin, ia, ii) XII ***s. mon.*** – крепкие напитки; спиртное.
viinala|zi (zin, ssiia, ssii) II ***s.*** – рюмка; стопка.
viini (n, ä, i; löin) II ***s.*** – вино. **kuiva ~** – сухое вино. **poolmagja ~** – полусладкое вино.
viiniköünnö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – виноград [*растение*] (ср. **viinirüpälehet**).
viinirüp|pääle (älehen, äleeht, älehesse) XXI ***s.*** – виноградина.
viinirüpäleh|et (hiin, hiiä, isse) XXI ***s. mon.*** – виноград [*как продукт, товар*] (ср. **viiniköünnöz**).
viinizav|vooda (voodan, odaa, odaa) V ***s.*** – винный завод.
viip|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI ***v.*** **I** – махать; качать. **hää ~ajaa jalaal taktia** – он отбивает ногой такт.
viip|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI ***v.*** **II** – мчаться; нестись.
viipsi|ä (mää; n, i; n, -) II ***v.*** – мотать; наматывать; накручивать.
viipümätä [1] ***adv.*** – **1)** немедленно; срочно; безотлагательно. **~ soita hänelle teleffoonaal!** – срочно позвони ему по телефону! **2)** без задержки. **käü ~ !** – приходи, не задерживайся!
vii|püä (pümää; vün, ppüü; vüin, püi) II ***v.*** – **1)** пробыть. **kauvva siä tääl ~vüt?** – долго ли ты здесь пробудешь?; **2)** задерживаться. **kauvvaks hää tääl ~ppüü?** – надолго ли он тут задержится?
viiru (n, a, u) II ***s.*** – полоса; полоска. **täss kankahaaz ollaa valkiat ~t** – на этой ткани – белые полоски.
viiruk|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – полосат|ый (-ая, -ое).
viissii *adv.* : kaheel ~ – двумя способами; двояко. **kaikeel ~** – всячески. **mill ~!** – как? каким образом? **moneel ~** – по-разному. **muul ~** – иначе; иным способом; иным образом. **omaal ~** – по-своему. **sill ~** – так; таким образом. **soomen ~** – по финскому образцу. **täll ~** – этим способом; таким способом. **toizeel ~** – по-другому. **vennääen ~** – на русский лад. **vähä toizeel ~** – несколько иначе; немного иначе.
viišina (n, a, a) V ***s.*** – вишня [*плод*].
viišinapuu (n, ta, hu) I ***s.*** – вишня [*дерево*].
vii|ta (jjan, ttaa, ttaa) IV ***s.*** – молодая роща; рощица.
viitik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** – малёк рыбы.
viit|ta (an, taa, taa) IV ***s.*** – пальто. **panna ~an päälle** – надеть пальто. **vetää ~an päält** – снять пальто.
viit|tsiä (tsimää; sin, tsii; sin, tsi) II ***v.*** **: miä en ~si** – мне не хочется; мне лень.
vii|z (jjen, ttä, ttee; *in.* – jjeez) ***num.*** – пять.
viizahu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – мудрость; ум (ср. **älü, ümmärröz**).
viizas|sella (telomaa; teen, telloo, telin, teli) VIII ***v.*** – умничать; резонёрствовать.
viizas|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – умнеть. **siulle on aika ~tua** – тебе пора поумнеть.
vii|zaz (ssaahan, zast, sahasse) XVIII ***adj.*** – **1)** умн|ый (-ая, -ое); мудр|ый (-ая, -ое); **2)** находящ|ийся (-аяся, -ееся) в здравом уме (ср. **ällüükäz**).
Viizenjä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – Воздвиженье [*праздник*].
viizkümment (viijjenkümmenän, viittäkümment, viitteekümmenää; *in.* – viijjeezkümmenääz) ***num.*** – пятьдесят.
viizkümment viiz (viijjenkümmenän viijjen, viittäkümment viittä, viitteekümmenää viittee) ***num.*** – пятьдесят пять.
viizsattaa (viijjensaan, viittäsattaa, viitteesattaa; *in.* – viijjeezsaa'az) ***num.*** – пятьсот.
viizsattaa viijjeezkümmenääz (viizsattaa viijjennenkümmenännen, viizsattaa viijjettäkümmenättä, viizsattaa viijjenteekümmenäntee) ***num.*** – пятьсот пятидесят|ый (-ая, -ое).
viizsattaa viijjeezkümmenääz viijje|ez (nnen, ttä, ntee) ***num.*** – пятьсот пятьдесят пят|ый (-ая, -ое).
viiztoist (viijjentoist, viittätoist, viitteetoist) ***num.*** – пятнадцать.
viiztoistkümmenä|äz (nnen, ttä, ntee; in. – **nneez)** ***num.*** – пятнадцат|ый (-ая, -ое).
viiüt|ellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – медлить; мешкать.
viiüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – задерживать.
viiütö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – задержка; промедление. **mataal sattui ~z** – в пути случилась задержка. **~ksetä** – без промедления.
vi|ka (an, kkaa, kkaa) IV ***s.*** – неисправность; дефект; порок.
vikapis|so (on, soa, soo) II ***s.*** – промах; промашка. **tehhä ~on** – промахнуться.
vikkelä (n, ä, ä) VIII ***adj.*** – **1)** проворн|ый (-ая, -ое); расторопн|ый (-ая, -ое); шустр|ый (-ая, -ое); **2)** юрк|ий (-ая, -ое); прытк|ий (-ая, -ое) (ср. **vilkaz**).
vikkelü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** – **1)** проворство; расторопность; **2)** юркость; прыткость (ср. **vilkkahusse**).

---

[1] *II infinitiivin abessiivi* от глагола **viipüä** (см. 19 урок).

vilah|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** **– 1)** мелькать. **noistii metsät ja pellot ~telomaa** – замелькали леса и поля; **2)** мерцать; поблёскивать. **etähääl ~eltii tulukkaist** – вдали мерцали огоньки.
vil|ahtaa (ahtammaa; laahan, ahtaa; laahin, ahti) IV ***v.*** **–** мелькнуть; промелькнуть.
vilahut|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **–** показывать мельком; показать и спрятать. **~taa kattsoa ezinehesse** – бросить беглый взгляд на предмет. **~taa silmää** – подмигнуть.
vil|issä (izömmää; izöö; liiz) IX ***v.*** **–** кишеть. **linnankaut ~istii väkkiiä** – городские улицы кишели народом.
vilja (n, a, a) IV ***s.*** **–** хлебá; зерно; жито.
vilkas|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** **–** оживлять; стимулировать.
vilkas|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** **–** оживляться. **veerahat ~suttii** – гости оживились.
vilkastum|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.*** **–** оживление. **kaupan ~miin** – оживление торговли.
vilk|az (kaahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** **–** бойк|ий (-ая, -ое); жив|ой (-ая, -ое); подвижн|ый (-ая, -ое). **~az lapsi** – бойкий ребёнок. **~az ukkoi** – подвижный старик (ср. **vikkelä**).
vilkkaa ***adv.*** **: kiiree ~** – быстро; живо; поспешно.
vilkkahu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **–** живость; бойкость; подвижность; оживлённость (ср. **vikkelüsse**).
villa (n, a, a) IV ***s.*** **–** шерсть. **lamppaahan ~** – овечья шерсть.
vil|laahoz (ahoksen, ahoost, ahoksee) XII ***s.*** **–** прóблеск; миг. **näin miä hänt ~ahokselt** – я видел его мельком. **~laahoz vaa, ja hää oli poiz!** – лишь миг – и его не стало!
villahi|in (zen, ist, see) XIII ***adj.*** **–** шерстян|ой (-ая, -ое). **~ist sukat** – шерстяные чулки.
villehü|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **–** дикость.
villi (n, ä, i) II – **1)** ***adj.*** **–** дик|ий (-ая, -ое). **~koira** – дикая собака; **2)** ***s.*** – дикар|ь (-ка).
vil|liine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** **–** сутолока.
villiin|tüä (tümmää, nün, tüü; nüin, tüi) III ***v.*** **–** дичать. **kazi on ~tüünt** – кошка одичала.
vilpit|öin (tömän, öint, tömää) XIV ***adj.*** – искрен|ий (-яя, -ее).
vil|u (un, luua, luu) II ***s.*** **–** озноб.
vilutt|aa (ammaa; aa; i) IV ***v.***[part.] – знобить. **minnua ~aa** – меня знобит.
vinnoo ***adv.*** **–** вкось; вкривь [*стать*] **: ~ painuunt seinä** – покосившаяся стена. **kaik mäni ~** – всё пошло наперекосяк (ср. **vinooz**).
vin|o (on, nooa, noo) II ***adj.*** **– 1)** кос|ой (-ая, -ое); крив|ой (-ая, -ое); искривлённ|ый (-ая, -ое); изогнут|ый (-ая, -ое). **~ot päivüensätteehet** – косые лучи солнца. **~o stuulinselkä** – изогнутая спинка стула; **2)** покат|ый (-ая, -ое). **~o katto** – покатая крыша.
vinokulma (n, a, o) VIII ***s.*** **–** косой угол.
vinooz ***adv.*** **–** косо; криво [*быть*] **: solmio on ~** – галстук повязан криво. **tääl on mikäikke ~** – тут что-то не так (ср. **vinnoo**).
vip|ata (paamaa; paan, ajaa; paizin, paiz) XI ***v.*** **–** одалживать; давать в долг (ср. **velka**).
vip|attaa (attammaa; paatan, attaa; paatin, atti) IV ***v.*** **–** трепетать; дрожать. **lehükkäist ~atetaa** – листочки трепещут. **silmäloomet ~atettaa** – веки дрожат.
vip|pi (in, piä, pii) II ***s.*** **–** долг [*то, что дают в долг*]. **küssüüä ~piä** – попросить в долг.
vip|piine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** **–** трепетание; трепет; дрожание; дрожь. **kässiin ~piine** – дрожь в руках.
vi|pu (vun, ppuua, ppuu) II ***s.*** **– 1)** рычаг. **nostaa ~vuul** – поднять рычагом; **2)** ловушка. **käüp viizazki ~ppuu** [*пословица*] – и умный попадает в ловушку.
viskoimi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** **–** бросание; кидание; швыряние.
vi|skoja (skoimaa; zoin, skooi; zoin, skoi) V ***v.*** **–** кидать; швырять (ср. **särätä**, **vizata**).
visko|ssa (omaa; on, ojaa; izin, iz) XIV ***v.*** **–** кидаться [*куда-л.*]. **~ssa sillalt vertaa** – кинуться с моста в реку (ср. **vizellä**).
vissii ***adv.*** **– 1)** наверно; вероятно. **~ hää unohti assiian** – наверно, он забыл о деле; **2)** примерно. **kului seitsekümment vootta ~** – прошло примерно семьдесят лет (ср. **voipolla**).
vitšina (n, a, a) V ***s.*** **–** ветчина.
vittii|n (men, nt, mee) XIV ***s.*** **–** перекладина [*между ножками стола, табурета и т.п.*].
vi|ttooa (tomaa; on, ttoo; oin, toi) III ***v.*** **–** бить; колотить (*кого-л.*).
vit|tsa (san, tsaa, tsaa) IV ***s.*** **I : vootteehen pää~tsa** – изголовье постели. **vootteehen jalka~tsa** – изножье постели.
vit|tsa (san, tsaa, tsaa) IV ***s.*** **II** – прут; хворостина.
vit|tsain (saizen, saist, saisee; *mon. nom.* – tsaist) XIII [b] ***s.*** **–** прутик.
vittsamer|ta (ran, taa, taa) IV ***s.*** **–** корзина из прутьев.
vittsazik|ko (on, koa, koo) II ***s.*** **–** кустарник.
viuh|kaa (kamaa; kaa; ki) IV ***s.*** **–** развеваться; колыхаться. **flakut ~etaa** – флаги развеваются.

viuhka|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** **– 1)** качаться; шататься. **puut ~taa** – деревья качаются; **2) : ~ta käziil** – размахивать руками. **~ta käeel** – манить [*рукой*]. **~a hänt käeel tänne!** – помани его сюда! (ср. **viuhuttaa**).
viuhut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – махать; размахивать. **~taa käeel** – махнуть рукой. **~taa kepiil** – размахивать палкой (ср. **viuhkata**).
vivah|ella (telomaa; teen, teloo; telin, teli) VIII ***v.*** – мельтешить. **kukaikke kärpäizükkäin ~teli silmiin eittse** – какая-то мушка мельтешила перед глазами.
vi|zata (skaamaa; skaan, skajaa; skaizin, skaiz) XI ***v.*** **– 1)** сбрасывать; скидывать. **heppoin ~skaiz poijjan seläst** – лошадь сбросила мальчика. **höö ~zattii meijjen tavvaarat koorman päält** – они скинули наши вещи с воза; **2) : ~zata üllää** – подбрасывать; подкидывать. **hää ~skaiz šlääpän üllää** – он подбросил шляпу; **3) : ~zata sürjää** – отбрасывать; отшвыривать; откидывать. **hää ~skaiz kiven sürjää** – он отшвырнул камень; **4) : ~zata poiz – a)** сбрасывать; свергать. **~zata ikkeehen poiz** – сбросить иго; **b)** выбрасывать; выкидывать. **~zata ikkunast poiz** – выкинуть из окна (ср. **viskoja**).
vi|zellä (skelömmää; skeen, skelöö; skelin, skeli) VIII ***v.*** [part.] – бросаться; кидаться; швыряться (*чем-л.*). **hää ~skelöö kivilöjä** – он кидается камнями (ср. **viskossa**).
vizva (n, a, a) IV ***s.*** – гной.
vizv|aa (amaa; an, aa; in, i) IV ***v.*** – сочиться. **haavast ~aa vert** – из раны сочится кровь.
vizva|ta (amaa; jaa; iz) XI ***v.*** – гноиться. **haava ~jaa** – рана гноится.
vohma (n, a, a) VIII ***adj.*** – глуп|ый (-ая, -ое).
vohmai|n (zen, st, see) XIII [b] ***s.*** – глуп|ец (-ая); чуда|к (-чка) [*уничижит.*]. **hää on mokkooma ~n!** – он такой глупец!
vohme|ta (nommaa; nen, noo; nin, ni; *kond.* – nissiizin) X ***v.*** – глупеть; поглупеть.
vohmuri (n, a, i) II ***s.*** – глупец (ср. **tuhmuri**).
vohmu|sse (en, tta, tee) XX ***s.*** – глупость. **tehhä ~en** – сделать глупость. **hää teki sitä ~ksiiz** – он сделал это по глупости.
voi *int.* : a ~!, ai ~! – ох! **ai ~kka!, ai ~kkain!** – ох, как|ой (-ая, -ое)! **ai ~jjaan!** – ай-яй-яй!, ой-ой-ой!
voi (n, ta, he; jjen) I ***s.*** – масло.
voih|kua (kumaa; un, kuu; uin, kui) II ***v.*** – охать. **mitä siä ain ~ut!** – что ты всё охаешь!
voi|jja (maa; n, p; n, -) I ***v.*** **– 1)** мочь; быть в состоянии. **miä en ~nt noissa üllää** – я не смог встать. **hää ei ~ ennää mittä tehhä!** – он больше ничего не может сделать!; **2) : ~p?** – можно? **ei ~!** – нельзя! (ср. **mahtaa**, **saa'a**).
voi|jje (tiin, jjetta, tiisse) XV ***s.*** – мазь. **kenkä~jje** – обувной крем.
voi|jjella (telommaa; teen, teloo; tteelin, tteeli) VIII ***v.*** **– 1)** мазать; смазывать [*мазью*]; **2)** пачкать; измазывать.
voik|kaa (kamaa; an, kaa; in, ki) IV ***v.*** – удивляться; поражаться; изумляться.
voikut|ella (telomaa; teen, telloo; telin, teli) VIII ***v.*** – стонать.
voikut|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** – заставлять стонать; вырывать стон.
voilei|pä (vän, ppää, ppää) VIII ***s.*** – бутерброд.
voilin|tu (nun, tua, tuu) II ***s.*** – мотылёк.
voima (n, a, a) VIII **I** ***s.*** – сила (ср. **voimakkusse**).
voima (n, a, a) VIII **II** ***adj.*** **: ~ külä** – богатое село.
-voimai|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** [*слитно*] **: peen~n** – слабосильн|ый (-ая, -ое). **üli~n** – непосильн|ый (-ая, -ое). **elon~n** – жизнеспособн|ый (-ая, -ое). **lain~n** – имеющ|ий (-ая, -ее) законную силу.
voimak|az (kahan, ast, kahasse) XVIII ***adj.*** – сильн|ый (-ая, -ое); могуч|ий (-ая, -ее); мощн|ый (-ая, -ое) (ср. **väkköövä**).
voimakkahast *adv.* – сильно.
voimakku|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – сила; напор; мощность. **tuulen ~sse** – сила ветра (ср. **voima**).
voimat|oin (toman, oin, tommaa) XIV ***adj.*** – бессильн|ый (-ая, -ое). **äijä tuli aivaa ~tomaks** – дедушка совсем обессилел. **~tomat maat** – бесплодные земли.
voimis|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV ***v.*** – укреплять. **käüvven*** **möö ~samma lihaksia** – ходьбой мы укрепляем мышцы.
voimis|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II ***v.*** – крепнуть; набираться сил.
voipa|ta (an, ttaa, ttaa; *in.* –a'az) IV ***s.*** – соус из масла, яиц и сливок.
voipolla *adv.* – возможно; может быть (ср. **vissii**).
voiseen (en, t, ee) X ***s.*** – пóдгруздь [*гриб*].
voi|taa (tamaa; jjan, ttaa; zin, si) VII ***v.*** – намазывать. **~taa voita leivälle** – намазать масло на хлеб.

---
* *I infinitiivin instruktiivi* от глагола **käüvvä** (см. 34 урок).

voit|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **–** побеждать.
voittaja (n, a, a) VIII ***s.*** **–** победитель (-ница). **selvita ~an** – выйти победителем.
voittii|ssa (maa; n, aa; zin, z) XIII ***v.*** [ill.] – походить; быть похожим **:** **koira ~aa repoihe** – собака похожа на лису (ср. **näkköin**).
voit|to (on, toa, too) II ***s.*** **–** победа. **saavuttaa ~on vihollizest** – одержать победу над врагом.
voi|tua (tumaa; jjun, ttuu; jjuin, tui) II ***v.*** **–** пачкаться; мараться; грязниться. **lapsi on ~ttuunt rettuu** – ребёнок испачкался в грязи.
voiveska (n, a, a) VIII – вывеска. **~ oven pääl** – вывеска на двери.
vok|ki (in, kia, kii) II ***s.*** **–** прялка.
vokkuri (n, a, i; loin; *mon. part.* – **llooja)** II ***s.*** **–** пряха.
vok|kuura (kuuran, uraa, uraa) VIII ***adj.*** **–** подходящ|ий (-ая, -ее); удобн|ый (-ая, -ое); уместн|ый (-ая, -ое).
vol|i (in, liia, lii) II ***s.*** **–** воля. **vanhemmat evät anna tütärelle ~liia** – родители не дают дочке воли.
volillee ***adv.*** **–** на волю. **päässä linnun ~** – отпустить птицу на волю.
volinik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** **–** своевольни|к (-ца).
vol|issa (izommaa; liizen, izoo; liizin, liiz) IX ***v.*** **–** молоть вздор; нести чушь. **siä ~liizet tühjiä juttoloja!** – ты ведёшь пустые разговоры!
vol|liine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** **–** вздор; пустопорожняя болтовня.
vonka (n, a, a) VIII ***s.*** **–** высохшее русло ручья.
voo|e (tteehen, eeht, tehesse) XVII ***s.*** **–** кровать; постель. **laittaa ~tteehen** – постелить постель. **koota ~eeht** – убирать постель. **~tteehen päävittsa** – изголовье постели.
vooepadja (n, a, a) IV ***s.*** **–** матрас.
vooevaattii|t (loin, loja, loihe) XV ***s. mon.*** **–** постельное бельё.
vooh|i (en, ta, ee) X ***s.*** **–** коза.
vooks ***postp.*** [gen.] – **1)** из-за; по причине (*чего-л.*); вследствие; ввиду (*чего-л.*). **tulipalo süttüi varomattomuen ~** – пожар возник вследствие неосторожности; **2)** ради; для. **miä tein senen siun ~** – я сделал это ради тебя.
vooks|i (en, ia, ee) IX ***s.*** **–** прилив. **~i ja loovvevezi** – прилив и отлив (ср. **noizovezi**).
vooli|n (men, int, mee) XIV ***s.*** **–** скобéль; строгальный нож.
vool|la (omaa; en, loo; in, i) VIII ***v.*** **–** строгать ножом.
voonna (n, a, a) VIII ***s.*** **–** ягнёнок.
voonnai|n (zen, st, see) XIII [b] ***s.*** **– 1)** ягнёночек; **2)** агнец.
voorit|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **–** обивать; утеплять изнутри. **taloi ~ettii lauvvaal** – дом обили изнутри досками.
vooro (n, a, o) II ***s.*** **– 1)** очередь. **issuki~** – очерёдность посадки; высадки; **2)** смена. **zavvooda toimii kolmeez ~oz** – завод работает в три смены.
voorokkain ***adv.*** **–** поочерёдно.
vooroppäi ***adv.*** **–** по очереди; по порядку.
voorostaa ***adv.*** **–** в свою очередь.
voorotellee ***adv.*** **–** непременно.
voot|aa (amaa; taa; i) IV ***v.*** **–** течь; вытекать; выливаться (ср. **verrata II**).
-vooti|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** **–** годовал|ый (-ая, -ое). **kaks-~in vazikka** – двухгодовалый телёнок.
vootteehenliina (n, a, a) IV ***s.*** – простыня.
vooz (vuuvven, vootta, voottee; *in.* **– vuuvveez; *ess.*** **– voon)** XI ***s.*** **–** год. **enz vootta** – на будущий год; на следующий год. **männävoon** – в минувшем году. **tullavoon** – в следующем году. **viime vootta** – в прошлом году. **Uuz vooz** – Новый год. **hänelle on koltkümment vootta** – ему тридцать лет.
voozkau|z (vven, tta, ttee) XI ***s.*** **:** **miä oon töötä ~vven teht** – я проработал весь год. **hää on ~vvet tääl poiz** – он отсутствует здесь годами. **se nain on ~tteen laihtuunt** – эта женщина за год похудела.
voozpä|ivä (ivän, ivää, ivää; *ess.* – **än; iviin)** VIII ***s.*** **–** годовщина; юбилей.
voozsa|ta (an, ttaa, ttaa; *in.* **–a'az)** IV ***s.*** **–** век.
vorodnik|ka (an, kaa, kaa) V ***s.*** **–** воротник.
vorotsov|a (an, vaa, vaa) VIII ***s.*** **–** скворец.
vortatška (n, a, a) V ***s.*** **–** форточка.
vort|tsa (san, tsaa, tsaa) VIII ***s.*** **–** дворец.
vort|tsia (tsimaa; sin, tsii; sin, tsi) II ***v.*** **–** ворчать.
vot! ***int.*** – вот! **~ kui!** – вот как! **~ jo vohma!** – вот глуп|ый (-ая, -ое)! **~ ku too on … !** – что за … !
vozla|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** **–** нецензурно ругаться.
vruhti (n, a, i) II ***s.*** **–** фрукт.
vudma|ta (amaa; an, jaa; izin, iz) XI ***v.*** **–** ударить. **~ta kulakaal** – ударить кулаком. **hää ~iz minnua kepiil selkää** – он ударил меня палкой по спине.

vudmi|a (maa; n, i; n, -) II ***v.*** – стегать; сечь; хлестать.
vuhah|ella (telomaa; telloo; teli) VIII ***v.* : tuul ~telloo** – ветер громко шумит [*гудит, воет*] (ср. **vunissa**).
vuhaht|aa (ammaa; aa; i) IV ***v.*** [II inf. ill.] **: kiukaa ~i palamaa** – печь загудела от огня. **truba ~i tuulomaa** – труба загудела от ветра (ср. **vunissa**).
vuhahta|ssa (amaa; jjaa; iz) XV ***v.*** – вспыхивать; заниматься; запылать.
vuh|hiine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** – шум; гул; звон.
vuh|issa (izommaa; izoo; hiiz) IX ***v.*** – шуметь; гудеть; греметь; звенеть. **puunladvat ~issaa tuulen vooks** – древесные кроны гудят от ветра.
vuhk|aa (amaa; aa; i) IV ***v.*** – свистеть **: tuul ~aa** – ветер свистит (ср. **viheltää**).
vul|issa (izommaa; izoo; liiz) IX ***v.* : ~issa joossa** – хлынуть (ср. **vulliine**).
vul|liine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** – поток. **joossa kovaal ~ineheel** – течь мощным потоком (ср. **vulissa**).
vum|issa (izommaa; izoo; miiz) IX ***v.* : korvat ~miiz** – в ушах зазвенело.
vun|issa (izommaa; izoo; niiz) IX ***v.* : pliitta ~izoo lämmäätä** – плита гудит от жара, пышет жаром. **kimalpatsaz ~izoo** – улей гудит; жужжит. **teleffoonapatsaz ~izoo** – телефон звонит (ср. **vuhahella**, **vuhahtaa**).
vun|ukka (nuukan, ukkaa, ukkaa) V ***s.*** – внук; внучка.
vur|ahtaa (ahtammaa; raahan, ahtaa; raahin, ahti) IV ***v.*** – вспорхнуть; выпорхнуть. **lintuin ~ahti pezäst** – птичка выпорхнула из гнезда.
vuraška (n, a, a) V ***s.*** – фуражка.
vur|issa (izommaa; riizen, izoo; riizin, riiz) IX ***v.* : eroplaani ~izoo** – самолёт гудит. **vattsa ~izoo** – в животе урчит. **auto ~izoo** – автомобиль тарахтит.
vurra (n, a, a) VIII ***s.*** – **1)** волчок; юла; **2)** нарты [*для езды на оленях*].
vursk|aa (amaa; aa; i) IV ***v.* : märät jälkinehet ~etaa** – мокрая обувь хлюпает.
vuvvelli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – прошлогодн|ий (-яя, -ее); годичной давности; оставш|ийся (-аяся, -ееся) с прошлого года. **~in vilja** – прошлогодний хлеб, зерно.
vu|zittaa (zittammaa; ssiitan, zittaa; ssiitin, zitti) IV ***v.*** – науськивать; подстрекать. **~zittaa koiraa veerahille** – науськивать собаку на чужих. **~zittaa koiriil** – травить собаками.
vuzittaj|a (an, jaa, jaa) VIII ***s.*** – подстрекатель (-ница).
vähemmää *adv. komp.* – меньше; менее [*по количеству*].
vähem|p (män, pää, pää) *adj. komp.* – меньш|ий (-ая, -ее) [*по количеству*] (ср. **peenemp**).
vähennüt|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – убавлять.
vähentäm|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.*** – **1)** уменьшение; сокращение (в количестве) [*кем-л.*]; **2)** вычитание (ср. **peenennüz**, **vähentümmiin**).
vähen|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** – **1)** уменьшать; сокращать (в количестве); **2)** вычитать (ср. **peenentää**).
vähentüm|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.*** – уменьшение; сокращение (в количестве) [*самопроизвольное*] (ср. **peenennüz**, **vähentämmiin**).
vähen|tüä (tümmää; nün, tüü; nüin, tüi) II ***v.*** – уменьшаться; сокращаться (в количестве) (ср. **peenentüä**).
väh|etä (enömmää; heenen, enöö; heenin, heeni; *kond.* – enissiizin) X ***v.*** – убавляться.
vähhäin *adv.* – немного; слегка [*степень*]. **lapseel tuli ~ külmä** – ребёнку стало немного холодно (ср. **vähhäizen**).
vähhäizen *adv.* – немного; немножко [*количество*]. **anna miulle ~ leippää!** – дай мне немного хлеба! (ср. **vähhäin**).
vähhüü|sse (vven, ttä, tee) XX ***s.*** – малое количество; чуточка.
vähittee *adv.* – совсем мало (ср. **vähä II**).
väh|ä I (än, hää, hää) VIII ***adj.*** – **1)** небольш|ой (-ая, -ое); мал|ый (-ая, -ое); **2)** скудн|ый (-ая, -ое).
vähä II *adv.* – мало (ср. **vähittee**).
vähäladvai|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – слабоумн|ый (-ая, -ое).
vähämeeli|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** – скудоумн|ый (-ая, -ое).
vähänaikkaa *adv.* – немного [*времени*]. **oota ~!** – подожди немного!
vähäram|moin (oizen, oist, oisee; *mon. nom.* – moist) XIII [b] ***adj.*** – слабосильн|ый (-ая, -ое) (ср. **vähäväkkiin**).
vähättömäks *adv.* – немало.
vähäväk|kiin (kizen, iist, kisee; *mon. nom.* – kiist) XIII [b] ***adj.*** – слаб|ый (-ая, -ое) [*во всех смыслах*]. **~kiin nain** – слабая женщина. **~kiin tuul** – слабый ветер.
vähükkäizen *adv.* – чуть-чуть.
väit|ellä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII ***v.*** [part.] – насмехаться (*над кем-л., чем-л.*). **mitä siä ~teet minnua?** – что ты надо мной насмехаешься?
väit|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** [ad.] привозить (*на чём-л.*). **~tää autool** – привезти на машине; **2) : ~tää vassaa** [gen.] – возражать; перечить; прекословить. **elä ~ä miun vassaa!** – не перечь мне!

väittüünt ***pain. partits.*** **–** утомлённ|ый (-ая, -ое).
väi|tüä (tümää; jjün, ttüü; jjüin, tüi) II ***v.*** **–** утомляться. **hää on ~ttüünt kovast tööst** – он утомился от тяжёлой работы (ср. **vässüüa**).
vä|ki (en, kkiiä, kkee) IX ***s.*** **–** люди; народ. **uulitsan pääl on paljo ~kkiiä** – на улице много народу (ср. **rahvaz**).
väkilu|ku (vvun, kkuua, kkuu) II ***s.*** **–** население [*количество жителей*].
väkkiizen ***adv.*** **–** насильно; силком.
väkkärä (n, ä, ä) VIII ***s.*** **– 1)** ветряная вертушка [*в саду, для отпугивания птиц*]; **2)** катушка для верёвки; троса.
väk|köövä (köövän, övää, övää) VIII ***adj.*** **–** сильн|ый (-ая, -ое); крепк|ий (-ая, -ое) [переносн.] **: ~köövä haju** – сильный запах. **~köövä maku** – резкий вкус. **~köövä viina** – крепкая водка (ср. **voimakaz**).
väl|i (in, liiä, lii) II ***s.*** **–** промежуток; пространство. **kiukkaan ~** – запечье (ср. **välüz**).
väliai|ka (jjan, kkaa, kkaa) IV ***s.*** **–** промежуток времени; период времени; интервал.
väliiz ***postp.*** [gen.] – между (*чем-л.*) [*где?*]. **paikka taloloin ~** – место между домами (ср. **välist**, **vällii**).
välik|kö (ön, köä, köö) VIII ***s.*** **– 1)** проход; **2)** проходная комната.
välillee ***adv.*** **–** на волю, отвязавшись [*снявшись с поводка*]. **koira päägettii ~** – собаку выпустили, отвязав.
välil|liin (izen, iist, isee; *mon. nom.* – liist) XIII [a] ***adj.*** **–** непривязанн|ый (-ая, -ое); неприкреплённ|ый (-ая, -ое).
välillää ***adv.*** **: olla ~** – быть непривязанным, отвязанным.
välilt ***adv.*** **: koira jäi ~** – собака сорвалась с привязи.
välimittee ***adv.*** **–** иногда.
välirazva (n, a, a) IV ***s.*** **–** нутряной жир.
välist ***postp.*** [gen.] – между (*чем-л.*) [*откуда?*]. **paeta kässiin ~** – проскользнуть между руками (ср. **väliiz**, **vällii**).
välistää ***adv.*** **–** временами; время от времени.
väl|ittää (ittämmää; liitän, ittää; liitin, itti) IV ***v.*** **–** передавать. **~ittää kässiiä möitä –** передать из рук в руки.
välit|öin (töman, öint, tömmää) XIV ***adj.*** **–** непосредственн|ый (-ая, -ое). **~tömät kosketukset** – непосредственные контакты.
välitö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** **–** различие.
väljä (n, ä, ä) VIII ***adj.*** **–** широк|ий (-ая, -ое); просторн|ый (-ая, -ое). **saappaahat ollaa miul ~t** – сапоги мне велики.
väljäst ***adv.*** **–** снаружи (*откуда?*). **tulla ~** – войти; зайти (ср. **väljääz**).
väljää ***adv.*** **I –** вскоре. **~ tulloo öö** – вскоре наступит ночь.
väljää ***adv.*** **II – 1)** наружу. **männä ~** – выйти. **lapsi noisi tahtomaa ~** – ребёнок попросился выйти; **2)** прочь. **ottaa ~** – отбирать. **ota vassaara ~ lapsen käest!** – отбери у ребёнка молоток!; **3) : viskoja ~** – выкидывать (ср. **poiz**).
väljääz ***adv.*** **–** снаружи (*где?*). **oottele minnua ~!** – подожди меня снаружи! (ср. **väljäst**).
välkähtü|ä (mmää; ü, i) II ***v.*** **–** выдыхаться. **olut on ~ünt** – пиво выдохлось.
vällii I ***postp.*** [gen.] – между (*чем-л.*) [*куда?*]. **laittaa ikkunoin ~** – поставить между окнами (ср. **väliiz**, **välist**).
vällii II ***adv.*** **–** порой; бывало.
välttämät|öin (tömän, öint, tömää) XIV ***adj.*** **–** необходим|ый (-ая, -ое); обязательн|ый (-ая, -ое).
vält|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** **–** обходить; избегать.
välü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** **–** промежуток **: sormen~kset** – межпальцевые промежутки на руках. **varppaahan~kset** – межпальцевые промежутки на ногах (ср. **väli**).
vär|i (in, riiä, rii) II ***s.*** – цвет.
värilli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** **–** цветн|ой (-ая, -ое);
vär|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX ***v.*** **–** дрожать. **hää ~izöö külmäst** – он дрожит от холода (ср. **hötissä**).
värizöm|miin (miizen, iist, isee) XIII [b] ***s.*** **–** дрожь; тряска. **maan ~miin** – землетрясение (ср. **höttiinä**).
värizütt|ää (ämää; ää; i) IV ***v.*** **–** бросать в дрожь. **minnua ~ää!** – меня дрожь берёт!
vär|ski (zin, skiä, skii) II ***adj.*** **–** свеж|ий (-ая, -ее). **~ski liha** – свежее мясо.
värttänä (n, ä, ä) VIII ***s.*** **– 1)** веретено; **2) : rattaahan ~** – спица колеса.
vässärö (n, ä, ö) II ***s.*** **–** трясогузка. **~löin tšiukkimiin** – щебетание трясогузок.
vä|ssüüä (zümää; zün, ssüü; züin, süi) II ***v.*** [II inf. ill.] – уставать (*что-л. делать*). **miä ~züin oottelommaa!** – я устал ожидать!
vässüünt ***pain. partits.*** **–** устал|ый (-ая, -ое); уставш|ий (-ая, -ее).
väv|ü (ün, vüüä, vüü) II ***s.*** **–** зять [*муж дочери или сестры*].
vä|züttää (züttämmää; ssüütän, züttää; süütin, zütti) IV ***v.*** **–** утомлять. **matka meitä ~zütti** – путешествие нас утомило.

vään|nellä (telömmää; teen, telöö; telin, teli) VIII ***v.*** – переворачивать; ворочать.
vääntii|ssä (mää; n, ää; zin, z) XIII ***v.*** – поворачиваться.
vään|tää (tämää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** – поворачивать (*кого-л., что-л.*). **~tää oksaniittaa** – переворачивать (ср. **kääntüä**).
vään|tüä (tümää; nün, tüü; nüin, tüi) II ***v.*** – оборачиваться. **kaik ~nüttii miulle päin** – все обернулись ко мне.
väärennü|z (ksen, üst, ksesse) XII ***s.*** – подделка.
väären|tää (tämmää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** – подделывать.
vääris|sellä (telömää; teen, tellöö; telin, teli) VIII ***v.*** – кривить; искривлять; перекашивать; искажать.
vääristel|ü (ün, lüüä, lüü) II ***s.*** – искажение.
vääris|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** – искривить; перекосить; исказить.
vääris|tüä (tümmää; sün, tüü; süin, tüi) II ***v.*** – **1)** кривиться; искривляться; перекашиваться; **2)** коробиться; **3)** искажаться.
väärittee ***adv.*** – необоснованно; несправедливо.
väärittä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** – виниться; обвинять себя; каяться.
väärit|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – обвинять. **~tää ilman süütä** – обвинить без причины.
väärítö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – обвинение. **ezittää ~ksen** – предъявить обвинение.
väärä (n, ä, ä) VIII ***adj.*** – **1)** крив|ой (-ая, -ое); кос|ой (-ая, -ое); изогнут|ый (-ая, -ое). **~ peegli** – кривое зеркало; **2)** извилист|ый (-ая, -ое). **~ polku** – извилистая тропка; **3)** виноват|ый (-ая, -ое). **hää on ~ koko aziast** – он виноват во всём.
vääräkeruksee ***adv.*** – не в то горло. **kui söömin männöö ~, ihmiin köhhii** – если еда попадает не в то горло, человек кашляет.
väärü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** – **1)** кривизна; искривлённость; **2)** несправедливость. **hänen päälle tuli koko ~sse** – с ним произошла сплошная несправедливость.
vöglä (n, ä, ä) VIII ***s.*** – свёкла. **meil on tänävoon issutettu paljo ~ä** – у нас в этом году насадили много свёклы.
vöö (n, tä, hö) I ***s.*** – пояс (ср. **vööhüke**).
vööhük|e (kehen, eeht, kehesse) XXI ***s.*** – зона; пояс. **kuuma ~e** – жаркий пояс (ср. **vöö**, **zoona**).
vöölli|in (zen, ist, see) XIII [b)] ***adj.*** – снабжённ|ый (-ая, -ое) поясом. **~in viitta** – пальто с поясом.
vöönsol|ki (en, kia, kee) IX ***s.*** – пряжка.
vööt|öin (tömän, öint, tömää) XIV ***adj.*** – не имеющ|ий (-ая, -ее) пояса. **~öin viitta** – пальто без пояса.
vöörü (n, ä, ü) II ***s.*** – лавина.
vöörüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – скатывать. **~tää kiven mäelt** – скатить камень с горы.
vöörü|ä (mää; n, ü; in, i) II ***v.*** – скатываться.
vöö|är (ttäären, äärt, täresse) XVII ***s.*** – талия.
vüüh|ti (in, tiä, tii) II ***s.*** – клубок. **rihma~ti** – клубок ниток.
vüüh|tiä (timää; in, tii; in, ti) II ***v.*** – мотать; наматывать; сматывать [*в клубок*].

Z z.

zajavlenja (n, a, a) V ***s.*** – заявление. **jättää ~n** – подать заявление.
zak|koona (koonan, onaa, onaa) V ***s.*** – закон. **~koonan mukkaa** – согласно закону; по закону.
zakonno|i (in, ita, isse; loin) VI ***adj.*** – законн|ый (-ая, -ое).
zamaska (n, a, a) V ***s.*** – замазка. **~ ikkunoja vart** – замазка для окон.
zanaveska (n, a, a) V ***s.*** – занавеска. **ikkunan ~** – оконная занавеска.
zappaas|su (un, sua, suu) II ***s.*** – запас. **hää on ~ut teht** – он сделал запасы.
zappiiska (n, a, a) V ***s.*** – записка. **miä kirjutin hänelle ~n, jot hää tulliiz** – я написал ему записку, чтобы он пришёл.
zav|vooda (voodan, odaa, odaa) V ***s.*** – завод. **hää on tööz ~odaaz** – он работает на заводе.
zenniit|ti (in, tiä, tii) II ***s.*** – зенит. **päivüt on ~iiz** – солнце в зените.
zoona (n, a, a) VIII ***s.*** – зона. **vahti~** – охранная зона. **~naika** – поясное время (ср. **vööhüke**).

Ž ž.

žaali|a (maa; n, i; n, -) II ***v.*** **–** жалеть. **~a minnua!** – пожалей меня! **~a mänätettüä aikkaa** – пожалеть о потерянном времени.
žaalimata[1] ***adv.*** **–** безжалостно; беспощадно.
žaalimat|oin (toman, oint, tomaa) XIV ***adj.*** **–** безжалостн|ый (-ая, -ое); беспощадн|ый (-ая, -ое).
žaalimattomu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** **–** безжалостность; беспощадность.
žaalivai|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** **–** жалостлив|ый (-ая, -ое); сердобольн|ый (-ая, -ое).
žaalivoit|taa (tamaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** [part.] – **1)** возбуждать жалость, сострадание (*в ком-л.*). **hää ~taa minnua** – он возбуждает во мне жалость; **2)** сожалеть. **hänt ~ti, etti miä en tult** – она сожалела, что я не пришёл (ср. **žalkka**).
žaari|a (maa; n, i; n, -) II ***v.*** **–** жарить [*вообще*]. **~a voiz** – жарить на масле (ср. **žaarittaa**).
žaarit|taa (tammaa; an, taa; in, ti) IV ***v.*** **–** жарить (*что-л. конкретно*); поджаривать. **hää ~taa maaomenoja** – он жарит картошку (ср. **žaaria**).
žaaritta|ssa (amaa; an, jjaa; izin, iz) XV ***v.*** **–** жариться. **liha ~jjaa** – мясо жарится. **miä ~izin ihhaa päivüeez!** – я совершенно изжарился на солнце!
žalk|ka (an, kaa, kaa) II ***s.*** **– 1)** жалость; сожаление; сострадание. **tuntia ~kaa hänt kohtaa** – чувствовать к нему жалость; **2) : on ~ka** [ad. – part.] – жаль, жалко (*кому-л. – кого-л., что-л.*). **miul on ~ka hänt** – мне его жалко. **on ~ka, etti hää ei tult** – жаль, что он не пришёл (ср. **žaalivoittaa**).
žanri (n, a, i) II ***s.*** **–** жанр.
želattiina (n, a, a) V ***s.*** **–** желатин.
žellee (n, tä, sse) VI ***s.*** **–** желе.

Ä ä.

äessö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** **–** боронование.
äes|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** **–** бороновать (ср. **assavojja**).
ä|ez (kkeehen, est, kehesse) XIX ***s.*** **–** борона (ср. **assava**).
ägrämöi|n (zen, st, see) XIII [a] ***s.*** **–** эурямёйс|ец (-ка) [*представители финского субэтноса, проживающего среди ижорцев и води*]. **~zen murre** – эурямёйсский диалект.
äh|hiine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** **–** кряхтение; пыхтение.
äh|issä (izömmää; hiizen, izöö; hiizin, hiiz) IX ***v.*** **–** кряхтеть; пыхтеть (ср. **ähkää**).
äh|kää (kämää; än, kää; in, ki) IV ***v.*** **–** охать; кряхтеть (ср. **ähissä**).
äh|ähtää (ähtämmää; häähän, ähtää; häähin, ähti) IV ***v.*** **–** охнуть; крякнуть. **~ähtäeez, hää nosti herren** – крякнув, он поднял бревно.
äij|ä (än, jää, jää) VIII ***s.*** **– 1)** дедушка; **2)** свёкор; тесть; **3)** дед; старик (ср. **ukkoi**).
Äijäpäivä (n, ä, ä) VIII ***s.*** **–** Пасха.
Äijäpüh|ä (än, hää, hää) VIII ***s.*** **–** Великий Пост.
äime|n (nen, ent, nesse) XVI ***s.*** **–** зеркало спокойной воды. **mereel on ~n** – у моря – зеркально спокойная поверхность.
äimessää ***adv.*** **: meri on ~** – море – зеркально спокойно.
äimä (n, ä, ä) VIII ***s.*** **–** штопальная игла.
äitelä (n, ä, ä) VIII ***adj.*** **–** противн|ый (-ая, -ое) **: ~ maku** – противный вкус.
äi|tüä (tümää; jjün, tüü; jjüin, tüi) II ***v.*** **–** расходиться; входить в раж.
äk|ki (in, kiiä, kii) II ***adj.*** **–** крут|ой (-ая, -ое). **~ki palle** – крутой обрыв.
äkkiammu|z (ksen, ust, ksesse) XII ***s.*** **–** внезапный приступ [*болезни*]. **hänelle tuli ~z** – у него произошёл внезапный приступ.
äkkii ***adv.*** **–** внезапно; неожиданно.
äkkiistää ***adv.*** **– 1)** немедленно; сейчас же. **tüe ~ kottii!** – немедленно иди домой! **lähe ~ poiz ja paa uksi kiin!** – сейчас же выйди и закрой дверь! **2)** моментально.
äkkilli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** **–** внезапн|ый (-ая, -ое); резк|ий (-ая, -ое).
äkkillizeest ***adv.*** **–** резко.
äkkinäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** **–** скоропостижн|ый (-ая, -ое); неожиданн|ый (-ая, -ое). **~ koolema** – скоропостижная смерть.
äkkipenge|r (ren, ert, resse) XVI ***s.*** **–** высокий берег, круто поднявшийся после низкого.

---

[1] *II infinitiivin abessiivi* от глагола **žaalia** (см. 19 урок).

äkkähü|z (ksen, üst, ksesse) XII ***s.*** **– 1)** внезапная болезнь [*человека, животного*]; **2)** внезапная порча [*прибора*].
äkkähü|ä (mmää; n, ü; in, i) II ***v.*** **I –** выглядеть **: hää ~ü hüväst** – он хорошо выглядит.
äkkähü|ä (mmää; n, ü; in, i) II ***v.*** **II – 1)** внезапно заболеть [*о человеке, животном*]; **2)** внезапно испортиться [*о приборе*].
äk|käizä (äizän, käisää, käisää) VIII ***adj.*** **–** вспыльчив|ый (-ая, -ое); яр|ый (-ая, -ое). **~käizä koira** – злая собака. **~käizä ihmiin** – вспыльчивый человек (ср. **ilkiä**).
äkkämäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** **– 1)** непривычн|ый (-ая, -ое) **: tööhö ~n** – непривычный к работе; **2)** неопытн|ый (-ая, -ое).
ä|kä (än, kkää, kkää) VIII ***s.*** **: hiililöin ~kä** – синий огонь на углях [*в конце горения в печке*].
äkähi|in (zen, ist, see; *mon. nom.* – ist) XIII [b] ***adj.*** **–** раскалённ|ый (-ая, -ое). **~ist hiilet** – раскалённые угли.
äk|ähtüä (ähtümmää; käähün, ähtüü; käähüin, ähtüi) II ***v.*** **–** разгорячиться; вспылить [*о человеке*].
äkähü|ssä (ümää; ün, jjää; izin, iz) XIV ***v.*** **–** возмущаться; гневаться.
äk|ätä (käämää; kään, äjää; käizin, käiz) XI ***v.*** **–** навести порчу; сглазить.
ä|kü (ün, kküüä, kküü) II ***s.*** **–** накал; жар. **kiuvvaz antaa paljo ~kküüä** – каменка даёт много жара.
äleksi|ä (mmää; n, i; n, -) II ***v.*** **–** осознавать; соображать (ср. **älütä**).
ällillää ***adv.*** **–** бестолково; не соображая.
ällü|ssä (ümää; ün, üjää; izin, iz) XIV ***v.*** **–** догадываться.
äl|lüükäz (ükkähän, ükäst, ükkähässe) XVIII ***adj.*** **–** умн|ый (-ая, -ое); разумн|ый (-ая, -ое); толков|ый (-ая, -ое); сообразительн|ый (-ая, -ое) (ср. **viizaz**).
äl|ü (ün, lüüä, lüü) II ***s.*** **–** ум; разум; интеллект (ср. **viizahusse**, **ümmärröz**).
älüttömü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** **–** нелепость; вздор.
äl|ütä (lüümää; lüün, üjää; lüizin, lüiz) XI ***v.*** **– 1)** соображать; смекать; **2)** обращать внимание; **3)** замечать (ср. **äleksiä**).
älüt|öin (tömän, öint, tömmää) XIV ***adj.*** **– 1)** неразумн|ый (-ая, -ое); безрассудн|ый (-ая, -ое); **2)** нелеп|ый (-ая, -ое); **3)** безумн|ый (-ая, -ое).
ämmä (n, ä, ä) VIII ***s.*** **– 1)** бабушка; **2)** бабка; старуха; **3)** повивальная бабка; акушёрка (ср. **akka**).
ämmäntu|ssu (zun, ssua, ssuu) II ***s.*** **–** лекарство из спор плауна.
ämmö|i (in, jä, ihe) III ***s.*** **–** тёща; свекровь.
änkeli (n, ä, i) II ***s.*** **–** ангел.
änkelä (n, ä, ä) VIII ***adj.*** **–** сладковат|ый (-ая, -ое). **~ leipä** – сладковатый хлеб.
ärnähtä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** **–** буркнуть [*себе под нос*].
ärn|ää (ämää; än, ää; in, i) IV ***v.*** **–** ворчать; бурчать; брюзжать.
ärrillää ***adv.*** **–** раздражённо. **hää on ~** – он раздражён, в раздражении.
ärvär|tää (tämmää; rän, tää; zin, si) VII ***v.*** **–** дразнить.
ässä (n, ä, ä) VIII ***s.*** **– 1)** туз [*карточный*]; **2)** вспыльчивый, раздражительный человек.
ät|ti (in, tiä, tii) II ***s.*** **–** папа (ср. **izä**).
ätšintim|ä (än, mää, mää) VIII ***s.*** **–** отчим.
ään (en, t, nee) X ***s.*** **– 1)** звук. **~en voimakkusse** – сила звука; **2)** голос. **hänelt on ~ poiz otettu** – у него пропал голос. **kova ~** – громкий голос (ср. **äänne**).
äänekkü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** **–** громкость; звонкость; голосистость.
äänek|äz (kähän, äst, kähässe) XVIII ***adj.*** **– 1)** громк|ий (-ая, -ое). **~äz nagru** – громкий смех; **2)** звонк|ий (-ая, -ое) **: ~äz soittu** – звонкий инструмент; **3)** голосист|ый (-ая, -ое). **~äz kukkoi** – голосистый петух.
äänelli|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** **–** звуков|ой (-ая, -ое).
äänenan|to (non, toa, too) II ***s.*** **–** звучание. **soitun ~to** – звучание инструмента.
äänenpaino (n, a, o) II ***s.*** **–** интонация; тон. **käsköwä ~** – повелительный тон.
äänenpit|täävä (täävän, ävää, ävää) VIII ***adj.*** **–** звукоизолированн|ый (-ая, -ое); звуконепроницаем|ый (-ая, -ое).
äänenpit|täävüsse (ävüen, ävüttä, ävüttee) XX ***s.*** **–** звукоизолированность; звуконепроницаемость.
äänessö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** **–** голосование.
äänes|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** **–** голосовать. **~tää kättä nostaen**[*] – голосовать поднятием руки.
ääneti ***adv.*** **–** молча; безмолвно.
äänettömü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** **– 1)** беззвучность; бесшумность; **2)** безмолвие.
äänet|öin (tömän, öint, tömmää) XIV ***adj.*** **– 1)** беззвучн|ый (-ая, -ое); бесшумн|ый (-ая, -ое); **2)** безмолвн|ый (-ая, -ое); молчалив|ый (-ая, -ое).

---
[*] *I infinitiivin instruktiivi* от глагола **nostaa** (см. 34 урок).

ään|ne (tiin, nettä, tiisse) XV ***s.*** – звук речи [*фонетическое понятие*] (ср. **ään**).
äännee ***adv.*** – **1)** вслух. **lukkiia ~** – читать вслух; **2)** в голос : **alkaa itkiä** – зарыдать в голос.
-äänni|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** – -голо́с|ый (-ая, -ое). **kova- ~in** – громкоголос|ый.
äännäh|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – **1)** издать звук; подать голос; **2)** произнести; промолвить.
ääntämi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***s.*** – произнесение; подача звука.
ääntämü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** – произношение. **verehetöin ~z** – правильное произношение.
ään|tää (tämää; nän, tää; zin, si) VII ***v.*** – произносить; выговаривать.
ään|tüä (tümää; nün, tüü; nüin, tüi) II ***v.*** – произноситься; выговариваться.
äänük|käin (äizen, äist, äisee; *mon. nom.* – käist) XIII [b] ***s.*** – голосок.
äär (en, t, ee) X ***s.*** – конец; край; предел. **linnan toin ~** – другой конец города (ср. **loppu**, **ottsa**).
ääree I ***adv.*** – подле; возле; рядом (*куда?*). **istussa ~** – сесть рядом (ср. **ääreez I**).
ääree II ***postp.*** [gen.] – к (*чему-л.*) [*вплотную*]. **astua ikkunan ~** – подойти к окну. **istussa kannen ~** – сесть за стол.
ääreez I ***adv.*** – подле; возле; рядом (*где?*). **istua ~** – сидеть рядом (ср. **ääree I**).
ääreez II ***postp.*** [gen.] – около; у; подле; возле (*чего-л.*). **saatu on taloin ~** – сад возле дома. **istua kannen ~** – сидеть за столом.
äärest I ***adv.*** – рядом; поблизости (*откуда?*) : **se löüvvettii ~** – это нашли рядом.
äärest II ***postp.*** [gen.] – от (*чего-л.*) : **poistua ikkunan ~** – отойти от окна. **noissa kannen ~** – встать из-за стола.
äärettömmää ***adv.*** – бесконечно; чрезвычайно. **miä oon ~ illoin!** – я чрезвычайно рад! **möö oomma ~ kiitolliist!** – мы бесконечно благодарны!
äärettömü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** – бесконечность; бескрайность; беспредельность; безграничность; необъятность.
ääret|öin (tömän, öint, tommää) XIV ***adj.*** – бесконечн|ый (-ая, -ое); бескрайн|ий (-яя, -ее); беспредельн|ый (-ая, -ое); безграничн|ый (-ая, -ое); необъятн|ый (-ая, -ое). **~tömät lakehuet** – бескрайние просторы.
äärimmillee ***adv.*** – предельно; крайне; до предела; до крайности.
äärimmäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – крайн|ий (-яя, -ее); предельн|ый (-ая, -ое). **meijjen koti on külässt ~n** – наш дом – крайний в селе. **~n määräaika** – предельный срок.
äärüks|et (iin, iä, ii) XII ***s. mon.*** – окаймление; окантовка; бордюр.
äätek|ki (in, kiä, kii) II ***s.*** – новый лёд в полынье.

Ö ö.

öhähtä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** – взвизгнуть.
öi|n (zen, st, see; *mon. nom.* – zet) XIII [a] ***adj.*** – ночн|ой (-ая, -ое). **~n poojezda** – ночной поезд.
öittee ***adv.*** – ночами; по ночам. **~ suzi kulkoo metsääz** – по ночам волк бродит по лесу. **hää tekköö töötä päivitee ja ~ki** – он работает денно и нощно.
ök|issä (izömmää; kiizen, izöö; kiizin, kiiz) IX ***v.*** – ойкать.
öksüt|tää (tämmää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** – сбивать с пути [*прям. и переносн.*]; совращать.
öksü|ä (mää; n, ü; in, i) II ***v.*** – блуждать; заблудиться; сбиваться с пути [*прям. и переносн.*].
ölineh|et (hiin, hiiä, isse) XXI ***s. mon.*** – вопли.
öl|issä (izömmää; liizen, izöö; liizin, liiz) IX ***v.*** – вопить; выть [*фигуральн.*]. **mitä siä ~liizet?** – что ты воешь?
öljü (n, ä, ü) II ***s.*** – олифа.
öljüi|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – **1)** испачканн|ый (-ая, -ое) олифой; **2)** промасленн|ый (-ая, -ое). **~st vaattiit** – промасленная одежда (ср. **öljüvaattiit**).
öljükraa|ska (zan, skaa, skaa) IV ***s.*** – масляная краска.
öljü|ssä (zömmää; zen, soo; zin, si) VIII ***v.*** – покрывать олифой.
öljüvaattii|t (loin, loja, loihe) XV ***s. mon.*** – штормовка; роба (ср. **öljüin**).
öl|liine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** – вытьё [*фигуральн.*]. **mikä on se ~liine?** – что это за вытьё?
ör|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX ***v.*** – **1)** хрипеть; **2)** бормотать.
ör|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI ***s.*** – бормотание; хрипение. **jooppurin ~riine** – бормотание пьяного.
öö (n, tä, hö) I ***s.*** – ночь. **~l** – ночью [*время суток*]. **~n** – в течение ночи. **~tä vassen** – на́ ночь; перед сном. **jää'ä ~ks** – остаться на́ ночь. **hüvvää ~tä!** – спокойной ночи! **~n selkää** – на ночь глядя. **jo monnee ~hö miä en voi nukahtaa!** – уже несколько ночей я не могу заснуть!
ööassia (n, a, a) VII ***s.*** – ночной горшок.

öökau|z (vven, tta, ttee) XI ***s.*** : **lapsi itki ~vven** – ребёнок проплакал всю ночь напролёт. **olla ~vvet poiz** – пропадать целыми ночами. **tehhä matan ühteen ~tteen** – проделать путь за одну ночь.
öököttäv|ä (än, vää, vää) VIII ***partits.*** – тошнотворн|ый (-ая, -ое). **~ä haizo** – тошнотворная вонь.
öökött|ää (ämmää; ää; i) IV ***v.*** [part.] – тошнить. **minnua ~ää** – меня тошнит.
ööklötö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – тошнота.
öölaak|koi (oin, koja, koihe) III ***s.*** – филин.
öölapak|ko (on, koa, koo) II ***s.*** – ночная птица [*любая*].
öömaj|a (an, jaa, jaa) IV ***s.*** – ночлежка.
öömatok|kain (kaizen, aist, kaisee; *mon. nom.* – kaist) XIII [a] ***s.*** – дождевой червяк.
öömööh|ä (än, hää, hää) VIII ***s.*** – поздняя ночь; глубокая ночь. **~ääl** – поздно ночью. **~ään** – глубокой ночью.
öömööhäisee ***adv.*** – допоздна́.
öönik|ka* **(an, kaa, kaa)** V ***s.*** – ночлежни|к (-ца); постоял|ец (-ица).
ööpai|ta (jjan, ttaa, ttaa) IV ***s.*** – ночная рубашка.
öö|ppüüä (pümää; vün, ppüü; vüin, püi) II ***v.*** – ночевать; переночёвывать; заночевать. **~ppüüä paljahan taivahan all** – ночевать под открытым небом. **~ppüüä üssävän loon** – переночевать у друга. **~ppüüä veerahiil** – заночевать в гостях.
öösia (n, a, a) VII ***s.*** – ночлег. **ettsia ~a** – искать ночлега.
öösok|keehusse (ehuen, ehutta, ehuttee) XX ***s.*** – куриная слепота [*нарушение сумеречного зрения*].
öösok|kiia (kiian, iaa, iaa) VII ***adj.*** – страдающ|ий (-ая, -ее) куриной слепотой.
öövah|ti (in, tia, tii) II ***s.*** – ночной сторож.
öösüä|n (men, änt, mee) XIV ***s.*** – самая полночь. **~men aikkaa** – в полночь.

Ü ü.

üheez ***adv.*** – вместе; совместно [*находиться где-л.*]. **olla ~** – быть вместе. **laa määmmä ~!** – идём вместе! **hallita ~** – совместно владеть. **ellää ~** – жить вместе (ср. **ühtee**).
üheezol|o (on, looa, loo) II ***s.*** – совместное пребывание.
üheksä|n (n, ä, ä; in. – **äz)** ***num.*** – девять.
üheksänkümment (üheksänkümmenän, üheksääkümment, üheksääkümmenää) ***num.*** – девяносто.
üheksänsattaa (üheksänsaan, üheksääsattaa, üheksääsattaa) ***num.*** – девятьсот.
üheksänsattaa üheksänkümment (üheksänsaan üheksänkümmenän, üheksääsattaa üheksääkümment, üheksääsattaa üheksääkümmenää) ***num.*** – девятьсот девяносто.
üheksänsattaa üheksääzkümmenääz (üheksänsattaa üheksännenkümmenännen, üheksänsattaa üheksättäkümmenättä, üheksänsattaa üheksänteekümmenäntee) ***num.*** – девятьсот девяност|ый (-ая, -ое).
üheksänsattaa üheksääzkümmenääz kolma|az (nnen, tta, ntee) – девятьсот девяносто трет|ий (-ья, -ье).
üheksäntoist (üheksäntoist, üheksäätoist, üheksäätoist) ***num.*** – девятнадцать.
üheksäntoistkümmenä|äz (nnen, ttä, ntee) ***num.*** – девятнадцат|ый (-ая, -ое).
üheksä|äz (nnen, ttä, ntee) ***num.*** – девят|ый (-ая, -ое).
üheksääzkümmenääz (üheksännenkümmenännen, üheksättäkümmenättä, üheksänteekümmenäntee) ***num.*** – девяност|ый (-ая, -ое).
üheksääzkümmenääz kuuvve|ez (nnen, tta, ntee) ***num.*** – девяносто шест|ой (-ая, -ое).
üheksääzsatta|iz (nnen, tta, ntee) ***num.*** – девятисот|ый (-ая, -ое).
ühelläi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** – одинаков|ый (-ая, -ое). **kaikiil oltii ~st vaattiit** – на всех была одинаковая одежда.
ühenlaajai|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** – равн|ый (-ая, -ое). **töö molemmat ootta ~st** – вы оба равны́.
ühenlaajaizik|käin (äizen, äist, äisee; *mon. nom.* – käist) XIII [b] ***s.*** – ровесн|ик (-ца).
üh|etä (tenömmää; tenen, tenöö; tenin, teni) X ***v.*** – совмещаться.
ühissö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** – объединение. **teolliin ~z** – промышленное объединение.
ühistä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** – объединяться [*о людях*].
ühis|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** – соединять; объединять.
ühis|tüä (tümmää, sün, tüü; süin, tüi) II ***v.*** – соединяться [*о предметах*].
ühtaikahi|in (zen, ist, see) XIII [a] ***adj.*** – одновременн|ый (-ая, -ое).
ühtaikaizu|sse (en, tta, ttee) XX ***s.*** – одновременность.
ühtaikkaa ***adv.*** – одновременно; сразу; разом.

---

* без соблюдения закона vokaaligarmoonia.

ühtee *adv.* – вместе [*собраться; собрать*]. **koota ~** – собирать вместе. **kuulua ~** – принадлежать друг другу. **käüvvä ~** – подходить друг другу; совпадать. **ommella ~** – сшивать. **panna ~** – складывать. **sittooa ~** – связывать. **soppiia ~** – уживаться вместе (ср. **üheez**).
ühtehi|in (zen, ist, see) XIII [a] *adj.* – общ|ий (-ая, -ее). **meijjen ~in üssavä** – наш общий друг.
ühtehö|z (ksen, öst, ksee) XII *s.* – сходство; общность. **ižoran keeleel on suur ~z karjalan keelen kera** – у ижорского языка большое сходство с карельским языком.
ühtehü|sse (en, ttä, ttee) XX *s.* – **1)** соединение; связь; **2)** сообщение **:** **~sse Kukkuzist Peterburgaa** – сообщение между Куккузи и Петербургом.
ühtehüzneuvvoi *adv.* – общими усилиями; сообща; совместно.
ühtehüzomaizu|sse (en, tta, ttee) XX *s.* – общая собственность.
ühtehüzškoulu (n, a, u) II *s.* – школа совместного обучения.
ühteläi|n (zen, st, see) XIII [a] *adj.* – одинок|ий (-ая, -ое). **~zeel meheel on paljo kottoon töötä** [*пословица*] – у одинокого мужчины до́ма много работы.
ühtenäi|n (zen, st, see) XIII [a] *adj.* – един|ый (-ая, -ое); сплошн|ой (-ая, -ое); цельн|ый (-ая, -ое).
ühtenää *adv.* – беспрерывно; беспрестанно.
ühthüppää *adv.* – **1)** вприпрыжку; **2)** рысью. **heppoin jooksi ~** – лошадь побежала рысью.
ühtperrää *adv.* – то и дело.
ühtpäätä *adv.* – постоянно.
ühtäkkistää *adv.* – вдруг.
ühtää *adv.* – совершенно; совсем; вообще [*при отрицании*]. **miul eijoo ~ rahhaa** – у меня совершенно нет денег. **miä en lähe ~** – я совсем не пойду. **et siä tüe ~?** – ты вообще не придёшь? (ср. **ülipäittee**).
ü|ks (hen, htä, htee; *in.* – heez) *num.* – од|ин (-на, -но).
üksi *adv.* – поодиночке; порознь.
üksii *adv.* – один, одна [*в одиночестве – без других*].
üksiin *adv.* – одним и тем же способом; единообразно.
üksik|koi* **(oin, koja, koihe)** III *s.* – **1)** единица [*цифра, число, пункт*]; **2)** первый номер. **hää essiintüi ~koin** – он выступал [под] первым номером (ср. **üksikkö**).
üksik|kö (ön, köä, köö) II *s.* – **1)** единица [*исчисления чего-л.*]. **voimakkuen ~kö** – единица мощности (ср. **üksikkoi**); **2)** единственное число [*граммат.*].
üksinol|o (on, looa, loo) II *s.* – одиночество.
üksintää *adv.* – в одиночестве. **miä issuin ~** – я сидел в одиночестве.
üksinäi|n (zen, st, see) XIII [a] *adj.* – уединённ|ый (-ая, -ое). **metsän sizeez on ~n taloi** – в чаще леса – уединённый дом.
üksitää *adv.* – в одиночку; самостоятельно.
üksjalkai|n (zen, st, see) XIII [b] *adj.* – одноног|ий (-ая, -ое).
ükskaik *adv.* [all.] – безразлично; всё равно. **miulle on ~** – мне всё равно.
ükskertai|n (zen, st, see) XIII [b] *adj.* – **1)** прост|ой (-ая, -ое); ординарн|ый (-ая, -ое); **2)** упрощённ|ый (-ая, -ое); заурядн|ый (-ая, -ое); **3)** незатейлив|ый (-ая, -ое); немудрён|ый (-ая, -ое); **4)** наивн|ый (-ая, -ое); простодушн|ый (-ая, -ое).
ükskertais|taa (tammaa; san, taa; sin, ti) IV *v.* – упрощать.
ükskertais|tua (tummaa; sun, tuu; suin, tui) II *v.* – упрощаться.
ükskertaizeest *adv.* – просто.
ükskertaizu|sse (en, tta, ttee) XX *s.* – **1)** простота; ординарность; **2)** незатейливость; немудрёность; **3)** заурядность; **4)** простодушие; наивность.
ükskä|ssiin (zizen, ziist, zisee; *mon. nom.* – ssiist) XIII [b] *adj.* – однорук|ий (-ая, -ое).
üksmeeli|in (zen, ist, see) XIII [b] *adj.* – дружн|ый (-ая, -ое). **~in pere** – дружная семья.
ükspooli|in (zen, ist, see) XIII [b] *adj.* – **1)** одностороннн|ий (-яя, -ее). **~in kankaz** – односторонняя ткань; **2)** ограниченн|ый (-ая, -ое) **:** **~in älü** – ограниченный ум.
ükspoolizu|sse (en, tta, ttee) XX *s.* – **1)** односторонность; **2)** ограниченность.
ükssilmäi|n (zen, st, see) XIII [b] *adj.* – одноглаз|ый (-ая, -ое).
üksta|ppain (paizen, vaist, paisee; *mon. nom.* – ppaist) XIII [b] *adj.* **:** **~ppain ihmiin** – человек с дурными наклонностями.
ükstoist (ühentoist, ühtätoist, ühteetoist; *in.* – üheeztoist) *num.* – одиннадцать.
ükstoistkümmenä|äz (nnen, ttä, ntee) *num.* – одиннадцат|ый (-ая, -ое).
üksvoot|tiin (izen, iist, isee; *mon. nom.* – tiist) XIII [b] *adj.* – однолетний (-яя, -ее). **~tiist kazvit** – однолетние растения.
ülemmik|kö (ön, köä, köö) II *s.* – начальство; начальник.

* без соблюдения закона vokaaligarmoonia.

ülemmäz ***adv.*** **–** выше; вверх (ср. **ülähälle**).
ülempäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** **–** верхн|ий (-яя, -ее). **~n kerroz** – верхний этаж.
ül|etä (enömmää; leenen, enöö; leenin, leeni; *kond.* – enissiizin) X ***v.*** **– 1)** повышаться. **veenpinta on ~ent** – уровень воды повысился. **hää ~leeni polkovnikaks** – он повысился в звании до полковника; **2)** всходить **:** **päivüt ~enöö** – солнце восходит.
üli I *prep.* [gen.] – через [*поперёк*]. **männä ~ teen** – перейти через дорогу. **ujjuua ~ joen** – переплыть через реку [*на лодке*] (ср. **läpi**, **poikin**).
üli II *adv.* **:** **männä ~** – проходить [*в любом смысле*]. **talvi männöö ~** – зима проходит. **luzikka ei mää ~ kattilaa** – ложка не проходит в котелок.
ülihoomeen ***adv.*** **–** послезавтра.
ülileu|ka (vvan, kkaa, kkaa) VIII ***s.*** **–** верхняя губа (ср. **huul**, **leuka**, **üläsokka**).
ülimaari (n, a, i) II ***s.*** **– 1)** полати; **2)** верхние нары.
ülimäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** **–** высш|ий (-ая, -ее).
ülimääräi|n (zen, st, see) XIII [b] ***adj.*** **–** лишн|ий (-яя, -ее).
üliotsaaz ***adv.*** **–** во главе стола.
üliot|tsa (san, tsaa, tsaa) VIII ***s.*** **–** верхняя часть.
ülipool (en, t, ee) X ***s.*** **–** верхняя половина; верх.
ülipooleel ***adv.*** **–** на другой стороне реки.
ülipäittee ***adv.*** **–** вообще (ср. **ühtää**).
ülipäätää ***adv.*** **–** всего. **meitä oli seitsen lasta ~** – нас было всего семеро детей.
ülittse ***postp.*** [el.] – сквозь (*что-л., наружу*). **vezi männöö saavist ~** – вода просачивается из ушата.
üllää ***adv.*** **–** вверх. **noissa ~** – вставать; подниматься. **havaita ~** – проснуться (ср. **ülöz**).
ülpeel|lä (ömää; en, llöö; in, i) VIII ***v.*** [ad.] – гордиться (*кем-л., чем-л.*). **tütärikköi ~llöö vanhemmaal sizareel** – девочка гордится старшей сестрой.
ülpiä (n, ä, ä) VII ***adj.*** **– 1)** горд|ый (-ая, -ое). **~ tüttöi** – гордая девушка; **2)** дерзк|ий (-ая, -ое); строптив|ый (-ая, -ое).
ült|tää (tämää; än, tää; in, ti) IV ***v.*** **–** достигать; доставать; доходить (*до чего-л.*). **hame ~tää polviloihe nasse** – юбка доходит до колен.
ül|vetä (penömmää; penen, penöö; penin, peni)X ***v.*** **–** зазнаваться; возноситься; мнить о себе (ср. **ülvästää**).
ülvässäv|ä (än, vää, vää) VIII ***adj.*** **–** высокомерн|ый (-ая, -ое); чванлив|ый (-ая, -ое); кичлив|ый (-ая, -ое).
ülvässö|z (ksen, öst, ksee) XII ***s.*** **–** высокомерие; чванливость; кичливость.
ülväs|tää (tämmää; sän, tää; sin, ti) IV ***v.*** **–** чваниться; высокомерничать; кичиться.
ülähälle ***adv.*** **–** наверх; ввысь; высоко [*куда?*] (ср. **ülemmäz**).
ülähält ***adv.*** **– 1)** сверху; свысока. **~ kuului huuto** – сверху послышался крик; **2)** свыше. **~ tult määrähöksen mukkaa** – по предписанию свыше.
ülähääl ***adv.*** **– 1)** наверху; высоко [*где?*]; **2)** на ногах **:** **miä oon olt ~ jo viijjest naz** – я на ногах уже с пяти [*часов*]. **on jo hää ~?** – он уже встал?
ülämä|ki (en, kkiiä, kkee) IX ***s.*** **–** подъём в гору.
üläsok|ka (an, kaa, kaa) VIII ***s.*** **–** верхняя челюсть (ср. **huul**, **leuka**, **ülileuka**).
üläzikkuna (n, a, a) V ***s.*** **–** волоковóе окно [*в курной избе; чёрной бане*].
ülöz ***adv.*** **–** вверх; вверху. **kirjuttaa ~** – надписывать. **kravuta ~** – влезать; вскарабкиваться (ср. **üllää**).
ümmärrettävä (n, ä, ä) VIII ***partits.*** **–** понятн|ый (-ая, -ое); вразумительн|ый (-ая, -ое); доходчив|ый (-ая, -ое).
ümmärrettävü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** **–** понятность; вразумительность; доходчивость.
ümmärrö|z (ksen, öst, ksesse) XII ***s.*** **–** ум; разум; понимание (ср. **viizahusse**, **älü**, **ümmärtämüz**).
ümmärtämättömü|sse (en, ttä, tee) XX ***s.*** **– 1)** непонимание; **2)** **~eez** – по недоразумению; **3)** непонятливость; неразумность; **4)** непонятность; невразумительность.
ümmärtämät|öin (tömän, öint, tömmää) XIV ***adj.*** **– 1)** непонятлив|ый (-ая, -ое); неразумн|ый (-ая, -ое); **2)** непонятн|ый (-ая, -ое); невразумительн|ый (-ая, -ое).
ümmärtämü|z (ksen, üst, ksee) XII ***s.*** **–** понимание. **süvällizen ~ksen kera** – с глубоким пониманием (ср. **viizahusse**, **älü**, **ümmärröz**).
ümmärtäv|väin (äizen, äist, äisee; *mon. nom.* – väist) XIII [b] ***adj.*** **– 1)** понятлив|ый (-ая, -ое); разумн|ый (-ая, -ое); догадлив|ый (-ая, -ое); **2)** понимающ|ий (-ая, -ее); сочувствующ|ий (-ая, -ее); доброжелательн|ый (-ая, -ое).
ümmärtäväizü|sse (en, ttä, ttee) XX ***s.*** **– 1)** понятливость; разумность; догадливость; **2)** сочувствие; доброжелательность.
ümmär|tää (tämmää; rän, tää; zin, si) VII ***v.*** **– 1)** понимать; постигать; разуметь; догадываться. **miä senen jo ~zin!** – я об этом уже догадался! **2)** сочувствовать (ср. **arvata**, **käzittää**, **älütä**).
ümpäriillä ***postp.*** [gen.] – вокруг (*кого-л., чего-л.*) [*туда-сюда*]. **keträtä ~** – кружить; бродить вокруг. **kazi keträjää lapsen ~** – кошка бродит вокруг ребёнка (ср. **ümpäär II**).
ümpärikköi ***adv.*** **–** вокруг [*где?*]. **kaik istuisiit ~** – все расселись вокруг (ср. **ümpäär I, II**; **ümpäriillä**).

ümparis|sö (ön, söä, söö) II *s.* **– 1)** окрестность; окрестности. **~ön külät** – окрестные деревни; **2)** среда [*окружение*] (ср. **ümpärüz**).
ümpärittee ***adv.*** **–** со всех сторон; кругóм (ср. **ümpäär I**).
ümpärkäi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** **–** округл|ый (-ая, -ое). **~n kivi** – округлый камень.
ümpärläi|n (zen, st, see) XIII [a] ***adj.*** **–** кругл|ый (-ая, -ое). **~n niku rataz** – круглый, как колесо.
ümpärü|z (ksen, üst, ksee) XII *s.* **–** место вокруг; окружность; периметр (ср. **ümpärissö**).
ümpäär I ***adv.*** **–** вокруг; кругом (ср. **ümpärittee**).
ümpäär II ***prep.*** [part.] – вокруг (*чего-л.*) [*по окружности*]. **~ kantta** – вокруг стола (ср. **ümpäriillä**, **ümpärikköi**).
üpö ***adv.*** **: ~ üksinnää** – в полном одиночестве.
ür|issä (izömmää; riizen, izöö; riizin, riiz) IX ***v.*** **–** скулить.
ürittä|ssä (ämää; än, jjää; izin, iz) XV ***v.*** **–** стараться.
ür|ittää (ittämmää; riitän, ittää; riitin, itti) IV ***v.*** **–** пытаться; пробовать.
ür|riine (inehen, ineeht, inehesse) XXI *s.* **–** скуление; скулёж. **koira pittää kovvaa ~ineeht** – собака громко скулит.
ür|riitöz (itöksen, itööst, itöksee) XII *s.* **–** проба; попытка; замысел.
üssäviä : olla ~ – дружить.
üssävä (n, ä, ä) VIII *s.* **– 1)** друг; **2)** приятель.
üssäväk|köi (öin, köja, köihe) III *s.* **– 1)** подруга; **2)** приятельница.
üssävälli|in (zen, ist, see) XIII [b] ***adj.*** **– 1)** дружеск|ий (-ая, -ое); приятельск|ий (-ая, -ое). **~ist suhtehet** – приятельские отношения; **2)** дружественн|ый (-ая, -ое); дружелюбн|ый (-ая, -ое); **3)** любезн|ый (-ая, -ое); **4)** учтив|ый (-ая, -ое).
üssävällizü|sse (en, ttää, ttee) XX *s.* **– 1)** дружеское отношение; дружелюбие; **2)** любезность; **3)** учтивость.
üssävüks|et (iin, iä, ii) XII *s.* ***mon.*** **–** приятели. **oomma ~et** – мы с ним приятели.
üssävü|sse (en, ttä, ttee) XX *s.* **–** дружба.
üssävüs|tüä (tümää; sün, tüü; süin, tüi) II ***v.*** **–** подружиться. **miä ~süin hänen kera** – я с ним подружился.
ü|vvin (ttiimen, vviint, timee) XIV *s.* **– 1)** мозг; **2)** ядро; сущность; суть. **hää käzitti assiian ~ttiimen** – он ухватил суть дела.

LÜHÜT VENNÄÄEN-IŽORAN SANAKIRJA.

КРАТКИЙ РУССКО-ИЖОРСКИЙ СЛОВАРЬ.

В этом словаре даны **только те** слова, которые имеются в предыдущем, **ижорско-русском** словаре. Таким образом, после перевода **русского** слова на **ижорский** язык, можно найти соответствующую словарную статью в **ижорско-русском словаре** (со всеми имеющимися в нём грамматическими сведениями).

Прилагательные, указательные местоимения и порядковые числительные, для упрощения, даны в словаре лишь в форме **мужского** рода.

– – – – – – – – – – – –

Lühentehet. Сокращения.

гл. – глагол.
мест. – местоимение.
нар. – наречие.
предл. – предлог.
прил. – прилагательное.
прич. – причастие.
с. – союз.
сущ. – существительное.
част. – частица.
числ. – числительное.

А а.

абсолютно ***нар.*** **–** ilmi, kaikkenee.
абсурд, абсурдность ***сущ.*** **–** nurehusse.
абсурдный ***прил.*** **–** nurriia.
август ***сущ.*** **–** aukusti.
агнец ***сущ.*** **–** voonnain.
адвокат ***сущ.*** **–** vakatti.
аж ***нар.*** **–** äkä.
азбука ***сущ.*** **–** aampuustmisso.
акварель ***сущ.*** **–** vezikraaska.
аккуратно ***нар.*** **–** täzmällää.
аккуратный ***прил.*** **–** täzmälliin.
акушёрка ***сущ.*** **–** ämmä.
алфавит ***сущ.*** **–** aampuustmisso.
алый ***прил.*** **–** aaloi.
амбар ***сущ.*** **–** aitta.
ангел ***сущ.*** **–** änkeli.
апрель ***сущ.*** **–** aprilli.
а также ***с.*** **–** -ki (-kki).
а также не ... ***с.*** **–** ei ...-ka (-kä).

Б б.

баба ***сущ.*** **–** moori.
бабахнуть ***гл.*** **–** bomahtaa.
бабка ***сущ.*** **–** akka, moori, ämmä.
бабушка ***сущ.*** **–** ämmä.
багор ***сущ.*** **–** pagra.
бак ***сущ.*** **–** suuruhluu.
балерина ***сущ.*** **–** tanttsikkoi.
баня ***сущ.*** **–** külü.
баран ***сущ.*** **–** pässi.
барда́ ***сущ.*** **–** rapa.
барышня ***сущ.*** **–** neiti.
бахрома ***сущ.*** **–** hapsu, marha.
бдеть ***гл.*** **–** valvoa.
бдительность ***сущ.*** **–** vara.
бдительный ***прил.*** **–** varalliin.
бегать ***гл.*** **–** jooksennella.
беготня ***сущ.*** **–** jooksentelu.
бегство ***сущ.*** **–** pako.
беда ***сущ.*** **–** kaiho.
бедно ***нар.*** **–** köühükkäizeest.
бедность ***сущ.*** **–** köühüz.
бедный ***прил.*** **–** köühä.
бедро ***сущ.*** **–** reizi, sapso.
бежать ***гл.*** **–** joossa.
без ***предл.*** **–** ilma.
безболезненный ***прил.*** **–** tuzatoin.
безвкусный ***прил.*** **–** mautoin.
безволие ***сущ.*** **–** tahottomusse.
безвольный ***прил.*** **–** tahotoin.
безграничность ***сущ.*** **–** äärettömüsse.
безграничный ***прил.*** **–** määrätöin, ääretöin.
бездушный ***прил.*** **–** henketöin.
безжалостно ***нар.*** **–** žaalimata.
безжалостность ***сущ.*** **–**žaalimattomusse.

безжалостный ***прил.*** **–** tunnotoin, žaalimatoin.
беззвучность ***сущ.*** **–** äänettömüsse.
беззвучный ***прил.*** **–** äänetöin.
беззубый ***сущ.*** **–** hampahitoin.
безмолвие ***сущ.*** **–** vaitiolo, äänettömüsse.
безмолвно ***нар.*** **–** ääneti.
безмолвный ***прил.*** **–** äänetöin.
безногий ***прил.*** **–** jalatoin.
безобидный ***прил.*** **–** vaaratoin.
безопасный ***прил.*** **–** vaaratoin.
безответственный ***прил.*** **–** vassuutoin.
безошибочность ***сущ.*** **–** verehettömüsse.
безошибочный ***прил.*** **–** verehetöin.
безрогий ***прил.*** **–** sarvetoin.
безропотный ***прил.*** **–** nöürä.
безукоризненность ***сущ.*** **–** verehettömüsse.
безукоризненный ***прил.*** **–** verehetöin.
безупречность ***сущ.*** **–** verehettömüsse.
безупречный ***прил.*** **–** moittiitoin, verehetöin.
безымянный ***прил.*** **–** nimetöin.
бекас ***сущ.*** **–** taivazvoohi.
белёсый ***прил.*** **–** halli, vaalia.
белить ***гл.*** **–** valkenuttaa.
белка ***сущ.*** **–** orraava.
белок ***сущ.*** **–** valkolain, valkuaisaine, valkulain.
белокурый ***прил.*** **–** vaaliantukkain.
белый ***прил.*** **–** valkia.
бельё ***сущ.*** **–** püükki.
бельмо ***сущ.*** **–** kae.
берег ***сущ.*** **–** ranta.
березняк ***сущ.*** **–** koivisso.
бережливо ***нар.*** **–** napist.
берестяной ***прил.*** **–** toohhiin.
беречь ***гл.*** **–** hoitaa, sälüttää.
берёза ***сущ.*** **–** koivu.
берёста ***сущ.*** **–** toohi.
бес ***сущ.*** **–** pahalain.
беседа ***сущ.*** **–** keskustelu.
беседовать ***гл.*** **–** keskussella.
бесконечно ***нар.*** **–** äärettömmää.
бесконечность ***сущ.*** **–** äärettömüsse.
бесконечный ***прил.*** **–** ääretöin.
бескрайний ***прил.*** **–** valta, ääretöin.
беспечно ***нар.*** **–** itseaikojaa.
бесплатно ***нар.*** **–** ilmaizeks.
беспокоиться ***гл.*** **–** hätäellä.
беспокойно ***нар.*** **–** raizust.
беспокойный ***прил.*** **–**levotoin, raizu.
беспощадно ***нар.*** **–** žaalimata.
беспощадность ***сущ.*** **–** žaalimattomusse.
беспощадный ***прил.*** **–** žaalimatoin.
беспредельный ***прил.*** **–** määrätöin, ääretöin.
беспредметный ***прил.*** **–** ezinehetöin.
беспрерывно ***нар.*** **–** ühtenää.
бессильный ***прил.*** **–** voimatoin.
бессовестный ***прил.*** **–** hävitöin.
бессонница ***сущ.*** **–** unettomusse.
бессонный ***прил.*** **–** unetoin.
бесстыдник ***сущ.*** **–** nahankiskoja.
бесстыдный ***прил.*** **–** häpiämätöin.

бестолково ***нар.*** –ällillää.
бестолковый ***прил.*** – nurriia.
бесхвостый ***прил.*** – hännätöin.
бесцельно ***нар.*** – itseaikojaa.
бесчувственный ***прил.*** – tunnotoin.
бесшумность ***сущ.*** – äännettömüsse.
бесшумный ***прил.*** – äännetöin.
бешенство ***сущ.*** – vezikauhu.
бешеный ***прил.*** – vezikauhuin.
Библия ***сущ.*** – Piipeli.
бидон ***сущ.*** – kannu.
бинт ***сущ.*** – haavasie.
бить ***гл.*** – löövvä, vittooa.
биться ***гл.*** – tükkää.
благодарить ***гл.*** – kiitää.
благоприятный ***прил.*** – möötähiin.
блевать ***гл.*** – oksentassa.
бледный ***прил.*** – vaalia.
блеск ***сущ.*** – läikkäähüz.
блеснуть ***гл.*** – läikähtää.
блестеть ***гл.*** – läikkää, läimää.
блеять ***гл.*** – määkkiä.
близкий ***прил.*** – lähein.
близко ***нар.*** – läheel, lähelle.
близость ***сущ.*** – läheizüsse.
ближе ***нар.*** – lähemmäks, lähempään.
ближний ***прил.*** – lähein.
блуждание ***сущ.*** – vaeltelomiin.
блуждать ***гл.*** – hapukoitella, vaellella, öksüä.
блюдо [посуда] ***сущ.*** – malia.
блюдо [еда] ***сущ.*** – rooka.
боб ***сущ.*** – papu.
бобина ***сущ.*** – käämü.
Бог ***сущ.*** – Jummaala.
богатство ***сущ.*** – rikkahusse.
богатый ***прил.*** – rikaz.
Богородица – Maaria Pühhäin Vaimo.
бодрствовать ***гл.*** – valvoa.
божья коровка – tiiroi.
бойкий ***прил.*** – kerkiä, vilkaz.
бойкость ***сущ.*** – vilkkahusse.
бок ***сущ.*** – külki.
бок о́ бок ***нар.*** – külkimiittaa.
болезненный ***прил.*** – vaivakaz.
болезнь ***сущ.*** – lässiihüz, tauti.
болеть ***гл.*** – lässiiä, pakottaa.
болото ***сущ.*** – soo.
болтать ***гл.*** – hölöttää, papattaa.
болтаться ***гл.*** – hölskää.
болтливый ***прил.*** – pitkäkeeliin.
болтун ***сущ.*** – höpöi.
боль ***сущ.*** – kipu.
больница ***сущ.*** – bolnitsa.
больной [о́рган] ***прил.*** – kippiiä.
больной [человек] ***прил.*** – lässiivä.
больной, больная ***сущ.*** – lässiijä.
больше ***нар.*** – enempi, ennää.
бо́льший [количество] ***прил.*** – enemp.
бо́льший [размер] ***прил.*** – suuremp.
большой ***прил.*** – suur.

болячка ***сущ.*** **–** kärnä.
бордюр ***сущ.*** **–** äärükset.
бормотание ***сущ.*** **–** mökkiinä, pörriinä.
бормотать ***гл.*** **–** mököttää, pörissä.
борода ***сущ.*** **–** parta.
борозда ***сущ.*** **–** vako.
борона ***сущ.*** **–** assava, äez.
боронование ***сущ.*** **–** äessöz.
боронoвать ***гл.*** **–** assavojja, äestää.
борт ***сущ.*** **–** laita.
босиком ***нар.*** **–** paljai jaloi.
ботва ***сущ.*** **–** naatti.
ботинок ***сущ.*** **–** kenkä, paglakenkä.
бочка ***сущ.*** **–** tünnüri.
бояться ***гл.*** **–** pelätä.
брак, бракосочетание ***сущ.*** **–** naimiskauppa.
брак [погрешность] ***сущ.*** **–** vere.
бракованный ***прил.*** **–** verehelliin.
бранить ***гл.*** **–** narria.
брат ***сущ.*** **–** veikkoi, velli. **двоюродный ~ –** serkku.
братишка ***сущ.*** **–** veikkoi, vellez.
братство ***сущ.*** **–** vellehüsse.
брать ***гл.*** **–** ottaa.
браться ***гл.*** **–** tarttua.
бревно ***сущ.*** **–** herz.
брезент ***сущ.*** **–** prezetti.
бриться ***гл.*** **–** aella partaa.
бродить ***гл.*** **–** vaeltaa.
бродить [на дрожжах] ***гл.*** **–** käüvvä.
бродяга ***сущ.*** **–** vaeltaja.
бросать ***гл.*** **–** heittää, mättää.
бросаться ***гл.*** **–** heittiissä, vizellä.
брошюра ***сущ.*** **–** nie.
брусок ***сущ.*** **–** luiska.
брыкаться ***гл.*** **–** potkia.
брюзжать ***гл.*** **–** ärnää.
брюква ***сущ.*** **–** lanttu.
брюки ***сущ.*** **–** pöksüt.
брюхо ***сущ.*** **–** mako.
бугристый ***прил.*** **–** turruukaz.
будить ***гл.*** **–** havahuttaa.
будни, будний день ***сущ.*** **–** arki.
будто ***с.*** **–** niku.
будущее ***сущ.*** **–** tulovaizusse.
будущий ***прил.*** **–** tulloova. **на ~… -** enz ...
буква ***сущ.*** **–** aampuussen.
буквально ***нар.*** **–** aivan.
булка ***сущ.*** **–** saijja.
бульон ***сущ.*** **–** leem.
бумага ***сущ.*** **–** pappeeri.
бумажный ***прил.*** **–** paperriin.
бур ***сущ.*** **–** uherzin.
бурав ***сущ.*** **–** uherzin.
бурный ***прил.*** **–** sääkäz.
бурчать ***гл.*** **–** ärnää.
буря ***сущ.*** **–** viihkura.
бутерброд ***сущ.*** **–** voileipä.
бутылка ***сущ.*** **–** putteeli.
бухта ***сущ.*** **–** lahheeke.
бык ***сущ.*** **–** härkä.

быстро ***нар.*** **–** kiiree, nopiaast, vilkkaa.
быстрый ***прил.*** **–** kerkiä, noppiia.
бывать ***гл.*** **–** sattua.
быть ***гл.*** **–** olla.

В в.

вагон ***сущ.*** **–** vakkoona.
важный ***прил.*** **–** suurelliin.
валить ***гл.*** **–** kapartaa.
валиться ***гл.*** **–** lanketa.
ванна ***сущ.*** **–** vanna.
варежка ***сущ.*** **–** lappiikaz.
варенье ***сущ.*** **–** varenja.
варить ***гл.*** **–** keittää.
вариться ***гл.*** **–** keehua.
ватрушка ***сущ.*** **–** vadruška.
вбок ***нар.*** **–** sivulle.
вверх ***нар.*** **–** ülemmäz, üllää.
вводить ***гл.*** **–** johattaa.
ввоз ***сущ.*** **–** toonni.
вдалеке ***нар.*** **–** etähääl.
вдвоём ***числ.*** **–** kaheltaa.
вдоволь ***нар.*** **–** külitellee.
вдоль ***предл.*** **–** möit, pitkin.
вдох ***сущ.*** **–** sisseehenkähöz.
вдохнуть ***гл.*** **–** henkähtää sissee.
вдруг ***нар.*** **–** ühtäkkistää.
ведро ***сущ.*** **–** uhluin, uhluu.
ведьма ***сущ.*** **–** naiznoita.
веер ***сущ.*** **–** löühkü.
везти ***гл.*** **–** aella, veejjä.
везти [удаваться] ***гл.*** **–** apihua.
век ***сущ.*** **–** voozsata.
веко ***сущ.*** **–** silmäloomi.
велеть ***гл.*** **–** käskiä.
величина ***сущ.*** **–** suuruz.
вентерь ***сущ.*** **–** rüzä.
вентилировать ***гл.*** **–** tuulata.
вера ***сущ.*** **–** usko.
верба ***сущ.*** **–** paju.
Вербное Воскресенье – Urpipäivä.
веретенница ***сущ.*** **–** vaskimato.
веретено ***сущ.*** **–** värttänä.
верёвка ***сущ.*** **–** pagla.
верить ***гл.*** **–** uskoa.
вернуться ***гл.*** **–** tulla takaisii.
верный ***прил.*** **–** uskolliin.
вертеть ***гл.*** **–** pöörittää.
вертеться ***гл.*** **–** pööriä.
вероятно ***нар.*** **–** varmaa.
верующий ***прил.*** **–** uskova.
верх ***сущ.*** **–** pääliin.
верхний ***прил.*** **–** ülempäin.
верхом ***нар.*** **–** hepoizeel.
верхушка ***сущ.*** **–** ottsa.
вес ***сущ.*** **–** paino.
веселье ***сущ.*** **–** illo.

весёлый ***прил.*** – illoiza.
весло ***сущ.*** – airo.
весна ***сущ.*** – kevät.
весной ***нар.*** – keväeel, keväeen.
веснушки ***сущ.*** – pissaamat.
вести ***гл.*** – johtaa, ohjata, taluttaa, veejjä.
весть ***сущ.*** – sana.
весь ***мест.*** – koko.
весьма ***нар.*** – varsii.
ветвь, ветка ***сущ.*** – oksa.
ветвистый ***прил.*** – oksakaz.
ветер ***сущ.*** – tuul.
ветеринар ***сущ.*** – vetiennaari.
ветла ***сущ.*** – paju.
ветошь ***сущ.*** – nätüt.
ветренный ***прил.*** – tuulekaz.
ветрянка ***сущ.*** – tuulruikkoi.
ветхий ***прил.*** – rappiia.
ветчина ***сущ.*** – vitšina.
ветшать ***гл.*** – rapistua.
вечер ***сущ.*** – ilta.
вечером ***нар.*** – illaal.
вечный ***прил.*** – ikin.
вещи ***сущ.*** – tavvaarat.
взад-вперёд ***нар.*** – etez-takaz.
взбитый ***прил.*** – pöühkiä.
взаимность ***сущ.*** – vassavooroizusse.
взаимный ***прил.*** – keskinäin, vassavooroin.
взвизгнуть ***гл.*** – öhähtässä.
взгляд ***сущ.*** – kattso.
вздор ***сущ.*** – törriine, älüttömüsse.
вздох ***сущ.*** – henkähöz.
вздохнуть ***гл.*** – henkähtää, ohahtaa.
вздрогнуть ***гл.*** – hötähtää.
вздыматься ***гл.*** – altossa.
взламывать ***гл.*** – murtaa.
взлом ***сущ.*** – murto.
взмах [ру́ки] ***сущ.*** – käzikäänne.
взметать ***гл.*** – pöllüttää.
взметнуться ***гл.*** – pöllähtässä.
взорваться ***гл.*** – räjähtää.
взрослый ***сущ., прил.*** – aikuhiin.
вид ***сущ.*** – näkö.
ви́дение ***сущ.*** – näkömiin.
видеть ***гл.*** – nähhä.
видneться ***гл.*** – näkküüä.
видный [красивый] ***прил.*** – uhkia.
визит ***сущ.*** – veerahilu.
вилка ***сущ.*** – haarukka.
вилы ***сущ.*** – hanko, hankolliin.
вина ***сущ.*** – süü.
виниться ***гл.*** – väärittässä.
вино ***сущ.*** – viini.
виноватый ***прил.*** – süülliin, väärä.
виновный ***прил.*** – süülliin.
виноград ***сущ.*** – viiniköünnöz, viinirüpälehet.
виноградина ***сущ.*** – viinirüppääle.
висеть ***гл.*** – riippua.
вить ***гл.*** – punnooa.
виться ***гл.*** – polvehilla.

вишня ***сущ.*** **–** viišina, viišinapuu.
включать ***гл.*** **–** pistää päälle.
вкус ***сущ.*** **–** maku.
вкусный ***прил.*** **–** makkuiza.
вкусовой ***прил.*** **–** makkuin.
владелец ***сущ.*** **–** haltia.
владеть ***гл.*** **–** hallikkojja, ozata.
влага ***сущ.*** **–** kossehusse.
влажность ***сущ.*** **–** kossehusse.
влажный ***прил.*** **–** märrääkäz.
вламываться ***гл.*** **–** murtassa.
власть ***сущ.*** **–** valta.
влево ***нар.*** **–** kuralle.
влезать ***гл.*** **–** mahtua.
вместе ***нар.*** **–**üheez, ühtee.
вместительный ***прил.*** **–** paikakaz.
вместо ***нар.*** **–** azemest.
вначале ***нар.*** **–** enzin.
вне ***предл.*** **–** muuvvaal.
внезапно ***нар.*** **–** äkkii.
внезапный ***прил.*** **–** äkkilliin.
вновь ***нар.*** **–** uuvvellee.
внук, внучка ***сущ.*** **–** vunukka.
внутренности ***сущ.*** **–** süänriissat.
внутри ***предл., нар.*** **–** sizeez.
внутрь ***предл., нар.*** **–** sissee.
вовремя ***нар.*** **–** täzmällää.
во-вторых ***числ.*** **–** toizeks.
вода ***сущ.*** **–** vezi.
водин, вожанин ***сущ.*** **–** vadjalain.
водинка, вожанка ***сущ.*** **–** vadjakkoi.
водить ***гл.*** **–** talutella, veejjä.
водка ***сущ.*** **–** viina.
водовоз ***сущ.*** **–** vezikuski.
водоворот ***сущ.*** **–** póörre.
водоём ***сущ.*** **–** vezissö.
водонепроницаемость ***сущ.*** **–** veenpittäävüsse.
водонепроницаемый ***прил.*** **–** veenpittäävä.
водопад ***сущ.*** **–** veziputtoohuz.
водопровод ***сущ.*** **–** vezijohto.
водский ***прил.*** **–** vadjan. ~ **язык** – vadjan keel.
водянистый ***прил.*** **–** tahhiia.
военный ***сущ.*** **–** sottiilaz.
вожжа ***сущ.*** **–** ohjaz.
вожделеть ***гл.*** **–** izota.
возврат ***сущ.*** **–** palahutuz.
возвращать ***гл.*** **–** palahuttaa.
возвращаться ***гл.*** **–** palata.
возвращение ***сущ.*** **–** palluu.
возгорание ***сущ.*** **–** valkianvahinko.
воздух ***сущ.*** **–** ilma.
Воздвиженье ***сущ.*** **–** Viizenjä.
возить ***гл.*** **–** aella, kärätä, veejjä.
возиться ***гл.*** **–** nühtiissä.
возле ***предл., нар.*** **–** liki, vareez, ääree, ääreez.
возможно ***нар.*** **–** ehki.
возмущаться ***гл.*** **–** äkähüssä.
вознаграждение ***сущ.*** **–** palkkio.
возражать ***гл.*** **–** vassustaa, väittää vassaa.
возражение ***сущ.*** **–** vassaväite.

возраст ***сущ.*** **–** ikä.
возчик ***сущ.*** **–** veejä.
война ***сущ.*** **–** sota.
вокруг ***предл., нар.*** **–** ümpärikköi, ümpäär.
волк ***сущ.*** **–** suzi.
волна ***сущ.*** **–** laine.
волноваться ***гл.*** **–** järissä.
во́лос ***сущ.*** **–** hiuz, karva.
волосы ***сущ.*** **–** tukka.
волочить ***гл.*** **–** veellä.
волчок ***сущ.*** **–** vurra.
волшебство ***сущ.*** **–** noijitoz, taika.
воля [характер] ***сущ.*** **–** tahto.
воля [свобода] ***сущ.*** **–** voli.
вон ***част.*** **: ~ там –** tooal. ~ **туда –** tooho. ~ **оттуда –** tooalt.
вонь ***сущ.*** **–** haizo.
вонять ***гл.*** **–** haizotella.
вообще ***нар.*** **–** ülipäittee.
во-первых ***числ.*** **–** enziks.
вопить ***гл.*** **–** ölissä.
вопли ***сущ.*** **–** ölinehet.
вопрос ***сущ.*** **–** küssüümüz.
вор, воровка ***сущ.*** **–** varaz.
воробей ***сущ.*** **–** varppuin.
вороватый ***прил.*** **–** pitkikässiin.
воровать ***гл.*** **–** varassella.
воровство ***сущ.*** **–** varassoz, varkahusse.
ворожба ***сущ.*** **–** noitumusse.
ворон ***сущ.*** **–** korppi.
ворона ***сущ.*** **–** variz.
ворота ***сущ.*** **–** portti.
воротник ***сущ.*** **–** kagluz, vorodnikka.
ворочать ***гл.*** **–** väännellä.
ворчание ***сущ.*** **–** mökkiinä.
ворчать ***гл.*** **–** mököttää, särkiissä, vorttsia, ärnää.
восемнадцатый ***числ.*** **–** kaheksantoistkümmenääz.
восемнадцать ***числ.*** **–** kaheksantoist.
восемь ***числ.*** **–** kaheksan.
восемьдесят ***числ.*** **–** kaheksankümment.
воск ***сущ.*** **–** vaha.
воскресенье ***сущ.*** **–** pühäpäivä.
воспаление ***сущ.*** **–** palanne.
восток ***сущ.*** **–** itä.
восторг ***сущ.*** **–** ihassoz.
восхищение ***сущ.*** **–** ihassoz.
восход ***сущ.*** **–** päivüennoizo.
восхождение ***сущ.*** **–** noizo.
восьмидесятый ***числ.*** **–** kaheksaazkümmenääz.
восьмой ***числ.*** **–** kaheksaaz.
вот ***част.*** **–** vot.
вот эти ***мест.*** **–** näät.
вот это ***мест.*** **–** tämä.
вот этот ***мест.*** **–** tää.
вощёный ***прил.*** **–** vahhain.
вощить ***гл.*** **–** vahata.
впадина ***сущ.*** **–** uhhaama.
впереди ***нар.*** **–** eez.
вперемешку ***нар.*** **–** päälettäi, pääletükkee, sekaisii.
вперёд ***нар.*** **–** etez, ettee.
вплотную (к) ***предл.*** **–** külkee.

впоследствии ***нар.*** – jälkiäpäi.
вправо ***нар.*** – oikialle.
впредь ***нар.*** – ennää, vassa.
впускать ***гл.*** – päästää sissee.
враг ***сущ.*** – vassustaja, vihameez, viholliin.
враждебный ***прил.*** – vassahiin, vihameeliin.
вразумлять ***гл.*** – oikoja.
врать ***гл.*** – hölsiä.
врач ***сущ.*** – tohteri.
вращать ***гл.*** – pöörittää.
вращаться ***гл.*** – pööriä.
вред ***сущ.*** – pahennuz.
вредить ***гл.*** – pahentaa.
временами ***нар.*** – välistää.
время ***сущ.*** – aika.
время от времени ***нар.*** – aijjast aikkaa.
врун ***сущ.*** – hölsijä.
все, всё ***мест.*** – kaik.
всевозможный ***прил.*** – sekalaajain.
всего ***нар.*** – ülipäätä.
всё [по-прежнему] ***нар.*** – vaa.
всё равно ***нар.*** – ükskaik.
всё-таки ***част.*** – takki.
всклокоченный ***прил.*** – takkuukaz.
вслед (за) ***предл.*** – jälkkiä.
вскрик ***сущ.*** – huuto, mörräähüz.
вскрикивать ***гл.*** – mörnäksennellä.
вскрикнуть ***гл.*** – mörähtää.
вспоминать ***гл.*** – muistaa.
вспоминаться ***гл.*** – muistua.
вспылить ***гл.*** – niipahtua.
вспыльчивый ***прил.*** – süämikköi, äkkäizä.
вспыхивать ***гл.*** – vuhahtassa.
вставание ***сущ.*** – noizo.
вставать ***гл.*** – noissa, noissa üllää.
встреча ***сущ.*** – kohtahuz, tappaamiin.
встречать ***гл.*** – kohata, ottaa vassaa, tavata.
встречаться ***гл.*** – kohtassa.
встречный ***прил.*** – vassahiin.
встряхивать ***гл.*** – bürissellä.
всучивать ***гл.*** – ahissella.
всходить ***гл.*** – ittää.
всходы ***сущ.*** – iut, orraahat.
всякий ***мест.*** – kaikenlaajain.
вторник ***сущ.*** – toissarki.
второй ***числ.*** – toin.
в-третьих ***числ.*** – kolmanneks.
втроём ***числ.*** – kolmeltaa.
вход ***сущ.*** – päägö.
входить ***гл.*** – astua, tulla väljäst.
вчера ***нар.*** – eglee.
вчерашний ***прил.*** – eglelliin.
вчетвером ***числ.*** – neljältää.
вы ***мест.*** – töö.
выбирать ***гл.*** – valita.
выбираться ***гл.*** – päässä.
выбор ***сущ.*** – valitsoz.
выборы ***сущ.*** – valitsokset.
выбрасывать ***гл.*** – vizata.
вывеска ***сущ.*** – voiveska.

вывих ***сущ.*** **–** niukahuz.
вывихивать ***гл.*** **–** niukahuttaa.
вывихиваться ***гл.*** **–** niukahtua.
вывихнуто – on sihoilt.
вывихнуть ***гл.*** **–** niukahtaa.
вывихнуться ***гл.*** **–** männä sihoilt.
вывоз ***сущ.*** **–** veenni.
выволакивать ***гл.*** **–** veellä poiz.
выглядеть ***гл.*** **–** äkkähüä.
выглядывать ***гл.*** **–** pilkistää.
выгнать ***гл.*** **–** jättää poiz, lükkiä.
выгода ***сущ.*** **–** etu.
выгодный ***прил.*** **–** eulliin.
выгонять ***гл.*** **–** ajjaa poiz.
выдавать ***гл.*** **–** antaa ilmi.
выдавливать ***гл.*** **–** lutissella.
выдача ***сущ.*** **–** jako.
выдох ***сущ.*** **–** väljäähenkähöz.
выдохнуть ***гл.*** **–** henkähtää väljää.
выдыхаться ***гл.*** **–** haihtua, välkähtüä.
выздоравливать ***гл.*** **–** elpüä, päässä tauvvist.
выйти [откуда-л.] ***гл.*** **–** männä väljää.
выйти [получиться] ***гл.*** **–** tulla.
выкидывать ***гл.*** **–** vizata, viskoja väljää.
выключать ***гл.*** **–** katkaissa.
выкрик ***сущ.*** **–** mörräähüz.
выкрикивать ***гл.*** **–** mörnäksennellä.
выкрикнуть ***гл.*** **–** mörähtää.
выливать ***гл.*** **–** kaataa poiz.
выливаться ***гл.*** **–** vootaa.
вымя ***сущ.*** **–** uar.
вынужденный ***прил.*** **–** pakolliin.
выпаривать ***гл.*** **–** höürüttää.
выпивать [алкоголь] ***гл.*** **–** rüüppiä.
выпить [алкоголя] ***гл.*** **–** rüüpätä.
выполнять ***гл.*** **–** toimittaa.
выпрямлять ***гл.*** **–** oennella, oijata.
выпрямляться ***гл.*** **–** oentassa, oijeta.
выпускать ***гл.*** **–** päästää uloz.
выравнивать ***гл.*** **–** lakenuttaa.
выражение ***сущ.*** **–** lauze, sanonta.
выращивать ***гл.*** **–** kazvattaa.
вырезáть ***гл.*** **–** hölvätä.
выругаться ***гл.*** **–** ampua pirun.
высовываться ***гл.*** **–** pistiissä.
высокий ***прил.*** **–** korkia.
высокó ***нар.*** **–** korkiaal, korkialle.
высокомерие ***сущ.*** **–** ülvässöz.
высокомерный ***прил.*** **–** ülvässävä.
высота ***сущ.*** **–** korkehusse.
выстрел ***сущ.*** **–** laukahuz.
выстрелить ***гл.*** **–** ampua järähüttää, laukaissa.
выступать ***гл.*** **–** essiintüä.
выступление ***сущ.*** **–** ezittämmiin.
высушивание ***сущ.*** **–** kuivahuz.
высший ***прил.*** **–** ülimäin.
выталкивать ***гл.*** **–** lükkiä.
вытаскивать ***гл.*** **–** veellä poiz, vetää.
вытекать ***гл.*** **–** vootaa.
вытирание ***сущ.*** **–** kuivahuz, püühkiimiin, püühkimiin.

вытирать ***гл.*** – kuivata, püühkiä.
вытираться ***гл.*** – püühkiissä.
вытряхивать ***гл.*** – puvvistaa.
вытягивать ***гл.*** – veellä poiz.
выхватить ***гл.*** – temmata.
выход ***сущ.*** – ulozlähtö.
выходец ***сущ.*** – poistuja.
выходить ***гл.*** – poistua.
выяснять ***гл.*** – selvittää.
выясняться ***гл.*** – seleta.
вьюга ***сущ.*** – bürü, lumituisku, tuisku.
вьюжить ***гл.*** – bürüttää, bürütä.
вяз ***сущ.*** – jallaaja.
вязать ***гл.*** – kuttooa.
вязкий ***прил.*** – nodra.
вязкость ***сущ.*** – nodrusse.
вязнуть ***гл.*** – vajota.
вялить ***гл.*** – kuivattaa.
вянуть ***гл.*** – räitüä.

Г г.

гавань ***сущ.*** – salmi.
гадить ***гл.*** – kakata.
гадюка ***сущ.*** – kirjava mato.
галдёж ***сущ.*** – mökü.
галстук ***сущ.*** – solmio.
гарантированный ***прич.*** – taattu.
гарантировать ***гл.*** – taata.
гарантия ***сущ.*** – tae.
гаркнуть ***гл.*** – ränkähtää.
гасить ***гл.*** – sammuttaa, tukahuttaa.
гаснуть ***гл.*** – tukehtua.
гастроли ***сущ.*** – veerahilu.
гвалт ***сущ.*** – mökü.
гвоздь ***сущ.*** – naagla.
где? ***нар.*** – miz?
где-либо ***нар.*** – mizle.
где-нибудь ***нар.*** – mizikke.
где-то ***нар.*** – mizle.
где угодно ***нар.*** – hot miz.
герой ***сущ.*** – sankari.
гибкий ***прил.*** – nodra, notkia, taipuiza.
гибкость ***сущ.*** – nodrusse, taipuizusse.
гид ***сущ.*** – opastaja.
глава ***сущ.*** – pää.
гладить ***гл.*** – silittää.
гладить [утюгом] ***гл.*** – glaadittaa.
гладкий ***прил.*** – silohiin.
глаз ***сущ.*** – silmä.
глина ***сущ.*** – savi.
глинозём ***сущ.*** – savizikkoi.
глиняный ***прил.*** – savveekaz.
глицерин ***сущ.*** – glütseriini.
глодание ***сущ.*** – nälvimiin.
глодать ***гл.*** – krapissa, nälviä.
глотать ***гл.*** – lainoa, neellä.
глотнуть ***гл.*** – neelaissa.

глоток ***сущ.*** **–** lainamuz.
глубина ***сущ.*** **–** süvüsse.
глубокий ***прил.*** **–** süvä.
глупец ***сущ.*** **–** vohmain, vohmuri.
глупость ***сущ.*** **–** vohmusse.
глупый ***прил.*** **–** tuhma, vohma.
глухой ***прил.*** **–** gluuhhoi.
глядеть ***гл.*** **–** kattsoa.
гнать ***гл.*** **–** ajjaa.
гнев ***сущ.*** **–** viha.
гневаться ***гл.*** **–** nenästüä.
гнилой ***прил.*** **–** laho, mätä.
гниль ***сущ.*** **–** mätä.
гнить ***гл.*** **–** lahontua, märetä, märätä, määntüä.
гноить ***гл.*** **–** märkänüttää.
гноиться ***гл.*** **–** vizvata.
гной ***сущ.*** **–** mätä, vizva.
гнойник ***сущ.*** **–** ramonäpükkä.
гнуть ***гл.*** **–** painuttaa.
гнуться ***гл.*** **–** painua.
говорить ***гл.*** **–** läätä, sannooa.
говядина ***сущ.*** **–** tühkäliha.
год ***сущ.*** **–** vooz.
годовщина ***сущ.*** **–** voozpäivä.
годиться ***гл.*** **–** kelvata.
голавль ***сущ.*** **–** turbakka.
голенище ***сущ.*** **–** varz.
голень ***сущ.*** **–** säär.
голова ***сущ.*** **–** pää.
головастик ***сущ.*** **–** naappapää.
головка ***сущ.*** **–** ottsa.
головорез ***сущ.*** **–** päänikka.
голод ***сущ.*** **–** nälkä.
голодный ***прил.*** **–** nälkähiin.
голос ***сущ.*** **–** ään.
голосистый ***прил.*** **–** äänekäz.
голосование ***сущ.*** **–** äänessöz.
голосовать ***гл.*** **–** äänestää.
голосок ***сущ.*** **–** äänükkäin.
голубой ***прил.*** **–** vaaliansinniin.
голубь ***сущ.*** **–** küühkü.
голый ***прил.*** **–** paljaz.
голышом ***нар.*** **–** ilkkoalassii.
гольфы ***сущ.*** **–** polvisukat.
гонорар ***сущ.*** **–** palkkio.
гора ***сущ.*** **–** mäki.
гордый ***прил.*** **–** ülpiä.
горе ***сущ.*** **–** halliia, suru.
горевать ***гл.*** **–** surra.
гореть ***гл.*** **–** pallaa.
«гореть» [ощущение] ***гл.*** **–** kuumattaa.
горечь ***сущ.*** **–** karvahusse.
гористый ***прил.*** **–** mäekäz.
горло ***сущ.*** **–** kurkku.
горностай ***сущ.*** **–** kärppä.
город ***сущ.*** **–** linna.
горожанин ***сущ.*** **–** linnalain.
горожанка ***сущ.*** **–** linnakkoi.
горох ***сущ.*** **–** herne.
горчица ***сущ.*** **–** kartittsa.

горшок ***сущ.*** **–** pata.
горький ***прил.*** **–** karvaz.
горячий ***прил.*** **–** kuuma, tulleekaz, vari.
горячий [вспыльчивый] ***прил.*** **–** tuisku.
горящий ***прич.*** **–** tulleekaz.
господин ***сущ.*** **–** herra.
Господь – Herra. ~ **Бог –** Herra Jummaala.
госпожа ***сущ.*** **–** frouva.
гостеприимный ***прил.*** **–** veerahanvarahiin.
гостеприимство ***сущ.*** **–** veerahanvaraizusse.
гостить ***гл.*** **–** veerahilla.
гость ***сущ.*** **–** veeraz.
государство ***сущ.*** **–** valtio.
готовить ***гл.*** **–** valmistaa.
готовиться ***гл.*** **–** valmistua.
готовность ***сущ.*** **–** vara.
готовый ***прил.*** **–** valmiz.
грабитель ***сущ.*** **–** rozvoi, rööväri.
грабить ***гл.*** **–** rozvota, rööviä.
грабли ***сущ.*** **–** harraava.
град ***сущ.*** **–** rae.
градус ***сущ.*** **–** asse.
грамм ***сущ.*** **–** gramma.
грамматика ***сущ.*** **–** grammatikka.
гранит ***сущ.*** **–** graniitti.
граница ***сущ.*** **–** raja.
грань ***сущ.*** **–** särvi.
греметь ***гл.*** **–** jürissä, vuhissa.
греть ***гл.*** **–** kuumentaa, lämmitellä.
греться ***гл.*** **–** kuumeta, lämmittelliissä.
грех ***сущ.*** **–** sünni.
грешник ***сущ.*** **–** sünniin.
грешный ***прил.*** **–** sünnikäz.
гриб ***сущ.*** **–** opokka, seen.
грива ***сущ.*** **–** hepoizen harja.
гроб ***сущ.*** **–** ruumihenpuut.
гроза ***сущ.*** **–** ukonilma.
гроздь ***сущ.*** **–** kärkkä, kärkkäin.
грозить ***гл.*** **–** uhata.
грозный ***прил.*** **–** uhkaava.
грозящий ***прич.*** **–** uhkaava.
гром ***сущ.*** **–** ukko.
громадный ***прил.*** **–** huikia.
громкий ***прил.*** **–** kova, äänekäz.
громко ***нар.*** **–** kovvaa.
громкость ***сущ.*** **–** äänekküsse.
громыхнуть ***гл.*** **–** jürähtää.
грохнуться ***гл.*** **–** räzähtässä.
грохот ***сущ.*** **–** jürü.
грохотать ***гл.*** **–** jürissä.
грубить ***гл.*** **–** läätä karkiast.
грубость ***сущ.*** **–** karkehusse.
грубый [человек] ***прил.*** **–** karkia.
грубый [материал] ***прил.*** **–** järriiä.
грудь ***сущ.*** **–** rinta.
грудь [женская] ***сущ.*** **–** nännä.
грудь [одежды] ***сущ.*** **–** rinnuz.
груз ***сущ.*** **–** koorma.
груздь ***сущ.*** **–** valkomaitoseen.
грузить ***гл.*** **–** lasata.

грузчик ***сущ.*** **–** lassaaja.
грустить ***гл.*** **–** murehtia.
грустный ***прил.*** **–** murehelliin.
грусть ***сущ.*** **–** mure.
грызня ***сущ.*** **–** nälvimiin.
грызть ***гл.*** **–** krapissa, nälviä.
грязь ***сущ.*** **–** retu.
грязниться ***гл.*** **–** rüvettüä.
губа ***сущ.*** **–** huul, -leuka.
губить ***гл.*** **–** tuhota.
гудеть ***гл.*** **–** jümissä, puhaltaa, vuhissa, vunissa.
гудок ***сущ.*** **–** puhalluz.
гул ***сущ.*** **–** jümmiinä, vuhhiine.
гулять ***гл.*** **–** käüvvellä.
гусак ***сущ.*** **–** hanhikukkoi.
густера ***сущ.*** **–** lattika.
густой ***прил.*** **–** sakkiia, vehmaz.
густота ***сущ.*** **–** vehmahusse.
гусыня ***сущ.*** **–** hanhiemäin.
гусь ***сущ.*** **–** hanhi.
гуща ***сущ.*** **–** sakka.

Д д.

да! ***част.*** **–** nii! **ну ~!** **–** no nii!
давать ***гл.*** **–** antaa.
давай(-те)! **–** laa!
давить ***гл.*** **–** painaa.
давнишний ***прил.*** **–** iänikkäin.
давно ***нар.*** **–** kauvvaa, pitkää.
давным-давно ***нар.*** **–** eläessää.
далее [время] ***нар.*** **–** etezpäi.
далеко ***нар.*** **–** etähittee.
далёкий ***прил.*** **–** etempäin, etähäin.
дальний ***прил.*** **–** etempäin, etähäin.
дальше [место] ***нар.*** **–** etemmäks, etemmälle, etemmääl.
данные ***сущ.*** **–** tiijjot.
дар ***сущ.*** **–** annin.
дарить ***гл.*** **–** lahjuttaa.
даром ***нар.*** **–** ilman.
дача ***сущ.*** **–** daatša.
два ***числ.*** **–** kaks.
двадцатый ***числ.*** **–** kaheezkümmenääz.
двадцать ***числ.*** **–** kakskümment.
дважды ***числ.*** **–** kahisse.
двенадцатый ***числ.*** **–** kakstoistkümmenääz.
двенадцать ***числ.*** **–** kakstoist.
дверь ***сущ.*** **–** ovi, uksi.
двести ***числ.*** **–** kakssattaa.
двигаться ***гл.*** **–** ajjaa, kulkia. **~ вперёд** **–** eetä; **~ ощупью** **–** haparojja.
движение ***сущ.*** **–** kulku.
двое ***числ.*** **–** kahet.
двор ***сущ.*** **–** ikkunaluz.
дворник ***сущ.*** **–** taloinmeez.
двояко ***нар.*** **–** kaheel viissii.
двухсотый ***числ.*** **–** kaheezsattaiz.
дева ***сущ.*** **–** neitsüt.
Дева Мария **–** Maaria Pühhäin Vaimo.

деверь ***сущ.*** **–** kütü, lanko.
девица ***сущ.*** **–** neiti.
девочка ***сущ.*** **–** tüttärikköi.
девственница ***сущ.*** **–** neitsüt.
девушка ***сущ.*** **–** tüttöi.
девчонка ***сущ.*** **–** tütökkäin.
девяносто ***числ.*** **–** üheksänkümment.
девяностый ***числ.*** **–** üheksäazkümmenääz.
девятисотый ***числ.*** **–** üheksäazsattaiz.
девятнадцатый ***числ.*** **–** üheksäntoistkümmenääz.
девятнадцать ***числ.*** **–** üheksäntoist.
девятый ***числ.*** **–** üheksääz.
девять ***числ.*** **–** üheksän.
девятьсот ***числ.*** **–** üheksänsattaa.
действие ***сущ.*** **–** tekömiin.
дед ***сущ.*** **–** ukkoi.
дедушка ***сущ.*** **–** äijä.
декабрь ***сущ.*** **–** dekaabri.
делать ***гл.*** **–** laittaa, tehhä.
деление ***сущ.*** **–** jako, jaotuz.
делить ***гл.*** **–** jakkaa.
делиться ***гл.*** **–** jakahussa.
дело ***сущ.*** **–** assiia, teko.
демонстрировать ***гл.*** **–** näüttää.
день ***сущ.*** **–** päivä.
деньги ***сущ.*** **–** raha.
деревня ***сущ.*** **–** külä.
дерево ***сущ.*** **–** puu.
держать ***гл.*** **–** kannattaa, pitää.
держаться ***гл.*** **–** püssüüä.
дерзкий ***прил.*** **–** ülpiä.
дерьмо ***сущ.*** **–** tae.
дерюга ***сущ.*** **–** piikkokankaz.
десна ***сущ.*** **–** ien.
десятый ***числ.*** **–** kümmenääz.
десять ***числ.*** **–** kümmen.
детёныш ***сущ.*** **–** poikkain.
детский ***прил.*** **–** lapselliin, lapsiloin-.
детство ***сущ.*** **–** lapsuhusse.
дефект ***сущ.*** **–** viallizusse, vika.
дефицит ***сущ.*** **–** vajjuhusse.
деяние ***сущ.*** **–** teko.
деятель ***сущ.*** **–** tekkiijä.
деятельность ***сущ.*** **–** toiminta.
дёготь ***сущ.*** **–** tökötti.
дёргать ***гл.*** **–** nühtää, rünniä.
диагноз ***сущ.*** **–** tauvvinmääritöz.
диалект ***сущ.*** **–** murre.
дикарь ***сущ.*** **–** villi.
дикий ***прил.*** **–** villi.
дикость ***сущ.*** **–** villehüsse.
дитя ***сущ.*** **–** lapsi.
дичать ***гл.*** **–** villiintüä.
длина ***сущ.*** **–** pituhusse.
длинный ***прил.*** **–** pitkä.
длиной (в), (с) **–** mittain.
длиться ***гл.*** **–** jatkua.
для ***предл.*** **–** vart.
днём ***нар.*** **–** päivääl, pään.
днище ***сущ.*** **–** pohjuz.

дно ***сущ.*** **–** pohja.
до [перед] ***предл.*** **–** enne.
до [вплоть] ***предл.*** **–** nasse.
добавление ***сущ.*** **–** jatko.
добавлять ***гл.*** **–** lizätä.
добираться ***гл.*** **–** päässä.
добрó ***сущ.*** **–** hüvä.
добродушный ***прил.*** **–** lauhkia.
доброта ***сущ.*** **–** hüvüsse.
добрый ***прил.*** **–** hüvä. **~ день! –** hüvvää päivää! **~ вечер! –** hüvvää iltaa!
добывать ***гл.*** **–** hankkia.
добыча ***сущ.*** **–** saaliz.
доверие ***сущ.*** **–** loottamuz.
доверять ***гл.*** **–** loottaa.
доверчивый ***прил.*** **–** loottavain.
доверчивость ***сущ.*** **–** loottavusse.
довольно [очень] ***нар.*** **–** küllääst.
довольно [хватит] ***нар.*** **–** ohto.
довольный ***прил.*** **–** tüütüväin.
догадливость ***сущ.*** **–** ümmärtäväizüsse.
догадливый ***прил.*** **–** ümmärtävväin.
догадываться ***гл.*** **–** älüssä, ümmärtää.
догола́ ***нар.*** **–** paljahaks.
догонять ***гл.*** **–** saavuttaa.
дождливый ***прил.*** **–** saekaz.
дождь ***сущ.*** **–** vihma.
доза ***сущ.*** **–** annoz.
доить ***гл.*** **–** lüpsää.
доказательство ***сущ.*** **–** totissoz.
доказывать ***гл.*** **–** totistaa.
доктор ***сущ.*** **–** tohteri.
долбить ***гл.*** **–** uurttaa.
долг ***сущ.*** **–** velka, vippi.
долго ***нар.*** **–** kauvvaa.
должность ***сущ.*** **–** jako, verka, verkanimi.
долина ***сущ.*** **–** orko.
доля ***сущ.*** **–** jako, oza.
дом ***сущ.*** **–** koti, taloi.
до́ма ***нар.*** **–** kottoon.
домой ***нар.*** **–** kottii.
домочадец ***сущ.*** **–** omahiin.
донышко ***сущ.*** **–** pohjuz.
допоздна́ ***нар.*** **–** öömööhäisee.
дорога ***сущ.*** **–** tee.
дорогой ***прил.*** **–** kalliz.
дородный ***прил.*** **–** varma.
досаждать ***гл.*** **–** piikissellä.
доска ***сущ.*** **–** lauta.
доставать [до чего-л.] ***гл.*** **–** ülttää.
доставка ***сущ.*** **–** saatoz.
доставлять ***гл.*** **–** saattaa.
достаток ***сущ.*** **–** küllüsse.
достаточно [очень] ***нар.*** **–** küllääst.
достаточно [хватит] ***нар.*** **–** ohto.
достигать ***гл.*** **–** ehittää, päässä, ülttää.
достичь [результата] ***гл.*** **–** päässä.
достойный ***прил.*** **–** arvokaz.
дотрагиваться ***гл.*** **–** käzitellä.
до́хнуть ***гл.*** **–** päksähtässä.
доходить [достигать] ***гл.*** **–** ülttää.

дочь ***сущ.*** **–** tüär.
дощечка ***сущ.*** **–** plankukkain.
доярка ***сущ.*** **–** lüpsäjä.
дразнить ***гл.*** **–** kiuzutella, narria, ärvärtää.
драка ***сущ.*** **–** tappelu.
дранка ***сущ.*** **–** päre.
драться ***гл.*** **–** tapella.
дребезжать ***гл.*** **–** pärissä.
древний ***прил.*** **–** muinahiin.
дробить ***гл.*** **–** lohkaissa.
дробиться ***гл.*** **–** lohkehilla.
дробление ***сущ.*** **–** lohkaizommiin.
дрожание ***сущ.*** **–** vippiine.
дрожать ***гл.*** **–** hötissä, vipattaa.
дрожь ***сущ.*** **–** höttiinä, vippiine.
друг ***сущ.*** **–** üssävä.
другой ***прил.*** **–** muu, toizenlain.
дружба ***сущ.*** **–** üssävüsse.
дружелюбие ***сущ.*** **–** üssävälizüsse.
дружеский ***прил.*** **–** üssävälliin.
дружественный ***прил.*** **–** üssävälliin.
дружить ***гл.*** **–** olla üssäviä.
дружный ***прил.*** **–** üksmeeliin.
дрянной ***прил.*** **–** paharaiskuin.
дряхлеть ***гл.*** **–** rapistua.
дряхлый ***прил.*** **–** rappiia.
дуб ***сущ.*** **–** tammi.
дубрава ***сущ.*** **–** tammikko.
дудеть ***гл.*** **–** lututtaa.
думать ***гл.*** **–** duumata.
дуновение ***сущ.*** **–** puhalluz.
дурак, дура ***сущ.*** **–** tuhmuri.
дурацкий ***прил.*** **–** tuhma.
дурачок, дурочка ***сущ.*** **–** tuhmukkain.
дурно [самочувствие] – tekkoo paha.
дурное ***сущ.*** **–** paha.
дурной ***прил.*** **–** paha.
дурнушка ***сущ.*** **–** plakkoi tüttöi.
дуть ***гл.*** **–** puhallella, puhaltaa.
душа ***сущ.*** **–** henki.
душегуб ***сущ.*** **–** päänikka.
дыбом ***нар.*** **–** börriillää.
дым ***сущ.*** **–** höürü, savu.
дымить ***гл.*** **–** röühkütä, savuta.
дымиться ***гл.*** **–** höürüssä, savuta.
дымка ***сущ.*** **–** höürü.
дымоход ***сущ.*** **–** lakiain.
дымчатый ***прил.*** **–** halli.
дыра ***сущ.*** **–** reikä.
дырка ***сущ.*** **–** uuttu.
дырочка ***сущ.*** **–** uuttuin.
дырявый ***прил.*** **–** uutukaz.
дыхание ***сущ.*** **–** henkitöz.
дышать ***гл.*** **–** henkittüä.
дядя ***сущ.*** **–** enoi, setä.
дятел ***сущ.*** **–** tikka.

Е е.

Евангелие ***сущ.*** **–** Evaangeliumi.
еврей ***сущ.*** **–** juutalain.
еврейка ***сущ.*** **–** juutakkoi.
его, её ***мест.*** **–** hänen, hänt.
еда ***сущ.*** **–** adria, eine, rooka, söökki, söömiin.
едва ***нар.*** **–** tuskii.
единица ***сущ.*** **–** üksikkoi, üksikkö.
единогласно ***нар.*** **–** ühen tahollizeest.
единодушно ***нар.*** **–** ühen tahollizeest.
единодушный ***прил.*** **–** ühen taholliin.
единожды ***нар.*** **–** kerran.
единообразно ***нар.*** **–** üksiin.
единственно ***нар.*** **–** aimastaa.
единственный ***прил.*** **–** ainava.
единый ***прил.*** **–** ühtenäin.
едкий ***прил.*** **–** söövüttävä.
едок ***сущ.*** **–** sööjä.
ездить ***гл.*** **–** aella.
ездок ***сущ.*** **–** aelija.
еле ***нар.*** **–** tuskii.
еле-еле ***нар.*** **–** nippii-nappii.
елец ***сущ.*** **–** metti.
ель ***сущ.*** **–** kuuz. **молодая ~ –** näre.
ельник ***сущ.*** **–** kuuzikko.
если ***с.*** **–** kui.
есть [имеется, является] – on, on oomaaz.
есть ***гл.*** **–** söövvä.
ещё ***нар.*** **–** veel.

Ё ё.

ёж ***сущ.*** **–** siili.
ёлка ***сущ.*** **–** kuuz.
ёмкость ***сущ.*** **–** tila.
ёрш ***сущ.*** **–** kiiski.

Ж ж.

жаба ***сущ.*** **–** kärnäkonna.
жадность ***сущ.*** **–** ahnehusse.
жадный ***прил.*** **–** ahnaz.
жажда ***сущ.*** **–** izo, jano.
жаждать ***гл.*** **–** ikävöjjä.
жалеть [о чём-л.] ***гл.*** **–** kaihota.
жалеть [кого-л.] ***гл.*** **–** žaalia.
жалоба ***сущ.*** **–** kaiho, valliituz.
жаловаться ***гл.*** **–** kaihossa, valittaa.
жалостливый ***прил.*** **–** žaalivain.
жалость ***сущ.*** **–** žalkka.
жаль, жалко ***нар.*** **–** on žalkka.
жанр ***сущ.*** **–** žanri.
жара ***сущ.*** **–** kuumusse, varit.
жаркий ***прил.*** **–** kuuma, vari.
жарко ***нар.*** **–** on kuuma, on vari.

жарить ***гл.*** **–** žaaria, žaarittaa.
жариться ***гл.*** **–** žaarittassa.
жатва ***сущ.*** **–** leikkuu.
жать [давить] ***гл.*** **–** lutistaa, piikistää.
жать [серпом] ***гл.*** **–** leikata.
ждать ***гл.*** **–** oottaa.
же ***част.*** **–** jo.
жевать ***гл.*** **–** närriiä, pureksia.
желание ***сущ.*** **–** izo, tahto.
желатин ***сущ.*** **–** želattiina.
желать [хотеть] ***гл.*** **–** ikävöittää, haluta, hoolia, sallia, sooa.
желать [пожелать чего-л. кому-л.] ***гл.*** **–** toivottaa.
желе ***сущ.*** **–** žellee.
железо ***сущ.*** **–** rauta.
железная дорога – rautatee.
железный ***прил.*** **–** rauttain.
желток ***сущ.*** **–** keltuain.
желудок ***сущ.*** **–** malkki, vattsalaukku.
жена ***сущ.*** **–** naizikko.
женатый ***прил.*** **–** naizellikaz.
женить ***гл.*** **–** naittaa.
женитьба ***сущ.*** **–** naimiskauppa.
жениться ***гл.*** **–** naijja.
жених ***сущ.*** **–** naikkimeez, ženihka.
женский ***прил.*** **–** naissiin, naiz-.
женщина ***сущ.*** **–** nain.
жеребец ***сущ.*** **–** ori.
жеребёнок ***сущ.*** **–** varza.
жеребиться ***гл.*** **–** poikia, varsoa.
жест ***сущ.*** **–** ele.
жестикулировать ***гл.*** **–** elehtiä.
жестокий ***прил.*** **–** julma.
жестокость ***сущ.*** **–** julmuhusse.
жёлтый ***прил.*** **–** keltain.
жёлчь ***сущ.*** **–** sappi.
жёрнов ***сущ.*** **–** jauhakivi.
жёсткий ***прил.*** **–** karkia, kova.
живо ***нар.*** **–** kiiree vilkkaa.
живой ***прил.*** **–** ellookaz.
живой [подвижный] ***прил.*** **–** vilkaz.
живость ***сущ.*** **–** vilkkahusse.
живот ***сущ.*** **–** vattsa.
животное ***сущ.*** **–** ellään, elläävä.
жидкий ***прил.*** **–** nessemäin.
жидкость ***сущ.*** **–** nesse.
жизнеспособный ***прил.*** **–** elonvoimain.
жизнь ***сущ.*** **–** elo.
жир ***сущ.*** **–** razva. **нутряной ~ –** välirazva.
жирный [не постный] ***прил.*** **–** razvakaz.
жирный [толстый] ***прил.*** **–** varma.
жировой ***прил.*** **–** razvahiin.
житель ***сущ.*** **–** ellääjä.
жить ***гл.*** **–** ellää, elussella.
жужжание ***сущ.*** **–** hörriine.
жужжать ***гл.*** **–** hörissä.
жук ***сущ.*** **–** böböräin, itikka.
журавль ***сущ.*** **–** kurki.

З з.

за ***предл.*** **–** jäleel, jälelle, kiin, perälle, perääl, takaisii, takkaa, takkaaks, ääree, ääreez.
забавный ***прил.*** **–** veikiä.
забиться ***гл.*** **–** süksähtää.
заблудиться ***гл.*** **–** eksüä.
заблуждаться ***гл.*** **–** erehtüä.
заблуждение ***сущ.*** **–** harha.
забота ***сущ.*** **–** hool.
заботиться ***гл.*** **–** hoolehtia.
заботливый ***прил.*** **–** hoolehtivvain.
забывать ***гл.*** **–** unohtaa.
забываться ***гл.*** **–** unohtua (meelest).
завёртывать ***гл.*** **–** kääriä.
завидовать ***гл.*** **–** kaehtia.
зависеть ***гл.*** **–** riippua.
зависимость ***сущ.*** **–** vapaizuettomusse.
зависимый ***прил.*** **–** riippuva, vapaizuetoin.
завистливый ***прил.*** **–** kae.
зависть ***сущ.*** **–** kaemeel.
завод ***сущ.*** **–** zavvooda.
завтра ***нар.*** **–** hoomeen.
завтрак ***сущ.*** **–** suuruz.
завтракать ***гл.*** **–** suurustaa, suurustassa.
завязывать ***гл.*** **–** nipikkoja.
загадка ***сущ.*** **–** arvutoz.
загар ***сущ.*** **–** päivettümmiin.
загорать ***гл.*** **–** päivettüä, päivüttüä.
загораться ***гл.*** **–** süttüä.
загорелый ***прич.*** **–** päivettüünt.
заготовка ***сущ.*** **–** teelmä.
зад ***сущ.*** **–** perze, takapool, tauz.
заделывать ***гл.*** **–** tukkia.
задерживать ***гл.*** **–** viiüttää.
задерживаться ***гл.*** **–** kääkätä.
задержка ***сущ.*** **–** viiütöz.
задом ***нар.*** **–** takaperin.
задом наперёд ***нар.*** **–** takaperin.
зажигать ***гл.*** **–** süttää.
зажигаться ***гл.*** **–** süttüä.
зажиточный ***прил.*** **–** varalliin.
зазубренный ***прил.*** **–** hampahikaz.
заказ ***сущ.*** **–** tillahuz.
заказывать ***гл.*** **–** tilata.
заканчивать ***гл.*** **–** lopettaa.
заканчиваться ***гл.*** **–** loppua, olla sivu, päittüä.
закат ***сущ.*** **–** päivüenlasku.
заколдовывать ***гл.*** **–** lummata.
закон ***сущ.*** **–** zakkoona.
законный ***прил.*** **–** zakonnoi.
закоптелый ***прил.*** **–** nokehuunt.
закопчённый ***прич.*** **–** nokehuunt.
закрывать ***гл.*** **–** sulkia.
закрыто – on kiin.
закрытый ***прич.*** **–** sulettu.
закут [для свиньи] ***сущ.*** **–** pahna.
закутывать ***гл.*** **–** kääriä.
закутываться ***гл.*** **–** käärihüssä.
залезать ***гл.*** **–** kravuta.

залив ***сущ.*** **–** lahti.
заложило [уши] – lumpahutaa, lumpahuttii.
заложить [основу] ***гл.*** **–** laskia.
замазка ***сущ.*** **–** zamaska.
замерзать ***гл.*** **–** jäättöjä, palella, paleltua.
заместитель ***сущ.*** **–** sijjain.
замечательный ***прил.*** **–** mainio.
замешательство ***сущ.*** **–** sekahannoz.
замещать ***гл.*** **–** olla sijaiseen.
замечать ***гл.*** **–** havaita, panna tähelle.
замёрзший ***прич.*** **–** paleltuunt.
замораживать ***гл.*** **–** jääüttää.
заморозки ***сущ.*** **–** halla.
замужняя женщина – naizikkoi.
занавеска ***сущ.*** **–** zanaveska.
заноза ***сущ.*** **–** tikku.
заночевать ***гл.*** **–** ööppüüä.
занят(á) – on kiin.
запад ***сущ.*** **–** länz.
запас ***сущ.*** **–** vara, zappaassu.
запах ***сущ.*** **–** haju.
запереть ***гл.*** **–** panna lukkuu.
запереться ***гл.*** **–** sulkeutassa, männä lukkuu.
запеть ***гл.*** **–** laulahtaa.
запечатать ***гл.*** **–** panna pätsetiil.
запирать ***гл.*** **–** sulkia.
запираться ***гл.*** **–** sulketassa.
записка ***сущ.*** **–** zappiiska.
заплетать [косу] ***гл.*** **–** palmikkojja.
запоминать ***гл.*** **–** jättää meelee.
запоминаться ***гл.*** **–** jää'ä meelee.
запрет ***сущ.*** **–** keelto.
запрещать ***гл.*** **–** keeltää.
запруда ***сущ.*** **–** paotuz, toe.
запруживать ***гл.*** **–** paota.
запрягать ***гл.*** **–** valjastaa.
запылённый ***прич.*** **–** pöllühiin.
запястье ***сущ.*** **–** ranne.
запятнанный ***прич.*** **–** tahrain.
запятнать ***гл.*** **–** muzata.
заранее ***нар.*** **–** etukättee.
зародиться ***гл.*** **–** tärkähtässä.
зарплата ***сущ.*** **–** palkka.
заряд ***сущ.*** **–** laenki.
заряжать ***гл.*** **–** laenkuttaa.
заряжено – on laenkiiz.
заседание ***сущ.*** **–** issuttelomiin.
заседать ***гл.*** **–** issutella.
заснуть ***гл.*** **–** nukahtaa.
застенчивый ***прил.*** **–** hävelikäz, ujo.
застывать ***гл.*** **–** jäättöjä.
засыпáть ***гл.*** **–** männä nukuksii.
затрепетать ***гл.*** **–** süksähtää.
затрещина ***сущ.*** **–** plajjaahuz.
затруднение ***сущ.*** **–** vaikehuz.
затупить ***гл.*** **–** nürihtää.
затупиться ***гл.*** **–** tültsetä.
затуплять ***гл.*** **–** tültsentää.
затыкать ***гл.*** **–** tukkia.
затылок ***сущ.*** **–** niska.

заурядность ***сущ.*** **–** ükskertaizusse.
заурядный ***прил.*** **–** ükskertain.
зачастую ***нар.*** **–** uzieittse.
зачем? ***нар.*** **–** miks?
зачем-нибудь ***нар.*** **–** hot miks.
зачем-то ***нар.*** **–** miksle.
защёлкиваться ***гл.*** **–** naksahtassa.
защёлкнуть ***гл.*** **–** naksahtaa.
защита ***сущ.*** **–** sooja, vara.
защищать ***гл.*** **–** turvata, varjostaa.
защищаться ***гл.*** **–** varjossa.
защищающий, защитный ***прил.*** **–** varjokaz.
защищённый ***прич.*** **–** varjottu.
заявление ***сущ.*** **–** zajavlenja.
заяц ***сущ.*** **–** jäniz.
звание ***сущ.*** **–** arvo.
звать ***гл.*** **–** kuttsua.
звезда ***сущ.*** **–** tähti.
звенеть ***гл.*** **–** helissä.
зверь ***сущ.*** **–** peto.
звон ***сущ.*** **–** helliine.
звонить ***гл.*** **–** soittaa.
звонкий ***прил.*** **–** äänekäz.
звонкость ***сущ.*** **–** äänekküsse.
звук ***сущ.*** **–** ään, äänne.
звуковой ***прил.*** **–** äänelliin.
звуконепроницаемость ***сущ.*** **–** äänenpittäävüsse.
звуконепроницаемый ***прил.*** **–** äänenpittäävä.
звучание ***сущ.*** **–** soinni, äänenanto.
звучать ***гл.*** **–** soijja.
здесь ***нар.*** **–** tääl.
здешний ***прил.*** **–** täkäläin.
здоровый ***прил.*** **–** terve.
здоровье ***сущ.*** **–** tervehüsse.
здравствуй(те)! **–** draastui!
зевать ***гл.*** **–** haikututtaa.
зеваться ***гл.*** **–** haikuttassa.
зевок ***сущ.*** **–** haikutoz.
зевота ***сущ.*** **–** haikutoz.
зеленеть ***гл.*** **–** rohuttaa, vihertüä.
зеленеющий ***прич.*** **–** vihanta, vihertävä.
зеленоватый ***прил.*** **–** vihertävä.
зелень ***сущ.*** **–** vihannekset.
зелёный ***прил.*** **–** haljaz, rohoin.
земля ***сущ.*** **–** maa.
земляника ***сущ.*** **–** mantšikka.
зенит ***сущ.*** **–** zeniitti.
зеркало ***сущ.*** **–** peegli.
зернистый ***прил.*** **–** teräkäz.
зерно ***сущ.*** **–** terä, vilja.
зима ***сущ.*** **–** talvi.
зимний ***прил.*** **–** talvelliin.
зимой ***нар.*** **–** talveel, talveen.
зло ***сущ.*** **–** paha, pahusse.
злоба ***сущ.*** **–** ilkehüsse, viha.
злобный ***прил.*** **–** ilkiä.
злой ***прил.*** **–** ilkiä, paha.
злость ***сущ.*** **–** ilkehüsse.
знак ***сущ.*** **–** merkki.
знакомить ***гл.*** **–** tuttavuttaa.

знакомиться *гл.* – tuttahua.
знакомство ***сущ.*** – tuttavusse.
знакомый ***прил.*** – tuttava.
знание ***сущ.*** – tiito.
знаток ***сущ.*** – ossaaja.
знать *гл.* – tiitää.
знахарь ***сущ.*** – tiitäjä.
значит *с.* – siiz.
значительный ***прил.*** – merkitsövä.
значить *гл.* – merkitä, toimita.
знобить *гл.* – külmästää, viluttaa.
золото ***сущ.*** – kulta.
золотой ***прил.*** – kultain.
зона ***сущ.*** – vööhüke, zoona.
зрачок ***сущ.*** – mussuain, silmäterä.
зрение ***сущ.*** – näkö.
зреть *гл.* – küpsüä.
зря ***нар.*** – turhaa.
зрячесть ***сущ.*** – näkömiin.
зрячий ***прил.*** – näkköövä.
зуб ***сущ.*** – hammaz, pii.
зубастый ***прил.*** – hampahalliin.
зубец ***сущ.*** – pii.
зыбь [на воде] ***сущ.*** – hönkä.
зюйд-вест ***сущ.*** – etteelä.
зюйд-ост ***сущ.*** – kaakkoi.
зябнуть *гл.* – palella.

И и.

и *с.* – ja. **да ~** – dai. **~ вновь** – taaski.
ива ***сущ.*** – paju.
игла, иголка ***сущ.*** – neegla.
иго ***сущ.*** – iez.
игра ***сущ.*** – tiukku, peli, soitto.
играть *гл.* – pelata, lututtaa, rühmätä, soittaa, tiukata.
игрушка ***сущ.*** – tiukkukalu.
идея ***сущ.*** – aate.
идти *гл.* – männä.
ижорец ***сущ.*** – ižoralain.
ижорка ***сущ.*** – ižorakkoi.
ижорский ***прил.*** – ižoran. **~ язык** – ižoran keel.
изба ***сущ.*** – pertti.
избавитель ***сущ.*** – vapahuttaja.
избавление ***сущ.*** – vappaahoz.
избавлять *гл.* – vapahuttaa.
избавляться *гл.* – vapahuttassa.
избиратель ***сущ.*** – valitsija.
избушка ***сущ.*** – mökki.
известие ***сущ.*** – sana, tiito.
известный ***прил.*** – kuuluiza.
извиваться *гл.* – maottua, polvehilla.
извилина ***сущ.*** – polveke.
извилистый ***прил.*** – väärä.
изгиб ***сущ.*** – käänne, polveke.
изголовье ***сущ.*** – pääpool, päävittsa.
издалека ***нар.*** – etemmittee.
издавать [звук] *гл.* – pitää.

из-за ***предл.*** **–** jälelt, perält, takkaant; vooks.
излишний ***прил.*** **–** suhtehetoin.
излом ***сущ.*** **–** murroz.
изменение ***сущ.*** **–** muutoz, vaihoz.
изменять ***гл.*** **–** muuttaa, vaihtaa.
изменяться ***гл.*** **–** muuttua, vaihtua.
изнанка ***сущ.*** **–** nurja pool.
изнаночный ***прил.*** **–** nurja.
изнемогать ***гл.*** **–** räitüssä.
изножье [постели] ***сущ.*** **–** jalkavittsa.
изнурять ***гл.*** **–** laihuttaa.
изнутри ***нар.*** **–** sizest.
изогнутый ***прил.*** **–** väärä.
из-под ***предл.*** **–** alt.
изумление ***сущ.*** **–** ihmetüz.
изумлять ***гл.*** **–** ihmetüttää.
изумляться ***гл.*** **–** ihmetellä.
изучать ***гл.*** **–** tutkia.
изучение ***сущ.*** **–** tutkimuz.
икать ***гл.*** **–** ikostaa.
икота ***сущ.*** **–** ikossoz.
ил ***сущ.*** **–** leete.
или ***с.*** **–** eli, tali.
илистый ***прил.*** **–** leettiin.
иллюзия ***сущ.*** **–** harha.
имение ***сущ.*** **–** maatila.
именины ***сущ.*** **–** ihmenäist.
именно ***нар.*** **–** näin-.
иметься ***гл.*** **–** olla oomaaz.
импорт ***сущ.*** **–** toonni.
имущий ***прил.*** **–** varraakaz.
имущество ***сущ.*** **–** omaizusse, vara.
имя ***сущ.*** **–** nimi.
иначе ***нар.*** **–** toissii, muul viissii. **несколько ~ - v**ähä toizeel viissii.
иней ***сущ.*** **–** härme.
иногда ***нар.*** **–** toizinaa, välimittee.
иной ***мест.*** **–** muu, toizenlain.
инструкция ***сущ.*** **–** ohesääntö.
инструмент ***сущ.*** **–** azu.
интеллект ***сущ.*** **–** älü.
интерес ***сущ.*** **–** harrassoz.
интересоваться ***гл.*** **–** harrastaa.
информация ***сущ.*** **–** tiijjonanto.
искажать ***гл.*** **–** väärissellä.
искажаться ***гл.*** **–** vääristüä.
искажение ***сущ.*** **–** vääristelü.
исказить ***гл.*** **–** vääristää.
искать ***гл.*** **–** ettsiä.
исключать ***гл.*** **–** erottaa.
исключение [процесс] ***сущ.*** **–** erottammiin.
исключение [факт] ***сущ.*** **–** errootuz.
искра ***сущ.*** **–** kippiinä.
искренний ***прил.*** **–** vilpitöin.
искривить ***гл.*** **–** vääristää.
искривлённость ***сущ.*** **–** väärüsse.
искривлять ***гл.*** **–** väärissellä.
искривляться ***гл.*** **–** vääristüä.
искриться ***гл.*** **–** kipinöjjä.
искусственный ***прил.*** **–** teko-.
искусство ***сущ.*** **–** taijje.

испачканный ***прич.*** **–** noestuunt, tahrain.
исповедоваться ***гл.*** **–** tunnustaa.
исповедь ***сущ.*** **–** rippi, tunnussoz.
исполнение [на сцене] ***сущ.*** **–** ezittämmiin.
исполнитель [на сцене] ***сущ.*** **–** ezittäjä.
исполнять [приказ] ***гл.*** **–** toimittaa.
исполнять [на сцене] ***гл.*** **–** ezittää.
исполняться [о желании, возрасте] ***гл.*** **–** täüttüä.
испорченный ***прил.*** **–** vialliin.
исследование ***сущ.*** **–** tutkimuz.
исследователь ***сущ.*** **–** tutkija.
исследовать ***гл.*** **–** tutkia.
история [рассказ] ***сущ.*** **–** jute.
источник ***сущ.*** **–** lähe.
истощать ***гл.*** **–** laihuttaa.
истощаться ***гл.*** **–** laihtua.
исчезать ***гл.*** **–** kaota.
иудей, иудейка ***сущ.*** **–** juuti.
их ***мест.*** **–** heijjen, heijjet, heitä.
июнь ***сущ.*** **–** juuni.
июль ***сущ.*** **–** juuli.

К к.

к ***предл.*** **–** juuree, loo, päin, ääree.
каблук ***сущ.*** **–** kablukka.
кадка ***сущ.*** **–** poolikko, lännikkö.
казаться ***гл.*** **–** maistassa, näüttää.
кайма ***сущ.*** **–** päärme.
как? ***нар.*** **–** mill viissii?
как-нибудь ***нар.*** **–** millikke viissii.
каков? ***мест.*** **–** millain?
какой? ***мест.*** **–** mikä? kuka?
какой-либо ***мест.*** **–** kukale.
какой-нибудь ***мест.*** **–** kukaikke.
какой-то ***мест.*** **–** kukaikke.
какой угодно ***мест.*** **–** hot kuka, mikä tahansa.
как-то ***нар.*** **–** mill-le viissii.
как угодно ***нар.*** **–** hot millikke viissii.
калитка ***сущ.*** **–** portti.
каменный ***прил.*** **–** kivviin.
камень ***сущ.*** **–** kivi.
канава ***сущ.*** **–** oja.
канавка ***сущ.*** **–** ojukkain.
канат ***сущ.*** **–** köüz.
кандидат ***сущ.*** **–** pürkijä.
кантеле ***сущ.*** **–** kannel.
канун ***сущ.*** **–** aatto.
капать ***гл.*** **–** nestää, tilkutella, tilkuttaa.
капелька ***сущ.*** **–** kablikkain, tilkkain.
капкан ***сущ.*** **–** rauvvat.
капля ***сущ.*** **–** kabli, pissaara, tilkka.
капнуть ***гл.*** **–** tilkahtaa.
капризничать ***гл.*** **–** greezata.
капризный ***прил.*** **–** greeza, kapriiznoi.
капуста ***сущ.*** **–** kapusta.
кара ***сущ.*** **–** rankassoz.
карабкаться ***гл.*** **–** kravuta.

карандаш ***сущ.*** **–** krandošši.
карась ***сущ.*** **–** karussi.
карать ***гл.*** **–** rankaissa.
караулить ***гл.*** **–** vahtia.
каркас ***сущ.*** **–** runko.
карусель ***сущ.*** **–** pööräleekku.
карьеризм ***сущ.*** **–** pürkürüsse.
карьерист ***сущ.*** **–** pürküri.
катать ***гл.*** **–** pöörittää.
качать ***гл.*** **–** häülüttää.
качаться ***гл.*** **–** häülüä.
кашель ***сущ.*** **–** köhä.
кашлянуть ***гл.*** **–** köhähtää.
кашлять ***гл.*** **–** köhhiiä.
квасить ***гл.*** **–** hapannuttaa.
квашение ***сущ.*** **–** hapannoz.
квашеный ***прил.*** **–** hapan.
квитанция ***сущ.*** **–** rapiska.
кидание ***сущ.*** **–** viskoimiin.
кидать ***гл.*** **–** viskoja, vizata.
кидаться ***гл.*** **–** viskossa, vizellä.
кипа ***сущ.*** **–** pörröömä.
кирпич ***сущ.*** **–** tiil.
кислый ***прил.*** **–** hapan.
киснуть ***гл.*** **–** hapata.
кишеть ***гл.*** **–** vilissä.
клад ***сущ.*** **–** aarre.
кладбище ***сущ.*** **–** hautajaizmaa.
кланяться ***гл.*** **–** kummartassa.
класть ***гл.*** **–** panna.
клевать ***гл.*** **–** nokata.
клевер ***сущ.*** **–** härüt.
клевета ***сущ.*** **–** panettelu.
клеветать ***гл.*** **–** panetella.
клеветник ***сущ.*** **–** panettelliija.
клеить ***гл.*** **–** liimata.
клей ***сущ.*** **–** liima.
клетка ***сущ.*** **–** häkki.
клён ***сущ.*** **–** vaahtera.
клиент ***сущ.*** **–** aziakaz.
клоп ***сущ.*** **–** lutsikkain.
клубника ***сущ.*** **–** saatumantšikka.
клубок ***сущ.*** **–** kerä.
клюв ***сущ.*** **–** nokka.
ключ [от замкá] ***сущ.*** **–** avvain.
ключ [родник] ***сущ.*** **–** lähe.
ключица ***сущ.*** **–** kaglaluu.
клянчить ***гл.*** **–** ruinata.
клясться ***гл.*** **–** vannua.
клятва ***сущ.*** **–** vala.
кнопка ***сущ.*** **–** nüppü.
кобель ***сущ.*** **–** issäin-koira.
кобыла ***сущ.*** **–** tamma.
коварный ***прил.*** **–** petolliin, valski.
коварство ***сущ.*** **–** petollizusse.
ковать ***гл.*** **–** takkooa.
ковш ***сущ.*** **–** naapalliin, naappa.
когда? ***нар.*** **–** konz?
когда ***с.*** **–** ku.
когда-либо ***нар.*** **–** konzle.

когда-нибудь ***нар.*** **–** konzikke.
когда-то ***нар.*** **–** konzle.
когда угодно ***нар.*** **–** konz tahansa.
коготь ***сущ.*** **–** künz.
кожа ***сущ.*** **–** iho, nahka.
кожаный ***прил.*** **–** nahkain.
коза ***сущ.*** **–** voohi.
козлёнок ***сущ.*** **–** kiloi.
кокетка ***сущ.*** **–** veikistelliijä.
кокетливый ***прил.*** **–** veikistellöövä.
кокетничать ***гл.*** **–** veikissellä.
кокетство ***сущ.*** **–** veikistelü.
колдовать ***гл.*** **–** noitoa.
колдовство ***сущ.*** **–** noijjitoz, noitumusse.
колдун ***сущ.*** **–** noita, tiitäjä.
колено ***сущ.*** **–** polvi.
колесо ***сущ.*** **–** böörä, rataz.
колея ***сущ.*** **–** raijje.
количество ***сущ.*** **–** luku, määrä.
колода ***сущ.*** **–** pölkkü.
колодец ***сущ.*** **–** kaivo.
колокол ***сущ.*** **–** kello.
колокольня ***сущ.*** **–** töri.
колокольчик ***сущ.*** **–** kello.
колос ***сущ.*** **–** tähkä.
колосники́ ***сущ.*** **–** tähkäkuivaja.
колотить ***гл.*** **–** pöllüttää, vittooa, tümähüttää.
колоть ***гл.*** **–** pistää.
колоться ***гл.*** **–** pistiissä.
колыбель ***сущ.*** **–** kätüt.
колыхаться ***гл.*** **–** altossa, hölskää, lapertaa, lärppää.
кольцо ***сущ.*** **–** renkaz.
колючий ***прил.*** **–** pisselikkoi.
колючка ***сущ.*** **–** piikki.
комкать ***гл.*** **–** määliä.
комната ***сущ.*** **–** tupa.
компания ***сущ.*** **–** seegra.
коневодство ***сущ.*** **–** heppoizhoito.
конец ***сущ.*** **–** loppu, ottsa, äär.
конечно ***нар.*** **: ~ да! –** tiitenki! **~ нет! –** ei tiitenkä!
консультант ***сущ.*** **–** neuvvonantaja.
континент ***сущ.*** **–** manner.
кончать ***гл.*** **–** lopettaa.
кончаться ***гл.*** **–** loppua.
кончик ***сущ.*** **–** ottsain.
конь ***сущ.*** **–** orkkoi.
копать ***гл.*** **–** kaivaa.
копаться ***гл.*** **–** kähnätä.
копоть ***сущ.*** **–** noki.
коптить ***гл.*** **–** palvata, savustaa.
коптиться ***гл.*** **–** palvahuttassa.
копчение ***сущ.*** **–** palvahuz.
копчёный ***прил.*** **–** palvattu, savustettu.
копытный ***прил.*** **–** kabjakaz.
копыто ***сущ.*** **–** kabja.
кора ***сущ.*** **–** koori.
корабль ***сущ.*** **–** aluz, laiva.
корень ***сущ.*** **–** juur.
корзинка ***сущ.*** **–** vakalliin, vakka.
корка ***сущ.*** **–** kärnä.

корм ***сущ.*** – rooka.
кормá ***сущ.*** – takanukka.
кормилец ***сущ.*** – sööttäjä.
кормить ***гл.*** – sööttää.
коробиться ***гл.*** – vääristüä.
коробка ***сущ.*** – vakka.
корова ***сущ.*** – lehmä.
короткий ***прил.*** – lühüt.
кóротко ***нар.*** – lühüeest.
коротковатый ***прил.*** – lühükkäin.
корпус ***сущ.*** – runko, vartalo.
корчевать ***гл.*** – juuria.
корыто ***сущ.*** – allaz, lahantka.
корь ***сущ.*** – tuhkarokko.
коса [из волóс] ***сущ.*** – palmikko.
коса [мыс] ***сущ.*** – nenukka.
коса [орудие] ***сущ.*** – viikkaate.
косарь ***сущ.*** – viikkaatemeez.
косить [косой] ***гл.*** – löövvä.
косматый ***прил.*** – takkuukaz.
косой ***прил.*** – karzaz, vino, väärä.
костлявый ***прил.*** – luukaz.
костный ***прил.*** – luin.
кость ***сущ.*** – luu.
костяной ***прил.*** – luin.
косуля ***сущ.*** – mettsävoohi.
косьба ***сущ.*** – löökki, viikkaateniitto.
косяк [двери] ***сущ.*** – ovenpeel.
косяк [птиц, рыб] ***сущ.*** – parvi.
кот ***сущ.*** – issäin-kazi.
который? ***мест.*** – kuka?, kumpa?
который ***мест.*** – mikä, kumpa.
кочан ***сущ.*** – kapussanpää.
кочевать ***гл.*** – vaeltaa.
кочевник ***сущ.*** – vaeltaja.
кочка ***сущ.*** – kämmäärä.
кошка ***сущ.*** – kazi, emäin-kazi.
краб ***сущ.*** – krapu.
кража ***сущ.*** – kääppähüsse, varassoz.
край ***сущ.*** – laita, äär.
красивый ***прил.*** – kauniz.
красить ***гл.*** – kraazata.
краска ***сущ.*** – kraaska.
красный ***прил.*** – punnain.
красота ***сущ.*** – kaunehusse.
красть ***гл.*** – kääpätä.
краткий ***прил.*** – lühüt.
кремень ***сущ.*** – luukivi.
крепить ***гл.*** – vahvenuttaa.
крепкий ***прил.*** – rammookaz, tukkoova, valju. ~ **сон** – sikkiiä uni.
крепнуть ***гл.*** – ramuttua, vahveta, voimistua.
креп(к)ость ***сущ.*** – lujusse.
крест ***сущ.*** – rissi.
крестец ***сущ.*** – piirvitsat.
крестить ***гл.*** – rissiä.
креститься [принять веру] ***гл.*** – rissittässä.
креститься [осенять себя крестом] ***гл.*** – ittsiä rissiä.
крест-нáкрест ***нар.*** – rissikkäizest.
крестник ***сущ.*** – kummipoika.
крестница ***сущ.*** – kummitüär.

крестообразный ***прил.*** – rissikkäin.
крестьянин ***сущ.*** – taloinpoika.
крестьянка ***сущ.*** – taloinpoikanain.
крещение ***сущ.*** – rissimiin.
крёстная ***сущ.*** – kummitäti.
крёстный ***сущ.*** – kummisetä.
кривизна ***сущ.*** – väärüsse.
кривить ***гл.*** – väärissellä.
кривиться ***гл.*** – vääristüä.
криво ***нар.*** – vinnoo, vinooz.
кривой ***прил.*** – vino, väärä.
крик ***сущ.*** – huuto, mörräähüz.
крикнуть ***гл.*** – mörähtää.
кричать ***гл.*** – huutaa, mörnää, uukkaa.
кровавый ***прил.*** – verriin.
кровать ***сущ.*** – vooe.
кровообращение ***сущ.*** – verenkeerto.
кровь ***сущ.*** – veri.
кроме ***предл.*** – lizäks.
крона ***сущ.*** – ladva.
круг ***сущ.*** – püörä.
круглый *прил.* – pöörähäin, ümpärkäin.
кружить ***гл.*** – pöörittää, keträtä.
кружиться ***гл.*** – pööriä.
крупный ***прил.*** – valju.
крутить ***гл.*** – pöörittää.
крутиться ***гл.*** – pööriä.
крутой ***прил.*** – äkki.
крыло ***сущ.*** – siipi.
крыса ***сущ.*** – rotta.
крыша ***сущ.*** – katto.
кто? ***мест.*** – ken?
кто-либо ***мест.*** – kenle.
кто-нибудь ***мест.*** – kenikke.
кто-то ***мест.*** – kenikke.
кто угодно ***мест.*** – hot ken, ken tahansa.
кувшин ***сущ.*** – kannu.
кувшинка ***сущ.*** – bulbukkain .
кувырком ***нар.*** – kikkelmököliä.
куда? ***нар.*** – mihe?
куда-либо ***нар.*** – mihele.
куда-нибудь ***нар.*** – miheikke.
куда-то ***нар.*** – mihele.
куда угодно ***нар.*** – hot mihe.
кузнец ***сущ.*** – rautaseppä.
кузнечик ***сущ.*** – heinätširkkalain.
кукушка ***сущ.*** – käköi.
кулак ***сущ.*** – kulakka.
кум, кумá ***сущ.*** – kummi.
купание ***сущ.*** – külpü.
купать ***гл.*** – külvettää.
купаться ***гл.*** – külpiissä.
кукла ***сущ.*** – neikko.
курение ***сущ.*** – polttamiin.
курильщик ***сущ.*** – polttaja.
курить ***гл.*** – polttaa.
курица ***сущ.*** – kana.
кусать ***гл.*** – purra.
кусаться ***гл.*** – purra.
кусок ***сущ.*** – kappale, pala.

кусочек ***сущ.*** **–** pallain.
куст ***сущ.*** **–** pehko.
кустарник ***сущ.*** **–** vittsazikko.
кустик ***сущ.*** **–** marjavarz.
куча ***сущ.*** **–** müttü.

Л л.

лавировать ***гл.*** **–** loovia.
лавка ***сущ.*** **–** järkü.
ладно! **–** hüvä!
ладонь ***сущ.*** **–** kämmel.
лакомиться ***гл.*** **–** magjassella.
лакомка ***сущ.*** **–** magjaz.
лампа ***сущ.*** **–** lamppu.
лапа ***сущ.*** **–** käppäälä.
ласка ***сущ.*** **–** hüvähilü.
ласкать ***гл.*** **–** hüvähillä.
ласковый ***прил.*** **–** lempiä.
латыш ***сущ.*** **–** lättäläin.
латышка ***сущ.*** **–** lättäkköi.
латышский ***прил.*** **–** lättän. **~ язык** – lättän keel.
лгать ***гл.*** **–** valehella.
лебедь ***сущ.*** **–** luikkoi.
левее ***нар.*** **–** kuremmaal, kuremmalle.
левый ***прил.*** **–** kura.
легко ***нар.*** **–** kevüessi.
ледяной [из льда] ***прил.*** **–** jäin.
ледяной [холодный] ***прил.*** **–** valju.
лежанка ***сущ.*** **–** maaz.
лежать ***гл.*** **–** loikkooa.
лезвие ***сущ.*** **–** terä.
лекарство ***сущ.*** **–** rohto.
ленивый ***прил.*** **–** laiska.
лениться ***гл.*** **–** laizutella.
лента ***сущ.*** **–** pagla.
лентяй ***сущ.*** **–** laiskuri.
лень ***сущ.*** **–** laizusse.
лес ***сущ.*** **–** mettsä.
лестница ***сущ.*** **–** portahat, turppaahat.
летать ***гл.*** **–** lennella.
лететь ***гл.*** **–** lentää.
лето ***сущ.*** **–** kezä.
летом ***нар.*** **–** kessään, kezääl.
лечить ***гл.*** **–** hoitaa.
лечиться ***гл.*** **–** hoitaa ittsiä.
лечь ***гл.*** **–** pannassa.
лёгкий ***прил.*** **–** kevüt.
лёгкость ***сущ.*** **–** kevehüsse.
лёд ***сущ.*** **–** jää.
лживость ***сущ.*** **–** valellizusse.
лживый ***прил.*** **–** valelliin.
либо ***с.*** **–** tali.
ливень ***сущ.*** **–** rankkasae.
ликёр ***сущ.*** **–** marjaviini.
линь ***сущ.*** **–** opokala.
липа ***сущ.*** **–** lehmuz, niinipuu.
липкий ***прил.*** **–** tahmia.

липнуть ***гл.*** **–** liimassa.
лиса ***сущ.*** **–** repoi.
лисичка [гриб] ***сущ.*** **–** vahvero.
лист ***сущ.*** **–** lehti.
листва ***сущ.*** **–** lehtikko.
лить ***гл.*** **–** kaataa.
литься ***гл.*** **–** valluua.
лицо ***сущ.*** **–** liittsa, naama.
личность ***сущ.*** **–** persoona.
личный ***прил.*** **–** personaaliin.
лишай ***сущ.*** **–** täintarha.
лишать ***гл.*** **–** riistää.
лишаться ***гл.*** **–** mänättää.
лишний ***прил.*** **–** ülimääräin.
лишь ***с.*** **–** vaa.
лоб ***сущ.*** **–** ottsa.
ловец ***сущ.*** **–** aelija.
ловить ***гл.*** **–** ottaa kiin, püütää.
ловкий ***прил.*** **–** näppärä.
ловкость ***сущ.*** **–** näppärüsse.
ловля ***сущ.*** **–** püünni.
ловушка ***сущ.*** **–** püüvvüz.
лодка ***сущ.*** **–** vene.
лодыжка ***сущ.*** **–** jalkamuna.
ложечка ***сущ.*** **–** luzikkain.
ложиться ***гл.*** **–** pannassa.
ложка ***сущ.*** **–** luzikalliin, luzikka.
ложность ***сущ.*** **–** valellizusse.
ложный ***прил.*** **–** vale-, valelliin.
ложь ***сущ.*** **–** vale.
локальный ***прил.*** **–** paikohilliin.
локоть ***сущ.*** **–** künzpää.
ломать ***гл.*** **–** katata, murtaa, taittaa.
ломаться ***гл.*** **–** kateta, murtua, taittua, toheta.
ломкий ***прил.*** **–** habraz.
ломтик ***сущ.*** **–** tagra.
лопасть ***сущ.*** **–** laba, terä.
лопата ***сущ.*** **–** labja, labjain.
лопатка ***сущ.*** **–** labjain.
лопатка [кость] ***сущ.*** **–** labaluu.
лопаться ***гл.*** **–** haleta, puheta.
лось ***сущ.*** **–** hervi.
лот ***сущ.*** **–** löötin.
лоханка ***сущ.*** **–** lahantka.
лохматый ***прил.*** **–** pörröin.
лохмотья ***сущ.*** **–** hanska.
лошадь ***сущ.*** **–** heppoin.
луб ***сущ.*** **–** jänz.
луг ***сущ.*** **–** niittü.
лужа ***сущ.*** **–** lätikkä.
лук [растение] ***сущ.*** **–** sippuuli.
лук [оружие] ***сущ.*** **–** vannepüssü.
лукавить ***гл.*** **–** veekassella.
лукавство ***сущ.*** **–** veekkahusse.
лукавый ***прил.*** **–** veekaz.
лукошко ***сущ.*** **–** vakalliin, vakka.
луч ***сущ.*** **–** säe.
лучший ***прил.*** **–** paremp.
лыжи ***сущ.*** **–** sukset.
лыжня ***сущ.*** **–** suksenlatu.

лыко ***сущ.*** **–** niin.
любитель ***сущ.*** **–** ahnaz, harrastaja, magjaz.
любить ***гл.*** **–** suvata.
любовь ***сущ.*** **–** suvvaahusse.
любознательность ***сущ.*** **–** tiijjonhalu.
любознательный ***прил.*** **–** tiijjonhaluhiin.
любопытствовать ***гл.*** **–** uella.
люди ***сущ.*** **–** ihmiist, väki.
лягать, лягаться ***гл.*** **–** potkia.
лягнуть ***гл.*** **–** potkaissa.
лягушка ***сущ.*** **–** konna.

М м.

мазать ***гл.*** **–** voijjella.
мазь ***сущ.*** **–** voijje.
май ***сущ.*** **–** mai.
макать ***гл.*** **–** kastaa.
маленький ***прил.*** **–** peen.
малёк ***сущ.*** **–** viitikka.
малина ***сущ.*** **–** baabukaz.
мало ***числ.*** **–** vähä. **совсем** ~ - vähittee.
малый ***прил.*** **–** vähä.
малыш ***сущ.*** **–** napakka.
мальчик ***сущ.*** **–** poika.
малюсенький ***прил.*** **–** napakka, peen-lantain.
мама ***сущ.*** **–** mamoi.
маневрировать ***гл.*** **–** loovia.
манера ***сущ.*** **–** manneeri.
манёвр ***сущ.*** **–** manerva.
манжета ***сущ.*** **–** mantsetti, ranneke.
манить ***гл.*** **–** manitella, viuhkata.
манка, манна ***сущ.*** **–** manna.
марево ***сущ.*** **–** höürü.
марка ***сущ.*** **–** markka.
марля ***сущ.*** **–** harzonkankaz.
март ***сущ.*** **–** martti.
мартышка ***сущ.*** **–** marakatti.
маршрут ***сущ.*** **–** reizi.
Масленица – Laskiain.
маслёнок ***сущ.*** **–** lamppaahanopokka.
масло ***сущ.*** **–** voi.
мастер ***сущ.*** **–** nikkari, seppä.
мастерская ***сущ.*** **–** masterskoi.
материк ***сущ.*** **–** manner.
матрас ***сущ.*** **–** vooepadja.
матрос ***сущ.*** **–** matrossi.
мать ***сущ.*** **–** emoi.
махать ***гл.*** **–** viipata, viuhuttaa.
мачеха ***сущ.*** **–** emintimä.
мачта ***сущ.*** **–** masti.
машина ***сущ.*** **–** massiina.
маяк ***сущ.*** **–** majakka.
медведь ***сущ.*** **–** karhu.
медленно ***нар.*** **–** hitahast.
медленный ***прил.*** **–** hiaz.
медлить ***гл.*** **–** viiütellä.
медь ***сущ.*** **–** vaski.

медянка ***сущ.*** **–** vaskimato.
между ***предл.*** **–** väliiz, välist, vällii.
мел ***сущ.*** **–** valaskivi.
мелкий [неглубокий] ***прил.*** **–** mattaala.
мель ***сущ.*** **–** matalikkoi.
мелкать ***гл.*** **–** vilahella.
мелькнуть ***гл.*** **–** vilahtaa.
мельник ***сущ.*** **–** müllünikkä.
мельница ***сущ.*** **–** müllü.
мельтешить ***гл.*** **–** vivahella.
мелюзга ***сущ.*** **–** napakat.
меньше ***нар.*** **–** vähemmää.
меньший ***прил.*** **–** peenemp, vähemp.
менять ***гл.*** **–** vaihtaa.
меняться ***гл.*** **–** vaihtua.
меняться [чем-либо] ***гл.*** **–** vaihella.
мера ***сущ.*** **–** mitta, määrä.
мерин ***сущ.*** **–** ruuna.
мерить ***гл.*** **–** mitata.
мерка ***сущ.*** **–** mitta.
мерцать ***гл.*** **–** vilahella.
местами ***нар.*** **–** paikoittee.
мести [вьюжить] ***гл.*** **–** bürüttää, bürütä.
мести [метлой] ***гл.*** **–** luutia.
местный ***прил.*** **–** paikohilliin.
место ***сущ.*** **–** paikka, sia, tila.
месть ***сущ.*** **–** kosso.
металл ***сущ.*** **–** rauta.
метать ***гл.*** **–** heittää.
метаться ***гл.*** **–** hööriä.
метель ***сущ.*** **–** bürü.
метить ***гл.*** **–** merkitä.
метка ***сущ.*** **–** merkki.
метла ***сущ.*** **–** luuta.
мех ***сущ.*** **–** pöüvvü.
мешать ***гл.*** **–** häiritä.
мешкать ***гл.*** **–** viiütellä.
мешок ***сущ.*** **–** säkilliin, säkki.
мешочек ***сущ.*** **–** salkku.
мёд ***сущ.*** **–** mezi.
мёрзнуть ***гл.*** **–** palella.
мёртвый ***прил.*** **–** koolt.
миг ***сущ.*** **–** hetki, villaahoz.
мизинец ***сущ.*** **–** pikkusormi.
мимо ***предл.*** **–** sivu.
мимо ***нар.*** **–** möötää, sivu.
миновать ***гл.*** **–** olla sivu.
мир [свет] ***сущ.*** **–** maailma.
мир [покой] ***сущ.*** **–** rauha.
мирно ***нар.*** **–** malkkiaast.
мирный ***прил.*** **–** malkkia, rauhalliin.
миска ***сущ.*** **–** malja.
младший ***прил.*** **–** nooremp.
Млечный Путь – Tähtirata.
много ***числ.*** **–** paljo.
множество ***сущ.*** **–** paljohusse.
могила ***сущ.*** **–** hauta.
могучий ***прил.*** **–** voimakaz.
можжевеловый ***прил.*** **–** katajain.
можжевельник ***сущ.*** **–** kattaaja.

можно – päässöö, saap.
мозг ***сущ.*** – üvvin.
мокрый ***прил.*** – märkä.
мол ***част.*** – muka.
молитва ***сущ.*** – malitva, rukkoohuz.
молиться ***гл.*** – rukohilla.
моллюск ***сущ.*** – matokkain.
молния ***сущ.*** – sallaama.
молодеть ***гл.*** – noortua.
молодёжь ***сущ.*** – noorisso.
молодой ***прил.*** – noor.
молодость ***сущ.*** – nooruhusse.
моложавый ***прил.*** – noorekaz.
моло́ка ***сущ.*** – niiska.
молоко ***сущ.*** – maito. **топлёное** ~ - rahkamaito.
молотить ***гл.*** – puijja.
молоток ***сущ.*** – vassaara.
молоть ***гл.*** – jauhaa, jauhotella.
молча ***нар.*** – vaiti, ääneti.
молчаливость ***сущ.*** – vaiteliaizusse.
молчаливый ***прил.*** – vaiteliaz, äänetöin.
молчание ***сущ.*** – vaitiolo, vaikenommiin.
молчать ***гл.*** – olla vaiti.
моль ***сущ.*** – koi.
момент ***сущ.*** – hetki, villaahoz.
моментально ***нар.*** – äkkiistää.
монастырь ***сущ.*** – manasteri.
монах ***сущ.*** – manahka.
монахиня ***сущ.*** – manaška.
монета ***сущ.*** – manneeta.
моргание ***сущ.*** – räpsähöz.
моргать ***гл.*** – räpsää.
моргнуть ***гл.*** – räpsähtää.
море ***сущ.*** – meri.
мороз ***сущ.*** – pakkain.
морозец [весенний] ***сущ.*** – kahu.
моросить ***гл.*** – nestää, tihkua.
моряк ***сущ.*** – merimeez.
москит ***сущ.*** – tihijäin.
мост ***сущ.*** – silta.
мотать ***гл.*** – viipsiä, vüühtiä.
мотор ***сущ.*** – moottori.
мотылёк ***сущ.*** – voilintu.
мох ***сущ.*** – sammal.
моча́ ***сущ.*** – verttsa.
мочалка ***сущ.*** – matšalka.
мочало ***сущ.*** – niin.
мочальный ***прил.*** – niiniin.
мочить ***гл.*** – kastaa, valella.
мочь ***гл.*** – jaksaa, voijja.
мощность ***сущ.*** – voimakkusse.
мощный ***прил.*** – voimakaz.
мститель ***сущ.*** – kostaja.
мстить ***гл.*** – kostaa.
мудрость ***сущ.*** – viizahusse.
мудрый ***прил.*** – viizaz.
муж ***сущ.*** – meez.
мужской ***прил.*** – meehiin, meez-.
мужчина ***сущ.*** – meez.
мука́ ***сущ.*** – jauho.

му́ка ***сущ.*** **–** kiuza, piina.
мурлыкание ***сущ.*** **–** urriine.
мурлыкать ***гл.*** **–** urissa.
мусор ***сущ.*** **–** roska, sörü.
муха ***сущ.*** **–** kärpäin.
мухомор ***сущ.*** **–** kärpäizen opokka.
мучение ***сущ.*** **–** käärzimüz, piina, vaiva.
мучить ***гл.*** **–** kiuzata, piinata.
мучиться ***гл.*** **–** kiuzantua, käärsiä.
мушка [прицел] ***сущ.*** **–** sihti.
мчаться ***гл.*** **–** viipata.
мы ***мест.*** **–** möö.
мыло ***сущ.*** **–** saippu.
мыс ***сущ.*** **–** neemi.
мыслить ***гл.*** **–** ajatella.
мысль ***сущ.*** **–** ajatoz.
мысок ***сущ.*** **–** nenukka.
мыть ***гл.*** **–** pessä.
мыться ***гл.*** **–** pessiissä.
мышление ***сущ.*** **–** ajattelu.
мышца ***сущ.*** **–** lihaz.
мышь ***сущ.*** **–** hiir. **летучая ~ –** nahkasiipi.
мягкий ***прил.*** **–** pehmiä.
мясник ***сущ.*** **–** määznikkä.
мясо ***сущ.*** **–** liha.
мять ***гл.*** **–** määliä.
мяться ***гл.*** **–** määlihüssä.
мяукать ***гл.*** **–** niaukkua.
мяч ***сущ.*** **–** pallo.

Н н.

набалдашник ***сущ.*** **–** nüppü.
наблюдатель ***сущ.*** **–** valvoja.
наблюдать ***гл.*** **–** valvoa.
наблюдение ***сущ.*** **–** valvomiin.
наброситься ***гл.*** **–** räzähtää.
навес ***сущ.*** **–** katoz.
навещать ***гл.*** **–** käüvvä kattsomaaz.
наводнение ***сущ.*** **–** uppootoz.
навоз ***сущ.*** **–** tae.
наволочка ***сущ.*** **–** naulatška.
нагибать ***гл.*** **–** painuttaa, taivuttaa.
нагибаться ***гл.*** **–** küürüstässä, painuttassa.
нагишом ***нар.*** **–** ilkkoalassii.
наглец ***сущ.*** **–** nahankiskoja.
наготове ***нар.*** **–** orlenkiiz.
награда ***сущ.*** **–** palkinto.
награждать ***гл.*** **–** palkita.
награждение ***сущ.*** **–** palkitsommiin.
нагревать ***гл.*** **–** kuumentaa.
нагреваться ***гл.*** **–** kuumeta.
нагружать ***гл.*** **–** lasata.
надвязанный ***прич.*** **–** jatkokaz.
надвязывать ***гл.*** **–** jatkaa.
надевать ***гл.*** **–** panna jalkaa, panna kättee, panna päähä, panna päälle.
надежда ***сущ.*** **–** toivo.
надеяться ***гл.*** **–** toivoa.

надо ***нар.*** **–** vajjaa.
надоедать ***гл.*** **–** küllüttää.
надолго ***нар.*** **–** kauvvaks.
надписывать ***гл.*** **–** kirjuttaa ülöz.
надставка ***сущ.*** **–** jatko.
надставленный ***прич.*** **–** jatkokaz.
надставлять ***гл.*** **–** jatkaa.
надувать [обманывать] ***гл.*** **–** jümähüttää.
наёмный ***прил.*** **–** palkattu.
наживка ***сущ.*** **–** söötti.
нажимать ***гл.*** **–** lamata.
название ***сущ.*** **–** nimmeetüz.
назначать [зарплату] ***гл.*** **–** määrätä.
называть ***гл.*** **–** nimettää.
наивность ***сущ.*** **–** ükskertaizusse.
наивный ***прил.*** **–** ükskertain.
наизнанку ***нар.*** **–** nurrii.
наименование ***сущ.*** **–** nimmeetüz.
найм ***сущ.*** **–** palkkaamiin.
наказание ***сущ.*** **–** rankassoz, sakko.
наказывать ***гл.*** **–** rankassa.
накинуться ***гл.*** **–** räzähtää.
на́кипь ***сущ.*** **–** vaahto.
наклеивание ***сущ.*** **–** liimahuz.
наклеивать ***гл.*** **–** liimata päälle.
наклон ***сущ.*** **–** taivutuz.
наклонять ***гл.*** **–** painuttaa.
наклоняться ***гл.*** **–** kummartaa, painuttassa.
наковальня ***сущ.*** **–** allaizin.
наконец ***нар.*** **–** viimeizeel.
наконец-то! **–** viimeizelt!, viimänki!
накрапывать [о дожде] ***гл.*** **–** tšipikkojja.
накрывать ***гл.*** **–** kattaa.
налим ***сущ.*** **–** mae.
наличник ***сущ.*** **–** ikkunanpeel, nalisniekka.
намазывать ***гл.*** **–** voitaa.
намереваться ***гл.*** **–** aikua.
намерение ***сущ.*** **–** aikomuz.
нанимать ***гл.*** **–** palkata.
нападать ***гл.*** **–** höökätä.
нападение ***сущ.*** **–** höökkähüsse.
наперекор ***нар.*** **–** vassahankaa.
напиваться [пьяным] ***гл.*** **–** jooa joovuksii.
напильник ***сущ.*** **–** napilka.
наполнять ***гл.*** **–** täüttää.
наполняться ***гл.*** **–** täüttüä.
напор ***сущ.*** **–** voimakkusse.
напоследок ***нар.*** **–** viimeizeks.
направлять ***гл.*** **–** juhattaa.
направо ***нар.*** **–** oikiaal, oikialle.
напрасно ***нар.*** **–** turhaa.
напрасный ***прил.*** **–** turha.
например ***част.*** **–** ezimerkiks.
напротив ***предл., нар.*** **–** vassaaz.
напрягать ***гл.*** **–** jännittää, terruttaa.
напрягаться ***гл.*** **–** jäntüä.
наращение ***сущ.*** **–** jatko.
наращённый ***прич.*** **–** jatkokaz.
наращивать ***гл.*** **–** jatkaa.
народ ***сущ.*** **–** rahvaz, väki.

нарочно ***нар.*** – tahallaa.
наружу ***нар.*** – muuvvalle.
нарушать ***гл.*** – rikkoa.
нарушение ***сущ.*** – rikkomiin.
нарушитель ***сущ.*** – rikkoja.
наряд ***сущ.*** – puku.
наряжаться ***гл.*** – ehtiissä, laittiissa, rakentassa.
насест ***сущ.*** – orz.
насильно ***нар.*** – väkkiizen.
насквозь [через что-л.] ***нар.*** – läpi. **проходить** ~ – kulkia läpi.
насквозь [совсем] ***нар.*** – mäpöi.
наследник ***сущ.*** – perriijä.
наследство ***сущ.*** – perintö.
насмехаться ***гл.*** – väitellä.
насморк ***сущ.*** – nenätauti.
наст ***сущ.*** – umpi.
наставник ***сущ.*** – johtaja, opastaja.
настроение ***сущ.*** – tunnelma.
натирать ***гл.*** – ihmata, törkätä.
натягивать [верёвку] ***гл.*** – jännittää.
натягиваться ***гл.*** – jäntüä.
наука ***сущ.*** – oppi, tiijje.
науськивать ***гл.*** – vuzittaa.
научный ***прил.*** – tiijjolliin, tiittiilliin.
находить ***гл.*** – löütää.
находка ***сущ.*** – löüvvöz.
начало ***сущ.*** – alku.
начальник ***сущ.*** – ezimeez.
начальство ***сущ.*** – ezimeehüsse.
начинать ***гл.*** – alkaa, aluttaa.
начинаться ***гл.*** – alkua.
не ***част.*** – ei (en, et, ei, emmä, että, evät, elä, elkää); mitte.
небо ***сущ.*** – taivaz.
небольшой ***прил.*** – vähä.
невеста ***сущ.*** – morsia.
невестка ***сущ.*** – kälü.
невинный ***прил.*** – süütöin.
невиновный ***прил.*** – süütöin.
невод ***сущ.*** – neuvvo.
негостеприимный ***прил.*** – veerahanvaratoin.
недавно ***нар.*** – nietauno, toonnoi.
недалеко ***нар.*** – läheel.
неделя ***сущ.*** – viikko.
недовольный ***прил.*** – täütümätöin.
недовольство ***сущ.*** – täütümättömüsse.
недостаточный ***прил.*** – vajanain.
недра ***сущ.*** – sizüz.
недуг ***сущ.*** – tauti.
нежность ***сущ.*** – veenohusse.
нежный ***прил.*** – neežnoi, veeno.
незапятнанный ***прич.*** – tahratoin.
неимущий ***прил.*** – olomatoin.
неизвестный ***прил.*** – tuntomatoin.
неисправность ***сущ.*** – vika.
неисправный ***прил.*** – vialliin.
некий ***мест.*** – muutomanz.
некоторые ***мест.*** – moni.
некурящий ***прил.*** – polttamatoin.
нелепость ***сущ.*** – nurehusse, älüttömüsse.
нелепый ***прил.*** – nurriia, älütöin.

нельзя! – ei saa!
немедленно ***нар.*** – järestä, äkkistää.
немой ***прил.*** – mükkä.
немота ***сущ.*** – mükkühüsse.
немудрёность ***сущ.*** – ükskertaizusse.
немудрёный ***прил.*** – ükskertain.
ненавидеть ***гл.*** – vihata.
ненавистник ***сущ.*** – vihameez, vihhaaja.
ненависть ***сущ.*** – viha.
ненужный ***прил.*** – epätarvittava, joutuva.
необходимый ***прил.*** – välttämätöin, tarvittava.
необъятный ***прил.*** – ääretöin.
неожиданно ***нар.*** – oottelomata, äkkii.
неожиданность ***сущ.*** – oottamattomusse.
неожиданный ***прил.*** – oottamatoin, äkkinäin.
неоплачиваемый ***прил.*** – palkatoin.
неопытный ***прил.*** – äkkämäin.
неосторожность ***сущ.*** – varomattomusse.
неосторожный ***прил.*** – varomatoin.
неотложный ***прил.*** – kiirehelliin.
неплотный ***прил.*** – höbliä.
неподалёку ***нар.*** – läheel.
непокорный ***прил.*** – kränttsi.
непонимание ***сущ.*** – ümmärtämättömüsse.
непонятливость ***сущ.*** – ümmärtämättömüsse.
непонятливый ***прил.*** – ümmärtämätöin.
непонятность ***сущ.*** – ümmärtämättömüsse.
непонятный ***прил.*** – ümmärtämätöin.
непоседа ***сущ.*** – härttsä.
непоседливый ***прил.*** – härttsä.
непослушный ***прил.*** – kränttsi.
непосредственный ***прил.*** – välitöin.
непостижимый ***прил.*** – tutkimatoin.
неправильный ***прил.*** – epäsäännölliin.
непредвиденно ***нар.*** – oottelomata.
непредвиденный ***прил.*** – oottamatoin.
непременно ***нар.*** – voorotellee.
непривязанный ***прич.*** – irtonain.
неприглядный ***прил.*** – epänäüttävä.
неприкаянный ***прил.*** – irtonain.
неприкреплённый ***прич.*** – irtonain.
неприятность ***сущ.*** – ilka, kiuza.
непрожаренный ***прич.*** – nätki.
непроизвольный ***прил.*** – tahatoin.
непьющий ***прил.*** – joomatoin.
нервировать ***гл.*** – näzütellä.
нервирующий ***прич.*** – näzä.
несколько ***числ.*** – monniia, mont.
несмотря [на] ***предл.*** – hoolimata.
несправедливость ***сущ.*** – väärüsse.
несравнимо ***нар.*** – verrattomast.
нести ***гл.*** – veejjä.
несуществующий ***прил.*** – olomatoin.
несчастный ***прил.*** – onnetoin.
несчастье ***сущ.*** – onnettomusse.
нет! – ei!
нет, нету ***гл.*** – eijoo.
неудача ***сущ.*** – onnettomusse.
неудачный ***прил.*** – onnetoin.
неуклюжий ***прил.*** – köhmöläin.

неумышленный ***прил.*** **–** tahatoin.
ни …, ни … ***с.*** **–** ei ..., eikä; mitte ..., mittekä.
нигде ***нар.*** **–** ei mizkä.
ниже ***нар.*** **–** matalammaal, matalammalle.
нижний ***прил.*** **–** alemp, alimain.
низенький ***прил.*** **–** matalaiskuin.
низина ***сущ.*** **–** alanne, matalikko.
низкий ***прил.*** **–** matalain, mattaala.
низко ***нар.*** **–** matalaal, matalalle.
низковатый ***прил.*** **–** matalaiskuin.
никак ***нар.*** **–** ei milkä viissii.
никогда ***нар.*** **–** ei konzka.
никуда ***нар.*** **–** ei mihekä.
никто ***мест.*** **–** ei kukka.
никчёмный ***прил.*** **–** epätarvittava, joutava.
ниоткуда ***нар.*** **–** ei mistkä.
нитка ***сущ.*** **–** lanka.
нищий ***прил.*** **–** olomatoin.
но ***с.*** **–** entä, mut.
новость ***сущ.*** **–** uuttiin.
новый ***прил.*** **–** uuz.
Новый год – Uuz vooz.
нога ***сущ.*** **–** jalka.
ноготь ***сущ.*** **–** künz.
нож ***сущ.*** **–** veittsi.
ножка ***сущ.*** **–** jalakkain.
ножницы ***сущ.*** **–** sakset.
ножны ***сущ.*** **–** tuppe.
ноздря ***сущ.*** **–** nenähooku.
номер ***сущ.*** **–** nummeera.
нормальный ***прил.*** **–** säännölliin.
нормировать ***гл.*** **–** säännellä.
норовистый ***прил.*** **–** kärätškä, raju.
нос ***сущ.*** **–** nenä. **~овой платок –** nenärätti.
носик [чайника] ***сущ.*** **–** kärzä.
носить ***гл.*** **–** veejjä.
нотариус ***сущ.*** **–** nattariuz.
ночлег ***сущ.*** **–** öösia.
ночной ***прил.*** **–** öin.
ночь ***сущ.*** **–** öö.
ноябрь ***сущ.*** **–** nojaabri.
нравиться ***гл.*** **–** meelüttää, näüttiissä.
нравы ***сущ.*** **–** tavat.
ну! ***част.*** **–** no!
нуждающийся ***прил.*** **–** tarvitsova.
нужно ***нар.*** **–** on tarviz.
нужный ***прил.*** **–** tarvittava.
нутрó ***сущ.*** **–** sizüz.
ныне, нынче ***нар.*** **–** nüttemmii.
нырять ***гл.*** **–** sukeltaa.
ныть ***гл.*** **–** kaipaella.
нюхать ***гл.*** **–** haistaa, luuvvata, nuuskia.
нянька, нянечка ***сущ.*** **–** näntköi.
няньчить ***гл.*** **–** näntšittää.
няня ***сущ.*** **–** nänä.

О о.

оба, обе ***мест.*** **–** molleemat.
обветренный ***прил.*** **–** ahhaava.
обветривать ***гл.*** **–** ahavojja.
обвинение ***сущ.*** **–** vääritöz.
обвинять ***гл.*** **–** väärittää. ~ **себя –** väärittässä.
обдурять ***гл.*** **–** ommella.
обед ***сущ.*** **–** lounaz.
обедать ***гл.*** **–** lounastassa.
обезболивание ***сущ.*** **–** turrutoz.
обезболивать ***гл.*** **–** turruttaa.
обернуться ***гл.*** **–** poorähtää.
обеспеченный ***прич.*** **–** taattu.
обеспечивать ***гл.*** **–** turvata.
обещание ***сущ.*** **–** luppaahuz.
обещать ***гл.*** **–** luvata.
обжигание ***сущ.*** **–** polttamiin.
обжигать [часть тела] ***гл.*** **–** polttaa.
обжигать [горшок] ***гл.*** **–** kärtüttää.
обжигаться ***гл.*** **–** kärttüä.
обжора ***сущ.*** **–** söömäri.
обивать ***гл.*** **–** löövvä.
обида ***сущ.*** **–** loukkahuz, obidna.
обидчик ***сущ.*** **–** obižoittaja, solvaaja.
обижать ***гл.*** **–** obižoittaa.
обижаться ***гл.*** **–** olla obidnaal.
обиходный ***прил.*** **–** päiväin.
обладатель ***сущ.*** **–** hallikkoitsija.
обладать ***гл.*** **–** hallikkojja.
облако ***сущ.*** **–** pilvi.
облицовывать ***гл.*** **–** päälistää.
обложка ***сущ.*** **–** päälüz.
обмакивать ***гл.*** **–** kassella.
обман ***сущ.*** **–** epässüttämiin, petkutoz, sögrähöz.
обманщик ***сущ.*** **–** petkuttaja, pääpluutka.
обманывать ***гл.*** **–** epässüttää, petkuttaa, sögrätä.
обмен ***сущ.*** **–** vaihto.
обмениваться ***гл.*** **–** vaihella.
обмолачивать ***гл.*** **–** puijja.
обнажённый ***прил.*** **–** alassoin.
обнаружить ***гл.*** **–** saa'a ilmi.
обнаружиться ***гл.*** **–** tulla ilmi.
обнимать ***гл.*** **–** kaglutella.
обниматься ***гл.*** **–** kaglutella toin-toist.
обноски ***сущ.*** **–** vaaterainat.
обнюхивать ***гл.*** **–** haissella.
обнявшись ***нар.*** **–** kaglakkai.
обод ***сущ.*** **–** oputin.
обоз ***сущ.*** **–** oppooza.
оборачиваться ***гл.*** **–** vääntüä.
оборот ***сущ.*** **–** poorähöz.
о́бразный ***прил.*** **–** vertahukselliin.
образование ***сущ.*** **–** oppi.
образовываться ***гл.*** **–** tekahua.
обратно ***нар.*** **–** jällee, takaisii.
обрез : в ~ – on tipakaal.
обрезок ***сущ.*** **–** pätkä.
обречённый ***прич.*** **–** marraz.

обрубок ***сущ.*** **–** pätkä, tünkä.
обруч ***сущ.*** **–** vanne.
обрыв [бéрега] ***сущ.*** **–** palle.
обрывать ***гл.*** **–** riippiiä, taittaa.
обрываться ***гл.*** **–** kateta, taittua.
обрывок ***сущ.*** **–** pätkä.
обслуживать ***гл.*** **–** palvella.
обстановка ***сущ.*** **–** olot.
обстоятельства ***сущ.*** **–** olosuhtehet.
обтирание ***сущ.*** **–** püühkimiin, püühkiimiin.
обтираться ***гл.*** **–** püühkiissä.
обувь ***сущ.*** **–** jälkinehet.
обух ***сущ.*** **–** hammaara.
обучать ***гл.*** **–** läksüttää, opastaa.
обучаться ***гл.*** **–** harjuttassa, oppiissa.
обучение ***сущ.*** **–** oppeetuz.
обходить ***гл.*** **–** välttää.
обходиться ***гл.*** **–** tulla toimee.
обшивать ***гл.*** **–** laijjuttaa, päälistää.
общество [группа] ***сущ.*** **–** seegra.
общий ***прил.*** **–** ühtehiin.
общность ***сущ.*** **–** ühtehöz.
объединение ***сущ.*** **–** ühissöz.
объединять ***гл.*** **–** liittää, ühistää.
объединяться ***гл.*** **–** liittüssä, ühistässä.
объедки ***сущ.*** **–** suutehet.
объявление ***сущ.*** **–** kuullutoz.
объявлять ***гл.*** **–** kuulluttaa.
объяснение ***сущ.*** **–** selliitüz.
объяснять ***гл.*** **–** selittää.
объятия ***сущ.*** **–** kagluttelu.
обыкновенный ***прил.*** **–** tavalliin.
обыск ***сущ.*** **–** ettso.
обычай ***сущ.*** **–** tapa.
обычно ***нар.*** **–** tavallizeest.
обычный ***прил.*** **–** tavalliin.
овальный ***прил.*** **–** pitkilukkain.
овечка ***сущ.*** **–** utivoonna.
овёс ***сущ.*** **–** kagra.
овин ***сущ.*** **–** riihi.
овод ***сущ.*** **–** parma.
овощи ***сущ.*** **–** vihannekset.
овсяный ***прил.*** **–** kagrahiin.
овца ***сущ.*** **–** lammaz, utoi.
овцеводство ***сущ.*** **–** lammazhoito.
оглавление [книги] ***сущ.*** **–** sizältö.
оглашать ***гл.*** **–** kuuluttaa.
оглобля ***сущ.*** **–** aiza.
огнеопасный ***прил.*** **–** tulennarka.
огонь ***сущ.*** **–** tuli.
огорчать ***гл.*** **–** murehuttaa, pahhuttaa.
огорчаться ***гл.*** **–** murehtia, pahastua.
ограничивать ***гл.*** **–** rajjuttaa.
ограниченный ***прил.*** **–** ükspooliin.
огромный ***прил.*** **–** huikia, suur-lantain.
огурец ***сущ.*** **–** ukurittsa.
одалживать [брать в долг] ***гл.*** **–** ottaa velaks.
одалживать [кому-л. что-л.] ***гл.*** **–** vipata.
одевать ***гл.*** **–** vaatettaa.
одеваться ***гл.*** **–** vaattiissa.

одежда ***сущ.*** **–** vaattiit.
одеяло ***сущ.*** **–** adjala.
один, одна ***числ.*** **–** üks.
один, одна [без других] ***нар.*** **–** üksii.
одинаково ***нар.*** **–** samoi.
одинаковый ***прил.*** **–** samanlain.
одиннадцатый ***числ.*** **–** ükstoistkümmenääz.
одиннадцать ***числ.*** **–** ükstoist.
одинокий ***прил.*** **–** ühtenäin.
одиночество ***сущ.*** **–** üksinolo. **в одиночестве –** üksii. **в полном одиночестве –** üpö üksinnää.
однажды ***нар.*** **–** kerran.
однако ***с.*** **–** mut, silti. ~ **же** – takki ta.
одновременно ***нар.*** **–** ühtaikkaa.
одновременность ***сущ.*** **–** ühtaikaizusse.
одновременный ***прил.*** **–** ühtaikahiin.
одноглазый ***прил.*** **–** ükssilmäin.
однократно ***нар.*** **–** kerran.
однолетний ***прил.*** **–** üksvoottiin.
одноногий ***прил.*** **–** üksjalkain.
однорукий ***прил.*** **–** ükskässiin.
односторонний ***прил.*** **–** ükspooliin.
одуванчик ***сущ.*** **–** maitokukka, pöllükukka.
оживать ***гл.*** **–** elpüä.
оживление ***сущ.*** **–** vilkastummin.
оживлять ***гл.*** **–** vilkastaa.
оживляться ***гл.*** **–** vilkastua.
ожидаемый ***прил.*** **–** ooteltava.
ожидание ***сущ.*** **–** ootelommiin, ootuz.
ожидать ***гл.*** **–** ootella, oottaa. ~ **впустую –** kükkiä.
ожидаться ***гл.*** **–** olla ootettaviiz.
ожог ***сущ.*** **–** polttahuz.
озеро ***сущ.*** **–** järvi.
озерцо ***сущ.*** **–** järvükkäin.
означать ***гл.*** **–** toimita.
озноб ***сущ.*** **–** vilu.
ойкать ***гл.*** **–** aikkaa.
окаймление ***сущ.*** **–** äärükset.
окантовка ***сущ.*** **–** äärükset.
океан ***сущ.*** **–** okkiaana.
окислять ***гл.*** **–** happanuttaa.
около ***предл., нар.*** **–** liki, noi, vereez.
окорок ***сущ.*** **–** sapsu.
окрестность ***сущ.*** **–** ümpärissö.
округлый ***прил.*** **–** pööriä, ümpärkäin.
октябрь ***сущ.*** **–** oktiaabri.
окурок ***сущ.*** **–** nattsa.
окунь ***сущ.*** **–** ahven.
олифа ***сущ.*** **–** öljü.
ольха ***сущ.*** **–** leppä.
омерзение ***сущ.*** **–** inho.
омерзительный ***прил.*** **–** inhova.
омут ***сущ.*** **–** silmäke.
он, она ***мест.*** **–** hää.
онемелый ***прич.*** **–** turra.
онемение ***сущ.*** **–** turtumuz.
они ***мест.*** **–** höö, neet.
оно ***мест.*** **–** se.
опадать ***гл.*** **–** varissa.
опаздывать ***гл.*** **–** mööhästüä.
опаливать ***гл.*** **–** kärtüttää.

опасность ***сущ.*** **–** vaara.
опасный ***прил.*** **–** vaaralliin.
опереться ***гл.*** **–** nojahtassa.
опираться ***гл.*** **–** nojahua.
оплата ***сущ.*** **–** lunnaahuz.
оплачивать ***гл.*** **–** lunata.
опознавать ***гл.*** **–** tunnistaa.
опора ***сущ.*** **–** noja, tuki, turva.
опорожнять ***гл.*** **–** tühjentää.
опорожняться ***гл.*** **–** tühjetä.
опрашивать ***гл.*** **–** kuulussella.
опрятность ***сущ.*** **–** puhtahusse.
опрятный ***прил.*** **–** puhaz.
опускать ***гл.*** **–** laskia, painaa.
опускаться ***гл.*** **–** laskiissa, painua.
опухать ***гл.*** **–** pöhüttüä, pöühettüä.
опухоль ***сущ.*** **–** pöhüttümä.
опухший ***прич.*** **–** turpia.
опушка ***сущ.*** **–** (metsän)laita.
опыт ***сущ.*** **–** koe.
опьянение ***сущ.*** **–** joopumuz.
опьянеть ***гл.*** **–** joovuttaa.
опять ***нар.*** **–** jällee, taaz, uuvvellee. **и** ~ – taaski.
орать ***гл.*** **–** mörnässä.
óрган ***сущ.*** **–** elliin.
ординарный ***прил.*** **–** ükskertain.
орех ***сущ.*** **–** päähkänä.
орешник ***сущ.*** **–** päähkänikkö, päähkäpehko.
оса ***сущ.*** **–** hörhöläin.
осадки ***сущ.*** **–** sae.
осадок ***сущ.*** **–** saka.
осведомиться ***гл.*** **–** tiiustaa.
осведомляться ***гл.*** **–** kuulustaa, tiiussella.
осветление ***сущ.*** **–** vaalennoz.
осветлять ***гл.*** **–** vaalentaa.
освещать ***гл.*** **–** valaissa.
освещение ***сущ.*** **–** valaissuz.
освободитель ***сущ.*** **–** vapahuttaja.
освобождать ***гл.*** **–** päästää, tühjentää, vapahuttaa.
освобождаться ***гл.*** **–** vapahuttassa.
освобождение ***сущ.*** **–** vappaahoz.
освобождённый ***прич.*** **–** vapahutettu.
осенний ***прил.*** **–** süksüin, süksülliin.
осень ***сущ.*** **–** süksü.
осенью ***нар.*** **–** süksüül, süksüün.
осина ***сущ.*** **–** haapa.
осинник ***сущ.*** **–** haavikko.
оскорбитель ***сущ.*** **–** solvaaja.
оскорбление ***сущ.*** **–** loukkahuz, solvahuz.
оскорблять ***гл.*** **–** nöürühüttää, solvata.
ослабевать ***гл.*** **–** höblentää, haihtua.
ослаблять ***гл.*** **–** höblittää.
осмеливаться ***гл.*** **–** roheta, rohkaistua, tohtia.
основа ***сущ.*** **–** pohja.
основание ***сущ.*** **–** perusse.
основной ***прил.*** **–** pää-.
особа ***сущ.*** **–** persoona.
особенно ***нар.*** **–** eritüizee, varzinkaa, varzinki.
особенный ***прил.*** **–** erikkoin.
особый ***прил.*** **–** erikkoin.

осознавать ***гл.*** **–** äleksiä.
осока ***сущ.*** **–** sara.
осот ***сущ.*** **–** ohtake.
оставаться ***гл.*** **–** jää'ä.
оставлять ***гл.*** **–** jättää.
останавливать ***гл.*** **–** seizahuttaa, seizottaa.
останавливаться ***гл.*** **–** seizahtua.
остановиться ***гл.*** **–** seizahtaa.
остановка ***сущ.*** **–** seissaahuz.
остаток ***сущ.*** **–** jätöz.
осторожно ***нар.*** **–** varovaizeest.
осторожность ***сущ.*** **–** varovaizusse.
осторожный ***прил.*** **–** varovain.
остриё ***сущ.*** **–** nenä.
остров ***сущ.*** **–** saar.
острога ***сущ.*** **–** arriina.
острый [предмет] ***прил.*** **–** pisselikkoi, terräävä.
острый [вкус] ***прил.*** **–** kirpiä.
остужать ***гл.*** **–** haalistaa, jäähütellä.
остужаться ***гл.*** **–** haaleta.
остывать ***гл.*** **–** jäähtüä.
осуждать ***гл.*** **–** moitia, suutia.
осуждение ***сущ.*** **–** moite, suutimiin.
осушать ***гл.*** **–** tühjentää, kuivata.
осушаться ***гл.*** **–** tühjetä.
осыпаться ***гл.*** **–** varissa.
от ***предл.*** **–** juurest, äärest.
отава ***сущ.*** **–** oelma.
отара ***сущ.*** **–** lammazkarja.
отбирать ***гл.*** **–** ottaa poiz.
отбрасывать ***гл.*** **–** vizata, vizata sürjää.
отвага ***сущ.*** **–** rohkehusse.
отважно ***нар.*** **–** rohkiaal.
отважный ***прил.*** **–** rohkia.
отверстие ***сущ.*** **–** aukku, reikä.
ответ ***сущ.*** **–** vassahuz.
ответственность ***сущ.*** **–** vassuu.
ответственный ***прил.*** **–** vassuulliin.
ответчик ***сущ.*** **–** vassaaja.
отвечать ***гл.*** **–** vasata.
отвёртка ***сущ.*** **–** advjorkka.
отвратительный ***прил.*** **–** inhova.
отвращение ***сущ.*** **–** inho.
отвяжись! **–** loussa irti!
отгадывать ***гл.*** **–** arvata.
отговорка ***сущ.*** **–** verruuke.
отдаление ***сущ.*** **–** veerahantumiin.
отдалять ***гл.*** **–** veerahannuttaa.
отдаляться ***гл.*** **–** veerahantua.
отдел ***сущ.*** **–** jaosso.
отдельно ***нар.*** **–** itseksee.
отдельный ***прил.*** **–** vallalliin.
отделяться ***гл.*** **–** erahua.
отдых ***сущ.*** **–** lepo.
отдыхать ***гл.*** **–** lammooja, levätä.
отекать ***гл.*** **–** pöhüttüä.
отец ***сущ.*** **–** izä.
отёк ***сущ.*** **–** pöhüttümä.
откидывать ***гл.*** **–** vizata.
отказ ***сущ.*** **–** keeltähümmiin.

отказывать ***гл.*** **–** evätä.
отказываться ***гл.*** **–** keeltähüä.
откармливать ***гл.*** **–** söötellä.
открывать ***гл.*** **–** avata.
открываться ***гл.*** **–** avahua.
открыто – on auki.
открытый ***прил.*** **–** aukinain.
откуда? ***нар.*** **–** mist?
откуда-либо ***нар.*** **–** mistle.
откуда-нибудь ***нар.*** **–** mistikke.
откуда-то ***нар.*** **–** mistle.
откуда угодно ***нар.*** **–** hot miks.
отлив ***сущ.*** **–** loovvevezi, pakovezi.
отмель ***сущ.*** **–** matalikkoi.
отмена ***сущ.*** **–** peruhutuz.
отменять ***гл.*** **–** peruhuttaa.
отнимать ***гл.*** **–** ottaa poiz, röövätä.
отниматься [о руках, ногах и т.д.] ***гл.*** **–** halvahua.
относительно ***предл.*** **–** suhtehesse.
относительный ***прил.*** **–** suhtehelliin.
относиться ***гл.*** **–** suhtahuttassa.
отношение ***сущ.*** **–** suhe.
отойти ***гл.*** **–** männä sivulle.
отопление ***сущ.*** **–** lämmitöz.
отправлять ***гл.*** **–** lähettää.
отпуск ***сущ.*** **–** ootpuska.
отражаться ***гл.*** **–** kaikkuua.
отрезок ***сущ.*** **–** pätkä.
отрицать ***гл.*** **–** keeltää.
отруби ***сущ.*** **–** akkaanat.
отрубяной ***прил.*** **–** akanikaz.
отрывок ***сущ.*** **–** kappale.
отряхивать ***гл.*** **–** büristää, puuvvistaa.
отряхиваться ***гл.*** **–** büristässä, puuvvistassa.
отставать ***гл.*** **–** erahua.
отстаиваться ***гл.*** **–** seleta.
отсутствие ***сущ.*** **–** puute.
отсутствовать ***гл.*** **–** puuttua.
отсыревать ***гл.*** **–** nahistua.
отсюда ***нар.*** **–** täält.
оттаивать [размораживать] ***гл.*** **–** sulattaa.
оттепель ***сущ.*** **–** nooska, sooja.
оттуда ***нар.*** **–** šäält. **вон ~ –** tooalt.
отупелый ***прил.*** **–** tülttsä.
отупеть ***гл.*** **–** tültsetä.
отход ***сущ.*** **–** lähtö.
отходить [назад] ***гл.*** **–** taeta.
отходить [в сторону] ***гл.*** **–** männä sivulle.
отчим ***сущ.*** **–** ätšintimä.
отшвыривать ***гл.*** **–** vizata sürjää.
отъезд ***сущ.*** **–** lähtö.
официант ***сущ.*** **–** tarjulija.
официантка ***сущ.*** **–** tarjulijakkoi.
охапка ***сущ.*** **–** pörrröömä, pörömäin.
охать ***гл.*** **–** voihkua, ähkää.
охлаждать ***гл.*** **–** haalistaa, jäähütellä.
охлаждаться ***гл.*** **–** haaleta, jäähtüä.
охота [на дичь] ***сущ.*** **–** jahti, ohvatta.
охота [желание] ***сущ.*** **–** ohvotta.
охотиться ***гл.*** **–** olla ohvataaz.

охотник ***сущ.*** **–** ohhootnikka.
охочий [до чего-л.] ***прил.*** **–** ahnaz.
охрана ***сущ.*** **–** vahti.
охранник ***сущ.*** **–** vahtija.
охранять ***гл.*** **–** sälüttää, vahtia.
оцарапать ***гл.*** **–** naarmuttaa.
оценивать ***гл.*** **–** arvata.
очень ***нар.*** **–** aivaa, hüvvii.
очередь ***сущ.*** **–** vooro.
очернять ***гл.*** **–** musata.
очищать ***гл.*** **–** puhistaa.
очищаться ***гл.*** **–** puhistua.
очки ***сущ.*** **–** atškat.
очнуться ***гл.*** **–** havaita üllää.
очухаться ***гл.*** **–** havaita üllää.
очухиваться ***гл.*** **–** havaita üllää.
ошибаться ***гл.*** **–** epästüä.
ошибка ***сущ.*** **–** epässüz, vere.
ошибочный ***прил.*** **–** verehelliin.
ощупывать ***гл.*** **–** tunnussella.
ощупью ***нар.*** **: двигаться** ~ – haparojja. **искать** ~ – sögriä.
ощущать ***гл.*** **–** tuntia.
ощущаться ***гл.*** **–** tuntua.
ощущение ***сущ.*** **–** tunne.

П п.

паводок ***сущ.*** **–** tulva.
падать ***гл.*** **–** kapartua, puota, tokkua. ~ **в обморок –** laihtua.
падкий [на что-л.] ***прил.*** **–** ahnaz.
падчерица ***сущ.*** **–** tüärpool.
пакет ***сущ.*** **–** paketti.
пакетик ***сущ.*** **–** salkku.
пакля ***сущ.*** **–** pagli.
паковать ***гл.*** **–** pakata.
палатка ***сущ.*** **–** maja.
палец [рукú] ***сущ.*** **–** sormi. **безымянный** ~ – nimetöin sormi. **большой** ~ – peukalo. **средний** ~ – keskisormi. **указателный** ~ – etusormi.
палец [ногú] ***сущ.*** **–** varvaz.
палка ***сущ.*** **–** keppi.
палисадник ***сущ.*** **–** pistoaita.
палочка ***сущ.*** **–** tikku.
палуба ***сущ.*** **–** kanz.
пальто ***сущ.*** **–** viitta.
память ***сущ.*** **–** meel, muisti.
папа ***сущ.*** **–** ätti.
папироса ***сущ.*** **–** paperoska.
пар ***сущ.*** **–** höürü.
пар [в бане] ***сущ.*** **–** löülü.
пара ***сущ.*** **–** pari.
парень ***сущ.*** **–** poika.
париться [в бане] ***гл.*** **–** löülüttää.
парный ***прил.*** **–** parilliin.
парус ***сущ.*** **–** seili.
парусник ***сущ.*** **–** azu.
паспорт ***сущ.*** **–** pääkirja.
пасти ***гл.*** **–** paimentaa.
пастух ***сущ.*** **–** paimen.

Пасха – Pääsiä, Äijäpäivä.
пасынок ***сущ.*** **–** poijjintima.
патент ***сущ.*** **–** patentti.
патрон ***сущ.*** **–** padroni.
пауза ***сущ.*** **–** sananväli.
паук ***сущ.*** **–** hämöi.
паутина ***сущ.*** **–** hämöinverkko.
пахать ***гл.*** **–** küntää.
пáхнуть ***гл.*** **–** haissa.
пахнýть ***гл.*** **–** tuulahtassa.
пахучий ***прил.*** **–** hajjuin.
пачкать ***гл.*** **–** ilata, marakutella.
пачкаться ***гл.*** **–** rüvettüä.
певец ***сущ.*** **–** laulaja.
певица ***сущ.*** **–** laulajakkoi.
пегий ***прил.*** **–** kirjava.
педаль ***сущ.*** **–** jalkalauta.
пеленать ***гл.*** **–** kapaluttaa.
пена ***сущ.*** **–** vaahto.
пенистый ***прил.*** **–** vaahtoova.
пениться ***гл.*** **–** vaahota.
пепел ***сущ.*** **–** tuhka.
пепельница ***сущ.*** **–** tuhkakuppi.
первоначально ***нар.*** **–** enzipääst.
первый ***числ.*** **–** enzimäin.
перевод ***сущ.*** **–** tulkitsommiin.
переводить ***гл.*** **–** tulkita.
переводчик ***сущ.*** **–** tulkitsija.
переворачивать ***гл.*** **–** vääntää otsaniittaa.
перед ***предл.*** **–** eel, eelee.
пéред ***сущ.*** **–** ezi.
передавать [известие] ***гл.*** **–** sanella.
переделывать ***гл.*** **–** muuntaa, uuvvistaa.
передний ***прил.*** **–** etimäin, ezi-.
передник ***сущ.*** **–** polle.
передняя ***сущ.*** **–** euz.
передовой ***прил.*** **–** etimäin.
перекашивать ***гл.*** **–** väärissellä.
перекашиваться ***гл.*** **–** vääristüä.
перекладина ***сущ.*** **–** viittiin.
перекосить ***гл.*** **–** vääristää.
перекрещивающийся ***прич.*** **–** rissikkäin.
перемена ***сущ.*** **–** vaihoz.
перемешивать ***гл.*** **–** sekahannuttaa, hämmentää.
перемешиваться ***гл.*** **–** sekahantua.
перемещать ***гл.*** **–** muuttaa.
переночевать ***гл.*** **–** ööppüüä.
переодеваться ***гл.*** **–** ehtiissä.
переплетаться ***гл.*** **–** punohuttassa.
перепутать ***гл.*** **–** sassiia.
перерабатывать ***гл.*** **–** muunnella.
переставать ***гл.*** **–** höblentää.
переставлять ***гл.*** **–** muuttaa.
переулок ***сущ.*** **–** sivukatu.
перец ***сущ.*** **–** pippari.
перечить ***гл.*** **–** väittää vassaa.
перечница ***сущ.*** **–** pipparikuppi.
перила ***сущ.*** **–** käzipuu.
периметр ***сущ.*** **–** ümpärüz.
перо ***сущ.*** **–** höühen.

персона ***сущ.*** **–** persoona.
персональный ***прил.*** **–** personaaliin.
перчатка ***сущ.*** **–** kässiine.
песня ***сущ.*** **–** laulu.
песок ***сущ.*** **–** hiita.
пескарь ***сущ.*** **–** krimpe.
петля [дверная, оконная] ***сущ.*** **–** sarraana.
петух ***сущ.*** **–** kukkoi.
петь ***гл.*** **–** laulaa.
пехотинец ***сущ.*** **–** jalkaja.
печалить ***гл.*** **–** murehuttaa.
печалиться ***гл.*** **–** murehtia, surra.
печаль ***сущ.*** **–** mure.
печальный ***прил.*** **–** murehelliin, pahameeliin, surulliin.
печать ***сущ.*** **–** pätsetti.
печень ***сущ.*** **–** maksa.
печь ***сущ.*** **–** kiukkaa. **~-каменка** – kiuvvaz.
печь ***гл.*** **–** leipoja.
пешком ***нар.*** **–** jalkaizii.
пешня ***сущ.*** **–** tuura.
пещера ***сущ.*** **–** loola.
пёс ***сущ.*** **–** issäin-koira.
пёстрый ***прил.*** **–** kirjava.
пиво ***сущ.*** **–** olut.
пила ***сущ.*** **–** saha.
пилить ***гл.*** **–** sahata.
пильщик ***сущ.*** **–** sahanikka.
пинать ***гл.*** **–** iskiä, potkia.
пинок ***сущ.*** **–** isku, potku.
пирог ***сущ.*** **–** piirakka.
пирожок ***сущ.*** **–** piiraz.
писать ***гл.*** **–** kirjuttaa.
писк ***сущ.*** **–** piikkitöz.
письменность ***сущ.*** **–** kirjallizusse.
письменный ***прил.*** **–** kirjalliin.
письмо ***сущ.*** **–** kirje.
питание ***сущ.*** **–** rookahilu.
питаться ***гл.*** **–** söövvä.
пить ***гл.*** **–** jooa.
питьё ***сущ.*** **–** jookki.
пихать ***гл.*** **–** süssiiä.
пища ***сущ.*** **–** eine, rooka.
пищать ***гл.*** **–** piikkaa.
пищевод ***сущ.*** **–** söömäkeruz.
плавание ***сущ.*** **–** ujumiin.
плавать ***гл.*** **–** seilata, ujjuua.
плавить ***гл.*** **–** sulattaa.
плавка ***сущ.*** **–** sullaate.
плавленый сыр **–** sullaatejuusso.
плакать ***гл.*** **–** itkiä.
пламя ***сущ.*** **–** leekki.
план ***сущ.*** **–** suunnitelma.
планировать ***гл.*** **–** suunnitella.
планка ***сущ.*** **–** piina.
плановый ***прил.*** **–** suunnitelmalliin.
планомерный ***прил.*** **–** suunnitelmalliin.
плата ***сущ.*** **–** maksu.
платить ***гл.*** **–** maksaa.
платье ***сущ.*** **–** platja.
плач ***сущ.*** **–** itku.

плевать ***гл.*** **–** sülessä, sülkiä.
плеваться ***гл.*** **–** sülkiissä.
плевок ***сущ.*** **–** sülkü.
племянник ***сущ.*** **–** plemmäänikka.
плескать ***гл.*** **–** läikkiä, plaizutella.
плескаться ***гл.*** **–** läikküä.
плёс ***сущ.*** **–** selkä.
плод ***сущ.*** **–** heelmä.
плодоносить ***гл.*** **–** heelmöjjä.
плоский ***прил.*** **–** littiä.
плот ***сущ.*** **–** lautta.
плотно ***нар.*** **–** tiiviheest.
плотность ***сущ.*** **–** tiivihüsse.
плотный ***прил.*** **–** tiiviz.
плохо ***нар.*** **–** hoonost.
плохой ***прил.*** **–** halva, pahhain.
площадь ***сущ.*** **–** tazo.
плуг ***сущ.*** **–** adra.
плыть ***гл.*** **–** ujjuua.
пляж ***сущ.*** **–** uimaranta.
пнуть ***гл.*** **–** potkaissa.
по [движение] ***предл.*** **–** möö, mööt, pitkin.
по [распределение] ***предл.*** **–** jokaizelle, kerrallaa.
по [согласно, в соответствии с] ***предл.*** **–** mukkaa.
побег [бегство] ***сущ.*** **–** pako.
побег [растения] ***сущ.*** **–** pökköi.
победа ***сущ.*** **–** voitto.
победитель ***сущ.*** **–** voittaja.
побеждать ***гл.*** **–** voittaa.
побережье ***сущ.*** **–** rannikko.
поблёскивать ***гл.*** **–** läükküä.
поблизости (от) ***предл., нар.*** **–** äärest.
повар ***сущ.*** **–** keittäjä.
поверхность ***сущ.*** **–** päälüz.
повзрослеть ***гл.*** **–** tulla aikuhizeks.
повод [причина] ***сущ.*** **–** süü.
повод [у лошади] ***сущ.*** **–** suitsenmarhamet.
повозка ***сущ.*** **–** kärrit.
поворачивать ***гл.*** **–** kääntää, kääntüä, vääntää.
поворачиваться ***гл.*** **–** kääntiissä, pöörtää, vääntiissä.
поворот ***сущ.*** **–** käännöz, pöörähöz.
повышаться ***гл.*** **–** ületä.
повязка ***сущ.*** **–** sie.
поганый ***прил.*** **–** pakkaana.
погода ***сущ.*** **–** ilmat.
погонщик ***сущ.*** **–** aelija.
погонять ***гл.*** **–** hättüttää.
погреб ***сущ.*** **–** kellari.
погрузка ***сущ.*** **–** ahassoz, lassahoz.
погружать ***гл.*** **–** lasata.
погружаться ***гл.*** **–** vaippuua, vajjossa.
под ***предл.*** **–** all, alle.
подавать ***гл.*** **–** tooa.
подавленность ***сущ.*** **–** lannissoz.
подальше ***нар.*** **–** etemmälle, taempaan.
подарить ***гл.*** **–** lahjuttaa.
подарок ***сущ.*** **–** lahja.
податель ***сущ.*** **–** tooja.
податливость ***сущ.*** **–** nodrusse.
податливый ***прил.*** **–** nodra.

подберёзовик ***сущ.*** **–** veziopokka.
подбрасывать [вверх] ***гл.*** **–** vizata üllää.
подвал ***сущ.*** **–** kellari.
подвижный ***прил.*** **–** vilkaz.
подводить [куда-л.] ***гл.*** **–** tooa.
подводить [не выполнив что-л.] ***гл.*** **–** pettää.
подвозить ***гл.*** **–** tooa.
подгонять [кого-л.] ***гл.*** **–** patistaa.
по́дгруздь ***сущ.*** **–** voiseen.
подделка ***сущ.*** **–** väärennüz.
подделывать ***гл.*** **–** väärentää.
поддерживать ***гл.*** **–** tukkiia.
поддержка ***сущ.*** **–** tuki.
подковывать ***гл.*** **–** rauvvuttaa.
подкупать ***гл.*** **–** lahjoja.
подлец ***сущ.*** **–** lurjuz.
подлива ***сущ.*** **–** kassen.
подлость ***сущ.*** **–** alhain teko.
подлый ***прил.*** **–** alhain.
подметать ***гл.*** **–** luutia.
подмигивание ***сущ.*** **–** räpsähöz.
подмигивать ***гл.*** **–** räpsää.
подмигнуть ***гл.*** **–** räpsähtää, vilahuttaa silmää.
подмораживать ***гл.*** **–** pakaissa.
подмышка ***сущ.*** **–** kaila.
поднимать ***гл.*** **–** nostaa üllää.
подниматься ***гл.*** **–** noissa.
подносить ***гл.*** **–** tooa.
подогревать ***гл.*** **–** varistaa.
подогреваться ***гл.*** **–** varistua.
подогретый ***прич.*** **–** räkilliin.
подозревать ***гл.*** **–** epäellä.
подоконник ***сущ.*** **–** ikkunanpäälüz.
подосиновик ***сущ.*** **–** punapääopokka.
подохнуть ***гл.*** **–** päksähtässä.
подошва [ноги́] ***сущ.*** **–** jalkapohja.
подпирать ***гл.*** **–** tukkiia.
подпись ***сущ.*** **–** rapiska.
подпорка ***сущ.*** **–** noja, tuki.
подпрыгивать ***гл.*** **–** hüpähellä, pompahella.
подпрыгнуть ***гл.*** **–** pompahtaa.
подражание ***сущ.*** **–** jälittelü.
подражать ***гл.*** **–** jälitellä.
подруга ***сущ.*** **–** üssäväkköi.
подружиться ***гл.*** **–** üssävüstüä.
подручный ***сущ.*** **–** apinikka.
подслащённый ***прич.*** **–** makertava.
подскакивать ***гл.*** **–** hüpähellä, pompahella.
подскочить ***гл.*** **–** pompahtaa.
подставка ***сущ.*** **–** aluz.
подстрекатель ***сущ.*** **–** vuzittaja.
подстрекательство ***сущ.*** **–** uhka.
подстрекать ***гл.*** **–** antaa uhkaa, vuzittaa.
подталкивать ***гл.*** **–** tönkkiä.
подтверждать ***гл.*** **–** tozittaa.
подушка ***сущ.*** **–** tüünü.
подходящий ***прил.*** **–** vokkuura.
подчинение ***сущ.*** **–** taipumiin.
подчинять ***гл.*** **–** lannistaa, taivuttaa.
подчиняться ***гл.*** **–** lannistassa, taippuua.

подшивать ***гл.*** **–** päärmätä.
подшучивать ***гл.*** **–** pilahilla.
подъём ***сущ.*** **–** noizo.
поезд ***сущ.*** **–** poojezda.
пожалуй ***част.*** **–** ehki.
пожалуйста! **–** küzün!
пожар ***сущ.*** **–** palo, tulipalo.
пожарник ***сущ.*** **–** palonverkameez.
пожизненно ***нар.*** **–** eloiässää.
пожилой ***прил.*** **–** iäkäz.
позавчера ***нар.*** **–** enneglee.
позади ***предл., нар.*** **–** peräälʼ, perään, takkaan.
позвонок ***сущ.*** **–** nikan.
позвоночник ***сущ.*** **–** selkäranka.
поздний ***прил.*** **–** mööhäin.
поздно ***нар.*** **–** mööhä, mööhää.
поздравление ***сущ.*** **–** onnittelu.
поздравлять ***гл.*** **–** onnitella. **~ с ...** **–** onnitella ... johost.
позже ***нар.*** **–** mööhäizemmii.
познание ***сущ.*** **–** tiijjossoz.
позор ***сущ.*** **–** häpiä.
позорить ***гл.*** **–** hävätä.
поиск ***сущ.*** **–** ettso.
поить ***гл.*** **–** joottaa.
пойма ***сущ.*** **–** tulvaniittü.
поймать ***гл.*** **–** ottaa kiin, püütää.
показ ***сущ.*** **–** essiitöz.
показывать ***гл.*** **–** ezittää, näüttää, toimittaa.
показываться ***гл.*** **–** näüttässä.
покачиваться ***гл.*** **–** lörppää.
покой ***сущ.*** **–** lepo, rauha.
покойник ***сущ.*** **–** vainaja.
поколение ***сущ.*** **–** sukupolvi.
покорение ***сущ.*** **–** nöürühütüz, taipumiin.
покорность ***сущ.*** **–** nöürühüsse, taipuizusse.
покорный ***прил.*** **–** taipuiza.
покорять ***гл.*** **–** lannistaa, nöürüttää, taivuttaa.
покоряться ***гл.*** **–** lannistassa, nöürtüä, taippuua.
покос ***сущ.*** **–** löökki, viikkaateniitto.
покрывало ***сущ.*** **–** kate.
покрывать [сверху] ***гл.*** **–** kattaa.
покрывать [лаком, краской и т.п.] ***гл.*** **–** päälistää.
покрываться ***гл.*** **–** päälistüä. **~ снегом** **–** lumestua.
покупать ***гл.*** **–** osseksennella, ostaa.
покупка ***сущ.*** **–** osso, ossoz.
покусывать ***гл.*** **–** närppiä.
пол [здания] ***сущ.*** **–** lattia.
пол [óсоби] ***сущ.*** **–** sukupool.
поле ***сущ.*** **–** pelto.
полезный ***прил.*** **–** höövvülliin.
полёт ***сущ.*** **–** lento.
ползать ***гл.*** **–** maella, röömiä.
ползти ***гл.*** **–** röömikköjjä.
поливать ***гл.*** **–** vezittää.
полка ***сущ.*** **–** hüllü.
полнеть ***гл.*** **–** varmistua.
полни́ть ***гл.*** **–** varmissuttaa.
полнó ***нар.*** **–** on täün.
полнокровие ***сущ.*** **–** verekküsse.
полнокровный ***прил.*** **–** verreekäz.

полностью ***нар.*** **–** kaikii, kaikkenee, otsallee.
полночь ***сущ.*** **–** süänöö.
полный [наполненный] ***прил.*** **–** täüteläin.
полный [целый] ***прил.*** **–** täüz.
полный [толстый] ***прил.*** **–** varma.
половина ***числ.*** **–** pool.
половник ***сущ.*** **–** naapalliin, naappa.
половодье ***сущ.*** **–** tulva.
половой ***прил.*** **–** sukupool-. **~ óрган –** sukupoolelliin. **~ член –** kürpä.
положение ***сущ.*** **–** siha.
полоса ***сущ.*** **–** joonne, viiru.
полосатый ***прил.*** **–** viirukaz.
полоскать ***гл.*** **–** veruttaa.
полотенце ***сущ.*** **–** hohla.
полотно ***сущ.*** **–** liina.
полтора, полторы ***числ.*** **–** pooltoist.
полуостров ***сущ.*** **–** saarikke.
получатель ***сущ.*** **–** saaja.
получать ***гл.*** **–** saa'a.
получаться [удаваться] ***гл.*** **–** onnistua.
получение ***сущ.*** **–** saamiin.
получиться [выйти] ***гл.*** **–** tulla.
полый ***прил.*** **–** tühjä.
полынья ***сущ.*** **–** rako.
польза ***сущ.*** **–** höötü.
пользоваться ***гл.*** **–** käüttää.
поля ***сущ.*** **–** laita.
поляна ***сущ.*** **–** aho.
помереть ***гл.*** **–** põgnähtää.
поместье ***сущ.*** **–** maatila.
помеха ***сущ.*** **–** esse.
помёт ***сущ.*** **–** valo.
поминки ***сущ.*** **–** mätökset.
помнить ***гл.*** **–** muistaa.
помогать ***гл.*** **–** avittaa.
помол ***сущ.*** **–** jauhatoz.
помощник ***сущ.*** **–** apilain.
помощь ***сущ.*** **–** api.
понедельник ***сущ.*** **–** ezmessarki.
понижать ***гл.*** **–** laskia, mataluttaa.
понижаться ***гл.*** **–** aleta.
понимание ***сущ.*** **–** kässiitüz, ümmärröz, ümmärtämüz.
понимать ***гл.*** **–** arvata, käzittää, ümmärtää.
понос ***сущ.*** **–** süäntauti.
понукать ***гл.*** **–** hättüttää.
понятливость ***сущ.*** **–** kässiitüzkükü, ümmärtäväizüsse.
понятливый ***прил.*** **–** arvokaz, kässiitüzkükühiin, ümmärtävväin.
понятный ***прил.*** **–** ümmärrettävä.
поощрять ***гл.*** **–** rohkaissa.
попадать [в кого-л., во что-л.] ***гл.*** **–** satuttaa.
попадаться [случаться] ***гл.*** **–** sattua.
поперёк ***нар., предл.*** **–** poikin.
пополам ***нар.*** **–** halki.
поправлять ***гл.*** **–** oikoja.
попробовать [пищу] ***гл.*** **–** maistaa.
попытка ***сущ.*** **–** ürriitöz.
поражать [изумлять] ***гл.*** **–** ihmetüttää.
поражаться ***гл.*** **–** ihmetellä.
поражение [урон] ***сущ.*** **–** tappio.
поровну ***нар.*** **–** tassaa.

порог ***сущ.*** **–** künnüz.
порознь ***нар.*** **–** erimittee, erittäi, itseksee.
порой ***нар.*** **–** vällii.
порок ***сущ.*** **–** vika.
поросёнок ***сущ.*** **–** pahmuri, porzaz.
порочить ***гл.*** **–** hävätä, ilata.
пороша ***сущ.*** **–** uuttiin.
портить ***гл.*** **–** ilata, pahentaa, raizata.
портиться ***гл.*** **–** paheta.
портной ***сущ.*** **–** ompelia.
портрет ***сущ.*** **–** padretti.
порука ***сущ.*** **–** tae, takkuu.
поручиться ***гл.*** **–** männä takkuusse.
порция [часть] ***сущ.*** **–** annoz.
порция [пищи] ***сущ.*** **–** söökki.
порча ***сущ.*** **–** pahennuz.
порыв [ветра] ***сущ.*** **–** (tuulen)puhalluz.
порядок [распределение] ***сущ.*** **–** räätü.
порядок [норма] ***сущ.*** **–** järessüz. **привести в ~** – panna järessüksee.
порядочный [человек] ***прил.*** **–** rehti.
поскользнуться ***гл.*** **–** lipsahtaa.
после ***предл.*** **–** jälkkeen, perään.
последний ***прил.*** **–** viimein.
послезавтра ***нар.*** **–** ülihoomen.
пословица ***сущ.*** **–** sananverto.
посол ***сущ.*** **–** lähettiläz.
посольство ***сущ.*** **–** lähetüssö.
поспешно ***нар.*** **–** kiiree vilkkaa, kiireheez.
поспешный ***прил.*** **–** kiirehiin.
посреди(не) ***нар., предл.*** **–** keskeel, keskelle.
постель ***сущ.*** **–** vooe. **~ное бельё** – vooevaattiit.
постоянно ***нар.*** **–** ain, ühtpäätä.
постоянный ***прил.*** **–** iänikkäin.
поступать [действовать] ***гл.*** **–** mänätellä.
поступок ***сущ.*** **–** mänättelü, teko.
посуда ***сущ.*** **–** assiat.
пóсуху ***нар.*** **–** maizen, maizin.
посчитать [кем-л., чем-л.] ***гл.*** **–** lukkiia.
посылать ***гл.*** **–** lähettää.
пот ***сущ.*** **–** hiki.
потеря ***сущ.*** **–** männäätöz.
потерянный ***прич.*** **–** mänätettü.
потеть ***гл.*** **–** hikohilla.
потный ***прил.*** **–** hikkiin.
поток ***сущ.*** **–** vulliine.
потолок ***сущ.*** **–** laki.
потом ***нар.*** **–** etezpäi, sittee.
потому ***с.*** **–** siks.
потому что ***с.*** **–** ku.
потому, что ... ***с.*** **–** siks, etti ...
поторапливать ***гл.*** **–** patistaa.
потрескивание ***сущ.*** **–** krappiine.
потрескивать ***гл.*** **–** krapissa.
потроха ***сущ.*** **–** maksat.
потрясающий ***прил.*** **–** näökäz.
похищать ***гл.*** **–** rööstää.
похищение ***сущ.*** **–** rööstämiin.
походить [на кого-л., на что-л.] ***гл.*** **–** voittiissa.
походка ***сущ.*** **–** käükki.
похожий ***прил.*** **–** näkköin.

похолодание ***сущ.*** **–** külmenömmiin.
похороны ***сущ.*** **–** hautajaizet.
поцарапать ***гл.*** **–** naarmuttaa.
поцеловать ***гл.*** **–** antaa suuvvelman.
поцелуй ***сущ.*** **–** suuvvelma.
почва ***сущ.*** **–** maaperä.
почему? ***нар.*** **–** miks?
почему-то ***нар.*** **–** miksle.
почка ***сущ.*** **–** urvakaz.
почта ***сущ.*** **–** posti.
почти ***нар.*** **–** lähez.
почти не ***нар.*** **–** ei pahast.
пошли! **–** kapooiz!
поэзия ***сущ.*** **–** poeezia.
поэт ***сущ.*** **–** poeetta.
поэтесса ***сущ.*** **–** poeettakkoi.
поэтому ***с.*** **–** senen vooks.
появляться ***гл.*** **–** ilmahtua, ilmetä.
пояс ***сущ.*** **–** vöö, vööhüke.
пояснение ***сущ.*** **–** selliitüz.
пояснять ***гл.*** **–** selittää.
правда ***сущ.*** **–** tozi.
правдивость ***сущ.*** **–** totuhuellizusse.
правдивый ***прил.*** **–** totuhuelliin.
правее ***нар.*** **–** oikiammaal, oikiammalle.
правило ***сущ.*** **–** sääntö.
правильно ***нар.*** **–** oikii.
правильный ***прил.*** **–** oikia, säännölliin.
правительство ***сущ.*** **–** hallituz.
править [конём] ***гл.*** **–** ohjata.
право ***сущ.*** **–** kelpoizusse, oikehusse.
правота ***сущ.*** **–** oikehusse.
правый [направление] ***прил.*** **–** oikia.
праздник ***сущ.*** **–** praaznikka.
преданый [верный] ***прил.*** **–** uskolliin.
предатель ***сущ.*** **–** lööppäri.
предварительно ***нар.*** **–** ennakoiz.
предварительный ***прил.*** **–** ennakko-.
предвидение ***сущ.*** **–** ennakkonäkköömüz.
предвидеть ***гл.*** **–** ennakkojja.
предел ***сущ.*** **–** räppääle, äär.
предельно ***нар.*** **–** äärimmillee.
предельный ***прил.*** **–** äärimmäin.
предисловие ***сущ.*** **–** ezisana.
предложение [чего-л.] ***сущ.*** **–** ehhootoz.
предложение [фраза] ***сущ.*** **–** lauze.
предмет ***сущ.*** **–** essiine.
предназначаться ***гл.*** **–** tähentää.
преднамеренность ***сущ.*** **–** tahallizusse.
преднамеренный ***прил.*** **–** tahalliin.
предписание ***сущ.*** **–** määrähöz.
председатель ***сущ.*** **–** ezimeez, päämeez.
предплечье ***сущ.*** **–** künzvarz.
предупреждать ***гл.*** **–** varuttaa.
предупреждение ***сущ.*** **–** varruutoz.
предъявление ***сущ.*** **–** essiitöz.
предъявлять ***гл.*** **–** ezittää.
предыдущий ***прил.*** **–** eelliin.
прежде ***нар.*** **–** ennemmäst.
преждевременно ***нар.*** **–** ennemoi.

преждевременный ***прил.*** **–** ennenaikain.
прежний ***прил.*** **–** entiin.
презирать ***гл.*** **–** halveksia.
презрение ***сущ.*** **–** halveksunta.
презрительно ***нар.*** **–** halveksuen.
презрительный ***прил.*** **–** halveksiva.
прекословить ***гл.*** **–** väittää vassaa.
прекрасный ***прил.*** **–** ihhaala, naasti.
прекращать ***гл.*** **–** heittää, lopettaa.
прекращаться ***гл.*** **–** heittiissä.
премировать ***гл.*** **–** palkita.
премия ***сущ.*** **–** palkitsommiin.
преобразовывать ***гл.*** **–** muuntaa.
преобразовываться ***гл.*** **–** muuntua.
препятствие ***сущ.*** **–** esse, vassoz.
препятствовать ***гл.*** **–** essüttää, vassustaa.
пресный ***прил.*** **–** makkiia.
претендент ***сущ.*** **–** pürkijä.
прибавка ***сущ.*** **–** lizä.
прибавление ***сущ.*** **–** lizä.
прибавлять ***гл.*** **–** lizätä.
прибавляться ***гл.*** **–** lissääntüä.
прибегнуть [к чему-л.] ***гл.*** **–** turvistassa.
прибивать ***гл.*** **–** naaglia.
прибывать [на место] ***гл.*** **–** ilmahtua, saapua, tulla.
прибытие ***сущ.*** **–** tulo.
привередливый ***прил.*** **–** nikku.
привет ***сущ.*** **–** tervehüz.
приветствие ***сущ.*** **–** tervehüz.
приветствовать ***гл.*** **–** tervehtiä.
привлекательный ***прил.*** **–** lusti.
приводить [куда-л.] ***гл.*** **–** tooa.
приводить [к результату] ***гл.*** **–** saattaa.
привозить ***гл.*** **–** tooa, väittää.
привыкать ***гл.*** **–** aattua.
привычка ***сущ.*** **–** aattumuz, oppi, tapa.
привычный ***прил.*** **–** aattuunt.
привязывать ***гл.*** **–** siella.
пригвождать ***гл.*** **–** naaglita.
приглашать ***гл.*** **–** kuttsua, paijjata.
приглашение ***сущ.*** **–** kuttsu.
приговор ***сущ.*** **–** suuvvitoz.
пригодность ***сущ.*** **–** kelpoizusse.
пригоршня ***сущ.*** **–** kahmola.
приданое ***сущ.*** **–** morsiankapiot.
приделывать ***гл.*** **–** kiinnittää.
приезд ***сущ.*** **–** tulo.
приезжать ***гл.*** **–** tulla.
приём [встреча] ***сущ.*** **–** vassaaotto.
признаваться ***гл.*** **–** tunnustaa.
признак ***сущ.*** **–** tunnuz, tähti.
признание ***сущ.*** **–** tunnussoz.
приказ ***сущ.*** **–** käskü.
приказывать ***гл.*** **–** käskiä.
прикидываться ***гл.*** **–** tekössä.
приклеивание ***сущ.*** **–** liimahuz.
приклеивать ***гл.*** **–** liimata kiin.
приклеиваться ***гл.*** **–** liimahussa.
приключение ***сущ.*** **–** seikkahilu.
приколачивать ***гл.*** **–** naaglia.

прикреплять ***гл.*** **–** kiinnittää.
прилежный ***прил.*** **–** ahkera.
прилив [на море] ***сущ.*** **–** noizovezi, vooksi.
прилипать ***гл.*** **–** liimahussa.
пример ***сущ.*** **–** ezimerkki.
примерно ***предл.*** **–** liki, noi, viissii.
примета ***сущ.*** **–** tähti.
принадлежащий [кому-л.] ***прил.*** **–** oma.
принарядиться ***гл.*** **–** laittiissa.
принимать ***гл.*** **–** ottaa, ottaa vassaa.
приниматься [делать что-л.] ***гл.*** **–** käüvvä.
приносить ***гл.*** **–** tooa. **~ потомство –** poikia.
приношение ***сущ.*** **–** annin.
принудительный ***прил.*** **–** pakolliin.
принуждение ***сущ.*** **–** pakkootoz.
приостанавливаться ***гл.*** **–** estüä.
приоткрыто – on rakosillaa.
приоткрытый ***прил.*** **–** raokaz.
припасы ***сущ.*** **–** eväz.
приправа ***сущ.*** **–** mausse.
приправлять ***гл.*** **–** maustaa.
природа ***сущ.*** **–** loonto.
приседать ***гл.*** **–** küküstässä.
присесть [на корточки] ***гл.*** **–** kükähtää.
прислониться ***гл.*** **–** nojahtassa.
присматривать [за кем-л.] ***гл.*** **–** hoitaa.
присмотр ***сущ.*** **–** hoito.
приставать [к кому-л.] ***гл.*** **–** tarttua.
присяга ***сущ.*** **–** vala.
притворщик ***сущ.*** **–** tekkööjä.
притворяться ***гл.*** **–** tekössä.
притрагиваться ***гл.*** **–** käzitellä.
притупиться ***гл.*** **– t**ültsetä.
притупление [боли] ***сущ.*** **–** turrutoz.
притупленный ***прич.*** **–** tülttsä.
притуплять [боль] ***гл.*** **–** turruttaa.
притупляться ***гл.*** **–** nürihüssä, tülpetä.
приучать ***гл.*** **–** aatuttaa.
прихварывать ***гл.*** **–** läziksennellä.
прихватка [для горячей посуды] ***сущ.*** **–** patahohla.
приход ***сущ.*** **–** tulo.
приходить ***гл.*** **–** tulla.
прихожая ***сущ.*** **–** euksi.
прицел ***сущ.*** **–** sihti, tähtäin.
прицеливаться ***гл.*** **–** sihata, tähätä.
прицелиться ***гл.*** **–** ottaa tähtäimee.
причина ***сущ.*** **–** süü.
причитать ***гл.*** **–** itetellä, uikuttaa.
прищур ***сущ.*** **–** piiru.
прищурив глаза, прищурившись – silmät piirullaa.
приятели ***сущ.*** **–** üssävükset.
приятель ***сущ.*** **–** üssävä.
приятельница ***сущ.*** **–** üssäväkköi.
приятельский ***прил.*** **–** üssävälliin.
приятно – on meelüttävvää.
приятный ***прил.*** **–** meelüttävä.
проба [попытка] ***сущ.*** **–** koe, ürriitöz.
пробалтываться ***гл.*** **–** hölöttää.
пробираться ***гл.*** **–** tunkehua, mättiissä.
проблема ***сущ.*** **–** onkelma.

про́блеск ***сущ.*** – läikkäähüz, villaahoz.
пробовать [пытаться] ***гл.*** – kokehilla, ürittää.
пробовать [пищу] ***гл.*** – maissella.
пробоина ***сущ.*** – rako.
пробор [в волосах] ***сущ.*** – jakkaahuz.
пробраться ***гл.*** – tunkehua.
пробудиться ***гл.*** – havahtua.
пробуждать ***гл.*** – havahuttaa.
проверка ***сущ.*** – tarkissoz.
проверять ***гл.*** – tarkistaa.
проветривать ***гл.*** – tuulata.
проветриваться ***гл.*** – tuultua.
провизия ***сущ.*** – eväz.
провинность ***сущ.*** – rikkoomuz.
провод ***сущ.*** – lanka.
проводить [через что-л.] ***гл.*** – johtaa.
проводник ***сущ.*** – johtaja.
проводы ***сущ.*** – saattamiin.
провожать ***гл.*** – saattaa.
проворный ***прил.*** – näppärä, vikkelä.
проворство ***сущ.*** – näppärüsse, vikkelüsse.
проглатывать ***гл.*** – luikata, neeleksiä.
проглотить ***гл.*** – lainata, neelaissa.
проголодаться ***гл.*** – nälästüä.
прогонять ***гл.*** – laittaa.
программа ***сущ.*** – ohelma.
прогреметь ***гл.*** – jürähtää.
прогресс ***сущ.*** – eissöz.
прогуливаться ***гл.*** – jalutella.
прогулка ***сущ.*** – käüvvelü.
продавать ***гл.*** – möössä, möövvä.
продавец ***сущ.*** – mööjä.
продавщица ***сущ.*** – mööjäkköi.
продажа ***сущ.*** – möökki, möönni.
продевать ***гл.*** – läpittää.
продираться ***гл.*** – jütissä, pujotella.
продолговатый ***прил.*** – pitkelikkoi.
продолжать ***гл.*** – jatkaa, päittää.
продолжаться ***гл.*** – jatkua.
продолжение ***сущ.*** – jatko.
продолжительный ***прил.*** – jatolliin.
продырявливать ***гл.*** – reijjittää.
проезд ***сущ.*** – kulku.
проживать [где-л.] ***гл.*** – assuua, elussella.
прозрачность ***сущ.*** – sekehüsse.
прозрачный ***прил.*** – selkiä.
производить ***гл.*** – teettää.
произнести ***гл.*** – äännähtää.
произносить ***гл.*** – ääntää.
произноситься ***гл.*** – ääntüä.
произношение ***сущ.*** – ääntämüz.
произойти ***гл.*** – tapahtua.
происходить ***гл.*** – tapahtua.
происшествие ***сущ.*** – tappaahuz.
пройти [об отрезке времени] ***гл.*** – kulluua.
прокалывать ***гл.*** – tohata.
прокалываться ***гл.*** – tohkiissa.
проклинать ***гл.*** – manata.
проклятие ***сущ.*** – mannaahuz.
проливать ***гл.*** – kaataa.

промасленный ***прил.*** **–** öljüin.
промах ***сущ.*** **–** vikapisso.
промахнуться ***гл.*** **–** tehhä vikapison.
промашка ***сущ.*** **–** vikapisso.
промедление ***сущ.*** **–** viiütöz.
промежуток ***сущ.*** **–** väli, välüz.
промелькнуть ***гл.*** **–** vilahtaa.
промоина ***сущ.*** **–** uitto.
промолвить ***гл.*** **–** äännähtää.
промышленность ***сущ.*** **–** teollizusse.
промышленный ***прил.*** **–** teolliin.
проникать ***гл.*** **–** mättiissä.
пропадать ***гл.*** **–** hävitä, kaota.
пропарывать ***гл.*** **–** tohata.
пропарываться ***гл.*** **–** tohkiissa.
пр*о*пасть [провал] ***сущ.*** **–** kuilu.
пр*о*пасть [очень много] ***числ.*** **–** izost.
проповедь ***сущ.*** **–** riippitöz.
прорастание ***сущ.*** **–** ie.
прорастать ***гл.*** **–** ittää, itähüä.
проращивать ***гл.*** **–** iättää.
прорва [очень много] ***числ.*** **–** izost.
прореживать ***гл.*** **–** harventaa.
прорубь ***сущ.*** **–** avanto.
прорывать ***гл.*** **–** tohata.
прорываться ***гл.*** **–** puheta, tohkiissa.
просеивать ***гл.*** **–** seegloa.
просить ***гл.*** **–** küssüüä, mankua, paijjata.
просмолённый ***прил.*** **–** tervakaz.
проснуться ***гл.*** **–** havahtua.
просовывать ***гл.*** **–** läpittää.
просто [несложно] ***нар.*** **–** ükskertaizeest.
просто [совсем, впрямь] ***нар.*** **–** aivaa.
просто так ***нар.*** **–** ilman aikkaa, noi vai.
простой ***прил.*** **–** ükskertain.
простокваша ***сущ.*** **–** happamaito.
простор ***сущ.*** **–** lakkeehusse.
просторный ***прил.*** **–** avvaaro, lakkiia, väljä.
простота ***сущ.*** **–** ükskertaizusse.
прострочка ***сущ.*** **–** tikkaahoz.
простужать ***гл.*** **–** külmässüttää.
простужаться ***гл.*** **–** külmettüä.
проступок ***сущ.*** **–** rikkomuz.
простыня ***сущ.*** **–** vootteehenliina.
просып*а*ться ***гл.*** **–** havaita üllää.
протест ***сущ.*** **–** vassalauze.
протестовать ***гл.*** **–** vassustaa.
против ***предл.*** **–** vassaa.
противиться ***гл.*** **–** vassustaa.
противник ***сущ.*** **–** vassustaja, vihalliin.
противный ***прил.*** **–** äitelä.
противоположный ***прил.*** **–** vassahiin.
протискиваться ***гл.*** **–** pujotella.
проточный ***прил.*** **–** jooksova.
прохладный ***прил.*** **–** haalia, laimia.
проход ***сущ.*** **–** kulku, välikkö.
проходить [где-л.] ***гл.*** **–** männä üli.
проходить [помещаться] ***гл.*** **–** mahtua.
проходить [м*и*нуть] ***гл.*** **–** kulluua, männä üli.
процент ***сущ.*** **–** protsentta.

прочность ***сущ.*** **–** lujusse.
прочный ***прил.*** **–** luja, valju.
прочь ***нар.*** **–** poiz.
прошлогодний ***прил.*** **–** vuuvvelliin.
прошлое ***сущ.*** **–** männäzüsse.
прошлый ***прил.*** **–** viime.
проясняться ***гл.*** **–** seleta.
пруд ***сущ.*** **–** lammi.
прудик ***сущ.*** **–** laizma.
прут ***сущ.*** **–** vittsa.
прутик ***сущ.*** **–** vittsain.
прыгать ***гл.*** **–** hüpätä.
прыгнуть ***гл.*** **–** hüpähtää.
прыжок ***сущ.*** **–** hüppü.
прыткий ***прил.*** **–** vikkelä.
прыткость ***сущ.*** **–** vikkelüsse.
прыщ ***сущ.*** **–** näpükkä.
пряжка ***сущ.*** **–** (vöön)solki.
прямо [куда-л.] ***нар.*** **–** sooraa.
прямо [впрямь, совсем] ***нар.*** **–** aivaa, oikii.
прямой ***прил.*** **–** oikia, soora.
пряность ***сущ.*** **–** mausse.
прятать ***гл.*** **–** kätkiä.
прятаться ***гл.*** **–** männä piiloo.
птица ***сущ.*** **–** lintu.
пугать ***гл.*** **–** pölässüttää.
пугаться ***гл.*** **–** pölästüä.
пуговица ***сущ.*** **–** nappi, nüblä.
пульверизатор ***сущ.*** **–** vihmuri.
пункт ***сущ.*** **–** sia.
пуповина ***сущ.*** **–** napanoora.
пупок ***сущ.*** **–** napa.
пурга ***сущ.*** **–** lumituisku, tuisku.
пускать ***гл.*** **–** päästää.
пустой ***прил.*** **–** tühjä.
пустота ***сущ.*** **–** tühjüsse.
пусть ***част.*** **–** laa.
путаница ***сущ.*** **–** hämmennüz.
путать ***гл.*** **–** sotkia.
путешествовать ***гл.*** **–** matkata, matkussella.
путник ***сущ.*** **–** matkalain.
путь ***сущ.*** **–** matka, tee.
пучок ***сущ.*** **–** takku.
пушистость ***сущ.*** **–** pöühkehüsse.
пушистый ***прил.*** **–** pöühkiä.
пушка ***сущ.*** **–** tükki.
пчела ***сущ.*** **–** kimal.
пшеница ***сущ.*** **–** vehnä.
пшеничный ***прил.*** **–** saijjain.
пшено ***сущ.*** **–** sanasuurima.
пылить ***гл.*** **–** pöllütä.
пылиться ***гл.*** **–** pöllühüssä.
пыль ***сущ.*** **–** pöllü.
пыльный ***прил.*** **–** pöllükäz.
пытаться ***гл.*** **–** ürittää.
пыхтение ***сущ.*** **–** ähhiine.
пыхтеть ***гл.*** **–** ähissä, puhkua.
пышность ***сущ.*** **–** pöühkehüsse, vehmahusse.
пышный ***прил.*** **–** pöühkiä, vehmaz.
пьяница ***сущ.*** **–** jooppuri.

пьянство ***сущ.*** – jooppuzusse.
пьянствовать ***гл.*** – joopotella, mässätä, rallittaa.
пьяный ***прил.*** – jooppuunt.
пятидесятый ***числ.*** – viijjeezkümmenääz.
пятисотый ***числ.*** – viijjeezsattaiz.
пятиться ***гл.*** – kulkia takaperin.
пятка ***сущ.*** – kanta.
пятнадцатый ***числ.*** – viiztoistkümmenääz.
пятнадцать ***числ.*** – viiztoist.
пятнать [честь] ***гл.*** – musata.
пятнистый ***прил.*** – täpläkäz.
пятница ***сущ.*** – päädettsä.
пятно ***сущ.*** – tahra, täplä.
пятый ***числ.*** – viijjeez.
пять ***числ.*** – viiz.
пятьдесят ***числ.*** – viizkümment.
пятьсот ***числ.*** – viizsattaa.

Р р.

раб ***сущ.*** – orja.
раболепствовать ***гл.*** – nöürissellä.
работа ***сущ.*** – tekömiin, töö.
работать ***гл.*** – tehhä töötä, olla tööz.
работник ***сущ.*** – töönikkä.
работница, рабочая ***сущ.*** – töönain.
рабочий ***сущ.*** – töömeez.
рабочий день – päivätöö.
рабство ***сущ.*** – orjusse.
равный ***прил.*** – vertahiin, ühenlaajain.
ради ***предл.*** – hüväks, vooks.
радостный ***прил.*** – illoiza.
радость ***сущ.*** – illo.
разбавлять ***гл.*** – laimentaa.
разбивать ***гл.*** – rikkoa, särkiä.
разбирать [понимать] ***гл.*** – tolkkua.
разбирать [на части] ***гл.*** – hajuttaa.
разбойник ***сущ.*** – rozvoi, rööväri.
разбойничать ***гл.*** – rozvota.
разборка [чего-л.] ***сущ.*** – hajuttammiin.
разборчивый [привередливый] ***прил.*** – magjaz.
разбрасывать ***гл.*** – hajuttaa.
разбухать ***гл.*** – turpossa.
разваливаться ***гл.*** – harota.
развеваться ***гл.*** – löühkää.
развивать ***гл.*** – kehittää.
развиваться ***гл.*** – kehittässä.
развилка ***сущ.*** – hankala. ~ **доро́г** – teehaara.
развитие ***сущ.*** – kehitöz.
развлекать ***гл.*** – viihütellä.
развлекаться ***гл.*** – viihüttässä.
развлечение ***сущ.*** – viihe.
развод [семьи] ***сущ.*** – erroomiin.
разводиться ***гл.*** – erossa.
разгибать ***гл.*** – oentaa.
разгибаться ***гл.*** – oentassa.
разглаживать ***гл.*** – silotella.
разглаживаться ***гл.*** – silottua.

разгонять ***гл.*** – hajuttaa.
разговаривать ***гл.*** – jutella, keskussella, läkäellä, läätä.
разговор ***сущ.*** – jute, keskustelu.
разгорячать ***гл.*** – kuumattaa.
разгуливаться [о погоде] ***гл.*** – seleta.
раздавливать ***гл.*** – lätistää.
раздаться [о звуке] ***гл.*** – räzähtää.
раздевать ***гл.*** – riissuua.
раздеваться ***гл.*** – riizussa.
разделять ***гл.*** – erruttaa.
разделяться ***гл.*** – erahussa.
раздражать ***гл.*** – näzütellä.
раздражённо ***нар.*** – ärrillää.
разлагаться ***гл.*** – lahossa, märetä.
разлив ***сущ.*** – tulva, uppootoz.
разливать [куда-л.] ***гл.*** – jooksuttaa.
разливать [проливать] ***гл.*** – kaataa.
разливаться ***гл.*** – tulvia.
различать ***гл.*** – erruttaa.
различие ***сущ.*** – errutoz.
различный ***прил.*** – erilain.
разлука ***сущ.*** – erraahuz.
разлучаться ***гл.*** – erahussa.
размахивать ***гл.*** – häülütellä, löühätä.
размер ***сущ.*** – koko, määrä.
размечать ***гл.*** – merkitä.
размещать ***гл.*** – mahutella.
разминать ***гл.*** – lätistää, nodristaa.
размокать ***гл.*** – märätä.
размораживать ***гл.*** – sulattaa.
разница ***сущ.*** – errutoz.
разнородный ***прил.*** – erilaajain.
разносторонний ***прил.*** – monipooliin.
разносчик ***сущ.*** – veejä.
разный ***прил.*** – monenlaajain.
разобраться ***гл.*** – saa’a selkoa.
разогревать [пищу] ***гл.*** – varistaa.
разогреваться [о пище] ***гл.*** – varistua.
разом ***нар.*** – ühtaikkaa.
разреза́ть ***гл.*** – katata.
разрешать ***гл.*** – luvata.
разрешение ***сущ.*** – lupa.
разрубать ***гл.*** – katata.
разрушать ***гл.*** – hajuttaa.
разрушение ***сущ.*** – hajuttammiin.
разрывать [рвать] ***гл.*** – hanzata.
разрывать [рыть] ***гл.*** – tönkiä.
разум ***сущ.*** – älü, ümmärröz.
разумность ***сущ.*** – ümmärtäväizüsse.
разумный ***прил.*** – ällüükäz, ümmärtävväin.
разъединять ***гл.*** – erruttaa.
разъярённый ***прил.*** – nennääkäz.
разъяснять ***гл.*** – selittää.
разыскивать ***гл.*** – ettsiä.
рак ***сущ.*** – krapu.
ракетка ***сущ.*** – sauvva.
раковина, ракушка ***сущ.*** – maonkottain.
рама ***сущ.*** – kehüz.
рамка ***сущ.*** – kehükset.
рана ***сущ.*** – haava, raana.

ранение ***сущ.*** **–** haavutoz.
раненый ***прил.*** **–** haavuttuunt.
ранец ***сущ.*** **–** ranttsa.
ранить ***гл.*** **–** haavuttaa.
ранний ***прил.*** – aikahiin, varahiin.
рано ***нар.*** – varraa.
раньше [пораньше] ***нар.*** – varahampaa.
раньше [прежде] ***нар.*** – ennemmäst. **~, чем ...** – enneppäi, ku ...
раскалывать ***гл.*** – halata.
раскат грома – ukonjürü.
раскачивать ***гл.*** – häülütellä.
раскачиваться ***гл.*** – häülää.
распадаться ***гл.*** – harota.
распахнуто – on lahti.
распахнуть ***гл.*** – tehhä lahti.
распахнуться ***гл.*** – loksahtaa lahti.
распиливать ***гл.*** – sahata.
расписка ***сущ.*** – rapiska.
располагать [где-л.] ***гл.*** – azettaa.
располагаться ***гл.*** – azettassa.
распределение ***сущ.*** – jako.
распределять ***гл.*** – jakkaa.
распределяться ***гл.*** – jakahussa.
распродажа ***сущ.*** – möökki.
распрямляться ***гл.*** – oijeta.
распутье ***сущ.*** – teehaara.
распухать ***гл.*** – pölhüttüä.
рассада ***сущ.*** – taimet.
рассеивать ***гл.*** – hajuttaa.
рассекать ***гл.*** – halata.
рассердиться ***гл.*** – nokastua.
рассказ ***сущ.*** – jute, jutto.
рассказывать ***гл.*** – jutella, sanella.
расстёгивать ***гл.*** – avata.
расстояние ***сущ.*** – etähäizüsse.
рассудок ***сущ.*** – meel.
растапливать [лёд] ***гл.*** – sulattaa.
растапливать [печь] ***гл.*** – ilahtaa.
раствор ***сущ.*** – livvoz.
растворять ***гл.*** – livvota.
растворяться ***гл.*** – livveta.
растение ***сущ.*** – kazvi.
растерянный ***прич.*** – hämmentüünt.
растеряться ***гл.*** – hämmentüä.
расти ***гл.*** – kazvaa.
растить ***гл.*** – kazvattaa.
растопить [печь] ***гл.*** – ilahtaa.
расторопный ***прил.*** – noppiia.
расточать ***гл.*** – mänättää.
расфасовывать ***гл.*** – pakettojja, säkittää.
расходиться [в стороны] ***гл.*** – hajossa.
расходы ***сущ.*** – kussanokset.
расцветать ***гл.*** – puheta kukkaa.
расчёска ***сущ.*** – pääsuka.
расшатанный ***прил.*** – höbliä.
расшатывать ***гл.*** – höblittää.
расширять ***гл.*** – suurentaa.
рваный ***прил.*** – hanskahuunt.
рваньё ***сущ.*** – hanska.
рвать [разрывать, срывать] ***гл.*** – hanzata, katata, riippooa.

рвать [тошнить] ***гл.*** – oksentaa.
рваться ***гл.*** – hanskahua.
реакция ***сущ.*** – vassavoima.
ребёнок ***сущ.*** – lapsi.
ребро ***сущ.*** – külkiluu, särvi.
реветь ***гл.*** – mölissä.
регулировать ***гл.*** – säännellä.
регулярный ***прил.*** – säännölliin.
редеть ***гл.*** – harventua.
редкий ***прил.*** – harva.
редко ***нар.*** – harvaa.
редька ***сущ.*** – rütkä.
реже ***нар.*** – harvempaa.
резать ***гл.*** – hölvätä, leijjata, piirtää.
резина ***сущ.*** – rizintka.
резиновый ***прил.*** – rizintkain.
резкий ***прил.*** – äkkilliin.
резко ***нар.*** – äkkillizeest.
результат ***сущ.*** – tuloz.
результативный ***прил.*** – tuloksekaz.
рейка ***сущ.*** – piina.
рейс ***сущ.*** – reizi.
река ***сущ.*** – joki.
ремень ***сущ.*** – nahkalappa.
репа ***сущ.*** – nagriz.
репейник ***сущ.*** – ohtajain.
решётка ***сущ.*** – rissikkö.
рея ***сущ.*** – raina.
рёв ***сущ.*** – mölliinä.
ржаветь ***гл.*** – roostua.
ржавчина ***сущ.*** – roosse.
ржавый ***прил.*** – roostein.
ржаной ***прил.*** – rukihiin.
ржать ***гл.*** – hernua.
рига [для снопов] ***сущ.*** – riihi.
риф ***сущ.*** – looto.
ровно [количество] ***нар.*** – tassaa.
ровно [не криво, гладко] ***нар.*** – tazaizest.
ровный ***прил.*** – tassain.
рог ***сущ.*** – sarvi.
рогатый ***прил.*** – sarvikkoi.
род ***сущ.*** – suku.
родильница ***сущ.*** – saunanain.
родимое пятно – süntümämerkki.
родник ***сущ.*** – lähe.
родня ***сущ.*** – suku.
родственник ***сущ.*** – omahiin, sukulain.
родство ***сущ.*** – sukulaizusse.
рожать ***гл.*** – poikia.
рождаться ***гл.*** – süntüä.
Рождество – Joulu.
рожь ***сущ.*** – ruiz.
розовый ***прил.*** – vaalianpunnain.
розыск ***сущ.*** – ettso.
рой ***сущ.*** – parvi.
ронять ***гл.*** – tokutella.
ропот ***сущ.*** – nurriine.
роптать ***гл.*** – nurissa.
роса ***сущ.*** – kasse.
российский ***прил.*** – vennääjän.

Россия – Vennääjä, Venämaa.
россиянин ***сущ.*** – venäjäläin.
россиянка ***сущ.*** – venäjäkköi.
рост ***сущ.*** – kazvamiin, kazvu.
росток ***сущ.*** – itu, taim.
роща ***сущ.*** – lehto.
рубашка ***сущ.*** – paita.
рубец ***сущ.*** – vako.
рубить ***гл.*** – hakata.
рубка ***сущ.*** – hakkuu.
рубчатый ***прил.*** – vaolliin.
рубчик ***сущ.*** – vaokkain.
ругань ***сущ.*** – mannaahuz.
ругательство ***сущ.*** – otuz.
ругать ***гл.*** – haukkua.
ругаться [ссориться] ***гл.*** – riijjellä.
ругаться [выражаться] ***гл.*** – manata.
ружьё ***сущ.*** – püssü.
рука ***сущ.*** – käzi, käzivarz.
рукав ***сущ.*** – varrukaz.
рукавица ***сущ.*** – rukkain.
руководитель ***сущ.*** – johtaja.
руководить ***гл.*** – johtaa, näüttää, ossuttaa.
руководство ***сущ.*** – johto.
руль ***сущ.*** – ohjain.
русская ***сущ.*** – venäkköi.
русский ***сущ.*** – venäläin.
русский ***прил.*** – vennääen. ~ **язык** – vennääen keel.
ручаться ***гл.*** – taata.
ручей ***сущ.*** – oja.
ручеёк ***сущ.*** – ojukkain.
ручка ***сущ.*** – korva, varz.
рыба ***сущ.*** – kala, kapa.
рыбак ***сущ.*** – kalanikka.
рыбалка ***сущ.*** – kalastammiin.
рыбёшка ***сущ.*** – uplikka.
рыболов ***сущ.*** – kalastaja.
рыболовство ***сущ.*** – kalapüünni.
рыдать ***гл.*** – ulissa.
рыло ***сущ.*** – kärzä.
рынок ***сущ.*** – turu.
рысью ***нар.*** – ühthüppää.
рытвина ***сущ.*** – uhhaama.
рыть ***гл.*** – tönkiä.
рыться ***гл.*** – tönkiä.
рычание ***сущ.*** – mörriinä.
рычать ***сущ.*** – mörissä.
рюкзак ***сущ.*** – ranttsa.
рявкнуть ***гл.*** – ränkähtää.
ряд ***сущ.*** – räätü.
рядом ***нар.*** – rinnakkaizin.
рядом (с) [кем-л., чем-л.] ***предл.*** – vereez.
ряженка ***сущ.*** – rahka.

С с.

с [кем-л., чем-л.] ***предл.*** **–** kera.
с [чего-л.] ***предл.*** **–** päält.
с глазу нá глаз **–** kahenkahtee.
сад ***сущ.*** **–** saatu.
садиться ***гл.*** **–** istussa.
сáднеть ***гл.*** **–** vihavojja.
садовник ***сущ.*** **–** satovnikka.
сажа ***сущ.*** **–** noki.
сажать ***гл.*** **–** issuttaa.
сáженец ***сущ.*** **–** taim.
салака ***сущ.*** **–** haili.
сам ***мест.*** **–** ittse.
самец ***сущ.*** **–** issäin, urroiza.
самка ***сущ.*** **–** emäin.
самолёт ***сущ.*** **–** eroplaani.
самопроизвольный ***прил.*** **–** tahatoin.
самостоятельно ***нар.*** **–** itsepäittee, üksitää.
самостоятельный ***прил.*** **–** itsenäin.
самоучитель ***сущ.*** **–** ittseopastaja.
самый [именно] ***мест.*** **–** sama. **тот же ~ –** seesama.
самый [степень] ***мест.*** **–** kaikkea.
сани ***сущ.*** **–** reki.
сап [болезнь скота] ***сущ.*** **–** päätauti.
сапог ***сущ.*** **–** saapaz.
сапожник ***сущ.*** **–** sappoožnikka.
сарай ***сущ.*** **–** sarraaja.
сауна ***сущ.*** **–** sauna.
сахар ***сущ.*** **–** sahkara.
сахарница ***сущ.*** **–** sahkarakuppi.
сбежать ***гл.*** **–** päässä poiz.
сберегательный банк **–** hoijjonbanka.
сбивать с пути [иносказ.] **–** öksüttää.
сбиваться с пути [иносказ.] **–** öksüä.
сбоку (от) ***предл., нар.*** **–** rinnaal, rinnalle, rinnalt, sivult, sivuul.
сбрасывать ***гл.*** **–** vizata, vizata poiz.
свадьба ***сущ.*** **–** häät.
сваливаться [откуда-л.] ***гл.*** **–** puota, tokkua.
сваляться ***гл.*** **–** vannuua.
свататься ***гл.*** **–** svaattassa.
свая ***сущ.*** **–** vaaja.
сведения ***сущ.*** **–** tiijjot.
свежевать ***гл.*** **–** nülkiä.
свежий ***прил.*** **–** raitiz, sveeža, värski.
свекровь ***сущ.*** **–** ämmöi.
свербить ***гл.*** **–** vihavojja.
свергать ***гл.*** **–** kapartaa, vizata poiz.
сверкание ***сущ.*** **–** illiine, kimalle.
сверкать ***гл.*** **–** kimaltaa, läimää.
свернуться [о молоке] ***гл.*** **–** pöörähtässä.
сверчок ***сущ.*** **–** tširkkalain.
свет ***сущ.*** **–** paisse, valo.
светать ***гл.*** **–** valeta.
светить [о солнце, луне, свече и т.п.] ***гл.*** **–** paistaa.
светить [кому-л., напр. – фонарём] ***гл.*** **–** valaissa.
светиться ***гл.*** **–** paistaa.
светлеть ***гл.*** **–** vaaleta, valeta.
светлó **–** (on) valloisaa.

светлоглазый ***прил.*** **–** vaaliansilmäin.
светлый ***прил.*** **–** vaalia, valloiza.
свеча ***сущ.*** **–** küntteli.
свёкла ***сущ.*** **–** juurikkoi, vöglä.
свёкор ***сущ.*** **–** äijä.
свёртывать ***гл.*** **–** kääriä.
свивать ***гл.*** **–** punnooa.
свиваться ***гл.*** **–** punohuttassa.
свидетель, свидетельница ***сущ.*** **–** totistaja.
свидетельство ***сущ.*** **–** totissoz.
свидетельствовать ***гл.*** **–** totistaa.
свинарник ***сущ.*** **–** sikkaala.
свиноводство ***сущ.*** **–** sikahoito.
свиной хвостик **–** (sian) sappaara.
свинья ***сущ.*** **–** sika.
свист ***сущ.*** **–** vihellüz.
свистеть ***гл.*** **–** viheltää, vuhkaa.
свисток ***сущ.*** **–** vihellin.
свистун ***сущ.*** **–** viheltäjä.
свобода ***сущ.*** **–** vapaizusse.
свободный ***прил.*** **–** vappaa.
своеобразно ***нар.*** **–** omaal viissii.
свой ***мест.*** **–** oma.
свояк ***сущ.*** **–** lanko, svajakka.
свояченица ***сущ.*** **–** nato.
связывать ***гл.*** **–** siella.
святой ***прил.*** **–** pühä.
святость ***сущ.*** **–** pühüsse.
священник ***сущ.*** **–** pappi.
священный ***прил.*** **–** pühä.
сгиб ***сущ.*** **–** taite.
сгибание ***сущ.*** **–** taipumiin.
сгибать ***гл.*** **–** painuttaa, taitella.
сгибаться ***гл.*** **–** küürüstässä, painua, taippuua.
сглаживать ***гл.*** **–** lakenuttaa.
сглазить ***гл.*** **–** äkätä.
сгорбившись ***нар.*** **–** küürüizissää, painotoksiil.
сгорбленный ***прил.*** **–** küürüselkähiin.
сгребать ***гл.*** **–** looa. ~ **граблями** **–** haravojja.
сгущать ***гл.*** **–** saentaa.
сгущаться ***гл.*** **–** saeta.
сгущающийся ***прич.*** **–** tihiämp.
сдавливать ***гл.*** **–** litistää.
сдавливаться ***гл.*** **–** lutistua.
сделать [дело] ***гл.*** **–** tehhä.
сделать [создать] ***гл.*** **–** sünnüttää.
сдирать ***гл.*** **–** kraapata. ~ **шкуру** **–** nülkiä.
сев ***сущ.*** **–** külvö.
север ***сущ.*** **–** pohja.
северный ***прил.*** **–** pohjoin.
северо-восток ***сущ.*** **–** kirre.
северо-запад ***сущ.*** **–** looe.
седеть ***гл.*** **–** harmeta.
седлать ***гл.*** **–** satuloittaa.
седло ***сущ.*** **–** sattuula.
седой ***прил.*** **–** harmaa.
сейчас [в наст. время] ***нар.*** **–** nüküizii, nüt.
сейчас [скоро] ***нар.*** **–** järkennää.
сейчас же ***нар.*** **–** heti, äkkiistää.
седьмой ***числ.*** **–** seittsemääz.

секрет ***сущ.*** **–** sala.
секретный ***прил.*** **–** sallain.
секция ***сущ.*** **–** jaosso.
село ***сущ.*** **–** külä.
сельдерей ***сущ.*** **–** selleri.
семидесятый ***числ.*** **–** seittsemääzkümmenääz.
семисотый ***числ.*** **–** seittsemääzsattaiz.
семнадцатый ***числ.*** **–** seitsentoistkümmenääz.
семнадцать ***числ.*** **–** seitsentoist.
семь ***числ.*** **–** seitsen.
семьдесят ***числ.*** **–** seitsenkümment.
семьсот ***числ.*** **–** seitsensattaa.
семья ***сущ.*** **–** pere.
семя ***сущ.*** **–** seemen.
сени ***сущ.*** **–** porstaa.
сено ***сущ.*** **–** heinä.
сенокос ***сущ.*** **–** löökki, viikkateniitto.
сентиментальный ***прил.*** **–** tuntiilliin.
сердитый ***прил.*** **–** vihhain.
сердиться ***гл.*** **–** nenästüä, süäntüä.
сердобольный ***прил.*** **–** žaalivain.
сердце ***сущ.*** **–** süän.
сердцевина [дерева] ***сущ.*** **–** [puun] süän.
серебро ***сущ.*** **–** hoppiia.
серебряный ***прил.*** **–** hopiain.
середина ***сущ.*** **–** keskuz.
серёжка [растения] ***сущ.*** **–** hapsu, urpa.
сермяга ***сущ.*** **–** sarka.
серп ***сущ.*** **–** serppi.
серый ***прил.*** **–** harmaa.
серьга ***сущ.*** **–** titukkain.
серьёзно ***нар.*** **–** totizeest.
серьёзный [предмет, явление] ***прил.*** **–** vakkaava.
серьёзный [человек] ***прил.*** **–** totihiin.
сестра ***сущ.*** **–** siar. **двоюродная ~ –** serkku.
сестрёнка, сестрица ***сущ.*** **–** sizoi.
сетка ***сущ.*** **–** verkko.
сеть ***сущ.*** **–** verkko.
сечь ***гл.*** **–** vudmia.
сеянец ***сущ.*** **–** taim.
сеять ***гл.*** **–** külvää.
сёмга ***сущ.*** **–** lohi.
сжигание ***сущ.*** **–** polttamiin.
сжигать ***гл.*** **–** polttaa.
сжимать ***гл.*** **–** ahistaa, lutistaa, puristaa, takistaa.
сжиматься ***гл.*** **–** ahistua, lutistua.
сзади ***нар.*** **–** jäleel, jälelt, jälest.
сидеть ***гл.*** **–** istua. **~ на корточках –** kükertää.
сидя ***нар.*** **–** istuizillaa.
сила ***сущ.*** **–** ramo, voima, voimakkusse.
сильно ***нар.*** **–** voimakkahast.
сильный [мощный] ***прил.*** **–** voimakaz, väkköövä.
сильный [крепкий] ***прил.*** **–** rammookaz.
символ ***сущ.*** **–** vertahuzkuva.
симпатичный ***прил.*** **–** lusti.
симптом ***сущ.*** **–** tauvvinoire.
синий ***прил.*** **–** sinniin.
сирота ***сущ.*** **–** orpoi.
сито ***сущ.*** **–** seegla.
сияние ***сущ.*** **–** paisse.

сказать ***гл.*** **–** sannooa.
скакать ***гл.*** **–** hüpätä.
скалиться ***гл.*** **–** irvistää.
скамейка ***сущ.*** **–** räki.
скамья ***сущ.*** **–** järkü.
скандал ***сущ.*** **–** mellakka.
скандалить ***гл.*** **–** mellastaa, rähissä.
скатерть ***сущ.*** **–** kannenliina.
скатывать ***гл.*** **–** vöörüttää.
скатываться ***гл.*** **–** vöörüä.
сквашиваться ***гл.*** **–** hapantua, jammooja.
сквернословить ***гл.*** **–** manaella.
скверный ***прил.*** **–** pakkaana.
сквозь ***предл., нар.*** **–** läpi.
скворец ***сущ.*** **–** vorotsova.
скидывать ***гл.*** **–** vizata.
скирда ***сущ.*** **–** päälühe.
скиталец ***сущ.*** **–** vaeltaja.
скитание ***сущ.*** **–** vaeltelomiin.
скитаться ***гл.*** **–** vaellella.
складка ***сущ.*** **–** nüürü, säijje.
складной нож – painapää-veittsi.
складчатый ***прил.*** **–** nürssükäz.
складывать [куда-л.] ***гл.*** **–** lattooa.
складывать [складной предмет] ***гл.*** **–** taittaa.
складываться [о складном предмете] ***гл.*** **–** taittua.
склонённый ***прич.*** **–** kummara.
склонившись ***нар.*** **–** painuksiiz.
склонности ***сущ.*** **–** taipumukset.
склонность [к чему-л.] ***сущ.*** **–** pürkimiin, taippuumuz.
склонять ***гл.*** **–** painuttaa.
склоняться ***гл.*** **–** taippuua.
сколько? ***числ.*** **–** kui paljo?
скончаться ***гл.*** **–** pökkössä.
скорбеть ***гл.*** **–** surra.
скорбный ***прил.*** **–** surulliin. tussaakaz.
скорбь ***сущ.*** **–** suru, tuska.
скоро ***нар.*** **–** pian,väljää.
скоропостижный ***прил.*** **–** äkkinäin.
скорчившись ***нар.*** **–** painotoksiiz.
скорый ***прил.*** **–** noppiia.
скрести [что-л.] ***гл.*** **–** süühüttää.
скрести [землю] ***гл.*** **–** savita.
скрывать [что-л.] ***гл.*** **–** salata.
скрыться ***гл.*** **–** päässä.
скрючившись ***нар.*** **–** painotoksiiz.
скудно ***нар.*** **–** napist.
скука ***сущ.*** **–** ikkäävüz.
скуление, скулёж ***сущ.*** **–** ürriine.
скулить ***гл.*** **–** ürissä, pitää ürineeht.
скучать ***гл.*** **–** ikävüttää.
скучный ***прил.*** **–** ikkäävä.
слабо ***нар.*** **–** heikost.
слабоволие ***сущ.*** **–** tahottomusse.
слабовольный ***прил.*** **–** tahotoin.
слабосильный ***прил.*** **–** vähärammoin.
слабоумный ***прил.*** **–** vähäladvain.
слабый ***прил.*** **–** vähäväkkiin, höbliä.
сладкий ***прил.*** **–** magja.
сладковатый ***прил.*** **–** maikkia.

слева ***нар.*** – kuraal, kuralt.
слегка ***нар.*** – tuski.
след ***сущ.*** – jälki.
следить ***гл.*** – seegrata.
следовательно ***с.*** – siiz, sill viissii.
следовать ***гл.*** – seegrata.
следующий [будущий] ***прил.*** – enz, tulloova.
следующий [за кем-л., чем-л.] ***прич.*** – jälkimäin.
слеза ***сущ.*** – küünel.
слезать ***гл.*** – laskiissa.
слепой ***прил.*** – sokkiia.
слечь ***гл.*** – rapahua läzimää.
сливать ***гл.*** – valuttaa.
словно ***с.*** – niku.
слово ***сущ.*** – sana.
сломать ***гл.*** – katkoa.
сломя голову – otsittai kätküest.
слуга ***сущ.*** – palvelija.
служанка ***сущ.*** – palvelijannain.
служащий ***сущ.*** – verkameez.
служба ***сущ.*** – palveluz. **церковная** ~ – kirkonmänö.
служить [кому-л.] ***гл.*** – palvella.
служить [в учреждении] ***гл.*** – tööskennellä.
слух ***сущ.*** – kuulo.
случай ***сущ.*** – tappaahuz.
случайно ***нар.*** – sattumalt.
случайный ***прил.*** – satunnain.
случиться ***гл.*** – sattua, tapahtua.
слушать ***гл.*** – kuunnella.
слышать ***гл.*** – kuulla.
слышаться ***гл.*** – kuulua.
слышимость ***сущ.*** – kuulumiin.
слышимый ***прич.*** – kuuluva.
слышный ***прил.*** – kuuluva.
слюна ***сущ.*** – sülki.
слякотный ***прил.*** – räntiin.
слякоть ***сущ.*** – rapa, rännä.
сматывать ***гл.*** – kääriä, vüühtiä.
смело ***нар.*** – rohkiaal.
смелость ***сущ.*** – rohkehusse.
смелый ***прил.*** – rohkia.
смеркаться ***гл.*** – hämärtüä.
смерть ***сущ.*** – koolema.
сметь ***гл.*** – roheta, tohtia, uzaltaa.
смех ***сущ.*** – nagro.
смешанный ***прил.*** – sekahiin.
смешивать [путать] ***гл.*** – sassiia.
смешивать [ингредиенты] ***гл.*** – sekahannuttaa.
смешиваться [перепутываться] ***гл.*** – hämmentüä, sazihua.
смешиваться [об ингредиентах] ***гл.*** – sekahantua.
смешить ***гл.*** – nagrattaa.
смешно ***нар.*** – (on) nagrettavvaa.
смешной ***прил.*** – lusti, nagrettava.
смешок ***сущ.*** – nagrahoz.
смеяться ***гл.*** – nagraa.
смирение ***сущ.*** – nöürühüsse.
смирный ***прил.*** – nöürä.
смирять ***гл.*** – nöürüttää.
смиряться ***гл.*** – nöürtüä.
смола ***сущ.*** – terva.

смолистый *прил.* – tervahiin.
смолить *гл.* – tervata.
смоляной *прил.* – tervakaz.
сморкаться *гл.* – furskata, niistää, räkkiiä.
сморщенный *прил.* – nürssükäz.
сморщиваться *гл.* – määlihüssä.
смотреть *гл.* – kattsoa.
смуглый *прил.* – tummaihhoin.
смущать *гл.* – hämmentää.
смущаться *гл.* – hämmentüä, sekahantua.
смущение *сущ.* – hämmillizüsse, sekahannoz.
смущённый *прил.* – hämmentüünt, hämmilliin.
снаружи [за окном] *нар.* – ikkunall.
снаружи [через окно] *нар.* – ikkunalt.
снаружи [за пределами чего-л.] *нар.* – muuvvaal, ulkool.
снаружи [из-за пределов чего-л.] *нар.* – muuvvalt, ulkolt.
сначала *нар.* – enstää, enzin.
снег *сущ.* – lumi. **талый ~** – nooskalumi. **~ с дождём** – röttšinä.
снеговик, снежная баба – lumimeez.
снеговой *прил.* – lummeekaz.
снегопад *сущ.* – lumi-sae.
снежный *прил.* – lummeekaz.
снежный покров – hanki.
снижать *гл.* – mataluttaa.
снизу *нар.* – matalalt.
снимать *гл.* – vetää.
снимать [одежду] *гл.* – vetää jalast, vetää päält, vetää pääst.
снова *нар.* – taaz, uuvvellee.
снова и снова *нар.* – taaski.
сновать [туда-сюда] *гл.* – rallittaa.
сноп *сущ.* – lühe, tuutikka.
собака *сущ.* – koira.
собирать [вместе; кого-л., что-л.] *гл.* – koota.
собирать [цветы, ягоды, грибы и т.п.] *гл.* – noblia.
собираться [в дорогу] *гл.* – hakkiissa.
собираться [что-л. делать] *гл.* – aikoa.
соблазн *сущ.* – veekutoz.
соблазнитель, соблазнительница *сущ.* – veekuttelliija.
соблазнительный *прил.* – veekuttelloova.
соблазнять *гл.* – veekutella.
собрание *сущ.* – sabranja.
собственность *сущ.* – omaizusse, vara.
собственный *прил.* – oma.
событие *сущ.* – tappaahuz.
сова *сущ.* – sava. **~-неясыть** – maljakakku.
совать *гл.* – tööntää.
совершенно [очень] *нар.* – aivaa, ihhaa, ilmi, kaikkenee, tükkünää.
совершенно (не) *нар.* – ühtää (ei).
совершеннолетие *сущ.* – tääz ikä.
совершеннолетний *прил.* – tääz-ikkäin.
совет [рекомендация] *сущ.* – neuvvo.
совет [организация] *сущ.* – neuvvosso.
советник *сущ.* – neuvvoz.
советовать *гл.* – neuvvoa.
советчик *сущ.* – neuvvonantaja.
совладелец *сущ.* – ozameez.
совместно *нар.* – üheez, ühtehüzneuvvoi.
совмещаться *гл.* – ühetä.
совокупляться *гл.* – hässiä.
совращать *гл.* – öksüttää.

современность ***сущ.*** – nüküizüsse.
современный ***прил.*** – nüküaikahiin.
совсем ***нар.*** – aivaa, kaikkenee.
совсем не ***нар.*** – ei varsii, ühtää ei.
согласие ***сущ.*** – soostumuz.
согласно [кому-л., чему-л.] ***предл.*** – mukkaa.
соглашаться ***гл.*** – soostua.
согнувшись ***нар.*** – painuksiiz.
согнутый ***прил.*** – kummara.
согревать ***гл.*** – kuumentaa, lämmittää.
согреваться ***гл.*** – kuumeta, lämmittässä.
содержание [книги] ***сущ.*** – sizältö.
содержание [кого-л.] ***сущ.*** – elättämmiin.
содержать [кого-л.] ***гл.*** – elättää.
содрогнуться ***гл.*** – tärähtää.
соединение ***сущ.*** – ühtehüsse.
соединять ***гл.*** – liittää, ühistää.
соединяться ***гл.*** – liittüssä, ühistüä.
сожаление ***сущ.*** – žalkka.
сожалеть ***гл.*** – kaihota, žaalivoittaa.
сожжение ***сущ.*** – polttamiin.
создать ***гл.*** – sünnüttää.
сок ***сущ.*** – mahla.
сокол ***сущ.*** – sakkali.
сократить ***гл.*** – lühentää.
сокращать ***гл.*** – lühennellä, vähentää.
сокращаться ***гл.*** – vähentüä.
сокращение ***сущ.*** – vähentämmiin, vähentümmiin.
сокровище ***сущ.*** – kallehusse.
солдат ***сущ.*** – sotameez.
солнце ***сущ.*** – päivüt.
солнцепёк ***сущ.*** – päiväpaisse.
солнышко ***сущ.*** – päivükkäin.
сóлод ***сущ.*** – itü, malttaahat.
солома ***сущ.*** – olki.
соломинка ***сущ.*** – olkikorz.
солонка ***сущ.*** – soolakuppi.
соль ***сущ.*** – soola.
сом ***сущ.*** – monni.
сомневаться ***гл.*** – epäellä.
сон ***сущ.*** – uni. **крепкий ~** – sikkiia uni.
сонливый ***прил.*** – unehiin.
сонный ***прил.*** – unneekaz.
соображать ***гл.*** – käzittää, äleksiä, älütä.
сообразительность ***сущ.*** – kässiitüzkükü.
сообразительный ***прил.*** – kässiitüzkükühiin, ällüükäz.
сообща ***нар.*** – ühtehüzneuvvoi.
сообщать ***гл.*** – sanella.
сообщение ***сущ.*** – sana, tiijjonanto.
сопли ***сущ.*** – räkä.
сопливый ***прил.*** – rääkäz.
сопротивление ***сущ.*** – vassoz.
сопротивляться ***гл.*** – vassustaa.
сопутствующий ***прил.*** – möötähiin.
сор ***сущ.*** – törkü.
сорняк ***сущ.*** – rikkarooho.
сорок ***числ.*** – neljäkümment.
сорока ***сущ.*** – harakka.
сороковой ***числ.*** – neljäázkümmenääz.
сосание ***сущ.*** – imu.

сосать ***гл.*** – immiiä.
сосед ***сущ.*** – naapuri.
соска ***сущ.*** – nännä.
сосна ***сущ.*** – mäntü, pettääjä.
сосок [груди] ***сущ.*** – nännänpää.
состояние ***сущ.*** – jakso.
состоять [из чего-л.] ***гл.*** – tekahua.
сострадание ***сущ.*** – žalkka.
сосцы [вымени] ***сущ.*** – nännät.
сотня ***сущ.*** – sata, satakkoi.
сотрудник ***сущ.*** – tööntekkiijä.
сотрясать ***гл.*** – tärähüttää.
сотрясение ***сущ.*** – tärräähüz.
сотрястись ***гл.*** – tärähtää.
сотый ***числ.*** – sattaiz.
соус ***сущ.*** – kassen.
соучастник ***сущ.*** – ozameez.
сохнуть ***гл.*** – kuivua, kälvähüä.
сочиться ***гл.*** – vizvaa.
сочный ***прил.*** – mahlahiin, mahlakaz.
сочувствие ***сущ.*** – ümmärtäväizüsse.
сочувствовать ***гл.*** – ümmärtää.
сочувствующий ***прич.*** – ümmärtävväin.
союз ***сущ.*** – liitto.
спальня ***сущ.*** – makkaahuztupa.
спариваться ***гл.*** – hässiä.
спасать ***гл.*** – pelastaa.
спасаться ***гл.*** – pelastassa.
спасение ***сущ.*** – pelastammiin.
спасибо! – kiitän!, kiitöz!
спаситель, спасительница ***сущ.*** – pelastaja.
спать ***гл.*** – maata, mammata.
сперва ***нар.*** – enstää, enzin.
спереди ***нар.*** – eelt, eittse.
специально ***нар.*** – vallenvassee.
специальный ***прил.*** – erikoiz-.
специя ***сущ.*** – mausse.
спешить ***гл.*** – kiirehtiä.
спешить [о ходьбе] ***гл.*** – sarpata.
спешка ***сущ.*** – kiire.
спешный ***прил.*** – kiirehelliin.
спина ***сущ.*** – selkä.
спирт ***сущ.*** – pirttu.
список ***сущ.*** – luettelu.
спица ***сущ.*** – poolain.
сплетать ***гл.*** – punnooa.
сплетаться ***гл.*** – punohuttassa.
сплошной ***прил.*** – umpinain.
сплющивать ***гл.*** – litistää.
сплющиваться ***гл.*** – lutistua, rätistüä.
спокойной ночи! – hüvvää öötä!
спокойно ***нар.*** – malkkiaast.
спокойный [о погоде, воде и т.д.] ***прил.*** – rauhain, tüün.
спокойный [о человеке] ***прил.*** – malkkia, rauhain, tüünikkäin.
спокойствие ***сущ.*** – tüünehüsse.
спор ***сущ.*** – kiissa.
спорить ***гл.*** – kiizellä.
способ ***сущ.*** – tapa.
способность ***сущ.*** – kükü.
способный [на что-л.] ***прил.*** – kükenövä.

способный [талантливый] ***прил.*** **–** etteevä, küvvükäz.
справа ***нар.*** **–** oikiaal, oikialt.
справедливость ***сущ.*** **–** kohtusse, oikehusse.
справедливый ***прил.*** **–** oikia.
справиться [о чём-л.] ***гл.*** **–** teeustaa.
справляться [с кем-л., чем-л.] ***гл.*** **–** küetä, sooriutassa.
справляться [о чём-л.] ***гл.*** **–** teeussella.
справочник ***сущ.*** **–** selliitüzkirja.
спрашивать ***гл.*** **–** kuulussella, küssüüä, tutkia.
спрямлять ***гл.*** **–** oijata, salvaa.
спускаться ***гл.*** **–** laskiissa.
сработать [сделать] ***гл.*** **–** teettää.
сравнение ***сущ.*** **–** vertahuz.
сравнивать ***гл.*** **–** verrata, vertahilla.
сравниваться ***гл.*** **–** vetää vertoja.
сравнимый ***прил.*** **–** vertahiin.
сразу ***нар.*** **–** heti, järestä, ühtaikkaa.
среда [день недели] ***сущ.*** **–** sereta.
среди ***предл.*** **–** pariiz.
средний ***прил.*** **–** keskihiin.
средство ***сущ.*** **–** tapa.
срок ***сущ.*** **–** määräaika.
срочно ***нар.*** **–** viipümätä.
срочный ***прил.*** **–** kiirehelliin.
сруб [колодезный] ***сущ.*** **–** (kaivon)salvo.
сруб [избы] ***сущ.*** **–** salvomet.
срубить [дерево] ***гл.*** **–** hakata.
срывать ***гл.*** **–** riippiiä.
ссадина ***сущ.*** **–** verinaarmu.
ссора ***сущ.*** **–** riita.
ссориться ***гл.*** **–** riijjellä.
ссутулившись ***нар.*** **–** küürüizissää, painotoksiil.
ставить ***гл.*** **–** azettaa, nostaa, panna.
стадо ***сущ.*** **–** parvi.
стакан ***сущ.*** **–** lazi.
сталь ***сущ.*** **–** teräz.
стальной ***прил.*** **–** teräksiin.
становиться [кем-л., чем-л.] ***гл.*** **–** noissa.
старательный ***прил.*** **–** ahkera.
стараться ***гл.*** **–** jännittää, rääsiä, ürittässä.
старение ***сущ.*** **–** vanhenommiin.
стареть ***гл.*** **–** vanheta.
старик ***сущ.*** **–** ukkoi.
старинный ***прил.*** **–** muinahiin.
ста́рить ***гл.*** **–** vanhentaa.
стариться ***гл.*** **–** vanheta.
староватый ***прил.*** **–** vanhakkoi, vanhavoittoin.
старомодный [человек] ***прил.*** **–** vanhameeliin.
старость ***сущ.*** **–** vanhusse.
старуха ***сущ.*** **–** akka, moori, ämmä.
старший ***прил.*** **–** vanhemp.
старшина ***сущ.*** **–** vanhemmikkoi.
старый ***прил.*** **–** vanha.
стать [кем-л., чем-л.] ***гл.*** **–** noissa.
стая ***сущ.*** **–** parvi.
ствол ***сущ.*** **–** runko.
стебель ***сущ.*** **–** varz.
стегать ***гл.*** **–** vudmia.
стекать ***гл.*** **–** valluua.
стекло ***сущ.*** **–** lazi.

стеклянный ***прил.*** – lassiin.
стена ***сущ.*** – seinä.
стенка ***сущ.*** – seinämä.
степень ***сущ.*** – asse, määrä.
стесняться ***гл.*** – hävitä. **не** ~ – iletä.
стимулировать ***гл.*** – vilkastaa.
стирание [уничтожение] ***сущ.*** – püühkimiin.
стирать [бельё] ***гл.*** – pessä.
стирать [уничтожать] ***гл.*** – püühkiä.
стираться [исчезать] ***гл.*** – püühkiissä.
стирка [белья] ***сущ.*** – pezömiin.
стихать ***гл.*** – vaijeta.
стихотворение ***сущ.*** – verz.
сто ***числ.*** – sata.
стоимость ***сущ.*** – arvo.
стоить ***гл.*** – maksaa.
стол ***сущ.*** – kanz, lauta.
стонать ***гл.*** – kaihuella, voikutella.
стопа ***сущ.*** – jalkaterä.
стопка [рюмка] ***сущ.*** – viinalazi.
стопка [предметов] ***сущ.*** – pinkka.
сторож ***сущ.*** – vahtija.
сторожить ***гл.*** – vahtia.
сторона ***сущ.*** – pool.
стороной [мимо] ***нар.*** – sivu.
сто́ит [что-л. делать] – kannattaa.
стоить [о цене] ***гл.*** – maksaa.
стоять ***гл.*** – seissooa.
стоячий [вертикальный] ***прил.*** – hörkkä.
страдание ***сущ.*** – käärzimüz, tuska.
страдать ***гл.*** – käärsiä, tuzata.
страдающий ***прич.*** – tuskahiin.
стража ***сущ.*** – vahti.
страна ***сущ.*** – maa.
странник ***сущ.*** – vaeltaja.
странствие ***сущ.*** – vaelloz.
странствовать ***гл.*** – vaeltaa.
страх ***сущ.*** – pelko.
стрекотать ***гл.*** – širissä.
стрелять ***гл.*** – ampua, ampua järähütellä.
стремиться ***гл.*** – pürkiä.
стремление ***сущ.*** – pürkimiin.
стремя ***сущ.*** – jalussin.
стреха́ ***сущ.*** – räüssäz.
стрёкот ***сущ.*** – širriine.
стриж ***сущ.*** – tervapääsköi.
стрижка ***сущ.*** – tukanleikkuu.
стричь ***гл.*** – leikata tukkaa.
стричься ***гл.*** – leikkahuttassa.
строгать ***гл.*** – voolla.
строгий ***прил.*** – valju.
строить ***гл.*** – rakentaa.
стройненький ***прил.*** – ujokkain.
стройный ***прил.*** – ujo.
стропила ***сущ.*** – kuurittsa.
струиться ***гл.*** – verrata.
струна ***сущ.*** – keel.
струп ***сущ.*** – kärnä.
стручок ***сущ.*** – palko.
струя ***сущ.*** – verta.

стряхивать ***гл.*** **–** büristää, puvvistaa.
стук [звук] ***сущ.*** **–** jättiine.
стук [в дверь] ***сущ.*** **–** tümmiine.
стукнуть [ударить] ***гл.*** **–** halaissa, kokata.
стул ***сущ.*** **–** stuuli.
ступень ***сущ.*** **–** asse.
ступня ***сущ.*** **–** jalkaterä.
стучать [чем-л.] ***гл.*** **–** jätissä, koputtaa, rätähüttää.
стучать [в дверь] ***гл.*** **–** tümissä.
стыд ***сущ.*** **–** häppiiä.
стыдиться ***гл.*** **–** häppiissä. **не ~** – iletä.
стык ***сущ.*** **–** jatoz.
суббота ***сущ.*** **–** suuvotta.
суглинок ***сущ.*** **–** savizikkoi.
сугроб ***сущ.*** **–** lumikulvehto.
суд ***сущ.*** **–** suuto.
судить ***гл.*** **–** suutia.
судно ***сущ.*** **–** aluz.
судья ***сущ.*** **–** suutija.
суета ***сущ.*** **–** turhusse. **~ суéт** – turhuksiin turhusse.
суетиться [сновать] ***гл.*** **–** hääriä.
суетиться [пóпусту] ***гл.*** **–** rännätä.
суживать ***гл.*** **–** kaijjentaa.
сук ***сущ.*** **–** oksa.
сука [собака] ***сущ.*** **–** emäin-koira.
сумасброд ***сущ.*** **–** löühkä.
сумка ***сущ.*** **–** suma.
сумеречный ***прил.*** **–** hämmääri.
сумерки ***сущ.*** **–** hämmärüz. **вечерние ~** – iltahämmääri.
сунуть ***гл.*** **–** tööntää.
суп ***сущ.*** **–** suppi.
сурово ***нар.*** **–** kovvaa.
суровый ***прил.*** **–** kova.
сустав ***сущ.*** **–** jäzen. **~ пальца** – sormirüssü.
сутки ***сущ.*** **–** suutkat.
сутолока ***сущ.*** **–** villiine.
сутулый ***прил.*** **–** küürüselkähiin.
суть ***сущ.*** **–** üvvin.
сухой ***прил.*** **–** kuiva.
сухость ***сущ.*** **–** kuivuhusse.
сучковатый ***прил.*** **–** oksikkoi.
сушёный ***прил.*** **–** kuivaa, kuivattu.
сушить ***гл.*** **–** kuivattaa.
сушка [чего-л.] ***сущ.*** **–** kuivahuz.
сущность ***сущ.*** **–** üvvin.
схватить [кого-л., что-л.] ***гл.*** **–** temmata.
схватывать [понимать] ***гл.*** **–** käzittää.
сцена ***сущ.*** **–** näüttämö.
счастливый ***прил.*** **–** onnelliin.
счастье ***сущ.*** **–** onni.
счесть [кем-л., чем-л.] ***гл.*** **–** lukkiia.
счёт [в арифметике] ***сущ.*** **–** satatšo.
считать ***гл.*** **–** arvata, lukkiia.
сын ***сущ.*** **–** poika.
сынок, сыночек ***сущ.*** **–** poikkain.
сыпать ***гл.*** **–** sirotella.
сыпаться ***гл.*** **–** varissa.
сыпь ***сущ.*** **–** ruuzu.
сыр ***сущ.*** **–** juusso. **плавленый ~** – sullaatejuusso.
сыроватый ***прил.*** **–** märrääkäz.

сырой [мокрый] ***прил.*** – kossia, märkä.
сырой [неготовый] ***прил.*** – nätki.
сырость ***сущ.*** – kossehusse.
сытость ***сущ.*** – küllüsse.
сытый ***прил.*** – küllähiin, nälätöin.
сюда ***нар.*** – tänne.

Т т.

табун ***сущ.*** – dabuni.
таить ***гл.*** – salata.
тайком ***нар.*** – salamittee.
тайна ***сущ.*** – sala.
тайник ***сущ.*** – piilo, salapaikka.
тайно ***нар.*** – salamii.
тайный ***прил.*** – sallain.
так ***нар.*** – nii. ~ **же** – samate. **просто** ~ – noi vai. **не** ~ **уж и** – ei niinkä.
также ***нар.*** – kera, -ki, -kki.
также не ... ***нар.*** – ei ... -ka (-kä).
таким образом – niinikke, sill viissii.
таким же образом – samaal viissii.
так как ***с.*** – sillä.
такой ***мест.*** – mokkooma, sellain, tämmöin. **именно** ~ – näinmokkooma.
так что ***с.*** – nii etti.
талант ***сущ.*** – kükü.
там ***нар.*** – šääl.
танец ***сущ.*** – tanttsi.
танцевать ***гл.*** – tanttsia.
танцовщица ***сущ.*** – tanttsikkoi.
танцор, танцовщик ***сущ.*** – tanttsija.
тарахтеть ***гл.*** – räskää.
тарелка ***сущ.*** – lauttain.
таскать ***гл.*** – vetää.
тащить ***гл.*** – vetää.
таять ***гл.*** – sullaa.
твёрдо ***нар.*** – kovvaa.
твёрдый ***прил.*** – kova.
те ***мест.*** – neet, noot.
театр ***сущ.*** – teatteri.
телега ***сущ.*** – kärrit.
телефон ***сущ.*** – teleffoona.
телёнок ***сущ.*** – vazikka.
тело ***сущ.*** – keho.
темнеть ***гл.*** – tummeta.
темнокожий ***прил.*** – tummaihhoin.
темнота ***сущ.*** – mussuhusse.
темп ***сущ.*** – luku.
тенистый ***прил.*** – varjoiza.
тень ***сущ.*** – varjo.
теоретический ***прил.*** – tiijjolliin.
теперь ***нар.*** – nüt.
теплеть ***гл.*** – lämmetä.
тепло ***сущ.*** – lämmää.
тепло ***нар.*** – on lämmin.
терзать ***гл.*** – rankata.
тереть ***гл.*** – ihmata.
терпеливый ***прил.*** – terppilliin.
терпение ***сущ.*** – terppimüsse.

терпеть *гл.* – terppiä.
терять *гл.* – hävittää.
теряться *гл.* – hävviissä.
теснота ***сущ.*** – ahtahusse, tiivihüsse.
тесный ***прил.*** – ahaz, tiiviz.
тесто ***сущ.*** – taikina.
тесть ***сущ.*** – äijä.
тесьма ***сущ.*** – pagla.
течение ***сущ.*** – verta.
течь *гл.* – valluua, verrata, vootaa.
тёлка ***сущ.*** – lähtömä.
тёмный ***прил.*** – tumma.
тёплый [согретый] ***прил.*** – lämmin.
тёплый [греющий] ***прил.*** – löühkiä.
тёрка ***сущ.*** – törkkä.
тётя ***сущ.*** – täti.
тёща ***сущ.*** – ämmöi.
тикать [о часах] *гл.* – naksutella.
тина ***сущ.*** – leete.
тинистый ***прил.*** – leettiin.
тихий ***прил.*** – hiljain.
тихо ***нар.*** – hiljaa.
тише ***нар.*** – hiljemmii.
тишина ***сущ.*** – hiljaizusse.
ткань ***сущ.*** – kankaz.
тлен ***сущ.*** – mätä.
тлеть *гл.* – küttööjä.
тогда ***с.*** – siiz.
тогда ***нар.*** – silloin.
тоже ***нар.*** – kera, -ki, -kki.
тоже не ... ***нар.*** – ei ... -ka (-kä).
ток ***сущ.*** – verta. **электрический** ~ – elektroverta.
толкать *гл.* – iskiä, süssiiä, tärähüttää, tönkkiä, tönkätä.
толкаться *гл.* – süssiiä.
толкование ***сущ.*** – selliitüz.
толпа ***сущ.*** – joukko, parvi.
толстеть *гл.* – paksuta, varmistua.
толстый ***прил.*** – jämmiiä, paksu.
толчок ***сущ.*** – isku.
толщина ***сущ.*** – paksuhusse.
только ***нар.*** – vai. ~ **лишь** – aimassaa. ~ **что** – ikkee.
тоненький ***прил.*** – ohukkain.
тонкий ***прил.*** – ohut, tikkoi.
тонуть *гл.* – upota.
топать *гл.* – polkia jalkaa.
топить [кого-л.] *гл.* – upottaa.
топить [печь] *гл.* – lämmittää.
топиться [о ком-л.] *гл.* – uppossa.
топиться [о печи] *гл.* – lämmitä.
топлёное молоко – rahkamaito.
топор ***сущ.*** – kervez.
топтать *гл.* – polkia jalaal, tallata.
топь ***сущ.*** – vajozikko.
торговать *гл.* – kaupata.
торговец ***сущ.*** – kauppiaz.
торговля ***сущ.*** – kauppa.
торопить *гл.* – hoputtaa.
торопиться *гл.* – kiirehtiä.
торопливый ***прил.*** – kiirehiin.
торф ***сущ.*** – turve.

тоска ***сущ.*** **–** halliia, ikkäävüz.
тот ***мест.*** **–** se, too. ~ **же самый –** sesama.
тотчас ***нар.*** **–** heti.
точильщик ***сущ.*** **–** luiskaaja.
точить ***гл.*** **–** luizata, tahota.
точно! **–** kül!
точно ***нар.*** **–** täzmällää.
точный ***прил.*** **–** täzmälliin.
тошнить ***гл.*** **–** oksennuttaa, öököttää.
тошнотворный ***прил.*** **–** öököttävä.
тощать ***гл.*** **–** laiheta.
тощий ***прил.*** **–** laiha.
тралить [дно] ***гл.*** **–** naarata.
трапеза ***сущ.*** **–** adria.
тратить ***гл.*** **–** raizata.
трахнуть [о звуке] ***гл.*** **–** bomahtaa.
требование ***сущ.*** **–** vaatimuz.
требовательный ***прил.*** **–** vaativa.
требовать ***гл.*** **–** vaatia.
тревога ***сущ.*** **–** hool.
тревожиться ***гл.*** **–** hoolehtia.
тревожно ***нар.*** **–** raizust.
тревожный ***прил.*** **–** raizu.
тренировать ***гл.*** **–** harjuttaa.
тренироваться ***гл.*** **–** harjuttassa.
тренировка ***сущ.*** **–** harjutoz.
трепать [о ветре] ***гл.*** **–** löühüttää.
треск ***сущ.*** **–** pärriine.
трескаться ***гл.*** **–** haleta, lohkehilla.
треснуть ***гл.*** **–** haleta.
третий ***числ.*** **–** kolmaaz.
треть ***числ.*** **–** kolmanneez.
трещать [издавать треск] ***гл.*** **–** pärissä, räskää, rätissä.
трещать [болтать] ***гл.*** **–** papattaa.
трещина ***сущ.*** **–** lohkima, rako.
трёхсотый ***числ.*** **–** kolmaazsattaiz.
три ***числ.*** **–** kolt.
тридцатый ***числ.*** **–** kolmaazkümmenääz.
тридцать ***числ.*** **–** koltkümment.
тринадцатый ***числ.*** **–** kolttoistkümmenääz.
тринадцать ***числ.*** **–** kolttoist.
триста ***числ.*** **–** koltsattaa.
трогать ***гл.*** **–** koskia, käzitellä, näpätä.
тропа ***сущ.*** **–** jalkatee.
тропинка ***сущ.*** **–** jalkatee.
трофей ***сущ.*** **–** saaliz.
труба [муз.инструмент] ***сущ.*** **–** turu.
трубить ***гл.*** **–** turuttaa.
трубка [курительная] ***сущ.*** **–** piippu.
труд ***сущ.*** **–** raae, töö.
трудиться ***гл.*** **–** tehhä töötä, uhmata.
трудность ***сущ.*** **–** vaikehuz.
трудный ***прил.*** **–** rankka, vaikia.
трудолюбивый ***прил.*** **–** töökäz.
трудящаяся ***сущ.*** **–** töönain.
трудящийся ***сущ.*** **–** töömeez.
труженик, туженица ***сущ.*** **–** töönikka.
трус ***сущ.*** **–** pelkuri.
трюм ***сущ.*** **–** rümä.
тряпка ***сущ.*** **–** räpkä, paharätti.

тряпьё ***сущ.*** **–** nätüt.
трясина ***сущ.*** **–** vajozikko.
тряска ***сущ.*** **–** tärriine.
трясогузка ***сущ.*** **–** vässärö.
трясти ***гл.*** **–** ravistaa.
трястись ***гл.*** **–** järissä, tärissä.
туда ***нар.*** **–** sinne.
туловище ***сущ.*** **–** vartalo.
туман ***сущ.*** **–** utu.
туманный ***прил.*** **–** uttuiza.
тупой [нережущий] ***прил.*** **–** nürhi.
тупой [незаострённый] ***прил.*** **–** tülppä.
тупой [непонятливый] ***прил.*** **–** tülttsä.
турнепс ***сущ.*** **–** turnuz.
туфля ***сущ.*** **–** kenkä.
тушить [гасить] ***гл.*** **–** sammuttaa.
тщедушный ***прил.*** **–** tikkoi.
тщета ***сущ.*** **–** turhusse.
тщетно ***нар.*** **–** turhaa.
тщетный ***прил.*** **–** turha.
ты ***мест.*** **–** siä.
тыкать [чем-л.] ***гл.*** **–** törniä.
тыква ***сущ.*** **–** tikva.
тысяча ***числ.*** **–** tuhatta.
тысячный ***числ.*** **–** tuhattaiz.
тюрьма ***сущ.*** **–** türmä.
тяга ***сущ.*** **–** izo, pürkimiin.
тягость ***сущ.*** **–** rankkahusse.
тяжесть [физическая] ***сущ.*** **–** paino.
тяжесть [моральная] ***сущ.*** **–** rankkahusse.
тяжёлый [весомый] ***прил.*** **–** painokaz.
тяжелый [трудный] ***прил.*** **–** rankka, vaikia.
тяжёлый [о запахе] ***прил.*** **–** pakria.
тяжкий ***прил.*** **–** painokaz, rankka.
тянуть ***гл.*** **–** kiskoa, vetää.
тянуться ***гл.*** **–** pürkiä.

У у.

у [кого-л.(*быть*)] ***предл.*** **–** loon.
у [кого-л., чего-л. (*рядом*)] ***предл.*** **–** vereez.
убавляться ***гл.*** **–** vähetä.
убежать ***гл.*** **–** päässä.
убежище ***сущ.*** **–** varjo.
убивать ***гл.*** **–** tappaa.
убийство ***сущ.*** **–** tappo.
убийца ***сущ.*** **–** päänikka, tappaja.
убирать [изымать] ***гл.*** **–** looa.
убирать [приводить в порядок] ***гл.*** **–** ilata, koota. ~ **постель –** koota vooeeht.
убыток ***сущ.*** **–** tapin, vajjuhusse.
уважать ***гл.*** **–** kunniuttaa.
уважение ***сущ.*** **–** kunniutuz.
уверенный ***прил.*** **–** varma.
увесистый ***прил.*** **–** painava.
увлекаться ***гл.*** **–** harrastaa.
увлечение ***сущ.*** **–** harrassoz.
уволить ***гл.*** **–** jättää poiz.
уволиться ***гл.*** **–** jää'ä poiz.

угнетать [морально] ***гл.*** **–** lannistaa.
угнетённость ***сущ.*** **–** lannissoz.
уговаривать ***гл.*** **–** uhitella.
угодничать ***гл.*** **–** nöürissellä.
угол ***сущ.*** **–** nurkka.
угомоняться ***гл.*** **–** azettua.
угощать ***гл.*** **–** tarjota, tarjulla.
угощение ***сущ.*** **–** tarjoomiin.
угрожать ***гл.*** **–** uhata.
угрожающий ***прил.*** **–** uhkaava.
угроза ***сущ.*** **–** uhka.
удаваться ***гл.*** **–** apihua, onnistua.
удалённый ***прил.*** **–** etähäin.
удар [звук] ***сущ.*** **–** jümmäähüz.
удар [действие] ***сущ.*** **–** lunttsu, nappu.
ударение ***сущ.*** **–** paino.
ударить ***гл.*** **–** kokata, vudmata, löövvä.
удариться [с шумом] ***гл.*** **–** räzähtässä.
ударять [по чему-л.] ***гл.*** **–** napsuttaa.
удача ***сущ.*** **–** onni.
удерживать [поддерживать] ***гл.*** **–** kannattaa.
удерживать [препятствовать] ***гл.*** **–** essüttää.
удивление ***сущ.*** **–** ihmetüz.
удивлять ***гл.*** **–** ihmetüttää.
удивляться ***гл.*** **–** ihmetellä, voikkaa.
удить [рыбу] ***гл.*** **–** onkia.
удобный ***прил.*** **–** vokkuura.
удовлетворение ***сущ.*** **–** täütüväizüsse.
удовлетворённый ***прил.*** **–** täütüväin.
удочка ***сущ.*** **–** onki.
удушение ***сущ.*** **–** tukahuttamiin.
удушье ***сущ.*** **–** tukkeehoz.
уехать ***гл.*** **–** matkustaa.
уж ***част.*** **–** jo.
уж ***сущ.*** **–** rantamato.
ужалить ***гл.*** **–** pistää.
уже ***нар.*** **–** jo.
ужин ***сущ.*** **–** illalliin.
ужинать ***гл.*** **–** illastassa.
узел ***сущ.*** **–** sükküürä.
узкий ***прил.*** **–** kaita.
узнавать [что-л.] ***гл.*** **–** tutkia.
узнать [кого-л., что-л.] ***гл.*** **–** tuntia.
указывать ***гл.*** **–** näüttää.
укладывать ***гл.*** **–** lamuttaa, lattooa.
уклейка ***сущ.*** **–** ukleika.
укол ***сущ.*** **–** pisse.
укорачивать ***гл.*** **–** lühennellä.
укоротить ***гл.*** **–** lühentää.
укоренять ***гл.*** **–** juurtaa.
укореняться ***гл.*** **–** juurtua.
украсть ***гл.*** **–** varastaa.
украшать ***гл.*** **–** marhuttaa.
укреплять ***гл.*** **–** lujittaa, vahventaa, vahvissella, voimistaa.
укрепляться ***гл.*** **–** lujittua.
укроп ***сущ.*** **–** ukrooppi.
укрывать [прятать] ***гл.*** **–** varjostaa.
укрываться [прятаться] ***гл.*** **–** varjossa.
укрытие ***сущ.*** **–** lakanaluz, piilo, varjo.
уксус ***сущ.*** **–** etikka.

укус ***сущ.*** – pisse, purema.
укусить ***гл.*** – purra.
улей ***сущ.*** – kimalpatsaz.
улица ***сущ.*** – katu, uulittsa.
улучшать ***гл.*** – parantaa.
улучшаться ***гл.*** – parata.
улучшение ***сущ.*** – parannoz.
улыбаться ***гл.*** – hümühillä.
улыбка ***сущ.*** – hümü.
ум ***сущ.*** – meel, viizahusse, älü, ümmärröz.
умелец ***сущ.*** – nikkari.
уменьшать [в количестве] ***гл.*** – vähentää.
уменьшать [в размере] ***гл.*** – peenentää.
уменьшаться [в количестве] ***гл.*** – vähentüä.
уменьшаться [в размере] ***гл.*** – peenentüä.
уменьшение [в количестве] ***сущ.*** – vähentämmiin, vähentümmiin.
уменьшение [в размере] ***сущ.*** – peenennüz.
умеренность ***сущ.*** – kohtusse.
умеренный [человек] ***прил.*** – kohtulliin.
умерший ***прил.*** – koolt.
умерщвлять ***гл.*** – koolettaa.
уместный ***прил.*** – vokkuura.
уметь ***гл.*** – mahtaa, ozata, tiitää.
умещаться ***гл.*** – mahtua.
умирать ***гл.*** – koolla.
умнеть ***гл.*** – viizastua.
умный ***прил.*** – viizaz, ällüükäz.
умываться ***гл.*** – pessiissä.
умышленно ***нар.*** – tahallaa.
умышленность ***сущ.*** – tahallizusse.
умышленный ***прил.*** – tahalliin.
унавоживать ***гл.*** – tatehuttaa.
унижать ***гл.*** – nöürühüttää.
унижение ***сущ.*** – nöürühütüz.
униматься ***гл.*** – azettua.
уничтожать ***гл.*** – tuhota.
унывать ***гл.*** – lannistua.
уныние ***сущ.*** – lannissoz.
упаковка ***сущ.*** – pakkaahuz.
упаковщик ***сущ.*** – pakkaaja.
упаковывать ***гл.*** – pakata.
упасть ***гл.*** – puota, tokkua.
упоминать ***гл.*** – mainita.
управление ***сущ.*** – johto.
управлять ***гл.*** – johtaa.
упражнение ***сущ.*** – harjutoz.
упражнять ***гл.*** – harjuttaa.
упражняться ***гл.*** – harjuttassa.
упрекать ***гл.*** – laittaa, moittia, ubrata.
упрекнуть ***гл.*** – antaa varriia.
упрёк ***сущ.*** – moite, vari.
упрощать ***гл.*** – ükskertaistaa.
упрощаться ***гл.*** – ükskertaistua.
упрямо ***нар.*** – itsepäizeest.
упрямство ***сущ.*** – itsepäizüsse.
упрямый ***прил.*** – itsepäin, uhkia.
ураган ***сущ.*** – mürskü, viihkura.
урок ***сущ.*** – läksü.
уронить ***гл.*** – tokuttaa.
усиливать ***гл.*** – vahventaa.

усиливаться ***гл.*** – vahveta.
условия [быта] ***сущ.*** – olosuhtehet, olot.
усмехаться ***гл.*** – nagrahella.
усмешка ***сущ.*** – nagrahoz.
усмирение ***сущ.*** – nöürühütüz.
усмирять ***гл.*** – nöürüttää.
успевать ***гл.*** – ehtiä, keritä.
успех ***сущ.*** – mänässöz.
успокаивать ***гл.*** – unimuttaa, vaikenuttaa.
успокаиваться ***гл.*** – tüünistässä.
уставать ***гл.*** – uppuua, vässüüä.
устье [реки́] ***сущ.*** – joensuu.
усы ***сущ.*** – uussit.
утешать ***гл.*** – uloskuttaa, lohuttaa.
утешение ***сущ.*** – lohtu.
утёнок ***сущ.*** – sorzanpoikkain.
утихомиривать ***гл.*** – uhittaa, unimuttaa.
утка ***сущ.*** – sorza.
утолщать ***гл.*** – paksuntaa.
утолщаться ***гл.*** – paksuta.
утолщение ***сущ.*** – paksunnoz.
утомлять ***гл.*** – väzüttää.
утомляться ***гл.*** – väitüä.
уточнять ***гл.*** – selvittää.
утрата [чего-л.] ***сущ.*** – männäätöz.
утрата [моральная] ***сущ.*** – kaiho.
утраченный ***прич.*** – mänätettü.
утро ***сущ.*** – hoomuz. **доброе ~!** – hüvvää hoomust!
утром ***нар.*** – hoomukseel.
утруждать ***гл.*** – vaivata.
утюг ***сущ.*** – utjuuka.
утюжить ***гл.*** – utjuukuttaa.
ухаб ***сущ.*** – uurran.
ухабистый ***прил.*** – uurtamikaz.
ухаживать ***гл.*** – hoitaa.
ухват ***сущ.*** – uffatka.
ухо ***сущ.*** – korva.
уход [присмотр] ***сущ.*** – hoito.
уходить ***гл.*** – männä poiz, poistua.
ухудшать ***гл.*** – pahentaa.
ухудшаться ***гл.*** – paheta.
ухудшение ***сущ.*** – pahenommiin.
участник ***сущ.*** – ozameez.
учебник ***сущ.*** – opassoz.
учение ***сущ.*** – oppi.
ученик, ученица ***сущ.*** – oppilapsi.
учёный ***сущ.*** – tiijjemeez, tiijjenain.
учёт ***сущ.*** – varteeotto.
училище ***сущ.*** – oppikoti.
учитель ***сущ.*** – opettaja.
учитывать ***гл.*** – ottaa vartee.
учить ***гл.*** – opettaa.
учиться ***гл.*** – oppiissa, oppihua.
учреждение ***сущ.*** – verasso.
ушат ***сущ.*** – saavi, saavilliin.
ущерб ***сущ.*** – tuho.
уют ***сущ.*** – viihtüizüsse.
уютный ***прил.*** – viihtüizä.

Ф ф.

фабрика ***сущ.*** **–** faabrikka.
факт ***сущ.*** **–** toziassiia.
факультет ***сущ.*** **–** tiijjekunta.
фальш ***сущ.*** **–** valellizusse.
фальшивый ***прил.*** **–** valski.
фамилия ***сущ.*** **–** familia.
фантазия ***сущ.*** **–** fantaazia.
фартук ***сущ.*** **–** polle, vartukki.
фасад ***сущ.*** **–** ezi.
фата [невесты] ***сущ.*** **–** morsianhuntu.
февраль ***сущ.*** **–** fevrali.
федерация ***сущ.*** **–** federaattsio. **Российская Федерация –** Vennääjän Federaattsio.
фиктивный ***прил.*** **–** valelliin.
филин ***сущ.*** **–** öölakkoi.
финка ***сущ.*** **–** soomakkoi.
финн ***сущ.*** **–** soomalain.
финский ***прил.*** **–** soomen. **~ язык –** soomen keel.
флаг ***сущ.*** **–** flakku.
фонарь ***сущ.*** **–** vannaari.
форма [образ] ***сущ.*** **–** forma.
форма [одежда] ***сущ.*** **–** verkapuku.
форточка ***сущ.*** **–** vortatška.
фронтон ***сущ.*** **–** viilo.
фрукт ***сущ.*** **–** heelmä. **~овое дерево –** heelmänpuu.
фундамент ***сущ.*** **–** fundamentti.
фунт [мера веса] ***сущ.*** **–** naagla.
фурункул ***сущ.*** **–** paize.
футляр ***сущ.*** **–** tuppe.
фыркать ***гл.*** **–** furskaa.

Х х.

хватать [ловить] ***гл.*** **–** hakkiissa, napata.
хватать [быть достаточным] ***гл.*** **–** piizata, riittää. **не ~ –** puuttua.
хвататься [за что-л.] ***гл.*** **–** hakkiissa, tarttua.
хватит! – riittää!
хватить [стать достаточным] ***гл.*** **–** piizata, riittää. **не ~ –** puuttua.
хворать ***гл.*** **–** läzissä.
хворост ***сущ.*** **–** hako, rüzüt.
хворостина ***сущ.*** **–** rüzü, vittsa.
хворь ***сущ.*** **–** tauti.
хвост ***сущ.*** **–** häntä, pürssö.
хвощ ***сущ.*** **–** pökköiheinä.
хилый ***прил.*** **–** tikkoi.
хитрец ***сущ.*** **–** veekastelliija.
хитрить ***гл.*** **–** veekassella.
хитрость ***сущ.*** **–** veekkahusse.
хитрый ***прил.*** **–** veekaz.
хищник ***сущ.*** **–** peto.
хищный ***прил.*** **–** peto-.
хлеб ***сущ.*** **–** leipä.
хлебать ***гл.*** **–** särpää.
хлебнуть ***гл.*** **–** rüüpätä.
хлев ***сущ.*** **–** läävä.
хлестать ***гл.*** **–** plaiskahuttaa, vudmia.
хлестнуть ***гл.*** **–** plaizata.

хлёст [удар] ***сущ.*** **–** plajjaahuz.
хлопать ***гл.*** **–** plakutella.
хлопнуть [о звуке] ***гл.*** **–** tärähüttää.
хлопотать ***гл.*** **–** marakuttaa.
хлопоты ***сущ.*** **–** touhu.
хлынуть ***гл.*** **–** vulissa joossa.
хобот ***сущ.*** **–** kärzä.
хоботный ***прил.*** **–** kärzikäz.
ходить ***гл.*** **–** käüvvä.
ходьба ***сущ.*** **–** käükki.
хозяин ***сущ.*** **–** izäntä, peremeez.
хозяйка ***сущ.*** **–** perenain.
холм ***сущ.*** **–** mäki.
холод ***сущ.*** **–** külmä.
холода́ ***сущ.*** **–** viiliät.
холодать [о погоде] ***гл.*** **–** külmetä.
холодеть ***гл.*** **–** külmetä.
холодно – on külmä.
холодноватый ***прил.*** **–** külmäkkäin.
холодный ***прил.*** **–** külmä.
холостой ***прил.*** **–** naimatoin.
холст ***сущ.*** **–** liina.
хомут ***сущ.*** **–** länket.
хоронить ***гл.*** **–** hauvvata.
хороший ***прил.*** **–** hüvä.
хорошо ***нар.*** **–** hüvääst.
хорошо! [согласие] – hüvä!
хотеть ***гл.*** **–** hoolia, tahtoa.
хоть, хотя ***с.*** **–** hot, vaik. **~ и ..., но ... –** vaik i ..., mut ...
хохотать ***гл.*** **–** käkättää.
храбро ***нар.*** **–** rohkiaal.
храбрость ***сущ.*** **–** rohkehusse.
храбрый ***прил.*** **–** rohkia.
хранение ***сущ.*** **–** hoito.
хранить ***гл.*** **–** hoitaa.
хрип ***сущ.*** **–** kähhiine.
хрипение ***сущ.*** **–** kähhiine, örriine.
хрипеть ***гл.*** **–** kähissä,örissä.
хриплый ***прил.*** **–** kähhiiä.
хромать ***гл.*** **–** rampihua.
хромой ***прил.*** **–** rampa.
хромоногий ***прил.*** **–** rampajalkain.
хрупкий ***прил.*** **–** habraz, rappiia.
хруст ***сущ.*** **–** krappiine; narze.
хрустеть ***гл.*** **–** krapissa; narskaa, rätissä.
хрюкать ***гл.*** **–** röhkiä.
худеть ***гл.*** **–** laiheta.
худоба ***сущ.*** **–** laihuz.
худой ***прил.*** **–** laiha.
худощавый ***прил.*** **–** laihukkain.
худший ***прил.*** **–** pahemp.
хуже ***нар.*** **–** pahemmii.

Ц ц.

цапля ***сущ.*** **–** sablia.
царапать ***гл.*** **–** küntelüttää, naarmuttaa.
царапина ***сущ.*** **–** naarmu.

царь ***сущ.*** **–** tsaari.
цвести ***гл.*** **–** olla kukaaz.
цвет ***сущ.*** **–** väri.
цветной ***прил.*** **–** värilliin.
цветок ***сущ.*** **–** kukka.
целиком ***нар.*** **–** kokonaisseen.
целиться ***гл.*** **–** sihata.
целовать ***гл.*** **–** suuvvella.
целоваться ***гл.*** **–** suuvvella toin-toista.
целый [неповреждённый] ***прил.*** **–** ehjä.
целый [весь] ***прил.*** **–** kokonain.
целый [уцелевший] ***прил.*** **–** terve.
цель ***сущ.*** **–** tähtäin.
цельный ***прил.*** **–** ühtenäin.
цемент ***сущ.*** **–** tsementta.
цена ***сущ.*** **–** hinta.
ценить ***гл.*** **–** pitää arvooz.
ценность ***сущ.*** **–** arvo.
ценный ***прил.*** **–** arvokaz.
центнер ***сущ.*** **–** tsentneri.
центр [предмета, фигуры и т.п.] ***сущ.*** **–** keskuz.
центр [города] ***сущ.*** **–** tsentra.
цепенеть ***гл.*** **–** jämistüä.
цепь ***сущ.*** **–** kahle.
церковь ***сущ.*** **–** kirkko.
цирк ***сущ.*** **–** tsirkuz.
циркуль ***сущ.*** **–** tsirkkuli.
цифра ***сущ.*** **–** nummeera.
цыплёнок ***сущ.*** **–** kananpoikkain.
цыпочки : на цыпочки **–** varpahaizillee. **на цыпочках** **–** varpahaizillaa.

Ч ч.

чавкать ***гл.*** **–** matsutella, plaiskaa.
чай ***сущ.*** **–** tšaaju.
чайник ***сущ.*** **–** tšainikka.
час ***сущ.*** **–** tunni.
частенько ***нар.*** **–** uzieittse.
часто ***нар.*** **–** tihii, uzeittee.
частый ***прил.*** **–** tihti.
часы ***сущ.*** **–** tunnit. **~-кулон** **–** kaglatunnit. **наручные ~** **–** rannetunnit.
чаще ***нар.*** **–** tihimpää.
человек ***сущ.*** **–** ihmiin.
челюсть ***сущ.*** **–** leuka, sokka. **верхняя ~** **–** üläsokka. **нижняя ~** **–** alisokka.
..., чем ... ***с.*** **–** ..., ku ...
чепчик ***сущ.*** **–** müssü.
червяк ***сущ.*** **–** matokkain.
чердак ***сущ.*** **–** lakka.
чередование ***сущ.*** **–** vaihtelu.
чередоваться ***гл.*** **–** vaihella.
через ***предл.*** **–** läpi, poikin, üli.
череп ***сущ.*** **–** pääluu.
черепок ***сущ.*** **–** luhka.
черника ***сущ.*** **–** mussikka.
чернота ***сущ.*** **–** mussuhusse.
черпак ***сущ.*** **–** naappa.
черпать ***гл.*** **–** ammentaa.
черстветь ***гл.*** **–** kahnettua.

чертить ***гл.*** **–** piirtää.
чертополох ***сущ.*** **–** ohtajain.
чесать ***гл.*** **–** süühüttää.
чесаться [зудеть] ***гл.*** **–** uhkua, süühküä.
чесаться [о ком-л.] ***гл.*** **–** süühüttässä.
четверг ***сущ.*** **–** neljääzpäivä.
четвереньки : на четвереньки **–** röömillee. **на четвереньках** **–** röömillaa.
«четвертинка» [бутылка] ***сущ.*** **–** nopoi.
четверть ***числ.*** **–** neljänneez.
четвёртый ***числ.*** **–** neljääz.
четыре ***числ.*** **–** neljä.
четыреста ***числ.*** **–** neljäsattaa.
четырёхсотый ***числ.*** **–** neljääzsattaiz.
четырнадцатый ***числ.*** **–** neljätoistkümmenääz.
четырнадцать ***числ.*** **–** neljätoist.
чёрный ***прил.*** **–** mussa.
чёрствый ***прил.*** **–** kahne.
чёрт ***сущ.*** **–** pahalain.
чётный ***прил.*** **–** parilliin.
чин ***сущ.*** **–** arvo.
чирикать ***гл.*** **–** tšiukkia.
чистить ***гл.*** **–** harjata, puhistaa.
чистота ***сущ.*** **–** puhtahusse.
чистый ***прил.*** **–** aima, puhaz.
чихание, чих ***сущ.*** **–** aivaz.
чихать ***гл.*** **–** aivastaa.
член [чего-л.] ***сущ.*** **–** jäzen.
чмокать ***гл.*** **–** mattsaa.
чмокнуть ***гл.*** **–** mattsaa.
что? ***мест.*** **–** mikä?
что-либо ***мест.*** **–** mikäle.
что-нибудь ***мест.*** **–** mikäikke.
что-то ***мест.*** **–** mikäikke.
что угодно ***мест.*** **–** hot mikä.
чубук [трубки] ***сущ.*** **–** piipunvarz.
чувствительный ***прил.*** **–** tuntiilliin.
чувство ***сущ.*** **–** tunne.
чувствовать ***гл.*** **–** tuntia.
чувствоваться ***гл.*** **–** tuntua.
чудак, чудачка [уничижит.] ***сущ.*** **–** vohmain.
чудесный ***прил.*** **–** naasti.
чудо ***сущ.*** **–** ihme.
чулок ***сущ.*** **–** sukka.
чурбак, чурбан ***сущ.*** **–** pahkoma.

Ш ш.

шаг ***сущ.*** **–** azel.
шагать ***гл.*** **–** harpata, marssia.
шалаш ***сущ.*** **–** maja.
шалить ***гл.*** **–** nühtiissä, tölmiä.
шаловливый ***прил.*** **–** šuutkuri.
шалун ***сущ.*** **–** šuutkuri **[иносказ.]**, tölmijä.
шаль ***сущ.*** **–** suurkorviluz.
шапка ***сущ.*** **–** lakki.
шар ***сущ.*** **–** kerä, pallo.
шарикоподшипник ***сущ.*** **–** patentti.
шарить ***гл.*** **–** harrooa, sögriä.

шарф ***сущ.*** – kaglarätti.
шахматы ***сущ.*** – šakki.
шашки ***сущ.*** – šaškat.
швед ***сущ.*** – roottsalain.
шведка ***сущ.*** – roottsakkoi.
шведский ***прил.*** – rootsan. ~ **язык** – rootsan keel.
швея ***сущ.*** – ompelija.
швырять ***гл.*** – viskoja.
шевелюра ***сущ.*** – tukka.
шелест ***сущ.*** – šarriine.
шелестеть ***гл.*** – rapata, šahahuttaa, šarissa.
шептать ***гл.*** – kuizata.
шерсть ***сущ.*** – villa.
шерстяной ***прил.*** – villain.
шест ***сущ.*** – seiväz.
шестидесятый ***числ.*** – kuuvveezkümmenääz.
шестисотый ***числ.*** – kuuvveezsattaiz.
шестнадцатый ***числ.*** – kuuztoistkümmenääz.
шестнадцать ***числ.*** – kuuztoist.
шестой ***числ.*** – kuuvveez.
шесть ***числ.*** – kuuz.
шестьдесят ***числ.*** – kuuzkümment.
шестьсот ***числ.*** – kuuzsattaa.
шеф ***сущ.*** – päälikköi.
шёлк ***сущ.*** – silkki.
шёлковый ***прил.*** – silkkiin.
шёпот ***сущ.*** – kuize.
шикарный ***прил.*** – näökäz.
шило ***сущ.*** – naskeli.
шип ***сущ.*** – oaz.
шипастый ***прил.*** – oakaz.
шипение ***сущ.*** – kihhiine, sihhiine.
шипеть ***гл.*** – kihissä, sihissä.
шиповник ***сущ.*** – orjamarja, orjamarjapehko.
ширина ***сущ.*** – laijjusse.
широкий ***прил.*** – laijja.
широкоплечий ***прил.*** – lammiia.
шить ***гл.*** – ommella.
шитьё ***сущ.*** – omppeeloz.
шишка [еловая, сосновая и т. п.] ***сущ.*** – kärkkä.
шишка [от удара] ***сущ.*** – pahko.
шишковатый ***прил.*** – turruukaz.
шкаф ***сущ.*** – škaappi.
школа ***сущ.*** – školu.
шкура ***сущ.*** – nahka.
шланг ***сущ.*** – letku.
шляпа ***сущ.*** – lääppä.
шмель ***сущ.*** – kimallain.
шов ***сущ.*** – jatoz, omppeeloz.
шорох ***сущ.*** – kahhiine.
штакетник ***сущ.*** – pistoaita.
штаны ***сущ.*** – kaatjat.
штопать ***гл.*** – parsia.
штопор ***сущ.*** – uherzin.
шторм ***сущ.*** – mürskü, sää.
штраф ***сущ.*** – rankassoz, sakko.
штука ***сущ.*** – tükkü.
штурвал ***сущ.*** – šturvaala.
шум ***сущ.*** – mökü, vuhhiine.
шуметь ***гл.*** – vuhissa.

шурин ***сущ.*** **–** näälä.
шуршание ***сущ.*** **–** kahhiine.
шуршать ***гл.*** **–** kahissa, rapata.
шутить ***гл.*** **–** šuutkia.
шутка ***сущ.*** **–** nagla, pila, šuutka.
шутливый ***прил.*** **–** šuutkikaz.
шутя ***нар.*** **–** leikillää. **не ~ –** totizeest.

Щ щ.

щавель ***сущ.*** **–** hiirakka.
щебетать ***гл.*** **–** piikkaa, tšiukkia.
щедрость ***сущ.*** **–** anteliahaizusse.
щедрый ***прил.*** **–** anteliaz.
щека ***сущ.*** **–** poski.
щеколда ***сущ.*** **–** säppi.
щекотать ***гл.*** **–** uhuttaa.
щекотка ***сущ.*** **–** uhuttammiin.
щелчок ***сущ.*** **–** napsahoz.
щель ***сущ.*** **–** rako.
щенок ***сущ.*** **–** koiranpoikkain, pentu.
щепка ***сущ.*** **–** päre.
щепоть, щепотка ***сущ.*** **–** näppi.
щериться ***гл.*** **–** irvistää.
щёлкать ***гл.*** **–** napsaa.
щёлкнуть ***гл.*** **–** napsahtaa.
щи ***сущ.*** **–** räkki.
щипать ***гл.*** **–** näpissellä.
щипок ***сущ.*** **–** näppi.
щука ***сущ.*** **–** hauki.
щупать ***гл.*** **–** tunnussella.
щуплый ***прил.*** **–** tikkoi.
щуриться ***гл.*** **–** šiirissellä silmiä.

Э э.

экзамен ***сущ.*** **–** tutkinto.
экзема ***сущ.*** **–** süühelmä.
экспорт ***сущ.*** **–** veenni.
эмблема ***сущ.*** **–** vertahuzkuva.
эпидермис ***сущ.*** **–** marrazkettu.
этаж ***сущ.*** **–** kerroz.
эти ***мест.*** **–** neet. **вот ~ –** nämät, näät.
это ***мест.*** **–** se. **вот ~ –** nämät, tämä.
этот ***мест.*** **–** se. **вот ~ –** tää.
эхо ***сущ.*** **–** kaiku.

Ю ю.

юбка ***сущ.*** **–** hame.
юг ***сущ.*** **–** lounaz.
юго-восток ***сущ.*** **–** kaakkoi.
юго-запад ***сущ.*** **–** etteelä.
юность ***сущ.*** **–** nooruhusse.
юноша ***сущ.*** **–** noormeez.

юный ***прил.*** **–** noor.
юркий ***прил.*** **–** ketterä, vikkelä.
юркость ***сущ.*** **–** vikkelüsse.

Я я.

я ***мест.*** **–** miä.
яблоко ***сущ.*** **–** ommeena.
яблоня ***сущ.*** **–** ommeenapuu.
ягнёнок ***сущ.*** **–** uutivoonna, voonna.
яд ***сущ.*** **–** mürkkü.
ядовитый ***прил.*** **–** mürkülliin.
язык ***сущ.*** **–** keel.
язь ***сущ.*** **–** liauna.
яйцо ***сущ.*** **–** muna.
якобы ***нар.*** **–** muka.
яма [ухаб, на дороге] ***сущ.*** **–**uurran.
яма [в земле] ***сущ.*** **–** kooppa.
январь ***сущ.*** **–** janvari.
ярка [овца] ***сущ.*** **–** utoi.
яркий ***прил.*** **–** kirkaz, valkiain.
ярко ***нар.*** **–** valkiaizeest.
ярмо ***сущ.*** **–** iez.
ясность ***сущ.*** **–** selkehüsse.
ясный ***прил.*** **–** jasnoi, selkiä, valloiza.
ячмень ***сущ.*** **–** odra.
ящерица ***сущ.*** **–** suenleeka.
ящик ***сущ.*** **–** laatikko.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ.
KÄÜTETTÜ KIRJALLIZUEN LUETTELU.

1. Западно-финский сборник. М.-Л., 1930.

2. Лаанест А. Ижорские диалекты. Таллинн, 1966.

3. Лаанест А. Ижорский язык. // Языки мира. // Уральские языки. М., 1993.

4. Лаанест А. Ижорский язык. // Языки народов СССР. // т.3: Финно-угорские и самодийские языки. М., 1966.

5. Лаанест А. Ижорский язык. // Языки Российской Федерации и соседних государств. – т. 1. М., Наука, 2000.

6. Основы финно-угорского языкознания: Прибалтийско-финские, саамский и мордовские языки. М., 1975.

7. Хайду П. Уральские языки и народы. М., Прогресс, 1985.

8. Junus V.I. Ižoran keelen grammatikka. Morfologia. Opettaijaa vart. M.-L., 1936.

9. Laanest A. Über ostseefinnische Nomina auf ***-k***. // Linguistica Uralica XXVII (4).

10. Nirvi R. E. Inkeroismurteiden sanakirja. Helsinki, 1971.

11. Porkka V. Ueber der ingrischen Dialekt mit Berücksichtigung der übrigen finnish-ingermanländishen Dialekte. Helsingfors, 1885.

СОДЕРЖАНИЕ.
SIZÄLTÖ.

Предисловие **3**

ПЕРВЫЙ УРОК.
Алфавит. Фонетика. Гласные **a, o, u**. Долгие гласные. Согласные **f, h, j, m, r, v**. Долгие согласные. Ударение........ **4**

ВТОРОЙ УРОК.
Фонетика. Гласные **e, i, ä, ö, ü**. Согласные **l, n**. Согласные **b, d, g, p, t, k**. ***Морфология.*** *Имя существительное. Имя прилагательное*........ **5**

ТРЕТИЙ УРОК.
Фонетика. Дифтонги. Согласные **s, š, ts, tš, z, ž**. ***Морфология.*** *Имя существительное. Имя прилагательное.* Падеж. Число. Именительный падеж........ **6**

ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.
Фонетика. Гармония гласных. ***Морфология.*** Чередование ступеней. *Имя существительное. Имя прилагательное.* Родительный падеж........ **7**

ПЯТЫЙ УРОК.
Чередование ступеней (*продолжение*). *Имя существительное. Имя прилагательное.* Частичный падеж........ **9**

ШЕСТОЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. Входной падеж. Внутреннеместный падеж. *Местоимение.* Личное. *Глагол.* Спряжение глагола **“olla”** в настоящем времени........ **11**

СЕДЬМОЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. Исходный падеж. Направительный падеж. *Усилительная частица*........ **12**

ВОСЬМОЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. Внешнеместный падеж. Отдалительный падеж. *Глагол.* Спряжение глагола “olla” в прошедшем времени. *Предлог*........ **13**

ДЕВЯТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. Преобразовательный падеж. Качественный падеж. I склонение. *Имя числительное.* Количественное 1-10........ **14**

ДЕСЯТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. II склонение. *Местоимение.* Склонение личных местоимений........ **16**

ОДИННАДЦАТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. III склонение. *Местоимение.* Указательное. *Имя числительное.* Порядковое 1-10........ **18**

ДВЕНАДЦАТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. IV склонение. *Местоимение.* Взаимное. *Наречие.* Наречие времени. *Послелог*........ **20**

ТРИНАДЦАТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. V склонение. *Местоимение.* Возвратное. Вопросительное. *Послелог* (*продолжение*)........ **22**

ЧЕТЫРНАДЦАТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. VI склонение. *Местоимение.* Относительное. Определённое... **24**

ПЯТНАДЦАТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. VII склонение. *Местоимение.* Неопределённое. *Наречие.* Наречие места (*продолжение*)........ **26**

ШЕСТНАДЦАТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. VIII склонение. *Имя числительное.* Количественное 11-19. *Местоимение.* Отрицательное. *Послелог* (*продолжение*).. **28**

СЕМНАДЦАТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. IX склонение. *Имя числительное.* Порядковое 11-19. *Наречие.* Наречие места (*продолжение*). *Союз*.. **30**

ВОСЕМНАДЦАТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. X склонение. *Имя числительное.* Количественное 20-99. *Наречие.* Наречие места (*продолжение*).. **32**

ДЕВЯТНАДЦАТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. XI склонение. *Наречие.* Наречие места (*продолжение*). *Глагол.* Неопределённая форма глагола (инфинитив). I инфинитив. II инфинитив......... **34**

ДВАДЦАТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. XII склонение. *Имя числительное.* Порядковое 20-99. *Наречие.* Наречие образа действия **36**

ДВАДЦАТЬ ПЕРВЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. XIII склонение. *Глагол.* Залог. Наклонение..................... **38**

ДВАДЦАТЬ ВТОРОЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. XIV склонение. *Наречие.* Наречие образа действия (*продолжение*). *Имя числительное.* Собирательное.. **40**

ДВАДЦАТЬ ТРЕТИЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. XV склонение. *Наречие.* Наречие образа действия (*продолжение*). *Глагол.* Настоящее время изъявительного наклонения активного залога.................. **42**

ДВАДЦАТЬ ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. XVI склонение. *Глагол.* Причастие.................................. **44**

ДВАДЦАТЬ ПЯТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. XVII склонение. *Глагол.* Неопределённое прошедшее время изъявительного наклонения активного залога.. **46**

ДВАДЦАТЬ ШЕСТОЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. XVIII склонение. *Глагол.* Неопределённое прошедшее время изъявительного наклонения активного залога (*продолжение*). Условное наклонение активного залога..... **48**

ДВАДЦАТЬ СЕДЬМОЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. XIX склонение. *Глагол.* Условное наклонение активного залога (*продолжение*). Повелительное наклонение активного залога. *Наречие.* Наречие образа действия (*продолжение*).. **50**

ДВАДЦАТЬ ВОСЬМОЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. XX склонение. *Глагол.* Пассивный залог......................... **52**

ДВАДЦАТЬ ДЕВЯТЫЙ УРОК.
Имя существительное. Имя прилагательное. XXI склонение. *Глагол.* Пассивный залог (*продолжение*). *Наречие.* Наречие образа действия (*продолжение*).. **54**

ТРИДЦАТЫЙ УРОК.
Имя прилагательное. Степени сравнения. *Глагол.* I спряжение.. **56**

ТРИДЦАТЬ ПЕРВЫЙ УРОК.
Глагол. II спряжение. Определённое прошедшее время изъявительного наклонения активного залога. *Наречие.* Наречие образа действия (*продолжение*).. **58**

ТРИДЦАТЬ ВТОРОЙ УРОК.
Глагол. III спряжение. Давнопрошедшее время изъявительного наклонения активного залога. *Наречие.* Наречие образа действия (*продолжение*).. **60**

ТРИДЦАТЬ ТРЕТИЙ УРОК.
Глагол. IV спряжение. *Имя существительное.* Прекратительный падеж. *Наречие.* Наречие образа действия (*продолжение*). *Обиходные выражения* **62**

ТРИДЦАТЬ ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.
Глагол. V спряжение. Орудийный падеж I инфинитива. *Наречие.* Наречие места. *Обиходные выражения* (*продолжение*) **64**

ТРИДЦАТЬ ПЯТЫЙ УРОК.
Глагол. VI спряжение. *Имя числительное.* Количественное 100-999. *Наречие.* Наречие образа действия (*продолжение*). *Послелог* (*продолжение*) **66**

ТРИДЦАТЬ ШЕСТОЙ УРОК.
Глагол. VII спряжение. *Имя числительное.* Порядковое 100-999. *Наречие.* Вопросительное. *Обиходные выражения* (*продолжение*). *Местоимение.* Винительный падеж **68**

ТРИДЦАТЬ СЕДЬМОЙ УРОК.
Глагол. VIII спряжение. *Наречие.* Наречие образа действия (*продолжение*) **70**

ТРИДЦАТЬ ВОСЬМОЙ УРОК.
Глагол. IX спряжение. Будущее время изъявительного наклонения. *Наречие.* Неопределённое **72**

ТРИДЦАТЬ ДЕВЯТЫЙ УРОК.
Глагол. X спряжение. Будущее время изъявительного наклонения (*продолжение*). *Наречие.* Отрицательное **74**

СОРОКОВОЙ УРОК.
Глагол. XI спряжение. *Наречие.* Наречие места (*продолжение*) **76**

СОРОК ПЕРВЫЙ УРОК.
Глагол. XII спряжение. Будущее время изъявительного наклонения (*продолжение*). *Наречие.* Наречие образа действия (*продолжение*) **77**

СОРОК ВТОРОЙ УРОК.
Глагол. XIII спряжение. *Имя числительное.* Количественное 1.000-1.000.000. *Сравнительная степень наречий* **79**

СОРОК ТРЕТИЙ УРОК.
Глагол. XIV спряжение. Начинательное прошедшее время. *Имя числительное.* Порядковое 1.000-1.000.000 .... **81**

СОРОК ЧЕТВЁРТЫЙ УРОК.
Глагол. XV спряжение. Точное будущее время. *Союз* (*продолжение*). *Сказка* **Karhu, suzi ja repoi.** **83**

СОРОК ПЯТЫЙ УРОК.
Глагол. Неправильные глаголы. *Сравнительная степень наречий* (*продолжение*). *Обозначения отрезков времени. Сказка* **Kalliz nahka.** **86**

СОРОК ШЕСТОЙ УРОК.
Имя числительное. Дробное. *Названия дней недели. Сказки* **Ukkoi ja tuhmukkain. Parma ja voohet.** **88**

КРАТКИЙ ИЖОРСКО-РУССКИЙ СЛОВАРЬ **90**

КРАТКИЙ РУССКО-ИЖОРСКИЙ СЛОВАРЬ **206**

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ **296**

Компьютерная вёрстка –Ю. Вишнякова, Н. Знахуренко, М. Козырева, А. Михайлина.
Электронная версия карты – И. Грибов, А. Кузнецова, В. Передерий.
Все права автора защищены (Свидетельство № 55005 Агенства по патентам и информации «Ваша Интеллектуальная Собственность» от 20.10.2005). Ни одна часть этого труда не может быть воспроизведена без предварительного письменного разрешения автора.